

BERGEN
KOMMUNE

ÅRSMELDING 2025 BERGEN KOMMUNE

Foto: Elisabeth Marie Alsaker

Innhold

Hovedpunkter i årsmeldingen 2025	5
Økonomisk resultat	5
Samfunnsutvikling	5
Organisasjonsutvikling	6
Året i tjenestene	6
Økonomisk resultat	11
Sammendrag	11
Sentrale inntekter og finansposter	14
Tjenesteområdene	18
Endringer i driftsbudsjettet 2025	20
Totaltall for driftsregnskapet	22
Disponering av netto driftsresultat	24
Investeringsregnskapet	26
Finansielle måltall	28
Samfunnsutvikling	31
Demografisk utvikling	31
Bosetting og integrering av flyktninger	34
Status for vedtatte mål	36
Natur, miljø og klima	37
Organisasjonsutvikling	47
Fråvær og inkluderande arbeidsliv	47
Likestilling, inkludering og mangfold	56
Internkontroll, etikk og varsling	71
Organisering	105
Merknader og verbalvedtak - status	110
Kommunens tjenesteområder	143
01A-Barnehage	143
01B-Skole	165
01C-Spesialpedagogiske tjenester	197
02-Barnevern	206
03A-Tjenester til eldre	217
03B-Tjenester til funksjonshemmede	234
03C-Tjenester til utviklingshemmede	240
03D-Psykisk helse	254

04A-Tjenester til rusavhengige og bostedsløse	267
04B-Sosialhjelp og andre sosiale tjenester	278
04C-Introduksjons- og tolketjenester	290
05A-Forebyggende helsearbeid	301
05B-Behandling og rehabilitering.....	312
06-Overføringer til trossamfunn	322
07-Brannvesen	329
08-Samferdsel.....	346
09-Boligtiltak	373
10A-Offentlige planer, byplanlegging og kulturminnevern	385
10B-Private planer og byggesak	396
10C-Naturforvaltning og parkdrift	407
10D-Klima og miljø	430
11A-Lærlinger.....	440
11B-Arbeidsmarkedstiltak.....	443
12-Kultur.....	447
13-Idrett	471
14-Næring.....	492
15-Bystyrets organer og administrasjon	503
16-Administrasjon og fellesfunksjoner	517
17-Beredskap og sivilforsvar	544
18A-Vann og avløp	552
18B-Renovasjon.....	572
20-Interne tjenester / fordelte kostnader	581
21-Pensjon og fellesposter	583
Årsregnskap med noter	590
Balanseregnskap § 5-8	590
Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd	594
Kommentar til skjema § 5-4 Bevilgningsoversikt - drift	594
Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd	596
Kommentar til skjema § 5-4 Bevilgninger - drift	597
Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd (2A).....	598
Kommentar til skjema § 5-5 Bevilgningsoversikter - investering.....	598
Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd (2B).....	600
1. Investeringer i varige driftsmidler	600

Kommentar til skjema § 5-5 Bevilgninger - investering	601
Økonomisk oversikt drift etter § 5-6.....	603
Kommentar til skjema § 5-6 Økonomisk oversikt - drift	603
Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner § 5-9	605
Noter.....	606
Lånefondet § 5-6. Økonomisk oversikt Drift	659
Lånefondet § 5-5. Bevilgningsregnskap Investering	660
Lånefondet § 5-8. Balanseregnskap	661
Noter til lånefondet.....	663
Konsolidert § 5-6. Økonomisk oversikt etter art - drift.....	664
Konsolidert § 5-5. Bevilgning Investeringer	667
Konsolidert § 5-8. Balanseregnskap	670
Noter til konsolidert regnskap	673

Hovedpunkter i årsmeldingen 2025

Visste du at det er 30 382 elever i kommunale og private grunnskoler i Bergen? Og at Bergen kommune brukte 62,7 mill. på vintervedlikehold av kommunale veier i 2025? Dette og mye mer kan du finne fakta om i kommunens årsmelding – i tillegg til detaljert årsregnskap, resultater for målene vi har satt oss, og hva som skjer ute i de mange tjenestene våre.

Under finner du noen hovedpunkter fra året som gikk. Vil du fordype deg i et tema, velger du deg inn på de ulike kapitlene fra forsiden.

Økonomisk resultat

Den økonomiske situasjonen i Bergen kommune ble tydelig forbedret fra 2024 til 2025. Driftsresultatet endte i pluss med 325 mill., mot et underskudd på 715 mill. året før. Dette ga en resultatforbedring på rundt 1 mrd. Omtrent halvparten av overskuddet i 2025 består imidlertid av øremerkede midler som er satt på fond til senere bruk, som følge av forsinkelser. Det reelle overskuddet ble dermed 163 mill. i 2025. Sett i lys av kommunens vedtatte målsetting om et positivt resultat på 1,7 prosent, er Bergen kommunes økonomi fortsatt svak.

Fra 2024 til 2025 er det gjennomført betydelige innsparinger i form av effektivisering og kutt i tjenestene. Høyere skatteinntekter og vekst i statlige overføringer utgjør også en vesentlig del av resultatforbedringen. Noe som trekker motsatt vei er økte utgifter til renter og avdrag, som følge av voksende gjeld.

Utgiftsveksten i tjenestene i 2025 er mye lavere enn året før. Samtidig ser vi fortsatt sterk kostnadsvekst på noen områder. Eksempler på det er tjenester til eldre, skole, psykisk helse, tjenester til utviklingshemmede og brukerstyrt personlig assistanse.

Resultatforbedringen viser at styringstiltakene har effekt. Men det viser også at Bergen – i likhet med resten av kommunesektoren – må håndtere et krevende økonomisk landskap. Landskapet er preget av økt gjeldsbelastning, høye finansutgifter, demografiske endringer og et strammere økonomisk handlingsrom. Det er helt nødvendig å øke Bergen kommunes økonomiske bærekraft, for å kunne finansiere fremtidens behov.

Samfunnsutvikling

Ved inngangen til 2026 er det registrert 294 860 innbyggere i Bergen. I løpet av 2025 økte folketallet med 1 151 innbyggere (0,4 prosent), noe som er den laveste veksten på 2000-tallet. Dette skyldes blant annet at 850 flere innbyggere flyttet fra Bergen til andre kommuner i Norge enn motsatt. Flyttetapet på 850 innbyggere i 2025 er høyere enn de siste årene, og særlig er flyttetapet økt til andre kommuner i bergensregionen. Innvandring fra utlandet og et økende fødselsoverskudd bidrar likevel til at vi blir flere bergensere.

Bergen kommune bosatte 385 flyktninger i 2025 – langt færre enn året før. Flere fullførte introduksjonsprogrammet med overgang til arbeid eller utdanning. Utgiftene var fremdeles høyere enn de statlige tilskuddene, og kommunen jobber med å få økonomien i balanse framover.

Bergen kommune har gjennomført omfattende aktiviteter for å fremme natur, miljø og klima i 2025. Det første arealregnskapet ble publisert, og ny naturkartlegging ga bedre kunnskap om naturmangfoldet i

Fana og Ytrebygda. Luftkvaliteten holdt seg innenfor forskriftskravene, og sjøbunnen i Store Lungegårdsvannet viste klare miljøforbedringer.

Organisasjonsutvikling

Bergen kommune hadde 21 153 ansatte ved utgangen av 2025. Kommunen arbeider systematisk med HMS for å skape trygge arbeidsplasser og redusere sykefraværet. Arbeidsmiljøgruppene er grunnmuren i HMS-arbeidet. Kommunen har styrket opplæringen, forenklet roller og tydeliggjort rutiner. En forvaltningsrevisjon viser at systemet fungerer godt, men at opplæringa må styrkes videre.

Sykefraværet gikk ned med 0,4 prosentpoeng fra 2024. Nærværprosjektet arbeider på tvers av kommunen med tiltak for bedre arbeidsmiljø og oppfølging.

Bergen kommune styrket arbeidet med likestilling, inkludering og mangfold i 2025. 486 personer fikk språk- eller arbeidspraksis, flere jobbet i tilrettelagte stillinger, og kvalifiserte søkere med innvandrerbakgrunn eller nedsatt funksjonsevne ble vurdert særskilt. Lønnsforskjellene mellom kvinner og menn er små. Tre av fire ansatte jobber heltid, og arbeidet med heltidskultur fortsetter. Kommunen styrket også innsatsen mot vold, trusler, trakassering og negativ sosial kontroll, og videreførte tiltak for kjønns- og seksualitetsmangfold.

Året i tjenestene

Under ser du noen hovedpunkter fra hver byrådsavdeling for året som gikk. Du kan lese mer om hva som skjedde i 2025, ved å velge deg inn fra kapitlene om tjenesteområder på forsiden av årsmeldingen.

Kommunen er organisert i syv byrådsavdelinger som styres sentralt fra myndighetsnivå 1. Under dem ligger selvstendige etater på nivå 2, videre de enkelte enhetene på nivå 3. Hver byrådsavdeling har sin virksomhet fordelt på ulike tjenesteområder.

Byrådsleders avdeling

Byrådsleders avdeling har konsernansvar for HR, kommunikasjon og samfunnssikkerhet og beredskap. Til byrådsavdelingen hører også etatene Kommuneadvokaten og Bedriftshelsetjenesten.

I 2025 styrket kommunen det strategiske arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap ved å etablere en ny seksjon og utvikle Samfunnssikkerhetenes hus. Et nystemt Bergen – kommuneplanens samfunnsdel (KPS) ble vedtatt og gir retning for byens utvikling.

Sykefraværet for hele kommunen gikk ned med 0,4 prosentpoeng, støttet av Nærværprosjektet.

Stram økonomi og økte behov innen helse og omsorg gjør omstilling nødvendig. Dette har preget HR- og arbeidsgiverområdet i 2025. Det ble også utviklet nye kurs i samtaleteknikk, relasjonell ledelse og konflikthåndtering, med vekt på varsling og et trygt ytringsklima.

BRED MEDVIRKNING: Våren 2025 gjennomførte byrådet en bred høringsrunde på Et nystemt Bergen – kommuneplanens samfunnsdel (KPS). Planen gir retning for byens utvikling, og endelig plan ble vedtatt av bystyret i september 2025. Her fra Hovedbiblioteket og ett av mange folkemøter som ble holdt under høringsrunden. Bilde: Ann-Kristin Loodtz

Byrådsavdeling for finans

Byrådsavdelingen har et konsernansvar for økonomi, digitalisering, innkjøp, kvalitet og styring, eiendom og eierskap.

2025 har vært preget av behovet for tydelige prioriteringer, bedre ressursutnyttelse og økt kostnadseffektivitet i en situasjon med strammere handlingsrom. Arbeidet med handlings- og økonomiplanen har stått sentralt.

Kommunen har arbeidet for mer effektiv bruk av bygg, blant annet gjennom organisatoriske grep, samling av fagmiljø og tiltak for å redusere kostnader i investeringsprosjekter. Samtidig har kommunen opprettholdt høy aktivitet i utbyggingporteføljen, med 70 aktive prosjekter ved utgangen av året. Det er også gjennomført viktige utviklingsgrep som midlertidig havneflytting fra Dokken for å legge til rette for fremtidig byutvikling. I 2025 startet også arbeidet med anskaffelse av nye felles systemer for økonomi, lønn, HR og integrasjoner (HØI-prosjektet).

Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg

Byrådsavdeling har ansvar for kommunens tjenester innen hjemmebaserte tjenester, helsetjenester, tjenester for utviklingshemmede samt behandlingssentre og sykehjem.

Byrådsavdeling har i 2025 etablert et prosjekt for tildeling og utmåling av tjenester som skal sikre bærekraftige tjenester i møtet med den økende mangelen på helsepersonell. Vektleggingen av tverrfaglig samhandling i tjenestene fortsatte da ergoterapeuter og fysioterapeuter ble omorganisert inn i helsetjenesteteteam og i Etat for behandlingssentre og sykehjem.

Kommunen holder dessuten på med en satsing på eldreinstitusjoner, og det ble markert både oppstart og ferdigstillelse av nye institusjoner i løpet av året, samtidig som satsingen på servicemedarbeidere ble utvidet.

Byrådsavdeling for barnehage og skole

Byrådsavdelingen har ansvar for å ivareta kommunens tjenester innen barnehage, skole, SFO og spesialpedagogiske tjenester til innbyggerne i Bergen.

Samlet sykefraværet i byrådsavdelingene gikk ned fra 11,6 til 10,8 prosent. Antallet barn og unge med særskilte behov øker. For at alle barn og unge skal få rett hjelp til rett tid og et likeverdig tilbud, ble det bestemt å omorganisere det spesialpedagogiske feltet.

Barnehagene i Bergen har utfordringer med å rekruttere nok og kvalifiserte ansatte. I 2025 fikk 10 kommunale barnehager dispensasjon fra kravene til bemanning, mot ingen i 2024.

EN AV 2742: Mandag 18. august begynte 2742 nye førsteklassinger på skolen i Bergen. Totalt var det 30 382 elever i kommunale og private grunnskoler i Bergen i 2025. Bilde: Vibeke Blich.

Byrådsavdeling for byutvikling

Byrådsavdelingen har ansvar for arealplaner og regulering, samt tjenestene plan og byggesak, brannvesen, vannforsyning, bymiljø og byantikvar.

2025 var et år med klar fremdrift i Bergens byutvikling. Kommunen økte takten i reguleringsarbeidet betydelig, og tallet på regulerte boliger er ventet å øke i 2026. Samtidig ble viktige milepæler nådd. Byrådet vedtok å starte oppdatering av kommuneplanens arealdel, med mål om forenkling, fortgang og forutsigbarhet i plan- og byggesaksprosesser. Parallelt satte kommunen i gang reguleringen av tunneltrasé gjennom sentrum for Bybanen til Åsane. Samlet gir dette en tydelig retning for hvordan

byen skal vokse og utvikle seg fremover.

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold

Byrådsavdelingen har ansvar for kommunens tjenester innen psykisk helse og rustjenester, barne- og familietjenester, sosiale tjenester samt inkludering.

Bergen kommune har et økende behov for boliger ulike grupper. I 2025 ble Steinsvikkroken botiltak ferdigstilt og Bjørnsonsgate botiltak gjenåpnet etter oppussing. Kommunen bosatte 385 flyktninger i 2025 og kjøpte 71 boliger for å møte behovet. En annen milepæl var sammenslåingen av Nav Bergenhus og Nav Årstad. 6. juni 2025 åpnet Nav Bergen sentrum i Møllendalsveien.

Bedre økonomiske rammer for fosterforeldre er viktig for rekruttering og stabilitet. Bystyret vedtok derfor en ordning som kompenserer fosterforeldre som ikke kan tjene opp tjenestepensjon på grunn av oppdraget.

Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett

Byrådsavdelingen har ansvar for næring, kultur, idrett, landbruk, byarrangementer, kontor for skjenkesaker, byarkiv, bibliotek og kulturskole.

I 2025 møttes lokale og internasjonale krefter for tredje gang under One Ocean Week i Bergen for å meisle ut en bedre framtid for havet og menneskeheten. Alvøen idrettshall åpnet og U23-EM i friidrett ble arrangert på Fana Stadion. Etter fire år med omfattende restaurering, åpnet kulturhuset Danckert Krohn dørene igjen i 2025.

Bystyrets organer og administrasjon

Bystyrets organ omfatter Bergen bystyre, bystyreutvalgene, forretningsutvalget, kontrollutvalget, valgstyret, klagenemnden samt medvirkningsrådene for unge, eldre og funksjonsnedsatte. Administrasjonen består av Bystyrets kontor, Byombudet og sekretariatet for kontrollutvalget.

I 2025 gjennomførte bystyreutvalgene flere høringer og et seminar, blant annet om barnehageøkonomi, HMS og lovbrudd, skogsbilveier, byarena, byrådets fullmakter, bostøtte og bybanesikkerhet. Stortings- og sametingsvalget ble avholdt 8. september.

VALG I BERGEN: I 2025 var det Stortings- og sametingsvalg. Bystyrets kontor har ansvar for å tilrettelegge for at bergenserne skal kunne stemme ved valg, samt opptelling av stemmene.

Bilde: Andrew M.S. Buller

EKSTREMVÆR: Ekstremværet "Amy" rammet Bergen i begynnelsen av oktober. Spesielt trær i sentrale byfjell ble hardt rammet. Også en del parker og friområder ble omfattende rammet av sterk vind, blant annet Nygårdsparken. Bergen tre- og skogplantingsselskap har sammen med Bergen kommune gjennomført det omfattende ryddearbeidet på byfjellene etter stormen.

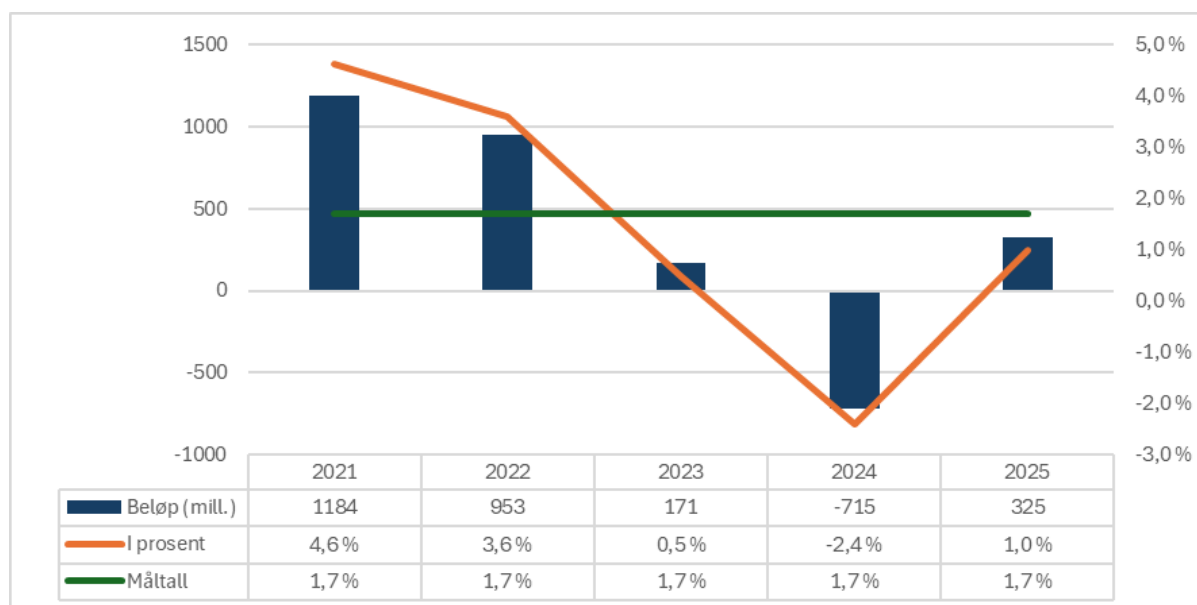
Bilde: Ann-Kristin Loodtz

Økonomisk resultat

Dette kapitlet gir først et sammendrag av den økonomiske utviklingen i 2025, og så en gjennomgang av de ulike elementene.

Sammendrag

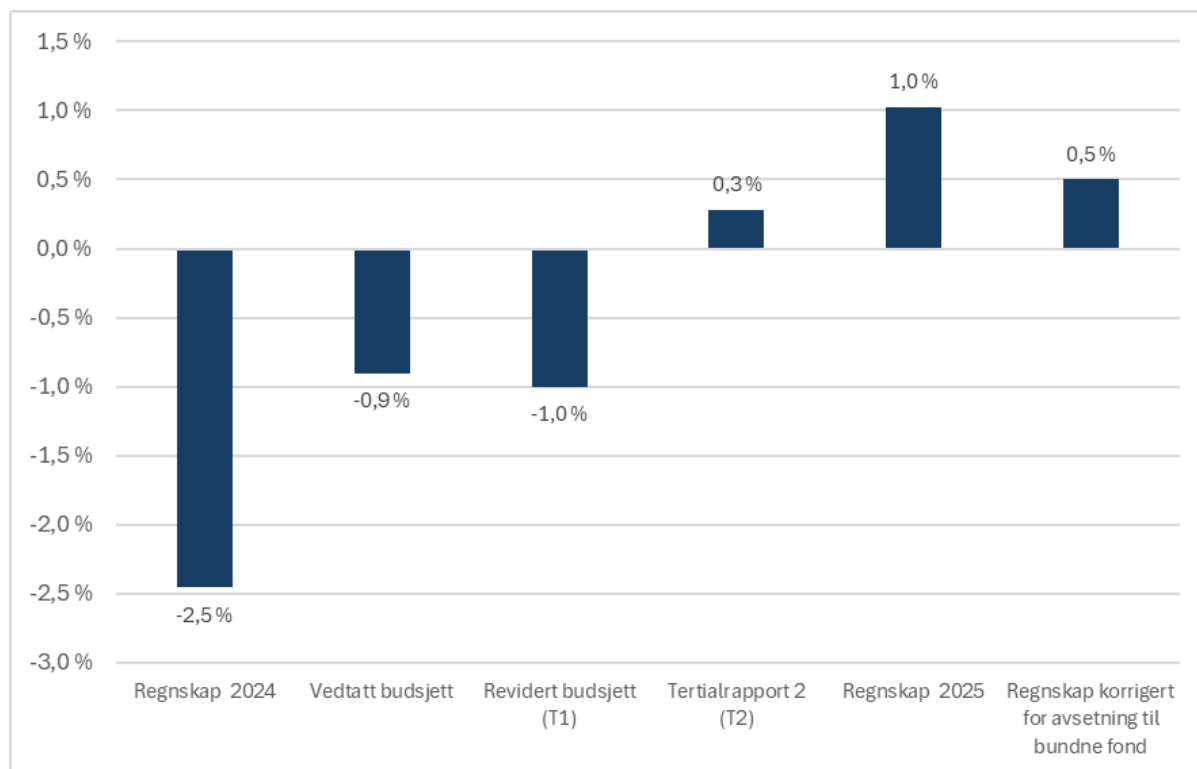
Den økonomiske situasjonen i Bergen kommune ble tydelig forbedret i løpet av 2025. Driftsresultatet endte på 325 millioner kroner som tilsvarer om lag 1 prosent av kommunens driftsinntekter. Dette markerer en klar kursendring fra året før. Grafen under viser driftsresultatet for perioden 2021-2025 og illustrerer den positive utviklingen.

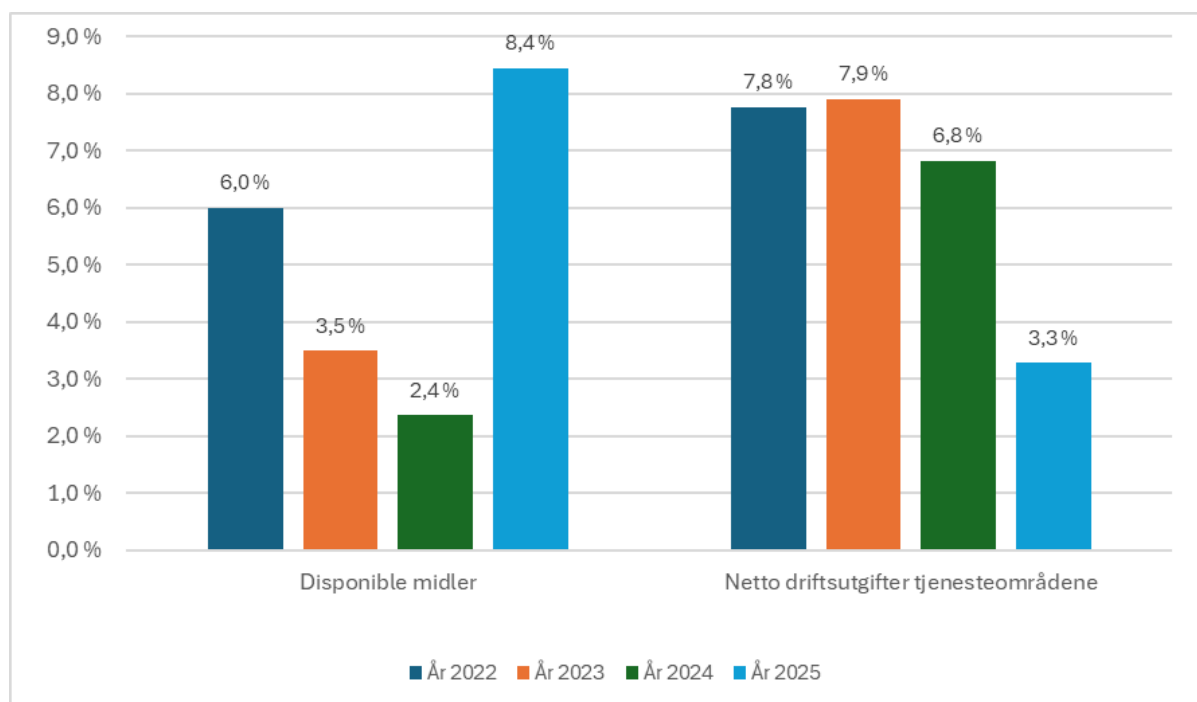
Bergen har som et vedtatt finansielt måltall at resultatet skal utgjøre 1,7 prosent av driftsinntektene. Måltallet bygger på en nasjonal anbefaling som anses som et minstekrav for at kommunene skal kunne ha økonomisk bærekraft over tid. For 2025 ville det betydd et driftsresultat på 537 mill.

Økonomien har hatt en positiv utvikling gjennom året. Opprinnelig var det budsjettet med et negativt driftsresultat på 0,9 prosent av driftsinntektene (minus 266 mill.) mens regnskapet viser et positivt driftsresultat på 1 prosent (+325 mill.). I 2025 mottok kommunen 162 mill. i øremerkede inntekter som ikke ble brukt og derfor satt på bundne fond. De bundne fondene er ikke frie midler, men skal brukes til formålet de var tiltenkt. Kommunen har med andre ord fått en inntekt uten at utgiften følger med. Når utgiften påløper, vil resultatet svekkes med tilsvarende beløp. Korrigert for dette forholdet blir det reelle driftsresultatet nedjustert til 163 mill. (0,5 prosent). Grafen under illustrerer utviklingen i driftsresultatet gjennom året fra vedtatt budsjett til endelig regnskapsresultat.

Årsmelding 2025

Resultatforbedringen skyldes flere forhold. Utgiftsveksten i tjenestene er mer enn halvert sammenlignet med årene før, og var i 2025 på 3,3 prosent. Det er gjennomført besparelser på 345 mill. i 2025. I 2024 var det tilsvarende tallet 261 mill. Samlet for disse to årene er det gjennomført aktive kostnadsreducerende grep på over 600 mill. Når vi korrigerer for lønns- og prisvekst, har tjenesteområdene samlet ikke hatt en utgiftsvekst i 2025. Økte skatteinntekter og statlige overføringer gir en økning i disponible midler på 8,4 prosent. Sammenholdt med lav utgiftsvekst bryter dette klart med den negative trenden vi har sett fra 2022. Grafen under viser årlig endring i disponible midler og driftsutgifter i tjenesteområdene for årene 2022 til 2025.

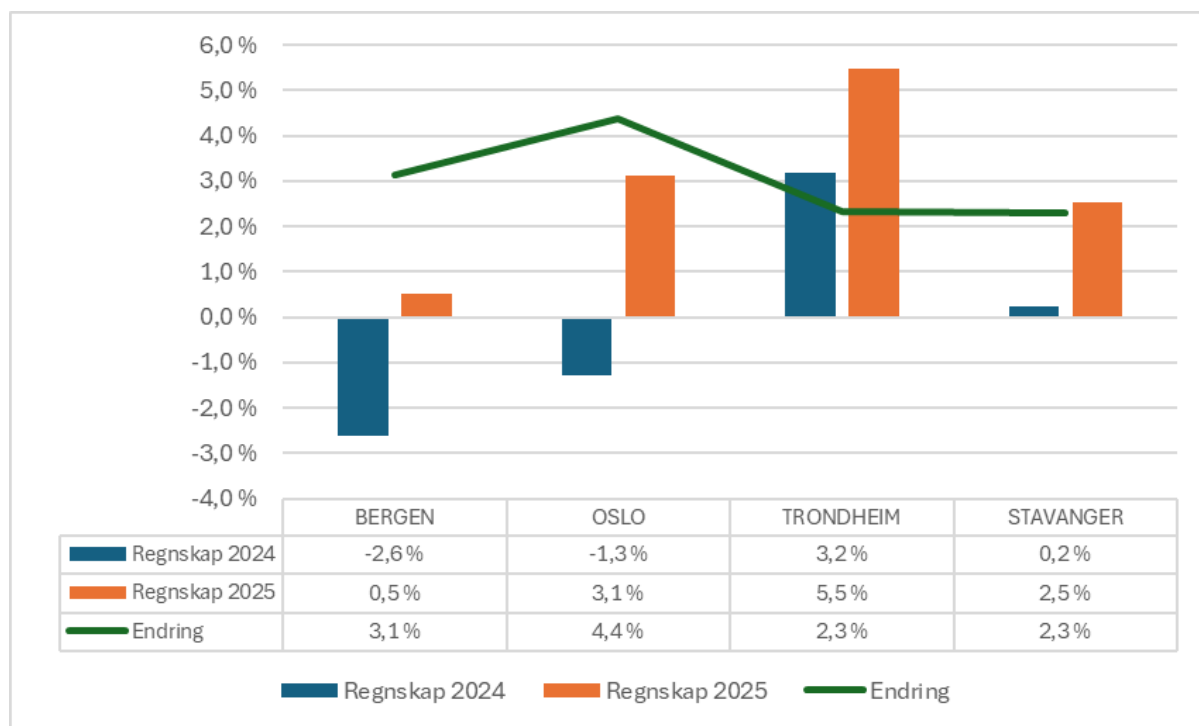

Tabellen under gir en tallmessig oppsummering av endringene fra 2024 til 2025.

Beløp i hele mill. (negative tall = inntekter)	År 2024	År 2025	Endring	Endring i prosent
Rammetilskudd	-7 793	-8 394	-601	7,7 %
Inntekts- og formuesskatt	-11 769	-13 248	-1 479	12,6 %
Eiendomsskatt	-1 141	-1 140	1	-0,1 %
Andre generelle driftsinntekter	-804	-778	26	-3,2 %
Utbytte	-507	-421	86	-16,9 %
Renter og avdrag	1 412	1 633	220	15,6 %
Sum disponible midler	-20 602	-22 349	-1 747	8,4 %
Driftsutgifter tjenesteområdene	21 317	22 024	705	3,3 %
Netto driftsresultat	715	-325	-1 040	-145,3 %
Sum driftsinntekter	-29 102	-31 599	-2 497	8,6 %
Netto driftsresultat i prosent	-2,5 %	1,0 %	3,5 %	

Utbytteinntektene ble redusert med 86 mill. sammenlignet med 2024, noe som i sin helhet kan tilskrives lavere utbytte fra Eviny. Generelt har utbytteinntektene fra Eviny variert mye mellom år. Utgifter til renter og avdrag hadde en vekst på hele 16,3 prosent fra foregående år. Årsaken er en kombinasjon av høyt investeringsnivå og økte renteutgifter. Kapitalutgiftene legger beslag på en stadig økende andel av kommunens driftsinntekter og begrenser handlingsrommet i en situasjon der tjenestebehovene øker.

Til tross for resultatforbedringen står Bergen i en betydelig mer krevende økonomisk situasjon enn de øvrige storbyene. I grafen under sammenlignes driftsresultatene i Bergen med Oslo, Trondheim og Stavanger.

Av det positive driftsresultatet på 325 mill. er om lag halvparten brukt til å egenfinansiere investeringer i samsvar med budsjett, mens den andre halvparten er avsatt til bundne formål. Av tabellen under

fremgår det at kun 2 mill. av driftsresultatet har gått til påfyll av kommunens disposisjonsfond. I 2024 ble disposisjonsfondet tappet med 1147 mill.

Beløp i hele mill.	Regnskap 2024	Vedtatt budsjett	Justert budsjett	Regnskap
Egenfinansiering av investeringer	387	114	160	160
Avsetninger/bruk av bundne fond	45	-19	60	162
Avsetninger/bruk av disposisjonsfond	-1 147	-361	-49	2
	-715	-266	171	325

Det har vært stor investeringsaktivitet i 2025 med flere store pågående byggeprosjekter. Blant annet kan nevnes Midtbygda sykehjem, Sentralbadet scenekunsthuss og Espeland vannbehandlingsanlegg, samt kjøp av boliger til flyktninger. Bergen kommune gjennomførte investeringer for 3 767 mill., om lag på samme nivå som året før. Innenfor selvkostområdet (primært vann, avløp og renovasjon) ble det investert for 687 mill. i 2025, mens de øvrige "ordinære" investeringene i skoler, barnehager, sykehjem, idrettsanlegg kulturbygg mv. utgjør brorparten av investeringene med 3,08 mrd. i fjor.

Investeringene blir først og fremst finansiert med bruk av lån. I 2025 økte låneopptaket sammenlignet med fjoråret. Dette henger bl.a. sammen med lavere finansiering fra driftsregnskapet enn i 2024. Økt låneopptak ga økte utgifter i driftsbudsjettet til renter og avdrag. Det vises for øvrig til nærmere beskrivelse under delen om Investeringsregnskapet lenger nede.

Oppsummert er den økonomiske situasjonen klart forbedret, men fremdeles langt svakere enn de nasjonale anbefalingene for en robust kommuneøkonomi. Resultatforbedringen viser at styringstiltakene har effekt, men også at kommunen må håndtere et krevende økonomisk landskap, preget av økt gjeldsbelastning, høye finansutgifter, demografiske endringer og et strammere økonomisk handlingsrom. Dette stiller store krav til videre prioritering, effektivisering og langsiktig økonomistyring.

Sentrale inntekter og finansposter

Sentrale inntekter

Beløp i mill. (negative beløp = inntekter)	Regnskap 2025	Justert budsjett 2025	Avvik	Vedtatt budsjett 2025	Regnskap 2024
Inntekts- og formuesskatt	-13 248	-12 999	248	-12 966	-11 769
Rammetilskudd	-8 394	-8 528	-134	-8 204	-7 793
Eiendomsskatt	-1 141	-1 141	0	-1 141	-1 141
Andre generelle inntekter	-712	-722	-10	-755	-804
Sum generelle driftsinntekter	-23 495	-23 390	105	-23 066	-21 507

Skatt på inntekt og formue

Regnskapet for 2025 viser en sterk vekst i skatteinntekter på 12,6% sammenlignet med 2024. Dette er høyere enn veksten som ble lagt til grunn i vedtatt budsjett på 10,2% og etter 2. tertialrapport på 10,5%. Det er flere årsaker til den sterke veksten.

Den *underliggende* veksten i skatteinntekter er høy sammenlignet med 2024. Dette henger sammen med gode lønnsoppgjør, hvor det har vært en [gjennomsnittlig lønnsvekst på 5%](#) fra 2024 til 2025. I tillegg har økt sysselsetting bidratt til vekst i skatteinntektene.

Det kommunale skattøre ble for 2025 justert opp fra 10,95% til 12,75%, noe som har bidratt til den sterke veksten. Skattøret er den delen av skatt på *alminnelig inntekt* som tilfaller kommunene. Utbytte ble tatt ut av skattegrunnlaget til kommunene i forbindelse med revisjon av inntektssystemet, og satsen på formue ble redusert. Ettersom skatteinntekter skal utgjøre 40% av kommunens samlede inntekter, må kommunens inntektsbortfall fra skatt på eierinntekter og formuesskatt kompenseres med en økt skatt fra alminnelig inntekt. Dette betyr at kommunene fikk en større andel av disse skatteinntektene.

I tillegg forklares skatteveksten med fordelings- og marginoppgjørene.

Fordelingsoppgjøret ble betydelig høyere i 2025 sammenlignet med 2024. Fordelingsoppgjøret er omfordeling av skatteinntektene mellom skattekreditorene - stat, kommuner, fylkeskommuner og folketrygden etter endelige fordelingstall. Det settes foreløpige fordelingstall for skattekreditorer ut fra anslag på de totale skatteinntektene, mens det gjøres en endelig fordeling når skatteinntektene er kjent. Mens Bergen kommune i 2024 måtte innbetale 130,6 mill. i forbindelse med dette oppgjøret, fikk vi i 2025 utbetalt 234,6 mill.

Årsaken til økt fordelingsoppgjør er to-delt:

- Trinnskatten var satt for høyt i de foreløpige fordelingstallene.
- Utflyttingsskatt (exit-skatt)

Trinnskatten, det vil si skatt utover ordinær inntektsskatt, tilfaller staten. Trinnskatten er en progressiv skatt på brutto personinntekt, med fem trinn. For 2025 betaler man ikke trinnskatt før inntekten overstiger kr 217 400. Satsene øker jo høyere inntekten er, fra 1,7 % på det laveste trinnet til 17,7 % for inntekt over 1,4 mill. Når inntekt fra trinnskatten nå viser seg å være lavere enn det som er forutsatt, får staten en lavere andel og kommunen en større andel av skatteinntektene.

Exit-skatt, eller utflyttingsskatt, er en skatt som blir pålagt ved flytting til utlandet og utløses av at utflytter tar med seg urealiserte gevinster på eiendeler. Urealiserte gevinster er ikke skattlagt før, men vil skattlegges idet man flytter ut. Disse urealiserte gevinstene inngår i formuesgrunnlaget som det betales formuesskatt av. Det er en betydelig andel av skatteinntektene i 2024 som kan knyttes til exit-skatt og følgelig blir det en betydelig vridning av fordelingstallet i Bergen kommunes favør i 2025. Slike engangsinntekter som exit-skatt vil ikke inngå i det foreløpige fordelingstallet og inngår derfor ikke i budsjettet.

I tillegg til fordelingsoppgjøret, skyldes en del av økningen i skatteinntektene marginoppgjøret. Margin er tilbakeholdt andel av betalt skatt til å dekke utbetaling av skatt til gode. Følgelig er marginoppgjøret det skattekreditorene får utbetalt etter at alle skattyterne har fått tilbake det de skal ha på skatten (i fm. skatteoppgjøret for 2024). Beløpet utbetales til kommunen i november. Det har også for årets marginoppgjør vært satt av mer enn det som er betalt tilbake. Årets marginoppgjør ble 171,9 mill. for Bergens del, sammenlignet med 132,1 mill. i 2024. Økningen sammenlignet med i fjor henger sannsynligvis sammen med noe lavere rente og tilhørende lavere skattefradrag, som følgelig gir mindre skatt til gode.

Tabellen under oppsummerer endringene i skatteinntekter fra 2024 til 2025, inkludert effekter fra margin- og fordelingsoppgjørene, samt endring i skattøret:

Beløp i mill. (negative beløp = inntekter)	Endring	Prosentvis endring
Skatteinntekt 2024	- 11 769	
Underliggende vekst	- 900	7,6 %
Effekt av økt skattøre	- 172	1,5 %
Marginoppgjør	- 172	1,5 %
Fordelingsoppgjør/korreksjonsoppgjør	- 235	2,0 %
Skatteinntekt 2025	- 13 248	12,6 %

Rammetilskudd

Rammetilskuddet utbetales til kommuner på bakgrunn av ulike faktorer som folketall, alderssammensetning og sosiale forhold. I 2025 har rammetilskuddet (inkludert inntektsutjevning) økt med 7,7 % sammenlignet med fjoråret. Det ble i vedtatt budsjett lagt opp til en vekst på 5,2%.

Gjennom 2025 er det gitt ytterligere bevilgninger i forbindelse med [Revidert nasjonalbudsjett 2025 \(RNB\)](#) og tilhørende forlik i Stortinget. Blant annet ble det bevilget 184 mill. i kompensasjon for ny ordning for avtalefestet pensjon (AFP), 54 mill. kompensasjon for redusert foreldrebetaling i barnehageplass som ble innført 1. august 2025 og 54 mill. i realvekst i de frie inntektene. Dette har økt det ordinære rammetilskuddet for Bergen kommune.

I tillegg er det stor endring i inntektsutjevningen i Bergen fra 2024 til 2025. Bergen kommune har skatteinntekter over gjennomsnittet for landet og må følgelig gi fra seg skatteinntekter gjennom inntektsutjevningen. Hensikten med inntektsutjevningen er å jevne ut forskjeller mellom kommuner slik at det kan tilbys mer likeverdige tjenester. Som tabellen over viser, må Bergen i 2025 gi fra seg langt mer enn året før. Det henger sammen med ovennevnte inntekt fra exit-skatt som bidrar til å øke skatt i Bergen per innbygger til 107 % av landsgjennomsnittet, mot normalnivå på 105 %. Konsekvensen er at Bergen kommune må avgi betydelig mer av skatteinntektene enn det som lå til grunn på bakgrunn av de økte skatteinntektene. Veksten i det ordinære rammetilskuddet og inntektsutjevning for Bergen kommune fremkommer i tabellen under:

Beløp i mill. (negative beløp = inntekter)	2024	2025	Endring
Ordinært rammetilskudd	-8 240	-9 021	9,5 %
Inntektsutjevning	448	627	40,0 %
Sum rammetilskudd	-7 792	-8 394	7,7 %

Eiendomsskatt

Inntekter knyttet til eiendomsskatt er i tråd med budsjett og fjorårets regnskap. Grunnlag for beregning av eiendomsskatt er boligverdier fra Skatteetaten og sist kjente skatteoppgjør (2023). I tillegg tas det hensyn til prisvekst basert på Statistisk sentralbyrås (SSB) sin prisindeks for brukte boliger. Denne viser en nedgang i boligverdiene på om lag 0,5% fra 2023 til 2024, slik at dette isolert sett gir en reduksjon i inntekter fra eiendomsskatt. Det er derimot kommet derimot flere nye eiendommer til som tidligere ikke har betalt eiendomsskatt. Dette utgjør om lag 1000 nye eiendommer, som i hovedsak kan knyttes til seksjonering av eksisterende eiendommer eller nye boligblokker. I tillegg bidrar økt næringsareal til høyere inntekt. Nettoeffekten av lavere boligverdier, men flere eiendommer gir derfor ingen endring i eiendomskattinntekter i 2025 sammenlignet med 2024.

Andre generelle inntekter

Andre generelle inntekter består i hovedsak av integreringstilskudd og tilskudd til mindreårige flyktninger. I sak om [Bosetting av flyktninger i 2025](#) ble det besluttet at Bergen kommune skulle bosette 400 flyktninger, herunder 20 enslige mindreårige flyktninger. I 2025 bosatte kommunen 385 flyktninger, inkludert 20 enslige mindreårige, med andre ord noe færre enn det som er besluttet. Færre flyktninger betyr lavere integreringstilskudd og det foreligger derfor en mindreinntekt sammenlignet med budsjett. Det er også betydelig lavere bosetting i 2025 enn 2024, som forklarer betydelig lavere integreringstilskudd i 2025 enn 2024. For nærmere omtale under «Bosetting og integrering av flyktninger» i kapitlet Samfunnsutvikling.

Finansinntekter/-utgifter

Beløp i mill. (negative beløp = inntekter)	Regnskap 2025	Justert budsjett 2025	Avvik	Vedtatt budsjett 2025	Regnskap 2024
Renteinntekter	-674,3	-622,3	-52,0	-532,0	-676,3
Utbytter	-421,1	-421,0	-0,1	-421,0	-506,6
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0,4	0,0	0,4	0,0	0,3
Renteutgifter	1 334,4	1 336,7	-2,3	1 296,2	1 187,7
Avdrag på lån	972,0	972,0	0,0	970,4	900,0
Netto finansutgifter	1 211,5	1 265,3	-53,8	1 313,6	905,2

Netto finansutgifter (renter, avdrag og utbytte) ble om lag 54 mill. lavere enn justert budsjett. Budsjettavviket skyldes primært høyere renteinntekter enn forutsatt.

Sammenlignet med regnskap for 2024, økte kommunens netto finansutgifter med vel 300 mill. i 2025. Dette er i all hovedsak knyttet til økte utgifter til renter og avdrag på gjeld. Netto renteutgifter (summen av renteutgifter, -inntekter og gevinst/tap på finansielle omløpsmidler), ble 149 mill. høyere i 2025 enn i 2024.

Det meste av nye lån til investeringsformål og til Startlån ble tatt opp i første kvartal i 2025. Tidlig låneopptak økte gjelden tidlig i året, og dette medførte høyere renteutgifter i prosent av gjennomsnittlig langsiktig gjeld. På den annen side førte tidlig låneopptak til større likviditetsbeholdning fra låneopptakstidspunktene og til langt ut i siste kvartal. Dette økte renteinntektene. Samlet økte utgifter til renter og avdrag med 16% sammenlignet med 2024. Årsaken til endringen var i hovedsak økt gjeldsnivå som følge av gjennomføring av investeringer.

Avdragsutgiftene ble som budsjettet, men økt gjeld til investeringer førte til at avdragene økte med 72 mill. sammenlignet med året før.

Ovennevnte vil bli nærmere gjennomgått i egen sak til bystyret om finansforvaltningen i 2025.

Utbytteinntektene ble 86 mill. lavere enn i 2024 og i tråd i justert budsjett. Nedgangen sammenlignet med 2024 skyldes redusert utbytte fra Eviny AS. Årsaken er lavere strømpriser sammenlignet med året før. I tillegg er det en betydelig økning i utbytteinntekter fra Fløibanen AS og Bergen Parkering AS. Fløibanen AS har etter flere år med betydelige kostnader knyttet til rehabilitering av skinnegang,

stasjoner, vognmateriell og bygningsmassen til Fløyen Folkerestaurant, kommet tilbake til normalt drift. Dette har gitt betydelig økning i påstigninger og videre økte inntekter. Følgelig har det gitt økt utbytte til Bergen kommune. For Bergen Parkering AS skyldes økte utbytteinntekter blant annet høy egenkapital etter salg av aksjer i Hi Tech Mobility AS.

Utbytte per selskap i mill. (Negative beløp = inntekter)	Regnskap 2024	Regnskap 2025	Justert budsjett 2025
Eviny AS	-493,5	-394,8	-394,9
BIR AS	-2,1	-3,5	-3,5
Bergen Kino AS	-2,6	-2,0	-2,0
Fløibanen AS	-6,4	-12,8	-12,6
Bergen Parkering AS	-2,0	-8,0	-8,0
Sum	-506,6	-421,1	-421,0

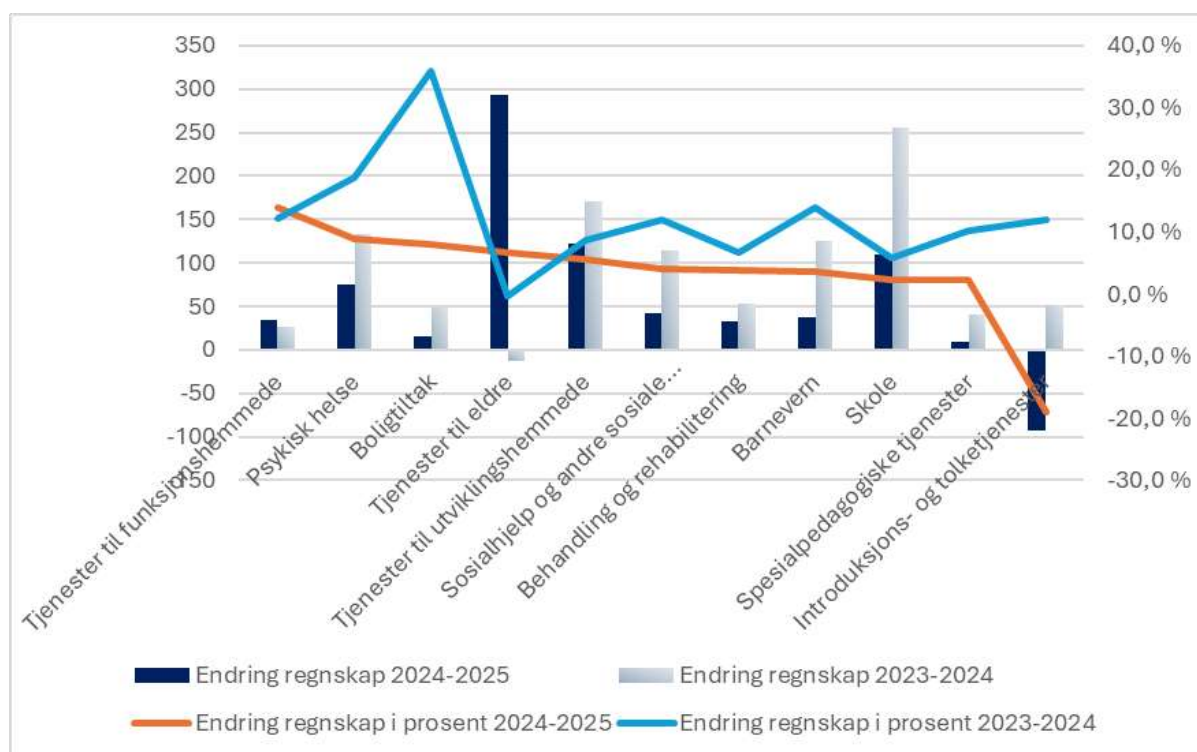
Tjenesteområdene

Flere av tjenesteområdene har fortsatt betydelige budsjettavvik og et høyere driftsnivå enn budsjettet gir rom for. Blant tjenesteområdene med stor vekst de siste årene finner vi Tjenester til funksjonshemmede, som i hovedsak skyldes utgifter til ordningen "Brukerstyrt personlig assistanse" (BPA). BPA ble rettighetsfestet i 2015, men det er særlig fra 2022 og fremover at utgiftene har hatt en vesentlig vekst i Bergen.

Et annet område som har endret seg betydelig er Psykisk helse. Antall bergensere med psykiske lidelser går opp, og barn og unge er gruppen som øker mest. Barn med vedtak innen psykiske lidelser etter helse- og omsorgsloven har firedoblet seg siden 2021, og særlig avlastningstjenester har hatt sterk vekst.

Barnehagene har hatt en betydelig kostnadsvekst som følge av endret makspris for foreldrebetaling og tjenester til eldre øker i tråd med demografisk utvikling. For tjenesteområde Boligtiltak er veksten de siste årene i særlig grad knyttet til flykningskrisen, som medfører behov for bostøtte og utgifter til fremskaffelse og vedlikehold av nye boliger.

Grafen under viser utviklingen på utvalgte tjenesteområder fra 2023 til 2024 og fra 2024 til 2025. Søylen viser de beløpsmessige endringene, mens linjene viser prosentvise endringer. Vi ser blant annet at beløpsmessig er det tjenester til eldre som har vokst mest, mens utgiftene til boligtiltak har hatt størst prosentvis vekst det siste året. Utgiftene til introduksjons- og tolketjenester har gått ned som følge av færre bosatte. På skole er utgiftsveksten fortsatt høy, men halvert sammenlignet med veksten fra 2023 til 2024.

Når det gjelder avvik mot budsjett, er det store forskjeller mellom de ulike områdene. Tjenester til eldre skiller seg ut med et positivt avvik på 55 mill. Forklaringen består av flere enkeltelementer, men særlig forsinkelser og utsatt oppstart av konkrete tiltak og prosjekter forklarer avviket. Introduksjons- og tolketjenester har et mindreforbruk som følge av lavere bosetting enn planlagt, mens for Sosialhjelp og andre sosiale tjenester skyldes avviket færre personer i kvalifiseringsordningen, lavere utbetaling til økonomisk sosialhjelp enn forventet og mindreforbruk på lønn. Alle de syv ordinære byrådsavdelingene har mindreforbruk på Administrasjon, som følge av lavere lønnsutgifter som følge av fravær, vakante stillinger og restriktiv ansettelsespolitikk.

På den andre siden har Pensjon og fellesposter et merforbruk på 188 mill. En utfyllende forklaring finnes på tjenesteområde 21, men oppsummert skyldes dette at pensjonssatsen som er trukket fra ansattes lønn var for lav sammenlignet med pensjonspremiene som kommunen har betalt til pensjonskassene. Også tjenesteområdet Tjenester til utviklingshemmede viser et betydelig merforbruk. Deler av avviket (40 mill.) skyldes at anslått refusjon for særlig ressurskrevende tjenester ble budsjettert opp i Tertialrapport 2, som følge av en forventning om merinntekt fra informasjon i Statsbudsjettet. Etter mer inngående informasjon om endringene i ordningen viste det seg at disse ga minimal effekt for Bergen.

Øvrig merforbruk på tjenesteområde skyldes vekst av nye brukere og mer omfattende bistandsbehov hos flere. For tjenesteområde Skole skyldes avviket både flere elever med særskilte behov og utfordringer for skolene med å tilpasse seg reduserte budsjetttrammer i tråd med demografisk utvikling.

Tabellen under oppsummerer de største budsjettavvikene etter fondsavsetninger. Negative beløp i kolonnen med budsjettavvik betyr merforbruk sammenlignet med justert budsjett, mens positive beløp betyr mindreforbruk.

Tjenesteområder	Regnskap	Justert budsjett	Budsjettavvik
Barnehage	3 253	3 268	14
Skole	4 813	4 781	-32

Spesialpedagogiske tjenester	445	436	-9
Barnevern	1 063	1 080	17
Tjenester til eldre	4 627	4 682	55
Tjenester til funksjonshemmede	279	271	-8
Tjenester til utviklingshemmede	2 283	2 194	-89
Psykisk helse	922	932	10
Tjenester til rusavhengige og bostedsløse	470	494	24
Sosialhjelp og andre sosiale tjenester	1 113	1 148	35
Introduksjons- og tolketjenester	394	435	41
Boligtiltak	201	179	-22
Off. planer, byplanlegging og kulturminnevern	114	106	-7
Administrasjon og fellesfunksjoner	1 333	1 366	33
Øvrige tjenesteområder	3 393	3 414	20
Pensjon og fellesposter	-2 499	-2 686	-188
Sum totalt	22 205	22 099	-105

Endringer i driftsbudsjettet 2025

Tabellene under viser alle endringer i 2025-budsjettet sammenlignet med 2024, og status for disse. Tabellene inkluderer alle endringer som ble vedtatt som del av Handlings- og økonomiplan 2025-2028, i Revidert budsjett 2025 (1. tertialrapport 2025) og 2. tertialrapport 2025.

I nettutgaven av Årsmelding 2025 kan innholdet i tabellen filtreres på tiltakstype, tjenesteområde og byrådsavdeling samt vise de enkelte tiltakene. Nærmere statusbeskrivelse for tiltakene finner du på de enkelte tjenesteområdene under avsnitt "Nye tiltak i årets driftsbudsjett".

Nye tiltak i 2025

Beløp i mill.

Tiltakstype	Budsjett 2025	Effekt 2025	Avvik
➤ Effektivisering	-70,7	-63,5	-7,2
➤ Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett	372,3	326,4	45,9
➤ Kutt	-312,4	-281,3	-31,0
➤ Nye engangstiltak	82,6	76,3	6,2
➤ Nye tiltak	461,7	451,2	10,4
➤ Tilpasning til aktivitetsnivå	428,7	325,1	103,6
➤ Inntektsendringer	-190,0	-174,5	-15,4
➤ Utgående engangstiltak	-1,9	-1,9	0,0
Sum	770,2	657,7	112,5

Nye tiltak 2025 pr tjenesteområde

Beløp i mill.

Tjenesteområde	Budsjett 2025	Effekt 2025	Avvik
➤ Barnehage	83,7	83,7	0,0
➤ Skole	92,9	70,4	22,5
➤ Spesialpedagogiske tjenester	32,0	29,0	3,1
➤ Barnevern	74,3	73,2	1,1
➤ Tjenester til eldre	114,8	115,5	-0,8
➤ Tjenester til funksjonshemmede	15,7	15,7	0,0
➤ Tjenester til utviklingshemmede	-11,6	31,9	-43,5
➤ Psykisk helse	126,4	127,4	-1,0
➤ Tjenester til rusavhengige og bostedsløse	21,0	14,5	6,5
➤ Sosialhjelp og andre sosiale tjenester	123,9	102,4	21,5
➤ Introduksjons- og tolketjenester	81,6	47,3	34,3
➤ Forebyggende helsearbeid	12,5	13,3	-0,8
➤ Behandling og rehabilitering	11,9	11,9	0,0
➤ Overføringer til trossamfunn	-2,0	-2,0	0,0
➤ Brannvesen	5,1	3,6	1,5
➤ Samferdsel	-3,8	-4,6	0,8
➤ Boligtiltak	16,3	16,5	-0,2
➤ Offentlige planer, byplanlegging og kulturminnevern	5,8	8,1	-2,3
➤ Private planer og byggesak	-9,2	-14,9	5,7
➤ Naturforvaltning og parkdrift	1,8	1,6	0,2
➤ Klima og miljø	-12,1	-12,1	0,0
➤ Læringer	-2,0	-2,0	0,0
➤ Arbeidsmarkedstiltak	0,1	0,1	0,0
➤ Kultur	4,4	8,7	-4,3
➤ Idrett	16,1	16,1	0,0
➤ Næring	-12,9	-12,9	0,0
➤ Bystyrets organer og administrasjon	26,2	26,2	0,0
➤ Administrasjon og fellesfunksjoner	5,2	7,9	-2,7
➤ Beredskap og sivilforsvar	-8,9	-5,5	-3,4
➤ Vann og avløp	-26,4	-98,5	72,1
➤ Renovasjon	3,0	1,0	2,0
➤ Interne tjenester / fordelte kostnader	-4,6	-4,6	0,0
➤ Pensjon og fellesposter	-10,6	-10,9	0,2
Sum	770,2	657,7	112,5

Totaltall for driftsregnskapet

I tabellene under presenteres totalregnskapet for 2025 med avvik i forhold til budsjett. Det er mulig å benytte ulike filter for å inkludere og ekskludere verdier.

Det tas forbehold om at enkeltposter kan være budsjettetert på feil sted i organisasjonen, på feil tjeneste eller kontogruppe. Dette vil medføre uriktige avvik.

Totalregnskap per tjenesteområde

Tabellen under viser totalregnskap per tjenesteområde.

I nettutgaven av Årsmelding 2025 kan innholdet i tabellen filtreres på type utgift/inntekt (kontogruppe), byrådsavdeling og seksjon/etat. Der kan en også vise regnskap per tjeneste som inngår i tjenesteområdet.

Årsmelding 2025

Totalregnskap per tjenesteområde - tjeneste

Beløp i 1000

Tjenesteområde	Regnskap i fjor 2024	Vedtatt budsjett 202	Budsjett 2025	Regnskap 2025	Avvik regnskap mot budsjett
➤ 01A - Barnehage	3 032 760	3 115 796	3 267 560	3 253 120	14 440
➤ 01B - Skole	4 704 104	4 734 852	4 780 886	4 813 372	-32 486
➤ 01C - Spesialpedagogiske tjenester	435 249	418 192	435 990	444 820	-8 830
➤ 02 - Barnevern	1 025 223	1 052 384	1 079 549	1 062 812	16 737
➤ 03A - Tjenester til eldre	4 333 395	4 442 569	4 682 495	4 627 064	55 431
➤ 03B - Tjenester til funksjonshemmede	244 984	245 724	271 043	279 412	-8 369
➤ 03C - Tjenester til utviklingshemmede	2 160 299	2 035 065	2 194 376	2 283 207	-88 831
➤ 03D - Psykisk helse	845 955	852 685	932 166	921 671	10 495
➤ 04A - Tjenester til rusavhengige og bostedsløse	455 784	497 628	493 607	469 553	24 054
➤ 04B - Sosialhjelp og andre sosiale tjenester	1 070 738	1 147 126	1 147 929	1 113 330	34 599
➤ 04C - Introduksjons- og tolketjenester	486 178	428 018	434 964	394 122	40 842
➤ 05A - Forebyggende helsearbeid	371 341	345 686	370 794	365 234	5 560
➤ 05B - Behandling og rehabilitering	842 821	836 714	879 281	875 015	4 266
➤ 06 - Overføringer til trossamfunn	196 032	202 226	204 862	205 420	-558
➤ 07 - Brannvesen	271 338	274 697	287 468	287 056	412
➤ 08 - Samferdsel	102 376	79 246	86 147	81 415	4 732
➤ 09 - Boligtiltak	186 403	200 682	179 332	201 461	-22 129
➤ 10A - Offentlige planer, byplanlegging og kulturminnevern	96 027	96 790	106 287	113 549	-7 262
➤ 10B - Private planer og byggesak	55 587	28 027	37 243	41 129	-3 886
➤ 10C - Naturforvaltning og parkdrift	187 295	191 466	205 539	209 665	-4 126
➤ 10D - Klima og miljø	39 316	38 945	45 198	42 660	2 538
➤ 11A - Læringer	8 413	66 426	8 442	8 446	-4
➤ 11B - Arbeidsmarkedstiltak	25 770	30 386	29 804	28 715	1 090
➤ 12 - Kultur	646 876	631 153	677 167	674 717	2 450
➤ 13 - Idrett	397 855	429 618	400 386	399 776	610
➤ 14 - Næring	-11 640	-38 874	-9 853	-19 041	9 188
➤ 15 - Bystyrets organer og administrasjon	106 379	133 013	136 420	137 285	-865
➤ 16 - Administrasjon og fellesfunksjoner	1 270 618	1 254 466	1 365 817	1 332 521	33 295
➤ 17 - Beredskap og sivilforsvar	48 325	35 813	40 493	43 906	-3 413
➤ 18A - Vann og avløp	5 757	52	2 841	4 785	-1 944
➤ 18B - Renovasjon	7 382	8 328	11 000	7 907	3 093
➤ 20 - Interne tjenester / fordelte kostnader	1 172	-4 114	340	-721	1 060
➤ 21 - Pensjon og fellesposter	-2 323 992	-1 739 989	-2 686 423	-2 498 786	-187 637
➤ 23 - Sentrale inntekter og finansposter	-21 326 123	-22 070 797	-22 099 149	-22 204 598	105 449
Sum	0	0	-0	0	-0

Totalregnskap per byrådsavdeling

Tabellen under viser totalregnskap per byrådsavdeling.

I nettutgaven av Årsmelding 2025 kan innholdet i tabellen filtreres på type utgift/inntekt (kontogruppe), tjenesteområde og tjeneste. Der kan en også vise regnskapet på seksjons-/etatsnivå under avdelingene.

Totalregnskap per byrådsavdeling

Beløp i 1000

Byrådsavdeling	Regnskap i fjor 2024	Vedtatt budsjett 202	Budsjett 2025	Regnskap 2025	Avvik regnskap mot budsjett
➤ Byrådsleders avdeling	366 035	377 620	376 566	376 042	524
➤ Byrådsavdeling for finans	991 110	1 065 707	990 292	974 362	15 931
➤ Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	7 484 061	7 513 162	7 740 083	7 790 366	-50 283
➤ Byrådsavdeling for barnehage og skole	7 310 505	7 552 958	7 687 654	7 716 034	-28 380
➤ Byrådsavdeling for byutvikling	746 344	743 665	760 359	765 609	-5 250
➤ Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	4 460 452	4 614 541	4 659 498	4 526 050	133 448
➤ Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	1 142 817	1 141 457	1 154 286	1 135 696	18 590
➤ Bystyrets organer	105 531	131 823	133 816	135 009	-1 193
➤ Fellesposter - bykassen	-22 608 854	-23 141 233	-23 502 555	-23 419 168	-83 386
Sum	0	0	0	0	-0

Totalregnskap per kategori (kontogruppe)

Tabellen under viser totalregnskap per hovedtype utgift/inntekt.

I nettutgaven av Årsmelding 2025 kan innholdet i tabellen filtreres på byrådsavdeling, seksjon, tjenesteområde og tjeneste.

Totalregnskap per kontogruppe

Beløp i 1000

Kontogruppe	Regnskap i fjor 2024	Vedtatt budsjett 202	Budsjett 2025	Regnskap 2025	Avvik regnskap mot budsjett
Lønn	16 387 731	15 890 980	16 717 418	17 070 110	-352 692
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	5 827 949	5 662 507	5 488 999	5 682 416	-193 417
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	4 870 907	5 077 136	5 220 230	5 429 760	-209 529
Overføringsutgifter	2 918 375	2 686 078	2 806 956	2 938 756	-131 800
Finansutgifter	4 211 747	4 358 090	4 765 284	4 906 943	-141 660
Salgsinntekter	-5 243 742	-5 181 151	-5 193 159	-5 583 197	390 038
Refusjoner	-3 355 971	-1 973 686	-2 915 029	-3 422 671	507 642
Overføringsinntekter	-21 604 670	-23 219 138	-23 571 765	-23 663 165	91 400
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-4 012 326	-3 300 827	-3 318 934	-3 358 952	40 019
Sum	-0	0	-0	0	-0

Disponering av netto driftsresultat

Tabellen under viser hvordan driftsresultatet er disponert. Det ble overført mindre egenkapital til investeringsregnskapet i 2025 enn i 2024. Dette har sin årsak i at disposisjonsfondet ble betydelig

svekket i 2024. I tillegg ble øremerkede avsetninger til bundne fond høyere enn lagt til grunn i både regnskap og budsjett. Netto avsetning til disposisjonsfondet utgjør 2 mill.

Beløp i mill. (negative beløp = bruk)	Regnskap 2025	Regnskap 2024	Endring	Endring i %	Vedtatt budsjett	Justert budsjett
Overført til investeringsregnskapet	160	387	- 226	-59 %	114	160
Avsetning til bundne fond	301	170	131	76 %	8	177
Bruk av bundne fond	- 139	- 126	- 13	11 %	- 27	- 117
Netto avsetning til bundne fond	162	45	117	260 %	-19	60
Avsetning til disposisjonsfondet	775	294	481	164 %	761	775
Bruk av disposisjonsfondet	- 772	- 1 441	669	-46 %	- 1 122	- 823
Netto avsetning til disposisjonsfond	2	-1 147	1 149	200 %	-361	-49
Totalsum	324	- 715	1 040	-145 %	- 266	171

Investeringsregnskapet

I 2025 vart det investert for 3 767 mill. kroner. Blant investeringane skil ein mellom avgiftsfinansierte og ikkje-avgiftsfinansierte investeringar. Fyrstnemnte er investeringar som vert finansiert med inntekter frå gebyr og avgifter som innbyggjarane betaler. Her vart det i 2025 investert for 687 mill., noko som var ei auke på over 80 mill. frå året før.

Investeringane som vert kategorisert som «ikkje-avgiftsfinansierte» utgjorde 3 080 mill., og har ein liten nedgang samanlikna med 2024. Medan avgiftsfinansierte investeringar fyrst og fremst er knytt til investeringar innanfor vann- og avløpsområdet samt renovasjon, så er det blant ikkje-avgiftsfinansierte investeringar ein finn dei “ordinære” investeringar, eksempelvis innanfor områda skule, barnehage, teneste til eldre, idrett og og kultur.

Tabellen under viser at har vore ei jamn auke i investeringane dei siste fem åra. Igjennom heile 2025 har det vore fokus på å få ned investeringsvolumet som følgje av den økonomiske situasjonen som kommunen er i, sidan økte lån gir høgare renter- og avdragsutgifter i driftsbudsjettet. Og resultatet vart ein total nedgang på vel 55 mill. samanlikna med fjoråret. Årsaka til at 2021 skil seg ut skuldast kjøp av Akasia-barnehagane som gav ei utgift i investeringsregnskapet det året på 527 mill.

Investeringar (brutto, tall i mill.)	2021	2022	2023	2024	2025
Ikkje-avgiftsfinansiert	3 244	2 605	2 570	3 217	3 080
Avgiftsfinansiert	244	420	761	604	687
Sum	3 489	3 025	3 332	3 822	3 767

Dersom ein i tillegg inkluderer kommunen sitt tilskot til andre sine investeringar (110 mill.) så er totalt investeringsnivå på 3 870 mill. i 2025. Tilskotet gjelder hovudsakleg kyrkjeinvesteringar som kommunen overfører til Bergen kirkelige fellestråd (BKF) og som mellom anna er med på å dekke nødvendig rehabilitering.

Ved årsslutt var justert budsjett på 4 076 mill., og dermed vart det eit budsjettavvik på over 309 mill. Avviket inkluderer “korreksjonslinja”, som etter Tertialrapport 2-2023 var på 96 mill. Dersom ein ser vekk i frå den sentrale korreksjon var avviket mellom rekneskap og justert budsjett på 405 mill.

Med den sentrale korreksjonen har ein i budsjett tatt høgde for at nokon enkeltprosjekt vil bli forsinka samanlikna med den opphavlege planen og for at kostnadene blir lågare enn kostnadsramma (P85). Som følge av dette grepet har låneopptaket vore tilpassa eit meir realistisk nivå. I gjennom budsjettåret har ein fylgt nøye med på framdrifta til dei enkelte prosjekta, og foreslått å justere den sentrale korreksjonen i samband med både revidert budsjett og tertialrapport 2.

Eit par store investeringsprosjekt er avslutta og tekne i bruk i 2025. Av desse kan mellom anna Garnes skole, Ortun skole, Alvøen idrettshall, Slettebakken avfallsdeponi og Petedalsmyra botiltak nemnast. I tillegg er det fleire pågåande investeringsprosjekt med stor byggeaktivitet i 2025. Desse skal ferdigstillast i løpet av dei neste par åra og gjeld mellom anna Midtbygda sjukeheim, Sentralbadet Scenekunsthuss og Det Hanseatiske Museum.

Det er innanfor tenesteområdet *Vann og avløp* det er blitt brukt mest i 2025. Det er blitt investert for over 590 mill. totalt sett, og der Espeland vannbehandlingsanlegg (233 mill.) utgjør omtrent 40 %. Deretter kjem *Skole* kor det er blitt investert for 586 mill., medan *Kultur, Tenester til eldre, Samferdsel*,

Boligtiltak og Idrett alle er tenesteområde med investeringar for over 200 mill. i 2025. Det er også tre enkeltinvesteringar som overstig 200 mill. i brutto utgifter, og det er høvesvis Midtbygda sykehjem, Sentralbadet scenekunsthuss og Espeland vannbehandlingsanlegg. Det blei brukt 144 mill. på Kjøp av boliger - busetting av flyktningar, noko som var ein nedgang frå i fjor.

Investeringane vert først og fremst finansierte med bruk av lån (2 970 mill.). Låneopptaket auka med over 200 mill. samanlikna med 2024, og det skuldast hovudsakleg ei langt lågare driftsfinansiering enn tidlegare år. Driftsfinansieringa utgjorde 160 mill. av finansieringa i 2025, og i 2024 var nivået 387 mill.

Annan finansiering er MVA-kompensasjon (394 mill.) og øyremerka finansiering som enkelte investeringsprosjekt har fått innvilga som tilskot (373 mill.). Tilskota kjem frå anten stat, fylkeskommune eller private aktørar/givarar.

Det er òg blitt seld eiendom for omlag 27 mill., noko som er ein nedgang på om lag 130 mill. frå 2024. Salsinntektene er inntil vidare satt av på ubundne investeringsfond. Bruken av det ubundne investeringsfondet var langt høgare enn avsetninga i 2025, og det vil framover vere behov for å selge meir eigedom for å kunne auke opp fondet.

Tabellen under viser utviklinga av dei avgiftsfinansierte investeringar med tilhøyrande finansiering (tall i mill.), frå vedtatt budsjett til justert budsjett og med rekneskapstal frå 2024 og 2025:

	Regnskap 24	Regnskap 25	Ved. Budsj. 25	Just. Budsj. 25
Sum alle investeringer	604	687	834	643
Bruk av lån	- 604	- 687	- 834	- 643
Totalsum	-	-	-	-

Tabellen under viser utviklinga av dei ikkje-avgiftsfinansierte investeringar med tilhøyrande finansiering (tall i mill.), frå vedtatt budsjett til justert budsjett og med rekneskapstal frå 2024 og 2025:

	Regnskap 24	Regnskap 25	Ved. Budsj. 25	Just. Budsj. 25
Sum alle investeringar inkl. tilskudd til andre	3 338	3 184	3 547	3 630
Sentral korreksjon			- 735	- 96
Øvrige utgifter	104	82	4	78
Sum investeringar	3 442	3 266	2 816	3 612
Bruk av lån	- 2 156	- 2 282	- 2 083	- 2 581
Kompensasjon for merverdiavgift	- 432	- 395	- 429	- 453
Overføring fra drift	- 387	- 159	- 109	- 159
Netto bruk av fond	- 116	- 55	- 7	- 98

	Regnskap 24	Regnskap 25	Ved. Budsj. 25	Just. Budsj. 25
Tilskudd fra andre	- 272	- 373	- 188	- 321
Øvrig finansiering	- 79	- 2		
Sum finansiering	- 3 442	- 3 266	- 2 816	- 3 612
Totalsum	-	-	-	-

I kapittelet «finansielle måltal» kan ein lese meir om gjeldsgrad og investering.

Finansielle måltall

Kommuneloven sier at kommunestyret skal fastsette finansielle måltall for kommunens økonomiske utvikling. De vedtatte måltallene er som følger:

- Netto driftsresultat på minimum 1,7 % av driftsinntektene
- Gjeldsgrad på innenfor 70 % av driftsinntektene for ikke-avgiftsfinansiert gjeld
- Disposisjonsfond på minimum 10 % av driftsinntektene
- Verdibevarende vedlikeholdsnivå, etter Holtestandard, på bygg.

Regnskapet for 2025 viser at Bergen kommune oppfyller de tallfestede målene for gjeld, men bryter måltallet for netto driftsresultat og disposisjonsfond:

Måltall	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Mål
Netto driftsresultat	5,3 %	4,3 %	3,6 %	2,4 %	4,6 %	3,6 %	0,6 %	- 2,4 %	1,0 %	>1,7%
Disposisjonsfond	8,3 %	10,2 %	10,6 %	12,0 %	13,8 %	15,0 %	14,6 %	9,9 %	9,1 %	>10%
Gjeld	52 %	52 %	54 %	56 %	57 %	58 %	60 %	61 %	61 %	<70%

Netto driftsresultat

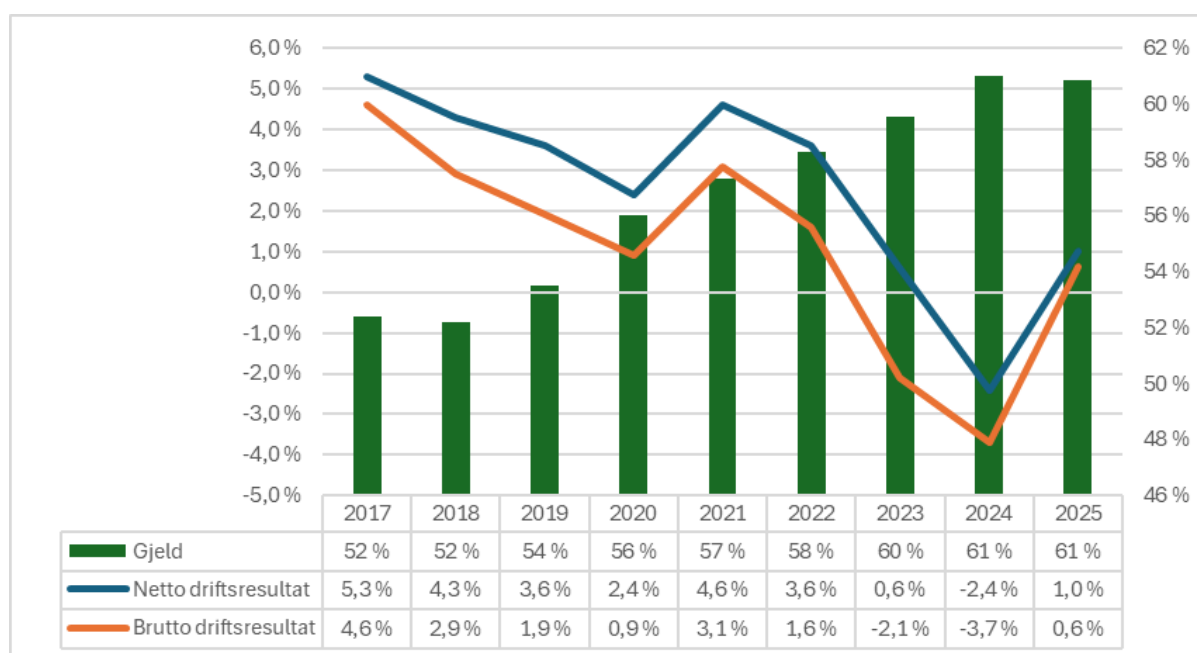
Netto driftsresultat endte på 1% før bundne fondsavsetninger, noe som innebærer en kraftig forbedring fra 2024. Kommuneregnskapet skiller mellom brutto og netto driftsresultat. I resultatbegrepet brutto driftsresultat inngår avskrivninger (kapitalslit). Når en kommer til netto driftsresultat er avskrivningene eliminert og erstattet med finanspostene renter, avdrag og utbytteinntekter. Avskrivningene har gjennom mange år vært høyere enn det kommunen betaler i renter og avdrag, noe som igjen betyr at brutto driftsresultat har vært svakere enn netto resultat. Som det fremgår av tabellen under har utgifter til renter og avdrag i 2025 økt mer enn avskrivningene og således redusert gapet mellom de to resultatbegrepene.

	Regnskap 2024	Regnskap 2025	Endring
Sum driftsinntekter	-29 102	-31 599	-2 497
Sum driftsutgifter inklusive avskrivninger	30 165	31 402	1 237
Brutto driftsresultat	1 063	-196	-1 259

Netto finansutgifter (renter, avdrag og utbytte)	905	1 211	306
Motpost avskrivninger	-1 253	-1 340	-87
Netto driftsresultat	715	-325	-1 040

Gjeldsgrad

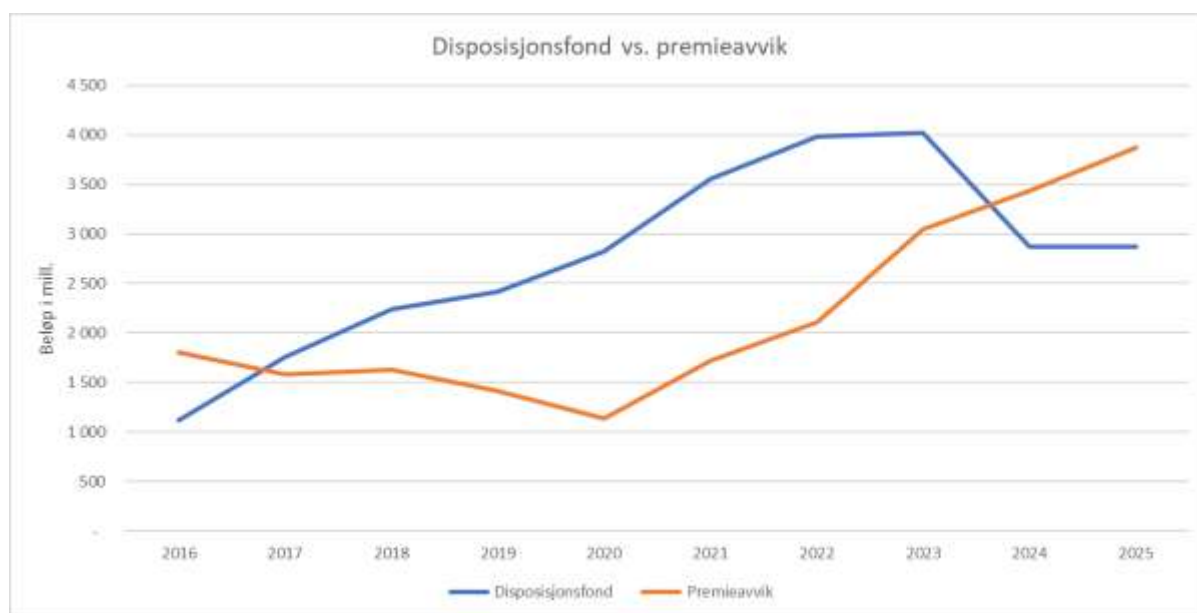
Den ikke-avgiftsfinansierte delen av gjelden utgjorde ved utgangen av året 61 prosent av driftsinntektene og er således innenfor måltallet på 70 prosent. Til tross for en betydelig vekst i renter og avdrag, forble gjeldsgraden uendret fra 2024. Forklaringen skyldes den sterke inntektsveksten. Grafen under viser utviklingen i gjeldsgrad fra 2017, mens linjene viser utviklingen brutto og netto driftsresultat. Gjeldsveksten gjør at renter og avdrag legger beslag på en stadig større del av kommunens økonomiske handlingsrom.

Disposisjonsfond og premieavvik

Ved inngangen til 2025 var disposisjonsfondet på 2 869 mill. kroner. Ved utgangen av året utgjør fondet 2 871 mill. kroner, noe som innebærer en netto fondsavsetning på kun 2 mill. kroner. Fondets størrelse tilsvarer nå 9,1 prosent av driftsinntektene, og kommunen ligger dermed rett under det fastsatte minimumsmålet på 10 prosent.

Pensjonspremieavviket økte i 2025 med 429 mill. kroner og utgjør nå samlet 3 869 mill. kroner. Premieavviket består av midler som er utbetalt til pensjonskassene, men som først vil belastes i fremtidige års regnskap. Siden 2021 har veksten i premieavviket vært betydelig, noe som skaper et økende press på kommunens likviditet. Dette forsterkes av at disposisjonsfondet i samme periode har blitt vesentlig redusert. I sum svekker dette kommunens evne til å håndtere likviditetssvingninger og uforutsette utgiftsøkninger.

Verdibevarende vedlikehold

Kommunens budsjettering av vedlikehold av egne bygg er basert på Holtestandarden. Standarden gir retningslinjer for effektiv byggforvaltning, herunder tilstrekkelig avsetning av midler til verdibevarende vedlikehold. Det er en forutsetning at midlene som avsettes brukes til vedlikeholdstiltak og ikke til å løse behov i den daglige driften eller til tiltak av investeringsmessig art.

I 2025 ble hele rammen for vedlikehold brukt til vedlikeholdstiltak som følger av vedlikeholdsplanen utarbeidet av Etat for bygg og eiendom (EBE). Planen utarbeides på bakgrunn av identifiserte behov gjennom tilstandskartleggingen samt i forbindelse med det daglige tilsynet av kommunens bygg.

EBE har satt som mål at ingen tilstandsrapporter for eiendommene skal være eldre enn 5 år, og de første 20% ble revidert i 2023. For å komme raskere à jour ble de neste 40% revidert i 2024 og i løpet av 2025 ble resterende tilstandsrapporter revidert. I 2026 vil det være et særlig fokus på bedre planlegging av tiltak og prosjekter som skal gjennomføres fremover. Dette vil sikre bedre gjennomføring og større måloppnåelse.

Årsregnskap med noter

Detaljene fra årsregnskapet finner du i eget kapittel på forsiden ([Årsregnskap med noter](#)).

Samfunnsutvikling

Dette kapitlet redegjør for demografisk utvikling i kommunen, samt om bosettingen og integreringen av flyktninger i 2025. Videre kan du lese om kommunens vedtatte mål og oppnådd resultat, samt om utviklingen innenfor natur, miljø og klima i Bergen det siste året.

Demografisk utvikling

Bergen fikk 1 151 flere innbyggere i 2025, som gir en vekst på 0,4 % fra året før. Ved inngangen til 2026 var det registrert 294 860 bergensere i Bergen. Dette er 1 900 færre enn SSB sin befolkningsframskriving (hovedalternativet) fra 2024. Veksten på 0,4 % fra året før er den laveste veksten kommunen har hatt på 2000-tallet. Gjennomsnittlig vekst for de siste fem foregående årene var 0,7 %. Veksten disse årene ble trukket opp av bosetting av flyktninger fra Ukraina i 2022 og 2023. Innbyggertallet i Bergen utgjorde ved sist årsskifte om lag 5,3 % av landets totalbefolkning på 5 618 354.

Antall nullåringer i Bergen har falt siden 2017, med unntak av enkeltår. Ved inngangen til 2026 var det 3 011 nullåringer i Bergen, som er om lag 140 færre enn snittet for perioden 2016-2025. SSB har flere av de siste årene overestimert antall nullåringer i Bergen i sine prognoser, senest i år. SSB framskrev 3044 for 2026, som er 33 flere enn statistikken viser. Også Bergen kommune sine lokale framskriving estimerte for mange nullåringer (3052). 2024 var et bunnpunkt med 2856 nullåringer ved inngangen av året, som er det laveste antallet siden 1985. Per 1.1. 2025 og 1.1.2026 har vi sett en betydelig økning i nullåringer sammenliknet med 2024, og det blir spennende å følge utviklingen gjennom 2026.

I 2009 var samlet fruktbarhetstall for kvinner i Norge på 1,98. Fruktbarheten for kvinner har falt siden, og var på 1,4 i 2023, 1,44 i 2024 og 1,48 i 2025. På tross av en marginal økning de siste årene, er de siste årenes fruktbarhetstall lave tall i et historisk perspektiv (*NOU 2026:2 Politikk for nye generasjoner*). I 2023 lå Norge på om lag samme nivå som EU. Nedgangen i Norge og nordiske land har vært sterkere enn flere andre EU og OECD-land de siste årene. For kvinner i Vestland fylke har fruktbarheten økt fra 1,42 i 2023 til 1,47 i 2024 og 1,49 i 2025. For Bergen økte fruktbarheten fra 1,29 i 2023 til 1,35 i 2024 (SFT for Bergen i 2025 foreligger ikke pt).

SSB forventer at nedgangen i nullåringer vi har sett i flere år vil snu. I sin befolkningsframskriving fra 2024 legger SSB til grunn at fruktbarheten for kvinner i Bergen skal øke gradvis fra 1,35 i 2024 til 1,56 i 2035, for deretter å holde seg på dette nivået. SSB antar at alderen ved første fødsel ikke kommer til å øke stort mer enn vi har sett til nå, og at kvinner som har vært i 20-årene og utsatt å få sitt første barn, vil begynne å realisere sine barneønsker. SSB kommer med nye prognoser sommeren 2026.

Befolkningsutvikling i Norge

Tabellen under viser befolkningsutviklingen i storbyene, bergensregionen uten Bergen og i landet for utvalgte aldersgrupper i 2025. For landet som helhet var befolkningsveksten 0,6 % i 2025, mens befolkningen i bergensregionen uten Bergen økte med 1,1 %. Bergen økte med 0,4 % i 2025, som er mindre enn storbyene, landet som helhet og bergensregionen. Av storbyene økte Stavanger mest (1 %).

Aldersgruppe	Bergen	Trondheim	Stavanger	Oslo	Hele landet	Bergensregionen uten Bergen
0-15 år	-0,9 %	-0,5 %	0 %	-0,6 %	-1 %	-1,5 %
16-24 år	-0,2 %	0,6 %	1,5 %	0,4 %	1,1 %	1,8 %
25-66 år	0,3 %	0,9 %	0,7 %	0,6 %	0,5 %	1,4 %
67-79 år	1,8 %	1,8 %	2 %	1,2 %	1,1 %	1,6 %
80 år og eldre	4,5 %	6,1 %	6,1 %	5,8 %	5,3 %	6,6 %
Totalt	0,4 %	0,9 %	1 %	0,6 %	0,6 %	1,1 %

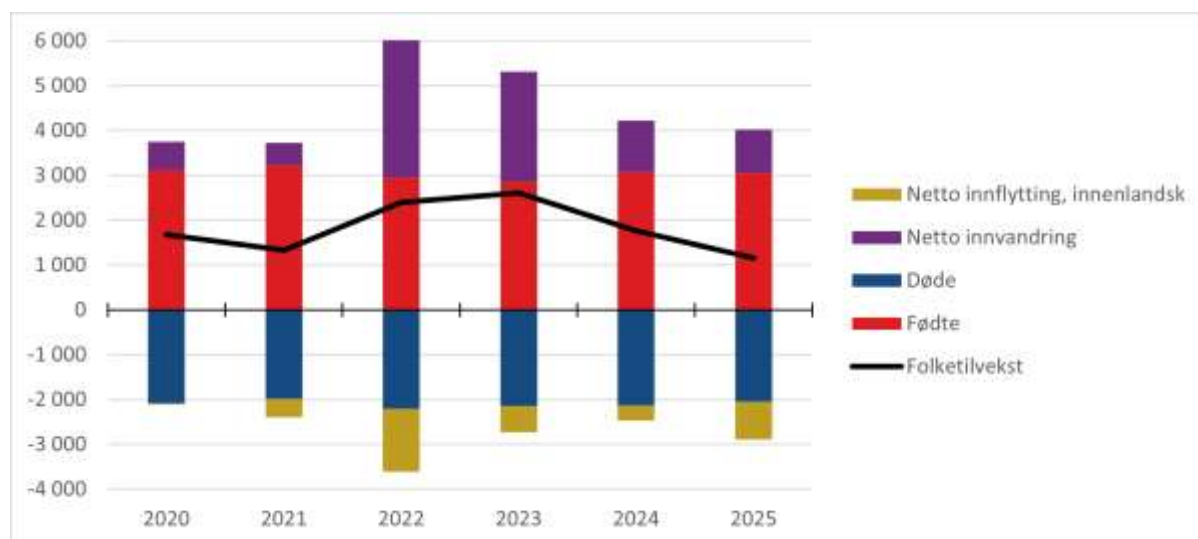
Befolkningsutvikling i Bergen

Tabellen under viser befolkningsutviklingen i ulike aldersgrupper i Bergen fra 1.1.2016 til 1.1.2026. Lave fødselstall i årene 2021-2025 har resultert i at det nå er 1 223 (7,8 %) færre 1-5 åringer enn i 2021. I Bergen, som landet ellers, er det en økende vekst i de øvre aldersgruppene. Aldersgruppen 67-79 år har økt mest de siste 10 årene, med en økning på 25 %. Aldersgruppen 80-89 år har blitt 1 619 (16,7 %) flere enn i 2021. Bare det siste året økte aldersgruppen 80-89 med 583 personer (5,4 %). For denne gruppen kommer økningen til å bli betydelig i årene som kommer. Aldersgruppen 90 år og eldre ble noen få flere i løpet av 2025. Fallet i antall fødte på 1930-tallet vil føre til at veksten blant de aller eldste først vil tilta utover 2030-tallet.

Aldersgruppe	2016	2021	2025	2026	Endring siste år i antall	Endring siste år i prosent	Endring siste 10 år i antall	Endring siste 10 år i prosent
0 år	3 483	3 065	3 036	3 011	-25	-0,8 %	-472	-14 %
1-5 år	16 275	15 699	14 595	14 476	-119	-0,8 %	-1 799	-11 %
6-12 år	21 828	21 791	21 469	21 239	-230	-1,1 %	-589	-3 %
13-15 år	8 948	9 238	9 549	9 469	-80	-0,8 %	521	6 %
16-19 år	13 036	12 448	13 094	13 284	190	1,5 %	248	2 %
20-44 år	106 973	108 528	111 505	111 348	-157	-0,1 %	4 375	4 %
45-66 år	70 705	74 844	76 960	77 407	447	0,6 %	6 702	9 %
67-79 år	24 658	27 726	30 189	30 719	530	1,8 %	6 061	25 %
80-89 år	9 191	9 720	10 756	11 339	583	5,4 %	2 148	23 %
90 år eller eldre	2 294	2 542	2 556	2 568	12	0,5 %	274	12 %
Totalt	277 391	285 601	293 709	294 860	1 151	0,4 %	17 469	6 %

Figuren under viser folketilveksten i Bergen fra 2020 til 2025 fordelt på utviklingen i fødte, døde, netto innvandring og netto innflytting. Det innvandret 970 flere fra andre land enn det utvandret i 2025 (lilla søyle). Til sammenligning var nettoinnvandringen om lag 3000 i toppåret 2022, som følge av særskilt høy

innvandring fra Ukraina. Det var i fjor 850 flere som flyttet ut av Bergen til andre kommuner enn inn til Bergen (gullfarget søyle). Flyttetapet var 514 større enn året før, og i gjennomsnitt for de foregående fem årene har det vært 584 flere som flyttet ut fra kommunen enn andre veien. Det store flyttetapet i 2025 skyldes blant annet at mange bergensere valgte å flytte til andre steder i Bergensregionen. Flyttetapet fra Bergen til kommuner i Bergensregionen var i snitt på ca 430 i årene 2020-2024, men i 2025 var det på 814. Flyttetapet til Oslo gikk ned fra 644 i 2024 til 573 i 2025. Gjennomsnittlig flyttetap i perioden 2020 til 2024 til Oslo var på 672. Bergen er en stor studentby i norsk kontekst, og har hatt netto tilflytting for aldersgruppen 18-29 i flere år. For barn og unge og voksne over 30 år har Bergen flyttetap. Det kan være variasjoner i finere aldersinndelinger.

Folketilvekst i Bergen 2019 til 2025, fordelt på utviklingen i fødte, døde, netto innvandring og netto innflytting

Befolkningsutvikling i bydelene i Bergen

Tabellen under viser befolkningsutvikling i bydelene i Bergen fra 1.1.2016 til 1.1.2026. Både i Fana og Ytrebygda økte antall innbyggere med 0,8 % i 2025. Dette var en vekst på henholdsvis 346 og 251 personer. Fana bydel er den største bydelen i Bergen med 45 420 personer. Bydelene Bergenhus, Årstad, Åsane og Laksevåg har også mer enn 40 000 innbyggere. Bergenhus opplevde en liten befolkningsnedgang i 2025. Arna er den minste bydelen med 14 168 innbyggere.

Bydel	2016	2021	2025	2026	Endring siste år i antall	Endring siste år i prosent
Arna	13 758	13 899	14 127	14 168	41	0,3 %
Bergenhus	41 775	42 804	43 198	43 156	-42	-0,1 %
Fana	41 975	43 557	45 074	45 420	346	0,8 %
Fyllingsdalen	29 493	30 204	30 661	30 866	205	0,7 %
Laksevåg	40 020	40 518	40 920	40 996	76	0,2 %
Ytrebygda	27 619	29 875	32 143	32 394	251	0,8 %
Årstad	40 663	42 386	44 208	44 274	66	0,1 %
Åsane	40 979	41 788	43 054	43 154	100	0,2 %
Uoppgitt bydel	1 109	570	324	432	108	33,3 %
Totalt	277 391	285 601	293 709	294 860	1 151	0,4 %

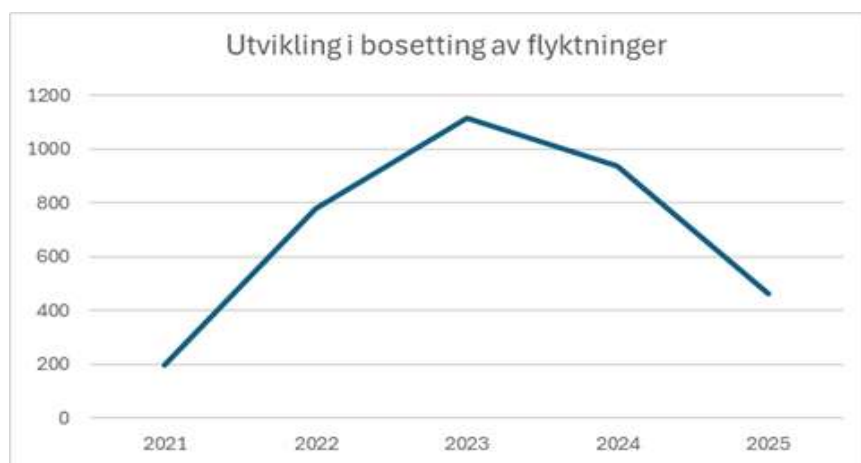
Bosetting og integrering av flyktninger

I 2025 bosatte Bergen kommune 385 flyktninger, hvorav 20 var enslige mindreårige. I tillegg ble det bosatt 77 familiegjensforente.

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet anmodet Bergen kommune om å bosette 680 flyktninger. Bystyret behandlet sak om [bosetting av flyktninger 2025](#) i januar 2025, og vedtok å bosette 400 personer.

Bosettingen i 2025 innebar en betydelig nedgang sammenliknet med de siste årene, og nesten en halvering fra 2024 da det ble bosatt 894 flyktninger og 44 familiegjensforente. Samtidig er det høyere enn nivåene før Russlands fullskala invasjon i 2022.

Av de bosatte i 2025 er 26 % barn, og 64 % av de bosatte er fra Ukraina. Dette er en reduksjon fra 2024 da antall bosatte fra Ukraina utgjorde 82%.

Selv om antall bosatte var lavere i 2025 enn tidligere år, gjør den vedvarende høye bosettingen at det er svært krevende å fremskaffe boliger til denne målgruppen. Utfordringen forsterkes av et stort press i leiemarkedet og behovet for kommunale boliger til andre grupper. I 2025 ble boligfremskaffelsen primært løst gjennom kjøp av boliger i det åpne markedet. Totalt 44 boliger til flyktninger ble kjøpt i løpet av året. Mangelen på boliger var hovedårsaken til at Bergen bosatte noe færre flyktninger enn vedtaket fra bystyret tilsa.

Bosetting og integrering av flyktninger berører de fleste av kommunens tjenesteområder. Tabellen under viser en oversikt over anslåtte utgifter for de aktuelle tjenesteområdene i 2025. Det må tas forbehold om usikkerhet ved anslagene og at oversikten ikke er komplett, fordi det for flere tjenesteområder er vanskelig å skille utgifter knyttet til flyktninger fra andre utgifter.

Tabell: Inntekter og utgifter i driftsbudsjettet knyttet til flyktningssituasjonen (bruttoutgifter i mill.)

Inntekter og utgifter i driftsbudsjettet knyttet til flyktningssituasjonen (<i>beløp i mill.</i>)	2025
Inntekter	
Ordinært integreringstilskudd	619
Særskilt tilskudd til enslige mindreårige	86
Eldretilskudd	9
Barnehagetilskudd	1
Ekstratilskudd (for personer med funksjonsnedsettelse)	36
Norsktilskudd	65
Sum inntekter	816
Utgifter per tjenesteområde	
01A Barnehage	15
01B Skole	51
01C Spesialpedagogiske tjenester	1
02 Barnevern	8
02 Barneverntjenesten Enslig mindreårige	114
03A, 03B, 03C Tjenester til eldre, funksjons- og utviklingshemmede	4
04B Sosialhjelp og andre sosiale tjenester *)	241
04C Introduksjons- og tolketjenester	343
05A Forebyggende helsearbeid	21
05B Behandling og rehabilitering	2
09 Boligtiltak	77
16 Administrasjon og fellesfunksjoner	3
Sum utgifter	879
Sum (merutgift)	-63

*) Merk at utgifter til kvalifiseringsstønad for målgruppen ikke var med i 2024, og at resultatene for 04B dermed ikke er direkte sammenliknbare med fjoråret.

De største utgiftspostene i 2025 er som tidligere år knyttet til introduksjons- og tolketjenester, økonomisk sosialhjelp og boligtiltak. Mens det var en nedgang i utgiftene til Introduksjons- og tolketjenester i 2025 sammenliknet med året før, økte utgiftene til sosialhjelp og andre sosiale tjenester. Utgiftsnivået i 2025 ble også påvirket av en rekordhøy bosetting i årene 2022 til 2024.

De langsiktige økonomiske konsekvensene for kommunen avhenger i stor grad av hvor integrerte flyktningene er i arbeidsmarkedet. I 2025 økte antall flyktninger som gikk over i arbeid og utdanning etter endt introduksjonsprogram, noe som på sikt kan føre til lavere sosialhjelpsutgifter og at flere kommer seg over i det ordinære boligmarkedet. I 2024 var andelen som gikk over til arbeid og utdanning på 32% for alle flyktninger, og 31% for flyktninger med kollektiv beskyttelse. Kollektiv beskyttelse er en midlertidig oppholdstillatelse for grupper i en massefluktsituasjon, der individuell behovsvurdering

erstattes av en gruppevurdering. Tilsvarende tall for 2025 var 43% for alle, og 44% for de med kollektiv beskyttelse. For deltakere som fikk noe forlenget programtid er måloppnåelsen på 68%.

Utover driftsutgiftene som vises i tabellen over, er det også investert 152,7 millioner gjennom kjøp av boliger i markedet til flyktninger i 2025. Kjøpene er lånefinansiert og innebærer rente- og avdragsutgifter i kommende år.

Kommuner som bosetter flyktninger, mottar statlige integreringstilskudd som skal gi rimelig dekning for utgiftene til bosetting og integrering. De største tilskuddene er ordinært integreringstilskudd og tilskudd til enslige mindreårige flyktninger, men kommunen får også andre tilskudd til for eksempel opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

Kommunen mottar integreringstilskuddet for de første fem årene en flyktning er bosatt. I 2025 mottok Bergen kommune om lag 816 millioner kroner i ulike statlige tilskudd til bosetting og integrering av flyktninger. De siste årene har de statlige tilskuddene ikke dekket kommunens utgifter til formålet, og det ble i desember 2024 vedtatt i bystyret at kommunen skal arbeide for å få utgiftene og inntektene til bosetting og integrering i balanse i økonomiplanperioden. I 2025 ble det blant annet startet et prosjekt for å avslutte til dels kostbare leieavtaler til flyktninger, og Etat for inkludering har satt i gang en rekke tiltak for å tilpasse driften til et lavere aktivitetsnivå. Resultatet for 2025 viser at inntekter og utgifter fortsatt ikke er i balanse. Arbeidet med å tilpasse tjenestene til aktivitetsnivå og få utgifter og inntekter i balanse vil ha høy prioritet fremover.

Status for vedtatte mål

Mål vedtatt i fm. HØP 2025-2028

Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument, og består av to deler: *samfunnsdel* og *arealdel*. Samfunnsdelen gir retning og mål for utviklingen av Bergen både som samfunn og kommuneorganisasjon, mens arealdelen viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk.

Kommuneplanens samfunnsdel [Et nystemt Bergen](#) ble vedtatt av bystyret 24.09.25, og inneholder fire nye samfunnsmål for utviklingen av Bergen: Bergen for alle, Bergen med særpreg, Bergen skaper muligheter og Bergen for fremtiden.

Kommuneplanens arealdel viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. [Gjeldende arealdel](#) ble vedtatt av bystyret i juni 2019, og i januar 2025 vedtok byrådet å starte opp planarbeid med [revisjon av arealdelen](#). Bergen bystyre fastsatte [planprogrammet](#) i oktober 2025.

Kommuneplanens samfunnsdel har en lovpålagt handlingsdel som revideres årlig. I Bergen kommune kombineres handlingsdelen (etter plan- og bygningsloven) med økonomiplan (etter kommuneloven), og inngår i en samlet handlings- og økonomiplan. Med utgangspunkt i samfunnsdelen og utdypingen som gjøres i planer og andre politiske saker, gir handlings- og økonomiplanen en helhetlig prioritering og finansiering av kommunens virksomhet.

I handlings og økonomiplanen for 2025 har kommunen jobbet mot fire hovedmål og en rekke operative mål som er rapportert på gjennom året. Rapportering av disse kan du se ved å trykke inn på de enkelte tjenesteområdene.

Etter vedtaket av kommuneplanens samfunnsdel i 2025, har handlingsdelen (HØP) et større fokus på å følge opp samfunnsdelen og styrke sammenhengen mellom KPS, tematiske planer og HØP. I bystyresak om [samfunnsplanlegging i bystyreperioden](#) ble det lagt opp til en gjennomgang av de operative målene i Bergen. Avdelingene har jobbet med dette i 2025, og resultatene av dette kan bl.a. annet ses i HØP 2026–2029. Arbeid med mål og det å styrke sammenhenger i samfunnsplanleggingen pågår kontinuerlig.

FNs bærekraftsmål

De 17 bærekraftsmålene ble vedtatt på FN sin generalforsamling i 2015, med tilslutning fra alle medlemslandene. Norge var en pådriver for å få målene vedtatt, og har forpliktet seg til å arbeide for at verden når målene innen 2030.

Byer og kommuner har en avgjørende rolle for å realisere de globale målene. Ifølge FN kan to tredjedeler av delmålene kun nås gjennom lokal innsats. Bergen kommune sine operative mål er koblet til relevante bærekraftsmål. Dere kan se hvilke koblinger som er gjort i måltabellene på de enkelte tjenesteområdene.

Natur, miljø og klima

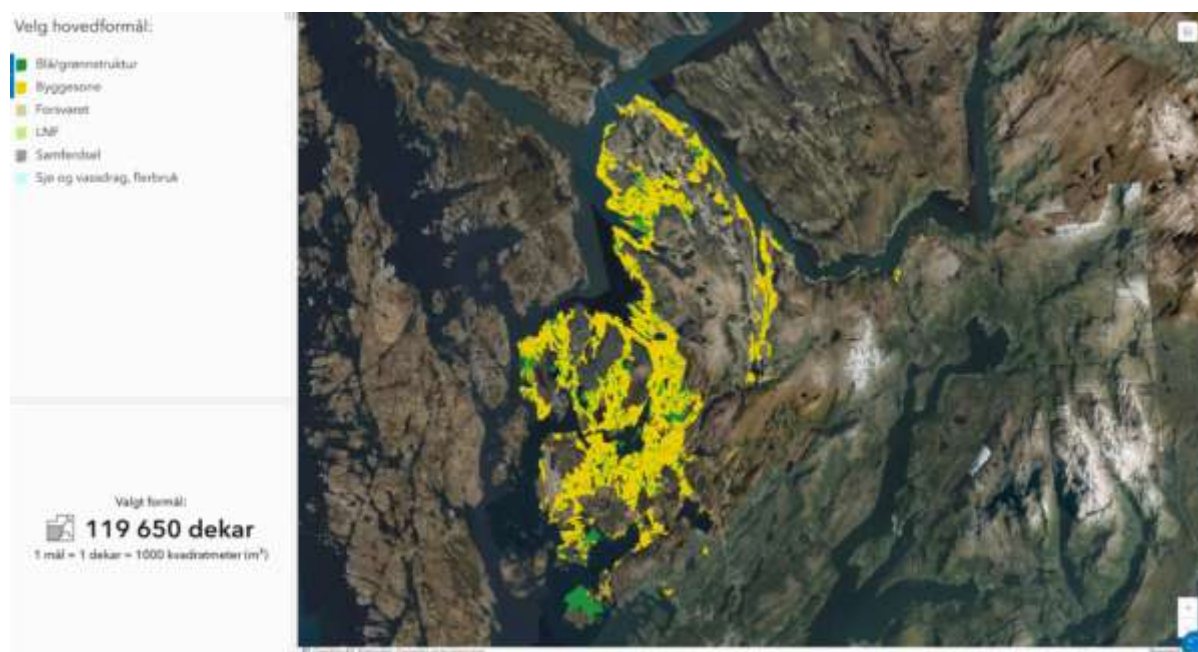
Det kuperte, vakre landskapet i og rundt Bergen er et av byens tydeligste særpreg. Naturen og naturressursene har hatt stor betydning for byens fremvekst og vår kultur og identitet. Ivaretagelse av klima- og miljømessig bærekraft utgjør livsgrunnlaget vårt, og er en forutsetning for å nå både de sosiale og økonomiske bærekraftsmålene. Klimaendringer og økt naturrisiko, pandemi, naturkrise, sårbarhet for bortfall av kritisk infrastruktur er eksempler på hendelser og utviklingstrekk som påvirker oss.

Kommunens aktivitet for å fremme natur, miljø og klima i 2025 er omfattende. Noen av aktivitetene hentes frem i dette kapitlet. Mer detaljer og flere aktiviteter kan finnes under ulike tjenesteområder, da særlig 10C (Naturforvaltning og parkdrift) og 10D (Klima og miljø).

Natur

Å forvalte bergensnaturen på en ansvarlig måte er viktig for både samtiden og for de som kommer etter oss. Det handler om naturglede for innbyggerne og om å ta vare på dyreliv, økosystem og naturmangfold. Naturen er også en viktig del av klimaløsningen, og spiller en stor rolle for hvordan byen vår vil tåle klimaendringer og ekstremvær.

Arealregnskap

PLANREGNSKAP: I 2025 publiserte Bergen kommune sitt første arealregnskap, som gir innsikt i ulike arealers naturverdier og hvilke arealformål de har fått. Skjermdump: Bergen kommune

For å gjøre gode avveininger mellom utbyggingsbehov og naturens funksjoner, trenger vi kunnskap. I 2025 publiserte Bergen kommune vårt første arealregnskap, som gir en systematisk og tallbasert oversikt over status og endringer i planlagt og faktisk arealbruk. Regnskapet består av en oversikt over planlagt arealbruk i kommuneplanens arealdel (KPA 2018) og den faktiske arealbruken fra siste tilgjengelige data. Dette blir nullpunktet for sammenligning av endringer i arealbruk i fremtiden.

I arealregnskapet finnes i tillegg en rekke kart. Der kan du blant annet utforske hvilke områder som er satt av til utbygging, hvor vi har jordbruksarealer, flomsoner, karbonrike arealer og områdene hvor vi har inngrepsfri natur i kommunen vår.

Arealregnskapet for Bergen kommune skal være et verktøy som kan benyttes til å overvåke arealutviklingen i kommunen. Det skal kunne brukes til å vurdere om vi møter framtidens arealbehov, samtidig som vi tar vare på natur, jordbruksareal og andre grønne arealer, og forbereder oss for et klima i endring.

Naturkartlegging av Fana og Ytrebygda

I 2025 ble bydelene Ytrebygda og Fana undersøkt for verdifulle naturtyper. Formålet var å skaffe ny kunnskap om naturmangfoldet i Ytrebygda og Fana, slik at det er lettere å ta vare på de verdifulle naturtypene der. Naturtypene kartleggerne så etter var enten truede eller nær truede, eller de var leveområder for truede eller nær truede arter. Kartleggingen gir et dekningskart som viser hvor det finnes naturtyper som kartleggerne har undersøkt. Kartleggingen ble finansiert gjennom tilskuddsordningene Natursats fra Miljødirektoratet og Bærekraftig samfunnsutvikling fra Vestland fylkeskommune.

Miljø

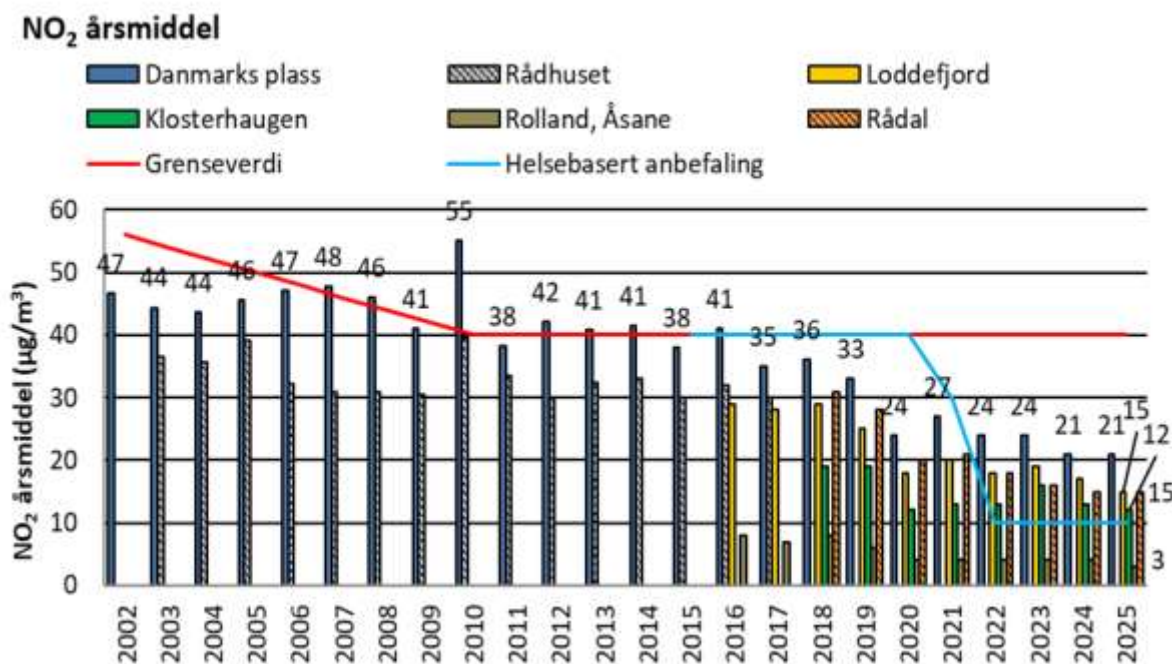
Forurensing er en alvorlig trussel mot kommende generasjoners helse, mot miljøet og mot den fremtidige matforsyningen. Vi må sikre rent vann, ren luft og et rent og trygt miljø nå og i fremtiden. Vi skal ta vare på Bergens naturmangfold, matjord og kulturlandskap, og ha en forsvarlig forvaltning av vann og vassdrag, fjordene og havet.

Luftkvalitet

Luftforurensning er et betydelig helseproblem for mange mennesker og er i Bergen først og fremst knytt til nitrogen dioksid (NO₂) og svevestøv. Undersøkelser viser at det er en sammenheng mellom eksponering for økt NO₂-nivå og naturlig død, samt død av ulike typer luftveissykdommer og hjerte- og karsykdommer. For svevestøv øker risikoen for både dødelighet og sykdom i takt med eksponeringstiden. Det er risiko knyttet til både kort- og langvarig eksponering, med økt fare for dødelighet og sykdom relatert til hjerte- og karsykdommer samt luftveisplager. I tillegg kan eksponering for svevestøv forsterke allergiske symptomer og påvirke nervesystemet, fosterutvikling, sædkvalitet og stoffskiftet. De mest sårbare gruppene er barn, gravide, eldre og personer med diabetes, kroniske luftveislidelser eller hjerte- og karsykdommer.

Bergen har fem målestasjoner for lokal luftkvalitet som måler svevestøv og NO₂. I tillegg blir det målt ozon ved Klosterhaugen. I 2025 ble forskriftskravene til lokal luftkvalitet overholdt ved alle målestasjonene. Årsmiddel for både NO₂ og svevestøv var langt under grenseverdiene.

Det ble ikke registrert overskridinger (forurensningsepisoder) av timesverdi for NO₂ på 200 µg/m³ ved noen av målestasjonene. Grenseverdien for antall dager med døgnmiddel PM₁₀ over 50 µg/m³ ble overholdt, og det ble ikke registrert overskridelser av det langsiktige målet for ozon eller av informasjons- eller alarmterskelen i forurensningsforskriften.

STADIG BEDRE LUFTKVALITET: NO₂-årsmiddel for alle målestasjoner (µg/m³). Blå linje viser helsebasert anbefalt nivå gitt av FHI, med unntak av 2022 der WHO sin helseanbefaling ble lagt til grunn.

Helseanbefalinger for luftkvalitet

I 2023 senket Folkehelseinstituttet sine anbefalinger for hvilke årsmiddelkonsentrasjoner som er trygge for folks helse. Anbefalingene er ikke juridisk bindende. Den nye, helsebaserte anbefalingen for årsmiddel for PM10 på 15 µg/m³ ble overholdt i 2025. I 2025 var det ingen timer med NO₂-konsentrasjon over 100 µg/m³ på noen av målestasjonene. Antall overskridelser har sunket betydelig siden 2019. I 2025 hadde Bergen følgende overskridelser av helseanbefalingene:

- Luftkvalitetskriteriet for årsmiddel NO₂ ble overskredet ved de trafikk- og sentrumsnære målestasjonene, men ikke ved Rolland/Åsane målestasjon.
- Luftkvalitetskriteriet for døgnmiddel NO₂ på 25 µg/m³ ble overskredet ved alle målestasjonene utenom Rolland/Åsane. Antall døgn med overskridelser var som følger: Danmarks plass 98 døgn, Klosterhaugen 33 døgn, Loddefjord 52 døgn, Rådal 38 døgn.

Statens vegvesen, Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet, Meteorologisk institutt og Miljødirektoratet har fastsatt fire forurensningsklasser som skildrer helsevirkninger ved kortvarig eksponering for ulike nivå av luftforurensning: lite, moderat, høyt og svært høyt.

Luften ved Danmarks plass målestasjon, som måler det vi regner med er den verste luften som innbyggerne i byen blir utsatt for, var «lite» forurensset i 8550 av de 8708 registrerte timene i 2025, tilsvarende cirka 98,2 prosent av tiden, mot 97,7 prosent i 2024. Luften var «moderat» forurensset 1,7 prosent av tiden, «høyt» forurensset 0,1 prosent av tiden og nådde ikke «svært høyt» forurensset på noe tidspunkt.

I tillegg til de akkrediterte målestasjonene er det utplassert 54 såkalt passive målere for å måle snittet av NO₂ i ulike deler av Bergen. Ingen av disse plassene viste overskridelse av grenseverdier i 2025, men flere steder lå de over nivået som er anbefalt fra Folkehelseinstituttet. Årsgjennomsnitt for passive NO₂-målere viste overskridelser av det helsebaserte luftkvalitetskriteriet for de fleste passive målerne. De fleste av de passive målerne er imidlertid plassert i områder der vi forventer høye verdier.

Renere havn

VOKSER OPP HER: Nytt plante- og dyreliv gjør at småtorsk og annen fisk kan trives. Mange vokser nå opp i Store Lungegårdsvannet.

Foto: Espen Rekdal

I 2024 var den forurensede sjøbunnen i Store Lungegårdsvannet ferdig tildekket, for å hindre at tidligere forurensing skulle lekke ut. I 2025 gjennomførte kommunen kontroll med tiltaket, med gode resultater. Tildekkingslaget er effektivt og fungerer som det skal. I Store Lungegårdsvannet finnes nå flotte tareskoger, stimer av torsk og sei, krepsdyr, snegler og skjell, der det tidligere var en livløs havbunn. Miljøgiftene i den opprinnelige sjøbunnen er tatt ut av sirkulasjon og gir dermed ikke negativ påvirkning på økosystemet eller human helse. For at tiltaket i Store Lungegårdsvannet skal være effektivt og varig over tid, må tilførselen fra land reduseres så mye som mulig. Det ble gjennomført flere tiltak i 2025 for å bedre forholdene for livet i i Store Lungegårdsvannet, som å sette ut et kunstig rev som gir fiskene et triveligere og tryggere livsmiljø.

Klima

Klimaendringene er en av vår tids største utfordringer. Vi må redusere Bergens utslipp de neste årene, og forberede oss på endringene som kommer. De største klimagassutslippene i Bergen kommer fra veitrafikk, sjøfart og avfallsforbrenning. For å nå våre klimamål er det derfor avgjørende å elektrifisere transportsektoren, og få på plass nullutslippsløsninger for avfallsforbrenningen. Bergen skal være en ledende by innen gjenbruk og materialgjenvinning, og legge til rette for økt gjenbruk og sirkularitet i verdikjedene. Vi jobber aktivt med å klimatilpasse byen og sikre kritisk infrastruktur, for å minimere de skadelige konsekvensene av ekstremvær, flom, skred, stormflo og havnivåstigning.

Klimaundersøkelsen for Bergen for 2025 viser at støtten i bergenssamfunnet for utslippskutt, klimatilpasning og bærekraftig mobilitet de siste 4-5 årene ligger på et ganske stabilt nivå. Flertallet (56 prosent) mener at målet om å være fossilfri i 2030 er viktig, og de fleste (56 prosent) er enig i at arbeidet med å nå klimamålene vil gjøre byen bedre å bo i. 7 av 10 vil ikke at det bygges ned mer natur i Bergen, og 1 av 3 mener at det bør innføres mer inngripende tiltak for å redusere klimagassutslipp. Nær

halvparten er bekymret for at Bergen ikke er godt nok rustet til å takle klimaendringene. Holdningene går også i retning av økt begrensning av biltrafikken (55 prosent), og større ønske om kollektivtrafikk (74 prosent) og tilrettelegging for myke trafikanter (68 prosent for gående og 59 prosent for syklister).

Bergen har siden 2019 redusert sine utslipp med 29 prosent. Fra 2023 til 2024 sank utslippene med 2,5 prosent, i hovedsak grunnet reduksjon i sektorene veitrafikk og energiforsyning. Tall for 2025 er ikke kommet når årsmeldingen skrives.

Sektorfordelte utslipp per år, 2009-2024

Den sektoren som slipper ut mest klimagasser er veitrafikk. Utslippene fra veitrafikk gikk ned 9 prosent fra 2023 til 2024, i hovedsak i kategorien personbiler. Utslippsreduksjonen skyldes hovedsakelig elektrifisering av personbiler. I 2024 var, for første gang, utslippene fra vare- og lastebiler større enn fra personbiler, og er forventet å øke dersom det ikke innføres nye tiltak.

Utslipp fra veitrafikk 2009-2024

Den nest største sektoren i Bergens utslipp er energiforsyning. Siden 2022 har sektoren for Bergens del kun inneholdt kategorien avfallsforbrenning (med andre ord forbrenningsanlegget i Rådalen), og der er utslippene noe synkende. Nedgangen i utslipp skyldes nedgang i avfall til forbrenning.

Utslipp fra energiforsyning 2009-2024

For sektoren sjøfart økte utslippene fra 2023 til 2024. Skipstypene som står for de største utslippene, er offshorefartøy, cruiseskip, passasjerskip og militære fartøy. Offshorefartøy utgjør 3 prosent av Bergens direkte utslipp, og trenden for denne kategorien er omtrent flat. Cruisetrafikken står for 2 prosent av de direkte utslippene i Bergen, og også her er utviklingen omtrent uendret. Passasjerskip bidrar med 2 prosent av utslippene, men for denne gruppen forventes en nedgående trend, blant annet fordi Skyss elektrifiserer hurtigbåtene.

Utslipp fra sjøfart 2009-2024

Klimavennlig arealplanlegging

Kommunen som arealmyndighet må avveie ulike interesser og verdier opp mot hverandre, og skal sikre at planlagt arealbruk bidrar til ønsket samfunnsutvikling. Bergen kommune var tidlig ute med å innføre krav om klimagassregnskap, allerede i kommuneplanens arealdel KPA2018. Erfaringen er at bestemmelsen (§§18.3 og 18.4) ikke har truffet godt nok og Bergen kommune søkte derfor om klimasatsmidler for å videreutvikle klimabestemmelser til kommuneplanens arealdel. Ambisjonen er at de nye bestemmelsene skal ha fokus på klimagassutslipp og være tydelige, klimaambisiøse og være i samsvar med formålet i plan- og bygningsloven.

For at Bergen skal kunne skape muligheter må vi sikre infrastruktur for samferdsel og energi som bidrar til et løft for by- og regionutviklingen. Veitrafikk er den største utslippssektoren i Bergen kommune. Kommunen har fått klimasatsmidler for å utarbeide et verktøy for å vurdere utlippsreducerende tiltak

ved planlegging av samferdselsanlegg. Dette er et pilotprosjekt, som skal supplere eksisterende verktøy, og forenkle vurderingen ved planleggingen av samferdselsprosjekt. Formålet er et verktøy som skal gi grunnlag for saksbehandlingsrutiner og prosesser som vil bidra til kutt av klimagassutslipp i plan- og byggesaker som omhandler samferdselsanlegg.

Tilgang på kraft er en av de største barrierene for omstilling og å kunne bygge nye verdikjeder. Vi må sikre infrastruktur som gir forsyningstrygghet og tilstrekkelig tilgang på kraft. Kommunen ønsker i større grad å komme med kunnskapsbaserte anbefalinger til kommunens utbyggere og innbyggere når det gjelder energitilgang. Gjennom tilsagn fra klimasatsordningen er kommunen i gang med et eget verktøy for energiplanlegging i arealsaker. Energiplanleggingsverktøyet er utviklet i tett samarbeid mellom kommune, nettselskap og energiprodusenter, og skal gjøre det enklere å arbeide med samordnet energi- og arealplanlegging. Da kan kommunen ha et bedre grunnlag for å prioritere hvilken arealbruk vi skal legge til rette for i ulike områder og hvilken energikilde som bør brukes i nye utbygginger.

Klimavennlige, kommunale bygg

I kommunens egen virksomhet stammer en stor del av klimagassutslippene fra bygg- og anlegg. I 2025 har kommunen arbeidet med å videreutvikle styringssystemet «Klimakompasset», med opplæring og ansvarliggjøring av prosjekteierne. En del av dette har vært å innhente data om kostnader og effekten av klima- og miljøtiltak, for å sikre prioritering av tiltak med størst klimagassreduksjon per investert krone. Dette gir et bedre grunnlag for å vurdere hvilke tiltak som er hensiktsmessige å gjennomføre innenfor strammere økonomiske rammer.

UTSLIPPSFRI BYGGEPLASS: Kommunen tester ut nye klimaløsninger når det bygges skole på Rolland i Åsane. Foto: Lars Mortensen

For å ruste Bergen for fremtiden skal kommunen satse på økt sirkulær ressursbruk og energieffektivisering. Det er iverksatt en handlingsplan for økt sirkularitet og ombruk i kommunale byggeprosjekter. Den samordner bruken av sirkularitetsindeksen for måling og dokumentasjon av måloppnåelse i prosjektene, og legger til rette for bransjedialog om både generelle og prosjektspesifikke krav. Implementeringen har gitt innspill og erfaringer som har bidratt til kontinuerlig videreutvikling og avklaring av viktige fokusområder internt, og gir et bedre grunnlag for videre prioriteringer i prosjektene. Disse erfaringene er formidlet i ulike bransjefora.

Det ble gjennomført energiøkonomiseringstiltak i kommunale boliger for rundt 40 mill. kr i 2024 og i 2025. Til sammen 35 bygg med 460 leiligheter er omfattet av disse prosjektene hvor ca. 4700 m² vindu ble byttet til moderne energiglass. Samtidig ble tak og fasader oppgradert ved behov. I området Melkeplassen startet i 2024 en generell oppgradering av bygg hvor energiøkonomisering er en viktig målsetting. Prosjektet fortsatte i 2025 og vil pågå også i 2026. I dette prosjektet inngår totalt 15 bygg med til sammen 142 boliger som blant annet vil få nye vindu med energiglass.

Sirkularitet

Bergen kommune og næringslivet i byen har lenge sett behov for en ombrukssentral for byggematerialer. I 2025 etablerte kommunen i samarbeid med klyngesamarbeidet Building Innovation, en midlertidig organisering for å teste og pilotere hvordan et slikt marked kan fungere i Bergen. Kommunen har gjennom en treårig leieavtale stilt Skur 26 på Dokken til disposisjon for Proptech Innovation sin satsing på et ombrukslager for byggematerialer i Bergen.

HER KOMMER SENTRALEN: Skur 26 ble oppført av den tyske okkupasjonsmakten under andre verdenskrig. Havneskuret skal etter planen rives om noen år, men i mellomtiden skal det huse en ny ombrukssentral. Fra venstre: Birthe Espeland, daglig leder i Building Innovation, byutviklingsbyråd Eivind Nævdal-Bolstad og Hanne Wetland, prosjektutvikler i Building Innovation. Foto: Håvard Prestegården

I prosjektet Digitale kiosker utvides tilbudet på BUA til selvbetjente hentepunkter for utlån av fritidsutstyr. Det har blitt gjennomført medvirkningsaktiviteter på Olsvik og Varden skoler, og utviklet to ulike konsepter for hvordan disse delingsstasjonene skal se ut. Disse delingsstasjonene vil bli lansert i 2026.

Bergen kommune skal sikre bærekraftige offentlige innkjøp, investeringer og utbygging. Hovedregelen om 30 prosent vekting av miljø har blitt omsatt i praksis, og har ført til generelt økt miljøfokus i kommunale anskaffelser. Samtidig er det lagt vekt på løsninger som gir lengre levetid og bedre utnyttelse av ressurser. Fra desember i 2025 gjelder nye rammeavtaler for møbler og løst inventar gjennom ombruk og reparasjon. Det er inngått fire nye møbelavtaler hvor kommunen først og fremst skal kjøpe brukte møbler. Uniformer til helsesektoren skal også i stor grad være brukte, noe som gir direkte kostnadsbesparelser sammenlignet med kjøp av nye uniformer. I en rekke avtaler er det også lagt vekt på å forlenge levetiden på produkter, blant annet gjennom krav til garantier, reparasjoner og tilgang på reservedeler.

På tvers av kommunens etater og avdelinger arbeider kommunen for å øke kunnskap om og rutiner for bærekraftig mat. For å få en systematisk tilnærming, er det opprettet et eget tverrsektorielt prosjekt. Prosjektet har fått midler fra Miljødirektoratets støtteordning Klimasats og kom godt i gang i 2025, med blant annet innkjøpsavtaler, dyrkeprosjekter på skoler, registrering av matsvinn, matkurs og workshops for å fremme bærekraftig mat og redusere matsvinn. I løpet av de to årene prosjektet varer, er målet å lage klimavennlige menyer som fremmer helse og bærekraft.

Klimarisiko

Det å bremse klimaendringene og sikre samfunnssikkerheten og beredskapsevnen krever en helhetlig innsats fra mange hold. I 2025 har kommunen prioritert å øke kunnskapen om klimarisiko. Arbeidet med en helhetlig klimasårbarhetsanalyse for Bergen har hatt god fremdrift. Formålet med en helhetlig klimasårbarhetsanalyse er å kartlegge Bergen kommunes klimarisiko frem mot 2100 for å kunne planlegge og innføre nødvendige, risikoreduserende tiltak. To delrapporter til klimasårbarhetsanalysen ble levert i 2025, én om overgangsrisiko for næringslivet i Bergen og én om Bergens eksponering for kombinerte klimafarer. Analysen ferdigstilles i sin helhet i 2026.

Regjeringen satte i juli 2024 ned et ekspertutvalg som skal fremskaffe mer kunnskap om de samfunnsøkonomiske konsekvensene av klimaendringene i Norge. Som første by deltok Bergen i et møte med utvalget for å diskutere utfordringer og behov knyttet til klimatilpasning med utgangspunkt i kommunens klimasårbarhetsanalyse.

Organisasjonsutvikling

I dette kapittelet vert viktige utviklingstrekk ved Bergen kommune som arbeidsplass gjennomgått. For eksempel kan du lese om fråver, HMS, arbeidsmiljøutvala, likestilling, heiltid og deltid, samt organisering.

Fråvær og inkluderande arbeidsliv

Helse, miljø og sikkerheit (HMS)

Helse, miljø og sikkerheit (HMS) er ein viktig del av verksemdstyringa og arbeidet med internkontroll i Bergen kommune. Kommunen skal vere ein trygg og sikker arbeidsplass for alle tilsette, der risikostyring er sentral i tillegg til målretta og systematisk arbeid for å førebygge uønskte effektar på arbeidsmiljøet og å bygge eit godt og helsefremjande arbeidsmiljø. HMS skal vere ein integrert del av all verksemd i kommunen, og det er grunn til å tru at godt HMS-arbeid bidreg til god kvalitet i tenestene dei tilsette yter og til eit lågare sjukefråvær.

Overordna HMS-system

HR konsern, ein seksjon i Byrådsleders avdeling, er tillagt ansvaret for å utarbeide og vidareutvikle det overordna HMS-systemet i kommunen. Seksjonen skal i tillegg ettersjå korleis HMS-arbeidet i resten av kommunen fungerer. Sekretariatsfunksjonen for kommunens hovudarbeidsmiljøutval ligg også til HR konsern. I tråd med styringsstrukturen er det overordna daglege ansvaret for HMS-arbeidet tillagt kvar byrådsavdeling og Bystyrets organ.

HR konsern har mellom anna arbeid med desse tiltaka i meldingsåret:

- Utvikla kartleggingsverktøy for psykososialt arbeidsmiljø og førebygging av vald og truslar
- Utvikla nettkurs om "Kartlegging og risikostyring" og "Psykososialt og organisatorisk og helsefremmande arbeidsmiljø"
- Arrangert den årlege samlinga for arbeidsmiljøutvala i kommunen, med fokus på formål, oppgåver, roller og organisering.
- Arbeid knytta til Nærværprosjektet inneheld mellom anna utarbeiding av verktøy i nærværarbeid, opplæring og webinar.

Opplæring og kompetansebygging innan HMS er ein del av HR konsern sitt oppdrag retta mot målgruppene verneombod, leiarar, tillitsvalde, arbeidsmiljøutvala og arbeidsmiljøgruppene. Samarbeid med vernetenesta og medverknad frå dei tilsette er sentralt i eit godt HMS-arbeid, og HR konsern vektlegg difor god dialog og informasjonsutveksling med hovudverneomboda i kommunen.

Det har dei seinare åra òg vore satsa på opplæring for hovudverneomboda, og det er sett av eigne midlar til dette. Opplæringa inneheld både eksterne kurs, eigne samlingar og felles samlingar med dei frikjøpte tillitsvalde. I 2025 deltok hovudverneomboda på HR-konferansen til Bergen kommune og Arbeidsmiljøkonferansen i regi av Fagfokus. I tillegg vart det halde ei dagssamling saman med dei frikjøpte tillitsvalde.

Kommunen har over tid hatt ei ordning med arbeidsmiljøgrupper ved kvar tenestestad. Dette kan karakteriserast som grunnmuren i kommunens HMS-arbeid. Velfungerande og aktive arbeidsmiljøgrupper er ein viktig føresetnad for å lukkast i HMS-arbeidet. Kravet til samansetjing av gruppene er at dei minimum bestå av leiar, eit verneombod og ein tillitsvald.

Kontrollutvalet bestilte hausten 2023 ein forvaltningsrevisjon på førebygging av sjukefråvær i Bergen kommune. Rapporten vart behandla i bystyret i mars 2025 i sak 102/25. Den overordna konklusjonen i rapporten er at Bergen kommune har dei fleste overordna system og rutinar på plass, og at det blir lagt til rette for å arbeide godt og systematisk med å førebyggje sjukefråvær.

System og rutinar er i hovudsak godt kjende og brukte. Samstundes viser rapporten at det er fleire forbedringspunkt. Dette handlar om å sikre kunnskap om system og roller ute i organisasjonen, i tillegg til at opplæringa kan bli betre på nokre område.

Bergen kommune arbeider fortløpande med å forenkle og tydeleggjere roller og oppgåver innan det systematiske HMS-arbeidet. God og tilpassa rettleiing til leiarar, arbeidsmiljøgrupper og hovudverneombod er ei prioritert oppgåve.

Det er i 2025 stilt tydelegare krav til struktur på arbeidet og det vil bli gitt meir opplæring. Fleire aktivitetar i kommunens leiarutviklingsprogram har systematisk arbeidsmiljøarbeid som tema, mellom anna obligatoriske kurs.

I 2025 vart det rapportert om 25 114 HMS-avvik og uønskte hendingar mot 23 106 i 2024, 22 098 i 2023 og 17 611 i 2022. Avvika og hendingane vert først og fremst følgt opp på einingane, men gir òg eit godt grunnlag for læring på tvers i organisasjonen.

Sjukefråvær og årsrapport frå arbeidsmiljøutvala

Avdeling (tal i %)	2022	2023	2024	2025
Byrådsleders avdeling	8,5	8,9	8,3	8,3
Byrådsavdeling for finans	9,0	9,7	9,3	8,7
Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	11,8	12,8	12,7	12,3
Byrådsavdeling for barnehage og skole	10,7	11,8	11,6	10,8
Byrådsavdeling for byutvikling	7,8	8,2	7,5	7,4
Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	10,6	11,5	11,4	11,9
Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	7,3	8,5	8,5	8,6
Bystyrets organer	4,5	2,3	2,1	2,7
Bergen kommune	10,6	11,5	11,4	11,0

Tabellen syner at kommunens samla sjukefråvær er redusert med 0,4 prosentpoeng frå 2024, etter ein reduksjon med 0,1 prosentpoeng frå 2023 til 2024.

Byrådet i Bergen har iverksett eit konsernomfattande nærværprosjekt for å redusere sjukefråværet i kommunen. Nærværprosjektet initierer og presenterer tiltak som aukar kompetanse, bevisstheit og kvalitet i nærværarbeidet i organisasjonen. Prosjektet har seks fokusområde; sjukemelde, HMS, livsfase, kvinnehelse, nærvær og oppfølging av særskilte etatar. Det har i tillegg vore eit eige nærværprosjekt for barnehagen organisert under Nærværprosjektet.

Hovudarbeidsmiljøutvalet (heile kommunen)

- Utvalet har bestått av 10 medlemmar med stemmerett, likt fordelt mellom arbeidsgjevar og dei tilsette.
- Ein representant for arbeidsgjevar har vore leiar i utvalet.
- Utvalet har gjennomført 4 møte og Bedriftshelsetenesta har delteke i møta.
- Utvalet har handsama 32 saker i løpet av året, mot 35 i 2024.
- Utvalet har i kvart møte handsama standardsakene godkjenning av protokoll, orienteringar, eventuelt, utviklinga i kommunens sjukefråvær og tilsvarande for HMS-avvik og uønskte hendingar. I tillegg har utvalet handsama mellom anna følgjande saker:
 - Årsrapportar 2024 for arbeidsmiljøutvala
 - Endringar i arbeidsmiljøloven om psykososialt arbeidsmiljø
 - Kompetanseheving for hovudverneomboda
 - Varsling og ytringskultur

Byrådsleders avdeling (BLED)

Byrådsleders avdeling sitt sjukefråvær var 8,28 % i 2025, tilsvarande som i 2024. Det er stor variasjon i sjukefråværet i de ulike einingane, frå lågast 1,94% til høgast 10,17% i 2025.

Ved fråvær vert den tilsette følgd opp gjennom dialog med nærmaste leiar. Det vert arbeida både med individuelle tiltak og tiltak retta mot heile arbeidsmiljøet, samt systematiske HMS-tiltak. Utviklingstrekk i sjukefråværet vert følgd opp i byrådsavdelingas leiarmøte, gjennom leiaroppfølging og ved saker i AMU. Byrådsavdelinga sitt arbeidsmiljøutval (AMU) er ein viktige arena både for HMS- og IA-arbeidet. Det er òg teke i bruk nærværssamtalar ved behov.

Fleire deler av Byrådsleders avdeling vart omorganisert i 2025. Arbeidsmiljøet er følgt opp tett under omstillingane, og det er gjennomført risikovurderingar av arbeidsmiljøet under omstilling.

Aktivitet i arbeidsmiljøutvalet (AMU) 2025

- Utvalet har bestått av 6 medlemmer med stemmerett, 3 frå arbeidstakarane og 3 frå arbeidsgjevar.
- Ein representant for arbeidstakarane har vore leiar for utvalet.
- Det vart gjennomført 4 utvalsmøte, og Bedriftshelsetenesta var representert i møta.
- Utvalet har handsama 31 saker i løpet av året.
- Utvalet deltok på den årlege heildagssamlinga for alle arbeidsmiljøutvala i kommunen.
- Utvalet har mellom anna handsama følgjande saker:
 - Sjukefråvær
 - HMS-hendingar
 - Årsplan for AMU BLED 2026
 - Kommunikasjonsfeltet nivå 1 - arbeidsmiljø under omstilling
 - Erfaringar med arbeidsmiljøgruppene (AMG) i BLED
 - Vernerundar i BLED 2025
 - Verneområde og verneombod i BLED
 - Orienteringar om blant anna
 - Arbeidsmiljø i krevjande økonomiske tider
 - Saker frå HAMU

Byrådsavdeling for finans (BFIN)

Sjukefråværet i BFIN viser ei positiv utvikling over fleire år. Det vert arbeida systematisk i arbeidsmiljøgruppa (AMG) med tiltak som styrker arbeidsmiljøet og legg til rette for nærvær. Tilrettelegging innan fysiske, organisatoriske og psykososiale forhold er sentrale verkemiddel i oppfølginga.

Verneomboda er godt synlege og tilgjengelege for tilsette, og vernerundar vert gjennomført både digitalt og fysisk. Ein av etatane har òg innført eit felles målarbeid i alle avdelingar for å skape ein tydeleg retning, styrke kultur og bidra til eit godt arbeidsmiljø.

Det er månadleg gjennomgang av sjukefråværet i leiargruppa og leiaroppfølging gjennom Utvida Leiarforum bidreg til sams praksis, gode samarbeidsarenaer og meir konsistent behandling av medarbeidarar på tvers av organisasjonen.

I den individuelle oppfølginga nyttast 1:1 samtalar som supplement til medarbeidersamtalar. Desse samtالene gir rom for tidleg drøfting av utfordringar og tilrettelegging som kan påverke arbeidsmiljø og sjukefråvær. Det er òg høgt fokus på sikker-jobb-analyse, bruk av verneutstyr og ergonomiske hjelpemiddel.

Aktivitet i arbeidsmiljøutvalet (AMU) 2025

- Utvalet har bestått av 10 medlemmer med stemmerett, 5 frå arbeidstakarane og 5 frå arbeidsgjevar.
- Ein representant for arbeidstakarsida har vore leiar for utvalet.
- Det vart gjennomført 4 utvalsmøte, representant frå bedriftshelsetenesta har delteke på to møte.
- Utvalet har handsama 42 saker i løpet av året.
- Utvalet deltok på den årlege heildagssamlinga for alle arbeidsmiljøutvala i kommunen og på halvdagssamling for verneombod, medlemmer i AMG og medlemmer i AMU i BFIN i september.
- Utvalet har mellom anna handsama følgjande saker:
 - Sjukefråvær
 - HMS-hendingar
 - Eksponeringsregister
 - Nye verneområde
 - Byggesøknad
 - Varslingsgruppe
 - Oppfølging av HMS tiltak.

Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg (BEHO)

Sjukefråværet for BEHO i 2025 er 12,3%, ein nedgang frå 12,7 % i 2024. Alle etatar har hatt nedgang i sjukefråværet i 2025.

Tiltak for å redusere sjukefråværet og fremje nærvær er mellom anna:

- Fleire etatar enn før brukar NAV Arbeidslivssenter.
- Byrådsavdelinga deltek i eit samhandlingsforum med BBS, BBSM, NAV og NAV Arbeidslivssenter.

- Etatane har utarbeida nærværplanar, og fleire einingar har gjennomført nærværssamtaler.
- Opplæring for avdelingsleiarar, einingsleiarar, HMS nøkkelpersonar og vernetjenesta, i samarbeid med BEHO, HR konsern, BHT og Arbeidstilsynet.
- HMS-nettverket har fått eit tydelegare mandat, meir einheitleg arbeid på tvers av etatar og hyppigare møte.
- Deltaking i Nærværprosjektet.

I 2025 gjennomførte byrådsavdelinga òg ei evaluering av det systematiske HMS-arbeidet.

Aktivitet i arbeidsmiljøutvalet (AMU) 2025

- Utvalet har bestått av 10 medlemmer med stemmerett, 5 frå arbeidstakarane og 5 frå arbeidsgjevar.
- Ein representant for arbeidstakarane har vore leiar for utvalet.
- Det er halde 4 utvalsmøte, og Bedriftshelsetenesta var representert i møta.
- Utvalet handsama 35 saker i løpet av året.
- Utvalet har i kvart møte handsama standardsakene godkjenning av protokoll, orienteringar, eventuelt, utviklinga i sjukefråværet og tilsvarande for HMS-avvik og uønskete hendingar.
- I tillegg har utvalet handsama mellom anna følgjande saker:
 - Prosjektpresentasjonar
 - Byggesaker
 - Status på langvarige tilsyn
 - Sjukefråvær
 - HMS-meldingar
- Fleirtalet av medlemmene deltok på AMU dagen 21.03.2025.

Byrådsavdeling for barnehage og skole (BBS)

Det totale sjukefråværet i BBS var 10,8 % i 2025. Det er ein nedgang frå dei siste tre åra, men framleis høgare enn nivået før pandemien. Utviklinga er lik som i fjor, med ein liten nedgang i korttidsfråværet.

BBS arbeidar kontinuerleg for å sikre eit systematisk arbeid for eit trygt og godt arbeidsmiljø på alle nivå. Eit målretta og bevisst arbeid med arbeidsmiljø, sjukefråvær og tilrettelegging må sest i samanheng med HMS- og kvalitetsarbeidet.

I 2025 er det gjennomført fleire tiltak på tvers av byrådsavdelingar og etatar, inkludert HR/HMS-nettverk, juridisk fagforum og samarbeid med NAV. Det er òg sett ned ei brei arbeidsgruppe for å styrke arbeidet med oppfølging av tilsette og psykososialt arbeidsmiljø og tydeleggjere roller og ansvar for den enkelte tilsette, arbeidsmiljøet og leiarar. Vidare er det utarbeidd ei ressurside der alle tilsette skal finne tiltak som kan førebygge og dempe konsekvensar ved belastning, alvorlege hendingar og kriser.

I 2025 vart det tildelt fem millionar til nærværprosjekt for barnehagane. Evaluering av prosjektet viser at dei aller fleste tiltaka er gjennomført i tråd med planen. I 2024 og 2025 har Etat for barnehage også fått innvilga innovasjonsmidlar til prosjekt om emosjonelle krav i barnehagane. I 2025 vart dette teke inn som ein del av Nærværprosjektet. Det er utarbeida verktøy for førebygging, handtering og oppfølging av emosjonelle krav i form av guide og kollegastøtte, samt samtalekort til bruk i kollegastøtte. Implementeringa er i gang, og tiltaka ser ut til å ha positiv effekt. Det er òg utarbeidd ein

ny strategi for systematisk HMS og nærværarbeid i barnehagane. Etat for barnehage ser nedgang i sjukefråværstalla og vurderer no at det er viktig at innførte tiltak og verktøy får verke over tid.

Aktivitet i arbeidsmiljøutvalet (AMU) 2025

- Utvalet har bestått av 10 medlemmer med stemmerett, 5 frå arbeidstakarane og 5 frå arbeidsgjevar.
- Ein representant for arbeidsgjevar har vore leiar for utvalet.
- Det er halde 4 utvalsmøte, og Bedriftshelsetenesta var representert i møta.
- Utvalet har handsama 59 saker i løpet av året.
- Utvalet har mellom anna handsama følgjande saker:
 - Nærvær- og sjukefråværsarbeid, her under orientering frå Nærværprosjektet i barnehagane
 - HMS-hendingar
 - Pågåande tilsyn frå Arbeidstilsynet
 - Kommunikasjonsplan
 - HMS og ivaretaking av tilsette i byggeprosjekt
 - Kartlegging av verneområde i BBS
 - Endringar i aml § 4-3 krava til det psykososiale arbeidsmiljøet
 - Prosedyre og rettleiar for utvida arbeidsmiljøgruppe
 - Aktivitets- og utgreiingsplikt 2026
- AMU har òg fått orientering om handlingsplan for systematisk HMS-arbeid, pågåande omstillings- og omorganiseringsprosessar i byrådsavdelinga, HR konsern sin etterkontroll på HMS-området i 2025 og saka «Resiliens – et kunnskapsgrunnlag for BBS 2025».
- Arbeidsmiljøutvalet har i tillegg til møte i rådhuset, hatt møte i Liakroken barnehage og PPS Vest.
- Utvalet deltok på den årlege heildagssamlinga for alle arbeidsmiljøutvala i kommunen.
- Arbeidsmiljøutvalet har eit eige underutval for bygg som rapporterer til arbeidsmiljøutvalet.

Byrådsavdeling for byutvikling (BBU)

BBU sitt sjukefråvær i 2025 var på 7,32%. I 2024 var fråværet 7,42% og i 2023 8,2%. Det er gledeleg å sjå ein nedgang i fråværet frå 2023. Fråværet er jamt fordelt mellom kvinner og menn.

Etatane i BBU jobbar svært godt med oppfølging av sjukefråvær, både korttids- og langtids sjukefråvær. Det er jobba godt med nærvær og ei rekke nærværstiltak.

Tiltak for å redusere sjukefråværet og fremje nærvær er mellom anna:

- God opplæring av alle tilsette for å førebygge fråvær.
- Tilbod om gratis influensavaksine til tilsette i alle etatar.
- HR-avdelingane i etatane har tett samarbeid med leiarar i fleire enkeltsaker og har ekstra og tett oppfølging av utsette avdelingar og seksjonar med høgt sjukefråvær. BHT vert nytta også i enkeltsaker.
- Alle etatane er representert i Nærværprosjektet sine arbeidsgrupper.

På Plan- og byggingsetaten er det mellom anna gjennomført fleire tiltak for å auka psykologisk tryggleik og det vert jamnleg gjennomført pulsmålingar med nye tema innan lagånd. Etaten har òg innført ulike

tiltak for å fremje meistring og stress, og er pilot på digital helserettleiing.

Aktivitet i arbeidsmiljøutvalet (AMU) 2025

- Utvalet har bestått av 10 medlemmer med stemmerett, 5 frå arbeidstakarane og 5 frå arbeidsgjevar.
- Ein representant for arbeidsgjevar har vore leiar for utvalet.
- Det er halde 4 utvalsmøte, og Bedriftshelsetenesta var representert i eit møte.
- Utvalet handsama 30 saker i løpet av året.
- Utvalet har i kvart møte handsama standardsakene godkjenning av protokoll, orienteringar, eventuelt, utviklinga i sjukefråværet og tilsvarande for HMS-avvik og uønskte hendingar.
- I tillegg har utvalet handsama mellom anna følgjande saker:
 - Årsrapportar frå Arbeidsmiljøgruppene i etatane, samt byrådsavdelinga.
 - Årsrapport frå HVO i BBU for 2024
 - Kartlegging av verneområde i BBU
 - Frikjøp av konsern hovedverneombud for 2025
 - Orienteringar frå HAMUfø
 - Tiltaksoppfølging av HMS-meldingar i Bergen Vann
- I tillegg har arbeidsmiljøutvalet fått orientering om mellom anna Nærværprosjektet, omstillings- og organisasjonsendringar i byrådsavdelinga, revisjon av «Etisk standard for Bergen kommune», datainnbrotet i BkKvalitet sommaren 2025 og korleis dette er følgt opp, Byrådsbudsjettforslag 2026 og revisjon av partssamarbeidet i Bergen kommune.

Brannvesen arbeidsmiljøutval (BRAMU)

Bergen Brannvesen er ikkje representert i BBU sitt AMU og har derfor sitt eige arbeidsmiljøutval, BRAMU. Utvalet består av seks medlemmer med stemmerett, tre representantar frå arbeidsgjevar og tre frå arbeidstakar, med tilsvarande varamedlemmer, samt ein skrivar. I tillegg deltek HR-leiar og ein representant frå bedriftshelsetenesta. Ein representant frå arbeidstakarane har hatt leiarvervet i 2025.

BRAMU hadde 4 møter i 2025, to i vårsemesteret og to i haustsemesteret, og handsama totalt 42 saker. Gjennomgåande tema var godkjenning av innkalling, agenda og protokoll, status for nærvær og sjukefråvær, samt status innan HMS og kvalitet.

I tillegg har utvalet handsama mellom anna følgjande saker:

- Personalpolitisk handlingsplan
- 10-faktor undersøkinga for 2024
- Nye verneombod
- Status internkontroll, risikovurdering og beredskapsanalyse i ulike deler av verksemda
- Status for ombyggingar

Andre aktivitetar arbeidsmiljøutvalet har delteke på/arrangert er ombygging av brannstasjonen i Åsane, og arbeidet med reine og ureine sonar i brannstasjonar.

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold (BBSM)

Det samla sjukefråværet i BBSM for 2025 var 11,9 %, ein auke på 0,5 prosentpoeng frå 2024. Langtidsfråværet utgjorde hovuddelen av auken.

Avdelinga har sett i verk ei rekke tiltak for å førebygge og redusere sjukefråvær. Dette omfattar tett samarbeid med NAV, bedriftshelsetenesta, fastlegar og vernetenesta, samt systematiske tilretteleggingstiltak som har bidrege til tidlegare tilbakeføring og auka nærvær. Det er òg gjennomført helseoppfølging av nattevakter og ulike helsekartleggingar og byggtekniske undersøkingar ved Familiens hus i Arna og Åsane.

I tillegg har tilsette fått tilbod om debriefing, defusing og psykologbistand ved behov. Avdelinga har kollegarettleiing om vald og truslar, og arbeidd aktivt for å gjere kommunen sine retningslinjer for handtering av mobbing og trakassering kjende for tilsette gjennom møteplassar i organisasjonen. Satsinga på sikkerheit og opplæring innan aggresjons- og valdshandtering er vidareført gjennom opplæringsprogram.

Avdelinga har vore aktiv deltakar i Nærværprosjektet og teke i bruk STAMI sitt arbeidsmiljøverktøy «En bra dag på jobb». Tiltaka samla sett blir vurderte til å ha styrkt nærværet og forbetra oppfølginga av sjukefråværet, sjølv om det totale fråværet har auka i 2025.

Aktivitet i arbeidsmiljøutvalet (AMU) 2025

- Utvalet har bestått av 10 medlemmer med stemmerett, 5 frå arbeidstakarane og 5 frå arbeidsgjevar.
- Arbeidstakarsida hadde leiarrolla i 2025.
- Bedriftshelsetenesta var representert i alle møta.
- Det vart gjennomført 4 møter og 29 saker vart handsama.
- Arbeidsgjevar gjennomfører formøte med vernetenesta for å førebu saker. Ved behov vert representantar frå andre byrådsavdelingar eller eksterne fagmiljø inviterte. Etatane presenterer årleg status for HMS, sjukefråvær og nærværstiltak i AMU.
- Fleirtalet av medlemmene deltok òg på AMU dagen 21.03.2025.
- Utvalet har mellom anna handsama følgjande sakar:
 - årsrapport og sjukefråvær
 - HMS-hendingar og orientering frå Nærværprosjektet
 - oppfølging av omstillingsprosessar
 - verneområdekartlegging og bygg og inneklimasaker
 - helsekartleggingar
 - orienteringar om tilsyn frå Arbeidstilsynet
 - etatanes rapportering om HMS og nærværarbeid

Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett (BNKI)

I 2025 var det samla sjukefråværet i BNKI på 8,6 % i 2025, mot 8,2 % i 2024. Det er over byrådsavdelingas eige mål på 7,9 %, vedteke i AMU.

Tiltak for å redusere sjukefråværet og fremje nærvær er mellom anna:

- Sjukefråvær, HMS og risikostyring er fast tema i styringsdialogen mellom kommunaldirektør og seksjonssjefane, og kommunaldirektør og etatsdirektørane. Det vert lagt vekt på å oppretthalde eit tett og godt samarbeid med Hovudverneombodet og tillitsvalde, gjennom bl.a. gode formøte til AMU og uformelle samarbeidsmøte med dei tillitsvalde.
- Sjukefråvær, vernerundar og ROS-analyser er fast på agendaen både i AMU og i dei ulike arbeidsmiljøgruppene (AMG). Det er egne ROS-analyser for dei ulike fasane i omstillinga.
- Leiarar får rettleiing i oppfølging av, og tilrettelegging for, tilsette.
- Byrådsavdelinga tek del i Nærværprosjektet.
- Arbeidspraksis og språkpraksis i samarbeid med NAV, samt dialog knytt til lønnstilskot.
- Etat for idrett tilbyr alle tilsette influensavaksine via samarbeid med ADO arena sitt vaksineprogram.

2025 har vore prega av stor omstilling. Det har vore viktig for byrådsavdelinga å «løfte» vernetenesta si rolle og funksjon i omstillingsarbeidet slik at medverkinga gjennom tillitsvaldlinja (informasjons- og drøftingsinstituttet), og vernelinja (AMU og AMG) vart balansert og vektlagt likt.

Aktivitet i arbeidsmiljøutvalet (AMU) 2025

- Utvalet har bestått av 10 medlemmer med stemmerett, 5 frå arbeidstakarane og 5 frå arbeidsgjevar.
- Ein representant for arbeidstakar har vore leiar for utvalet.
- Det vart gjennomført 4 utvalsmøte, og Bedriftshelsetenesta var representert i møta.
- Utvalet har handsama 24 saker i løpet av året.
- Saker som utvalet handsama var mellom anna
 - HMS-meldingar
 - Sjukefråvær
 - Rapportering av brannvernrutinar og øvingar for 2025
 - AMUs rolle i omstillingar

Bystyrets organer (BORG)

Sjukefråværet for Bystyrets organ for 2025 var på 2,7%, ein auke frå 2,1 % i 2024. Då det er få tilsette i bystyrets organ, gjev det store utslag når enkeltpersonar er fråværande.

Bystyrets organ har i 2025 arbeidet systematisk med arbeidsmiljø og kompetanseutvikling, med særleg vekt på felles identitet, fagleg kvalitet og psykologisk tryggleik. Det er lagt vekt på heilskapleg bruk av kommunens styringsverktøy, her under Kompetanseportalen.

For å førebygge og redusere sjukefråvær, er det gjennomført medarbeidersamtalar, samtalar med nytilsette og jamnleg dialog om arbeidskvardagen og behov for tilrettelegging. Sjukemelde vert følgd opp med samtalar og praktiske tiltak ved tilbakeføring.

Det er etablert Kontaktforum med tillitsvalgte og leiing, og HMS-årshjul er teke i bruk.

Aktivitet i arbeidsmiljøutvalet (AMU) 2025

- Utvalet har bestått av 4 medlemmer med stemmerett, 2 frå arbeidstakarane og 2 frå arbeidsgjevar.

- Ein representant for arbeidsgjevarsida har vore leiar for utvalet.
- Det vart gjennomført 3 utvalsmøte, representant frå bedriftshelsetenesta har ikkje delteke på møta.
- Utvalet har handsama 14 saker i løpet av året.
- Utvalet har mellom anna handsama følgjande saker:
 - Sjukefråvær
 - Vernerunde
 - Gjennomføring av stortings- og sametingsvalet
 - Kompetanseutvikling
 - HMS-årshjul

Likestilling, inkludering og mangfold

Bergen kommune som arbeidsgiver

Bergen kommune er en av regionens største arbeidsgivere og hadde 21 153 ansatte ved utgangen av 2025. Likestilling, inkludering og mangfold er et viktig grunnlag for å levere gode velferdstjenester til innbyggerne og sikre et godt arbeidsmiljø for medarbeiderne.

Overordnede planer og mål for likestilling, inkludering og mangfold

For å sikre inkludering og likestilling, samt å hindre diskriminering, arbeider kommunen med alle sider av arbeidsgiverpolitikken. Dette krever at bevisstheten rundt disse problemstillingene er høy. Bergen kommune har en rekke planer og styrende dokumenter som formulerer ambisjoner for likestilling, inkludering og mangfold for kommunen som arbeidsgiver:

- “Nærværprosjekt i Bergen kommune 2024- 2027”, byrådssak. Byrådet i Bergen har iverksatt et konsernomfattende nærværprosjekt for å redusere sykefraværet. Prosjektet har seks fokusområder: Sykemeldte, HMS, livsfase, kvinnehelse, nærvær og oppfølging av særskilte etater.
- “Plan for likestilling i mangfoldsbyen Bergen” ble vedtatt av Bergen bystyre i juni 2023, sak 202/23.
- “Regnbuebyen Bergen. Plan for kjønns- og seksualitetsmangfold 2023- 2027”, sak 354/23, har tiltak som også peker på Bergen kommune som arbeidsgiver.
- “Strategi for heltidskultur” ble vedtatt av Bergen bystyre i juni 2023, sak 203/23.
- “Systematisk HMS-arbeid i Bergen kommune”, byrådssak 1090/23.
- “Et arbeidsliv i endring. HR-melding mot 2030” ble vedtatt av bystyret i 2019, sak 283/19 og skisserer retningen kommunen har som arbeidsgiver i årene fremover, også innen likestilling, inkludering og mangfold.
- “Heltidskultur og håndtering av midlertidige bemanningsbehov”, byrådssak 1248/17, beskriver ambisjonene om å utvikle en heltidskultur i Bergen kommune.
- En likestilt lønnspolitikk er en viktig del av arbeidsgiverpolitikken. Dokumentet om lokal lønnspolitikk ble revidert i byrådssak 1186/22 “Lønnspolitisk dokument - revisjon 2022.”
- Hensynet til likestilling og ikke-diskriminering er ellers gjennomgående inkludert i den øvrige personalpolitikken til kommunen. Dette forankres blant annet i personalreglementet og etisk standard for Bergen kommune.

Strukturen for likestillingsarbeidet i kommunen

Arbeidet med å fremme likestilling og hindre diskriminering er en integrert del av prosessene innen arbeidsgiverområdet og personaloppfølgingen. Det er ledere med personalansvar på enhetene i kommunen som følger opp sine ansatte og gjør vurderinger knyttet til likestilling, inkludering og mangfold.

Kommunens sju byrådsavdelinger, Bergen brannvesen og bystyrets organer har hvert sitt arbeidsmiljøutvalg. I tillegg har kommunen et hovedarbeidsmiljøutvalg (HAMU). Hovedarbeidsmiljøutvalget behandlet i februar 2021 en sak om kommunens oppfølging av aktivitetsplikten i likestillings- og diskrimineringslovens § 26 og vedtok at byrådsavdelingenes arbeidsmiljøutvalg får ansvar for å gjennomføre aktivitetene beskrevet i aktivitetsplikten i likestillings- og diskrimineringsloven § 26, annet ledd.

De ulike arbeidsmiljøutvalgene vurderer selv hvordan de legger opp oppfølgingen av dette arbeidet. Byrådsavdeling for barnehage og skole melder at aktivitets- og redegjørelsesplikten er tatt opp særskilt i 2025 og at arbeidet med denne skal revideres i 2026.

Lønnskartlegging og kartlegging av ufrivillig deltid ivaretas av HR konsern, med rapportering i kommunes årsmelding.

Arbeidet med aktivitetsplikten

Det er utviklet en veileder for arbeidet med aktivitetsplikten som er tilgjengelig i kommunens kvalitetssystem BkkValitet. Det er variasjon i arbeidsform og hvordan byrådsavdelingene følger opp dette arbeidet.

Risiko for diskriminering og tiltak for likestilling

Det er stor variasjon i arbeidshverdagen til kommunens medarbeidere. Ulike arbeidsoppgaver, kompetansekrav, fysiske arbeidsforhold og andre rammebetingelser gjør at risiko for diskriminering varierer mellom de ulike sektorene og tjenestene. Tiltak som treffer utfordringene i de ulike tjenestene, vil dermed også variere. Videre kommenteres tiltak som er iverksatt i noen sentrale prosesser for kommunen som arbeidsgiver. Tiltak som gjelder kjønnslikestilling spesielt, er kommentert i egen del av dette kapittelet.

Rekruttering

Rekrutteringsprosessen er viktig for å hindre diskriminering og øke mangfoldet blant de ansatte i kommunen. For å lykkes med dette er det nødvendig å jobbe med kvaliteten i rekrutteringsprosessene generelt, samtidig som kommunen må følge opp med særskilte tiltak overfor enkelte grupper arbeidssøkere for å styrke deres mulighet for å få jobb.

- Det er et krav i personalreglementet om at søkere med innvandrerbakgrunn og/eller nedsatt funksjonsevne skal vurderes spesielt hvis de er kvalifisert til stillinger i kommunen. Det er mulig for søkere å krysse av for dette i rekrutteringsverktøyet.

- Kommunen har tradisjon for å sysselsette personer i ulike arbeidsmarkedstiltak. I 2025 fikk 486 personer språk- eller arbeidspraksis ved ulike tjenestesteder. Avdelingen Arbeidsinkludering koordinerer dette. Tilsvarende tall for 2024 var 477.
- Bergen kommune har lang erfaring med å ha medarbeidere i tilrettelagte stillinger. Noen av disse er ansatt via ordningen varig tilrettelagt arbeid i ordinær virksomhet (VTA-O). Avdelingen Arbeidsinkludering følger opp 26 ansatte i tilrettelagte stillinger. Disse medarbeiderne jobber innenfor bygg, vedlikehold, barnehage, skole, sykehjem, arkiv og kontor. Det er flere personer i varig tilrettelagt arbeid i kommunen, men det føres ikke en sentralisert oversikt over antallet.
- Bergen kommune deltok i et forskningsprosjekt om mangfold i ledelse i regi av KS' program for storbyrettet forskning. Rapport fra dette ble levert i 2025.
- Fra byrådsavdelingene kan det trekkes frem eksempler fra blant annet
 - Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold har lang erfaring med å ansette erfaringskonsulenter, som har brukererfaring fra rus og psykiatri.
 - Bergen Brannvesen, Byrådsavdeling for byutvikling, har jobbet målrettet og systematisk med rekruttering av flere kvinnelige brannkonstabler, som er en underrepresentert gruppe. Det har vært utarbeidet en mangfoldstrategi og aktiv bruk av sosiale medier.

Utviklingsmuligheter

Kommunen ønsker arbeidsmiljø hvor mangfold vurderes som en ressurs. En viktig del av dette arbeidet er å lage systemer som hjelper ledere til å følge opp sine ansatte på en enkel måte.

- Kompetanseutviklende tiltak var også i 2025 et prioritert område for kommunen. HR konsern utviklet, arrangerte og formidlet en rekke kurs og opplæringsløp rettet mot spesielt ledere. Det ble arrangert en kursrekke i inkludering og mangfold for ledere, i regi av Senter for migrasjonshelse i Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg.
- Høsten 2023 vedtok byrådet sak om «Systematisk HMS-arbeid i Bergen kommune». Som en følge av den er det gjort et omfattende arbeid med å revidere kommunens styrende dokumenter innen HMS og utarbeide ulike verktøy som kan brukes i arbeidet.
- Byrådsavdelingene melder tilbake at likestillingsperspektivet blir tatt hensyn til når det gjelder ulike utviklingstiltak for kommunens medarbeidere.

Tilrettelegging

Tilrettelegging for medarbeidere med nedsatt funksjonsevne eller andre utfordringer knyttet til helse er et område som får stor oppmerksomhet i kommunen og kommunen ønsker å legge til rette for høyest mulig nærvær, og at flest mulig skal jobbe det de kan. Utfordringene innen dette området er ofte knyttet til arbeidsstedenes muligheter til å tilrettelegge hvis det er flere medarbeidere som har behov for justering av arbeidsoppgaver eller arbeidsform. Dette krever kreativitet, dialog og tilpasningsevne fra både medarbeidere, leder og kolleger.

- Byrådsavdelingenes arbeid med forbyggende sykefraværstiltak rapporteres i kommunens tertialrapportering.
- Oppfølging av sykefravær omtales også i kapittelet "Fråvær og inkluderande arbeidsliv".
- Kontrollutvalget bestilte høsten 2023 en forvaltningsrevisjon på forebygging av sykefravær i Bergen kommune. Rapporten ble behandlet i bystyret i mars 2025 og gir verdifull kunnskap videre arbeide med dette.

- Byrådet i Bergen har iverksatt et konsernomfattende nærværprosjekt for å redusere sykefraværet. Nærværprosjektet initierer og presenterer tiltak som øker kompetanse, bevissthet og kvalitet i nærværarbeidet i organisasjonen. Prosjektet har seks fokusområder sykemeldte, HMS, livsfase, kvinnehelse, nærvær og oppfølging av særskilte etater. Det har i tillegg vært et eget nærværprosjekt for barnehagene organisert under hovedprosjektet. Nærværprosjektet har utarbeidet veiledningsmateriell og informasjonstiltak innen de ulike områdene, blant annet med særskilte tiltak knyttet til livsfase og kvinnehelse.
- Kommunen har hatt søkelyset på digital inkludering og universell utforming av IKT. Det har vært jobbet med prosjektet Digitale inkluderingsdager, som skal styrke samarbeidet om digital inkludering mellom offentlige aktører. Det har også vært jobbet aktivt med prosjektet uu-hjelpen- Slik tester du at nettløsningene dine kan brukes av alle. Dette perspektivet har også vært viktig i innsiktsarbeidet for å forberede ansatte og ledere på nye digitale fellesløsninger innen HR, lønn, økonomi og innkjøp.

Muligheter for å kombinere arbeids- og familieliv

Tilrettelegging for ulike omsorgsoppgaver og ulike livsfaser er i stor grad regulert av lov og avtaleverk, og kommunen har stor oppmerksomhet knyttet til dette.

- Livsfase er et av satsingsområdene i Nærværprosjektet. Det har vært en egen arbeidsgruppe som har jobbet med problemstillinger knyttet til nærvær og livsfase, og det er utviklet en veileder for ansatte og ledere med råd for dialog og tilrettelegging.
- Byrådsavdelingene trekker frem at de har dialog med medarbeidere når det har oppstått behov for tilpasninger av arbeidsforholdet grunnet familieforhold, særskilte behov, tyngende omsorgsoppgaver, sykdom, ulike livsfaser som småbarns- eller seniorperiode. Mulige tiltak kan være tilrettelagte arbeidsforhold ved hjelp av redusert arbeidstid, tilpassede turnuser, fleksibel arbeidstid, avtale om hjemmekontor, fordeling av arbeidsoppgaver og arbeidsbelastninger.
- Turnus og arbeidsplaner drøftes gjennom partssamarbeidet i tråd med lover, regler og avtaler. Særlige sosiale hensyn, som eksempelvis familieliv, er viktige faktorer i vurderingene i forbindelse med utarbeidelse av turnus/- arbeidsplan.

Trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold

Vold og trusler er en stor utfordring i Bergen kommune. Det er lagt ned mye arbeid i et opplegg for å forebygge og håndtere dette i form av styrende dokumenter som er systematisert i kommunens kvalitetssystem BkKvalitet. Trakassering og seksuell trakassering er egen avvikskategori i systemet. Det arbeides for å utvikle en god meldekultur hvor medarbeidere oppfordres til å melde inn avvik. Det er viktig at medarbeiderne i kommunen er trygge og opplever tilhørighet og utvikling, og at de kan være til stede med hele seg selv i jobben sin.

- Tjenester som er spesielt utsatt melder tilbake at de har særskilt opplæring, forebygging og oppfølging. I Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold melder de for eksempel at kommunens retningslinje for håndtering av mobbing og trakassering er gjort kjent for ansatte i personalmøter, avdelingsmøter eller liknende. Ansatte ble oppfordret til å melde fra om uønskede hendelser relatert til mobbing og trakassering, samt melde fra om avvik i kvalitetssystem eller varslingsordning.
- Det er gjennomført nødvendig opplæring, øvelser og trening knyttet til forebygging og reduksjon av vold og trusler i tjenestene. Ansatte har fått debrifing, defusing, samt oppfølging

hos Bedriftshelsetjeneste og bistand fra psykolog ved behov. I tillegg har byrådsavdelingen anvendt egne ressurspersoner for opplæring og kollegaveiledning.

- I forbindelse med vedtatt Handlingsplan mot vold og overgrep i nære relasjoner, er det laget en informasjonsbrosjyre om vold i nære relasjoner i samarbeid mellom Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold og Nærværprosjektet i 2025. Brosjyren retter seg mot ansatte i Bergen kommune, både på individuelt nivå og på kollegialt nivå, og søker å veilede og øke kunnskapen om voldsproblematikk.

Likestilling mellom kvinner og menn i virksomheten

Bergen kommune er en arbeidsgiver hvor de fleste tjenestene har en overvekt av kvinner. Det er et ønske om en jevnere kjønnsbalanse, spesielt innen helse- og omsorgstjenestene og barnehage og skole. Det er relativt mange deltidsansatte i kommunen. Det arbeides aktivt på flere nivå for å redusere ufrivillig deltid og fremme en heltidskultur.

Kjønnsdelte styringsdata på HR-området er tatt i bruk i tilknytning til de fleste data i HR lededashbord. Byrådsavdelinger og resultatenheter får slik bedre oversikt over likestillingstilstanden og utfordringer i egen virksomhet. Det gir også bedre mulighet for bruk av HR-data i planlegging og rapportering.

Bergen kommune har i lang tid hatt mål om at kommunen skal ha et aktivt søkelys på kjønnsfordelingen i både ledende og tjenesteytende stillinger. Flere byrådsavdelinger har likestilling langt fremme på sin agenda når de ansetter nye medarbeidere og melder at dette er et viktig element i deres rekrutteringsarbeid.

Ved utgangen av året 2025 var det 17 850 årsverk i kommunen med en kvinneandel på 73,8 prosent. Tall på antall årsverk og antall ansatte er tatt per 31.12.2025.

Kjønnsfordeling mellom kvinner og menn. Årsverk per byrådsavdeling

Avdeling	Kvinner	Menn	Total	Kvinner	Menn
Byrådsleders avdeling	356	139	495	71,9 %	28,1 %
Byrådsavdeling for finans	409	512	921	44,4 %	55,6 %
Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	4 854	1 180	6 034	80,4 %	19,6 %
Byrådsavdeling for barnehage og skole	4 903	1 493	6 396	76,7 %	23,3 %
Byrådsavdeling for byutvikling	418	645	1 063	39,3 %	60,7 %
Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	1 957	457	2 414	81,1 %	18,9 %
Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	257	226	483	53,3 %	46,7 %
Bystyrets organer	24	20	44	54,9 %	45,1 %
Sum	13 178	4 672	17 850	73,8 %	26,2 %

Byrådsavdelingene har over tid arbeidet med å fremme likestilling og hindre diskriminering. Enhetene er bevisst på å kalle inn kvalifiserte kandidater fra begge kjønn, spesielt der hvor det ene kjønn er underrepresentert.

Byrådsavdeling for barnehage og skole er den største byrådsavdelingen og sysselsetter 6 396 av kommunens årsverk. Dette tilsvarer 35,8 prosent. Her er kvinneandelen 76,7 prosent.

Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg sysselsetter 33,8 prosent av kommunens årsverk og har en kvinneandel på 80,4.

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold er den tredje største byrådsavdelingen og sysselsetter 13,8 prosent av årsverkene i kommunen. Av disse er 81,1 prosent kvinner. Det er jevnt over få mannlige søkere til helse- og sosialfaglige stillinger i byrådsavdelingen. Det er en noe større andel mannlige ansatte i tjenester for mindreårige flyktninger og innen psykiatri- og rusfeltet enn i andre tjenester i byrådsavdelingen.

Kjønnsfordeling i ulike stillingsgrupper (antall årsverk)

			2025				2024
Stillingsgruppe	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
1 - Stillinger uten særskilt krav til utdanning totalt	1 703	717	2 420	70,4 %	29,6 %	70,5 %	29,5 %
2 - Fagarbeidere eller tilsvarende totalt	2 945	1 080	4 025	73,2 %	26,8 %	73,8 %	26,2 %
3-årig høysk. eller mer-div.	108	47	155	69,5 %	30,5 %	68,7 %	31,3 %
Barneh.lær/pedag led 3år+	664	102	766	86,7 %	13,3 %	87,0 %	13,0 %
Helse/sos.utd- høysk-3år+	2 862	551	3 413	83,9 %	16,1 %	84,5 %	15,5 %
Undervisningsstillinger	2 108	836	2 944	71,6 %	28,4 %	71,4 %	28,6 %
3 - Krav om 3 årig høyskoleutd. totalt	5 741	1 536	7 277	78,9 %	21,1 %	79,1 %	20,9 %
Høy. utd. 5 år eller mer-div	359	89	448	80,0 %	20,0 %	81,0 %	19,0 %
Ingeniør	79	107	186	42,6 %	57,4 %	40,8 %	59,2 %
Rådgiverkode	910	506	1 415	64,3 %	35,7 %	64,4 %	35,6 %
4 - Krav om 5 årig høyskoleutd. totalt	1 347	702	2 049	65,8 %	34,2 %	65,8 %	34,2 %
Arbeidsledere	174	123	297	58,6 %	41,4 %	57,9 %	42,1 %
Mellomledere (avd.ledere)	786	305	1 091	72,0 %	28,0 %	72,5 %	27,5 %
Res.enhets-/seksjonsledere	242	95	336	71,8 %	28,2 %	73,5 %	26,5 %
Toppledere i kap. 3.4.1	5	4	9	55,6 %	44,4 %	40,0 %	60,0 %
5 - Ledere totalt	1 206	526	1 733	69,6 %	30,4 %	69,9 %	30,1 %
6 - Lærlinger totalt	188	70	258	73,0 %	27,0 %	76,8 %	27,5 %
7 - Politikere totalt	13	22	35	36,5 %	63,5 %	36,5 %	63,5 %
8 - Andre totalt	34	19	53	64,0 %	36,0 %	62,9 %	37,1 %
Sum	13 178	4 672	17 850	73,8 %	26,2 %	74,2 %	25,8 %

Selv om kommunen totalt sett er en kvinneorientert virksomhet, er det variasjon i kjønnsfordelingen på de ulike stillingsgruppene. For fagarbeidere er kjønnsfordelingen tilnærmet lik kommunen som helhet, med 73,2 prosent kvinner. I stillinger med treårig høgskoleutdanning er kvinneandelen på 86,7 prosent innen barnehage og 83,9 prosent innen helse- og sosialfag. I stillinger med krav til femårig høyere utdanning er kvinneandelen 65,8 prosent, og blant ingeniørene er det 42,6 prosent kvinner.

Blant resultatenhetsledere, seksjonsledere og avdelingsledere er kvinneandelen tilnærmet lik, og ligger på rett over og under 72 prosent.

Blant kommunes toppledere er kvinneandelen 55 prosent, mot 40 prosent i 2024. Gruppen er liten, noe som gir store prosentvise utslag ved små endringer av sammensetningen i gruppen.

Midlertidig ansatte - årsverk fordelt på kvinner og menn

	Kvinner	Menn	Sum	Kvinner	Menn
Årsverk fast ansatte	11 805,7	4 133,1	15 938,8	74,07 %	25,93 %
Årsverk midlertidig ansatte	1 372,2	539,1	1 911,3	71,80 %	28,20 %
Sum*)	13 177,9	4 672,1	17 850,1	73,83 %	26,17 %
Andel midlertidig ansatte	10,41 %	11,54 %	10,71 %		

*) Utdanningsstillinger (f.eks studentstillinger) og avtale/opdrag er ikke inkludert i årsverkstallene.

Bergen kommune ansetter som hovedregel i faste stillinger. Kommunen har likevel en forholdsvis stor andel ansatte som er midlertidig ansatt. Dette utgjorde 10,7 prosent av de ansatte i 2025. Blant kvinner er 10,4 prosent midlertidig ansatt og blant menn er det 11,5 prosent.

Gjennomsnittlig lønn for kvinner og menn

Avdeling	Kvinner	Menn	Alle	Kvinner	Menn
Byrådsleders avdeling	561 987	624 438	578 869	90,00 %	107,87 %
Byrådsavdeling for finans	695 680	687 714	691 250	101,16 %	99,49 %
Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	573 715	555 232	570 103	103,33 %	97,39 %
Byrådsavdeling for barnehage og skole	635 647	648 888	638 738	97,96 %	101,59 %
Byrådsavdeling for byutvikling	765 038	678 423	712 433	112,77 %	95,23 %
Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	671 840	644 504	666 629	104,24 %	96,68 %

Avdeling	Kvinner	Menn	Alle	Kvinner	Menn
Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	675 403	654 063	665 437	103,26 %	98,29 %
Bystyrets organer	813 662	842 792	821 919	96,54 %	102,54 %
Sum alle avdelinger	623 112	632 778	625 633	99,60 %	101,14 %

Bergen kommune har gjennom mange år satt søkelys på likestilling i lønnspolitikken. Det er et mål å ha en lønnspolitikk som ivaretar og fremmer likestilling mellom kjønnene. Mekanismene bak lønnsdannelsen er komplekse og henger sammen med både sentral og lokal lønnsdannelse og tilbud og etterspørsel på arbeidskraft. Kvinneres lønn ligger i 2025 på 99,6 prosent av snittlønn i kommunen.

Kjønnenes tradisjonelle utdannings- og yrkesvalg har fremdeles betydning for kvinners og menns lønn. Det er høy kvinneandel i helse- og omsorgssektoren og i barnehage- og skole, som er de største tjenesteområdene i kommunal sektor. Kvinneandelen er også høyere i ufaglærte, faglærte og høyskoleutdannede stillingsgrupper enn den er i grupper med høyere akademisk kompetanse og i lederstillinger. Menn er tradisjonelt i flertall på tekniske tjenesteområder.

Gjennomsnittlig lønn per stillingsgruppe og kjønn

Stillingsgruppe	Kvinner	Menn	Alle	Kvinner	Menn
1 - Still/u. særsk krav til utdanning Totalt	456 785	452 382	455 482	100,29 %	99,32 %
2 - Fagarbeidere eller tilsvarende Totalt	526 255	530 492	527 392	99,78 %	100,59 %
3-årig høysk. el mer - diverse	627 086	622 710	625 752	100,21 %	99,51 %
Barneh.lær/pedag led 3år+	625 230	596 978	621 459	100,61 %	96,06 %
Helse/sos.utd- høysk-3år+	627 059	610 614	624 408	100,42 %	97,79 %
Undervisningsstillinger	705 487	702 965	704 771	100,10 %	99,74 %
3 - Krav om 3 årig høyskoleutd. Totalt	655 641	660 338	656 632	99,85 %	100,56 %
Høy. utd. 5 år el mer-div	804 483	889 099	821 331	97,95 %	108,25 %
Ingeniør	764 369	769 089	767 079	99,65 %	100,26 %
Rådgiverkode	760 388	766 761	762 666	99,70 %	100,54 %
4 - Krav om 5 årig høyskoleutd. Totalt	772 393	782 707	775 925	99,54 %	100,87 %

Stillingsgruppe	Kvinner	Menn	Alle	Kvinner	Menn
Arbeidsledere	648 505	652 113	649 998	99,77 %	100,33 %
Mellomledere (avd.ledere)	797 873	832 688	807 604	98,80 %	103,11 %
Res.enhetsledere/seksjonsledere	952 617	1 073 658	986 727	96,54 %	108,81 %
Toppledere i kap 3.4.1	1 676 880	1 581 475	1 634 478	102,59 %	96,76 %
5 - Ledere Totalt	810 964	839 662	819 682	98,94 %	102,44 %
6 - Lærlinger Totalt	452 205	452 500	452 285	99,98 %	100,05 %
7 - Andre	485 488	527 078	452 285	107,34 %	116,54 %
Totalt	623 112	632 778	625 633	99,60 %	101,14 %

Tabellen over viser at kjønnsmessig lønnsfordeling totalt sett er på samme prosenttall sammenlignet med 2024.

Kvinner andel av snittlønn for stillingsgruppen

Stillingsgruppe	2021	2022	2023	2024	2025
Stillinger uten særskilt krav til utdanning	100,0 %	100,4 %	100,4 %	100,2 %	100,3 %
Fagarbeidere eller tilsvarende	99,6 %	99,7 %	99,7 %	99,8 %	99,8 %
3-årig høyskole eller mer- diverse	99,9 %	99,5 %	100,0 %	100,4 %	100,2 %
Barnehagelærer/pedagogisk leder	100,6 %	100,6 %	100,6 %	100,7 %	100,6 %
Helse- /sosialfaglig utdanning høyskole 3 år	100,3 %	100,3 %	100,4 %	100,3 %	100,4 %
Undervisningsstillinger	100,3 %	100,2 %	100,4 %	100,3 %	100,1 %
Høyere utdanning 5 år eller mer-diverse	97,8 %	97,9 %	97,9 %	98,1 %	97,9 %
Ingeniør	100,0 %	99,9 %	100,0 %	99,9 %	99,6 %
Rådgiverkode	99,6 %	99,7 %	99,8 %	99,6 %	99,7 %
Arbeidsledere	99,4 %	98,8 %	98,8 %	99,3 %	99,8 %
Mellomledere (avdelingsledere)	98,5 %	98,5 %	98,7 %	98,8 %	98,8 %
Res.enhetsledere/seksjonsledere	97,0 %	96,8 %	96,9 %	96,7 %	96,5 %

Stillingsgruppe	2021	2022	2023	2024	2025
Toppledere	106,2 %	100,4 %	101,7 %	102,1 %	102,6 %
Lærling	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Politikere					
Andre		95,9 %	97,4 %	97,6 %	97,7 %
Sum kvinners andel av snittlønn alle stillingsgrupper	99,4 %	99,4 %	99,6 %	99,6 %	99,6 %

Uttak av foreldrepermisjon

		Antall som tar ut foreldrepermisjon			Uker i snitt	
Avdeling	Kvinner	Menn	Totalsum	Kvinner	Menn	Totalt
Byrådsleders avdeling	12	1	13	20,1	16,3	19,8
Byrådsavdeling for finans	16	14	30	16,8	11,6	14,3
Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	400	79	479	20,1	12,9	18,9
Byrådsavdeling for barnehage og skole	329	94	423	20,9	13,6	19,3
Byrådsavdeling for byutvikling	29	48	77	22,5	11,1	15,4
Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	157	27	184	20,1	13,6	19,2
Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	20	16	36	21,6	14,4	18,4
Totalsum *	965	280	1 245	20,4	12,9	18,7

*) Totalsum inkluderer ikke grupper med 5 eller færre

Tabellen viser antall ansatte som tar ut foreldrepermisjon fordelt på kvinner og menn pr. byrådsavdeling, og gjennomsnittlig permisjonslengde i uker på de som tar ut permisjon. Det er kun permisjon som er tatt ut i 2025 som er tatt med i beregningen. Det betyr at ansatte som har startet eller sluttet permisjonen i hhv 2024 eller 2026 kun vil være listet opp med det antall uker den ansatte har tatt ut permisjon for i 2025.

Fraværslagene i tabellen er fødsels- og adopsjonspermisjon. Svangerskapsenger og omsorgspermisjon er ikke med.

Byrådsavdelinger med fem eller færre ansatte som tar ut permisjon er ikke med i oversikten, men er med sumberegningen for antall uker i snitt.

Heltid og deltid

Bergen kommune har 17 850 årsverk, som utføres av i alt 21 153 ansatte. Tre av fire ansatte jobber heltid. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse i kommunen har vært langsomt stigende en lengre periode. De siste tre årene har imidlertid tallet ligget stabilt rett rundt 84,5 prosent. Det er fremdeles stor variasjon mellom de ulike byrådsavdelingene. Bruken av deltidsstillinger knytter seg først og fremst til tjenesteområder innen helse og omsorg, grunnskole og skolefritidsordning (SFO), idrett og kultur. I noen av disse tjenestene kan én medarbeider være ansatt i flere deltidsstillinger.

Heltid og faste stillinger skal være normen i Bergen kommune. Bruk av deltid blir årlig drøftet etter hovedtariffavtalen med arbeidstakerorganisasjonene. Det er utarbeidet retningslinjer for å øke antall heltidsansatte. Heltidskultur er et viktig tiltak i møte med fremtidens bemanningsutfordringer. Å øke stillingsprosenten for våre ansatte innebærer holdningsskapende arbeid overfor den enkelte avdeling, etat, enhet, leder og ansatt. Dette krever arbeid på alle nivå i organisasjonen.

Antall ansatte heltid/deltid

			2025					2024		
	Kvinner	Kvinner % av total	Menn	Menn % av total	Total	Kvinner	Kvinner % av total	Menn	Menn % av total	Total
Antall deltid	5 339	77,6 %	1 539	22,4 %	6 878	5 429	77,7 %	1 556	22,3 %	6 985
Antall heltid	10 315	72,3 %	3 960	27,7 %	14 275	10 364	72,6 %	3 919	27,4 %	14 283
Sum antall	15 654	74,0 %	5 499	26,0 %	21 153	15 793	74,3 %	5 475	25,7 %	21 268
Andel deltid	34,1 %		27,9 %		32,5 %	34,4 %		28,4 %		32,8 %

Arbeid med heltid og ufrivillig deltid

Bergen kommune arbeider for en heltidskultur og bystyret vedtok 21.juni 2023 "*Strategi for heltidskultur i Bergen kommune*". Strategien setter som mål at Bergen kommune skal ha en sterk heltidskultur og arbeidstakerne skal være ansatt i hele stillinger.

Det skal lages lokale handlingsplaner for heltid i de byrådsavdelingene som har lav heltidskultur. Handlingsplaner og tiltak skal utvikles i samarbeid med partene lokalt.

Strategien peker på fire ulike områder:

1. Kultur, holdning og organisasjonsendring
2. Rekruttering
3. Rutiner og rapportering
4. Turnus og alternative arbeidstidsordninger

Partene lokalt i Bergen kommune har også inngått en Lokal partserklæring om heltid.

Arbeidsmiljøloven har fastsatt bestemmelser som skal fremme en heltidskultur. Bergen kommune har i tråd med denne en retningslinje som omhandler rettigheter for deltidsansatte og partenes ansvar for å i størst mulig grad unngå uønsket deltid. Retningslinjen og andre viktige verktøy er tilgjengelig i kvalitetssystemet Bkkvalitet.

Målet er å øke antall heltidsstillinger og redusere uønsket deltid og det jobbes med dette på mange plan. Ledere skal vurdere alle muligheter i egen avdeling som kan medføre utvidet stillingsandel. Det er også viktig å informere deltidsansatte om fortrinnsrett til ledige stillinger, og hvordan man skal gå fram for å melde dette. Ledere oppfordres til å informere om dette på personalmøter, ta opp tema i medarbeidersamtaler med deltidsansatte og på drøftingsmøter med tillitsvalgte.

God planlegging av bemanning og arbeidstid kan gi god effekt. Det er utviklet konkrete metoder for bemanningsplanlegging og oppgavefordeling, som ligger til grunn for ulike arbeidstidsordninger. Bruk av årsturnus blir trukket frem i flere tjenester. Bruk av timebank er et annet tiltak som kan ha effekt.

Bergen kommune har tidligere forsøkt å kartlegge omfanget av ufrivillig deltid gjennom spørreundersøkelser rettet mot ansatte i deltidsstillinger. Det har vært lav svarprosent på dette og dermed vanskelig å fremskaffe et godt tallgrunnlag.

Grunnlaget for rapportering på status for ufrivillig deltid i 2025 er derfor rapportering fra etater og byrådsavdelinger:

- Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg har jobbet systematisk med heltidskultur siden 2017. Byrådsavdelingen rapporterer at den har lite ufrivillig deltid. Det er stort behov for kvalifisert helsepersonell. De fleste av deltidsstillingene er frivillige.

Det er utviklet en strategi og en verktøykasse som er tilgjengelig for ledere og andre i Bkkvalitet. Etatene i byrådsavdelingen jobber kontinuerlig med heltid og tilstreber å få deltidsstillinger opp i heltidsstillinger.

- Byrådsavdeling for barnehage og skole, Etat for skole, rapporterer at 66 prosent av de ansatte i etaten er heltidsansatte. Dette er hovedsakelig på grunn av arbeidstakere i skolefritidsordningen (SFO) og gjelder for det meste fagarbeidere og assistenter, som har en gjennomsnittlig stillingsstørrelse på 51- 54 prosent. For adjunkt- og lektorstillinger er gjennomsnittlig stillingsstørrelse 91- 98 prosent. Etat for skole veileder rektorene til å benytte arbeidstakerne som har en deltidsstilling på SFO inn i skoletiden for å øke stillingsstørrelsen der dette er mulig. I etat for barnehage er 89 prosent heltidsansatte.

- Byrådsavdeling for bolig, sosiale tjenester og mangfold jobber for å rekruttere til hele stillinger. Det er satt i verk alternativ arbeidstidsordning for mer enn 12,5 timer per vakt for å øke gjennomsnittlig stillingsstørrelse og iverksatt utarbeidelse av årsturnus. Stillinger i deltidsstilling skal som hovedregel økes før rekruttering i ny stilling. Ved ledige stillinger har kvalifiserte medarbeidere med uønsket deltid først fått tilbud om å øke stillingsprosenten, før man har vurdert en eventuell utlysning.

Byrådsavdelingen har fulgt Bergen kommunes retningslinjer for heltidsstruktur, og har oversikt over deltidsansatte gjennom styringsdata på HR-området og virksomhetsstyringen i Bergen kommune. Ledere har hatt dialog med ansatte om uønsket deltid. Det er imidlertid opplevd at det har vært vanskelig å gi økt stillingsprosent til ufrivillig deltidsansatte, blant annet fordi deltidsansatte ikke ønsker å flytte til annet tjenestested for å oppnå økt stillingsprosent.

Bergen kommune som offentlig myndighet

Likestilling og retten til å leve frie liv

Som en del av arbeidet for et likestilt samfunn arbeider kommunen med religionsfrihet og retten til å utøve sin egen tro, retten til å elske den en vil og inngå ekteskap kun ved fri vilje. Et av tiltakene i likestillingsplanen er i den sammenheng en egen *Handlingsplan for forebygging av negativ sosial kontroll 2023 – 2027*. Målet er å forebygge og bekjempe negativ sosial kontroll og æresrelatert vold i alle deler av befolkningen og i alle aldre, med særlig søkelys på barn og unge i minoritetsfamilier og lukkede trossamfunn. Et av tiltakene i planen er økt kompetanseheving av ansatte i første- og andrelinjetjenestene om negativ sosial kontroll i samarbeid med RVTS Vest. I 2025 deltok ansatte fra ulike tjenester i Bergen kommune på konferansen, med overvekt av ansatte som arbeider med barn og unge.

I tilknytning til forebygging av negativ sosial kontroll har Bergen kommune i 2024 etablert et prosjekt om «Transnasjonal diskriminering» for å forebygge diskriminering, press og kontroll innad i flyktninggrupper gjennom blant annet slektskapsstrukturer, organisasjoner og politiske og religiøse nettverk. Prosjektet, og det etablerte nettverket med forskere og praktikere, fortsatte dette arbeidet også i 2025.

Bergen kommune har i 2025 fortsatt arbeidet med en mer helhetlig kjønns- og seksualitetsundervisning med mål om å forebygge vold og overgrep, samt fremme god seksuell helse. Seksuelle overgrep og trakassering er en økende og aktuell likestillingsutfordring i Norge og et forebyggende tiltak er å gi barn og unge et bevisst forhold til egne og andres grenser. Det er utarbeidet et kunnskapsbasert undervisningsopplegg for bruk i grunnskolene i Bergen. I tilknytning til ny samtykkelov samarbeidet kommunen i 2025 med Røde Kors om et eget seminar om samtykke blant unge på Bergen hovedbibliotek.

Kjønns- og seksualitetsmangfold

Bergen kommune har siden 2008 arbeidet systematisk med å motvirke diskriminering av LHBTI+-personer. I 2025 har kommunen arbeidet videre med oppfølging av *Regnbuebyen Bergen. Plan for kjønns- og seksualitetsmangfold 2023 – 2027*. Kompetanseteamet for kjønn og seksualitet ved Helsestasjon for ungdom og studenter er et av tiltakene i planen. Teamet gjennomførte i 2025 egen fagdag for helse- og omsorgstjenestene i kommunen om trakassering og hatefulle ytringer rettet mot kjønn og seksualitet, særlig rettet mot ansatte i grunnskolen. Flere LHBTI+-organisasjoner i Bergen deltok i planleggingen av konferansen og bidro under konferansen med sine erfaringer og kompetanse.

Bystyret opprettet i 2025 et eget kontaktutvalg for kjønns- og seksualitetsmangfold. Her møter mangfoldsbyråden jevnlig representanter fra LHBTI+-organisasjonene i Bergen. Målet med utvalget er dialog og en mulighet til å ta opp saker som er viktige for LHBTI+-personer. Dialog og samarbeid med de skeive organisasjonene i Bergen har også vært viktig knyttet til gjennomføringen av Regnbuedagene og trusler mot miljøet. Her har Vest politidistrikt vært en sentral samarbeidspartner og aktør for å sikre trygg og god gjennomføring.

Internasjonalt nettverksarbeid for likestilling

Bergen kommune er medlem i det internasjonale nettverket Rainbow Cities Network, hvor medlemsbyene samarbeider for å bedre LHBTI+-personers livsvilkår og rettigheter. Vi er også medlem i det skandinaviske Twin Cities-nettverket for likestilling hvor byråkrater og politikere fra Turku, Gøteborg, Århus og Bergen møtes annen hvert år for å dele erfaringer og gode løsninger på samfunnsutfordringer de fire byene deler. Våren 2025 møttes nettverket i Gøteborg og temaet var «Forebygging og motvirkning av segregering og dens effekter».

Symbol på likestilling og mangfold i byrommet

Bergen kommunes satsing Kvinner på sokkel har som mål å minske gapet mellom synligheten til menn og kvinner i byrommet. I 2025 ble foregangskvinnen Ambrosia Tønnesen hedret med et kunstverk sentralt plassert i Bergen. Tønnesen var den første kvinnelige skulptøren som kunne leve av sitt kunstnerskap.

Bergen kommune flagget i 2025 på åpningsdagen for Regnbuedagene med Regnbueflagget i midten av to Norgesflagg ved Det gamle Rådhus. Synliggjøring og feiring av mangfold bidrar til å redusere fordommer og fremme gjensidig respekt, derfor vil Bergen kommune fortsette denne praksisen fremover. Kommunens ansatte og flere byråder gikk i Regnbueparaden hvor det ble delt ut regnbueparaplyer med kommunens logo til de som deltok. Pride Ung ved Kulturetaten deltok på egen flåte sammen med kommunens ansatte.

Internkontroll, etikk og varsling

Internkontroll

Byrådets rapportering til bystyret på internkontroll og resultat fra statlige tilsyn etter kommuneloven § 25-2.

Bakgrunn

Kommunelovens kapittel om internkontroll innehar konkrete krav til innholdet i internkontrollen:

§ 25-1. Internkontroll i kommunen og fylkeskommunen

Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren

a) utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering

b) ha nødvendige rutiner og prosedyrer

c) avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik

d) dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig

e) evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.

Byrådet skal etter kommuneloven §25-2 minst én gang per år rapportere til bystyret på internkontroll og resultatet fra statlige tilsyn.

De krav som følger av kommunelovens § 25-1 er grunnlaget for denne rapporteringen, samt forebygging av korrupsjon. Rapporteringen gjøres som del av kommunens årsmelding.

Etikk, verdier og varsling er viktige deler av kontrollmiljøet, og rapporteres i direkte fortsettelse av IK rapporteringen.

Krav etter kommuneloven, områder for rapportering:

- Beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering.
- Risikostyring
- Nødvendige rutiner og prosedyrer
- Avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- Dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- Evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer

- Andre tiltak for internkontroll

En beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering

Byrådsavdelingene skal ha en beskrivelse av hovedoppgaver, mål og organisering. Herunder en oversikt over lover, forskrifter og politiske vedtak som regulerer virksomheten.

Beskrivelsen gir oversikt over byrådsavdelingens ansvarsområder og skal følges opp i styringsdialogen.

Kravet knyttet til å beskrive virksomhetens organisering innebærer en hensiktsmessig og dokumentert organisasjonsstruktur, med en forsvarlig rolledeling. Styrings- og rapporteringslinjer må være klare og fullmakter må være utarbeidet og dokumentert.

Byrådsavdelingene er bedt om en bekreftelse på at det er utarbeidet en oppdatert beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering, inkludert en oversikt over lover, forskrifter og politiske vedtak som regulerer virksomheten.

Fem byrådsavdelinger bekrefter at kravet er innfridd, mot tre i 2024. To byrådsavdelinger svarer delvis.

Flere byrådsavdelinger har i 2025 jobbet systematisk med å kartlegge, dokumentere og tilgjengeliggjøre oversikt over krav som følger av lov, forskrift og politiske vedtak, med utledning av de hovedoppgaver som følger av kravene.

En av byrådsavdelingene som svarer delvis viser til et potensiale for bedre systematikk og lettere tilgjengelig oversikt over dokumentasjonen, og vurderer at det er behov for et system på Bergen kommunenivå som kan understøtte dette arbeidet.

Det er videre bedt om en bekreftelse på at oppfølging av mål og krav systematisk følges opp i styringsdialogen. Her bekrefter seks byrådsavdelinger kravet, mot syv i 2024.

Når en byrådsavdeling setter ned egen status til «delvis» så er det gjerne knyttet til økt modenhet i arbeidet og en mer treffsikker vurdering. Ref. kommentar i avsnittet over hvor en byrådsavdeling opplyser å ha behov for bedret systematikk og oversikt, som grunnlag for slik oppfølging. Samt en mer helhetlig oversikt over krav, som grunnlag for dialogen.

På spørsmål om myndighet er delegert skriftlig og at delegasjoner oppbevares systematisk, så bekrefter alle syv byrådsavdelingene dette, mot seks i 2024.

Som for fjoråret bekrefter alle byrådsavdelingene at fullmakter følges opp i styringsdialogen.

Risikostyring

Risikostyring er en del av del av kommunens samlede virksomhetsstyring. Ingen aktivitet kan foregå uten risiko, men risikoen kan reduseres til et akseptabelt nivå gjennom å iverksette tiltak. Risikostyring er en kontinuerlig prosess som brukes på alle nivåer på tvers i virksomheten, og er grunnlaget for en effektiv internkontroll. Bergen kommune har felles tilrettelegging for arbeidet med risikostyring.

Krav om at internkontrollen skal være basert på risiko er sentralt i kommunelovens internkontrollbestemmelse, og kravet gjelder for hele kommunens virksomhet. Det er også et eksplisitt krav i lovteksten om å avdekke og følge opp risiko for avvik.

Styring av risiko er en lederoppgave og er en viktig del av styringsdialogen på alle nivå i kommunen. Alle byrådsavdelinger bekrefter at risikovurderinger og risikoreduserende tiltak er en del av styringsdialogen. Risikovurderinger og risikoreduserende tiltak er gjennomgående tema i faste ledermøter og i særskilte møter som omhandler risiko i alle byrådsavdelingene.

I 2024 ble det vurdert at tidligere krav om én risikovurdering for byrådsavdelingens samlede virksomhet var for strengt. Fem byrådsavdelinger bekrefter justert krav om at byrådsavdelingen sentralt og underliggende etater har en oppdatert risikovurdering for sin virksomhet, tilsvarende som for 2024.

To byrådsavdelinger svarer delvis, begrunnet i noe gjenstående arbeid på nivå 1, byrådsavdelingen sentralt.

Alle byrådsavdelingene bekrefter fortsatt at risiko som seksjoner og etater ikke selv klarer å løse løftes i styringslinjen, sammen med risiko på områder som har stor politisk og/eller strategisk interesse.

Alle byrådsavdelingene bekrefter fortsatt at risikoreduserende tiltak er iverksatt eller under planlegging der sannsynlighet for og konsekvens av svikt, feil eller mangler tilsier dette.

Seks byrådsavdelinger bekrefter krav om at risikovurderinger også omfatter risiko for brudd på lov og forskrift, mot fire i 2024. En byrådsavdeling har status «delvis».

En av byrådsavdelingene som bekrefter kravet opplyser at det er behov for å vurdere om dette gjøres i tilstrekkelig grad.

Nødvendige rutiner og prosedyrer

Internkontrollen skal være risikobasert for at internkontrollarbeidet, herunder tiltak som prosedyrer, rettes mot områder der risikoen og behovet er størst.

Nødvendige rutiner og prosedyrer skal sikre at oppgaver løses rett første gangen. Det er derfor viktig at systemer, prosedyrer og veiledning er oppdatert og lett tilgjengelig for de som skal utføre oppgavene. Arbeidet med å utarbeide og forbedre eksisterende styrende dokumentasjon og veiledning er en kontinuerlig prosess. Det å rydde i prosedyrer og fase ut prosedyrer der det er nødvendig er en viktig del av dette.

Seks byrådsavdelinger bekrefter at nødvendige prosedyrer og veiledning utarbeides, en byrådsavdeling svarer delvis. Det er samme status som for 2024.

Status delvis skyldes behov for noen konsernrutiner for to oppgaveområder og behov for at konsernrutiner på ett oppgaveområde oppdateres.

For de byrådsavdelinger som har noe gjenstående arbeid knyttet til risikovurdering av krav, vil dette arbeidet kunne avdekke behov for nye tiltak som prosedyrer og veiledning.

Arbeidet med å sikre at ansatte har tilgang til, og er kjent med, prosedyrer og veiledning som er nødvendig for å utføre sine arbeidsoppgaver, er også et kontinuerlig arbeid.

Alle syv byrådsavdelingene bekrefter dette kravet, mot seks i 2024.

Avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik

Kommuneloven stiller krav om nødvendig avviksregistrering og oppfølging, og kravet gjelder for hele kommunens virksomhet.

Gjennom å vurdere risikoen for brudd på lov og forskrift, får byrådsavdelingene grunnlag for å beslutte hvilke områder av driften det er behov for å tilrettelegge for avviksregistrering og oppfølging.

Gjennom å registrere og analysere avvikene og årsaken til at de har skjedd, får virksomheten et grunnlag for å iverksette tiltak for å hindre at avvikene skjer igjen.

Alle byrådsavdelingene bekrefter kravet om å ha tatt i bruk konsernsystem- og prosedyrer for avviksregistrering og oppfølging der slike finnes, som for 2024.

Byrådsavdelingene melder gjennomgående avvik i BkKvalitet, og flere byrådsavdelinger opplyser at det gjelder for alle områder av driften. En byrådsavdeling viser til at IKT-avvik/feil meldes til Ansattservice og at avvik på økonomiområdet meldes inn i kommunens økonomisystem, Framsikt. Avvik på bygg/renhold registreres i egne systemer.

Oppfølging av avvik gjøres dels i felles styringssystem/ BkStyring.

Når det gjelder krav om system og prosedyrer for nødvendig avviksregistrering og oppfølging på egne fagområder, der det er en risiko for avvik som er så alvorlig at den ikke kan aksepteres, så bekrefter alle byrådsavdelingene dette, som for 2024.

Forståelsen av hva som ligger i kommunelovens krav om slik «nødvendig» avviksregistrering og oppfølging som beskrevet i avsnittet over, øker i takt med erfaring og modenhet i arbeidet med risikovurderinger. Byrådsavdelinger som har noe gjestående arbeid før kravet om at risikovurderinger også omfatter risiko for brudd på lov og forskrift fullt ut møtes, vil kunne ha behov for system og prosedyrer for avviksregistrering og oppfølging på nye områder av driften.

Krav om at etater og sentral byrådsavdeling har en systematisk oppfølging av avvik og avvikshåndtering i underliggende virksomheter, gjennom å skaffe seg oversikt over type avvik, tiltak og om avvik er lukket, bekreftes av fem byrådsavdelinger, mot fire i 2024.

To byrådsavdelinger svarer delvis.

En byrådsavdeling som bekrefter kravet, gjennomfører jevnlig kontroll med om etatene har startet saksbehandling av avvik innen 30 dager. Status på håndtering av avvik i etater, gjennomgås også fast på ledermøter. På byrådsavdelingsnivå 1 pågår det et forbedringsarbeid, som vil tydeliggjøre hvordan avvik i etatene skal følges opp av byrådsavdelingsnivå 1.

Det kan være et potensiale for økt systematikk i oppfølging/kontroll fra byrådsavdelinger inn mot etat- og seksjoners arbeid med avvik.

Alle byrådsavdelinger bekrefter å ha en systematisk oppfølging av HMS avvik i AMU, og det vises også til at avvik og meldekultur er tema i AMG-er.

Det vises videre til at avvik og avviksbehandling er en del av styringsdialogen mellom etat og byrådsavdelinger, at avvik er tema i faste styringsmøter, ledermøter, ledelsens gjennomgang og kvalitetsforum.

Krav om at byrådsavdelinger har en plan for, og gjennomfører etterkontroller av egen praksis innenfor tjenester med forhøyet risiko for avvik bekreftes av to byrådsavdelinger, fem svarer delvis. Det er samme status som for 2024.

En byrådsavdeling som bekrefter kravet opplyser at det gjøres etterkontroller innenfor tjenester med forhøyet risiko for avvik, og at det foreligger en risikobasert revisjonsplan. Det vil også bli utarbeidet og iverksatt en prosedyre for etterkontroller i 2026.

Den andre byrådsavdelingen som bekrefter kravet viser til at etterkontroller inngår i oversikt over internkontroll aktiviteter, med angivelse av prioriterte etterkontroller som skal gjennomføres.

En byrådsavdeling med status «delvis» viser til at det foreligger en prosedyre for gjennomføring av etterkontroller, hvor etatene har ansvar for å gjøre etterkontroller på områder som eksempelvis har vedvarende høy risiko i underliggende enheter. Samtlige etater bekrefter å gjennomføre etterkontroller, og flere etater har en plan for dette arbeidet. Det er også et pågående arbeid med å klargjøre i hvilke tilfeller byrådsavdelingsnivå 1 skal gjennomføre etterkontroller. Kritisk viktige områder følges opp i samtaler mellom kommunaldirektør og etatsdirektør.

En annen byrådsavdeling med status delvis opplyser at byrådsavdelingen sentralt hadde en plan for etterkontroller for 2025, som ikke ble prioritert iverksatt grunnet kapasitet. Dette vil bli prioritert primo 2026. To av etatene gjennomførte etterkontroller i 2025.

Området etterkontroller av egen praksis har fortsatt ikke nødvendig utvikling og har for svak status. Det er likevel dels en positiv utvikling ved at flere byrådsavdelinger som svarer delvis gjør etterkontroller av praksis og har prosedyrer og planer for dette arbeidet.

Det er oppsummert behov for økt systematikk, en helhetlig tilnærming og økt omfang av området etterkontroller av egen praksis.

Alle byrådsavdelinger bekrefter at identifiserte avvik brukes i arbeidet med oppdatering av risikovurderinger og forbedring av internkontrollen, mot seks i 2024.

Evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer

Internkontrollen skal jevnlig evalueres og ved behov forbedres. Dette kan blant annet skje gjennom revidering av prosedyrer, nye prosedyrer, justering av arbeidsdeling eller ved å justere omfanget av etterkontroller.

Kommunaldirektørene har godt etablerte og dokumenterte strukturer/prosesser for evaluering og forbedring av internkontrollen i sine byrådsavdelinger. Prosessene og arbeidsmetodikken kan variere noe mellom byrådsavdelingene.

Eksempler på prosesser er årsoppdrag og andre bestillinger fra kommunaldirektør, styringsdialog med etatene, jevnlig ledermøter og ledersamtaler. Videre er det interne nettverk for internkontroll på etatsnivå og internkontroll team på seksjonsnivå team kvalitetsstyringssystem, kvalitetsutvalg med mer.

Anbefalinger som følger av revisjoner, tilsyn, etterkontroller og avviksbehandling er viktige inn i arbeidet med å evaluere og ved behov justere prosedyrer. Etater og seksjoner har oversikt over slike anbefalinger, og alvorlige avvik skal løftes inn i styringsdialogen.

Status på gjennomføring av tiltak som følger av forvaltningsrevisjoner rapporteres til Kontrollutvalget

En byrådsavdeling har oversikt over anbefalinger, pålegg og tiltak i BkStyring for oppfølging av etterkontroller, revisjoner, tilsyn, handlingsplaner m.m. Byrådsavdelingen har i 2025 tatt i bruk "Veileder for å sikre en systematisk forbedring av internkontrollen", som skal sikre en systematisk, dokumentert og kvalitetsmessig tilnærming til arbeidet med internkontroll.

En annen byrådsavdeling opplyser at systemtilsyn og forvaltningsrevisjoner legges inn i BkStyring, hvor den overordnede oppfølgingen dokumenteres.

Byrådsavdelingsnivå 1 følger med på status i systemtilsynssaker, og rapporterer på disse til aktuelt bystyreutvalg etter gitt rutine.

BkStyring er under oppgradering. Det forventes at ny og forbedret funksjonalitet gir godt grunnlag også for byrådsavdelingenes arbeid med evaluering og forbedring av internkontrollen, herunder forbedring av rutiner.

Andre tiltak for internkontroll – forebygging korrupsjon

Internkontrollens ulike elementer utvikles og effektueres i det som gjerne benevnes et kontrollmiljø. Det å gjøre gode valg er selve grunnmuren for alle ledere og andre ansatte. Etikk og verdier samt varsling er viktige deler av kontrollmiljøet, og som nevnt innledningsvis rapporteres disse to områdene i andre deler av årsmeldingen.

Forebygging av korrupsjon

Arbeidet med å forebygge korrupsjon handler i stor grad om å sørge for at etiske retningslinjer er kjent, at ansatte vet hvordan de kan varsle og at det er tilstrekkelig intern styring og kontroll med virksomheten.

Bergen bystyre vedtok i sak 15-14 et antikorrupsjonsprogram for Bergen kommune. I bystyresak 69/19 «Statusmelding for korrupsjonsforebyggende arbeid i Bergen kommune og revisjon av Etisk standard» oppsummeres status for det korrupsjonsforebyggende arbeidet, og det gis retning for videre arbeid på området. I saken vises det til viktigheten av at kommunens enheter også fremover har fokus på, og jobber målrettet med de områder som har betydning for å hindre at korrupperende adferd utvikler seg, og at tiltak som følger av bystyresaken gjennomføres.

Til rapporteringen for 2025 er byrådsavdelingene bedt om en bekreftelse på at områder i byrådsavdelingen, som etter tidligere utført kartlegging er identifisert å ha en høy iboende risiko for korrupsjon, er videre fulgt opp med konkrete risikovurderinger og eventuelle risikoreduserende tiltak.

En byrådsavdeling som har et oppgaveområde med høy iboende risiko for korrupsjon, bekrefter at tiltak er iverksatt. En annen byrådsavdeling som også et område med høy iboende risiko for korrupsjon viser til felles prosedyre, og at alle enheter skal vurdere risiko for korrupsjon, og iverksette nødvendige tiltak.

En byrådsavdeling som ikke har etater eller seksjoner som er vurdert å ha høy iboende risiko for korrupsjon viser til at det likevel jobbes med forebyggende tiltak gjennom fokus på etikk og verdier,

kjennskap til – og oppfølging av konsernrutiner for anskaffelser/betalingsystemer, samt andre interne rutiner og kontrolltiltak. Det vises også til at aktører i langt mindre grad enn tidligere inviterer kommunens ansatte på samlinger, reiser og middager, som ses i sammenheng med tydelige holdninger fra kommunens side.

En byrådsavdeling kartla i 2024 hvilke områder det bør gjennomføres ny risikovurdering på inn mot uetisk atferd og korrupsjon. Nye risikovurderinger på utvalgte områder ble delvis gjennomført i 2025, og gjenstående arbeid planlegges gjennomført i løpet av 2026.

Det vurderes å være behov for noe økt systematikk i arbeidet med forebygging korrupsjon. Alle byrådsavdelinger må ha oppdaterte risikovurderinger, også for å kunne

identifisere eventuelle nye områder med forhøyet risiko for korrupsjon. Byrådsavdelinger som har områder med slik forhøyet risiko må ha et løpende arbeid på området, som også inkluderer vurderinger av om etablerte tiltak har ønsket effekt, eller om det er behov for nye tiltak for å ta ned risiko til et akseptabelt nivå.

Avsluttende kommentar

Internkontrollbestemmelsen i kommuneloven skal sikre en tydelig og god regulering av internkontrollen. Bestemmelsen inneholder også et rapporteringskrav til bystyret.

I en parlamentarisk styrt kommune er det byrådet som er kommunedirektøren. Det er derfor byrådet som er øverste ansvarlig for internkontrollen i Bergen kommune.

Byrådet vedtok i 2023, i sak om revidert rammeverk for virksomhetsstyring, reviderte prinsipper for myndighet, roller og ansvar i virksomhetsstyringen, en modell for helhetlig virksomhetsstyring og reviderte generelle krav og prinsipper for virksomhetsstyringen. I kvalitetssystemet er det omfattende veiledning for virksomhetsstyringen, basert på vedtatt modell og prinsipper.

Byrådet legger vekt på en åpen dialog om statusen på byrådets arbeid med intern styring og kontroll. Økt erfaring og modenhet i arbeidet med å kartlegge, utvikle og forbedre internkontrollen vil også påvirke hvordan byrådsavdelingene vurderer egen status inn mot kommunelovens krav til internkontrollen. Der hvor byrådsavdelinger vurderer egen status som svakere sammenlignet med fjoråret, så kan det skyldes en reell svekkelse eller at det gjøres en fornyet og mer treffsikker vurdering.

Rapporteringen viser at byrådsavdelingene jobber systematisk og godt med å kartlegge og forbedre internkontrollen i sin virksomhet. Dette er et kontinuerlig arbeid, og det vil ta noe tid før alle nødvendige forbedringer er på plass. Rapporteringen viser at det er områder hvor deler av virksomhetene ikke fullt ut møter de krav som kommuneloven stiller til internkontrollen. Arbeidet med å sikre nødvendige forbedringer i internkontrollen skal prioriteres i 2026.

Etikk

Kommunen forvalter samfunnets felles midler og utøver myndighet på mange områder. En høy etisk standard er viktig for innbyggerne sin tillit til kommunen. Alle som er omfattet av kommunens etiske standard må derfor hele tiden være bevisst på denne, og på etiske dilemma som kan oppstå i hverdagen.

Etisk standard gjelder for alle som er ansatt, utfører arbeid eller har et verv for Bergen kommune. Etisk standard gjelder for hele Bergen kommunes organisasjon.

Det ble gjennomført et revisjonsarbeid av etisk standard i 2024, og ny etisk standard vedtatt av bystyret i februar 2025 (sak 59/25). I revisjonsarbeidet var det et mål å skape en standard med et lett forståelig språk, med et kortfattet og presist innhold, for å legge til rette for håndtering av etiske problemstillinger på en god måte.

I denne sammenhengen er det også utviklet presentasjonsmaterieell av etisk standard i ulike formater. Dette omfatter blant annet et fordypningshefte med spørsmål til etisk refleksjon, og referanser til lov- og regelverk. Et annet eksempel er en Power Point-presentasjon som blant annet inneholder et utvalg av de viktigste momentene i etisk standard, og metoder for etisk diskusjon.

«Etikkplakaten», er en kortversjon av etisk standard, og har også blitt revidert i 2025. Den inneholder korte nøkkelpunkter for håndtering av etiske problemstillinger, samt verktøyet navigasjonshjulet. Plakaten som hjelpemiddel for etisk refleksjon, kan for eksempel henges opp på arbeidsstedene. Den finnes i utskriftsversjon og versjon til infoskjerm. Alt dette for å legge til rette for god håndtering av etikk og etiske problemstillinger.

Etisk standard med tilhørende verktøy for arbeid med etikk og etiske problemstillinger, er tilgjengelig på kommunens intranett.

Det krever jevnlig trening å bli oppmerksom på og håndtere etiske dilemmaer. For å sikre at ansatte i kommunen gjennomgår opplæring i etikk, følger byrådsavdelingene og etatene opp kompetansekravene til etikkopplæring i Kompetanseportalen.

Arbeidet med etikk og etisk refleksjon henger også tett sammen med ytringsklima i organisasjonen. Det oppfordres til å ha lav terskel for å snakke om etiske dilemma når disse oppstår i hverdagen.

Det er stor bredde i tjenestene kommunen leverer. Etiske problemstillinger kan oppstå i sammenheng med både enkelthendelser, prosjekter og system. Arbeid med etikk har derfor høy prioritet i alle byrådsavdelingene i kommunen. Det gjøres jevnlig arbeid med etisk refleksjon i avdelingsmøter, ledermøter og andre felles møtepunkter. Arbeidet med etiske problemstillinger og etisk refleksjon knyttes da også sammen med arbeid med kommunens verdier: Kompetent, åpen, pålitelig og samfunnsengasjert.

I 2025 peker byrådsavdelingene på flere områder som har vært viktige i forbindelse med etikkarbeidet. En fellesnevner for året er arbeidet med implementering av den nye etiske standarden, med tilhørende verktøy for etisk veiledning og refleksjonsarbeid. Dette har vært høyt prioritert arbeid i personalmøter, kvalitetsutvalg og ledermøter i hele organisasjonen.

Som illustrerende eksempler på hvordan byrådsavdelinger, etater og enheter systematisk jobber med etikk gjennom året kan vi trekke frem:

- Byrådsavdeling for barnehage og skole legger inn etikk og forventninger til arbeid med etisk refleksjon i årsoppdragene på etatsnivå. Dette er også med i lederavtalen mellom områdelederne og resultatenhetslederne i byrådsavdelingen.
- Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold har et tverrfaglig etikkutvalg som består av resultatenhetsleder, representanter fra etatsadministrasjonen og ulike tjenesteområder. Medarbeidere kan henvende seg til utvalget ved behov for råd og innspill til etiske dilemmaer som kan oppstå i møte mellom tjenestemottakere, tjenesteytere, pårørende

og samarbeidsparter. Etiklutvalget kan gi veiledning og anbefalinger i spørsmål knyttet til etikk og bidrar til økt bevissthet rundt etiske problemstillinger og utfordringer i tjenesten. Et fokusområde for utvalget gjennom året, har vært problemstillinger knyttet til rolleutøvelse, tjenesteutøvelse og arbeidsmiljø.

- Byrådsavdeling for byutvikling, Bergen Vann, har etikk som fast punkt på HMS-dagen, og hver avdeling gjennomfører årlig etisk refleksjon som evalueres av ledelsen.
- Byrådsavdeling for finans, Etat for bygg og eiendom, har etikk som fast tema i leder og avdelingsmøter. Etiske dilemmaer deles også mellom avdelinger og ledergruppe for felles læring og kvalitetssikring. For de som arbeider med anskaffelser i byrådsavdelingen, arrangeres det eget temamøte om etisk standard og etiske problemstillinger som kan oppstå i forbindelse med anskaffelser.
- Byrådsavdeling for næring, kultur og inkludering har etikk som tema i årsoppdragene og i styringssamtalene. Tilskuddsforvaltningen stiller særlige krav til bevissthet på habilitet og etikk i saksbehandlingen.
- Byrådsleders avdeling, HR bemanning, har etikk og etisk refleksjon som eget tema på Læringleuken, velkomstuken for alle nye læringer i Bergen kommune.

Varsling

Vi ønsker at ansatte skal melde fra, noe som krever et godt ytringsklima og opplevelse av tillit. Dette er et kontinuerlig arbeid, og vi er avhengige av at ledere etablerer en kultur hvor takhøyden for å si fra er stor.

Å varsle er å si fra om mulige kritikkverdige forhold i virksomheten til noen som kan gjøre noe med det. Uavhengig av om en uønsket hendelse blir meldt som varsel eller avvik, skal det iverksettes nødvendige tiltak. Det er også viktig at ansatte som varsler blir godt ivaretatt. Gjengjeldelse skal ikke skje. Alle ansatte må ha overordnet kjennskap til varslingsordningen og hvem som kan bistå dem med råd.

Saker meldt i BkVarsling

I løpet av året 2025 er det mottatt 54 saker i Bergen kommunes digitale system for varsling, BkVarsling. For 2024 var tallet 55 og i 2023 var det 73 saker.

Ikke alle byrådsavdelingene mottok saker i den digitale løsningen i 2025. Sakene fordeler seg på følgende måte:

Mottatte varsel	2023	2024	2025
Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	35	25	16
Byrådsavdeling for barnehage og skole	26	9	22
Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	9	5	7
Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	3	16	9
Byrådsavdeling for byutvikling			
Byrådsavdeling for finans			
Byrådsleders avdeling			
SUM	73	55	54

Det varierer fra år til år hvor mange saker den enkelte byrådsavdeling mottar. Noen av varslene dreier seg om samme forhold. Det har i 2025 vært en nedgang i antall varslingssaker meldt i Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg. Byrådsavdelingen har i samme periode hatt en økning i antall meldinger i Bergen kommunes system for melding av avvik og uønskede hendelser, BkKvalitet.

I saker hvor det er inhabilitet i linjen skal saken behandles av varslingsgruppen i den byrådsavdelingen som har faglig konsernansvar for varslingsordningen. I 2025 er dette Byrådsleders avdeling.

Utvikling, utfordringer og aktivitet

Det meldes saker jevnt gjennom året i BkVarsling. Andelen saker hvor det konkluderes med at det har skjedd et kritikkverdig forhold etter arbeidsmiljøloven har hatt en nedgang i 2025 sammenlignet med de to foregående årene. I løpet av 2025 ble det konkludert med kritikkverdig forhold i fire saker mot åtte i 2024 og ni i 2023. Mange saker blir vurdert til å være avvik. Noen er også grunnløse påstander eller klage. Dette viser at det fortsatt er behov for kunnskap om å skille mellom et varsel og andre uønskede forhold.

Selv om det ikke har skjedd et kritikkverdig forhold, kan dette likevel være saker som er krevende både for den enkelte og for arbeidsmiljøet. Det er viktig å rette oppmerksomhet mot dette og sørge for at både ledere og medarbeidere er i stand til å håndtere uenighet og løse konflikter på en god måte når dette oppstår.

Som et ledd i saksbehandlingen av saker som blir meldt i BkVarsling foretar de lokale varslingsgruppene en kategorisering av sakene. Både i 2025 og i 2024 ligger rundt halvparten av de meldte sakene i kategorien «arbeidets organisering, tilrettelegging og ledelse». I 2025 ble det vurdert at det var ett kritikkverdige forhold i denne kategorien. De tre andre kritikkverdige forholdene var i kategoriene “arbeidstakers fysiske og psykiske helse og velferd” og “uforsvarlig arbeidsmiljø”.

Kategorisering av varsel (antall kritikkverdige forhold i parentes)	2024	2025
Arbeidstakers fysiske og psykiske helse og velferd	5 (1)	8 (1)
Fare for liv og helse	0	0
Mangler ved tjeneste til bruker	4 (1)	3
Arbeidets organisering/tilrettelegging og ledelse	23 (4)	20 (1)
Uforsvarlig arbeidsmiljø	6 (1)	7 (2)
Mobbing/trakassering/diskriminering	1	2
Annet	9 (1)	3
Ikke kategorisert/ferdig behandlet	7	11
SUM	55 (8)	54 (4)

I løpet av 2025 ble det vurdert at det var et kritikkverdig forhold etter arbeidsmiljøloven i fire saker. I 2024 ble det konkludert med kritikkverdig forhold i åtte saker.

Grunnleggende informasjon om varsling og varslingsordningen i Bergen kommune inngår i e-læringskurs for ansatte og i lederutviklingsprogrammet for nye ledere. I lederutviklingsprogrammet er det i 2025 utviklet opplæringsløp i samtaleteknikk og mestringsorientert og relasjonell ledelse og konflikthåndtering.

Varsling er fast tema i grunnopplæring i arbeidsmiljø for verneombud og medlemmer i kommunens arbeidsmiljøutvalg.

På forsiden av Bergen kommunes intranett, Allmenningen, er det en inngang til siden “Si fra”. Her finnes det informasjon om hvordan ansatte kan si fra i ulike situasjoner, og det ligger lenker til både BkVarsling og til melding om avvik og uønskede hendelser i BkKvalitet. Det blir også gitt eksempler på ulike situasjoner og problemstillinger og hva som er forskjellen på et varsel om et kritikkverdig forhold og en uønsket hendelse eller avvik. Siden lenker videre til andre kilder hvor det er mulig å få mer detaljert informasjon.

I tråd med byrådssak 1351/19 ble det høsten 2023 nedsatt en partssammensatt arbeidsgruppe for å revidere kommunens varslingsrutine. Varslingsordningen har vært i drift i sin nåværende form over noe tid, og det er naturlig å se på om det er elementer som skal justeres eller gjøres tydeligere basert på de erfaringene som er gjort så langt. Anbefalingene etter forvaltningsrevisjon av systemet for varsling i 2022 var også et viktig grunnlag for arbeidsgruppen. De tiltakene som gjenstår etter tilbakerapporteringen, vil bli gjennomført som en del av dette arbeidet. Arbeidsgruppen har høsten

2025 sendt forslag til ny overordnet rutine for varsling på høring til byrådsavdelingene og drøftet forslaget med de tillitsvalgte desember 2025.

Aktivitet i varslingsgruppene

- Sentral varslingsgruppe har hatt seks møter i 2025.
- Det har vært arrangert to samlinger for de lokale varslingsgruppene. Målet for disse samlingene er å bygge kompetanse, dele erfaringer og sikre felles praksis på tvers i kommunen. Tema for samlingene i 2025 har vært innspill fra de lokale varslingsgruppene til revisjonen av overordnet varslingsrutine, hva vi kan lære av de vanskelige sakene og endringer i aml. § 4-3 psykososialt arbeidsmiljø.
- Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg har gjennomført fast årlig samling på Teams for alle ledere og relevante medarbeider på etats- og resultatenhetsnivå.
- I Byrådsavdeling for barnehage og skole har det vært arrangert samling for byrådsavdeling og etatsnivå hvor alle ledere og ansatte som kan få tildelt en rolle i saksbehandlingen, ble invitert. Målet er å etablere en felles forståelse for arbeidsmetodikk, rolle og samhandling. Varsling har ellers vært tema på HR/HMS-nettverk i byrådsavdelingen, med fokus på kompetanseheving etter aktuelle domsavsigelser.
- Byrådsavdeling for finans har bistått enheter og ansatte som har henvendt seg for hjelp.
- Byrådsavdeling for byutvikling har hatt varsling på dagsorden i ulike møtefora.

Det er viktig at arbeidsstedene i hele kommunen diskuterer varsling, hva som er kritikkverdige forhold og at de sikrer at ansatte kjenner til Bergen kommune sin rutine for varsling. Dette arbeidet må løftes fram på relevante arenaer og presenteres i forbindelse med andre sentrale aktiviteter innen systematisk HMS- arbeid og lederopplæring.

Rapportering om resultater fra statlig tilsyn - samt status for alvorlige funn i forvaltningsrevisjoner

Kommuneloven har i § 25-2 et krav om at byrådet også skal rapportere til bystyret om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året. Det legges til grunn at de resultater som skal rapporteres til bystyret er årets mottatte rapporter, og avgrenset til tilsynets vurderinger knyttet til internkontrollen i den virksomhet der det er gjennomført tilsyn.

Kommunale revisjoner gjennomføres etter en plan bestemt av bystyret – og etter konkrete bestillinger fra Kontrollutvalget. Det legges til grunn at revisjoner er kjent for bystyret i egne saksframlegg fra Kontrollutvalget. Etter kommunelov § 25-1 c) skal avvik følges opp. Det omfatter også avvik avdekket gjennom revisjoner. Mottatte forvaltningsrevisjoner for året inngår derfor også i oversikten sammen med tilsyn, og som for statlige tilsynsrapporter så gis det gis det en kort beskrivelse av status for de mest alvorlige funnene.

Byrådsleders avdeling	
Tilsyn og revisjoner (navn rapporter)	Kort beskrivelse av status (alvorlige funn)
Revisjoner	
Rapport etter tilsyn med kommunal beredskapsplikt i Bergen kommune 10. og 11. juni 2025.	Statsforvalters tilsyn har ikke avdekket lovbrudd og saken er avsluttet.
Forvaltningsrevisjon av Kommunikasjon med innbyggere (Bystyresak 398/25) Bergen kommune - Møter og sakskart politiske utvalg	Hovedkonklusjon: Bergen kommune har i hovedsak etablert mål og strukturer for god kommunikasjon med kommunens innbyggere. Revisor har åtte anbefalinger til tiltak, herunder: • Sikre at nyheter og informasjon på Bergen kommune sine nettsider er lett tilgjengelig og forståelig for alle kommunens innbyggere. • Sikre at kommunens nettsider og løsninger er i samsvar med krav til universell utforming. • Etablere en plan for hvordan kommunen i en krisesituasjon kan nå ut til målgrupper med særskilte behov Bystyret vedtok i tillegg merknad om plan for hvordan kommunen skal nå frem til innbyggerne med viktig informasjon ved bortfall av elektroniske kommunikasjonsmidler (EKOM). Tiltak og merknad inngår i pågående arbeid eller er under oppfølging.

Byrådsavdeling for finans	
Tilsyn og revisjoner (navn rapporter)	Kort beskrivelse av status (alvorlige funn)
Tilsyn	
El.tilsyn kommunale bygg	Ikke funnet alvorlige avvik
Branntilsyn kommunale bygg	Ikke funnet alvorlige avvik
Revisjoner	
Oppfølgingsrevisjon på ISO sertifisering. Utført av KIWA, 26.11.2025	1. Gjennomføring av interne revisjoner er ikke utført i henhold til program og det har gått lang tid siden siste revisjon i sep. 2024. Programmet for interne revisjoner er ikke oppdatert i forhold til risiko, muligheter og mål. 2. Oversikt som viser planlagt grunnopplæring for EFU mangler bekreftelse fra nyansatt for å gjennomføre opplæring. Sett ved utført stikkprøve gjort sammen med prosesseier for HR.
Ekstern revisjon av ISO 9001 og ISO 14001 i forbindelse med treårig resertifisering	Det ble avdekket to avvik: Én avdeling hadde ikke et tilstrekkelig system for dokumentadministrasjon, og i en annen avdeling fungerte ikke dokumentlenker som forutsatt. Alle avvik og forbedringspunkter ble lukket innen fristen.

Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	
Tilsyn og revisjoner (navn rapporter)	Kort beskrivelse av status (alvorlige funn)
Tilsyn	
Arbeidstilsynet. Hensikten med et overordnet tilsyn på kommunaldirektør sitt område, har vært å kontrollere hvordan arbeidsgiver legger tilrette for, og følger opp at systematisk HMS arbeid utøves og dokumenteres ute i kommunens avdelinger og virksomheter.	Avsluttet tilsyn 2 pålegg. Pålegg 1: Pålegg - HMS arbeid - gjennomgang av internkontrollen Pålegg 2: Pålegg - HMS arbeid - utøve systematisk arbeid med helse, miljø og sikkerhet Begge pålegg er lukket.

Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	
Tilsyn og revisjoner (navn rapporter)	Kort beskrivelse av status (alvorlige funn)
Statsforvalteren. Landsomfattende tilsyn med kommunale helse- og omsorgstjenester til hjemmebundne eldre 2025-2026.	Pågående tilsyn Rapport mottatt: Statsforvalteren avdekket budd på forsvarlighetskravet og kravet til styring og internkontroll, jf. helse og omsorgstjenesteloven § 4-1 og forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring §3-9. Statsforvalteren har ikke funnet grunn for å gjøre vedtak om pålegg om retting av lovbrudd med hjemmel i helsetilsynsloven §8. Før Statsforvalteren kan avslutte tilsynet må kommunen dokumentere at lovbruddet er rettet opp. Krav til dokumentasjon av forbedringsarbeidet fremgår av Statsforvalterens rapport. Statsforvalteren har gitt tilbakemelding om at de forventer at lovbruddet er rettet opp innen 01.07.2026. Hjemmebaserte tjenester i Årstad har utarbeidet en plan for forbedringsarbeidet, som er oversendt til Statsforvalteren 23.12.25.
Arbeidstilsynet. Hjemmebaserte Fyllingsdalen og Laksevåg	Avsluttet tilsyn. Tema: systematisk HMS. 3 pålegg alle lukket, innenfor tema muskel og skjelett, psykiske plager. Pålegg 1: utøver systematisk HMS Pålegg 2: vold og trusler - kartlegging, risikovurdering, plan, tiltak Pålegg 3: BHT - bistand til påleggsgjennomføring
Arbeidstilsynet. Hjemmebaserte tjenester Bergenhus	Avsluttet tilsyn. Alle pålegg oppfylt. 6 pålegg. Pålegg1: muskel og skjelett, psykiske plager - kartlegging, risikovurdering, plan og tiltak Pålegg 2: opplæring arbeidsgiver Pålegg 3: verneombud - tid Pålegg 4: særskilt tilrettelegging- rutine for forebygging og oppfølging sykefavær Pålegg 5: BHT - plan for bistand Pålegg 6: BHT - bistand til påleggsgjennomføring

Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	
Tilsyn og revisjoner (navn rapporter)	Kort beskrivelse av status (alvorlige funn)
Arbeidstilsynet. Hjemmebaserte tjenester Årstad	Avsluttet tilsyn. 9 pålegg. Alle pålegg oppfylt Pålegg 1 : Kompetanse - arbeidstaker som er satt til å lede andre Pålegg 2: Verneombud - inndeling i verneområder Pålegg 3: Verneombud - opplæring Pålegg 4: HMS arbeid - medvirkning Pålegg 5: Bedrifthelsetjenesten - plan for bistand Pålegg 6: HMS-arbeid - utøve systematisk arbeid med helse, miljø og sikkerhet Pålegg 7: Vold, trusler om vold og uheldig belastning - kartlegging, risikovurdering, tiltak og plan Pålegg 8: Vold og trussel om vold - opplæring Pålegg 9: Bedrifthelsetjenesten - bistand til påleggsgjennomføring
Statsforvalteren - Bergen kommune og et sykehjem (tyveri A-preperat)	Avsluttet systemtilsyn Tema for tilsynet var medikamenttyveri ved et sykehjem, og hvordan virksomheten fulgte opp hendelsen i samsvar med lovkravene, med fokus på kvalitetsforbedringsprosessen. Statsforvalteren har gjennomført tilsynet ved at kommunen selv håndterer saken som ledd i arbeidet med å gjøre medikamenthåndteringen bedre. Statsforvalteren avsluttet tilsynet 17.02.25. Konklusjon: Sykehjemmet og Etat for behandlingssentre og sykehjem har fulgt opp saken i henhold til lov og forskrift.

Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	
Tilsyn og revisjoner (navn rapporter)	Kort beskrivelse av status (alvorlige funn)
Statsforvalteren. Siljuslåttan sykehjem	Pågående tilsyn. Statsforvalteren har sendt "avgjerd i tilsynssak". Statsforvalteren i Vestland har med hjemmel i helsetilsynsloven § 4 hatt tilsyn med Siljuslåttan sykehjem og sykehjemslege Arne Nakling. Statsforvalteren har vurdert saken mot kravet til forsvarlig virksomhet i helse- og omsorgstjenesteloven § 4-1 og helsepersonelloven § 4. Statsforvalteren har konkludert på følgende vis: "Statsforvalteren har kome til at Siljuslåttan sjukeheim har brote kravet om forsvarlege helse- og omsorgstenester for fleire av bebuarane vi har gjennomgått journalar for, når det gjeld oppfølging av grunnleggjande behov, medisinsk behandling, medverknad, journalføring, avviksføring, vurderingar kring bruk av tvang, oppfølging av utsegn om vald og varslng ved alvorlege hendngar. Vi har funne manglar ved den systematiske styrng på dei fleste av desse områda, jf. helse- og omsorgstenestelova §§ 4-1 og 4-2, jf. forskrift om leing og kvalitetsforbetring §§ 3, jf. 6-9. Vi har kome til at lege Arne Nakling har brote kravet om forsvarlege helsetenester for fleire av bebuarane vi har gjennomgått journalar for, når det gjeld medisinsk behandling og oppfølging, samhandling og medverknad med pasient /påørørande og journalføring, jf. helsepersonellova §§ 4, 10 og 39, jf. 40." Statsforvalteren har angitt følgende vidare saksgang: Statsforvaltaren ber om at Siljuslåttan sjukeheim går gjennom saka med tanke på læring og forbetring av rutinar og praksis. Vi ber om at kommunen bidreg i å følgje opp dette arbeidet. Vi inviterer leiinga ved sjukeheimen og kommunen til møte hos oss 26.11.2025 kl. 10-11.30 for å avklare forventningar og vidare prosess, og der vi ønskjer å høyre om kva endringar som er gjort og som er planlagde så langt. Vi ber om at leiinga ved sjukeheimen sender oss ein plan for retting av lovbrota innan 01.02.2026. I planen ønskjer vi at det går fram kva tiltak de vil sette inn, kva tidsramme de set for dei ulike tiltaka, korleis de planlegg å evaluere tiltaka, og kven som har ansvar for dei ulike punkta og følgje opp at endring skjer. Statsforvaltaren ber sjukeheimslege Arne Nakling gå gjennom saka med tanke på læring og forbetring av rutinar og praksis. Vidare oppfølging vil skje gjennom tilsynssak 24/15907.

Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	
Tilsyn og revisjoner (navn rapporter)	Kort beskrivelse av status (alvorlige funn)
Statsforvalteren. Bergen kommune - oppfølging av Siljuslåttan sykehjem	Avsluttet tilsyn Statsforvalteren har med hjemmel i helsetilsynsloven § 4 ført tilsyn med helsetjenesten. Tilsynet ble startet 7.3.24, basert på bekymringsmelding fra institusjonssjef ved Siljuslåttan sykehjem. Statsforvalteren ba kommunen selv om å håndtere saken som ledd i arbeidet med å gjøre tjenestene bedre. Statsforvalteren avsluttet tilsynet 30.10.25. Konklusjon når det gjelder saken mot Bergen kommune: “Ut frå dykkar tilbakemelding vurderer vi at kommunen har følgd opp saka i tråd med helse- og omsorgstenestelova § 4-2, og forskrift om leing og kvalitetsforbetring i helse- og omsorgstenestelova. På bakgrunn av dette avsluttar vi no tilsynet med Bergen kommune”.
Arbeidstilsynet. Søreide sykehjem	Avsluttet. Tema: Systematisk HMS-arbeid ifht muskel- og skjelettplager, og psykiske plager, Ergonomiske, organisatoriske og psykososiale forhold som kan påvirke risikoen for muskel- og skjelettplager, og psykiske plager, Ledelse og medvirkning, samarbeid med arbeidstakere og verneombud, Informasjon og opplæring knyttet til risikoforhold i arbeidet, Aktiv og forebyggende bruk av bedriftshelsetjenesten Tre pålegg: 1. Muskel-, skjelett- og psykiske plager; kartlegging og risikovurdering, plan og tiltak 2. Verneombud - opplæring 3. Pålegg - Verneombud - inndeling i verneområder Alle 3 pålegg oppfylt, og tilsyn avsluttet 16.01.2025
Avvik kompetansekrav i et bofellesskap i ETTU	Avsluttet Tema for tilsynet var avvik på kompetansekrav i et bofellesskap. Tilsynet ble gjennomført på bakgrunn av at Statsforvalteren hadde mottatt et brev fra enhetsleder og stedlig leder ved aktuelle bofellesskap. Statsforvalteren håndterte saken som tilsynssak, jf helsetilsynsloven §4. Statsforvalteren undersøkte om tiltakene ble satt i verk og hvordan kommunen fulgte opp tiltakene. Tilsynet er avsluttet.

Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	
Tilsyn og revisjoner (navn rapporter)	Kort beskrivelse av status (alvorlige funn)
Avlastningstilbud for barn og unge under 18 år	Avsluttet Tema for tilsynet var avlastningstilbudet til barn og unge under 18 år. Bakgrunnen for opprettelse av tilsynet var at Statsforvalteren gjennom behandling av flere klagesaker fra Bergen kommune, har sett at kommunen ikke organiserer avlastningstilbudet til barn og unge under 18 år i tråd med lovkravene. Statsforvalteren vurderte at kommunen selv skulle håndtere saken som ledd i arbeidet med å gjøre tjenestene bedre, og at Statsforvalteren skulle følge opp kvalitetsarbeidet i kommunen. Tilsynet ble avsluttet 05.10.25.
Statsforvalteren - Leirvikåsen avlastning.	Avsluttet tilsyn Statsforvalteren åpnet tilsyn i november 2023 basert på varsel om kritikkverdige forhold ved Leirvikåsen avlastning. På forespørsel fra Statsforvalteren, har kommunen gjort rede for hvordan ledelsen har fulgt opp det som gjelder pasientsikkerhet i varselet. Det foreligger ikke en rapport i denne tilsynssaken, og det er ikke gitt avvik eller pålegg fra Statsforvalteren. Statsforvalteren bekreftet 31.01.25 at saken var tatt til etterretning og at tilsynet formelt var avsluttet 3.6.24.
Johan Berentsensvei bofellesskap	Avsluttet tilsyn Pålegg 1: muskel og skjelett, psykiske plager - kartlegging og risikovurdering, plan og tiltak (lukket) Pålegg 2: verneombud opplæring (lukket) Pålegg 3: bedriftshelsetjenesten - plan for bistand (lukket)
Herman Gransvei bofellsskap	Avsluttet tilsyn - alle pålegg er avsluttet Pålegg1: Muskel, skjellet, og psykiske plager - (lukket) Pålegg 2: Vold og trusler- opplæring (lukket) Pålegg 3: Arbeidsplasser og arbeidslokaler (lukket) Pålegg 4: Bedriftshelsetjeneste. (lukket)

Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	
Tilsyn og revisjoner (navn rapporter)	Kort beskrivelse av status (alvorlige funn)
Mildeveien bofellesskap	Avsluttet tilsyn Tema: systematisk HMS, ergonomi, ledelse og medvirkning, opplæring om risikoforhold, aktiv og forebyggende bruk av BHT Pålegg 1 HMS-arbeid - oversikt over organisering, ansvar og myndighet Pålegg 2 Opplæring- generelt Pålegg 3 Muskel-, skjelett- og psykiske plager, kartlegging og risikovurdering, plan og tiltak Pålegg 4 Vold, trusler om vold og uheldige belastninger- kartlegging, risikovurdering, tiltak og plan Pålegg 5 BHT - bistand til påleggsgjennomføring Pålegg 6 BHT - plan for bistand
Kyrkjebirkeland bofellsskap	Avsluttet tilsyn - alle pålegg er avsluttet. Tema: forbygging av arbeidsrelaterte psykiske og muskel - og skjelettplager. Særlig fokus på kartlegging og risikovurdering av psykososiale og organisatoriske faktorer. 9 av 9 pålegg er avsluttet, ett er ilagt tvangsmulkt på grunn av garderobefasiliteter. Brakke som alternativ løsning er skaffet.
Eidsvåg dagsenter	Avsluttet tilsyn - alle 4 pålegg er avsluttet Tema: systematisk HMS knyttet til muskel og skjelett og psykiske plager, ergonomi. 4 pålegg. Pålegg 1: Psykiske plager - kartlegging og risikovurdering Pålegg 2: Psykiske plager - plan og tiltak Pålegg 3: Vold, trusler om vold og uheldige belastninger - kartlegging, risikovurdering, tiltak og plan Pålegg 4: Bedriftshelsetjeneste - plan for bistand
Glaskaret bofellesskap	Avsluttet tilsyn 3 pålegg Pålegg 1: muskel og skjelett og psykiske plager - kartlegging, risikovurdering, plan og tiltak Pålegg 2: BHT - plan for bistand Pålegg 3: BHT - bistand til påleggsgjennomføring

Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	
Tilsyn og revisjoner (navn rapporter)	Kort beskrivelse av status (alvorlige funn)
Sverresborg avlastning	Avsluttet tilsyn. Pålegg 1 - Arbeidsplasser og arbeidslokaler - rømningsveier og nødutganger, Pålegg 2 - Arbeidsplasser og arbeidslokaler - garderober, Pålegg 3- Arbeidsplasser og arbeidslokaler-Dusj, Pålegg 4 - Arbeidsplasser og arbeidslokaler-Toalett, Pålegg 5- Arbeidsplasser og arbeidslokaler-Spiserom, Pålegg 6 - Inneklima - kartlegging og risikovurdering, Pålegg 8 - Inneklima -Tiltak og plan, Pålegg 8 - Arbeidsplasser og arbeidslokaler-utforming og innredning - Vedtak om stans
Jægermyren bofellesskap	Avsluttet tilsyn. Pålegg 1: Muskel, skjelett - og psykiske plager- Kartlegging, risikovurdering, plan og tiltak Pålegg 2: Verneombud - opplæring Pålegg 3: BHT - plan for bistand Pålegg 4: BHT- plan for påleggsgjennomføring
Bjørgvin fengsel, Ungdomsenhet vest	Tilsyn ved Bjørgvin fengsel, Ungdomsenhet vest, for å undersøke bruken av sikkerhetsceller. Sivilombudets forebyggingsenhet gjennomførte tilsynet, og det ble utarbeidet en rapport. Sivilombudet fant at det var en klar risiko for at ungdommer kunne utsettes for umenneskelig eller nedverdiggende behandling ved bruk av sikkerhetsceller. Sivilombudet ba om at fengselet og helseavdelingen utarbeidet hver sin tilbakemelding om oppfølgingen av rapportens funn og anbefalinger.
Revisjon	
Forvaltningsrevisjon: Barn som pårørende i Bergen kommune	Bergen bystyre behandlet saken i møtet 26.03.2025, sak 101/25, og fattet følgende vedtak: Bystyret tar tilbakemeldingen fra byråd for barnevern, sosiale tjenester og mangfold om oppfølging av rapporten «Forvaltningsrevisjon av barn som pårørende», til orientering.
Forvaltningsrevisjon av beredskap- delrapport om atomberedskap i Bergen kommune.	Bergen bystyre behandlet saken i møtet 27.05.2025, sak 173/25, og fattet følgende vedtak: 1. Bystyret tar tilbakemeldingen fra byrådsleder om oppfølging av rapporten «Forvaltningsrevisjon av beredskap - delrapport om beredskap ved atomhendelse», til orientering.

Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	
Tilsyn og revisjoner (navn rapporter)	Kort beskrivelse av status (alvorlige funn)
Forvaltningsrevisjon Bergen kommune Tjenestetilbudet for mennesker med komplisert diagnosebilde og sammensatte lidelser	Forvaltningsrevisjon av tjenestetilbudet for mennesker med kompliserte diagnoser og sammensatte lidelser ble behandlet i Bergen bystyre i møtet 22.10.2025, sak 333/25 og fattet følgende vedtak: 1. Bystyret tar Deloittes rapport «Forvaltningsrevisjon av tjenestetilbudet for mennesker med kompliserte diagnoser og sammensatte lidelser» til orientering. 2. Bystyret ber byrådet følge opp anbefalingene til tiltak som framgår av forvaltningsrevisjonen. 3. Bystyret ber byrådet rapportere til kontrollutvalget om hvordan revisors anbefalinger er fulgt opp innen utgangen av mars 2026. For mer informasjon om flertallsmerknader, vises det til aktuell sak.

Byrådsavdeling for barnehage og skole	
Tilsyn og revisjoner (navn rapporter)	Kort beskrivelse av status (alvorlige funn)
Tilsyn	

Byrådsavdeling for barnehage og skole	
Tilsyn og revisjoner (navn rapporter)	Kort beskrivelse av status (alvorlige funn)
Statsforvalter. Tilsyn skolemiljø og internkontroll - Rothaugen skole. Tilsyn med: 1. Om kommunen sikrer at plikten til å melde i fra i skolemiljø saker blir oppfylt, jfr §§ 12-4, 12-5m kommuneloven §25-1 2. Om kommunen sikrer at plikten til undersøkelse i skolemiljø saker blir oppfylt, jfr § 12-4, kommuneloven §25-1	Status: Lukket. Statsforvalter " vurderer at kommunen har gjort eit godt arbeid med rettinga". Funn: Brudd på opplæringsloven §§ 12-4 og 12-5 og kommuneloven § 25-1: Kommunen sin internkontroll sikret ikke at pliktene til å melde fra og undersøke ble oppfylt på skolen. Ikke alle de ansatte ved skolen ble gjort kjent med plikten til å melde fra, og de ansatte hadde ikke samme forståelse av i hvilke tilfeller og hvordan de skulle melde fra. Det var derfor ikke sannsynliggjort at skolen undersøkte alle sakene der det var mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke hadde det trygt og godt. Skolen hadde heller ikke dokumentert hva som ble gjort for å melde fra og undersøke sakene. Pålegg: -Plikt til å melde i fra: Kommunen skal sikre at alle som arbeider på skulen oppfyller plikten til å varsle ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, eller blir krenket av en som arbeider på skolen, jf. opplæringslova §§ 12-4 og 12-5, jf. kommunelova § 25-1. -Plikt til å undersøke: Kommunen skal sikre at skolen og skoleeier oppfyller plikten til å undersøke saken ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, eller blir krenket av en som arbeider på skolen, jf. opplæringsloven §§ 12-4 og 12-5, jf. kommuneloven § 25-1. Tiltak: -Endret møtestruktur for de ansatte, blant annet møte de ansatte i mindre grupper for å sikre felles forståelse -Faste møter mellom rektor og avdelingslederne hver 14. dag for systematisk gjennomgang av innkomne meldinger -Opprettelse av bl.a. miljøteam ved skolen med tydelige ansvarsområder -Utvikling av nye meldeskjema som gir tydelig informasjon om hvem det skal meldes til og hvordan meldingene skal følges opp -Nye lokale rutiner for skolemiljøarbeidet, et informasjonsskriv til vikarer og oppdatering av skolens informasjonshåndbok -Administrativt årshjul som tydeliggjør arbeidet med kapittel 12 i opplæringsloven -I løpet av 2026 utarbeider miljøteamet retningslinjer for arbeidet med det psykososiale miljøet ved skolen -Årlig evaluering og forbedring av rutiner og årshjul, og implementeringskontroll i Bkkvalitet (les og bekräft) -Styrking av internkontrollen fra etatsnivå, bl.a.: Verktøybank i Bkkvalitet, revisjon av rektorenes årlige egenvurderingsskjema -Utarbeide informasjon til renholderne og vedlikeholdsteknikerne om aktivitetsplikten i opplæringsloven

Byrådsavdeling for barnehage og skole	
Tilsyn og revisjoner (navn rapporter)	Kort beskrivelse av status (alvorlige funn)
Statsforvalter: Tilsyn med lokale forskrifter - varsel om pålegg	Status: Lukket Funn: Søk på Norsk Lovtidend (Lovdata) indikerte at Bergen kommune ikke hadde kunngjort en lokal forskrift om skolefritidsordningen. I opplæringsloven § 4-5 (5) er det bestemt at kommunen skal fastsette en forskrift for skolefritidsordningen med nærmere oppgitte forhold. Forvaltningsloven krever kunngjøring av forskriften i Norsk Lovtidend (Lovdata), jf. forvaltningsloven § 38 bokstav c. Pålegg: Kommunen må kunngjøre forskrift om skolefritidsordning (SFO) i Norsk Lovtidend Tiltak: Forskrift kunngjort
Revisjon	
Forvaltningsrevisjon av oppfølging av bekymringsfullt høyt skolefravær (EFS og ESPT). Formålet var å undersøke om Bergen kommune har etablert tilstrekkelig med system og rutiner for å fange opp og følge opp bekymringsfullt høyt skolefravær blant elever.	Status: Lukket Funn: -Flere skoler manglet en lokal plan for fraværsoppfølging, som tydeliggjør skolespesifikke måter å organisere arbeidet og fordele roller og ansvar på. -Selv om det er etablert felles systemer for registrering og gjennomgang av fravær, var det også eksempler på både ulik praksis og usikkerhet knyttet til praksis. -Det forelå ingen oversikter eller statistikk som viser utviklingen i fravær på aggregert nivå, per skole og for kommunen som helhet, ut over nasjonal statistikk for 10. trinn. Dette medfører at man ikke har et godt grunnlag for å analysere utviklingen, eller identifisere skoler med særskilte behov for oppfølging. -På den enkelte skole var det tidvis utfordringer knyttet til samarbeidet i tilknytning til skolefraværssaker. Dette syntes dels å handle om kapasitet hos ulike aktører, men også om uavklarte roller og manglende oversikt over hvem som kan kontaktes når og hvordan. - Forholdet mellom de to delene av skolefraværsteamet fremsto ikke som tilstrekkelig tydelig, og det var behov for å arbeide for bedre integrering av de to. Tiltak: -Samle og spisse eksisterende retningslinjer og støtteressurser knyttet til skolefravær. Prosedyren for hvordan skolene skal fange opp og følge opp skolefravær forbedres, og det utarbeides en ny overordnet mal som skolene kan bruke som utgangspunkt for sine lokale planer for fraværsoppfølging - Gjennomfører opplæring for alle nyansatte lærere i hvordan fravær skal føres i Vigilo, regelmessige kontroller av føring av fravær og av at skolene følger kommunens prosedyrer. -Opplæringsøkter for skolelederne gjennom Etat for skoles

Byrådsavdeling for barnehage og skole	
Tilsyn og revisjoner (navn rapporter)	Kort beskrivelse av status (alvorlige funn)
	kursrekke "Oppløft", hvor prosedyrer og rutiner gjennomgås - Fra 2026: Registrere antall elever med høyt fravær (over 20 dager fravær gjennom et helt skoleår) på skolene. -Har satt i gang et arbeid for å tydeliggjøre ansvaret og rollene til ulike aktører som kan eller bør involveres i arbeidet med skolefravær. I tillegg har byområdene samhandlingsteam, som tilbyr ansatte på oppvekstfeltet tverrfaglig konsultasjon i saker som omhandler enkeltbarn/ungdom (PPT, BUP m.fl). -De to delene av skolefraværsteamet er slått sammen og lagt til Bergen kompetansemiljø for læringsmiljø (BKL). -I revidert prosedyre for skolefravær skal det fremkomme tydelig at skolene skal informere foreldrene om skolens rutiner for fraværsoppfølging. I tillegg er det lagt ut generell informasjon om oppfølging av fravær i grunnskolen på Bergen kommunes nettside.

Byrådsavdeling for byutvikling	
Tilsyn og revisjoner (navn rapporter)	Kort beskrivelse av status (alvorlige funn)
Tilsyn	
Statsforvaltaren i Vestland: Rapport etter tilsyn med Bergen kommune si oppfølging av avfallsforskrifta kapittel 10a. Rapport tilsendt BME 19.12.25. Tema for tilsynet var utsortering, innsamling, førebuing til ombruk og	Statsforvaltaren fann følgjande avvik på tilsynet: • Avvik 1: Kommunen har ikkje lagt til rette for utsortering og separat innsamling av alt hushaldsavfall frå alle hushaldsabonnentar • Avvik 2: Kommunen har ikkje lagt til rette for utsortering og separat innsamling av hushaldsavfall frå alle fritidsbustader BMEs oppfølging/ forslag til oppfølging pr. januar 2026: Tett samarbeid med BIR om å få ut sorteringsløysningar for alle fraksjonar til alle

Byrådsavdeling for byutvikling	
Tilsyn og revisjoner (navn rapporter)	Kort beskrivelse av status (alvorlige funn)
materialgjenvinning av enkelte avfallstypar. Følgjande tema vart kontrollerte: Kommunen sine plikter til å sørgje for utsortering, innsamling og vidarelevering av mat-, papp- og papir-, glas- og metallemballasje-, plast-, tekstil- og park- og hageavfall hjå hushaldningar og fritidsbustader.	abonnentar. Pilotprosjekt for å finne best mogeleg løysing. Deleløysingar enkelte stadar.
Norsk akkreditering; oppheving frivilling suspensjon og aksept for å ta i bruk nytt kvalitetssystem	Ingen alvorlige funn, svart ut
Sjøfartsdirektoratet i forbindelse med 10-års klassing av fartøy	Ingen alvorlige avvik. Avvik er fulgt opp og mangler er rettet/ dialog med direktoratet om løsning.
DSB i forbindelse med 10-års klassing av fartøy	Ingen alvorlige avvik. Avvik er fulgt opp og mangler er rettet/ plan for retting foreligger.
Internkontroll BB - 4 avdelinger	Ingen alvorlige avvik. Avvik er fulgt opp og mangler er rettet/ plan for retting foreligger.
Tilsyn fra Mattilsynet vannforsyning	Ingen alvorlige funn. to merknader, begge svart ut
Miljøfyrtårn	Skal sende rapport for videre sertifisering innen 1. april 2026.
Revisjon	

Byrådsavdeling for byutvikling	
Tilsyn og revisjoner (navn rapporter)	Kort beskrivelse av status (alvorlige funn)
Forvaltningsrevisjon Bergen kommune - Kommunens plansaksbehandling 11.06.2024 - 23.05.2025	Funn: Medvirkning/barn og unges interesser – Oppfølging: Vil sikre at planlagte medvirkningsaktiviteter gjennomføres og vil vurdere hvordan sikre aktiv medvirkning fra brukergruppe som er vanskelige å nå, særlig barn og unge. Funn: Hensyn til universell utforming - Oppfølging: Vurdere behov for å tydeliggjøre rutiner og veiledning om informasjon knyttet til universell utforming i fagnotat, Funn: Hensyn til naturmangfold. Oppfølging: Sikre at det tydeliggjøres i planer som kan få vesentlig virkninger for miljø, vil utløse krav om konsekvensutredning. Funn: Hensynet til barn og unges interesser. Oppfølging: Vil følge opp dette. Funn: Rekkefølgekrav: Oppfølging: Vil følge opp deler av dette. Funn: Tidsbruk, kapasitet og kompetanse: Oppfølging: Tydeliggjøre ulikheter i tallene til bystyret. Utvikle bedre systemer for rapportering gjennom Power BI.
Naturforvaltning 10.03.2025 - 19.12.2025	Er foreløpig kun behandlet i kontrollutvalget
Forvaltningsrevisjon Forebygging av sykefravær feb. 2025	Funn: Gode rutiner og systemer for arbeidsmiljø og forebygging av sykefravær. God oversikt over utvikling av sykefraværet. Krevende med flere systemer. Opplæring i roller og ansvar for arbeidet med det forebyggende arbeidet er ikke tilstrekkelig. Behov for bedre støtte og veiledning til lederne i arbeidet med å forebygge sykefravær. Ledere kan bli bedre i å jobbe systematisk med forebygging i egen enhet. Det utføres ikke nok tiltak for å sikre at arbeidstakere skal være lengst mulig i arbeid og utnytte sin arbeidsrestevne. Oppfølging: Sikre ledere nok kunnskap om systemer for å få oversikt over utvikling. Sikre at ledere og arbeidstakerrepresentanter får tilstrekkelig opplæring og informasjon om roller. Tydeliggjøre hva som er forventet av lederne i det systematiske arbeidet. Styrke ledernes kompetanse, sikre lederne støtte og veiledning, sikre at det gjennomføres systematisk HMS-arbeid ved at ledere, tillitsvalgte og verneombud blir involvert i å vurdere risiko, årsaker og tiltak. Sikre at arbeidet i arbeidsmiljøgruppene dokumenteres. Synliggjøring og dele informasjon om tilretteleggingstiltak.
Forvaltningrevisjone Deloitte; vannforsyning og vannkvalitet. Foreløpig rapport motatt og er til gjennomgang på etaten	Ingen alvorlige funn i foreløpig rapport
Nemko revisjon (ISO 9001 og ISO 14001), sertifisering revisjon, oppfølging	Ingen alvorlige funn, 2 avvik og 5 forbedringsforslag, er svart ut

Byrådsavdeling for byutvikling	
Tilsyn og revisjoner (navn rapporter)	Kort beskrivelse av status (alvorlige funn)
Tilsynsrevisjon Biogass Statsforvaltnr	Ingen alvorlige funn, 2 avvik, begge svart ut
Forvaltningsrevisjon Naturforvaltning, myndighetsutøvelse kap 15 og 15 a i forurensningsforskriften,	Utkast til rapport levert til kommentar

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	
Tilsyn og revisjoner (navn rapporter)	Kort beskrivelse av status (alvorlige funn)
Tilsyn	
Tilsynssak til gjennomgang og oppfølging ved Nav-kontor	Omhandler saksbehandlingstid og behandling av klagesaker ved Nav Bergen vest. Tilsyn lukket. Det er iverksatt nødvendige tiltak for å sikre at praksis er i tråd med gjeldende lovverk og retningslinjer ved Nav-kontoret.
Tematilsyn - Etat for psykisk helse og rustjenester(EPHRT)/Psykisk helse Bergen vest - Knappenveien bofellesskap.	Pålegg 1 - Vold, trusler om vold og uheldige belastninger - kartlegging, risikovurdering, tiltak og plan. Pålegg ikke lukket. Har gjennomført møte med BHT 07.11.25 og utarbeidet plan for videre arbeid med pålegg. Tilsvar er sendt Arbeidstilsynet 14.01.26. Pålegg 2 - Pålegg - Vold og trussel om vold - informasjon. Pålegg ikke lukket. Prosedyre for informering om avvik, varsling og oppfølging av alvorlige hendelser Tilsvar er sendt til Arbeidstilsynet 14.01.26.

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	
Tilsyn og revisjoner (navn rapporter)	Kort beskrivelse av status (alvorlige funn)
	Pålegg 3 - Pålegg - Bedriftshelsetjeneste - bistand til påleggsgjennomføring. Pålegg ikke lukket. Prosedyre for informering om avvik, varsling og oppfølging av alvorlige hendelser.
Tematilsyn - Etat for psykisk helse og rustjenester(EPHRT)/BB R - Lyngen bosenter.	Pålegg 1 - Innsending av dokumentasjon. Pålegg lukket. All dokumentasjon som er etterspurt er sendt til Arbeidstilsynet, inkludert underlag tilhørende pålegg 2 - 5. Pålegg 2 - Arbeidsplasser og arbeidslokaler - fare for vold og trussler om vold. Pålegg ikke lukket. Ny frist medio februar 2026. Pålegg 3 - Vold, trussel om vold og uheldige belastninger. Kartlegging, risikovurdering, tiltak og plan. Pålegg lukket. Pålegg 4 - Vold og trussel om vold - opplæring. Pålegg lukket. Pålegg 5 - Bedriftshelsetjenesten - plan for bistand. Pålegg lukket.
Tilsynssak fra Statsforvalter - EPHRT	Pålegg 1: Kontakt innbygger og svar på forespørselen. Statsforvalteren ber om at enheten kontakter innbygger og gi svar på spørsmål om kvalitet og pasienttrygghet innen seks uker.

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	
Tilsyn og revisjoner (navn rapporter)	Kort beskrivelse av status (alvorlige funn)
	Enheten er i dialog med innbygger.
Tilsyn etter varsel om alvorlig hendelse -- Håstein bofellesskap	Statens helsetilsyn ble varslet etter alvorlig pasient hendelse. Statens helsetilsynet avsluttet saken og oversendte den til Statsforvalteren i Vestland for å vurdere om og eventuelt hvordan saken skal følges opp. Etat for psykisk helse og rustjenester avventer svar fra Statsforvalteren hvordan saken eventuelt skal følges opp.
Revisjon	
Forvaltningsrevisjon - Sosiale tjenester i NAV	Anbefaling nr. 1 - Arbeider videre med å sikre klart og tydelig språk i kommunikasjon med brukere av sosiale tjenester, herunder: a) Vurderer mulighetene for å justere og tilpasse maler og standardtekster slik at disse har et så enkelt og tydelig språk som mulig. Arbeid med klart språk og tydelig kommunikasjon er et pågående arbeid på alle nivå innenfor Etat for sosiale tjenester. På etatsnivå jobbes det blant annet systematisk med dette via en egen arbeidsgruppe (tekstgruppe), og i etatens kvalitetsutvalg. Anbefaling nr. 2 - Vurderer å videreutvikle informasjonen om de sosiale tjenestene som ligger tilgjengelig på kommunens nettsider. Etat for sosiale tjenester har jevnlig gjennomganger av informasjon på kommunen sine nettsider, og vil fortsette arbeidet med å videreutvikle informasjonen. Anbefaling nr. 3 - Vurderer å sikre bedre oversikt over responstid på henvendelser de sosiale tjenestene mottar digitalt og per telefon, som grunnlag for evaluering av om responstid er i samsvar med gjeldende regler og rutiner.

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	
Tilsyn og revisjoner (navn rapporter)	Kort beskrivelse av status (alvorlige funn)
	Nav har utviklet digitale løsninger (inkl. skjemaløsninger) for mottak av henvendelser fra brukerne. Av kvalitetsmessige og personvernmessige hensyn bør disse benyttes i størst mulig utstrekning. Anbefaling nr. 4 - Vurderer å etablere tydeligere måleindikatorer for kvalifiseringsprogrammet, som kan brukes til å evaluere hvorvidt programmet over tid bidrar til å fremme overgang til arbeid og gjennom dette selvforsørgelse for deltakerne. Behandlet i Bystyret 19.02.25. Bystyret er enig med byrådet at det vil være vanskelig å tilrettelegge for en slik måleindikator. Anbefalingen skal ikke følges opp. Anbefaling nr. 5 - Vurderer å iverksette tiltak for å følge opp og kontrollere at kvalifiseringsprogrammet blir gjennomført i samsvar med regelverk og kommunale føringer, herunder om kvalifiseringsprogrammet bidrar til å realisere overordnede mål og ambisjoner for kommunens arbeid på området. Dette følges opp ifb. med systematisk forbedringsarbeid knyttet til internkontroll innen alle Etat for sosiale tjenester sine tjenesteområder. Anbefaling nr. 6 - Rydder opp i bruken av lokale rutiner og tydeliggjør hvilke felles rutiner som skal benyttes, samt vurderer å utarbeide/videreutvikle felles rutiner for arbeid med kvalifiseringsprogrammet, herunder for arbeid med: a) arbeidsevnevurdering, b) tilbud om og utarbeidelse av individuell plan, og c) oppfølging og evaluering av den enkelte deltakers utbytte av kvalifiseringsprogrammet. Dette følges opp ifb. med systematisk forbedringsarbeid knyttet til internkontroll innen alle Etat for sosiale tjenester sine tjenesteområder.

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	
Tilsyn og revisjoner (navn rapporter)	Kort beskrivelse av status (alvorlige funn)
	Anbefaling nr. 7 - Vurderer å styrke ytterligere informasjonsarbeidet rettet mot innbyggere som ikke allerede befinner seg i Nav-systemet, men som vil kunne ha utbytte av å delta i kvalifiseringsprogrammet. Som nevnt i høringssvaret fra byrådet, tilsier vilkårene for å ha rett på kvalifiseringsprogrammet at de fleste aktuelle deltakere allerede har kontakt med Nav. Ellers er hovedinformasjonskilden om Nav - inklusive sosiale tjenester i Nav er tilgjengelig på nav.no. Personer med behov for sosiale tjenester fra Nav bør benytte denne. Anbefaling nr. 8 - Arbeider videre med å utvikle kunnskap om kvalifiseringsprogrammet blant ansatte i NAV som ikke arbeider fast med dette. Som et tiltak knyttet til kompetanseheving og lik praksis mellom de ulike Nav-enhetene (Nav sosialtjeneste), gjennomføres det blant annet digitale informasjonsmøter på tvers av enhetene (fagsnutter).
Forvaltningsrevisjon - Skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom	Anbefaling nr. 1 - Sørger for at det er tilstrekkelig system og rutiner for oppfølging av lokale kompetanseplaner, for å bidra til et kontinuerlig arbeid med å sikre riktig kompetanse i skolehelsetjenesten og Helsestasjon for Ungdom (HFU) i henhold til krav om dette i regelverket. I prosess. Revisjon av eksisterende kompetanseplan i Etat for barn og familie som har ansvar for skolehelsetjenesten og HFU vil påbegynnes når den overordnede kompetanseplanen i Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold er klar. Anbefaling nr. 2 - Sørger for at det er tilstrekkelig fagpersonell i tjenestene for å oppfylle plikten til å sørge for skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom (jf. Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2). Det er en utfordring å rekruttere og beholde helsesykepleiere og leger i skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom. Det er utarbeidet en prioriteringsveileder som sikrer at de lovpålagte kravene i stor grad utføres. Tjenesten blir organisert slik at alle skoler har et skolehelsetjenestetilbud, helsesykepleierstudenter ansettes i mindre stillinger og sykepleiere blir ansatt midlertidig. I noen byområder mangler

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	
Tilsyn og revisjoner (navn rapporter)	Kort beskrivelse av status (alvorlige funn)
	det i perioder lege ved helsestasjon for ungdom, det pågår rekruttering for å løse dette. Anbefaling nr. 3 - Sikrer at arbeid med risikovurderinger og avvik i skolehelsetjenesten og HFU er i henhold til krav i kommuneloven og kommunens egne retningslinjer på området. Det er gjennomført etterkontroller med enhetene sine 14 konstante risikoområder for å sikre at disse gjennomgås og oppdateres, samt at det blir satt inn tiltak der risiko er høy. Etterkontrollen viser at alle enhetene har jobbet med risikoområdene i 2025, men at tiltak og kvaliteten på disse må jobbes videre med i 2026. Avvik er tema på alle EKV (x6 pr år). Oppfølging av avvik er fulgt opp med etterkontroll på HMS avvik. Anbefaling nr. 4 - Sikrer at skolehelsetjenesten har et tilstrekkelig tilgjengelig lavterskeltilbud (åpen dør/drop-in) for elever og deres foresatte, samt at tilbudet om skolehelsetjeneste og HFU er tilgjengelig for barn og unge uavhengig av funksjonsnedsettelse. Tilstrekkelig lavterskeltilbud er særlig sårbart ved fravær på små skoler, ressurser prioriteres slik at dette blir ivaretatt så godt som mulig. En del eldre skolebygg har ikke lokaler til skolehelsetjenesten med universell utforming, dette løses lokalt på den enkelte skole ved å benytte andre av skolens lokaler, ved nybygg og rehabilitering av skolebygg ivaretar skolebruksplanen og arealplan for skole dette. Anbefaling nr. 5 - Sørger for at helsesykepleiere i Helsestasjon for ungdom (HFU) tilbyr oppfølgende samtaler til ungdom når henvendelser og tidligere konsultasjoner gir grunnlag for det. Frem til april 2025 var det nødvendig å ha stort fokus på forebygging og testing av seksuelt overførbare infeksjoner (SOI) grunnet en pågående gonorré-epidemi. Denne er nå på retur, og det er nå anledning til å følge bedre opp andre oppsøkningsgrunner ved HFU, det tilbys nå oppfølgende samtaler til ungdom som har behov for dette. Det blir nå i vår tatt i bruk et nytt digitalt kø-system ved HFU i alle byområder som vi gi systematisk

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	
Tilsyn og revisjoner (navn rapporter)	Kort beskrivelse av status (alvorlige funn)
	oversikt over ungdommenes oppsøkingssgrunn, slik at tjenesten kan planlegges ut fra ungdommenes behov. Anbefaling nr. 6 - Sikrer tilstrekkelige systemer for samarbeid på systemnivå mellom skolene og skolehelsetjenesten. Det er inngått en samarbeidsavtale med de fylkeskommunale videregående skolene og skolehelsetjenesten som konkretiserer samarbeid på etatsnivå, enhetsleder nivå og mellom avdelingsleder for skolehelsetjenesten og rektor. Etat for barn og familie er invitert inn i en arbeidsgruppe med Etat for skole og Etat for tilrettelagte tjenester om forebygging og håndtering av bekymringsfullt skolefravær (oppstart 15.01.26 Anbefaling nr. 7 - Sikrer at alle ansatte i skolehelsetjenesten og HFU er bevisste på hva det innebærer å sikre barn og unges medvirkning i skolehelsetjenesten og HFU, og tilrettelegger for at barns rett til medvirkning er ivaretatt i tjenestetilbudet. Følges opp. Innspill fra ansatte i forbedringsarbeidet omhandler i stor grad erfaringer de har etter å ha pratet med ungdommene. Som et eksempel kan det nevnes at utvidelse av åpningstidene til dagtid på helsestasjon for ungdom og studenter ble innført etter innspill fra brukergruppen. Anbefaling nr. 8 - Iverksetter tiltak som sikrer at skolehelsetjenesten og HFU har system som gjør at barn og ungdom blir hørt og involvert på systemnivå på tvers av byområder. I prosjekter og utviklingsarbeid blir ungdomsrådet koblet på der det er naturlig. Systematisk innsiktsarbeid fra brukerne er en viktig del av alt prosjekt og utviklingsarbeid. Det er et pågående arbeid i barne- og familietjenesten knyttet til å etablere brukerpanel/strukturer for medvirkning som etter hvert også vil innebefatte skolehelsetjenesten og HFU.

Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	
Tilsyn og revisjoner	Kort beskrivelse av status (alvorlige funn)
Tilsyn	

Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	
Tilsyn og revisjoner	Kort beskrivelse av status (alvorlige funn)
Arkiverket: Tilsyn med arkivholdet i Bergen kommune. 12.03.2025. Sak 2024/184906	Det ble avdekket avvik med ca 75 000 eldre dokumenter i BK360 med uavklart status. Byarkivet og saksansvarlige/ledere har fulgt opp og korrigert avviket fram til desember 2025. Avviket ble lukket og tilsyn avsluttet med ca 15 000 dokumenter i status R
Revisjoner	
Forvaltningsrevisjon av utforming og forvaltning av tilskuddsordninger på kulturområdet. Sak 2025/218391	Ferdigrapport fra Deloitte ventes forelagt kontrollutvalget ultimo februar 2026
Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll - Bergen Sentrum AS Sak 2025/218389 og 2025/278810	20/1 2026: Kontrollutvalget avslutter behandlingen av prosjektet «Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av Bergen Sentrum AS».

Organisering

Bergen kommune

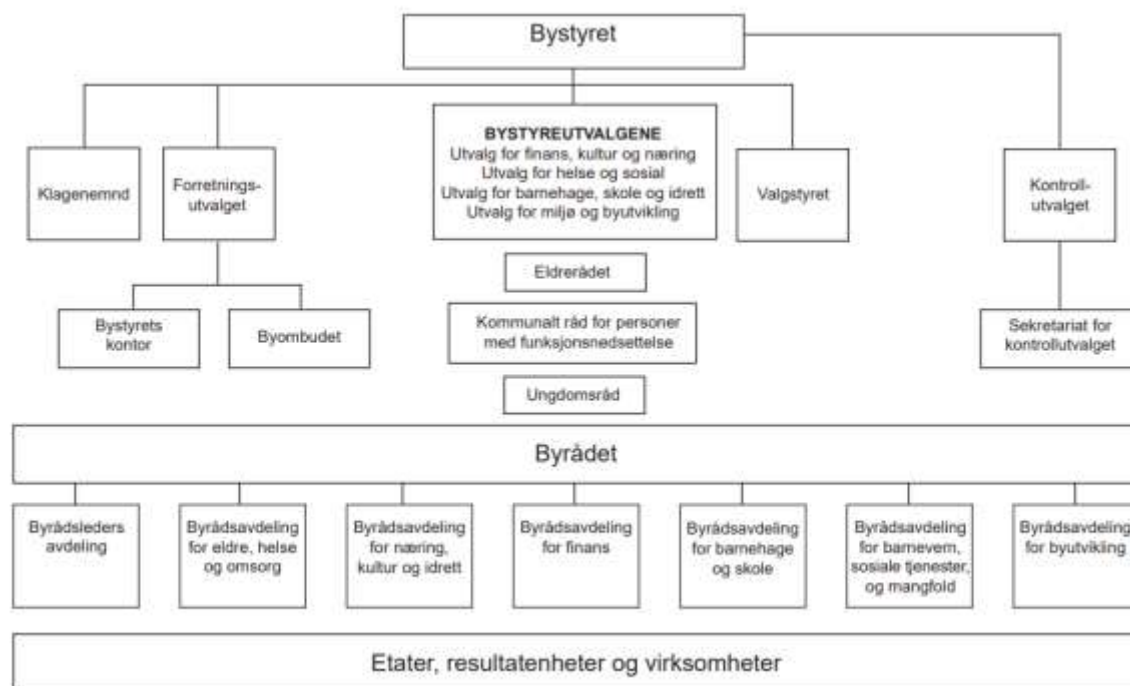
Bergen kommune har parlamentarisk styringsform. Bystyret er kommunens øverste organ og byrådet bestående av byrådsleder og 6 fagbyråder, leder den kommunale administrasjonen.

Kommunen er administrativt organisert i syv byrådsavdelinger med underliggende etater og resultatenheter, i tillegg til Bystyrets organer.

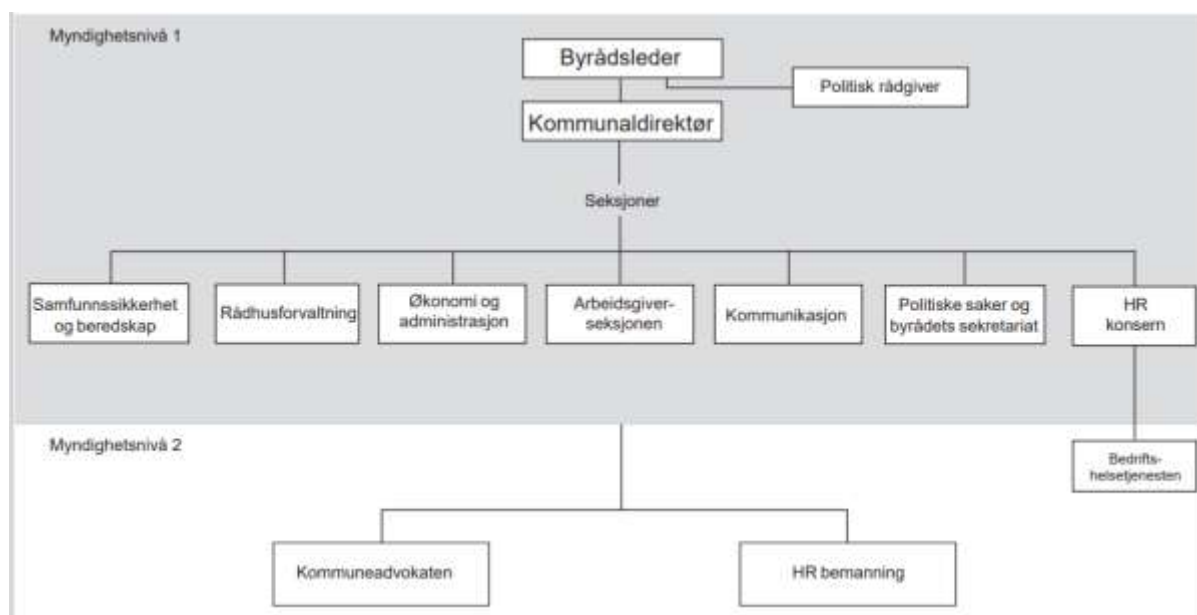
Organisasjonskartene nedenfor viser kommunens organisering pr. 31. desember 2025. Her finner du lenke til [enhver tid oppdaterte organisasjonskart](#).

Oversiktene under viser ett organisasjonskart for hele Bergen kommunen og Bystyrets organer og et organisasjonskart for hver av byrådsavdelingene med underliggende enheter.

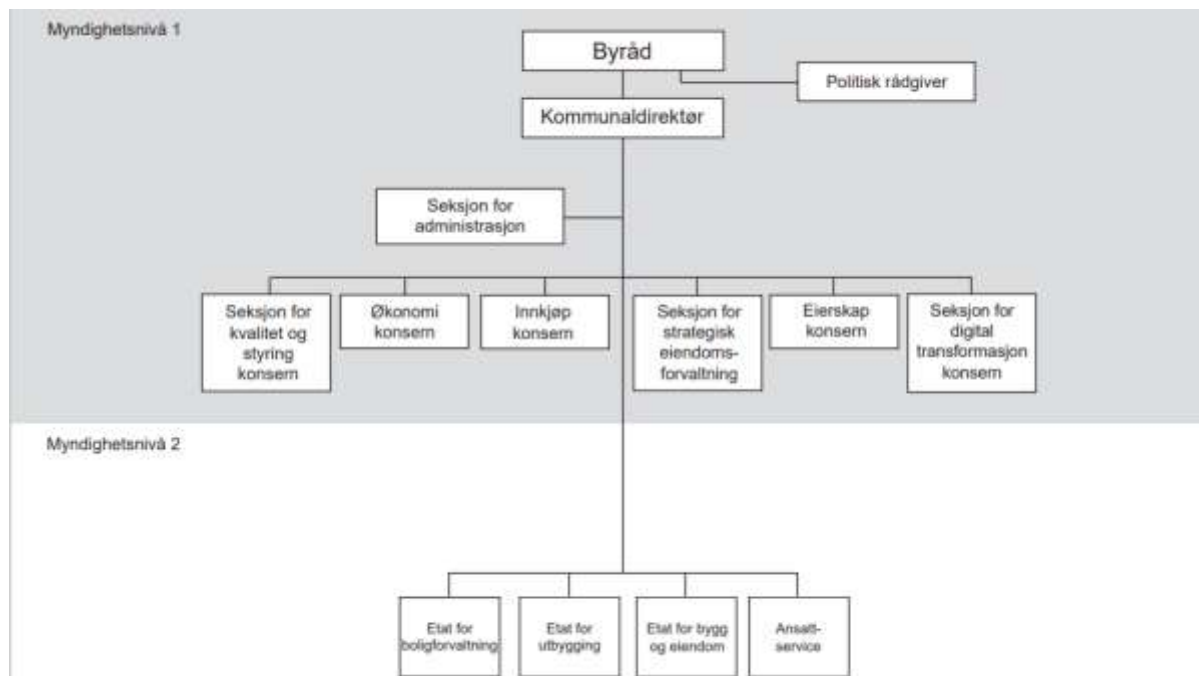
Bystyret og byrådet

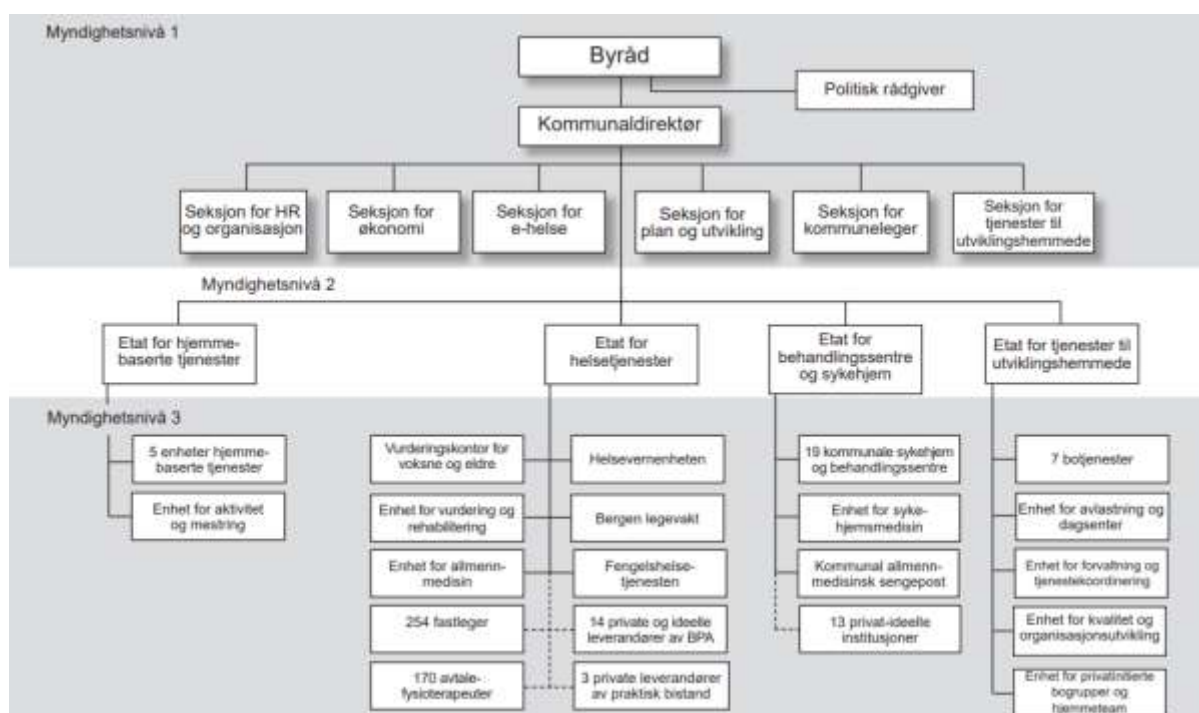
Byrådsleders avdeling - BLED

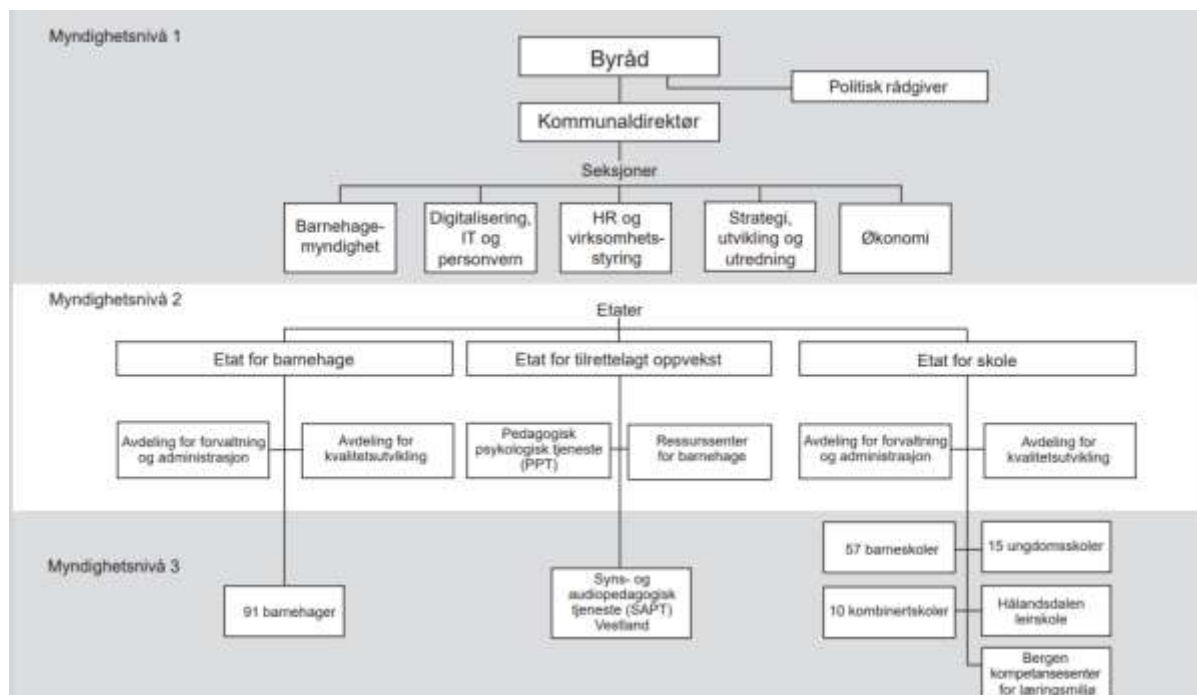
Byrådsavdeling for finans - BFIN

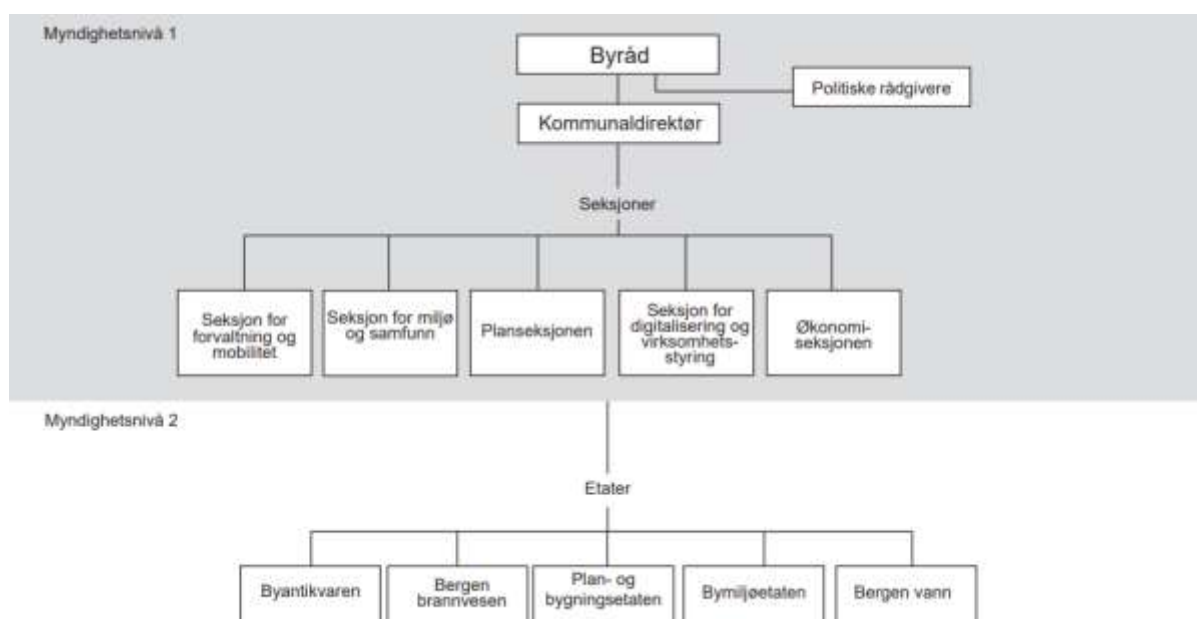
Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg - BEHO

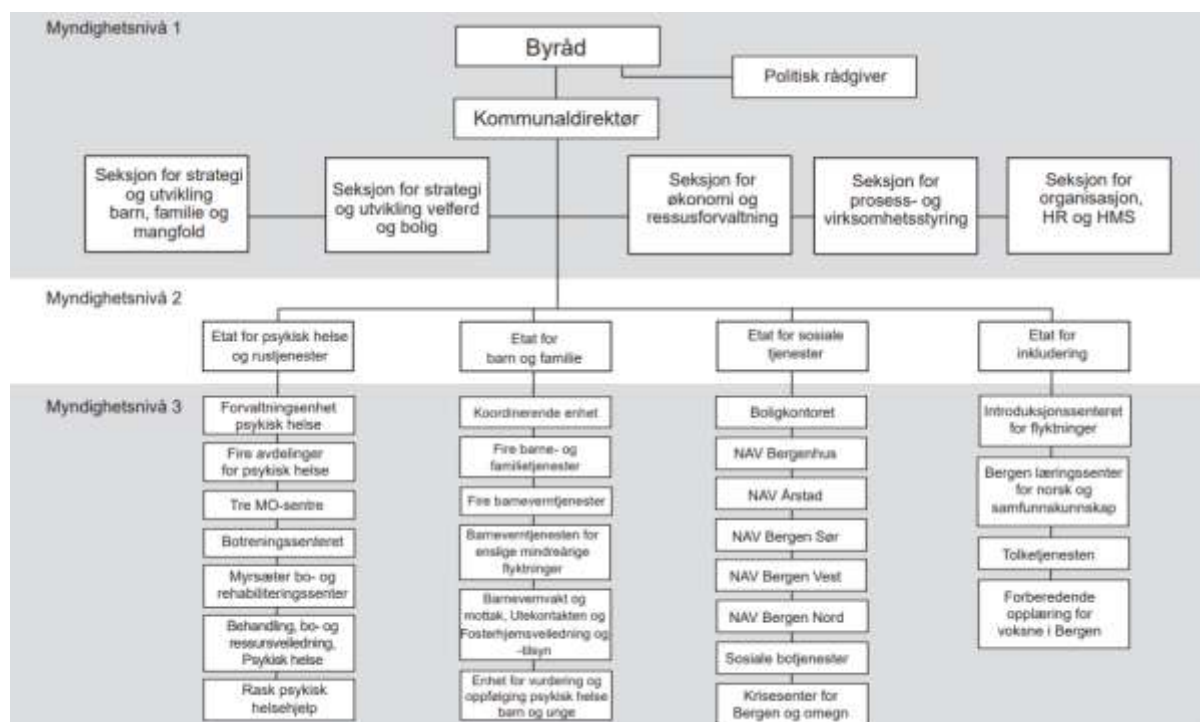
Byrådsavdeling for barnehage og skole - BBS

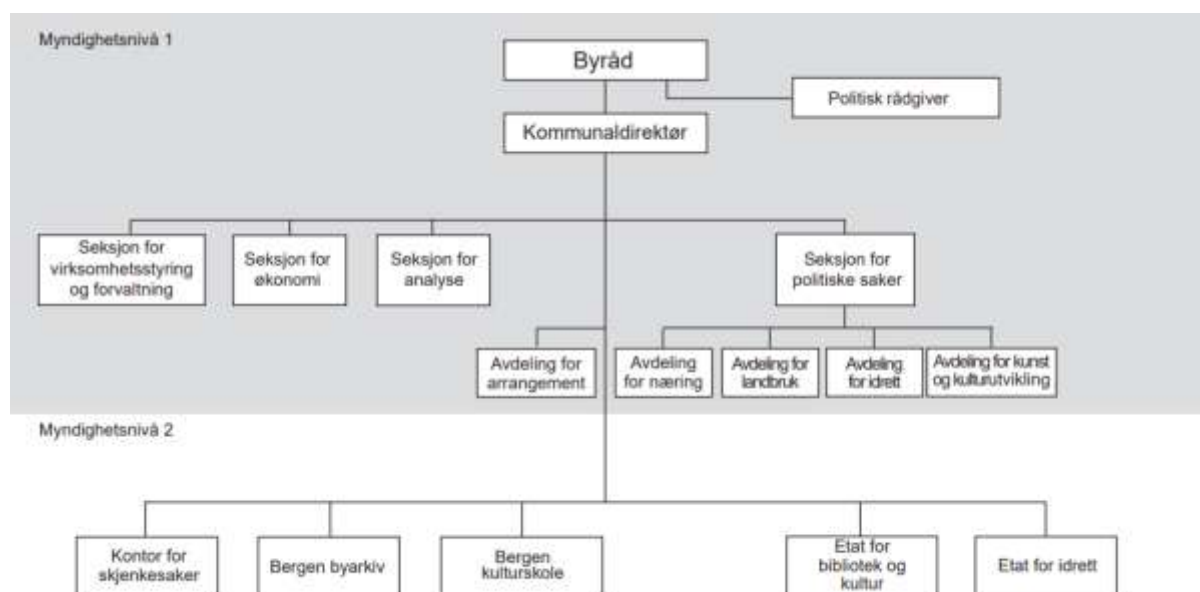
Byrådsavdeling for byutvikling - BBU

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold - BBSM

Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett - BNKI

Merknader og verbalvedtak - status

I dette kapitlet finner du en oversikt over verbalvedtak og merknader som bystyret har vedtatt i forbindelse med behandlingen av Handlings- og økonomiplan 2025-2028, Revidert budsjett/Tertialrapport 1-2025 og Tertialrapport 2-2025. Oversikten viser også status for arbeidet med vedtakene og merknadene ved utløpet av 2025.

Status verbalvedtak og merknader

Tj.omr.	Tjeneste-område	Avdeling	Verbalvedtak/merkn.	Beskrivelse	Status pr. 31.12.25
01A	Barnehage	Byrådsavdeling for barnehage og skole	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 m.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 m. Bystyret ber byrådet vurdere nedleggelse, sammenslåing eller relokalisering av små barnehager, og barnehager i lite hensiktsmessige bygg og usikker driftsøkonomi, og komme tilbake med en sak til bystyret.	Arbeidet med å tilpasse barnehagestrukturen startet opp i siste del av 2024. Resultatet av vurderingen inngår som del av Handlings- og økonomiplan 2026-2029. Forslagene om endringer i barnehagestruktur ble vedtatt i bystyrets behandling av Handlings – og økonomiplanen 2026-2029 i bystyremøtet i desember 2025.
01A	Barnehage	Byrådsavdeling for barnehage og skole	HØP 25-28 Verbalvedtak 12.	HØP 25-28 Verbalvedtak 12 Det vises til byrådets Tilleggsinnstilling hvor det foreslås å endre de lokale retningslinjene for tildeling av tilskudd til åpne barnehager knyttet til besøkstall. Bystyret ber byrådet om å komme tilbake med en vurdering av en eventuell endring i tilskuddsmodellen, og bystyret forutsetter at det skjer etter en involvering av byens åpne barnehager.	Byrådsavdeling for barnehage og skole arbeider med å oppdatere de lokale retningslinjene for tilskudd til åpne barnehager, i tråd med føringer i HØP 2026-2029. Forslag til ny tildelingsmodell tar sikte på at tilskuddet skal bli fordelt slik at barnehagene i større grad skal få tilskudd etter reelt antall barn som benytter tilbudet. For å sikre involvering av åpne barnehager er det gjennomført møter med NÅBO (Nettverk for Åpne Barnehager i Bergen og Omegn) i juni 2025 og oktober 2025. Det er planlagt et nytt møte med NÅBO i slutten av januar 2026, for at de kan komme med eventuelle innspill. Sak om retningslinjer

Årsmelding 2025

					forventes lagt frem for politisk behandling i løpet av første halvår 2026.
01A	Barnehage	Byrådsavdeling for barnehage og skole	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 7.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 7. Tilskuddet til Åpne Barnehager. Bystyret ber byrådet legge frem en sak om innretning av tilskuddet til Åpne Barnehager.	Byrådsavdeling for barnehage og skole arbeider med politisk sak om retningslinjer for tildeling av tilskudd til åpne barnehager. Saken forventes lagt frem for politisk behandling i løpet av første halvår 2026.
01B	Skole	Byrådsavdeling for barnehage og skole	HØP 25-28 Merknad 3.	HØP 25-28 Merknad 3. Skolestruktur Bystyret viser til den igangsatte rulleringen av skolebruksplanen, og vil ta stilling til eventuelle endringer i skolestruktur når den skal behandles i bystyret.	Skolebehovsplanen ble lagt ut på offentlig høring våren 2025, med høringsfrist før sommerferien 2025. Byrådsavdeling for barnehage og skole har mottatt 377 høringsinnspill.
01B	Skole	Byrådsavdeling for barnehage og skole	HØP 25-28 Merknad 5.	HØP 25-28 Merknad 5. Ungt entreprenørskap Bystyret viser til at mange kommuner i Vestland er medlem av Ungt Entreprenørskap. Bergen kommune har tidligere deltatt gjennom å gi tilskudd, og ikke gjennom medlemskap. Bystyret ber om at medlemskap i organisasjonen vurderes i forbindelse med revidert budsjett.	Byrådet og bystyret prioriterte midler til Ungt Entreprenørskap i forbindelse med revidert budsjett 2025. Det skal inngås et ordinært medlemskap i Ungt Entreprenørskap gjeldene fra 2026.
01B	Skole	Byrådsavdeling for barnehage og skole	HØP 25-28 Merknad 6.	HØP 25-28 Merknad 6. Morsmålsundervisning Morsmålsundervisning er et viktig virkemiddel for en vellykket integrering. Området tilføres 2,5 MNOK i denne budsjettenigheten. Bystyret ber byrådet komme tilbake til bystyret med effekter av omleggingen og innretningen i forbindelse med HØP.	I forbindelse med behandlingen av Handlings- og økonomiplan for 2025-2028 vedtok bystyret at morsmål/tospråklig opplæring som en hovedregel skal gis i inntil to år, med individuelle vurderinger i hvert tilfelle. Etat for skole har gjennomført bystyrets vedtak. Skoler som har morsmål/tospråklige elever som er i sitt 3. og 4. år i bergensskolen får tildelt midler til forsterket norsk, slik bystyrevedtaket forutsatte.
01B	Skole	Byrådsavdeling for barnehage og skole	HØP 25-28 Merknad 7.	HØP 25-28 Merknad 7. Christie Krybbe skoler Christie Krybbe Skoler er et viktig og levende kulturminne. For å møte nyere tids krav som skole skal Øvregaten	Byrådsavdeling for barnehage og skole sendte i februar 2025 en bestilling til Byrådsavdeling for Finans ved Etat for utbygging om at Apotekerhagen - på lik linje med Øvregaten 5 -

Årsmelding 2025

				5 og eventuelt også Apotekerhagen omreguleres til skoleformål. En slik løsning er hovedsakelig ment å løse skolens gym- og aktivitetsbehov. Bystyret ber byrådet om å starte reguleringsarbeidet for dette i 2025, og komme tilbake til bystyret med økonomisk ramme for ombyggingen.	skal inngå i verifikasjonen av oppgradert 0+-alternativ for Christi Krybbe skoler. Arbeidet med verifikasjonen er godt i gang, og prosjektet har høy prioritet. Det legges til grunn at verifikasjonen vil være ferdig i løpet av 2026, slik at det kan tas stilling til valg av løsning og videre fremdrift. Midler til gjennomføring av prosjektet ligger inntil videre avsatt i sekkepost. Eierskapet til Apotekerhagen ligger på privat hånd, og ca. tjue prosent av arealet er i dag en del av det nødvendige utearealet for Øvregaten 11/ Lindebergsmauet 1, som ble bygget om fra næring til bolig i 2018. Som en del av arbeidet med verifikasjonen er det derfor innledet dialog med den private eieren om bruk av Apotekerhagen som en del av skolens uteområde.
01B	Skole	Byrådsavdeling for barnehage og skole	HØP 25-28 Merknad 8.	HØP 25-28 Merknad 8. Opplæringsbasseng på Ytre Arna skole Det settes i denne budsjettavtalen av midler til å etablere svømmebasseng i prosjektet Ytre Arna skole. I tillegg til midlene avsatt i perioden 2025-28, bes byrådet tilføre 19,25 MNOK i investeringsbudsjettet for 2029.	Opplæringsbassenget på Ytre Arna skule blir en del av rehabiliteringsprosjektet ved Ytre Arna skule. Etter gjeldende plan skal arbeidet med prosjektutvikling pågå frem til 2028, hvorefter prosjektet vil gå over i en gjennomføringsfase. Midler til gjennomføringsfasen ligger inntil videre avsatt i sekkepost.
01B	Skole	Byrådsavdeling for barnehage og skole	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 k.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 k. Bystyret ber byrådet vurdere tildelingsmodellen for skole i lys av utviklingen i andelen elever med særskilte behov. En ny modell må sørge for en likeverdig budsjettfordeling innenfor budsjetttrammene. Modellen skal gi incentiver til god ressursutnyttelse. En ny modell bør være utredet og forelagt relevante parter med sikte på	<u>Om tildelingsmodellen:</u> Byrådsavdeling for barnehage og skole arbeider med å utvikle en ny tildelingsmodell for grunnskolene i Bergen. Det er satt ned en prosjektgruppe med medlemmer i byrådsavdelingen sentralt, Etat for skole og Etat for spesialpedagogiske tjenester som har utarbeidet et forslag til ny modell.

Årsmelding 2025

				implementering fra høsten 2026. Bystyret ber byrådet styrke arbeidet med økonomioppfølging i skolene. Det skal igangsettes et prosjekt i regi av byrådsavdelingen for å framskaffe relevant informasjon om kostnadsdrivere og ressursbruk i skoler. Prosjektet skal både bruke tilgjengelig styringsinformasjon og undersøke disposisjoner i enkeltskoler for å sikre overføring av beste praksis mellom skoler. Skoler som har uforholdsmessig store underskudd underlegges særskilt kontroll og styring fra Etat for skole.	Tildelingsmodellen som brukes i dag ble vedtatt i 2004. Modellen er komplisert og består av svært mange variabler. Kompleksiteten i modellen gjør den vanskelig å forstå. I tillegg til de midlene som tildeles ut fra modellen, er det flere ekstra poster som blir tildelt skjønnsmessig utenfor modellen. Dette kan gi en uforutsigbar tildeling, som gjør god økonomistyring mer krevende for rektorene.? Målet er å utvikle en modell som gir et godt styringsverktøy for rektorene som er rettferdig, objektiv, enkel å forstå, forutsigbar og skal fremme effektiv drift av skolene. Den nye modellen vil ta utgangspunkt i læretetthetsnormen og geografiske forskjeller i levekår.? Det tas sikte på å legge frem prinsipper for ny fordelingsmodell for skolene våren 2026. <u>Om styrking av arbeidet med økonomioppfølging i skolene:</u> Byrådsavdeling for barnehage og skole har styrket sin kompetanse på økonomistyring. Det er etablert en prosjektgruppe med deltakere fra Byrådsavdeling for barnehage og skole og Etat for skole. Ytterligere bidrag inn i prosjektgruppen vurderes fortløpende og inkluderes etter behov. Det er gjennomført en grundig prosess for å kartlegge og fremskaffe relevant informasjon om kostnadsdrivere og ressursbruk i skolene. Dette er et komplekst arbeid og det har vært

Årsmelding 2025

					jobbet godt på tvers av fagmiljøer i organisasjonen. Det er besluttet relevante indikatorer (nøkkeltall) som gir et godt bilde av den økonomiske situasjonen ved den enkelte skole. Det er vektlagt at indikatorene er objektive, sammenlignbare mellom skolene, og bidrar med relevant innsikt i arbeidet med å overføre beste praksis mellom skoler. Det videre arbeidet med særskilt kontroll og styring av skoler med uforholdsmessige store underskudd pågår, og i løpet av første kvartal 2026 vil det etableres rutiner for systematisk oppfølging av skoler med uforholdsmessige store underskudd. I første omgang blir dette en pilotordning med et utvalg av skoler som blir å anse som pilotskoler i dette arbeidet.
01B	Skole	Byrådsavdeling for barnehage og skole	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 l.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 l. Bystyret ber byrådet gå i dialog med nasjonale myndigheter om innretningen på lærernormen, slik at den gjelder på kommunenivå.	KS inviterer hvert år kommunene og fylkeskommunene til å gi innspill på aktuelle strategiske spørsmål som skal bidra til å utvikle ny politikk eller sette dagsorden. Dette gjøres via Debatthefte 2025 - KS «Fra forventning til virkelighet». Byrådsavdeling for barnehage og skole ga i den forbindelse innspill til hvordan lærernormen på hovedtrinn reduserer kommunalt handlingsrom betydelig, også for skolene lokalt. Videre ble det vist til at en norm på kommunenivå vil bidra til målet med normen, som er utjevning. Samtidig vil en norm på kommunenivå bidra til at ulikheter mellom kommuner ivaretas og at kommunene får større handlingsrom.

Årsmelding 2025

					Innspillet inngikk som en del av <u>Bergen kommunes samlede</u> innspill til KS, som ble vedtatt i byrådet i februar 2025.
01B	Skole	Byrådsavdeling for barnehage og skole	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 n.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 n. Bystyret ber byrådet vurdere å gå over til kun ett operativsystem i Bergensskolen, og komme tilbake med et forslag til HØP 2026.	<u>Status oppskalering av Google:</u> Alle elever og lærere i Bergensskolen har nå tilgang til Google Workspace for Education. Skoleåret 2024-2025 brukte enkelte skoler fortsatt Microsoft 365 i undervisningen. Disse ble før skolestart 2025-2026 varslet om overgang til Google Workspace for Education. <u>Status utfasing av Microsoft:</u> Tilgang til Microsoft 365 ble stengt i oktober/november 2025. Unntak kan midlertidig gjøres for enkeltelever med særskilte behov som ikke dekkes av Google Workspace for Education, samt noen tilfeller der utstyr som enda krever M365. Det jobbes med å finne løsninger på dette slik at man kan fase M365 helt ut.
01B	Skole	Byrådsavdeling for barnehage og skole	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 o.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 o. Bystyret ber byrådet se på organiseringen av tilsynet med skolebygg etter skoletid, med mål om en mer kostnadseffektiv organisering og bedre utnytting av bygningsmassen.	Det har vært nedsatt en arbeidsgruppe med representanter fra Byrådsavdeling for finans, Byrådsavdeling for barnehage og skole og Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett som har sett på hvordan tilsynet kan organiseres i skolebygg og idrettsanlegg etter skoletid. I dag finnes det ulike tilsynsordninger. 62 skoler har tilsynsvakter, tre skoler har aktivitetsverter og i tillegg har 15 skoler med idrettshaller, en tilsynsordning med en vertskapsrolle i samarbeid med ulike idrettslag. Temaet omtales i skolebehovsplanen, som var på høring før sommeren 2025.

Årsmelding 2025

					Det utarbeides et forslag til en tilskuddsmodell der en innenfor dagens økonomiske ramme sikrer en lengre sesong for utlån av skolen og skolens tilhørende idrettsarealer, og en ordning med flere vertskapsroller. Det vises i den forbindelse til verbalvedtak 10f. i HØP 2026-2029.
01B	Skole	Byrådsavdeling for barnehage og skole	Rev.budsj. 25 Vedtakspkt 8.	Rev.budsj. 25 Vedtakspkt 8. Bystyret ber byrådet om å sikre at kommunen skalerer opp bruk av Google Workspace for Education, og samtidig faser ut bruk av Microsoft i Bergensskolen. Det forutsettes at samtlige elever benytter valgt løsning fra skoleåret 2025/2026. Beparelser knyttet til valgt løsning innarbeides ved rullering av kommunens handlings og økonomiplan, jf. omtale under pkt. 1 i kapitlet Andre forhold.	<u>Status oppskalering av Google:</u> Alle elever og lærere i bergensskolen har nå tilgang til Google Workspace for Education. Skoleåret 2024-2025 brukte enkelte skoler fortsatt Microsoft 365 i undervisningen. Disse ble før skolestart 2025-2026 varslet om overgang til Google Workspace for Education. <u>Status utfasing av Microsoft:</u> Tilgang til Microsoft 365 ble stengt i oktober/november 2025. Unntak kan midlertidig gjøres for enkeltelever med særskilte behov som ikke dekkes av Google Workspace for Education, samt noen tilfeller der utstyr som enda krever M365. Det jobbes med å finne løsninger på dette slik at man kan fase M365 helt ut.
01B	Skole	Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	HØP 25-28 Merknad 4.	HØP 25-28 Merknad 4. International school of Bergen International school of Bergen er et viktig virkemiddel for Bergen som en internasjonal by med global spisskompetanse i helse, industri, maritim sektor og akademisk. Bystyret tilbakefører 1 MNOK av nedtrekket for 2025 og ber byrådet gå i dialog med skolen om fremtidig økonomisk støtte i økonomiplanperioden. Bystyret ber	Byrådet har løpende dialog med International School of Bergen (ISB), blant annet knyttet til skolens økonomiske situasjon. Byrådet vil i 2026 fremme en sak for bystyret om inngåelse av en ny avtale med ISB. Den nye avtalen vil være gjeldende fra 2027.

Årsmelding 2025

				byrådet komme tilbake til saken i forbindelse med revidert budsjett.	
01B	Skole	Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 6.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 6. International School of Bergen Bystyret ber om at dialogen mellom International School of Bergen og byrådet videreføres med sikte på at skolens økonomi blir bærekraftig. Bystyret om en sak i løpet av høsten 2025.	Byrådet har løpende dialog med International School of Bergen (ISB), blant annet knyttet til skolens økonomiske situasjon. Byrådet vil i 2026 fremme en sak for bystyret om inngåelse av en ny avtale med ISB. Den nye avtalen vil være gjeldende fra 2027.
01C	Spesialpedagogiske tjenester	Byrådsavdeling for barnehage og skole	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 j.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 j. Bystyret ber byrådet om å vurdere organiseringen av det spesialpedagogiske feltet, både innenfor barnehage og skole, samt administrativ organisering. Herunder skal det ses på arbeidet med sakkyndige vurderinger og utmåling av vedtak om spesialpedagogisk hjelp og undervisning, med sikte på å sikre et mer bærekraftig nivå og en likartet vurdering mellom byområdene. Det forutsettes at omorganiseringen gir grunnlag for å ta ut effektiviserings-gevinster på administrativt nivå. Et forslag om ny organisering skal presenteres ifm. revidert budsjett 2025, slik at det kan tre i kraft fra skole- og barnehageåret 25/26.	Som følge av verbalvedtak 10 j i Handlings- og økonomiplan 2025-2028 ble sak 143/25 «<u>Omorganisering av det spesialpedagogiske feltet i Bergen kommune</u>» vedtatt i Bergen bystyre 18. juni 2025. Bystyret sluttet seg til forslaget om omorganisering av det spesialpedagogiske feltet i Bergen kommune slik det var beskrevet i saksfremstillingen. Vedtaket innebærer endringer i organiseringen av Etat for spesialpedagogiske tjenester og etatens pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT), ny organisering av spesialpedagogisk hjelp i barnehagene, og overføring av ansvar fra Etat for spesialpedagogiske tjenester til Etat for skole og Etat for barnehage ved at: • Tveiterås skole er overført til Etat for skole • Bergen kompetansesenter for læringsmiljø (BKL) er overført til Etat for skole, med to unntak: ○ Barnehagestillingene i Team Skyfritt er overført til Etat for barnehage ○ BKL har overtatt skolefraværsteamet fra PPS

Årsmelding 2025

					Sør og har et samlet skolefraværsteam. I perioden september – desember 2025 har Byrådsavdeling for barnehage og skole arbeidet med implementeringen av bystyrets vedtak gjennom et eget prosjekt for omorganiserings, - og omstillingsarbeidet i ny Etat for tilrettelagt oppvekst. Prosjektet har utarbeidet ny organisering og strukturer for arbeid og samarbeid i den nye etaten. I tillegg er det gjennomført nødvendig omstilling av ansatte i tråd med bystyrets føringer i vedtaket 18. juni 2025.
02	Barnevern	Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	Rev.budsj. 25 Vedtakspkt 15.	Rev.budsj. 25 Vedtakspkt 15. Bergen kommune har de siste årene gjennomført et omfattende forbedringsarbeid i barnevernstjenestene, blant annet som en oppfølging av forvaltningsrevisjonen fra 2022. Samtidig har byrådet vist til vedvarende utfordringer knyttet til rekruttering, høyt sykefravær og kvaliteten på saksbehandlingen i tjenestene. Bystyret ber byrådet gjennomgå hvilken effekt forbedringsarbeidet, tiltakspakken for barnevernet og andre relevante tiltak har hatt så langt. Videre bes byrådet vurdere behovet for nye tiltak som kan møte de gjenstående utfordringene. Dette inkluderer strukturelle grep knyttet til organiseringen av barnevernet, som kan bidra til å styrke kvaliteten på tjenestene til barn, unge og deres familier.	Arbeidet med å følge opp budsjettvedtaket er igangsatt og er i prosess. Det er flere rapporter om temaet på trappene: Årlig statusrapport i juni 2026, Evaluering av forbedringsarbeid i barnevernet i første halvår 2026 og Status rapport for «Se meg, hør oss!» i mars 2026.

Årsmelding 2025

03A	Tjenester til eldre	Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 h (03A).	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 h. Bystyret ber byrådet iverksette arbeidet med endringer i tjenestetildeling og utmåling innenfor helse- og omsorgstjenestene. Faggrupper, tillitsvalgte og vernetjenesten inviteres til å delta i arbeidet. Det rapporteres tilbake til bystyret i Revidert budsjett og Tertialrapport 2.	Prosjekt "Tildeling og utmåling av tjenester i Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg" ble etablert 01.02.25 for å svare ut verbalvedtaket Bakgrunnen for prosjektet er mangelen på helsepersonell som vil være sterkt økende i årene som kommer, og et stadig mer begrenset økonomisk handlingsrom. Målet er å styre helse- og omsorgstjenestene inn på et mer bærekraftig spor, og prioritere ressursene til de innbyggerne som trenger det aller mest. Prosjektet har en styringsgruppe som består av administrativ ledelse på nivå en og to, samt hovedverneombud og tillitsvalgte. Det har vært nedsatt arbeidsgrupper, som har sett på og utredet mulige tiltak innenfor de ulike delene av tjenestene. Byrådet har vurdert alle tiltak og forslag som prosjektet og arbeidsgruppene har utredet. Forslagene ble fremmet for bystyret gjennom Tertialrapport2/2025 og Handlings og økonomiplanen for 2026 – 2029. Forslagene var samlet i tiltaket «<u>Endringer i tildeling og utmåling av tjenester innenfor helse og omsorgstjenestene</u>», der de ble grundig beskrevet. Prosjektet fortsetter sitt arbeid i 2026.
03A	Tjenester til eldre	Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 i.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 i. Bystyret ber byrådet om å iverksette arbeidet med å gjennomgå og redusere bruken av vikarer i tjenestene. Faggrupper, tillitsvalgte og vernetjenesten inviteres til å delta i arbeidet. Det rapporteres	Prosjekt «Redusert vikarbruk» ble opprettet i Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg (BEHO) våren 2025. Prosjektet har gjennomført en kartleggingfase og en analysefase i utvalgte enheter med høyt

Årsmelding 2025

				tilbake til bystyret i Revidert budsjett og Tertialrapport 2.	og lavt forbruk av eksterne vikarbyrå, interne vikarer og overtid, og det er satt inn ulike tiltak. I juli ble det tatt i bruk en ny rutine for hele Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg hvor beslutningsnivået på innleie fra eksterne vikarbyrå ble hevet til enhetsledere. I oktober ble det implementert en overordnet rutine for vikarbruk. Den viser til gjeldende prinsipper som skal følges for å forebygge behov for vikar, håndtere fravær og unngå vikarbruk i BEHO. Regnskapet viser at det i BEHO ble brukt 104 mill kr. mindre i 2025 på kjøp av vikartjenester enn i 2024. Overtidsbruken ble også redusert, mens utgiftene til egen vikarer økte sammenlignet med 2024. De samlede utgiftene til kjøp av eksterne vikarer, egne vikarer og overtid gikk ned med 76 mill. kr fra 2024 til 2025 (eks sosiale kostnader).
03A	Tjenester til eldre	Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 16.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 16. Vikarsystemet på helse- og omsorgsfeltet Bystyret ber byrådet vurdere innretning av vikarsystemet på helse- og omsorgsfeltet med sikte på å redusere kostnader og øke fleksibiliteten for kommunen.	I oktober 2025 ble det implementert en overordnet retningslinje for vikarbruk. Den viser til gjeldende prinsipper som skal følges for å forebygge behov for vikar, håndtere fravær og unngå vikarbruk i BEHO. Det er utført en gjennomgang av bestillingsrutine av helsevikar på rammeavtalen og nødvendige redigeringer er gjort, blant annet ved å innføre en egnet mal som forhindrer feilbestillinger fra Bergen kommunes side. I tillegg er beslutningsnivået for innleie av vikar hevet i implementert ny rutine for bestilling av helsevikar (fra 1. juli 2025) og man har innført en bedre oppfølging av meldte avvik på rammeavtalen ved at byrådsavdelingen blir involvert og sammen

Årsmelding 2025

					med Innkjøp tar ansvar for videreformidling av behov ut i våre tjenester.
03A	Tjenester til eldre	Byrådsavdeling for finans	HØP 25-28 Verbalvedtak 11 a.	HØP 25-28 Verbalvedtak 11 a. Bystyret ber byrådet om å starte en prosess med sikte på å gjennomføre en utlysning etter et sykehjem med rundt 200 plasser i løpet av 2. halvår 2025	Et utlysningsprosjekt er etablert hos Etat for utbygging. I begynnelsen av april 2025 ble det gjennomført et markedsdialogmøte med over 50 representanter for lokale og nasjonale entreprenører og eiendomsutviklere, der innhold og rammer for utlysningsprosjektet ble presentert. I første halvdel av mai ble det avholdt én-til-én innspillsmøter med 14 aktører. Arbeidet med å utarbeide et konkurranseutlysingsgrunnlag for prekvalifisering av 3-5 ulike tilbydere, ble påbegynt før sommeren og fortsatte utover høsten. Som følge av utlysningsprosjektets kompleksitet, samt ønsket om å sikre en bredest mulig deltagelse i konkurransen, ble det i løpet av høsten bli gjennomført en markedsdialog nummer to, og da relatert til valg av kontraktsstrategi for prosjektet. Utlysning av konkurranse for prekvalifisering vil skje i løpet av 1. kvartal 2026.
03A	Tjenester til eldre	Byrådsavdeling for finans	Rev.budsj. 25 Vedtakspkt 10.	Rev.budsj. 25 Vedtakspkt 10. Med henvisning til pkt. 3 i kapitlet Andre forhold gir bystyret byrådet fullmakt til å gå i forhandlinger – og inngå kontrakt med forbehold om bystyrets vedtak – om kjøp av eiendomsselskapet i Fyllingsdalen på markedsmessige betingelser, for å sikre tomt til fremtidig sykehjemsutbygging. Bystyret ber byrådet om, ved første mulige anledning, å komme tilbake til bystyret med en eventuell sak om kjøp av aksjer.	Det ble i etterkant av bystyrets vedtak av Revidert budsjett 2025/1. tertialrapport tatt initiativ til en dialog med eier av eiendomsselskapet i Fyllingsdalen om muligheten for å inngå en avtale om kjøp. Den videre dialogen førte ikke frem.

Årsmelding 2025

03C	Tjenester til utviklingshemmede	Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 h (03C).	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 h. Bystyret ber byrådet iverksette arbeidet med endringer i tjenestetildeling og utmåling innenfor helse- og omsorgstjenestene. Faggrupper, tillitsvalgte og vernetjenesten inviteres til å delta i arbeidet. Det rapporteres tilbake til bystyret i Revidert budsjett og Tertialrapport 2.	Prosjekt "Tildeling og utmåling av tjenester i Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg" ble etablert 01.02.25 for å svare ut verbalvedtaket. Bakgrunnen for prosjektet er mangelen på helsepersonell som vil være sterkt økende i årene som kommer, og et stadig mer begrenset økonomisk handlingsrom. Målet er å styre helse- og omsorgstjenestene inn på et mer bærekraftig spor, og prioritere ressursene til de innbyggerne som trenger det aller mest. Prosjektet har en styringsgruppe som består av administrativ ledelse på nivå en og to, samt hovedverneombud og tillitsvalgte. Det har vært nedsatt arbeidsgrupper, som har sett på og utredet mulige tiltak innenfor de ulike delene av tjenestene. Byrådet har vurdert alle tiltak og forslag som prosjektet og arbeidsgruppene har utredet. Forslagene ble fremmet for bystyret gjennom Tertialrapport2/2025 og Handlings og økonomiplanen for 2026 – 2029. Forslagene var samlet i tiltaket «<u>Endringer i tildeling og utmåling av tjenester innenfor helse og omsorgstjenestene TTU</u>», der de ble grundig beskrevet. Prosjektet fortsetter sitt arbeid i 2026.
03D	Psykisk helse	Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 t.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 t. Bystyret ber byrådet om å arbeide for at flest mulig anskaffelser av tjenestetilbud fra eksterne leverandører innenfor psykisk helse og rus skjer gjennom rammeavtaler for å sikre kommunen	De underliggende etatene har startet arbeidet med å utarbeide kravspesifikasjoner for rammeavtaler. Det er lyst ut tre rammeavtaler knyttet til midlertidige botilbud med tilhørende oppfølgingstjenester for personer med rusmiddelavhengighet. Felles rammeavtalen

Årsmelding 2025

				best mulig priser og vilkår, samtidig som kommunen ivaretar et tjenestetilbud av høy kvalitet til brukerne.	innen ROP (rus og psykiatri) er igangsatt, og konkurransegjennomføring forventes i løpet av 2026.
03D	Psykisk helse	Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 x.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 x. Bystyret ber byrådet legge frem en sak om psykisk helse hos barn og unge. Saken bør gjøre rede for hva veksten i psykiske lidelser blant barn og unge innebærer for Bergen kommune og hvordan denne håndteres.	Saken "Utvikling av tjenester til barn og unge med psykiske lidelser" ble lagt frem og vedtatt av bystyret 19.11.25.
03D	Psykisk helse	Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	Rev.budsj. 25 Vedtakspkt 14.	Rev.budsj. 25 Vedtakspkt 14. Bystyret ber byrådet vurdere en ny organisering av tjenester og botilbud for personer med rus- og psykiske helseutfordringer. Målet med ny organisering skal være å sikre et godt tilbud, godt arbeidsmiljø for ansatte og mer effektiv drift enn i dag. Byrådet bes særlig vurdere økt bruk av ambulante tjenester.	Prosjektet Brukerreisen ROP er inne i slutfasen. Arbeidet med å øke bruk av ambulante tjenester har allerede startet. Brukerreisen ROP er et prosjekt som har som formål å sikre at det er en vei inn til kommunens tjenester og botilbud for personer med samtidige rus- og psykiske helseutfordringer. Prosjektet har kartlagt nåværende tilbud og tjenester for brukergruppen, og vurdert hvordan tjenestene kan organiseres på best mulig måte fremover. Prosjektet ser på organisering av tjenesten, hvordan kommunen kan bruke de ressursene vi har på best mulig måte, og sikre at innbyggerne får de tjenestene de trenger i form av bolig og oppfølgingstjenester.
04A	Tjenester til rusavhengige og bostedsløse	Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	Rev.budsj. 25 Vedtakspkt 16.	Rev.budsj. 25 Vedtakspkt 16. Byrådet ønsker å gjøre uteområdet ved MO-Gyldenpris mer attraktivt enn i dag. Aktuelle tiltak er bedre beskyttelse for vær, vind og innsyn og mer vegetasjon. Bystyret ber byrådet forberede en anskaffelse, og eventuelt komme tilbake til bystyret ved budsjettbehov.	I 2. tertialrapport 2025 ble det vedtatt 5 mill. i investeringsbudsjett til utbedring av uteplass ved MO Gyldenpris. Det arbeides for en rask prosess, men å sikre god og bred brukermedvirkning har høy prioritet. Det forventes at utbedringen ferdigstilles i løpet av 2026.
04A	Tjenester til	Byrådsavdeling for finans	Rev.budsj. 25 Vedtakspkt 13.	Rev.budsj. 25 Vedtakspkt 13. Med henvisning til pkt. 6 i kapitlet Andre	Etter avlysning av den opprinnelige anbudskonkurranse ble det gjennomført en

Årsmelding 2025

	rusavhengige og bostedsløse			forhold, ber bystyret byrådet gjennomgå konkurransegrunnlaget for Møllendalsveien 19 og vurdere muligheten for å redusere selvpålagte krav, som for eksempel krav om utslippsfri anleggsplass, med mål om å sikre gjennomføring av prosjektet innenfor forsvarlige økonomiske rammer.	markedsdialog for å avdekke bakgrunnen for høye kostnader i dette prosjektet. Med bakgrunn i den dialogen ble planløsningen omarbeidet og antall kvadratmeter redusert. Derne ble konkurransegrunnlaget forenklet, og kravene i prosjektet redusert. Etter dette ble det lagt til grunn en kvalitetsreduksjon med blant annet endring fra vannbåren oppvarming til elektrisk oppvarming. Kravet til utslippsfri byggeplass ble tatt ut, og selvpålagte krav fra byggforvalter redusert. En ny konkurranse på disse premisser ble lyst ut 28. august 2025. Gjennomføringsvedtak for et nedskalert og mer økonomisk bærekraftig prosjekt ble fattet av bystyret i sak 383/25 i møtet 17. desember 2025.
04B	Sosialhjelp og andre sosiale tjenester	Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 v.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 v. Sosialhjelpssatsene fastsettes som følger med virkning fra 01.03.25	Tiltaket er gjennomført
04C	Introduksjons- og tolketjenester	Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	HØP 25-28 Merknad 1.	HØP 25-28 Merknad 1. Sysselsetting av flyktninger Bergen har lave tall på sysselsetting av flyktninger og for få flyktninger skaffer bolig selv gjennom avtalt selvbosetting. Bystyret ber byrådet jobbe for å øke deltakelsen i arbeidslivet, og har som mål å øke antallet som kommer ut i jobb betraktelig.	I 2025 var det en økning i andelen flyktninger som gikk over i arbeid eller utdanning etter endt introduksjonsprogram. Andelen var på 43 % for alle, og 44 % for flyktninger med kollektiv beskyttelse. I 2024 var tilsvarende tall 32 %, og 31 % for de med kollektiv beskyttelse. For deltakere som fikk noe forlenget programtid er måloppnåelsen på 68 %. Økningen er et resultat av en intensivert og målrettet innsats på tvers av enheter.
04C	Introduksjons- og tolketjenester	Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 w.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 w Bystyret ber byrådet om å legge frem en sak om organisering av tolketjenesten i Bergen kommune. Bystyret ber byrådet vurdere organisering, og se til hvordan andre bykommuner i Norge har organisert tolketjenestene.	Byrådet har gjennomført en utredning om hva som vil være hensiktsmessig organisering av tolketjenesten for å sikre best mulig ressursutnyttelse. Det er utredet ulike virksomhetsmodeller der også forskjellige former for konkurranseutsetting er vurdert. På bakgrunn av utredningen ble det skrevet sak til bystyret om organisering av Tolketjenesten i

Årsmelding 2025

					Bergen. Bergen bystyre behandlet saken i møte 17.12.2025, sak 392/25, og ga byrådet i oppdrag å gjøre Tolketjenesten i Bergen mer kostnadseffektiv og tilpasset variabler i tolkebehov- og språk. Etat for inkludering er gitt i oppdrag å iverksette vedtakene i saken.
04C	Introduksjons- og tolketjenester	Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 y.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 y. Bystyret slutter seg til byrådets forslag om å legge til grunn en bosetting på 400 flyktninger i budsjettet for 2025, og ber byrådet jobbe for at integreringsfeltet skal komme i balanse i økonomiplanperioden. Bystyret ber byrådet jobbe målrettet for å øke andelen flyktninger som kommer i jobb, og for å redusere kommunens kostnader til sosialhjelp og bolig knyttet til denne målgruppen.	I 2025 ble det igangsatt en prosess med alle byrådsavdelinger med mål om å redusere utgiftssiden knyttet til bosetting og integrering av flyktninger for å få feltet i økonomisk balanse. Som en del av dette arbeidet ble det satt i gang et arbeid med å fase ut ordningen med fremleie av boliger i det private markedet til flyktninger med til dels høy innleiepris. Arbeidet fortsetter videre utover i økonomiplanperioden. I 2025 økte antall flyktninger som gikk over i arbeid og utdanning etter endt introduksjonsprogram sammenlignet med året før. Dette er resultat av at flere har fått introduksjonsprogram på heltid og økt arbeidsretting av programmet som følge av bedre kapasitet. Økt andel nyankomne flyktninger med overgang til arbeid kan på sikt føre til lavere sosialhjelpsutgifter til denne gruppen.
04C	Introduksjons- og tolketjenester	Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 z.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 z. Bystyret ber byrådet om å tilpasse og redusere introduksjonsstønad til deltakere i introduksjonsprogrammet i Bergen under 25 år til satsene i lov om integrering.	Dette verbalvedtaket er gjennomført.
05A	Forebyggende	Byrådsavdeling for barnevern,	HØP 25-28 Merknad 10.	HØP 25-28 Merknad 10. Helsestasjon i Loddefjord Bystyret ber byrådet vurdere	Ny helsestasjon i Loddefjord er lokalisert på Vestkanten, som er en svært sentral plassering

Årsmelding 2025

	helsearbeid	sosiale tjenester og mangfold		å flytte helsestasjonen på Haugatun til en mer sentral og hensiktsmessig plass i Loddefjord for å sikre økt tilgjengelighet for flest mulig brukere.	med tanke på kollektivtransport. Helsestasjonen åpner våren 2026.
07	Brannvesen	Byrådsavdeling for byutvikling	HØP 25-28 Merknad 11.	HØP 25-28 Merknad 11. Dekontamineringsvask, Bergen Brannvesen Bystyret ber byrådet om at dekontamineringsvask for utstyr sikres innenfor rammen til Bergen Brannvesen. Denne typen periodisk vask er et tiltak for å forebygge kreft blant brannfolk, og tiltaket er pilot i Norden etter initiativ fra blant annet «Brannmenn mot kreft».	Bergen brannvesen har inngått avtale med Decontex Nor om dekontaminering av brannbekledning. Bekledning som har vært eksponert for røyk og skadelige gasser, blir ikke helt rent i tradisjonell vask. For at tekstilene skal bli 100 % fri for skadelige stoffer, må de dekontamineres. I denne prosessen brukes det flytende CO2, som er den eneste kjente metoden for fullstendig rengjøring av tekstiler og membran i branntøy.
07	Brannvesen	Byrådsavdeling for byutvikling	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 14.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 14. Brannberedskap Bystyret ber byrådet følge situasjonen for Bergen Brannvesen tett med tanke på brannberedskap.	Byrådet har en tett styringsdialog med brannvesenet og følger dette opp via styringsdialogen.
08	Samferdsel	Byrådsavdeling for byutvikling	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 p.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 p. Bystyret ber byrådet utarbeide en prinsippsak om reklame i offentlig rom, med mål om å sikre drift eller etablering av sosial infrastruktur.	Byrådet vil vente med å legge frem en prinsippsak om reklame i offentlig rom inntil alle spørsmål vedrørende ny bysykkelordning er avklart.
08	Samferdsel	Byrådsavdeling for byutvikling	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 q.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 q. Bystyret ber byrådet om å innføre en løsning der biler som benytter kommunale ladepunkter langs offentlig vei også betaler for parkeringen.	Byrådet behandlet saken i møtet 26.06.2025 i sak 1151/25 og fattet følgende vedtak: Prisingen av kommunens ladetjenester endres som følger: 1. Det innføres parkeringsavgift ved bruk av ladestasjoner tilsvarende parkeringstakst i det aktuelle området. Kunder med gyldig boligsonekort fritas fra parkeringsavgiften. Makstiden på ladeplasser på dagtid økes til 4 timer. 2. Det innføres en forbruksbasert betalingsmodell i boligsoneanleggene

Årsmelding 2025

					og på reserverte plasser for delebiler. KWT-prisen baseres på kommunens strøm- og driftskostnader. Prisen på leie av bildelingsplasser justeres i tråd med ny modell. 3. Årskostnaden ved etablering av framtidig ladeinfrastruktur i boligsoneanlegg dekkes inn gjennom brukerbetaling, fortrinnsvis som et tillegg i leieprisen. 4. Priser fastsettes i forbindelse med den årlige budsjettprosessen.
08	Samferdsel	Byrådsavdeling for byutvikling	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 r.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 r. Bystyret ber byrådet om å utrede og etablere en prismodell for ladepunkter i boligsoneanlegg som gir økonomisk inndekning både for faktisk strømforbruk og for årskostnaden ved etablering og drift av teknisk infrastruktur.	Byrådet behandlet saken i møtet 26.06.2025 i sak 1151/25 og fattet følgende vedtak: Prisingen av kommunens ladetjenester endres som følger: 1. Det innføres parkeringsavgift ved bruk av ladestasjoner tilsvarende parkeringstakst i det aktuelle området. Kunder med gyldig boligsonekort fritas fra parkeringsavgiften. Makstiden på ladeplasser på dagtid økes til 4 timer. 2. Det innføres en forbruksbasert betalingsmodell i boligsoneanleggene og på reserverte plasser for delebiler. KWT-prisen baseres på kommunens strøm- og driftskostnader. Prisen på leie av bildelingsplasser justeres i tråd med ny modell. 3. Årskostnaden ved etablering av framtidig ladeinfrastruktur i boligsoneanlegg dekkes inn gjennom brukerbetaling, fortrinnsvis som et tillegg i leieprisen.

Årsmelding 2025

					4. Priser fastsettes i forbindelse med den årlige budsjettprosessen.
08	Samferdsel	Byrådsavdeling for byutvikling	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 10.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 10. Piggdekkavgiften Bystyret ber byrådet levere en sak om innretning av piggdekkavgiften.	Byrådet legger opp til at det leveres en sak om innretning av piggdekkavgiften i løpet av 2026.
08	Samferdsel	Byrådsavdeling for byutvikling	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 4.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 4. Underjordisk parkeringsanlegg Bystyret ber byrådet vurdere muligheten for å etablere et underjordisk parkeringsanlegg under Nygårdshøyden og/eller under Lille Lungegårdsvann som kan benyttes fra flere sider.	Saken er overtatt av Byrådsavdeling for finans v/Etat for utbygging, som nå følger opp arbeidet, med bistand fra Plan- og bygningsetaten. Utredningen er i gang og er planlagt å foreligge i løpet av 1. halvår 2026.
08	Samferdsel	Byrådsavdeling for finans	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 s.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 s. Bystyret ber byrådet om å prioritere fysiske trafikksikringstiltak ved Kaland skole innenfor budsjettammene for Handlings- og økonomiplan for 2025-2028	Det ble i HØP25-28 avsatt midler til å gjennomføre prosjektutvikling for en oppgradering av Kaland skole. Denne omfatter både bygningsmessige oppgraderinger og forbedringer av uteområder og trafikksikkerhet. Prosjektet er delt opp i to faser, der den delen av prosjektet som omhandler trafikksikkerhet prioriteres i fase én. Denne fasen inneholder ombygging av parkeringsplass nærmest hovedvei for å gjøre den sikrere for av- og påstigning, og parkering. Det er blant annet også planlagt å sette opp en veibom, som kan fjernstyres fra bussene, og som vil bidra til å redusere risikoen for gående. Gjennomføring har planlagt oppstart i siste halvdel av 2026.
09	Boligtiltak	Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 u.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 u. Bystyret ber byrådet legge frem sak om endrede retningslinjer for kommunal bostøtte innen første halvår 2025.	Nye retningslinjer for kommunal bostøtte ble vedtatt i april, med virkning fra 1. juli 2025.
09	Boligtiltak	Byrådsavdeling for finans	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 g.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 g. Bystyret ber byrådet om å tre ut av dyre utleieboliger og erstatte disse med rimeligere utleieboliger, der	Fra et nivå på omlag 270 leieavtaler i oktober 2024, har antall leiekontrakter som det i 2025 var mulig å tre ut av, blitt redusert med 38. Ved utgangen av 2025 var gjenværende antall

Årsmelding 2025

				leiekontraktene åpner for dette f.eks. ved utflytting eller skifte av leietaker.	leiekontrakter dermed 232. Der hvor det har vært behov for det, har man lyktes med å omplassere beboerne innenfor den eksisterende kommunale boligmassen. I tråd med vedtatte innsparinger i HØP2026-2029, så ligger det til grunn at innleide boliger skal tilbakeleveres i takt med utløpstidspunktene for inngåtte kontrakter. For 2026 isolert sett vil det innebære en ytterligere reduksjon i innleieporteføljen på om lag 100 boliger, hovedsakelig i siste halvår.
10A	Offentlige planer, byplanlegging og kulturminnevern	Byrådsavdeling for finans	HØP 25-28 Merknad 22.	HØP 25-28 Merknad 22. Flere boliger i sentrum Bystyret ber byrådet vurdere muligheten for boliger i den sørlige delen av Lungegårdsparken, for å sikre anleggsbidrag til opparbeidelse av en samlet sjøfront, herunder bystrandprosjektet. Boliger i dette området bør ikke være tung og høy blokkbebyggelse.	Arealet det er pekt på i budsjettmerknoten er avsatt til sentrumsformål i KPA, og som felt BS3 i områderegeringsplanen for Bybanen til Fyllingsdalen. Nevnte reguleringsplan har ikke definert noen utnyttingsgrad for tomten, så dette er noe som må fastsettes gjennom en detaljreguleringsprosess. Byrådet har derfor fått utført en enkel vurdering av tomtens potensiale basert på andre prosjekter i området. Vurderingen anslår med dette som utgangspunkt et utbyggingspotensiale på mellom 2 000 og 3 600 kvm BRA-I, og en tilhørende salgverdi av tomten på mellom 40 og 80 mill. kroner. Vurderingen er beheftet med stor grad av usikkerhet og et endelig verdianslag kan derfor først utarbeides når det foreligger en vedtatt detaljregulering for tomten. Det videre arbeidet med denne tomten må sees i sammenheng med det pågående bystrandprosjektet.
10B	Private planer og byggesak	Byrådsavdeling for byutvikling	HØP 25-28 Merknad 12.	HØP 25-28 Merknad 12. Omorganisere klagebehandling Bystyret ber byrådet utrede en omorganisering av kommunens klagesaksbehandling innenfor plan- og byggesaker med sikte på at det etableres en egen klagesaksenhet på nivå 1 under	Saken er under behandling.

Årsmelding 2025

				byrådsavdeling for byutvikling. Målet med omorganiseringen er effektivisering, kortere saksbehandlingstid og styrket rettsikkerhet. Bystyret ber om at det legges frem en sak for bystyret i løpet av første halvår 2025.	
10B	Private planer og byggesak	Byrådsavdeling for byutvikling	HØP 25-28 Merknad 13.	HØP 25-28 Merknad 13. Befaring planprosesser Bystyret ber byrådet gjennomgå Plan- og bygningsetatens praksis knyttet til befaringer i planprosesser med mål om å styrke muligheten for befaring tidlig i planprosessen.	Det er allerede en etablert praksis med befaring i plansakene på seksjonene for private planer i Plan- og bygningsetaten, og dette er vurdert som et nyttig ledd i saksbehandlingen. For å styrke praksisen foreslår Plan- og bygningsetaten at de oppdaterer sine prosedyrer slik at det kommer tydeligere frem at befaring skal prioriteres, særlig i oppstartsfasen. Etaten vurderer det som viktig at behov for befaring ikke er et absolutt krav, men at etaten kan ta stilling til hvorvidt det er fordelaktig i den konkrete saken. Når det gjelder befaring med forslagstiller/konsulent, foreslår Plan- og bygningsetaten at det tydeliggjøres at Seksjon for private planer kan stille på felles befaring på kommunens nettsider; <u>Veileder private planforslag</u>. Plan- og bygningsetaten foreslår videre å legge inn i prosedyrene sine at saksansvarlig kan vurdere behov for felles befaring.
10B	Private planer og byggesak	Byrådsavdeling for byutvikling	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 11.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 11. Rekkefølgekrav ved utbygginger Bystyret ber byrådet jobbe for at rekkefølgekrav ved utbygginger er på et moderat nivå	Byrådsavdeling for byutvikling har bedt Plan- og bygningsetaten om å utnytte handlingsrommet i nødvendighetsvurderingen etter plan- og bygningsloven § 12-7 for å sørge for at rekkefølgekrav blir holdt på et mest mulig moderat nivå. Bestillingen følges opp i styringsdialogen med Plan- og bygningsetaten.

Årsmelding 2025

10B	Private planer og byggesak	Byrådsavdeling for byutvikling	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 3.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 3. Ulovlighetsoppfølging av plan- og byggesaker Bystyret ber byrådet om en sak som belyser dagens praksis med ulovlighetsoppfølging av plan- og byggesaker, med særlig vekt på rettsikkerhet for berørte parter.	Saken er under behandling i Byrådsavdeling for byutvikling.
10C	Naturforvaltning og parkdrift	Byrådsavdeling for byutvikling	HØP 25-28 Merknad 14.	HØP 25-28 Merknad 14. Renhold i tilstøtende områder til Vågsbunnen Det er i budsjettet satt av 0,5 MNOK til renhold i tilstøtende områder til Vågsbunnen. Bystyret ber byrådet sørge for styrket renhold i området, som inkluderer Christie Krybbe, Lille Øvregaten og andre relevante områder.	Bymiljøetaten har fortsatt med forsterket renhold i Vågsbunnen og Lille Øvregate og har derfor behov for disse midlene. Ettersom miljøet fra Vågsbunnen har flyttet seg rundt i byen, er det oppstått et behov for forsterket renhold flere steder, noe som har medført økte kostnader.
10C	Naturforvaltning og parkdrift	Byrådsavdeling for byutvikling	HØP 25-28 Merknad 19.	HØP 25-28 Merknad 19. Lyssetting av Fløysvingene Bystyret ber byrådet i forbindelse med revidert budsjett komme tilbake til bystyret med en sak om hvordan lyssetting av Fløysvingene kan igangsettes og realiseres i 2025. Bystyret ber byrådet se saken i sammenheng med den planlagte opprustingen av Fløysvingene.	Bystyret behandlet saken i møtet 18.06.2025 sak 220/25 og fattet følgende vedtak: 1. Bystyret ber byrådet jobbe videre med løsning for lyssetting av Fløysvingene. 2. Bystyret ber byrådet komme tilbake med ev. forslag om gjennomføring av lyssetting av Fløysvingene i forbindelse med budsjettprosessen Byrådet jobber videre med prosjektet.
10C	Naturforvaltning og parkdrift	Byrådsavdeling for byutvikling	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 12.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 12. Miljøkartlegging av skogsbilveier Bystyret ber byrådet sikre at midler for miljøkartlegging av skogsbilveier legges inn i budsjett for 2026.	Det er satt av midler til miljøkartlegging av skogsbilveier i Handlings- og økonomiplan 2026-2029 med totalt kr 3,5 mill:

Årsmelding 2025

					<u>Miljøkartlegging av skogsbilveier</u>
10C	Naturforvaltning og parkdrift	Byrådsavdeling for byutvikling	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 4.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 4. Underjordisk parkeringsanlegg Bystyret ber byrådet vurdere muligheten for å etablere et underjordisk parkeringsanlegg under Nygårdshøyden og/eller under Lille Lungegårdsvann som kan benyttes fra flere sider.	Saken er overtatt av Byrådsavdeling for finans v/Etat for utbygging, som nå følger opp arbeidet, med bistand fra Plan- og bygningsetaten. Utredningen er i gang og er planlagt å foreligge i løpet av 1. halvår 2026.
10C	Naturforvaltning og parkdrift	Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	HØP 25-28 Merknad 15.	HØP 25-28 Merknad 15. Miljøkartlegging skogsbilveier Fanafjellet På bakgrunn av de mange sakene knyttet til ulovlig bygging av skogsbilveier, er det behov for at Bergen kommune får oversikt over skadene på natur og miljø. En kartlegging er nødvendig for å vurdere de langsiktige konsekvensene og legge grunnlaget for opprydding. Kartleggingen bør i første omgang konsentreres rundt veiene på Fanafjellet, og bør dekke elementer som analyser av vannkvalitet mm.	Det er i handlings- og økonomiplan 2026-2029 avsatt midler til miljøkartlegging av skogsbilveier, og tiltak iverksettes i tråd med budsjettvedtaket.

Årsmelding 2025

10D	Klima og miljø	Byrådsavdeling for byutvikling	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 13.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 13. Pyrolyseteknologi Bystyret ber om en sak knyttet til pyrolyseteknologi.	Byrådet arbeider med en sak om pyrolyseteknologi til bystyret. Som ledd i budsjettavtalen for 2026, er det i Handlings- og økonomiplan 2026-2029 satt av 1,0 mill. til et forprosjekt for etablering av pyrolyseteknologi i Bergen. Forprosjektet vil danne grunnlaget for saken som skal utarbeides til bystyret. Når saken blir fremlagt for bystyret vil derfor være avhengig av forprosjektets fremdrift.
10D	Klima og miljø	Byrådsavdeling for byutvikling	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 5.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 5. Flomsikring av Grimevannet Bystyret ber byrådet jobbe for at arbeidet med å flomsikre Grimevannet fullføres og er positive til tett dialog med grunneiere og frivillige organisasjoner.	Kommunen er kommet frem til en enighet med den private parten vedrørende tappearrangementet til Grimevannet.
12	Kultur	Byrådsavdeling for finans	HØP 25-28 Merknad 2.	HØP 25-28 Merknad 2. Bergen kino Bystyret ber byrådet om ikke å utrede salg av kommunens andel av Bergen Kino AS. Bedriften bes styrke sin innsats for BIFF og som samlingspunkt for næringen.	Utredning vedr. salg av kommunens aksjer i Bergen Kino AS: I forbindelse med budsjettforhandlingene for 2025 ble byrådets forslag om utrede salg av kommunens aksjer i Bergen Kino AS trukket. Styrking av samarbeidet med Bergen Internasjonale Filmfestival (BIFF), og Bergen kino som samlingspunkt for næringen: I aksjonæravtalen for Bergen Kino AS (Bergen Kino), datert 2. november 2012, er det avtalt bl.a. følgende: Pkt. 2 – bakgrunn og formål: «...Bedriften skal videre yte tilskudd til virksomheter som bidrar til å utfylle bredden i

					<i>filmtilbudet til byens befolkning, herunder en årlig filmfestival»</i> I vedtektenes formålsparagraf, 2. avsnitt, er det tatt inn en likelydende bestemmelse: Pkt. 5 Selskapets ledelse 5.8 om årlige eiermøter <i>«I saker som gjelder den operasjonelle driften av Selskapet, eller tilknyttede selskaper, er Partene enige om at det som hovedregel velges den løsning som må antas å gi den bedriftsøkonomisk beste løsningen for Selskapet, jf. også pkt. 2, siste avsnitt. Unntak fra dette skal gjelde hvis det er klart at en slik løsning får negative konsekvenser for Selskapet sitt kulturelle tilbud, herunder filmtilbud til innbyggerne i Bergen. Partene er i den forbindelse enige om at Bergen Internasjonale Filmfestival (BIFF) skal videreføres i sin nåværende form».</i> Daglig leder i Bergen Kino opplyser (15.05.2025) at bedriften har et tett, løpende samarbeid med BIFF, og bidrar med kompetanse, kinosaler og medarbeidere til BIFF og andre aktører i bransjen. Det er også satt ned en arbeidsgruppe bestående av nøkkelpersonell både fra kinoen og BIFF, og selskapet opplyser i tillegg å ha et godt samarbeid med Vestnorsk Filmsenter AS. Disse samarbeidsarenaene har som formål bl.a. å ytterligere styrke Bergen Kino som samlingspunkt for næringen.

Årsmelding 2025

12	Kultur	Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	HØP 25-28 Merknad 18.	HØP 25-28 Merknad 18. Aktivitet for barn og unge i sentrum Engangstilskuddet til Bergen Sentrum AS bevilges for å legge til rette for sommeraktivitet for barn og unge på uteområdet ved byROMMET.	Tilskuddet er overført Bergen Sentrum AS. Midlene er benyttet i tråd med tildelingen for sommeraktivitet for barn og unge. Det var bl.a. lagt opp til ulike muligheter for frilek, gigant-Lego, gigant-sjakk, sang, musikk og konserter, tegning og maling, kunstverksted, «Barnas verksted», piratfester og gamingfestival i samarbeid med Bergen Spillfestival.
12	Kultur	Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	HØP 25-28 Merknad 21.	HØP 25-28 Merknad 21. Ferietilbud for skoleelever Bystyret ber byrådet overføre ansvaret for ferietilbud for skoleelever til BNKI for å i større grad samle kommunenes ferietilbud. BNKI må sikres tilstrekkelig kapasitet til å håndtere de ulike ferietilbudene.	BNKI ved Etat for idrett har overtatt ansvaret for ferietilbud for skoleelever. Tiltaket er gjennomført innenfor den avsatte budsjettrammen på kr. 1,55 mill.
12	Kultur	Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	HØP 25-28 Verbalvedtak 11 b.	HØP 25-28 Verbalvedtak 11 b. Bystyret ber byrådet sette i gang prosessen med å tilgjengeliggjøre Arna Prestegård som et forsamlingshus til kulturell aktivitet for lokalsamfunnet. Byrådet bes om å avklare hvilke investeringer og nødvendige utbedringer som må gjennomføres for at en slik tilgjengeliggjøring skal la seg gjennomføre.	Etat for bygg og eiendom har nå ferdigstilt mulighetsstudien om å tilgjengeliggjøre Arna Prestegård som et forsamlingshus til kulturell aktivitet for lokalsamfunnet. Studien ser på rom- og funksjonsprogram og kostnader for ulike tiltak. Det jobbes nå videre med å konkretisere et driftskonsept for huset, og det må besluttet hvilke tiltak som er ønskelig å gjennomføre fra studien. Dette må vurderes i videre budsjettprosesser.
13	Idrett	Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	HØP 25-28 Merknad 20.	HØP 25-28 Merknad 20. Etablering av kunstgress på Skansemyren Bystyret ber byrådet avklare muligheten for etablering av kunstgress på grusplassen ved Skansemyren idrettsplass. Bystyret ber om at tiltaket vurderes innenfor de avsatte midlene for nærmiljøanlegg eller kommer tilbake til bystyret i forbindelse med revidert budsjett.	Tiltaket er prioritert og planlagt gjennomført innenfor budsjettrammen for Mindre anleggsinvesteringer og utstyr 2026.
13	Idrett	Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	HØP 25-28 Merknad 9.	HØP 25-28 Merknad 9. Bassengkapasitet i Laksevåg Bystyret påpeker at det er viktig å ha opplæringsbasseng innenfor rimelig geografisk nærhet. I Laksevåg er	Byrådet har satt i bestilling et arbeid hos BNKI for å se på bassengkapasitet og mulige lokasjoner for et nytt opplæringsbasseng i Laksevåg bydel. Det vil bli satt ned et

Årsmelding 2025

				to skolebasseng nedlagt, og det etableres ikke basseng i forbindelse med de justerte planene for Laksevåghallen. Byrådet bes i samarbeid med relevante aktører vurdere mulig lokalisering for et mindre opplæringsbasseng i Laksevåg. I et slikt arbeid må man også vurdere tilpassede og rimeligere løsninger i samarbeid med svømmesporten.	arbeidsgruppe bestående av representanter fra BNKI, BBS, Etat for bygg og eiendom, Svømmekretsen og aktuelle svømmeklubber. Grunnet kapasitetsutfordringer er oppstart av arbeidet nå planlagt til midten av oktober.
13	Idrett	Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 aa.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 aa. Bystyret ber byrådet gå i dialog med aktører i lokalsamfunnet i Loddefjord for å kartlegge alternative løsninger for et Fysaktilbud.	Det er i budsjettet for 2026 budsjettert midler for å etablere et fysaktilbud i Loddefjord.
13	Idrett	Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 9.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 9. Bjarg Arena Bystyret ber byrådet følge utviklingen tett rundt Bjarg Arena, og vurdere nødvendige bidrag fra kommunens side for å sikre en snarlig og vellykket realisering av prosjektet.	Bjarg har startet byggingen av Bjarg arena. Byrådet følger opp arbeidet i tråd med vedtak gjort i garantisak i bystyret.
15	Bystyrets organer og administrasjon	Bystyrets organer	HØP 25-28 Merknad 16.	HØP 25-28 Merknad 16. Høring om sikkerhet på bybane i blandet trafikk I bakgrunn av skadestatistikk for myke trafikanter og varsler fra førere vil det bli avholdt høring om sikkerhet for bybanen i blandet trafikk.	12. november 2025 arrangerte utvalg for miljø og byutvikling høring om bybanesikkerhet. Høringen ble steamet direkte på kommunens nettside.
15	Bystyrets organer og administrasjon	Bystyrets organer	HØP 25-28 Merknad 17.	HØP 25-28 Merknad 17. Investeringer i nye systemer Bystyret forutsetter at investeringer i nye systemer frigjør ressurser. DigDem innføres i 2025 for den politiske møteaktiviteten, og bystyret ber om at det i forbindelse med revidert budsjett redegjøres for gevinster systemet fører til.	Bystyret bestemte i mai 2022 (sak 143/22) at kommunen skulle anskaffe og ta i bruk en digital løsning for gjennomføring av politiske møter. Hovedformålet var og er å forenkle og effektivisere gjennomføring av politiske møter. Dette handler om å gi de folkevalgte bedre arbeidsbetingelser, gjøre arbeidet for administrasjonen mer effektivt og gi publikum enklere tilgang til saker og beslutningsprosesser. Ny løsning ble anskaffet høsten 2024 og tatt i bruk i de fleste politiske

Årsmelding 2025

					utvalg i januar/februar 2025, og innført i medvirkningsrådene utover høsten 2025. Gevinster av denne typen endringer kan både handle om reduserte kostnader, spart tid og økt kvalitet. Arbeid med gevinstrealisering pågår. P.t. har gjennomføring av prosjektet bidratt til effektivisering av administrativ tidsbruk. Første målinger av kvalitative gevinster hos brukerne gir klare indikasjoner på at de folkevalgte også opplever løsningen som en forbedring ifm gjennomføring av politiske møter. Integrasjon av ny streamingløsning med Digdem og innføring av ytterligere funksjonalitet i Digdem vil gi flere gevinster, inkludert økonomiske innsparinger, i 2026.
16	Administrasjon og fellesfunksjoner	Byrådsavdeling for finans	HØP 25-28 Merknad 23.	HØP 25-28 Merknad 23. Gassverket Bystyret viser til tidligere vedtatt merknad om fremtidig bruk av gassverkbygget. Uavhengig av utredningsarbeidet som nå foregår, ber bystyret byrådet konkret vurdere hvordan og hvorvidt eksterne aktører kan tilbys leiekontrakt eller kjøp mot oppgradering av bygningsmassen.	Som en del av det pågående utredningsarbeidet er det opplyst fra Plan- og bygningsetaten v/byggesaksavdelingen, at det ikke vil være mulig å få tillatelse til framtidig rehabilitering uten å håndtere de forurensede masser i grunnen. I følge samme etat, vil ingen bruk tåle å være i bygget, slik tilstanden er nå. Både Norconsult og Multiconsult har i tidligere rapporter synliggjort at det må påregnes store kostnader knyttet til å løse påviste problemer på eiendommen, herunder opprydding av forurensede masser i grunnen. Rapporten etter utredningsarbeidet er forventet å foreligge tidlig på nyåret 2026. Basert på de alternativer og anbefalinger som rapporten fremsetter for den videre utviklingen av tomten og bygningsmassen, så vil byrådet foreta en vurdering av hvilken gjennomføringsmodell som er mest hensiktsmessig og ønskelig.
16	Administrasjon og	Byrådsavdeling for finans	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 d.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 d. Bystyret ber byrådet om å sikre at alle utleieavtaler som leietaker ønsker å	Vedtaket er innarbeidet i rutinen for forlengelse av utleieavtaler i samråd med Eiendomsavdelingen i Etat for bygg og

Årsmelding 2025

	fellesfunksjoner			forlenge ved avtalens utløp, videreføres på reforhandlede og markedsmessige vilkår.	eiendom, som sitter med forvaltningen av avtaler om utleie av kommunale bygg og eiendommer.
16	Administrasjon og fellesfunksjoner	Byrådsavdeling for finans	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 e.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 e. Bystyrets organer skal ha fast tilhold i rådhuset, og bystyret ber byrådet utrede og fremme egne investeringsforslag for bruk av Magistraten og Manufakturhuset som kan erstatte deler av det kontorbehovet som i dag er løst gjennom eksterne leiekontrakter.	Eiendommene vil inngå i en større helhetlig plan som omhandler arealeffektivisering i kommunens eiendomsportefølje. I den forbindelse vil det, når det er tilstrekkelig klartlagt hvilke eksterne leiekontrakter det er realistisk at kan erstattes med egne lokaler, bli konkretisert hvilke bygningsmessige tiltak som er nødvendig for at byggene skal kunne fungere som kontorarbeidsplasser. Budsjettbehov vil spilt inn gjennom de ordinære budsjettprosessene.
16	Administrasjon og fellesfunksjoner	Byrådsavdeling for finans	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 f.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 f. Bystyret ber byrådet om å utrede og iverksette tiltak for å redusere lisensutgiftene.	Lisensutgifter for Bergen kommune i de aller fleste tilfeller bundet av avtaler med eksterne leverandører. En reduksjon i antallet lisenser vil derfor først gi en regnskapsmessig effekt når avtalen rulleres eller fornyes. Økt uttak av lisenser kan ha sammenheng med økt digitaliseringstakt, og kan være bidrag til effektivisering for berørte arbeidsprosesser. Det er gjort to grep for å sikre forutsigbarhet på lisenskostnader i kommende handlings- og økonomiplan. I 2025 forhandlet Bergen kommune frem en lisensavtale på kontorstøtte og samhandling for fem år, med dette grepet fikk kommunen bedre priser og økt forutsigbarhet. Det er også innarbeidet rutiner for at enheter skal ha løpende kontroll over personlige lisenser til ansatte. Dette har hatt en umiddelbar effekt på enhetenes utgifter og målet er at dette skal bidra over tid til rett nivå på lisensavtaler som håndteres sentralt.

Årsmelding 2025

					Det arbeides videre med påbegynte analyser i 2026 for å sammenstille oversikter, samt konkretisere tiltak og eventuelle effekter av tiltakene.
16	Administrasjon og fellesfunksjoner	Byrådsavdeling for finans	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 1.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 1. Bystyret fremhever at nøkternhet og kostnadseffektivitet skal være et styrende prinsipp for Bergen kommune. Bystyret ber derfor byrådet videreføre og intensivere arbeidet med effektivisering og rasjonalisering av kommunens drift og investeringer, hvor tjenester prioriteres og byråkrati reduseres.	Arbeidet med effektiviseringer og innsparinger har pågått i 2025 i tråd med bystyrets vedtak. Det fremkommer av årsmeldingen at vedtatte kutt og effektiviseringstiltak i stor grad er gjennomført som planlagt. Av vedtatte innsparinger på i sum 383 mill. i 2025, er om lag 340 mill. realisert. Dette gir et avvik på vel 43 mill. Se kapitlet <i>Effektivisering, innsparing og strukturtiltak</i> for samlet oversikt og nærmere detaljer. I vedtatt handlings- og økonomiplan 2026-2029 inngår ytterligere grep både i drifts- og investeringsbudsjettet for å øke kommunens økonomiske bærekraft.
16	Administrasjon og fellesfunksjoner	Byrådsavdeling for finans	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 17.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 17. Utskifting av lysarmatur til LED Bystyret ber byrådet om at utskifting av lysarmatur til LED bare gjennomføres i den grad det er strengt nødvendig.	Verbalvedtaket ligger til grunn som en direkte føring for arbeidet med utskifting av lysarmatur som skjer i regi av Etat for bygg og eiendom. Utskifting og oppgradering til LED skjer som hovedregel på en én-til-én basis så langt det er mulig, men enkelte steder må det skiftes ut et større antall for at lysstyringssystemene skal fungere tilfredsstillende.
16	Administrasjon og fellesfunksjoner	Byrådsavdeling for finans	Rev. budsj. 25 Vedtakspkt 12.	Rev. budsj. 25 Vedtakspkt 12. Med henvisning til pkt. 5 i kapitlet Andre forhold, vedtas følgende: a) Bystyret ber byrådet sikre at innarbeidelse av selvpålagte lokale krav i investeringsprosjekter skal begrenses til den grad det er hensiktsmessig og kostnadsbesparende på kort og lang sikt. b) Bystyret ber byrådet jobbe videre med kostnadsreduserende tiltak i byggeprosjektet med mål om kostnadsbesparende gevinst for	Verbalvedtaket er fulgt opp med en konkret bestilling til alle pågående utbyggingsprosjekter om kritisk å revurdere areal og funksjoner, egne bygningstekniske krav, samt nivå på kvalitet i valg av materialer. Handlingsrommet og potensialet for å foreta kostnadsreduserende endringer avhenger dog av hvilken fase det enkelte prosjekt befinner seg, og hvor langt man har kommet i en eventuell planprosess. Potensialet er lavest i de prosjektene hvor det allerede foreligger en vedtatt reguleringsplan, og der prosjektene nærmer seg en gjennomføringsfase, dvs. der

Årsmelding 2025

				kommunens investering, og med tanke på fremtidige driftskostnader.	hvor utlysning av entreprenørkonkurranse eller gjennomføringvedtak er nært forestående, og størst i de prosjektene som befinner seg i tidlig prosjektutviklingsfase, dvs. konseptfase eller skisseprosjektfase. Byrådet vil, så langt det er praktisk mulig, orientere om hvilke kostnadsreducerende grep som er tatt i det enkelte utbyggingsprosjekt i fremtidige saker som omhandler gjennomføringsvedtak.
16	Administrasjon og fellesfunksjoner	Byrådsavdeling for finans	Årsmelding 2024 merknad 1.	Årsmelding 2024 merknad 1. Bystyret ber byrådet om å oppta forhandlinger med departementet om renteberegning av fordringen "premieavvik" som pr. 31.12.2024 utgjør 3,44 milliarder kr. Beløpet har Bergen kommune inntektsført etter pålegg i budsjett- og regnskapsforskriften § 3-5, men staten har ikke betalt. Departementet har i mange år i hver eneste kommuneproposisjon erkjent et politisk ansvar for å dekke kommunenes premieavvik, men pengene uteblir. Det er i realiteten en kredittytelse som departementet i forskrifts form har pålagt Bergen kommune å yte til staten. Kommunens kredittytelse i form av denne pålagte "fordringen" har fra 01.01.2021 til 31.12.2024 vokst med 2,28 milliarder kr, og kommunen kan ikke lenger akseptere å yte en stadig økende gratiskreditt til staten på denne måten.	Finansbyråden sendte 10.2.2025 brev til Kommunal- og distriktsdepartementet, (KDD). Overskriften på brevet var «Pensjonspremieavvik og likviditetsutfordringer for kommunene.» Kommunen ba om et møte med KDD i samsvar med vedtak i bystyrets møte 30.10.2024. I brev fra KDD 4.4.2025 skrev departementet at det var godt kjent med de problemstillinger som finansbyråden tok opp. Departementet ved statssekretæren så det ikke som hensiktsmessig å ha et møte med Bergen kommune om temaet. I brevet sto det videre at det var ikke var vilkår i kommuneloven som var til hinder for at kommune kan finansiere premieavvik ved kassekredittlån over lang tid. Kommunesektorens rammevilkår er gitt av statlig myndighet. Den enkelte kommune er i utgangspunktet ikke i en forhandlingsposisjon overfor staten med sikte på å øke driftsrammene til sektoren. Kommunene må tilpasse seg til statlige regler og bevilgninger.
16	Administrasjon og fellesfunksjoner	Byrådsleders avdeling	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 a.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 a. Bystyret ber byrådet fortsette arbeidet med vurdering av organisering av konserntjenestene i 2025, med mål om en mer effektiv og formålstjenlig	Arbeidet med vurdering av konsernområdene HR, kommunikasjon og digitalisering pågikk våren 2025. Gjennom felles metode og prosess ble krav og organisering kartlagt, og hovedoppgaver utledet av lov, forskrift og politiske vedtak, som grunnlag for vurderinger

Årsmelding 2025

				organisering som kan gi varige kostnadsreduksjoner.	og anbefalinger. Vurderingene ble tatt med i arbeidet med Handlings- og økonomiplanen 2026-2029/ budsjett 2026, og resulterte i vedtak om kutt og effektiviseringer i bystyret i desember. Omstilling av kommunikasjonsfeltet ble gjennomført senhøsten 2025, og ny organisasjon var på plass fra 1. januar 2026.
16	Administrasjon og fellesfunksjoner	Byrådsleders avdeling	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 b.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 b. Bystyret ber byrådet etablere ordninger for å håndtere overtallige som sikrer rettferdig og lik behandling av kommunens ansatte. Det må vurderes både ordninger for en sentral enhet som koordinerer plassering av overtallige og ordninger med målrettede sluttpakker for ansatte som berøres av omstillinger med overtallighet.	Arbeidet ble iverksatt og fulgt opp i 2025, jf. byråds sak 1011/25 "Omstilling og restriktiv ansettelsespolitikk 2025" vedtatt 23.01.25. Det er i 2025 etablert en samordnet og koordinert håndtering av overtallige (Sentral koordinerende funksjon). Det er etablert oversikt over alle rekrutteringsprosesser i kommunen (påbegynte, aktive og avsluttede), og internt ledige stillinger er gjort mer tilgjengelige. En følger fortsatt opp omstillingstakt, prosesser og kvalitet.
16	Administrasjon og fellesfunksjoner	Byrådsleders avdeling	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 c.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 c. Bystyret ber byrådet lage en ordning for restriktiv ansettelsespolitikk for administrative stillinger i hele organisasjonen. Bystyret ber byrådet fortsette arbeidet med omstilling slik at kommunen både kan nå målene for effektivisering og samtidig sikre de ansattes rettigheter og at kompetansen i organisasjonen opprettholdes.	Arbeidet ble iverksatt og fulgt opp i 2025, jf. byråds sak 1011/25 "Omstilling og restriktiv ansettelsespolitikk 2025" vedtatt 23.01.25. I saken ble det svart ut hva som omfattes av restriktiv ansettelsespolitikk og hvordan en restriktiv ansettelsespolitikk skal praktiseres. Det er også gjort et omfattende arbeid med å revidere styrende dokumentasjon som gjelder omstilling i 2025, for å sikre at prosesser skjer arbeidsrettslig korrekt og enhetlig for ansatte.
16	Administrasjon og fellesfunksjoner	Byrådsleders avdeling	Rev. budsj. 25 verbalforslag 2.	Rev. budsj. 25 verbalforslag 2. Restriktiv ansettelsespolitikk Bystyret ber byrådet opprettholde restriktiv ansettelsespolitikk.	Restriktiv ansettelsespraksis ble opprettholdt i 2025 og fulgt opp i tråd med byråds sak 1011/25 "Omstilling og restriktiv ansettelsespolitikk 2025", vedtatt 23.01.25.
17	Beredskap og sivilforsvar	Byrådsavdeling for finans	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 15.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 15. Tilfluktsrom i Bergen Bystyret ber byrådet om en sak med status på tilgjengeligheten for tilfluktsrom i Bergen.	Byrådet vil fremme en egen sak om status på tilgjengeligheten av tilfluktsrom i Bergen til bystyret i løpet av våren 2026.

Kommunens tjenesteområder

01A-Barnehage

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet omfatter alle kommunale og private barnehager i Bergen kommune. Barnehagesektoren reguleres av Lov om barnehager (barnehageloven) med forskrifter. Bergen kommune er barnehagemyndighet for de private og kommunale barnehagene i kommunen og eier av de kommunale barnehagene. Eierforholdet ivaretas av Etat for barnehage, og er adskilt fra barnehagemyndigheten som er organisert i en egen seksjon på nivå 1 i byrådsavdelingen.

Bergen kommune har som barnehageeier ansvar for drift, resultat og opplæring av de 92 kommunale barnehagene, og sikre at de utfører tjenesten i tråd med lover og regler som gjelder for kommunal barnehagedrift. Kommunen som barnehagemyndighet skal gi veiledning og føre tilsyn med at alle barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk. Tjenesteområdet inneholder tilskudd til drift av alle kommunale og private barnehager i Bergen kommune.

Viktige begivenheter

Melkeplassen barnehage var gjennom total rehabilitering av eksisterende bygg i 2025. Barnehagen ble offisielt åpnet igjen 12. september 2025.

Søre skogvei barnehage flyttet og skiftet navn til Småpudden barnehage i august 2025.

Etat for barnehage har samarbeidet med Høgskulen på Vestlandet om gjennomføring av en offentlig sektor ph.d. Marion Oen disputerte med avhandlingen «Jeg ser at du vil leke - samskaping av navigerbare mulighetsrom for arbeid med lek i barnehagen» 26. november 2025. Dette er første gang det gjennomføres en offentlig sektor ph.d. i Byrådsavdeling for barnehage og skole.

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett			
Oppjustering barnehage	17 800	17 800	0 Oppjustering av midler til barnehage er innarbeidet i barnehagenes budsjetter i 2025.
Avvikle Språkstien i Søre Skogvei	-720	-720	0 Språkstien språktiltak ble avviklet fra høsten 2024.
Tilpasning av budsjett for ringevikarer i barnehager - Bemanningstjenester	2 800	2 800	0 Styrking av budsjettet for å dekke lønnsutgifter ved fravær og helligdager for ringevikarer i HR bemanning, som leverer

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
			vikarer til barnehagene, er innarbeidet i rammen.
Lavere utbetalinger av moderasjoner og tilskudd barnehager	-13 000	-13 000	0 Moderasjonene er redusert.
Sum	6 880	6 880	0
Tilpasning til aktivitetsnivå			
EBE - Justering av FDV-ramme for endringer i byggporteføljen	-63	-63	0 Endringen er innarbeidet i vedlikeholdsplanen til Etat for bygg og eiendom
Virksomhetsoverdragelse Senterhagen barnehage	1 200	1 200	0 Barnehagen ble overtatt av Bergen kommune i 2023. Det medførte en del økte kostnader, blant annet engangskostnader ved overtagelse. Økte kostnader i kommunale barnehager gir økt tilskudd til private barnehager 2 år etter. Disse kostnadene er innarbeidet i tildeling til de private barnehagene.
Nedtrekk i tråd med demografisk utvikling	-52 000	-52 000	0 Den forventede nedgangen i antall barn medførte en nedjustering av budsjettet på 52 mill kroner. I forbindelse med revidert budsjett så vi at antall barn i barnehage avvek en del fra dette. Budsjettet ble da korrigert opp med 26,5 mill. (eget økonomiplantiltak). Etter tellingen av barnehagebarn ble budsjettet korrigert igjen, da med en nedgang på ca 6,5 mill. (eget økonomiplantiltak).
Transport ved oppgradering av barnehager	760	760	0 Kostnadene er gått med til flytteutgifter til Flaktveit bhg, Klosteret barnehage og Småpudden barnehage.
Tilpasning av antall introduksjonsplasser	-5 000	-5 000	0 Antall plasser ble redusert i 2025.
Barnehage tilbud til bosatte flyktninger	-4 205	-4 205	0 Barnehage tilbudet til bosatte flyktninger er inkludert i det ordinære barnehage tilbudet. Antallet bosatte er derfor inkludert i beregningen for inneværende år i demografisk utvikling.
EBE - Strømsparingstiltak i kommunale bygg	1 200	1 200	0 Reduksjon i energiforbruk ble målt til 11,6% i 2025 sammenlignet med 2019 (referansenivået). Det er ikke mulig å tallfeste besparelsen i kroner, fordi det ikke er mulig å skille effekt av strømsparing fra effekt av energieffektivisering.
Sum	-58 108	-58 108	0
Nye tiltak			
Endret makspris barnehager	76 950	76 950	0 Maksimalprisen for foreldrebetaling i barnehage ble redusert fra august 2024 fra 3 000 kroner til 2 000 kroner per måned. reduksjonen i foreldrebetaling medfører økte kostnader for kommunen. Effekten av dette for høsten 2024 var på 66,5 mill. For 2025 øker kostnadene med vøreffekten som tilsvarer om lag 77 mill. kroner. Beløpet inneholder både økte kostnader ved at kommunen må betale en større andel av barnehagekostnadene og

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
			besparelser ved at kostnadene til moderasjoner til foreldre reduseres grunnet lavere pris.
Sum	76 950	76 950	0

Nye engangstiltak

Nærværprosjekt i barnehage	5 000	5 000	0 Nærværprosjektet er en viktig satsing for byrådet, der hovedmålet er å legge til rette for varig økt nærvær i kommunen. I 2025 ble det etablert et eget nærværprosjekt for barnehagene. Prosjektet ble besluttet organisert under det pågående Nærværprosjektet i Byrådsleders avdeling. I dette prosjektet ble det ansatt fire prosjektmedarbeidere, som har bidratt med lederstøtte, utvikling og gjennomføring av tiltak for å redusere sykefravær. I tillegg har de bidratt med støtte til arbeid med HMS, arbeidsmiljøgrupper og utvikling av verktøy for emosjonell belastning. Ett av tiltakene i prosjektplanen gjaldt støyreducerende tiltak i barnehagene.
Sum	5 000	5 000	0

Effektivisering

EBE - Ytterligere 10 % reduksjon i energiforbruk i kommunale bygg	-119	-119	0 Reduksjon i energiforbruk ble målt til 11,6% i 2025 sammenlignet med 2019 (referansenivået). Det er ikke mulig å tallfeste besparelsen i kroner, fordi det ikke er mulig å skille effekt av strømsparing fra effekt av energieffektivisering.
Sum	-119	-119	0

Kutt

Avvikle bemanningstilskudd åpne barnehager	-1 000	-1 000	0 Endringen er tatt hensyn til ved tildelingen av tilskudd for 2025 til åpne barnehager.
Avvikle avtale med Vil Vite for barnehagene	-615	-615	0 Det er ikke inngått ny avtale med Vilvite.
Avvikle Trengereid barnehage	-100	-100	0 Barnehagen ble lagt ned sommeren 2025
Kurs, seminar og reiser	-112	-112	0 Kuttet er hensyntatt i budsjett-tildelingen for 2025.
Tilpasning av kommunal innsats migrasjonspedagogikk	-5 680	-5 680	0 Antall ansatte er redusert fra høsten 2025 og de som fortsatt jobber på feltet vil i 2026 bli dekket av statlige tilskudd.
Avvikle avtale med Barnas kulturhus	-160	-160	0 Avtalen er avsluttet sommeren 2025.
Sum	-7 667	-7 667	0

Sum tiltak	22 936	22 936	0

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå			

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Justering i tråd med demografisk utvikling - barnehage	-6 450	-6 450	0 Den forventede nedgangen i antall barn medførte en nedjustering av budsjettet på 52 mill kroner (eget økonomiplantiltak). I forbindelse med revidert budsjett så vi at antall barn i barnehage avvek en del fra dette. Budsjettet ble da korrigert opp med 26,5 mill kr (eget økonomiplantiltak). Etter tellingen av barnehagebarn 1. september ble budsjettet korrigert igjen, da med en nedgang på ca 6,5 mill kroner (dette økonomiplantiltaket).
Økte kostnader til tilskudd til private barnehager etter vedtak fra Statsforvalteren	12 300	12 300	0 Vedtak for 2024 og 2025 er korrigert ut fra avgjørelsen fra statsforvalteren. Beløpet er utbetalt private barnehager.
Tilpasning av antall vikarer i kommunens vikarbyrå - Bemanningstjenester	-2 000	-2 000	0 Antall vikarer i kommunens vikarbyrå Bemanningstjenester i etaten HR bemanning ble tilpasset i tråd med budsjettrammen. Ved utgangen av 2025 var det 71 faste vikarer i 100% stilling.
Nedgang i moderasjoner	-17 500	-17 500	0 Moderasjonsbeløpet er redusert grunnet færre barn og lavere foreldrebetaling
Justering i tråd med demografisk utvikling	26 500	26 500	0 Den forventede nedgangen i antall barn medførte en nedjustering av budsjettet på 52 mill kroner (eget økonomiplantiltak). I forbindelse med revidert budsjett så vi at antall barn i barnehage avvek en del fra dette. Budsjettet ble da korrigert opp med 26,5 mill kr (dette økonomiplantiltaket). Etter tellingen av barnehagebarn ble budsjettet korrigert igjen, da med en nedgang på ca 6,5 mill kroner (eget økonomiplantiltak).
Sum	12 850	12 850	0
Nye tiltak			
Redusert foreldrebetaling	47 868	47 868	0 Foreldrebetaling for barn i barnehagen ble redusert fra 2000 kroner til 1200 kroner per måned fra og med august 2025. Dette medfører økte kostnader for kommunen. Ved utbetaling av tilskudd fra 3. kvartal til private barnehager og justert budsjett etter telling 1. september til kommunale barnehager, er denne endringen hensyntatt.
Sum	47 868	47 868	0
Sum tiltak	60 718	60 718	0

Utvikling og utfordringer

Kvalitetsutvikling og barnehagemiljø

Systematisk kvalitetsutvikling i kommunale barnehager

Etat for barnehage arbeidet med implementering av planen [Sammen for kvalitet – lek og medvirkning](#) gjennom hele 2025. Ledere og ansatte i kommunale barnehager deltok på samlinger for med tema hentet fra kvalitetsutviklingsplanen.

«Ledermøte byområdet» er samlinger for styrere/enhetsledere i kommunale barnehager. Tema på samlingen i november 2025 var «inkluderende felleskap». Etat for barnehage arrangerer også «Sammen for kvalitet-verksted», som er samlinger for styrere og pedagogiske ledere i kommunale barnehager. I oktober 2025 gjennomførte Etat for barnehage verksted med temaet «Barne- og foreldregruppens mulighet til å medvirke i barnehagens systematiske vurderingsarbeid». Her deltok rundt 200 ansatte fra kommunale barnehager.

Etat for barnehage arbeidet med implementering av planen [Sammen for kvalitet – lek og medvirkning](#) gjennom hele 2025. Foto: Thomas Tande

Systematisk vurderingsarbeid i kommunale barnehager

Det systematiske vurderingsarbeidet i kommunale barnehager skal sikre en målrettet og kunnskapsbasert tilnærming til barnehagenes kvalitetsutviklingsarbeid. Som støtte i arbeidet har Etat for barnehage i 2025 arrangert to ettermiddagssamlinger for barnehagenes lederteam.

Foreldreundersøkelsen i kommunale barnehager

Foreldreundersøkelsen ble gjennomført i januar 2025. 78 prosent av foreldre i kommunale barnehager deltok. Dette er en økning fra 2024, da deltakelsen var 62,9 prosent. Gjennomsnittlig resultat viser at foresatte i stor grad er fornøyd med det kommunale barnehagetilbudet. Kategorier som peker seg ut med lavest score er «Ute og innemiljø», «Informasjon» og «Medvirkning». Høyest score finner vi i kategoriene «Relasjon mellom barn og voksne», «Barnets trivsel», samt «Barnets utvikling».

Migrasjonspedagogisk arbeid i barnehagene (inkluderende barnehage tilbud)

Bergen kommune har som mål å gi et godt barnehage tilbud til barn og familier med minoritetsspråklig bakgrunn. Per desember 2025 var det registrert 2 471 minoritetsspråklige barn i barnehager i Bergen.

Ordningen «Tilskudd til barnehager med høy andel minoritetsspråklige barn» bidro til at 36 barnehager (20 kommunale og 16 private) fikk tilskudd til ekstra personalressurser i arbeidet med språk og inkludering i 2025.

Migrasjonspedagogisk fagteam ble etablert i august 2025. Fagteamet består av tre migrasjonspedagoger og fire migrasjonspedagogiske medarbeidere med flerspråklig kompetanse. Ordningen med migrasjonspedagogisk team bidro i 2025 til at 34 barnehager (18 private og 16 kommunale) mottok veiledning, kompetanse og støtte i arbeidet med minoritetsspråklige barn og familier. Ordningen omfatter primært arbeid på systemnivå, men det har også vært gitt individrettet støtte og hjelp til noen barn.

Etat for barnehage gjennomførte i 2025 tverrfaglig samarbeid med Senter for migrasjonshelse, Introduksjonssenteret i Etat for inkludering og det spesialpedagogiske fagfeltet for å styrke arbeidet med språk og inkluderende barnehagemiljø for minoritetsspråklige barn og familier.

Byrådsavdeling for barnehage og skole gjennomførte også fagsamling på området, der 75 ansatte i private og kommunale barnehager deltok. Migrasjonspedagoger bidro med kompetanse på Høgskulen på Vestlandet (HVL), samt på konferanser og fagsamlinger i regi av eksterne instanser.

Barnehagebygg

Nybygg og rehabiliteringer

Melkeplassen barnehage har i 2025 vært gjennom total rehabilitering av eksisterende bygg. Barnehagen har plass til inntil 53 barn og ble offisielt åpnet igjen 12. september 2025.

Flaktveit barnehage var under rehabilitering i 2025. Arbeidet er planlagt ferdigstilt i tredje kvartal 2026.

TOTALREBABILITERT: Melkeklassen barnehage var gjennom en total rehabilitering i 2025. Den grågrønne fargen er tilbakeført til den opprinnelige. Taket er også tilbakeført i gammel stil, mosegrodd takstein er erstattet med tradisjonelt skifertak. Foto: Kristin Bergitte Hauge

Helsevern godkjenning

Av 91 barnehager mangler to barnehager helsevern godkjenning per 31.12.2025. Dette gjelder Liakroken barnehage og Gyldenpris barnehage.

Erstatningsbarnehager

Bergen kommune hadde i 2025 to erstatningsbarnehager. Dette er Blådalen barnehage og Iristunet barnehage. Det ble gjort bygningsmessige oppgraderinger i Iristunet barnehage, som ble ferdigstilt i 2025. Flaktveit barnehage brukte Blådalen barnehage som erstatningbarnehage i 2025.

Bemanning og kompetanseutvikling

Rekruttering til kommunale barnehager

Søkertallene til både styrerstillinger, pedagogstillinger, fagarbeidere og ufaglærte går ned. Konsekvensen av lavere søkertall til barnehagelærerutdanningen begynte i 2025 å bli synlig.

Kompetanseheving og videreutdanning i regi av Etat for barnehage

20 kommunalt ansatte barnehagelærere har startet med videreutdanning for barnehagelærere barnehageåret 2025/2026. Åtte styrere og styrerassistenter/stedfortreder har startet på lederutdanning for styrere. Etat for barnehage samarbeider med Høgskulen på Vestlandet om Arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning. Ansatte som deltar her, har i 2025 fått støtte fra statlige kompetansemidler.

Etat for barnehage har i 2025 samarbeidet med HR Bemanning og Yrkesopplæringen om et tilbud til ansatte som ønsker å ta tverrfaglig teorieksamen og påfølgende fagprøve. Tilbudet er i regi av Fylkeskommunen.

Veiledning for nyutdannede barnehagelærere i kommunale barnehager

I tråd med Plan for veiledning av nyutdannede barnehagelærere deltar 22 nyutdannede barnehagelærere i kommunale barnehager og deres veiledere i veiledningsordningen som hadde oppstart høsten 2025.

Kompetanseutvikling og tilskuddsordninger for private og kommunale barnehager - ReKomp

Regional kompetanseordning (ReKomp) er en nasjonal tilskuddsordning for å styrke kollektiv kompetanseutvikling i regi av barnehagemyndigheten. I 2025 var det totalt 28 barnehager som ble tildelt tilskudd gjennom ReKomp. Disse barnehagene skal inngå partnerskap og utviklingsarbeid med HVL. Målet er å styrke profesjonsfelleskapet, utvikle praksis som er forskningsinformert og bidra til kompetansebygging i hele personalgruppen, slik nasjonale føringer krever. I tillegg til kompetanseløypene ble det i 2025 arrangert samling for private og kommunale barnehager med tittelen "Når en ansatt er mistenkt for overgrep i barnehagen." Samlingen er utviklet i samarbeid med Vest politidistrikt og retter seg mot eiere, styrere og pedagogiske ledere. Her deltok 18 barnehager. Det ble også igangsatt et eget prosjekt i to barnehager med navnet "Lek som brobygger mellom barnehage og skole". Dette for å styrke sammenhengen i overgangen mellom barnehage og skole og vise hvordan lek kan skape trygghet, tilhørighet og kontinuitet for barna. Kursrekken "Omsorgssvikt, overgrep og traumer" ble i 2025 arrangert med fem samlinger. Samlingene gir kunnskap om hvordan temaet kan forebygges, oppdages og håndteres i barnehage.

Statlige midler til økt pedagogtetthet og toppet bemanning

Den statlige tilskuddsordningen til økt pedagogtetthet i kommunale og private barnehager i utsatte levekårsområder er på 20,2 millioner kroner for 2025–2026 administrert av barnehagemyndigheten. I Olsvik, Loddefjord, Slettebakken og Solheim nord/sør mottok 23 barnehager støtte i 2025. I tillegg mottok 16 barnehager utenfor disse områdene, men med mange minoritetsspråklige barn og familier med lav inntekt, fått midler. Totalt deltar 39 barnehager (22 kommunale og 17 private). Midlene skal primært brukes til å styrke bemanningen med flere barnehagelærere. Målet er å redusere sosiale forskjeller gjennom styrket språkarbeid, tidlig innsats for barn som trenger ekstra støtte og et mer inkluderende barnehagemiljø.

Det statlige tilskuddet til toppet bemanning i private og kommunale barnehager er på 10,6 millioner kroner for 2025–2026. Totalt deltar 50 barnehager (21 kommunale og 29 private).

Forebygging av vold og trusler

Arbeid med gjennomføring av kompetanseplanen «VoT» (vold og trusler) i de kommunale barnehagene skulle etter planen vært ferdigstilt i 2025. Grunnet oppstart av nærværprosjekt for Etat for barnehage i 2025, som førte til svært mye tid til opplæring og møter, er frist for gjennomføring av kompetanseplan utsatt til 2026.

Digitalisering og personvern

I 2025 arbeidet Byrådsavdeling for barnehage og skole videre med å etablere en bedre oversikt og struktur over digitale ressurser for de kommunale barnehagene, og sikre kommunale barnehager lettere tilgang til applikasjoner for nettbrett gjennom et bibliotek med relevante applikasjoner. Dette legger også til rette for trygge og gode digitale løsninger og etterlevelse av lovkrav.

Barnehagemyndigheten, veiledning og tilsyn

Kompetansehevende tiltak med veiledning som virkemiddel

I 2025 gjennomførte Byrådsavdeling for barnehage og skole veiledning i 238 barnehager etter barnehageloven § 42. Tema var plikten til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Videre deltok 114 barnehager på veiledning i barnehageloven § 43 om skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen krenker et barn. I tillegg fikk 126 deltakere veiledning i § 46 om opplysningsplikten til barnevernet. Åpne barnehager er underlagt samme lov- og regelverk som ordinære barnehager. Byrådsavdeling for barnehage og skole gjennomførte veiledning med alle de 15 åpne barnehagene for å styrke deres regelverkforståelse i sitt arbeid med å fremme trivsel, forebygge mobbing og utvikle systematiske tiltak som sikrer et godt og trygt barnehagemiljø.

Tilsyn

Kommunen er lokal barnehagemyndighet og påser at kommunale og private barnehager følger pliktene etter barnehageloven med forskrifter.

Tematisk tilsyn

Tematilsynet handler om barnehagelovens kapittel VIII om psykososialt barnehagemiljø. I 2025 ble det åpnet tilsyn med elleve barnehager. Fem av de totalt elleve tilsynene er fulgt opp i 2025 hvor fire av fem barnehager fikk vedtak om pålegg om retting av brudd på regelverket.

Hendelsesbaserte tilsyn

I 2025 ble det meldt inn 22 meldinger, i hovedsak fra foreldre. Meldingene handlet om psykososialt barnehagemiljø, melding til barnevernet, oppfølging av barn med spesielle behov, religiøse kostholdshensyn, foreldresamarbeid, foreldreansvar og samværsrett, styrerressurs og mangel på personal (redusert åpningstid og stenging av avdelinger på grunn av fravær). To av sakene er fortsatt åpne og følges opp i 2026.

Godkjenning

I 2025 ble det fattet 13 vedtak om godkjenning etter barnehageloven § 14. Dette gjelder fem kommunale barnehager og åtte private barnehager. Alle vedtakene ble gitt til eksisterende barnehager etter rehabilitering og/eller ombygging. Det ble ikke etablert nye barnehager i 2025.

Dispensasjon fra norm for pedagogisk bemanning og grunnbemanning

Barnehager som ikke oppfyller kravene til pedagogisk bemanning eller grunnbemanning, kan søke om dispensasjon. I 2025 ble det innvilget 36 dispensasjoner, fordelt på 10 vedtak fra kommunale

barnehager og 26 vedtak fra private barnehager. Dette er en betydelig økning sammenlignet med 2024, da det ble behandlet 17 søknader. Økningen i dispensasjoner handler om at søkertallene til både styrerstillinger, pedagogstillinger, fagarbeidere og ufaglærte går ned.

Tverrfaglig samarbeid

[God overgang fra barnehage til SFO og skole](#)

I november 2025 arrangerte Etat for barnehage og Etat for skole fire kulturmøter om trygg og god overgang mellom barnehage og skole/SFO. Pedagoger og ledere i kommunale barnehager, skoler, SFO og PPS- ansatte var målgruppen for kulturmøtene. Til sammen var det 360 påmeldte.

Andre tiltak

[Forskningsprosjektet EX-PED-LAB](#)

Etat for barnehage har vært partner i forskningsprosjektet EX-PED-LAB sammen med BARNkunne ved Høgskulen på Vestlandet. Forskningsprosjektet er finansiert av Norges forskningsråd, og målet med prosjektet er å prøve ut «verkstedsmetodologi» i arbeidet med utvikling av barnehagenes pedagogiske praksis. 27. november 2025 ble prosjektet avsluttet.

[Forskningsprosjekt MoveEarly](#)

I oktober 2025 var det samling for alle tiltaksbarnehagene i forsknings- og utviklingsprosjektet MoveEarly. 15 kommunale barnehager og ti private barnehager fra Norlandia deltar. Samlingen besto av kompetanseheving og arbeid i barnehagens prosjektgruppe.

[Nærværprosjekt i Etat for barnehage](#)

I januar 2025 ble det tildelt fem millioner kroner til Bergen kommunes nærværprosjekt for de kommunale barnehagene. Det ble satt av 2,75 prosent stilling finansiert av de tildelte fem millionene, for å gjennomføre tiltakene knyttet til nærværprosjektet i barnehagene. Evaluering ved utgangen av 2025 viste at de aller fleste tiltak i nærmiljøprosjektet i Etat for barnehage ble gjennomført i tråd med planen. Evaluering av prosjektet og tilbakemeldinger fra barnehagestyrene danner grunnlag for Etat for barnehage sitt videre arbeid med nærvær og sykefraværsoppfølging. Etat for barnehage erfarer at systematisk arbeid for reduksjon av sykefravær, samt tiltak gjennom nærværprosjekt i 2025 har hatt effekt på sykefraværssituasjonen. Sykefraværet ble redusert fra 14,4 prosent i 2024 til 13,8 prosent i 2025. Det systematiske arbeidet videreføres og følges tett opp av etaten.

[Innovasjonsmidler til «Emosjonelle krav i barnehagene»](#)

Etat for barnehage fikk i 2024 og 2025 tildelt innovasjonsmidler fra Statsforvalteren knyttet til temaet "Emosjonelle krav i barnehagene". Innovasjonsprosjektet var i 2025 en del av nærværprosjektet for Etat for barnehage. Verktøy for forebygging, håndtering og oppfølging av emosjonelle krav er ferdigstilt og implementering pågår.

I 2025 deltok 1 710 barn på svømmeopplæringen for 4-5-åringer i private og kommunale barnehager. Målet er å gi barn bedre svømmeferdigheter og økt trygghet i vann – uavhengig av bakgrunn og bosted.

Foto: Lena Hellesøy Bakke

Svømmeopplæring

Utdanningsdirektoratet tildeler midler for at kommuner kan tilby svømmeopplæring for 4- og 5-åringer i private og kommunale barnehager. I 2025 deltok 1 710 barn, fordelt på 50 kommunale og 70 private barnehager. Svømmeopplæringen ble gjennomført i kommunale anlegg og skolebasseng i samarbeid med lokale svømmeklubber.

Bemanningstjenester – kommunens interne bemanningsbyrå

Bemanningstjenester er en avdeling i etaten HR Bemanning, og er kommunens bemanningsbyrå for midlertidige bemanningsbehov i barnehagene.

Bemanningstjenester opplever svært høy etterspørsel etter vikarer og løser ofte over 220 oppdrag daglig. Samtidig ser en at det er en høyere etterspørsel fra barnehagene enn det Bemanningstjenester kan levere. I 2025 var det registrert rundt 45 000 løste oppdrag og 3000 uløste oppdrag. Det sistnevnte er klart lavere enn året før, som endte med 5000 uløste oppdrag.

Ved utgangen av 2025 var det ansatt 71 faste vikarer i 100 % stillinger i Bemanningstjenester, der 49 er assistenter og 22 er fagarbeidere. I tillegg har Bemanningstjenester rundt 160 vikarer med rammeavtale, som dekker midlertidige oppdrag til barnehagene.

Hovedutfordringen for vikarområdet er å få tak i nok kvalifisert arbeidskraft. Det er stor konkurranse i arbeidsmarkedet om å sikre seg kvalifiserte vikarer, og erfaringen er at rekrutteringsprosessen må håndteres effektivt for å beholde søkerne.

Aktivitetsnøkkeltall

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Andel 0-åring i barnehage av alle 0-åring	9,2 %	8,3 %	11,0 %	10,0 %
Andel barn i barnehage 1-2 år	91,6 %	93,5 %	93,5 %	94,0 %
Andel barn i barnehage 1-5 år	95,6 %	96,7 %	96,4 %	96,8 %
Andel barn i barnehage 3-5 år	98,3 %	98,9 %	98,3 %	98,6 %
Andel barn i kommunale barnehager	39,1 %	40,0 %	40,0 %	38,8 %
Andel bydeler med oppfylt bydelsvis dekning i barnehageopptaket	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Antall barnehager	250	244	239	238
Antall godkjente plasser - åpne barnehager	575	575	575	575
Barn 0 år med barnehageplass	269	236	338	299
Barn 1-2 år	6 110	6 001	5 673	5 731
Barn 1-2 år med barnehageplass	5 598	5 608	5 307	5 385
Barn 3-5 år	9 549	8 844	8 930	8 755
Barn 3-5 år med barnehageplass	9 326	8 748	8 774	8 634
Barn 6 år med barnehageplass	21	18	29	29
Sum alle barn med barnehageplass	15 043	14 610	14 448	14 347
Sum barn 1-5 år	15 699	14 845	14 603	14 486
Sum barn 1-5 år med barnehageplass	14 790	14 356	14 081	14 019

Sammenligning med andre kommuner

	Bergen 2024	Bergen 2025	Oslo Trondheim kommune	Stavanger	ASSS uten Oslo
Prioritet					
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (B)	14,9 %	15,3 %	14,7 %	16,2 %	15,7 %
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (B) *)	239 358	247 514	263 081	246 092	247 430
240 590					
Produktivitet					
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager (B)	5,9	5,9	5,8	5,8	5,7
5,8					
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i private barnehager (B)	5,9	5,9	5,8	5,8	5,7
5,8					
Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigert oppholdstime i kommunale barnehager (kr) *)	73,9	75,0	88,5	75,5	80,2
Kvalitet					
Andel barnehagelærere i prosent av grunnbemanningen (prosent)	46,2 %	45,5 %	39,5 %	45,6 %	35,4 %

*) Inflasjonsjustert med deflator

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Regnskap 2024	Justert budsjett 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
Barnehage	2 685,3	2 921,2	3 227,6	-319,7	2 907,9	13,3
To-språklig assistanse	12,8	7,6	23,7	-16,2	7,5	0,1
Førskolelokaler og uteareal	334,6	338,8	394,2	-56,5	337,8	1,1
Sum	3 032,8	3 267,6	3 645,5	-392,4	3 253,1	14,4

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
1-Byrådsleders avdeling	24,5	30,6	37,6	-6,8	30,8	-0,3
2-Byrådsavdeling for finans	147,3	146,1	196,0	-49,2	146,8	-0,7
4-Byrådsavdeling for barnehage og skole	2 822,7	3 047,1	3 370,3	-334,8	3 035,5	11,6
4-Byrådsavdeling for barnehage og skole	2 822,7	3 047,1	3 370,3	-334,8	3 035,5	11,6
90-Fellesposter - bykassen	38,3	43,8	41,6	-1,6	40,0	3,8
Sum	3 032,8	3 267,6	3 645,5	-392,4	3 253,1	14,4

Kommentar til status økonomi

Byrådsavdeling for barnehage og skole gikk med et mindreforbruk på i underkant av 11,6 mill. i 2025 på tjenesteområde 01A barnehage. Tjenesteområdet omfatter sentrale poster og Etat for barnehage med tilhørende enheter.

Byrådsavdelingen sentralt hadde i 2025 et mindreforbruk på om lag 15,6 mill. Dette skyldes i hovedsak en nedjustering av avsetning på tap på fordringer med på i underkant av 3 mill kroner, lavere moderasjoner enn forventet med nesten 3,8 mill kroner, Færre vedtak om tilskudd til høye pensjonsutgifter i private barnehager enn forventet (ca 0,5 mill kroner), høyere inntekter for barn bosatt i annen kommune som går i barnehage i Bergen og lavere kostnader for barn bosatt i Bergen som gikk i barnehage i annen kommune. Netto utgjør disse to omlag 3,9 mill kroner i positivt avvik. I tillegg benyttet man nesten 2 mill kroner mindre til utredning enn det som var budsjettet.

Barnehagene hadde samlet et merforbruk på om lag 4,76 mill. Dette skyldes i stor grad kjøp av vikartjenester til både korttids- og langtids sykefravær og fødselspermisjoner. Barnehagene har jobbet godt med nærværprosjektet, og sykefravær i 2025 er lavere enn året før.

Etat for barnehage sentralt har et mindreforbruk på om lag 0,5 mill kroner. Det skyldes blant annet lavere kostnader til busser enn forventet og overføring av midler fra nærværprosjektet.

Byrådsleders avdeling endte det med et merforbruk på kr. 0,3 mill. knyttet til kommunens vikarbyrå "Bemannings-tjenester" i etaten HR bemanning. Budsjetttrammen ble justert ned i 2. tertialrapport 2025 med kr. 2,0 mill. grunnet vakante vikarstillinger og utfordringer med å nå det planlagte bemanningsnivået på grunn av høy turnover.

Byrådsavdeling for finans ved Etat for bygg og eiendom endte med et merforbruk på tjenesteområdet på 0,73 mill. som følge av noe høyere utgifter til energi, samt til drift og vedlikehold av barnehagebyggene.

På **sentrale budsjettposter (Fellesposter – bykassen)** skyldes mindreutgiften i hovedsak arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon. Arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon avsettes ved årsslutt, i motsetning til øvrig sykelønnsrefusjon som føres løpende gjennom året. Dette skyldes tekniske forhold. Avviket må derfor ses i sammenheng med avvik på øvrige byrådsavdelinger.

Status mål

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål 2025	Resultat 2025	Statusbeskrivelse mål
Inkluderende by	Barnehagebarn er aktive og medskapende i lek og læring	Foreldreundersøkelsen: "Jeg har inntrykk av at barnet mitt får være med på å påvirke innholdet i barnehagedagen"	4,4	4,1	Foreldreundersøkelsen ble gjennomført januar 2025. Dette er et spørsmål som har høy andel "vet ikke" svar. På landsbasis er resultatet 4,1.
	Barnehagebarn utvikler sin språklige kompetanse	Foreldreundersøkelsen: "Jeg har inntrykk av at barnehagen tilrettelegger for mitt barns språkutvikling"	4,6	4,6	Foreldreundersøkelsen ble gjennomført januar 2025. På landsbasis er resultatet 4,6.
Omstillingsdyktig og økonomisk bærekraftig kommune	Høy kompetanse som sikrer kvalitet	Andel barnehagelærere	50,0 %	44,0 %	Telldato fra Utdanningsdirektoratet: 15.12.2025.
		Andel fagarbeidere	36,0 %	36,0 %	Tall hentet fra Utdanningsdirektoratet.
	Høy kompetanse som sikrer kvalitet og medvirkning	Foreldreundersøkelsen: "Jeg har inntrykk av at barnehagen legger til rette for allsidig lek og aktiviteter"	4,7	4,6	Foreldreundersøkelsen ble gjennomført januar 2025. På landsbasis er resultatet 4,7.
	Høyt nærvær	Sykefravær	13,0 %	13,7 %	Gjelder kommunale barnehager.
	Sikre barnehageplass til alle barn i Bergen kommune	Andel barn i barnehage	97,0 %	96,6 %	Telldato var 15. desember 2025.
Trygg by i alle livsfaser	Løse barnehagenes vikarbehov med kompetente vikarer	Andel vikaroppdrag i barnehager som dekkes av interne vikarer ansatt i Bemanningstjenester	65,0 %	47,4 %	Bemanningstjenester har i 2025 mottatt bestilling av vikarer til 48 187 oppdrag til kommunens barnehager. 47,4% av disse oppdragene har blitt løst av vikarer i Bemanningstjenester. Etterspørselen etter vikarer har vært større enn det man har klart å løse. Totalt 3 172 oppdrag er registrert som uløste. Totalt 45 015 vikaroppdrag i barnehager har blitt løst av vikarer fra kommunen og rammeleverandører. 50,8% av disse oppdragene har blitt løst av vikarer i Bemanningstjenester. Av disse har 25% av oppdragene blitt løst av fast ansatte vikarer og 25,3% har blitt løst

Årsmelding 2025

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål 2025	Resultat 2025	Statusbeskrivelse mål
					av interne ringevikarer. Eksterne byråer har bidratt med å løse 49% av vikaroppdragene som har blitt registrert av barnehagene.
	Sikre helseverngodkjente barnehager	Andel helseverngodkjente kommunale barnehager	97,8 %	97,8 %	Per desember 2025 er 89 av 91 kommunale barnehager helseverngodkjent.
	Trygt og inkluderende barnehagemiljø	Foreldreundersøkelsen, barnets trivsel: "Jeg har inntrykk av at barnet mitt trives i barnehagen, at mitt barn har venner"	4,8	4,8	Foreldreundersøkelsen ble gjennomført januar 2025. Oppnådd resultat på indikatoren er i tråd med målet på første påstand "Jeg har inntrykk av at mitt barn trives i barnehagen" og noe under på andre påstand "Jeg har inntrykk av at mitt barn har venner". På landsbasis er resultatet 4,8/4,7.
		Foreldreundersøkelsen: "Jeg opplever at barnehagen har nulltoleranse for utestenging, vold, diskriminering og trakassering"	4,9	4,7	Foreldreundersøkelsen ble gjennomført januar 2025. Dette spørsmålet er lagt til lokalt for foreldreundersøkelsen i Bergen kommune.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
HØP 25-28 Verbalvedtak 10 m.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 m. Bystyret ber byrådet vurdere nedleggelse, sammenslåing eller relokalisering av små barnehager, og barnehager i lite hensiktsmessige bygg og usikker driftsøkonomi, og komme tilbake med en sak til bystyret.	Arbeidet med å tilpasse barnehagestrukturen startet opp i siste del av 2024. Resultatet av vurderingen inngår som del av Handlings- og økonomiplan 2026-2029. Forslagene om endringer i barnehagestruktur ble vedtatt i bystyrets behandling av Handlings – og økonomiplanen 2026-2029 i bystyremøtet i desember 2025.
HØP 25-28 Verbalvedtak 12.	HØP 25-28 Verbalvedtak 12 Det vises til byrådets Tilleggsinnstilling hvor det foreslås å endre de lokale retningslinjene for tildeling av tilskudd til åpne barnehager knyttet til besøkstall. Bystyret ber byrådet om å komme tilbake med en vurdering av en eventuell endring i tilskuddsmodellen, og bystyret forutsetter at det skjer etter en involvering av byens åpne barnehager.	Byrådsavdeling for barnehage og skole arbeider med å oppdatere de lokale retningslinjene for tilskudd til åpne barnehager, i tråd med føringer i HØP 2026-2029. Forslag til ny tildelingsmodell tar sikte på at tilskuddet skal bli fordelt slik at barnehagene i større grad skal få tilskudd etter reelt antall barn som benytter tilbudet. For å sikre involvering av åpne barnehager er det gjennomført møter med NÅBO (Nettverk for Åpne Barnehager i Bergen og Omegn) i juni 2025 og oktober 2025. Det er planlagt et nytt møte med NÅBO i slutten av januar 2026, for at de kan komme med eventuelle innspill. Sak om

Årsmelding 2025

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
		retningslinjer forventes lagt frem for politisk behandling i løpet av første halvår 2026.
Rev. budsj. 25 Verbalforslag 7.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 7. Tilskuddet til Åpne Barnehager. Bystyret ber byrådet legge frem en sak om innretning av tilskuddet til Åpne Barnehager.	Byrådsavdeling for barnehage og skole arbeider med politisk sak om retningslinjer for tildeling av tilskudd til åpne barnehager. Saken forventes lagt frem for politisk behandling i løpet av første halvår 2026.

Investeringer

Beløp i mill. kr

Investering	Saksref.	Godkj.vedtak	Totalbudsjett		Vedtatt ferdigår	Estimert ferdigkvartal	Årets budsjett		
			Vedtatt	Totalprognose			Just. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Bergen kommunes barnehageselskap AS - avviklingsoppgjør		IA	21,6	21,6	2025	Ferdig	0,0	0,4	-0,4
ENØK-prosjekter		-	-	-	Løpende	Løpende	5,8	4,5	1,3
Flaktveit barnehage - rehabilitering	BY 270/24	59,4	59,4	59,4	2025	2.kv. 2026	33,0	32,6	0,4
Gullstølbotn barnehage - prosjektutvikling		IA	7,2	7,2	2027	4.kv. 2027	0,5	0,8	-0,3
Gyldenpris barnehage - prosjektutvikling		IA	11,3	11,3	2024	1.kv. 2027	0,7	0,5	0,1
Handlingsplan 1-2 - barnehage		-	-	-	Løpende	Løpende	11,5	9,8	1,7
Haugatun flerbruksbygg - prosjektutvikling		IA	0,7	0,7	2024	2.kv. 2029	0,4	0,0	0,4
Indre Arna barnehage - prosjektutvikling		IA	14,9	14,9	2024	4.kv. 2028	0,1	0,1	0,0
Innvendig oppgraderinger - Barnehage		-	-	-	Løpende	Løpende	5,0	2,0	3,0
Inventar byggeprosjekter - barnehage		-	-	-	Løpende	Løpende	2,7	1,7	1,0
Iristunet barnehage - oppgradering		IA	11,0	11,0	2025	Ferdig	7,2	7,2	0,0
Led-belysning kommunale bygg	0	IA	21,3	21,3	2040	4.kv. 2039	1,0	0,6	0,4
Melkeplassen barnehage	BY 351/22	70,4	93,0	93,0	2024	Ferdig	20,3	19,7	0,6
Mindre bygginvesteringer - sekkepost		-	-	-	Løpende	Løpende	45,0	34,4	10,5
Olsvik barnehage		IA	180,0	180,0	2023	4.kv. 2027	2,6	2,9	-0,3
Seljedalen Barnehage - Prosjektutvikling	0	IA	3,0	3,0	2029	4.kv. 2026	0,5	0,0	0,5
Sentral korreksjon		-	-	-	Løpende	Løpende	-6,9	0,0	-6,9
Slettebakken barnehage - prosjektutvikling		IA	10,7	10,7	2023	4.kv. 2029	0,0	0,0	0,0
Tiltak for personer med funksjonsnedsettelse		-	-	-	Løpende	Løpende	0,4	0,0	0,4
Sum øvrige prosjekter							1,8	0,4	1,4
Sum							131,5	117,7	13,8

Statustekst investeringer

ENØK-prosjekter

I Grønn Virksomhet - Klima og miljøplan for Bergen kommunes virksomhet - ble det vedtatt en målsetting om at energibruk i kommunale bygg skal reduseres med 30 % innen 2030, sammenlignet med 2019. Typiske ENØK-tiltak som skal gjennomføres er:

- Skifte ut defekt luft/vann-varmepumpe, ombygging varmesentral
- Tiltak for å kontrollere radon i utsatte bygg
- Bytte eldre varmegjenvinner mot roterende gjenvinner i ventilasjonsanlegg
- Innregulering av varmeanlegg
- Nyinstallasjon og utskiftning av anlegg for sentral driftsstyring (SD-anlegg)
- Installasjon av solfangere
- Enkel automatisering av styring av panelovner
- Installere varmepumpe i bygg med vannbåren varme

Det er i 2025 fattet gjennomføringsvedtak for fem nye tiltak. Videre er det enkelte prosjekter som ble startet opp i 2024 og som går over flere år, og flere utredninger som gjelder fremtidige prosjekt pågår også. Det største prosjektet innenfor budsjettposten er Arna Brannstasjon - oppgradering av ventilasjon hvor samlet kostnad for tiltaket forventes å bli ca. kr 14 mill.

Andre store prosjekter i 2025 var Fjellsiden Barnehage - oppgradering av ventilasjon og Jekteviken 6a - etterisolering av fasade. Begge prosjekter med en forventet kostnad på ca. kr 2,5 mill.

Flaktveit barnehage - rehabilitering

Barnehagen har hatt stort behov for rehabilitering og oppgradering for å oppfylle myndighetskrav. Blant annet oppføres et mindre tilbygg, det etableres et bedre skille mellom ren og skitten sone samt en oppgradering av stellerom og toaletter. Prosjektet forventes ferdigstilt i løpet av 2026.

Gullstølbotn barnehage - prosjektutvikling

Ved Gullstølbotn barnehage er det behov for å innfri myndighetskrav. Dette krever full innvendig rehabilitering, sammenslåing av arealer og utbedring av romløsning. Budsjettposten skal dekke kostnader for planlegging og utvikling av prosjektet, mens midler til gjennomføringsfasen inngår i sekkepost inntil videre. Årets merforbruk skyldes høyere aktivitet enn anslått. Årsavviket medfører ikke justering av totalprognose.

Gyldenpris barnehage - prosjektutvikling

Det er behov for en ombygging av Gyldenpris barnehage for å tilfredsstille myndighetskrav og opprettholde nåværende antall plasser. Uteområdet har store utfordringer knyttet til støy. For tiden gjennomføres det utredninger for å kartlegge hvilke føringer dette gir for prosjektet, dette vil påvirke fremdrift. Budsjettposten skal dekke kostnader for planlegging og utvikling av prosjektet, mens budsjett for gjennomføringsfasen inngår i sekkepost inntil videre. Årets mindreforbruk skyldes lavere aktivitet enn anslått. Årsavviket medfører ikke justering av totalprognose.

Handlingsplan 1-2 - barnehage

Med bakgrunn i byrådssak 20/19 Prinsipper og tiltak for å realisere full bydelsvis barnehagedekning fra 2019 ble det startet en større kartlegging av utvalgte eksisterende kommunale barnehagers behov. En del av barnehagene hadde avvik etter tilsyn som måtte utbedres. Budsjettposten omfattet i utgangspunktet 24 barnehager.

Prosjektet har i etterkant fått justert innhold ved at antallet barnehager er redusert, samtidig som prosjektomfanget i de barnehagene som utbedres er blitt større. I forbindelse med revidert budsjett 2025 ble budsjettposten økt med kr 2 mill. til et samlet budsjett på kr 11,5 mill. Midlene er disponert til følgende tiltak:

- Fløyfjellet Naturbarnehage avd. Granebo: Oppgradering og ombygging - kr 6,46 mill. (totalramme på kr 6,6 mill.)
- Arnatveit barnehage - Ny garderobeløsning/støyskjerm - oppjustering kostnadsramme kr 1,55 mill. (totalramme på kr 8,3 mill.)
- Bønes barnehage - Vognskjul/oppgradering uteområde kr 3,25 mill. (samme totalramme)

Tiltakene forventes fullført i løpet av 1. kvartal 2026.

Budsjettposten har 0,25 mill. i udisponert reserve. Disse midlene foreslås sett i sammenheng med merforbruk på Arnatveit barnehage.

Haugatun flerbruksbygg - prosjektutvikling

Det jobbes med å utvikle skisseprosjekt for et sykehjem på Haugatun. Prosjektet var opprinnelig planlagt som et flerbrukshus med både barnehage og sykehjem. Etter en helhetlig vurdering av drift og investeringer innenfor helse og omsorg har Bystyret vedtatt å prioritere utbygging av sykehjems plasser på Haugatun. Det betyr at barnehagedelen av prosjektet ikke blir realisert likevel. Midler i handlings- og økonomiplan 2026-2029 er tilsvarende overført fra tjenesteområde barnehage til tjenester for eldre. Budsjettposten skal dekke kostnader til planlegging og utvikling av prosjektet, mens gjennomføringsfasen inngår i sekkepost inntil videre. Årets merforbruk skyldes høyere aktivitet enn anslått. Årsavvik medfører ikke justering av totalprognose.

Indre Arna barnehage - prosjektutvikling

Da Indre Arna skole ble avviklet i 2011 ble deler av lokalene omdisponert til barnehagedrift. Barnehagen har kapasitet til 69 barn, og har midlertidig godkjenning. Det planlegges å gjennomføre tiltak for å ta hele bygget i bruk som barnehage, samt oppnå permanent godkjenning for 132 barn. Ombyggingen vil medføre behov for avlastningslokaler, og er derfor tenkt gjennomført når det er tilgjengelig erstatningsbarnehage. Budsjettposten skal dekke kostnader for planlegging og utvikling av prosjektet, mens budsjett for gjennomføringsfasen inngår i sekkepost inntil videre. Prosjektet er forskjøvet i påvente av ledig erstatningsbarnehage.

Innvendig oppgraderinger - Barnehage

I 2025 er det gjennomført mindre bygningsmessige tilpasninger i fire kommunale barnehager. I Blokkhaugen barnehage er grovgarderoben utvidet, i Bjørgedalen barnehage er stellerommet oppgradert, i Skansemyren barnehage er det etablert en ny fingarderobe, og i Nygård barnehage er personalgarderoben utvidet. Det gjenstår ubenyttede midler fra 2025 på om lag 1,1 millioner kroner. Disse vil bli trukket inn i forbindelse med revidert budsjett 2026.

Inventar byggeprosjekter - barnehage

Budsjettposten brukes primært til investeringer i inventar i kommunale barnehager der det er behov for å erstatte eller oppgradere slitt og ødelagt utstyr. Midlene benyttes også til anskaffelser som kan bidra til å forbedre barnehagenes leke- og oppholdsarealer for både barn og ansatte. I 2025 har totalt 11 barnehager fått tilsagn om midler til innkjøp av inventar. Av disse har 9 barnehager mottatt nye leveranser. Én barnehage venter på inventar som etter planen vil bli levert tidlig i 2026. En annen barnehage må finansiere sitt innkjøp over egen driftsramme, ettersom omfanget av anskaffelsen ble lavere enn forventet og dermed ikke lenger oppfyller kravet til vesentlighet. Det forventes et

mindreforbruk på om lag 0,47 millioner kroner, som vil bli inndratt i forbindelse med revidert budsjett for 2026.

Iristunet barnehage - oppgradering

Iristunet barnehage skal benyttes som erstatningsbarnehage for flere barnehager. Det var i den forbindelse behov for oppgradering av tekniske anlegg og overflater i bygget. Prosjektet startet opp i 2023 og var opprinnelig planlagt slutført i 2024. Prosjektet har hatt senere fremdrift enn tidligere lagt til grunn, men er nå under ferdigstilling. Forsinkelsen var som følge av at det har tatt tid å få på plass nødvendig godkjenning fra Plan- og bygningsetaten. Videre økte omfanget og kostnaden knyttet til utbedring av taket. Bystyrer økte rammen med kr 1 mill. i revidert budsjett 2025. Prosjektet ble ferdigstilt høsten 2025.

Led-belysning kommunale bygg

Størsteparten av all innvendig belysning i kommunale bygg er basert på armaturer med lysstoffrør, men det er fra 2023 ikke lenger tillatt å produsere slike. For nyere lysarmaturer for ordinære lysrør, uten dimming, kan det benyttes nye LED-rør. For eldre lysarmaturer, og/eller der det er dimming av lysstyrke, anbefales det å erstatte hele lysarmaturen. Uten dette vil det være en risiko for at lysarmaturer slutter å fungere. Demontert fungerende utstyr vil bli supplert ved behov fram til nødvendige utskiftninger er gjort. Overgang til LED-lyskilder vil gi ca. 50 % energibesparelse sett i forhold til ordinære lysstoffrør. LED-lyskilder har betydelig lengre levetid, noe som også vil redusere kostnadene for brukerne.

Tiltaket går over mange av kommunens tjenesteområder, og har dermed noen tjenester med mindreforbruk og noen tjenester med merforbruk. Samlet kostnadsføring var noe lavere enn bevilgningen. Dette skyldes i hovedsak noe forsinkelse knyttet til fakturering fra leverandører.

Melkeplassen barnehage

Hovedhuset ved Melkeplassen (tidligere Laksevåg) barnehage har hatt et stort behov for vedlikehold. Bygningen er opprinnelig en såkalt tyskerbrakke oppført i 1940, som ble ombygget til barnehage i 1949. I byggefasen ble det blant annet oppdaget asbest i bygget og råteskader i bærende konstruksjoner. Det er også kommet endrede krav til bæring, brannsikring og grunnforhold i forhold til opprinnelig løsning som medførte en forsinkelse av prosjektet. Barnehagen ble i løpet av 2025 overlevert bestiller, og er tatt i bruk.

Mindre bygginvesteringer - sekkepost

Midlene benyttes til å gjennomføre rehabiliteringsprosjekter og andre oppgraderinger i kommunens bygningsmasse og kan bli brukt på alle tjenesteområder i kommunen. Midlene benyttes også til å bytte ut, eller oppgradere, tekniske anlegg med utgått levetid. Eksempler på dette er brannvarslingsanlegg, elektriske anlegg, pasientvarslingsanlegg, ventilasjonsanlegg, SD-anlegg, heiser og investeringer knyttet opp mot digitalisering. Det utarbeides årlige vedlikeholdsplaner og prioriteringer basert på tekniske tilstandskartlegginger og kommunens fremtidige arealbehov.

Det er i 2025 bevilget midler til ca. 50 nye prosjekter. Videre ble det i løpet av året gjennomført eller startet opp ca 20 utredninger/prosjekteringer.

De største enkeltprosjektene er oppgradering i Jekteviken 5 og 6a, etablering av støyskjerm ved Sælen oppveksttun, ny gapahuk i Sollien barnehage, oppgradering yttertak ved Arna Helseheim, samt nytt skolekjøkken på Kalvatræet skole. Ved årsskifte var det gjenstående ca kr 4,2 mill. i udisponerte midler uten vedtak. Samtidig var det enkelte prosjekter med merforbruk, og det er naturlig å se dette i sammenheng.

Olsvik barnehage

Det er planlagt etablert barnehage i Olsvik på en tomt der det tidligere var oppført en midlertidig barnehage. To kommunale barnehager (Grøntulien og Olsvikparken) vil relokaliseres til den nye barnehagen. Rekkefølgekrav i reguleringsplanen for å få gjennomført nybygget, disse er skilt ut i egne budsjettposter. Prosjektet har vært midlertidig stanset grunnet behov for kostnadsbesparende tiltak, og omprosjektering startet i 2024. I 2025 ble det gjennomført en prekvalifisering av entreprenører, som har levert løsningsforslag for best mulig prosjektutførelse. Som følge av dette er ble totalprognosen nedjustert i gjeldende handlings- og økonomiplan (2026-29). Årets medforbruk skyldes høyere aktivitet enn anslått. Årsavvik medfører ikke justering av totalprognose.

Seljedalen Barnehage - Prosjektutvikling

Det er betydelige bygningstekniske mangler på barnehagen, og det anbefales å legge nytt tak, skifte kledning med etterisolering, samt nye vinduer. Det anbefales også nytt ventilasjonsanlegg og oppgradering av stellerom. Budsjettet skal dekke kostnader til planlegging og utvikling av prosjektet, mens budsjett for gjennomføringsfasen inngår i sekkepost inntil videre. Årets mindreforbruk skyldes lavere aktivitet enn anslått. Årsavviket medfører ikke justering av totalprognose.

Slettebakken barnehage - prosjektutvikling

Det har tidligere vært besluttet at Slettebakken barnehage (den tidl. ISB-barnehagen vis-a-vis Slettebakken skole), som ikke er i drift, skal tas i bruk som erstatningslokaler for barnehager i Årstad bydel. Prosjektutvikling er satt på hold i påvente av avklaringer og utfall av konseptvalgutredning for Slettebakken skole. Budsjettposten skal dekke kostnader til planlegging og utvikling av prosjektet, mens gjennomføringsfasen inngår i sekkepost inntil videre.

Tiltak for personer med funksjonsnedsettelse

Budsjettposten benyttes til tiltak som skal sikre at skolebygg er tilrettelagt for elever med funksjonsnedsettelse. I henhold til opplæringsloven § 12-7 har Bergen kommune plikt til å sørge for at alle elever kan gå på sin nærscole. Behovene varierer fra år til år, og tiltakene må ofte gjennomføres innen korte frister når behovet oppstår. I 2025 er det registrert behov for tilrettelegging ved 19 skoler. Tiltakene spenner fra omfattende ombygging av skolelokaler til mer avgrensede tilpasninger, som etablering av utebod for lagring av hjelpemidler, montering av stellebord, etablering av skjermingsrom eller installasjon av HC-WC. Ett av tiltakene er skilt ut på en egen budsjettpost BUD1228 Landås skolebygningmessig tilrettelegging. Budsjettposten har et merforbruk på om lag 0,4 millioner kroner. Dette må dekkes inn gjennom budsjetttildelingen for 2026.

01B-Skole

Om tjenesteområdet

Opplæringsloven og Kunnskapsløftet 2020 (LK20) gir de nasjonale føringene på tjenesteområdet skole. Organisatorisk omfatter tjenesteområdet alle ordinære kommunale grunnskoler. I Bergen er det også 11 private grunnskoler som er underlagt Utdanningsdirektoratet, og som i tillegg til overnevnte også reguleres av friskoleloven.

Ny opplæringslov ble vedtatt 5. juni 2023 og gjelder fra 1. august 2024. Etat for skole er ansvarlig for mange av prosessene som er styrt av opplæringsloven, og arbeider med å sikre at nye bestemmelser blir innarbeidet i Etat for skole og i etatens enheter.

Rullering av skolebehovsplanen er i prosess, og planen var på høring våren 2025. Kvalitetsutviklingsplanen er kommunens viktigste plandokument for faglig og pedagogisk innhold i skolen.

Viktige begivenheter

Garnes ungdomsskule har fått nybygg for 500 elever. Skolen sto ferdig i desember 2025, og elevene flyttet inn i januar 2026. Skolen har òg fått forsterket avdeling for 20 elever. Det gamle idrettsbygget er rehabilitert med nytt svømmebasseng.

Rehabiliteringsarbeid ved Ortun skole var ferdigstilt i august 2025. Elevene flyttet tilbake til Ortun skole til skolestart i august 2025.

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett			
Videreføring av Kollåsen og Storåsen som satelittskoler	1 260	1 260	0 Rolland skole pusses opp og elevene busses til erstatningslokaler fra august 2025. Skolen har to eksterne lokasjoner som, Storåsen og Kollåsen, hvor det går 120 elever. Disse elevene går ikke i erstatningslokaler, men fortsetter i de to eksterne lokasjonene i anleggsperioden.
Skoletilbud bosatte flyktninger	17 510	0	17 510 Bosatte flyktninger som kommer til Norge i grunnskolealder har rett til innføringstilbud. I Bergen får 1. og 2. trinns elever innføringstilbud ved nærskolen mens elever på 3.-10. trinn går i egne innføringsklasser. Her går elevene som regel ett år. I Handlings og økonomiplanen 2025 (HØP25) er det satt av budsjettmidler til opprettelse av nye innføringsklasser,

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
			men det ble ikke opprettet nye klasser da eksisterende innføringsklasser hadde ledig kapasitet. Budsjettet ble inndratt i Tertialrapportering 2.
Den internasjonale skolen - økt elevprognose	1 000	1 000	0 Tilskudd overført i henhold til budsjettvedtak.
Driftsbudsjett digitale lisenser	8 800	3 800	5 000 Driftskostnader til digitalisering av læremidler har økt som følge av anskaffelser til digitale enheter i utstyrs-løftet Smart oppvekst. Skolene bruker programvare og lisenser i større grad enn tidligere som fører til økte driftskostnader. Dette ga et økt budsjettbehov på 3,8 millioner kroner i 2025.
Tilbakeføring av driftskonsekvenser for ikke ferdigstilte investeringer	-224	-224	0 Det påløp ingen drifts konsekvenser for ny ungdomsskole i sentrum i 2025. Budsjettbehovet falt dermed bort.
Videreføring av oppjustering skole	90 000	90 000	0 Vedtak om individuelt tilrettelagt opplæring etter opplæringsloven §11-6 og personlig assistanse §11-4 har økt betydelig de siste årene. Skolebudsjettene ble styrket med 90 millioner kroner i forbindelse med revidert budsjett 2024, og videreført i 2025. Budsjettet er fordelt ut til skolene i Vedtatt budsjett 2025.
Spesialundervisning friskoler	10 000	10 000	0 De private skolene fakturerer Etat for spesialpedagogiske tjenester for sine utgifter til individuelt tilrettelagt opplæring (opplæringsloven §11-6) og personlig assistanse (opplæringsloven §11-4). Utgiftene til individuelt tilrettelagt opplæring og personlig assistanse har hatt en betydelig vekst de siste årene og budsjettet ble styrket med 10 mill. kroner i revidert budsjett 2024 som følge av dette. Budsjettet er fordelt ut til Etat for spesialpedagogiske tjenester i Vedtatt budsjett 2025.
Sum	128 345	105 836	22 510
Tilpasning til aktivitetsnivå			
Økt gjennomsnittslønn i skolen som følge av 5-årig lærerutdanning	10 000	10 000	0 Lærerutdanningen er lagt om og lengden på utdanningen er økt fra fire til fem år. Nyutdannede lærere med femårig utdanning ansettes i henhold til avtale nå som lektor ikke som adjunkt, slik som tidligere. Lektor har betydelig høyere startlønn enn adjunkt. Budsjettet ble delt ut til skolene i Vedtatt budsjett 2025 gjennom økt gjennomsnittslønn.
Tilpasning av tilskudd til private SFO for barn med spesielle behov i 5. -7. trinn	-218	-218	0 Bergen kommune har tilskuddsordning hvor private skoler kan søke om å få dekket egenbetaling på SFO for elever på 5.- 7. trinn med særlige behov. Budsjettet ble redusert fra 318 000 i 2024 til 100 000 i 2025.
Demografiutvikling - skole	-24 000	-24 000	0 Skolene i Bergen hadde våren 2025 nesten 250 færre elever sammenlignet med våren 2024. Ved skolestart i august 2025 ble det

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
			registrert en ytterligere nedgang, og skolene meldte om over 300 færre elever ved oppstart av skoleåret 2025/26. Den samlede elevreduksjonen gir en budsjettbesparelse på 31,5 millioner kroner i 2025.
Skoletilbud bosatte flyktninger	7 860	7 860	0 Det er opprettet fire nye innføringsklasser siden 2023 på grunn av bosatte flyktninger fra Ukraina, en på barnetrinnet og tre på ungdomstrinnet. Det forventes ingen ytterligere etablering av nye klasser. De fire nye klassene har et budsjettbehov på 9,1 mill. kroner i 2025.
EBE - Justering av FDV-ramme for endringer i byggporteføljen	1 999	1 999	0 Endringen er innarbeidet i vedlikeholdsplanen til Etat for bygg og eiendom
EBE - Strømsparingstiltak i kommunale bygg	3 600	3 600	0 Reduksjon i energiforbruk ble målt til 11,6% i 2025 sammenlignet med 2019 (referansenivået). Det er ikke mulig å tallfeste besparelsen i kroner, fordi det ikke er mulig å skille effekt av strømsparing fra effekt av energieffektivisering.
Erstatningsskoleutgifter	-2 250	-2 250	0 Bergen kommune hadde utgifter til skyss og følgepersonell til erstatningslokaler på om lag 20 millioner kroner i 2024. Budsjettbehovet er redusert i 2025 som følge av oppgradering av Haukeland skole er ferdigstilt og elevene ikke lenger skal busses til Lynghaugparken.
Sum	-3 009	-3 009	0

Nye tiltak

Gratis halvdagsplass SFO 3. trinn	36 000	36 000	0 Høsten 2024 ble ordningen med 12 timer gratis SFO utvidet til også å gjelde 3. trinn. SFO delfinansieres av foreldrebetaling. Skolene får dekket den tapte egenbetalingen månedlig etter telling av elever. Budsjettet for våren 2025, 36 mill. kroner, er delt ut til skolene.
Avsetning til driftsutgifter for nytt areal i skoler	570	570	0 Avsetning til driftsutgifter for nytt areal i skoler skal dekke økte driftsutgifter til renhold, tilsyn og kommunale avgifter for ny skole på Eidsvåg, samt ferdigstillelse av rehabilitering og utvidelse av Haukeland skole. Budsjetter er delt ut i Vedtatt budsjett 2025.
Forsterket avdeling Garnes ungdomsskole	1 000	1 000	0 Ved oppføring av ny ungdomsskole på Garnes, ble det etablert forsterket avdeling med plass til 20 elever. En forsterket avdeling har betydelig høyere voksenteitet sammenliknet med ordinær skole. Dette medfører økte kostnader. Estimert budsjettbehov for høsten 2025 var 3 millioner kroner. Budsjettbehov utover 1 million kroner er dekket av eksisterende avsetning til forsterkede elevplasser.
Sum	37 570	37 570	0

Effektivisering

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
EBE - Ytterligere 10 % reduksjon i energiforbruk i kommunale bygg	-356	-356	0 Reduksjon i energiforbruk ble målt til 11,6% i 2025 sammenlignet med 2019 (referansenivået). Det er ikke mulig å tallfeste besparelsen i kroner, fordi det ikke er mulig å skille effekt av strømsparing fra effekt av energieffektivisering.
Sum	-356	-356	0

Kutt

Avvikle kulturkarusell-midler	-1 500	-1 500	0 Tiltaket er avviklet fra 2025.
Redusere midler til parallellklasser i nynorsk	-600	-600	0 Det ble satt av 2 mill. kroner årlig i 2021-budsjettet til parallellklasser i nynorsk ved Kringlebotn skole. Skolen har kun fire lever på et trinn som har nynorsk som hovedmål. Det har ikke blitt opprettet flere nye parallellklasser ved skolen i år. Dette ga en besparelse på 600 000 kroner i 2025.
Avvikle gratis SFO asylsøkere Ukraina	-1 700	-1 700	0 Midlertidige akuttinntak i Bergen er ikke lenger i drift og den såkalte "Ukraina-skolen" er lagt ned.
Avvikle tilskudd Ungt Entreprenørskap	-630	-630	0 Tilskuddet er avviklet fra 2025.
Avvikle nærmiljøpakke	-761	-761	0 Tilskuddordningen er avviklet fra 2025.
Avvikle tilskudd til private SFO	-2 324	-2 324	0 Bergen kommune har gitt årlig tilskudd til private SFO. Dette ble avviklet i 2025. Tilskuddet i 2024 var totalt 2,3 millioner kroner.
Kurs, seminar og reiser	-371	-371	0 Budsjettnettregnet er gjennomført ved å redusere tildeling til skolene i Vedtatt budsjett 2025.
Redusert tilskudd til International School of Bergen	-4 700	-4 700	0 Tilskudd overført i henhold til budsjettvedtak.
Tilpasning av nivå på vedtak om undervisning i morsmål og forsterket norsk	-11 000	-11 000	0 Arbeidet med å tilpasse nivået på vedtak på undervisning i morsmål og forsterket norsk ble igangsatt høsten 2025. Flere morsmållærere er omstilt til nye jobber, i og utenfor Bergen kommune. I tillegg har det vært en reduksjon i vedtakstimer til forsterket norsk. Dette ga tilsammen et redusert budsjettbehov på 11 millioner kroner i 2025.
Avvikle kravet om egen digital enhet på mellomtrinnet	-7 000	-7 000	0 Kravet om at alle elever på 5.-7. trinn skal ha egen digital enhet er avviklet. Fra 2025 er det kun krav om 1:1 digital enhet på ungdomstrinnet. Dette ga et redusert budsjettbehov på 7 millioner kroner i 2025.
Avvikle internordisk samarbeid skole.	-708	-708	0 Tiltaket er avviklet fra 2025.
Avvikle tilskudd Fargespill	-275	-275	0 Tilskuddet er avviklet i 2025.
Sum	-31 569	-31 569	0

Inntektsendringer

Økt pris på SFO	-9 700	-9 700	0 Bergen kommune økte prisene på hel- og halvdagsplass på SFO fra 1. januar 2025. Denne økningen i forebetaling vil gi en økt inntekt til kommunen på 9,7 mill. kroner i 2025. Prisøkningen er innarbeidet i Vedtatt budsjett 2025.

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Sum	-9 700	-9 700	0
Sum tiltak	121 281	98 772	22 510

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå			
Justering av budsjettbehov for skoletilbud til bosatte flyktninger	-16 300	-16 300	0 Bosatte flyktninger som kommer til Norge i grunnskolealder har rett til innføringstilbud. I Bergen får 1. og 2. trinn elever innføringstilbud ved nærskolen mens elever på 3.-10. trinn går i egne innføringsklasser. Her går elevene som regel ett år. I Handlings og økonomiplanen 2025 (HØP25) er det satt av budsjettmidler til opprettelse av nye innføringsklasser, men det ble ikke opprettet nye klasser da eksisterende innføringsklasser hadde ledig kapasitet. Budsjettet ble inndratt i Tertialrapportering 2.
Tilbakeføring driftskonsekvenser Minde skole idrettshall	-234	-234	0 Midlene ble tilbakeført etter revidert budsjett 2025.
Justering av driftsbudsjett til digitale lisenser	-5 000	-5 000	0 Utgifter til lisenser i skoledriften er redusert som følge av utfasing av programmer og øvrige systemer. Dette medfører en kostnadsreduksjon på 5 millioner kroner fra og med 2024.
Justering i tråd med demografisk utvikling - skole	-7 500	-7 500	0 Skolene i Bergen hadde våren 2025 nesten 250 færre elever sammenlignet med våren 2024. Ved skolestart i august 2025 ble det registrert en ytterligere nedgang, og skolene meldte om over 300 færre elever ved oppstart av skoleåret 2025/26. Den samlede elevreduksjonen gir en budsjettbesparelse på 31,5 millioner kroner i 2025.
Sum	-29 034	-29 034	0
Nye tiltak			
Ungt Entreprenørskap	650	650	0 Bergen kommune har inngått medlemskap i Ungt Entreprenørskap. Dette kostet 650 000 i 2025.
Sum	650	650	0
Sum tiltak	-28 384	-28 384	0

Utvikling og utfordringer

Kvalitetsutvikling, skolemiljø og elevresultater

Kvalitetsutvikling

Etat for skole tar utgangspunkt i kvalitetsutviklingsplanen "[Sammen for kvalitet - læring og medvirkning](#)" for retning i skolenes utviklingsarbeid. Det har i 2025 vært gjennomført felles samlinger for kvalitetsutviklingsgruppene på alle skoler. Overordnet tema våren 2025 var «Felleskapende didaktikk», med søkelys på sammenheng mellom sosial og faglig utvikling. Tema for høsten 2025 var "Hvordan arbeide fellesskapende med grunnleggende ferdigheter".

Etat for skole har i 2025 også arrangert områdemøter for rektorer og dialogkonferanser for avdelingsledere i skole og SFO. Tema for møtene var å støtte lederne i kommunens overordnede utviklingsarbeid, med særlig hovedvekt på de ulike lederrollene.

Kvalitetsdialogmøter er en del av Etat for skoles kvalitetsutviklingssystem. Disse møtene ble gjennomført før påske, etterfulgt av oppfølgingsmøter med områdeleder. Elev- og foreldremedvirkning er sentralt i disse prosessene. Tema i kvalitetsdialogen var læringsmiljø, skolemiljø og elevresultater.

Skolemiljø - statistikk over mobbing høsten 2025

Elevundersøkelsen er en årlig nasjonal nettbasert undersøkelse der elevene får si sin mening om læring og trivsel. Etat for skole bruker dataene/informasjonen som utgangspunkt for tiltak som skal sikre forbedring i skolene. Skolene bruker svarene i elevundersøkelsen i samtale og medvirkningsprosesser med elevene, og til analyse i kvalitetsdialogen i samarbeid med elevråd, FAU og skolens personale.

Høsten 2025 svarte 11,1 prosent av elevene på 7. trinn og 8,0 prosent av elevene på 10. trinn i Bergen at de opplevde å bli mobbet på skolen. Tallene for 2024 var 11,2 prosent for 7. trinn og 12,6 prosent for 10. trinn. Dette viser en nedgang i mobbing fra 2024 til 2025 for 10. trinn.

Alle skolestarterne på Haukedalen skole fikk en rose første skoledag. Bilde: Vibeke Blich

Grunnskolepoeng skoleåret 2024-2025

Grunnskolepoeng er et samlet mål for elevenes standpunkt- og eksamenskarakterer i fag ved avslutningen av 10. trinn. Grunnskolepoeng skal bidra til å gi informasjon om elevenes kompetanse ved avslutningen av grunnopplæringen, og er med på å danne grunnlaget for opptak til videregående skole. Gjennomsnittlig grunnskolepoeng for 10. trinn i Bergen kommune var 43,1 poeng skoleåret 2024-2025. Dette er omtrent ett grunnskolepoeng over Vestland fylke og landet generelt.

Skriftlig eksamen 10. trinn våren 2025

Eksamenskarakterene for skoleåret 2024-2025 viser fremgang i alle fag, og vesentlig bedre resultater i Bergen kommune enn for Vestland fylke og landet generelt. Resultat fra skriftlig eksamen på 10. trinn våren 2025 viser følgende resultat for Bergen kommune:

- Norsk hovedmål: 3,8
- Norsk sidemål: 3,5
- Matematikk: 3,6
- Engelsk: 4,2

Nasjonale prøver

Formålet med nasjonale prøver er å gi skolene kunnskap om elevene sine grunnleggende ferdigheter i lesing, regning og engelsk. Informasjon fra prøvene skal danne grunnlag for underveisvurdering og kvalitetsutvikling på alle nivå i skolen. Gjennomsnittlige skalapoeng for nasjonale prøver på 5. trinn, 8. trinn og 9. trinn høsten 2025 for kommunale skoler i Bergen var følgende:

- 5. trinn: Engelsk 50, lesing 49 og regning 51 skalapoeng
- 8. trinn: Engelsk 53, lesing 50 og regning 50 skalapoeng

- 9 .trinn: Lesing 54 og regning 53 skalapoeng

Skolefritidsordning (SFO)

Per desember 2025 var det 98,9 prosent av elevene på 1. trinn som benyttet tilbud om gratis plass på SFO. Av disse var det 16,9 prosent av elevene som benyttet gratis redusert plass og 83,1 prosent som benyttet hel plass til redusert pris.

Per desember 2025 var det 98,6 prosent av elevene på 2. trinn som benyttet tilbud om gratis plass på SFO. Av disse var det 25,4 prosent av elevene som benyttet gratis redusert plass og 74,6 prosent som benyttet hel plass til redusert pris.

Per desember 2025 var det 96,3 prosent av elevene på 3. trinn som benyttet tilbud om gratis plass på SFO. Av disse var det 36,8 prosent av elevene som benyttet gratis redusert plass og 63,2 prosent som benyttet hel plass til redusert pris.

Per desember 2025 var det 54,2 prosent av elevene på 4. trinn som benyttet plass på SFO.

Skolebygg

Nybygg og rehabiliteringer

Garnes ungdomsskule har fått nybygg for 500 elever. Skolen stod ferdig i desember 2025, og elevene flyttet inn i januar 2026. Skolen har òg fått forsterket avdeling for 20 elever. Det gamle idrettsbygget er rehabilitert med nytt svømmebasseng.

Rehabiliteringsarbeid ved Ortun skole var ferdigstilt i august 2025. Elevene flyttet tilbake til Ortun skole til skolestart august 2025. I rehabiliteringsperioden har elevene benyttet erstatningsareal i Lynghaugparken.

Nye Garnes ungdomsskule ble ferdigstilt i desember 2025.
Bilde: Ola Henning Målsnes

Helseverngodkjenning

Av Bergen kommunes 83 skoler manglet 14 skoler helseverngodkjenning ved utgangen 2025. Av de 14 skolene som mangler helseverngodkjenning vil arbeidet med å få fem av skolene godkjent ligge lengre frem i tid da dette sees i sammenheng med behov for totalrehabilitering/nybygg av skolene. Dette gjelder Slåtthaug, Loddefjord, Ytre Arna, Rolland og Storetveit skoler.

Erstatningsskoler

Bergen kommune har seks erstatningsskoler. Disse blir benyttet når skoler rehabiliteres eller bygges nye. I 2025 ble bruk av erstatningsskoler fordelt slik:

- Lynghaugparken 1 og Lynghaugparken 2 ble benyttet av Ortun skole frem til juni 2025
- Lynghaugparken 2 ble benyttet av Rothaugen skole høsten 2025
- Fana Gymnas ble benyttet av Paradis skole
- Eidsvåg erstatningsskole benyttes av Rolland skole fra august 2025 til 2.kvartal 2028
- Garnesstølen ble benyttet av Garnes ungdomsskule
- Ulriken skole er under oppgradering for å øke kapasiteten, og ble dermed ikke benyttet som erstatningsskole i 2025

Bemanning og kompetanseutvikling

Kompetanseheving og videreutdanning lærere

Skoleåret 2025-2026 startet 179 lærere i Bergen kommune på videreutdanning. Videreutdanning for lærere dekkes i stor grad av midler som er tildelt kommunen fra Utdanningsdirektoratet, med bakgrunn i den nasjonale satsingen "Kompetanse for kvalitet". Skoleåret 2024-2025 ble det registrert 168 lærere med fullført studium.

Kompetanseheving ny opplæringslov

Etat for skole ble i 2025 tildelt midler fra Statsforvalteren i Vestland for å gjennomføre opplæring i den nye opplæringsloven. Midlene ble brukt til kursing av etatens jurister, samt arrangering av storsamling for alle rektorer i Bergen kommune, både private og kommunale. Samlingen omhandlet de største endringene i opplæringsloven. Dette gjelder kapittel 11 – individuell tilrettelegging, kapittel 12 - skolemiljø, og kapittel 13 – med særlig søkelys på ny bestemmelse om fysisk inngripen. I tillegg har Etat for skole gjennomført opplæring på enhetene gjennom kursrekken Oppløft, samt generell veiledning i enkeltsaker.

Kompetanseutvikling "Desentralisert ordning for kompetanseheving i skolen"

Det gjennomføres tiltak for kompetanseheving gjennom den nasjonale kompetansestrategien «Desentralisert ordning for kompetanseutvikling i skolen (DeKom)» Denne ordningen forvaltes av Statsforvalteren og administreres av Etat for skole. Kompetansemidlene er forankret i lokalt definerte behov. I 2025 startet en ny treårsperiode for DeKom-samarbeid.

Forebygging av vold og trusler

De kommunale skolene arbeider jevnlig med forebygging, håndtering og oppfølging av vold og trusler mot ansatte. Høsten 2025 gjennomførte alle skolene et arbeid med kartlegging og vurdering av risiko og tiltak innenfor området HMS/Vold og trusler (VoT). Etat for skole utarbeidet en digital opplæringspakke som retter seg mot skolens ledelse og arbeidsmiljøgruppe, med formål om å sikre at alle skoler får nødvendig opplæring i både generell internkontroll og HMS, samt bruk av kommunens egne systemer og prosedyrer. Skolene har i 2025 jobbet lokalt med sine utfordringer, med støtte fra Etat for skole og med mulighet for å ta kontakt med Etat for spesialpedagogiske tjenester, v/Bergen Kompetansesenter for Læringsmiljø (BKL), for opplæring og veiledning på området.

Digitalisering og personvern

Samstyringsstruktur

Byrådsavdeling for barnehage og skole har i 2025 deltatt i regionale og nasjonale prosesser med DigiVestland og KS SkoleSec knyttet til implementering av nasjonal digitaliseringsstrategi for skolesektoren og personvern, informasjonssikkerhet og universell utforming. Byrådsavdeling for barnehage og skole har også samarbeidet med KS Digital og andre kommuner knyttet til digital transformasjon og fellestjenester.

Infrastruktur

Etter vedtak i bystyret har en gått over til kun ett programvare- og operativsystem i Bergensskolen. Alle elever og lærere har nå tilgang til Google Workspace for Education, som er det nye programvare- og operativsystemet i bergensskolen. Microsoft 365 ble stengt for elever i oktober 2025. Unntak gjøres foreløpig for enkeltelever med særskilte behov og innen enkelte tjenester.

Kunstig intelligens

Generativ kunstig intelligens er lett tilgjengelig. Byrådsavdeling for barnehage og skole har i 2025 utarbeidet en veileder til skolene på hvordan de skal forholde seg til kunstig intelligens, og samtidig vært en pådriver i nasjonalt samarbeid om personvern i skolen.

Andre tiltak

Skoleskyss

Etat for skole mottok i 2025 446 søknader om skoleskyss. Av disse har en automatisert digital løsning behandlet 210 vedtak. Den automatiserte løsningen sikrer at elever som kommunen vurderer har rett på skoleskyss, får vedtaket sitt raskere.

Marinuken har vært en tradisjon i Salhus annenhvert år siden 2008. I Storåkervika så elevene etter liv i fjæren, grillet pølser og tok en dukkert i 15 grader. Bilde: Gro Hopland

Svøm Bergen

Svøm Bergen er et opplæringsprogram i samarbeid med Norges Svømmeforbund, svømmeklubbene i Bergen og Bergen kommune. Programmet er for elever på 3. og 4. trinn og omfatter totalt 33 timer svømming. I undervisningen har det vært lagt vekt på å forberede elevene til den obligatoriske ferdighetsprøven i svømming. Måloppnåelsen i Bergen var i 2025 betydelig høyere enn landsgjennomsnittet.

Alle skoler har skoleåret 2024-2025 og 2025-2026 fått tildelt bassengtid fra 2. til 7. trinn, samt 10. trinn på ungdomstrinnet. I samarbeid med Redningsselskapet har alle elever på 9. trinn gjennomført «RS Trygg i vann», som gir opplæring i selvberging og livredning. Kurset er koblet til kompetansemålene i læreplanen.

Aktivitetsnøkkeltall

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
1.-4. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	13,7	14,0	14,1	14,1
5.-7. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	17,8	17,9	18,0	17,8
8.-10. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	18,4	19,2	19,1	18,8
Antall elever i kommunale og private grunnskoler	30 724	30 927	30 713	30 382
Antall kommunale grunnskoler	83	82	83	83
Antall private skoler	11	11	11	11
Elever barnetrinnet (kommunale skoler)	20 601	20 315	20 236	20 010
Elever ungdomstrinnet (kommunale skoler)	8 359	8 694	8 525	8 333
Sum elever (kommunale skoler)	28 960	29 009	28 761	28 343

Sammenligning med andre kommuner

	Bergen 2024	Bergen 2025	Oslo Trondheim kommune	Stavanger	ASSS uten Oslo
Prioritet					
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)	15,5 %	15,3 %	13,1 %	16,4 %	18,0 %
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år (B) *)	117 456	116 395	122 156	114 666	121 740
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger 6-15 år (B) *)	1 949	1 906	2 366	3 225	1 134
Produktivitet					
Korrigerte brutto driftsutgifter til skoleskyss (223), per elev som får skoleskyss (B) *)	15 960,0	15 946,9	45 246,5	32 625,5	11 484,1
Netto driftsutgifter til SFO, per innbygger 6-9 år (kr) *)	23 314,6	26 894,9	36 218,7	22 324,3	20 822,0
Dekningsgrad					
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)	6,4 %	6,3 %	7,3 %	5,7 %	7,5 %
Andel elever i grunnskolen som får tilbud om skoleskyss (B)	12,3 %	12,1 %	5,5 %	9,9 %	9,8 %
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO (B)	81,5 %	81,0 %	94,7 %	86,7 %	84,8 %
Kvalitet					
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	42,9	43,3	44,3	42,7	43,2

*) Inflasjonsjustert med deflator

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Regnskap 2024	Justert budsjett 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
Vanlig grunnskoleundervisning	3 446,8	3 475,0	3 908,9	-393,4	3 515,5	-40,5
SFO basistilbud	277,6	319,1	480,1	-156,3	323,7	-4,6
Skolelokaler og uteareal	921,6	928,5	1 016,4	-100,8	915,6	12,9
Skoleskyss	58,1	58,3	65,2	-6,7	58,6	-0,2
Sum	4 704,1	4 780,9	5 470,6	-657,2	4 813,4	-32,5

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
1-Byrådsleders avdeling	17,4	16,5	20,4	-3,9	16,5	0,0
2-Byrådsavdeling for finans	612,1	602,9	660,8	-54,4	606,4	-3,5
4-Byrådsavdeling for barnehage og skole	4 023,8	4 163,1	4 794,9	-596,5	4 198,5	-35,3
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	21,9	18,9	18,9	0,0	18,9	0,0
90-Fellesposter - bykassen	28,8	-20,5	-24,4	-2,5	-26,8	6,3
Sum	4 704,1	4 780,9	5 470,6	-657,2	4 813,4	-32,5

Kommentar til status økonomi

Byrådsavdeling for barnehage og skole gikk med et merforbruk på 35,3 mill. på tjenesteområde 01B skole i 2025.

Tjenesteområdet består av sentrale poster i byrådsavdelingen og Etat for skole med underliggende resultatenheter, dvs. de kommunale grunnskolene samt Hålandsdalen leirskole, Bergen kompetansesenter for Læringsmiljø (BKL) og Tveiterås skole.

Hovedutfordringene for skolene som melder om merforbruk er oppgaver knyttet til elever med særskilte behov, og der disse ikke lar seg løse innenfor tildelte budsjettmidler. Tallet på elever med slike behov øker, og elevene trenger tilrettelagt opplæring. De har behov for personlig assistanse, mange har helseutfordringer og det er mange som utvikler skolevegring. Skolene må sette inn tiltak for å sikre skolenes arbeidsmiljø, både for elever og ansatte. Dette gir store merkostnader i skolen og i SFO.

En annen utfordring skolene peker på er fallende elevtall. Ved skolestart i august var elevtallet totalt redusert med over 300 elever. Enkeltskoler har opplevd en reduksjon i antall elever på opp mot 50 elever. Ikke alle skoler har klart å justere voksnettheten tilsvarende, grunnet kravet til lærenorm samt fysiske begrensninger ved skolebyggene. Det har i tillegg vært behov for helsevern-tiltak ved enkeltskoler, eksempelvis for å redusere belastningen på rom med dårlig luftkvalitet.

Byrådsavdelingen hadde et mindreforbruk på utgifter til skolebygg og uteareal. Mindreforbruket skyldes lave utgifter til skyss av elever til erstatningslokaler i 2025. I 2026 vil dette bli betydelige dyrere på grunn av flere skoler skal i erstatningslokaler.

Skoleskyss går i balanse.

Byrådsavdeling for finans ved Etat for bygg og eiendom endte med et merforbruk på tjenesteområdet på 3,48 mill. i hovedsak som følge av høyere energikostnader enn budsjettert, samt noe høyere kostnader til drift og vedlikehold av kommunens skolebygg.

Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett. Overføring av tilskudd til International School of Bergen.

På **sentrale budsjettposter (Fellesposter – bykassen)** skyldes mindreutgiften i hovedsak arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon. Arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon avsettes ved årsslutt, i motsetning til øvrig sykelønnsrefusjon som føres løpende gjennom året. Dette skyldes tekniske forhold. Avviket må derfor ses i sammenheng med avvik på øvrige byrådsavdelinger.

Status mål

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål 2025	Resultat 2025	Statusbeskrivelse mål
Omstillingsdyktig og økonomisk bærekraftig kommune	Sikre et trygt og godt arbeidsmiljø	Antall avvik for vold, trusler og trakassering	4 000	5 033	Tallene gjelder avviksmeldinger for hendelser i skolene som har berørt ansatte eller ansatte og tjenestemottakere (elever). I 2025 ble det registrert 4477 avviksmeldinger som omhandler fysisk vold, og 556 avviksmeldinger som omhandler trusler og trakassering.
		Sykefravær	10,0 %	9,7 %	Gjelder kommunale skoler.
Trygg by i alle livsfaser	Oppnå gode elevresultater	Elevundersøkelsen, elevdemokrati og medvirkning	3,50	3,40	Nye måltall viser snitt fra 7. og 10. trinn og kan derfor ikke sammenlignes med tidligere års rapporteringer. Resultat 7. trinn høsten 2025: 3,5. Resultat 10. trinn høsten 2025: 3,3.
		Elevundersøkelsen, vurdering for læring	3,55	3,45	Nye måltall viser snitt fra 7. og 10. trinn og kan derfor ikke sammenlignes med tidligere års rapporteringer. Resultat 7. trinn høsten 2025: 3,6. Resultat 10. trinn høsten 2025: 3,3.
		Gjennomsnitt grunnskolepoeng etter fullført grunnskole	43,1	43,1	Resultat for Bergen kommune i 2025 er 0,2 grunnskolepoeng bedre enn resultatet i 2024.
		Resultat eksamen 10. trinn, norsk, matematikk og engelsk	3,69	3,80	Tallet viser et gjennomsnittlig resultat av de fire skriftlig eksamenskarakterene. Resultat Engelsk: 4,2. Resultat matematikk: 3,6. Resultat norsk hovedmål: 3,8. Resultat norsk sidemål: 3,6.
		Sikre et godt og inkluderende skolemiljø	8,5 %	9,6 %	Nye måltall spør etter snitt fra 7. og 10. trinn og kan derfor ikke sammenlignes med tidligere års rapportering. Resultat 7.trinn høsten 2025: 11,1%. Resultat 10. trinn høsten 2025: 8,0%

Årsmelding 2025

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål 2025	Resultat 2025	Statusbeskrivelse mål
		Elevundersøkelsen, trivsel på skolen	4,20	4,10	Nye måltall spør etter snitt fra 7. og 10. trinn og kan derfor ikke sammenlignes med tidligere års rapporteringer. Resultat 7. trinn høsten 2025: 4,1. Resultat 10. trinn høsten 2025: 4,1.
	Sikre helseverngodkjente skoler	Andel helseverngodkjente skoler	81,9 %	83,1 %	Per desember 2025 er 69 av 83 skoler helseverngodkjente.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
HØP 25-28 Merknad 3.	HØP 25-28 Merknad 3. Skolestruktur Bystyret viser til den igangsatte rulleringen av skolebruksplanen, og vil ta stilling til eventuelle endringer i skolestruktur når den skal behandles i bystyret.	Skolebehovsplanen ble lagt ut på offentlig høring våren 2025, med høringsfrist før sommerferien 2025. Byrådsavdeling for barnehage og skole har mottatt 377 høringsinnspill.
HØP 25-28 Merknad 4.	HØP 25-28 Merknad 4. International school of Bergen International school of Bergen er et viktig virkemiddel for Bergen som en internasjonal by med global spisskompetanse i helse, industri, maritim sektor og akademia. Bystyret tilbakefører 1 MNOK av nedtrekket for 2025 og ber byrådet gå i dialog med skolen om fremtidig økonomisk støtte i økonomiplanperioden. Bystyret ber byrådet komme tilbake til saken i forbindelse med revidert budsjett.	Byrådet har løpende dialog med International School of Bergen (ISB), blant annet knyttet til skolens økonomiske situasjon. Byrådet vil i 2026 fremme en sak for bystyret om inngåelse av en ny avtale med ISB. Den nye avtalen vil være gjeldende fra 2027.
HØP 25-28 Merknad 5.	HØP 25-28 Merknad 5. Ungt entreprenørskap Bystyret viser til at mange kommuner i Vestland er medlem av Ungt Entreprenørskap. Bergen kommune har tidligere deltatt gjennom å gi tilskudd, og ikke gjennom medlemskap. Bystyret ber om at medlemskap i organisasjonen vurderes i forbindelse med revidert budsjett.	Byrådet og bystyret prioriterte midler til Ungt Entreprenørskap i forbindelse med revidert budsjett 2025. Det skal inngås et ordinært medlemskap i Ungt Entreprenørskap gjeldene fra 2026.
HØP 25-28 Merknad 6.	HØP 25-28 Merknad 6. Morsmålsundervisning Morsmålsundervisning er et viktig virkemiddel for en vellykket integrering. Området tilføres 2,5 MNOK i denne budsjettenigheten. Bystyret ber byrådet komme tilbake til bystyret med effekter av	I forbindelse med behandlingen av Handlings- og økonomiplan for 2025-2028 vedtok bystyret at morsmål/tospråklig opplæring som en hovedregel skal gis i inntil to år, med individuelle vurderinger i hvert tilfelle. Etat for skole har gjennomført bystyrets vedtak. Skoler som har morsmål/tospråklige elever som er i sitt

Årsmelding 2025

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
	omleggingen og innretningen i forbindelse med HØP.	3. og 4. år i bergensskolen får tildelt midler til forsterket norsk, slik bystyrevedtaket forutsatte.
HØP 25-28 Merknad 7.	HØP 25-28 Merknad 7. Christie Krybbe skoler Christie Krybbe Skoler er et viktig og levende kulturminne. For å møte nyere tids krav som skole skal Øvregaten 5 og eventuelt også Apotekerhagen omreguleres til skoleformål. En slik løsning er hovedsakelig ment å løse skolens gym- og aktivitetsbehov. Bystyret ber byrådet om å starte reguleringsarbeidet for dette i 2025, og komme tilbake til bystyret med økonomisk ramme for ombyggingen.	Byrådsavdeling for barnehage og skole sendte i februar 2025 en bestilling til Byrådsavdeling for Finans ved Etat for utbygging om at Apotekerhagen - på lik linje med Øvregaten 5 - skal inngå i verifikasjonen av oppgradert 0+—alternativ for Christi Krybbe skoler. Arbeidet med verifikasjonen er godt i gang, og prosjektet har høy prioritet. Det legges til grunn at verifikasjonen vil være ferdig i løpet av 2026, slik at det kan tas stilling til valg av løsning og videre fremdrift. Midler til gjennomføring av prosjektet ligger inntil videre avsatt i sekkepost. Eierskapet til Apotekerhagen ligger på privat hånd, og ca. tjue prosent av arealet er i dag en del av det nødvendige utearealet for Øvregaten 11/ Lindebergsmøuet 1, som ble bygget om fra næring til bolig i 2018. Som en del av arbeidet med verifikasjonen er det derfor innledet dialog med den private eieren om bruk av Apotekerhagen som en del av skolens uteområde.
HØP 25-28 Merknad 8.	HØP 25-28 Merknad 8. Opplæringsbasseng på Ytre Arna skole Det settes i denne budsjettavtalen av midler til å etablere svømmebasseng i prosjektet Ytre Arna skole. I tillegg til midlene avsatt i perioden 2025-28, bes byrådet tilføre 19,25 MNOK i investeringsbudsjettet for 2029.	Opplæringsbassenget på Ytre Arna skule blir en del av rehabiliteringsprosjektet ved Ytre Arna skule. Etter gjeldende plan skal arbeidet med prosjektutvikling pågå frem til 2028, hvorefter prosjektet vil gå over i en gjennomføringsfase. Midler til gjennomføringsfasen ligger inntil videre avsatt i sekkepost.
HØP 25-28 Verbalvedtak 10 k.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 k. Bystyret ber byrådet vurdere tildelingsmodellen for skole i lys av utviklingen i andelen elever med særskilte behov. En ny modell må sørge for en likeverdig budsjettfordeling innenfor budsjetttrammene. Modellen skal gi incentiver til god ressursutnyttelse. En ny modell bør være utredet og forelagt relevante parter med sikte på implementering fra høsten 2026. Bystyret ber byrådet styrke arbeidet med økonomioppfølging i skolene. Det skal igangsettes et prosjekt i regi av byrådsavdelingen for å framskaffe relevant informasjon om kostnadsdrivere og ressursbruk i skoler. Prosjektet skal både bruke tilgjengelig styringsinformasjon og undersøke disposisjoner i enkeltskoler for å sikre overføring av beste praksis mellom skoler. Skoler som har uforholdsmessig store underskudd underlegges særskilt kontroll og styring fra Etat for skole.	<u>Om tildelingsmodellen:</u> Byrådsavdeling for barnehage og skole arbeider med å utvikle en ny tildelingsmodell for grunnskolene i Bergen. Det er satt ned en prosjektgruppe med medlemmer i byrådsavdelingen sentralt, Etat for skole og Etat for spesialpedagogiske tjenester som har utarbeidet et forslag til ny modell. Tildelingsmodellen som brukes i dag ble vedtatt i 2004. Modellen er komplisert og består av svært mange variabler. Kompleksiteten i modellen gjør den vanskelig å forstå. I tillegg til de midlene som tildeles ut fra modellen, er det flere ekstra poster som blir tildelt skjønnsmessig utenfor modellen. Dette kan gi en uforutsigbar tildeling, som gjør god økonomistyring mer krevende for rektorene.? Målet er å utvikle en modell som gir et godt styringsverktøy for rektorene som er rettferdig, objektiv, enkel å forstå, forutsigbar og skal fremme effektiv drift av skolene. Den nye modellen vil ta utgangspunkt i læretetthetsnormen og geografiske forskjeller i levekår.? Det tas sikte på å legge frem prinsipper for ny fordelingsmodell for skolene våren 2026. <u>Om styrking av arbeidet med økonomioppfølging i skolene:</u>

Årsmelding 2025

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
		Byrådsavdeling for barnehage og skole har styrket sin kompetanse på økonomistyring. Det er etablert en prosjektgruppe med deltakere fra Byrådsavdeling for barnehage og skole og Etat for skole. Ytterligere bidrag inn i prosjektgruppen vurderes fortløpende og inkluderes etter behov. Det er gjennomført en grundig prosess for å kartlegge og fremskaffe relevant informasjon om kostnadsdrivere og ressursbruk i skolene. Dette er et komplekst arbeid og det har vært jobbet godt på tvers av fagmiljøer i organisasjonen. Det er besluttet relevante indikatorer (nøkkeltall) som gir et godt bilde av den økonomiske situasjonen ved den enkelte skole. Det er vektlagt at indikatorene er objektive, sammenlignbare mellom skolene, og bidrar med relevant innsikt i arbeidet med å overføre beste praksis mellom skoler. Det videre arbeidet med særskilt kontroll og styring av skoler med uforholdsmessige store underskudd pågår, og i løpet av første kvartal 2026 vil det etableres rutiner for systematisk oppfølging av skoler med uforholdsmessige store underskudd. I første omgang blir dette en pilotordning med et utvalg av skoler som blir å anse som pilotskoler i dette arbeidet.
HØP 25-28 Verbalvedtak 10 l.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 l. Bystyret ber byrådet gå i dialog med nasjonale myndigheter om innretningen på lærernormen, slik at den gjelder på kommunenivå.	KS inviterer hvert år kommunene og fylkeskommunene til å gi innspill på aktuelle strategiske spørsmål som skal bidra til å utvikle ny politikk eller sette dagsorden. Dette gjøres via Debatthefte 2025 - KS «Fra forventning til virkelighet». Byrådsavdeling for barnehage og skole ga i den forbindelse innspill til hvordan lærernormen på hovedtrinn reduserer kommunalt handlingsrom betydelig, også for skolene lokalt. Videre ble det vist til at en norm på kommunenivå vil bidra til målet med normen, som er utjevning. Samtidig vil en norm på kommunenivå bidra til at ulikheter mellom kommuner ivaretas og at kommunene får større handlingsrom. Innspillet inngikk som en del av Bergen kommunes samlede innspill til KS, som ble vedtatt i byrådet i februar 2025.
HØP 25-28 Verbalvedtak 10 n.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 n. Bystyret ber byrådet vurdere å gå over til kun ett operativsystem i Bergensskolen, og komme tilbake med et forslag til HØP 2026.	<u>Status oppskalering av Google:</u> Alle elever og lærere i Bergensskolen har nå tilgang til Google Workspace for Education. Skoleåret 2024-2025 brukte enkelte skoler fortsatt Microsoft 365 i undervisningen. Disse ble før skolestart 2025-2026 varslet om overgang til Google Workspace for Education. <u>Status utfasing av Microsoft:</u> Tilgang til Microsoft 365 ble stengt i oktober/november 2025. Unntak kan midlertidig gjøres for enkeltelever med særskilte behov som ikke dekkes av Google Workspace for Education, samt noen tilfeller der utstyr som enda

Årsmelding 2025

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
		krever M365. Det jobbes med å finne løsninger på dette slik at man kan fase M365 helt ut.
HØP 25-28 Verbalvedtak 10 o.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 o. Bystyret ber byrådet se på organiseringen av tilsynet med skolebygg etter skoletid, med mål om en mer kostnadseffektiv organisering og bedre utnytting av bygningsmassen.	Det har vært nedsatt en arbeidsgruppe med representanter fra Byrådsavdeling for finans, Byrådsavdeling for barnehage og skole og Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett som har sett på hvordan tilsynet kan organiseres i skolebygg og idrettsanlegg etter skoletid. I dag finnes det ulike tilsynsordninger. 62 skoler har tilsynsvakter, tre skoler har aktivitetsverter og i tillegg har 15 skoler med idrettshaller, en tilsynsordning med en vertskapsrolle i samarbeid med ulike idrettslag. Temaet omtales i skolebehovsplanen, som var på høring før sommeren 2025. Det utarbeides et forslag til en tilskuddsmodell der en innenfor dagens økonomiske ramme sikrer en lengre sesong for utlån av skolen og skolens tilhørende idrettsarealer, og en ordning med flere vertskapsroller. Det vises i den forbindelse til verbalvedtak 10f. i HØP 2026-2029.
Rev. budsj. 25 Verbalforslag 6.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 6. International School of Bergen Bystyret ber om at dialogen mellom International School of Bergen og byrådet videreføres med sikte på at skolens økonomi blir bærekraftig. Bystyret om en sak i løpet av høsten 2025.	Byrådet har løpende dialog med International School of Bergen (ISB), blant annet knyttet til skolens økonomiske situasjon. Byrådet vil i 2026 fremme en sak for bystyret om inngåelse av en ny avtale med ISB. Den nye avtalen vil være gjeldende fra 2027.
Rev.budsj. 25 Vedtakspkt 8.	Rev.budsj. 25 Vedtakspkt 8. Bystyret ber byrådet om å sikre at kommunen skalerer opp bruk av Google Workspace for Education, og samtidig faser ut bruk av Microsoft i Bergensskolen. Det forutsettes at samtlige elever benytter valgt løsning fra skoleåret 2025/2026. Beparelser knyttet til valgt løsning innarbeides ved rullering av kommunens handlings og økonomiplan, jf. omtale under pkt. 1 i kapitlet Andre forhold.	<u>Status oppskalering av Google:</u> Alle elever og lærere i bergensskolen har nå tilgang til Google Workspace for Education. Skoleåret 2024-2025 brukte enkelte skoler fortsatt Microsoft 365 i undervisningen. Disse ble før skolestart 2025-2026 varslet om overgang til Google Workspace for Education. <u>Status utfasing av Microsoft:</u> Tilgang til Microsoft 365 ble stengt i oktober/november 2025. Unntak kan midlertidig gjøres for enkelte elever med særskilte behov som ikke dekkes av Google Workspace for Education, samt noen tilfeller der utstyr som enda krever M365. Det jobbes med å finne løsninger på dette slik at man kan fase M365 helt ut.

Investeringer

Beløp i mill. kr

Investering	Saksref.	Godkj.vedtak	Totalbudsjett		Vedtatt	Estimert	Årets budsjett		
			Vedtatt	Totalprognose			Just. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Bergen Inkluderingscenter	BY 111-19	IA	0,1	0,1	2021	Ferdig	0,0	0,0	0,0
Bønes skole - flerbrukshall		IA	0,0	0,0	2017	Ferdig	0,0	0,0	0,0
Christi Krybbe skoler - prosjektutvikling		IA	45,4	45,4	2021	2.kv. 2030	1,5	1,4	0,1
Eidsvåg skole - rehabilitering, nybygg og idrettshall	BY 31/19	516,4	510,0	510,0	2021	Ferdig	2,2	1,3	1,0
ENØK-prosjekter		-	-	-	Løpende	Løpende	9,3	6,3	3,0
Garnes U, svømmehall - oppgradering	BY 144/22	80,4	80,4	80,4	2025	Ferdig	17,3	10,2	7,1
Garnes ungdomsskole - riving og nybygg	BY 145/22	725,6	640,0	640,0	2021	Ferdig	144,1	139,6	4,5
Gimle ungdomsskole – prosjektutvikling		IA	65,7	65,7	2026	2.kv. 2032	3,5	2,8	0,7
Haukeland skole - oppgradering	UFKN 13/24	IA	39,8	39,8	2021	Ferdig	1,9	2,0	-0,1
Haukeland skole – kapasitetsutvidelse	BY 171/21	125,5	152,0	152,0	2020	Ferdig	12,6	12,8	-0,2
Holen skole - riving, nybygg og rehabilitering	BY 214/18	490,0	689,6	689,6	2020	Ferdig	3,7	1,1	2,6
Inneklimatiltak - skoler		-	-	-	Løpende	Løpende	42,9	40,3	2,6
Innvendig oppgradering - skoler		-	-	-	Løpende	Løpende	5,8	1,5	4,3
Innvendig oppgraderinger - Barnehage		-	-	-	Løpende	Løpende	1,0	0,0	1,0
Inventar, byggeprosjekter - skole		-	-	-	Løpende	Løpende	6,3	4,4	1,9
Kaland skole - Prosjektutvikling	0	IA	3,5	3,5	2029	4.kv. 2029	0,2	0,3	-0,1
Kirkevoll skole - Prosjektutvikling	0	IA	5,0	5,0	2029	4.kv. 2026	2,5	2,1	0,4
Kjøkkelvik skole avd. Nybø	0	IA	3,0	3,0	2026	1.kv. 2026	3,0	2,5	0,5
Landås skole - bygingsmessig tilrettelegging		IA	0,8	0,8	2026	4.kv. 2026	0,8	0,5	0,3
Led-belysning kommunale bygg	0	IA	75,0	75,0	2040	4.kv. 2039	7,5	3,4	4,1
Li Skole - Rehabilitering av dusj garderober og gymsal	BR 1167/2024	IA	16,9	16,9	2025	Ferdig	3,7	3,7	0,0
Loddefjord skole - prosjektutvikling		IA	58,8	58,8	2024	4.kv. 2029	3,9	4,0	-0,1
Lynghaug skole - oppgradering - prosjektutvikling		IA	2,5	2,5	2021	4.kv. 2026	0,5	0,0	0,5
Midtunvegen bofelleskap	BY 56/24	IA	-0,2	-0,2	2023	Ferdig	0,0	0,0	0,0
Minde skole og idrettshall - prosjektutvikling		IA	11,6	11,6	2024	2.kv. 2026	1,7	2,0	-0,4
Mindemyren flerbruksbygg - prosjektutvikling		IA	97,2	97,2	2022	4.kv. 2031	2,8	2,7	0,1
Mindre bygginvesteringer - sekkepost		-	-	-	Løpende	Løpende	42,5	39,2	3,3
Olsvik skole - oppgradering Olsvikhallen - prosjektutvikling		IA	2,5	2,5	2023	4.kv. 2026	0,7	0,7	0,0
Ortun skole	BY 250/23	217,6	158,0	158,0	2024	Ferdig	59,9	59,6	0,3
Rolland skole, riving og nybygg	BY 120/25	497,3	497,3	497,3	2024	2.kv. 2028	30,0	41,7	-11,7
Rå skole, idrettshall	BY 177/23	129,8	145,0	145,0	2024	2.kv. 2026	81,0	80,9	0,1
Salhus skule - Landmarkhuset		IA	6,0	5,7	2021	Ferdig	1,5	1,2	0,3
Sandgotna skole - Rehab. / ombygging 1 etg.	BR 1170/24	IA	17,9	17,9	2024	Ferdig	0,0	0,0	0,0
Sentral korreksjon		-	-	-	Løpende	Løpende	-34,1	0,0	-34,1
Slettebakken skole - konseptvalgutredning		IA	8,3	8,3	2024	2.kv. 2026	2,7	2,9	-0,2
Slettebakken skole - oppgradering ventilasjon	UFKN 22/24	IA	35,0	35,0	2024	Ferdig	4,9	2,1	2,8

Årsmelding 2025

Investering	Totalbudsjett				Årets budsjett			
	Saksref.	Godkj.vedtak	Vedtatt	Totalprognose	Vedtatt ferdigår	Estimert ferdigkvartal	Just. bud.	Regnskap Avvik i kr
Slåtthaug skole - rehabilitering og nybygg	BY 27/26	IA	638,5	631,5	2024	2.kv. 2029	9,2	8,9 0,3
Storetveit skole, rehabilitering og ny idrettshall		IA	882,8	876,3	2024	2.kv. 2030	8,4	13,7 -5,3
Sykkelparkering under tak		IA	6,0	6,0	2023	Ferdig	4,6	4,6 0,0
Søreide ungdomsskole, nybygg - prosjektutvikling		IA	16,5	16,5	2026	Ferdig	1,5	2,0 -0,5
Søråshøgda skole - utvidelse B14		IA	0,0	0,0	2017	Ferdig	0,0	0,0 0,0
Tiltak for personer med funksjonsnedsettelse		-	-	-	Løpende	Løpende	8,4	4,8 3,6
Trapp ved Christie Krybbe skoler		IA	6,0	6,0	2024	2.kv. 2026	6,0	3,4 2,6
Tveiterås skole - riving og nybygg	BY 217-20	262,6	252,7	252,7	2023	Ferdig	1,9	0,1 1,8
Ulriken erstatningsskole	BY 267/24	152,0	152,0	115,0	2023	1.kv. 2027	57,8	66,1 -8,3
Utomhusanlegg skoler		IA	10,3	10,3	2026	Ferdig	2,8	2,8 0,0
Ytre Arna skole - prosjektutvikling		IA	33,5	33,5	2024	4.kv. 2026	0,8	0,8 0,0
Åstveit skole - rehabilitering og nybygg	BY 35/24	265,0	265,0	265,0	2024	2.kv. 2028	6,0	6,5 -0,5
Sum øvrige prosjekter							0,5	0,9 -0,4
Sum							575,6	587,9 -12,3

Statustekst investeringer

Avsetning til strategisk eiendomskjøp

I tråd med bystyrets vedtak i 2. tertialrapport 2025 har byrådet gjennom høsten vært i dialog med Vestland fylkeskommune om kjøp av tidligere Fana gymnas. Enighet om betingelsene ble først oppnådd etter årsskiftet. Gjennomføringsvedtak vil derfor først bli fremmet for bystyret vinteren 2026. Ubenyttede midler i 2025 foreslås derfor overført til 2026.

Christi Krybbe skoler - prosjektutvikling

Det er tidligere gjennomført en utredning av ulike konsepter for å møte behovene ved Christi Krybbe skole knyttet til læringsmiljø, SFO og nærmiljø. Bruk av Øvregaten 5 til skoleformål inngikk i denne utredningen. De historiske bygningene og nærområdet er underlagt omfattende verneinteresser, noe som gjør prosjektet krevende både planmessig og økonomisk. For å sikre et solid beslutningsgrunnlag ble det i 2025 igangsatt en videre verifikasjon av et oppgradert 0+-alternativ, som innebærer oppgradering av dagens bygningsmasse og uteområder. I tråd med bystyrets budsjettvedtak for 2025 vurderes også bruk av Øvregaten 5 og eventuelt Apotekerhagen for å dekke skolens behov for gym- og aktivitetsarealer. Arbeidet med verifikasjonen er godt i gang, og prosjektet har høy prioritet. Verifikasjonen er planlagt ferdig i slutten av 2026, slik at det kan tas stilling til valg av løsning og videre fremdrift. Budsjettposten skal dekke kostnader knyttet til planlegging og utvikling av prosjektet, mens budsjett for gjennomføringsfasen inngår i sekkepost inntil videre. Først etter ferdig verifikasjon vil det foreligge et tilstrekkelig grunnlag for et sikkert kostnadsanslag.

Eidsvåg skole - rehabilitering, nybygg og idrettshall

Det er utført omfattende ombygging og rehabilitering av "1952-bygget" på Eidsvåg skole, og etablert et tilbygg til dette. De andre byggene på eiendommen ble revet i 2021. Den nye skolen er dimensjonert for 300 elever med mulighet for utvidelse med ytterligere 50 elever. Det er også oppført en stor, frittstående idrettshall med opparbeidet uteområde på taket. Skolen ble tatt i bruk i september 2024. Det har pågått arbeid med oppfølging av reklamasjoner i 2025 og de siste økonomiske forpliktelser forventes avsluttet i løpet av 2026. Årets mindreforbruk skyldes lavere aktivitet enn anslått. Årsavvik medfører foreløpig ikke justering av totalprognose.

ENØK-prosjekter

I Grønn Virksomhet - Klima og miljøplan for Bergen kommunes virksomhet - ble det vedtatt en målsetting om at energibruk i kommunale bygg skal reduseres med 30 % innen 2030, sammenlignet med 2019. Typiske ENØK-tiltak som skal gjennomføres er:

- Skifte ut defekt luft/vann-varmepumpe, ombygging varmesentral
- Tiltak for å kontrollere radon i utsatte bygg
- Bytte eldre varmegjenvinner mot roterende gjenvinner i ventilasjonsanlegg
- Innregulering av varmeanlegg
- Nyinstallasjon og utskiftning av anlegg for sentral driftsstyring (SD-anlegg)
- Installasjon av solfangere
- Enkel automatisering av styring av panelovner
- Installere varmepumpe i bygg med vannbåren varme

Det er i 2025 fattet gjennomføringsvedtak for fem nye tiltak. Videre er det enkelte prosjekter som ble startet opp i 2024 og som går over flere år, og flere utredninger som gjelder fremtidige prosjekt pågår også. Det største prosjektet innenfor budsjettposten er Arna Brannstasjon - oppgradering av ventilasjon hvor samlet kostnad for tiltaket forventes å bli ca. kr 14 mill.

Andre store prosjekter i 2025 var Fjellsiden Barnehage - oppgradering av ventilasjon og Jekteviken 6a - etterisolering av fasade. Begge prosjekter med en forventet kostnad på ca. kr 2,5 mill.

Garnes U, svømmehall - oppgradering

Garnes svømmehall har blitt rehabilitert parallelt med bygging av nye Garnes ungdomsskole. Prosjektet ble overlevert fra entreprenør i 2025 og hallen tatt i bruk i starten av 2026. Årets mindreforbruk skyldes endring i tidspunkt for utførelse av siste arbeider og tilhørende økonomiske forpliktelser. Årsavvik medfører ikke endring i anslått totalprognose.

Garnes ungdomsskole - riving og nybygg

Garnes ungdomsskole er revet og erstattet av nybygg for 500 ungdomsskoleelever, i tillegg til 20 grunnskoleelever ved forsterket avdeling. Prosjektet har krevd detaljregulering, hvor det i ny plan framkom omfattende krav til opparbeidelse av infrastruktur. Disse rekkefølgekravene inngår i egen budsjettpost. Prosjektet ble overlevert fra entreprenør i 2025 og skolen tatt i bruk i starten av 2026. Årets mindreforbruk skyldes endring i tidspunkt for utførelse av siste arbeider og tilhørende økonomiske forpliktelser. Årsavvik medfører ikke endring i anslått totalprognose.

Gimle ungdomsskole – prosjektutvikling

Gimle oppvekststun har behov for rehabilitering. Fremdrift og tidsperspektiv for et eventuelt byggeprosjekt vil være avhengig av tilgang på erstatningsarealer. Det pågår en konseptvalgutredning hvor forventet ferdigstilling forskyves fra slutten av 2025 til første halvår 2026. Budsjettposten skal dekke kostnader til planlegging og utvikling av prosjektet, mens budsjett for gjennomføringsfasen inngår i sekkepost inntil videre. Årets mindreforbruk skyldes lavere aktivitet enn anslått. Årsavvik medfører ikke justering av totalprognose.

Haukeland skole - oppgradering

Ved Haukeland skole er det gjennomført innvendig oppgradering av hovedbygget og gymbygget med nytt ventilasjonsanlegg, samt oppgradering av tekniske installasjoner og overflater. Prosjektet ble gjennomført mens det pågikk bygging av tilbygg (eget prosjekt) ved skolen, og fremdriften for dette tiltaket ble derfor tilpasset hovedprosjektet.

Anbudsprosessen for prosjektet ble gjennomført i første kvartal 2024, og gjennomføringsvedtak ble fattet i utvalg for finans, kultur og næring i sak 13/24. Prosjektet hadde fremdrift i henhold til plan og ble tatt i bruk fra januar 2025.

Haukeland skole – kapasitetsutvidelse

Ved Haukeland skole er det oppført et nybygg i tre etasjer som er koblet til eksisterende bygg med en gangbro. Nybygget skal dekke behovet for tilleggsareal for å sikre tilstrekkelig elevtallskapasitet, og for å gi skolen tjenlige spesialrom. Bygget ble tatt i bruk i januar 2025. Det har pågått noe utomhusarbeider i forbindelse med en reklamasjon. Dette er nå ferdigstilt, og ferdigattest er mottatt.

Holen skole - riving, nybygg og rehabilitering

Holen skole er ferdigstilt og ble tatt i bruk i 2022. Det har vært en omfattende utbedring av VA-anlegget rundt tomten, og for å få ferdigattest på skolen må dette arbeidet dokumenteres og godkjennes. Godkjenning av dokumentasjon har tatt lengre tid enn forutsatt. Årets mindreforbruk skyldes lavere aktivitet enn anslått. Årsavvik medfører ikke justering av totalprognose.

Inneklimatiltak - skoler

Det er gjennomført flere store prosjekter, og det pågår arbeider med planlegging og bygging på flere skoler. Det er likevel en rekke skoler som ikke tilfredsstiller dagens krav til inneklima.

Tilsynsmyndighetene kan godta et redusert inneklima dersom det er en kort tidshorisont fram til skolen skal rehabiliteres, eller det skal bygges ny.

Med bakgrunn i dette pågår det en gjennomgang av alle skoler som har et inneklima som ikke er i tråd med gjeldende forskriftskrav. Over tid vil det bli installert nye ventilasjonsanlegg, eller romaggregater montert i tak i hvert rom, dersom det ikke er mulig å gjøre tiltak på eksisterende ventilasjonsanlegg som er tilstrekkelig for å kunne oppnå et inneklima i tråd med gjeldende forskriftskrav.

Prioriterte og større tiltak i 2025 var ved Gimle-, Skranevatnet og Rothaugen skole. Prosjektet ved Rothaugen skole er avsluttet i 2025, mens prosjektene ved Gimle- og Skranevatnet skole forventes ferdigstilt tidlig 2026.

Prosjektet ved Skranevatnet skole har et medforbruk på kr 3,98 mill. ved årsskiftet. Ufordelt midler på budsjettposten på totalt kr 2,24 mill. må sees i sammenheng med det. Det vil likvel være behov for å bruke deler av bevilgningen for 2026 til å dekke gjenstående merforbruk i prosjektet.

Innvendig oppgradering - skoler

Budsjettposten benyttes til nødvendige bygningsmessige tilpasninger i skolebygg for å håndtere endringer i elevtall og sikre at arealene er funksjonelle og oppdaterte. I 2025 er fem prosjekter påbegynt, og det er i tillegg gjort bestilling ved én skole. Arbeidene omfatter blant annet flytting av bibliotek ved Fridalen skole, hvor det også skal etableres nye kontorer for helsetjenesten og en ny renholdssentral. Ved Salhus skole er det etablert nytt helsekontor, og ved Blokkhaugen skole er auditoriet bygget om. Ved Tertnes skole er det behov for et ekstra klasserom. Tiltaket er bestilt, og resterende midler på budsjettposten for 2025 er disponert til dette prosjektet. Det har i tillegg blitt disponert midler til bygningsmessige tiltak ved Landås skole, som er skilt ut som en egen investering, BUD1128.

Innvendig oppgraderinger - Barnehage

I 2025 er det gjennomført mindre bygningsmessige tilpasninger i fire kommunale barnehager. I Blokkhaugen barnehage er grovgarderoben utvidet, i Bjørgedalen barnehage er stellerommet oppgradert, i Skansemyren barnehage er det etablert en ny fingarderober, og i Nygård barnehage er personalgarderoben utvidet. Det gjenstår ubenyttede midler fra 2025 på om lag 1,1 millioner kroner. Disse vil bli trukket inn i forbindelse med revidert budsjett 2026.

Inventar, byggeprosjekter - skole

Budsjettposten benyttes til anskaffelse av inventar ved kommunale skoler der det er behov for innredning av nye klasserom for å håndtere ekstra store årskull, der det er behov for utskifting på grunn av slitasje eller der det er behov for tilførsel av inventar av andre årsaker. I 2025 har totalt 20 skoler fått tilsagn om midler til innkjøp av nytt inventar. Av det vedtatte budsjettet på seks millioner kroner er om lag 5,8 millioner kroner tildelt. Fire av skolene venter fortsatt på leveranser, som etter planen vil finne sted tidlig i 2026. Mindreforbruk på om lag 0,16 millioner kroner fra ferdigstilte investeringer vil bli trukket inn i forbindelse med revidert budsjett for 2026.

Kaland skole - Prosjektutvikling

Kaland skole er en barneskole med SFO med 268 elever, i en bygning med ulike byggetrinn fra 1963 (byggetrinn 1) og 1995/2003 (byggetrinn 2). Skolen har behov for større vedlikeholdstiltak, disse omfatter både bygningsmessige oppgraderinger og forbedringer av uteområder og trafikksikkerhet. Prosjektet deles opp i to faser. Fase 1 inneholder ombygging av parkeringsplass nærmest hovedvei for å gjøre den sikrere for av- og påstigning, og parkering, samt oppgradering av uteområdet. Fase 2 inneholder utbedring av fasaden på den eldste delen, etablering av egnede arealer for personalet, samt

oppgradering av innvendige overflater og belysning. Budsjettposten skal dekke kostnader til planlegging og utvikling av prosjektet, mens budsjett for gjennomføringsfasen inngår i sekkepost inntil videre.

Kirkevoll skole - Prosjektutvikling

Kirkevoll skole mangler helseverngodkjenning. Det er behov for innvendig og utvendig oppgradering av bygget opp til nøktern standard.

Det bør gjøres utbedring på deler av skolens tekniske anlegg samt automatikk for optimal styring av disse anleggene. Låssystemet på skolen er gammelt og dyrt å drifte, og utskiftning til elektronisk adgangskontroll vil gjøre det enklere å ta i bruk skolen på ettermiddag, kveld og i helger. Det er behov for oppgradering av uteområdet til skolen, spesielt området som var tiltenkt BMX-bane, samt grusbanen ved gymbygget.

Prosjektutviklingen pågår og forventes å fortsette ut i 2026. Som en del av prosjektet vil en også vurdere om aktuelle tiltak er egnet for trinnvis gjennomføring.

Kjøkkelvik skole avd. Nybø

Gamlebygget har høy verneverdi, og på grunn av alder er det et stort behov for tiltak både innvendig og utvendig.

Ventilasjonsanlegg må skiftes ut og toalettanlegget må utbedres. Det er videre store utfordringer med tilsig av vann inn på tomten - noe som innebærer behov for utskiftning av drenerende masser, nye utvendige trapper og støttemurer, samt skifte av kledning på hovedbygget.

Prosjektutviklingen startet opp sommeren 2025 og forventes ferdigstilt 1. kvartal 2026.

Landås skole - bygingsmessig tilrettelegging

Det ventes flere årskull ved Landås skole, som er større enn hva skolen i dag er dimensjonert for. For å møte det økte behovet gjøres forskerrommet om til et klasserom med tilhørende grupperom. Skolen har også en forsterket avdeling med en elevgruppe som krever tilrettelegging. Det vil blant annet skiftes ut dører, etableres takskinne for løft og forflytting, og ett av skolens toalettrom skal utvides. Tiltakene er forventet ferdigstilt i 1. halvår 2026, og er finansiert med midler fra sekkepostene BUD070 - Bygningsmessige tilpasninger for personer med nedsatt funksjonsevne og BUD350 - Mindre bygningsmessige tilpasninger. Landås skole eies av Sognnes Eiendom, og Bergen kommune leier lokalene. De nødvendige tiltakene vil bli utført av byggeier og fakturert kommunen i tråd med gjeldende leieavtale.

Led-belysning kommunale bygg

Størsteparten av all innvendig belysning i kommunale bygg er basert på armaturer med lysstoffrør, men det er fra 2023 ikke lenger tillatt å produsere slike. For nyere lysarmaturer for ordinære lysrør, uten dimming, kan det benyttes nye LED-rør. For eldre lysarmaturer, og/eller der det er dimming av lysstyrke, anbefales det å erstatte hele lysarmaturen. Uten dette vil det være en risiko for at lysarmaturer slutter å fungere. Demontert fungerende utstyr vil bli supplert ved behov fram til nødvendige utskiftninger er gjort. Overgang til LED-lyskilder vil gi ca. 50 % energibesparelse sett i forhold til ordinære lysstoffrør. LED-lyskilder har betydelig lengre levetid, noe som også vil redusere kostnadene for brukerne.

Tiltaket går over mange av kommunens tjenesteområder, og har dermed noen tjenester med mindreforbruk og noen tjenester med merforbruk. Samlet kostnadsføring var noe lavere enn bevilgningen. Dette skyldes i hovedsak noe forsinkelse knyttet til fakturering fra leverandører.

Li Skole - Rehabilitering av dusj garderober og gymsal

Prosjektet var opprinnelig avgrenset til oppgradering av garderobeanlegg. I forbindelse med revidert budsjett 2024 ble prosjektet imidlertid utvidet til også å omfatte skifte av to spillvannspumper. Videre ble det også godkjent et eget prosjekt knyttet til oppgradering av ventilasjonsanlegget på skolen.

Prosjektene ble ferdigstilt i 2025, og samlet fikk de et merforbruk på kr 0,5 mill. som ble finansiert i 2. tertial samme år.

Loddefjord skole - prosjektutvikling

I tilstandsrapport for Loddefjord skole vurderes de utvendige flatene som bra, mens innvendige overflater og tekniske anlegg har behov for utskiftning. Svømmebassenget har også behov for oppgradering, og det er potensiale for energiøkonomisering. Det er ønskelig å øke kapasiteten på skolen med ytterligere åtte til ti elever i forsterket avdeling. Det er foreløpig igangsatt innledende planlegging av tiltaket. I 2024 ble det parallelt også startet opp en verifikasjon av Loddefjord skole som en rendyrket forsterket skole. Verifikasjonen ble ferdigstilt i slutten av 2025 og ventes politisk behandlet i løpet av 2026. Budsjettposten skal dekke kostnader knyttet til planlegging og utvikling av prosjektet, mens budsjett for gjennomføringsfasen inngår i sekkepost inntil videre.

Lynghaug skole - oppgradering - prosjektutvikling

Lynghaug skole har behov for bygningsmessig oppgradering. Garderober og dusjsoner er i dårlig forfatning og bør totalrehabiliteres, og sportsgulv i gymsal bør skiftes ut. Prosjektering er startet opp, men er fortsatt i en innledende fase og vil pågå også i 2026.

Minde skole og idrettshall - prosjektutvikling

Budsjettposten dekker arbeid med reguleringsplanen i området rundt Minde skole. Planprosessen har tatt lengre tid og krevd mer midler enn opprinnelig antatt, og anslått ferdigtidspunkt er nå forkjøvet til første halvdel av 2026. Årets merforbruk skyldes høyere aktivitet enn anslått. Årsavvik vil medføre behov for justering av totalprognose. I Handlings- og økonomiplan 2026-2029 er det vedtatt at videre prosjektutvikling ikke skal realiseres. Det vises til nærmere omtale om dette i Innstilling 1.

Mindemyren flerbruksbygg - prosjektutvikling

Bergen kommune har anskaffet den tidligere postterminalen på Mindemyren for å imøtekomme behov for kommunale tjenester i det nye byutviklingsområdet. Avsetning av midler til gjennomføringsfasen er derfor justert for at prosjektdelen relatert til tjenester for eldre er tatt ut. Prosjektomfang er dermed endret både med hensyn til areal og funksjon. Budsjettposten skal dekke kostnader til planlegging og utvikling av prosjektet, mens gjennomføringsfasen inngår i sekkepost inntil videre. Kommunens økonomi er anstrengt, og det er nødvendig å prioritere investeringsprosjekter strengt. Det opprinnelige behovet for ny skole på Mindemyren var knyttet til forventet kapasitetsmangel på barnetrinnet i Årstad bydel. Oppdaterte elevtallsprognoser viser imidlertid ledig kapasitet samlet sett på barnetrinnet fremover. Utfordringen er først og fremst geografisk – ledig kapasitet er ikke nødvendigvis plassert der veksten ventes å komme. Boligutbyggingen på Mindemyren vil gi nye behov på sikt, men det er betydelig usikkerhet knyttet til hvor mange elever som faktisk vil komme i takt med utbyggingen. Samtidig er området omgitt av flere skoler med kort avstand og forventet ledig kapasitet. Dette åpner for at økt elevtall i første omgang kan håndteres innenfor eksisterende skolestruktur. På bakgrunn av dagens prognoser og behovsvurderinger er videre prosjektutvikling utsatt med tre år. Før endelig oppstart vil behovet for økt skolekapasitet i bydelen vurderes på nytt, for å sikre at investeringen gjennomføres når behovet faktisk er til stede.

Mindre bygginvesteringer - sekkepost

Midlene benyttes til å gjennomføre rehabiliteringsprosjekter og andre oppgraderinger i kommunens bygningsmasse og kan bli brukt på alle tjenesteområder i kommunen. Midlene benyttes også til å bytte

ut, eller oppgradere, tekniske anlegg med utgått levetid. Eksempler på dette er brannvarslingsanlegg, elektriske anlegg, pasientvarslingsanlegg, ventilasjonsanlegg, SD-anlegg, heiser og investeringer knyttet opp mot digitalisering. Det utarbeides årlige vedlikeholdsplaner og prioriteringer basert på tekniske tilstandskartlegginger og kommunens fremtidige arealbehov.

Det er i 2025 bevilget midler til ca. 50 nye prosjekter. Videre ble det i løpet av året gjennomført eller startet opp ca 20 utredninger/prosjekteringer.

De største enkeltprosjektene er oppgradering i Jekteviken 5 og 6a, etablering av støyskjerm ved Sælen oppveksttun, ny gapahuk i Sollien barnehage, oppgradering yttertak ved Arna Helseheim, samt nytt skolekjøkken på Kalvatræet skole. Ved årsskifte var det gjenstående ca kr 4,2 mill. i udisponerte midler uten vedtak. Samtidig var det enkelte prosjekter med merforbruk, og det er naturlig å se dette i sammenheng.

Olsvik skole - oppgradering Olsvikhallen - prosjektutvikling

Olsvikhallen trenger rehabilitering med blant annet nytt tak, ny ventilasjon og oppgradering av innvendige og utvendige overflater. Det er utarbeidet en tilstandsrapport som danner utgangspunktet for prosjektet. Budsjettposten skal dekke kostnader til planlegging og utvikling av prosjektet, mens gjennomføringsfasen inngår i sekkepost inntil videre.

Ortun skole

I byrådssak 250/23 ble det vedtatt å gjennomføre oppgradering av de tekniske anleggene på Ortun skole. Bakgrunnen var at Miljørettet helsevern hadde gjennomført tilsyn ved Ortun skole, og avdekket forhold på skolen som ikke var i henhold til krav og retningslinjer.

I tillegg til oppgradering av tekniske anlegg var det tatt høyde for noe asbestsannering. Entreprenør gjennomførte ytterligere prøvetakning hvor det blant annet ble tatt prøver i hulrom mellom faste himlinger og etasjeskiller i 1. og 2. etasje. Resultatet av disse prøvene viste at det var asbestforurensning over store deler av skolebyggets himlinger, samt i påforingsvegger mellom klasserom og korridor som går tvers gjennom skolebygget i to akser.

Konsekvensen av dette var at prosjektet endret karakter fra en teknisk oppgradering til et prosjekt hvor store deler av skolens innvendige konstruksjoner og tekniske anlegg måtte gjenoppbygges og reetableres. Bystyret behandlet 10. april 2024 i sak 99/24 behovet for oppjustering av kostnadsrammen med kr 89,2 mill. til totalt kr 198 mill.

Etter planen skulle prosjektet være ferdigstilt til skolestart høsten 2024. Det økte omfanget gjorde at planlagt ferdigstilling, og dermed tilbakeflytting av elevene til skolen, ble forskjøvet til skolestart august 2025.

Med bakgrunn i at prosjektet nærmet seg slutføring ble kostnadsrammen for prosjektet redusert med kr 15 mill. i revidert budsjett 2025 og ytterligere kr 15 mill. i 2. tertial samme år. Prosjektet er nå overtatt og kun noen mindre sluttavregninger gjenstår. Det forventes at rammen på kr 158 mill. vil holde.

Rolland skole, riving og nybygg

Det skal bygges ny barneskole på Rolland for 350 elever, inkludert ti elever i forsterket avdeling. Elevene benytter erstatningsskole på Eidsvåg, fra høsten 2025. Prosjektet har krevd detaljregulering, hvor det i ny plan framkom omfattende krav til opparbeidelse av infrastruktur. Disse rekkefølgekravene inngår i egen budsjettpost. Prosjektet fikk gjennomføringsvedtak i april 2025. I 2025 har entreprenør

gjennomført en optimaliseringsfase, og riving er fullført. Grunnarbeider er nå i gang. Årets merforbruk skyldes høyere aktivitet enn anslått. Årsavvik medfører ikke justering av totalprognose.

Rå skole, idrettshall

Det skal bygges en ny idrettshall i tilknytning til Rå skole. Den nye hallen skal også gi to ordinære klasserom som plasseres over garderobedelen av bygget. Bassengrommet i undervisningsbygget er avviklet, og bygget om til en sosial møteplass for elevene. Det er gitt tillatelse til riving av de gamle idrettsfasilitetene, og utomhusarbeidene er igangsatt.

Salhus skule - Landmarkhuset

Salhus skule har stort behov for de arealene som Landmarkhuset representerer, og tomten i seg selv vil gi gode tilskudd til en trang skolegård, og samtidig bidra til å skape et mer sammenhengende uteareal.

Rehabilitering av Landmarkhuset ble fullført høsten 2025 og besto av å utbedre tak og fasade på huset, slik at bygget er klart til fremtidig innredning i tråd med behov. Prosjektet har et lite mindreforbruk, som vil bli foreslått inndratt i forbindelse med revidert budsjett 2026.

Slettebakken skole - konseptvalgutredning

Slettebakken skole har stort innvendig vedlikeholdsetterslep. Det er behov for omfattende ombygging og oppgradering for å tilpasse bygningsmassen til moderne skoledrift og tilfredsstillende krav til arbeidsmiljø. Fremdrift og tidsperspektiv på et eventuelt byggeprosjekt vil være avhengig av tilgang på erstatningsarealer. Det er foretatt en gjennomgang av rom- og funksjonsprogram for planlagte skolebygg i Bergen kommune, med sikte på å redusere arealet. Den pågående konseptvalgutredningen ble holdt igjen i påvente av omarbeiding av konsepter i tråd med arealreduksjon per elev, samt nye elevtallsprognoser. Utredningen er startet opp igjen men avklaringen knyttet til omfang og innhold har tatt lengre tid og krevd mer midler enn opprinnelig antatt. Anslått ferdigtidspunkt er forskjøvet til første halvdel av 2026. Årets merforbruk vil medføre behov for justering av totalprognose.

Slettebakken skole - oppgradering ventilasjon

Slettebakken skole har utfordringer knyttet til inneklima. Det planlegges et større rehabiliterings- og nybyggprosjekt på Slettebakken skole, men dette er ennå i en tidligfase, og det vil gå flere år før prosjektet starter opp.

Utvalg for finans, kultur og næring fattet i sak 22/24 gjennomføringsvedtak på totalt kr 25 mill. for prosjektet med midlertidig oppgradering av ventilasjonen. Rammen ble i revidert budsjett samme år justert opp med kr 10 mill.

Arbeidet med ny midlertidig ventilasjon på Slettebakken skole er i hovedsak fullført, men slutfasen har tatt lengre tid enn forventet, og det er ikke enighet om sluttoppgjøret. Prosjektet forventes å bli fullført innenfor vedtatt kostnadsramme. Deler av investeringene som nå er gjennomført kan brukes videre dersom bygningsmassen beholdes i et eventuelt kommende byggeprosjekt.

Slåtthaug skole - rehabilitering og nybygg

Slåtthaug skole skal totalrehabiliteres og bygges ut. Kapasiteten på 500 elever skal videreføres. Tiltaket har krevd detaljregulering, og i ny plan fremkommer omfattende krav til omlegging og opparbeidelse av infrastruktur. Disse rekkefølgekravene inngår i egen budsjettpost. Gjennomføringsvedtak for prosjektet ble sendt i slutten av 2025 og er ventet ferdig behandlet i første kvartal 2026. Totalprognose er justert i tråd med gjeldende handlings- og økonomiplan (2026-29).

Storetveit skole, rehabilitering og ny idrettshall

Storetveit ungdomsskole skal rehabiliteres og et nybygg oppføres for å øke kapasiteten til 600 elever. Prosjektet innebærer også riving av eksisterende gymbygg og oppføring av ny idrettshall. Det pågår en detaljregulering, noe som har betydning for prosjektets fremdrift. I ny reguleringsplan fremkommer omfattende krav til omlegging og opparbeidelse av infrastruktur. Disse rekkefølgekravene inngår i egen budsjettpost. Prosjektet har vært igjennom en større nedskalering og arealreduksjon det siste året. I tillegg er nye identifiserte kostnadsbesparelser relatert til omfang, materialvalg, og kvaliteter inkludert i antatt prosjektkostnad. Reguleringsplanen er ventet ferdig vedtatt i løpet av første halvår i 2026, og påfølgende gjennomføringsvedtak og utlysning av konkurranse er planlagt samme år. Årets merforbruk skyldes høyere aktivitet enn anslått. Årsavvik medfører ikke justering av totalprognose. Totalprognose er justert i tråd med gjeldende handlings- og økonomiplan (2026-29).

Sykkelparkering under tak

Budsjettposten gjelder etablering av sykkelkur ved kommunale arbeidsplasser. Skolebygg er blitt prioritert og det ble i gjennomføringsvedtaket besluttet å bygge samme type skur ved følgende skoler:

- Kirkevoll
- Kaland
- Paradis
- Hjellestad
- Liland
- Rådalslien
- Kjøkkelvik
- Mathopen

Planlagte tiltak ved Paradis, Mathopen og Rådalslien skole er i etterkant utgått da skolene ikke ønsket tiltaket. Som erstatning er det da besluttet å etablere sykkelpakking ved Søråshøgda og Minde innenfor rammen av prosjektet. Tiltakene er i hovedsak fullført, men det gjenstår noe arbeid knyttet til anlegget ved Kaland skole.

Søreide ungdomsskole, nybygg - prosjektutvikling

En mulighetsstudie viser at det lar seg gjøre å bygge en ungdomsskole med plass til 400 elever på tomten hvor Søreide barneskole var tidligere. Det vil være behov for omregulering, og denne prosessen er igangsatt. Budsjettposten skal dekke kostnader til å ferdigstille reguleringsplanen. Årets merforbruk skyldes høyere aktivitet enn anslått. Årsavviket medfører ikke justering av totalprognose.

Tiltak for personer med funksjonsnedsettelse

Budsjettposten benyttes til tiltak som skal sikre at skolebygg er tilrettelagt for elever med funksjonsnedsettelse. I henhold til opplæringsloven § 12-7 har Bergen kommune plikt til å sørge for at alle elever kan gå på sin nærskole. Behovene varierer fra år til år, og tiltakene må ofte gjennomføres innen korte frister når behovet oppstår. I 2025 er det registrert behov for tilrettelegging ved 19 skoler. Tiltakene spenner fra omfattende ombygging av skolelokaler til mer avgrensede tilpasninger, som etablering av utebod for lagring av hjelpemidler, montering av stellebord, etablering av skjermingsrom eller installasjon av HC-WC. Ett av tiltakene er skilt ut på en egen budsjettpost BUD1228 Landås skolebyggningsmessig tilrettelegging. Budsjettposten har et merforbruk på om lag 0,4 millioner kroner. Dette må dekkes inn gjennom budsjettildelingen for 2026.

Trapp ved Christie Krybbe skoler

Det er planlagt å etablere en trapp ved Christi krybbe skoler. Trappen skal skape sammenheng mellom uteområdene til Krybbesmauet 7 og skolebyggene i Vetrilidsallmenningen 10.

Samtidig med etableringen av trappen planlegges det å gjøre tiltak i hagen til Øvregaten 5 hvor det skal fjernes parkslirekne, slik at dette kan benyttes som oppholdsareal for skolen. I forbindelse med dette arbeidet ble det identifisert forurensede masser som forsinket arbeidet med etablering av trapp og uteområde.

Arbeidet forventes å være fullført i løpet av første halvår 2026.

Tveiterås skole - riving og nybygg

Tveiterås skole er en spesialskole for elever med spesielle behov, lokalisert på Paradis. Det eksisterende skolebygget er revet og det er oppført et nytt bygg på samme tomt. Bygget ble tatt i bruk i august 2023. Det gjenstår noen økonomiske forpliktelser knyttet til oppfølging, disse forventes avsluttet i løpet av 2026. Årets mindreforbruk skyldes lavere aktivitet enn anslått. Årsavviket medfører foreløpig ikke justering av totalprognose.

Ulriken erstatningsskole

Ulriken erstatningsskole skal oppjusteres til en elevkapasitet på 400 gjennom omdisponering av arealer. Det skal også tilrettelegges for garderober til elever og arbeidsplasser for ansatte. Valgt entreprenør startet opp i 2025 og prosjektet er forventet ferdigstilt i slutten av 2026, med innflytting av elever fra Storetveit ungdomsskole i starten av 2027. Årets merforbruk skyldes høyere aktivitet enn anslått. Årsavvik medfører ikke justering av totalprognose. Totalprognose er justert i tråd med gjeldende handlings- og økonomiplan (2026-29).

Utomhusanlegg skoler

Budsjettposten omfattet i utgangspunktet tiltak ved skolene Fridalen, Fjellsdalen og Tertnes. Prosjektet som gjensto ved årsskiftet 2024/2025 var Fjellsdalen skole som hadde møtt på uforutsette utfordringer med en vannledning.

Det ble våren 2024 oppnådd enighet med Bergen Vann om valg av løsning, og i revidert budsjett samme år bevilget ytterligere kr 0,8 mill. til prosjektet. Dette ble fullført på forsommeren 2025. I forbindelse med gjennomføringen viste det seg at oppjustert ramme fra 2024 ikke var tilstrekkelig og i løpet av 2025 ble kostnadsrammen økt med til sammen kr 4,1 mill.

Ytre Arna skole - prosjektutvikling

Ytre Arna skule skal oppgraderes, og det er vurdert ulike alternativer for å løse prosjektbehovet. Det er vedtatt at totalareal skal reduseres til en kapasitet på 250 elever, og at opplæringsbasseng skal inkluderes i prosjektet. Budsjettposten skal dekke kostnader til planlegging og utvikling av prosjektet, mens budsjett for gjennomføringsfasen inngår i sekkepost inntil videre.

Åstveit skole - rehabilitering og nybygg

I tilstandsvurderingen for Åstveit skole er det angitt at det er behov for vesentlige oppgraderinger både bygningsmessig og av tekniske anlegg i administrasjonsfløyen. Etter at ungdomstrinnet ved Eidsvåg ble lagt ned, har det i tillegg vært en elevtallsvekst som medfører behov for økt areal. Planlagt byggestart er 1. kvartal 2026.

01C-Spesialpedagogiske tjenester

Om tjenesteområdet

Spesialpedagogiske tjenester støtter opp om de tjenestene som kommunen yter innenfor barnehage- og grunnskolesektoren, og bidrar til at den enkelte får et best mulig utbytte av det helhetlige læringsløpet som barnehage og skole utgjør. Barnehageloven og Opplæringsloven er styrende for de spesialpedagogiske tjenestene som ytes.

Spesialpedagogiske tjenester besto i 2025 av Etat for spesialpedagogiske tjenester, med de underliggende enhetene Bergen Kompetansesenter for Læringsmiljø (BKL), Syns- og audiopedagogisk tjeneste, Tveiterås skole og ett pedagogisk-psykologisk senter i hver av de fire byområdene. De pedagogisk-psykologiske sentrene (PPS) jobber sammen med barnehager og skoler for å skape et inkluderende læringsmiljø som ivaretar alle barn og unge.

Viktige begivenheter

18. juni 2025 [vedtok Bergen bystyre å omorganisere det spesialpedagogiske feltet i Bergen kommune](#) og opprette Etat for tilrettelagt oppvekst. 16. desember 2025 arrangerte etaten en felles samling for alle ansatte som fra 1. januar 2026 er organisert i den nye Etat for tilrettelagt oppvekst. Målet med samlingen var å skape et felles utgangspunkt, og samles som en felles etat.

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik	Status beskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett				
Vekst i vedtak om spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging i barnehage	32 000	32 000	0	I 2016 ble det gjort endringer i barnehageloven. I etterkant har det vært en voldsom vekst i både antall barn som får spesialpedagogisk hjelp, og i antall timer som gis. Fagsentrene har fått styrket budsjettet har fått styrket budsjettet sitt i flere omganger på grunn av dette. I 2025 ble budsjettet styrket med 32 mill. kroner. Budsjettet er fordelt ut til fagsentrene i Vedtatt budsjett 2025.
Sum	32 000	32 000	0	
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Bosetting, spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging for barnehagebarn	4 370	1 300	3 070	Det er bosatt 178 flyktninger i barnehagealder til Bergen de siste 5 årene. Flere av disse barna trenger spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging i barnehagen. Dette kostet 1,3 millioner kroner i 2025.
Sum	4 370	1 300	3 070	

Effektivisering

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Omorganisering av Etat for spesialpedagogiske tjenester	-1 500	-1 500	0 Etat for spesialpedagogiske tjenester gjennomgår en omorganisering med virkning fra 1. januar 2026. I forkant av dette ble det innført stillingsstopp for merkantilt personell høsten 2025. Innsparingskravet på 1,5 millioner kroner ble innfridd som følge av vakante stillinger i etaten.
Sum	-1 500	-1 500	0
Kutt			
Omlegging av tilbudet til barn med hørselsutfordringer	-720	-720	0 Sædalen barnehage har tidligere hatt en særstilt satsing for barn med hørselsutfordringer. I barnehageåret 2024/2025 var det ingen barn som hadde behov for dette tiltaket, og den særskilte satsningen ble avviklet august 2025. Budsjettnedtrekket for 2025 utgjør 720 000 og er trukket inn fra barnehagen.
Kurs, seminar og reiser	-101	-101	0 Nedtrekket er hensyntatt i Vedtatt budsjett 2025.
Sum	-821	-821	0
Sum tiltak	34 049	30 979	3 070

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå			
Spesialpedagogisk hjelp til barnehagebarn	-2 000	-2 000	0 Utgifter til spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging for bosatte flyktninger i barnehage ble lavere enn først estimert. Budsjettbehovet ble redusert med 2 millioner kroner i 2025.
Sum	-2 000	-2 000	0
Sum tiltak	-2 000	-2 000	0

Utvikling og utfordringer

Kvalitetsutvikling

Etat for spesialpedagogiske tjenester hadde i 2025 flere samarbeidsprosjekter for å bidra til en mer inkluderende praksis i barnehage og skole, og tettere samarbeid mellom tjenestene.

Tett på i vest var et samarbeid mellom Etat for spesialpedagogiske tjenester, pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) og NLA Høgskolen med mål om å lage et bedre system for samarbeid mellom PPT og barnehagene.

Inkluderende praksis var et nettverksbasert samarbeid mellom Etat for spesialpedagogiske tjenester, to barnehager, seks skoler og Universitet i Stavanger (UIS)/Læringsmiljøsenteret (LMS), med 2-3 samlinger

per semester. Målet med samarbeidet var å skape en inkluderende praksis for alle barn og elever i lek og i læring.

Tett på med LMS var et samarbeid mellom Universitetet i Stavanger/Læringsmiljøsenteret (LMS), Etat for spesialpedagogiske tjenester, en skole og en barnehage. Læringsmiljøsenteret jobbet direkte inn mot ledelse og ansatte i de to enhetene. Målet var en inkluderende praksis for alle barn og elever i lek og i læring.

Inn i skolen var et samarbeid mellom Etat for spesialpedagogiske tjenester, NLA Høgskolen og fire utvalgte skoler. Målet var å styrke samarbeidet mellom skole og PPT for å få en mer inkluderende praksis.

PPT tett på skoler og barnehager var et samarbeid mellom Etat for spesialpedagogiske tjenester, Høgskulen på Vestlandet (HVL), NLA Høgskolen, og PPT. Høsten 2025 var preget av store endringsprosesser i etaten, der fire pedagogisk-psykologiske sentre forberedte seg på sammenslåing til ett kontor fra 1. januar 2026. Tema for arbeidet høsten 2025 var kulturbygging og inkluderende praksis i endret organisasjon.

For at alle barn og unge skal få rett hjelp til rett tid og et likeverdig tilbud vedtok bystyret at det spesialpedagogiske feltet skulle omorganiseres. Foto: Janne Kristoffersen

Omorganisering til Etat for tilrettelagt oppvekst

Som følge av verbalvedtak 10 j i Handlings- og økonomiplan 2025-2028 ble sak 143/25 «[Omorganisering av det spesialpedagogiske feltet i Bergen kommune](#)» vedtatt i Bergen bystyre 18. juni 2025. Bystyret sluttet seg til forslaget om omorganisering av det spesialpedagogiske feltet i Bergen kommune slik det var beskrevet i saksfremstillingen:

1. Etat for spesialpedagogiske tjenester endrer navn til Etat for tilrettelagt oppvekst
2. De fire resultatenheterne pedagogisk-psykologisk senter (PPS) avvikles.
 1. Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) organiseres samlet i Etat for tilrettelagt oppvekst.

2. Dagens fagsentre organiseres i Etat for tilrettelagt oppvekst som ressurscenter. De ansatte har arbeidssted i barnehager med ledelse/stab lokalisert i Etat for tilrettelagt oppvekst.
3. Tveiterås skole flyttes til Etat for skole.
4. Bergen kompetansesenter for læringsmiljø (BKL) flyttes til Etat for skole.

I perioden september-desember 2025 arbeidet Byrådsavdeling for barnehage og skole med å implementere bystyrets vedtak gjennom et eget prosjekt for omorganiserings- og omstillingsarbeidet i ny Etat for tilrettelagt oppvekst. Prosjektet utarbeidet ny organisering og strukturer for arbeid og samarbeid i den nye etaten. I tillegg ble det gjennomført nødvendig omstilling av ansatte i tråd med bystyrets føringer.

Saksbehandlingstid og sakkyndige vurderinger

Fra januar 2025 ble nye veiledende rammer for tilrådninger i sakkyndige vurderinger for barn i barnehagealder iverksatt, og det ble åpnet for at tilråkningene kan omfatte både pedagog fra fagsentrene og assistent som blir ansatt i barnehagene. De fire lederne i PPT har etablert et samarbeidsforum, der de i fellesskap drøfter sakkyndige vurderinger som går utover de veiledende rammene. Dette har bidratt til en mer likeartet praksis for sakkyndige vurderinger på tvers av de fire PPT-kontorene.

Spesialpedagogisk hjelp og individuelt tilrettelagt opplæring (ITO)

Barn under skolealder som får spesialpedagogisk hjelp

Per 15. desember 2025 var det 508 barn som mottok spesialpedagogisk hjelp, enten i kommunal og privat barnehage eller i hjemmet. Dette er en nedgang fra 530 barn i 2024.

Antallet barn og unge med særskilte behov øker. Foto: Vibeke Blich

Individuell tilrettelegging i skolen

Det er registrert 1 723 elever med vedtak om individuelt tilrettelagt opplæring etter opplæringslovens § 11-6 skoleåret 2025-2026. Det er en nedgang fra 1 775 vedtak registrert skoleåret 2024-2025.

Skoleåret 2025-2026 er det registrert 111 vedtak om fysisk tilrettelegging og tekniske hjelpemiddel etter opplæringsloven § 11-5. Dette er en ny paragraf og dermed også ny registrering.

Skoleåret 2025-2026 er det registrert 784 vedtak om personlig assistanse etter opplæringslovens § 11-4. 689 av disse elevene har også vedtak om individuelt tilrettelagt opplæring. Dette er en ny paragraf og dermed også ny registrering.

Elever i forsterket avdeling

Fordelt på 12 forsterkede avdelinger og Tveiterås skole har kommunen skoleåret 2025-2026 rundt 260 elevplasser i forsterket avdeling. Rundt 100 av disse er på barnetrinnet, og ca.120 på ungdomstrinnet. 40 av plassene er på Tveiterås skole, fra 1.-10. trinn.

Arbeid med bekymringsfullt skolefravær og samspillsutfordringer

Team Skolefravær

Team skolefravær bistår skoler i arbeid med elever som har høyt fravær og samspillsvansker. Teamet var før oktober 2025 todelt, med ett team underlagt Bergen kompetansesenter for læringsmiljø (BKL) og ett underlagt PPS sør. i forbindelse med [omorganisering av det spesialpedagogiske feltet i Bergen kommune](#) ble det besluttet å samle de to delene av skolefraværsteamet på BKL fra 1. oktober 2025. I perioden oktober til og med desember 2025 hadde fraværsteamet 32 saker som gjelder enkeltelever, jevnt fordelt på barne- og ungdomstrinn. Det ble også gjennomført fem systemsaker/innlegg på skoler/høyskoler i utviklingstid/planleggingsdager. I løpet av hele 2025 var fraværsteamet ved BKL og PPS sør totalt inne i 66 saker som gjelder enkeltelever, jevnt fordelt på barne- og ungdomstrinn. Det ble også gjennomført 19 systemsaker/innlegg på skoler/høyskoler.

Team Samspill

Team Samspill ved BKL bistår skoler når elever utfordrer, særlig knyttet til vold og trusler. I perioden oktober til og med desember 2025 var teamet involvert i ni saker på skoler som har søkt om støtte og veiledning. I tillegg har teamet hatt opplæring av fire pilotskoler i arbeid med systematisk aggresjonsforbygging og trygghet i skolen, samt fem oppdrag på ulike skoler/høyskoler i forbindelse med utviklingstid/planleggingsdager. I løpet av hele 2025 var teamet involvert i 23 saker på skoler som har søkt om støtte og veiledning. I tillegg hadde teamet 17 oppdrag på ulike skoler/høyskoler i forbindelse med fellestid/planleggingsdager.

Team Skyfritt

Team Skyfritt bistår skoler i arbeidet med å skape trygge og gode skolemiljø med vekt på å motvirke mobbing. I perioden oktober til og med desember 2025 har skoledelen av teamet hatt fire saker som gjelder støtte og veiledning på individnivå, og to saker på skoler på systemnivå. I tillegg har teamet hatt åtte oppdrag på ulike skoler i forbindelse med utviklingstid/planleggingsdager. I løpet av hele 2025 har team skyfritt hatt 23 saker og 40 oppdrag på skoler.

I samme periode hadde barnehagedelen av teamet seks saker på individnivå om støtte og veiledning. I tillegg har teamet hatt åtte systemsaker, og åtte oppdrag i ulike barnehager i forbindelse med fellestid/planleggingsdager. I løpet av hele 2025 har team skyfritt hatt 33 saker og 27 oppdrag i barnehager. Barnehageteamet har også opplæring- og veiledningsansvar for ICDP (International Child Development Programme) i barnehagene, jfr. [Plan Skyfritt](#).

Fordelt på 12 forsterkede avdelinger og Tveiterås skole har kommunen skoleåret 2025-2026 rundt 260 elevplasser i forsterket avdeling. Bilde: Thomas Tande

Team Læringsmiljø

Team Læringsmiljø bistår skoler i komplekse systemsaker på klasse- og trinn-nivå. I perioden oktober til og med desember 2025 hadde teamet seks saker på skoler som har søkt om støtte og veiledning. I tillegg har teamet hatt elleve oppdrag på ulike skoler i forbindelse med utviklingstid/planleggingsdager. I løpet av hele 2025 har team læringsmiljø hatt 14 saker. I tillegg hadde teamet 14 oppdrag på ulike skoler i forbindelse med utviklingstid/planleggingsdager. To av de ansatte på teamet og avdelingsleder har ansvar for de tre nettverkssamlingene som arrangeres hvert år for de 17 PALS (positiv atferd, støttende læringsmiljø og samhandling)-skolene i Bergen, i tillegg til heldagskurset for nytilsatte på PALS-skoler.

Bemanning og kompetanseutvikling

Kompetanseløypen er et samarbeid mellom Etat for spesialpedagogiske tjenester, barnehagemyndigheten/ReKomp og HVL om inkluderende fellesskap i barnehagen. Seks barnehager har deltatt i kompetanseløypen. Det er gjennomført fellessamling med alle ansatte i barnehagene, samt en prosessamling med prosjektgruppene i barnehagene i løpet av høsten.

Overganger er et samarbeid mellom Etat for spesialpedagogiske tjenester, HVL, kompetanseløftet, regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage (ReKomp) og desentralisert ordning for kompetanseutvikling i grunnskole og videregående skole (DeKom). En skole og to barnehager var med i prosjektet. Dette var et pilotprosjekt, der målet på sikt er å bidra til en bedre overgang fra barnehage til skole i Bergen.

Digitalisering og personvern

I 2025 pågikk det et prosjekt for å utvikle en fullverdig arkivintegrasjon mellom fagsystemet HK Oppvekst og arkiv- og journalsystemet Bk360. Prosjektet sikrer en dokumenthåndtering i henhold til god arkivpraksis og vil styrke personvernet ved at dagens papirarkiv fases ut.

Aktivitetsnøkkeltall

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Andel barn som har vedtak om spesialpedagogisk hjelp etter barnehageloven §31	3,7 %	3,6 %	3,7 %	0,0 %
Andel elever som får spesialundervisning etter enkeltvedtak	5,5 %	6,1 %	6,2 %	0,0 %
Antall individualsaker Team Skyfritt har vært involvert i – barnehage	6	7	36	17
Antall individualsaker Team Skyfritt har vært involvert i – skole	17	30	39	13
Antall saker der Team Skyfritt har bistått barnehager på systemnivå	25	28	40	40
Antall saker der Team Skyfritt har bistått skoler på systemnivå	66	25	52	8

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Justert budsjett 2025		Regnskap 2025			
	Regnskap 2024	Just. bud.	Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
PPT grunnskole	66,4	75,0	78,5	-8,8	69,7	5,4
Syns-og audioped. tj. gr.skole	3,3	3,6	11,9	-7,5	4,3	-0,7
PPT førskole	28,4	24,8	33,8	-2,2	31,6	-6,7
Spesialtiltak for førskolebarn	304,7	307,8	391,3	-75,4	316,0	-8,2
PPT for voksne og ungdom	4,6	3,5	4,6	-0,1	4,5	-1,0
Særskilt voksenopplæring	24,8	17,1	18,9	-3,2	15,7	1,3
Syns-og audioped. tj.voksne	3,1	4,2	3,1	0,0	3,1	1,2
Sum	435,2	436,0	542,0	-97,2	444,8	-8,8

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Justert budsjett 2025		Regnskap 2025			
	Regnskap 2024	Just. bud.	Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
1-Byrådsleders avdeling	0,7	0,5	0,5	0,0	0,5	0,0
2-Byrådsavdeling for finans	0,7	1,0	3,4	-2,3	1,0	0,0
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	12,3	14,0	14,2	-2,6	11,6	2,4
4-Byrådsavdeling for barnehage og skole	400,3	409,3	512,8	-92,0	420,8	-11,5
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	11,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
90-Fellesposter - bykassen	9,6	11,1	11,1	-0,2	10,9	0,2
Sum	435,2	436,0	542,0	-97,2	444,8	-8,8

Kommentar til status økonomi

Byrådsavdeling for barnehage og skole gikk med et merforbruk på 11,5 mill. på tjenesteområde 01C spesialpedagogiske tjenester i 2025. Tjenesteområdet består av sentrale poster i byrådsavdelingen og Etat for tilrettelagt oppvekst med underliggende resultatenheter, dvs. de fire pedagogisk psykologiske sentrene (PPS) og Syns- og audiopedagogiske tjeneste (SAPT). De fire PPSene blir samlokalisert fra 1.1.2026.

PPS har ansvar for spesialpedagogisk hjelp i alle barnehager i Bergen der det er barn med vedtak om slik hjelp. De åtte bydelsvise pedagogiske fagsentrene er organisert som del av de fire PPS. Etat for tilrettelagt oppvekst fatter vedtak om spesialpedagogisk hjelp basert på sakkyndig vurdering fra PP-tjenesten. I 2016 ble det gjort endringer i barnehageloven, og i etterkant har det vært en voldsom vekst både i antall barn som får spesialpedagogisk hjelp, og i antall timer som gis per vedtak. I 2024 ble det avsatt 38 mill. ekstra til formålet som er videreført i 2025, men til tross for dette har fagsentrene et merforbruk på ca. 10 mill. i 2025.

Det resterende merforbruket på 1,5 mill. er hovedsakelig knyttet til kostnader ved transport av barnehagebarn, som har rett på transport til og fra barnehagene.

Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg har et mindreforbruk på tjenesteområdet.

I 2025 ble "Rådgivningskontoret for hørselshemmede og døvblinde" samlokalisert og organisert sammen med synspedagoger og logopeder i "Avdeling for syn, hørsel og logopedi". Mindreforbruket gjelder tjenesten "Særskilt voksenopplæring" hvor utgiftene til denne avdeling for blir ført.

På **sentrale budsjettposter (Fellesposter – bykassen)** skyldes mindreutgiften i hovedsak arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon. Arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon avsettes ved årsslutt, i motsetning til øvrig sykelønnsrefusjon som føres løpende gjennom året. Dette skyldes tekniske forhold. Avviket må derfor ses i sammenheng med avvik på øvrige byrådsavdelinger.

Status mål

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål 2025	Resultat 2025	Statusbeskrivelse mål
Inkluderende by	Redusere andelen spesialpedagogiske vedtak	Andel barn som har vedtak om spesialpedagogisk hjelp etter barnehageloven §31	3,5 %	3,5 %	
		Andel elever som får enkeltvedtak etter §11 i opplæringsloven (skole)	6,0 %	6,1 %	
Omstillingsdyktig og økonomisk bærekraftig kommune	Høyt nærvær	Sykefraværspersent	13,0 %	12,5 %	
	Redusere saksbehandlingstiden for at elever skal få raskere hjelp	Andel spesialpedagogiske vedtak fattet innenfor rammen på tre måneder	55,0 %	42,0 %	

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
HØP 25-28 Verbalvedtak 10 j.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 j. Bystyret ber byrådet om å vurdere organiseringen av det spesialpedagogiske feltet, både innenfor barnehage og skole, samt administrativ organisering. Herunder skal det ses på arbeidet med sakkyndige vurderinger og utmåling av vedtak om spesialpedagogisk hjelp og undervisning, med sikte på å sikre et mer bærekraftig nivå og en likartet vurdering mellom byområdene. Det forutsettes at omorganiseringen gir grunnlag for å ta ut effektiviserings-gevinster på administrativt nivå. Et forslag om ny organisering skal presenteres ifm. revidert budsjett 2025, slik at det kan tre i kraft fra skole- og barnehageåret 25/26.	Som følge av verbalvedtak 10 j i Handlings- og økonomiplan 2025-2028 ble sak 143/25 «Omorganisering av det spesialpedagogiske feltet i Bergen kommune» vedtatt i Bergen bystyre 18. juni 2025. Bystyret sluttet seg til forslaget om omorganisering av det spesialpedagogiske feltet i Bergen kommune slik det var beskrevet i saksfremstillingen. Vedtaket innebærer endringer i organiseringen av Etat for spesialpedagogiske tjenester og etatens pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT), ny organisering av spesialpedagogisk hjelp i barnehagene, og overføring av ansvar fra Etat for spesialpedagogiske tjenester til Etat for skole og Etat for barnehage ved at: • Tveiterås skole er overført til Etat for skole • Bergen kompetansesenter for læringsmiljø (BKL) er overført til Etat for skole, med to unntak: ○ Barnehagestillingene i Team Skyfritt er overført til Etat for barnehage ○ BKL har overtatt skolefraværsteamet fra PPS Sør og har et samlet skolefraværsteam. I perioden september – desember 2025 har Byrådsavdeling for barnehage og skole arbeidet med implementeringen av bystyrets vedtak gjennom et eget prosjekt for omorganiserings-, - og omstillingsarbeidet i ny Etat for tilrettelagt oppvekst. Prosjektet har utarbeidet ny organisering og strukturer for arbeid og samarbeid i den nye etaten. I tillegg er det gjennomført nødvendig omstilling av ansatte i tråd med bystyrets føringer i vedtaket 18. juni 2025.

02-Barnevern

Om tjenesteområdet

Barneverntjenestens viktigste oppgave er å sørge for at barn og unge som lever i en utsatt situasjon får hjelp, omsorg og beskyttelse når de trenger det. Tjenesten vurderer bekymringsmeldinger, undersøker barnets omsorgssituasjon og fattar vedtak etter barnevernsloven. Barneverntjenesten forbereder også saker for Barneverns- og helsenemnda og følger opp tiltak som blir satt i verk.

Barnevernet i Bergen består av fire lokale barneverntjenester, en egen tjeneste for enslige mindreårige flyktninger og en byomfattende enhet som drifter barnevernvakten, utekontakten og veiledning og tilsyn av fosterhjem.

De fleste helse- og omsorgstjenestene for barn og unge i kommunen er organisert under Etat for barn og familie. Ulike tjenester for barn og unge under flere budsjettområder påvirker hverandre gjensidig, og utgiftene må ses i sammenheng.

Viktige begivenheter

- Bystyret vedtok godtgjøring som skal kompensere frikjøpte fosterforeldre for manglende opptjening av tjenstepensjon
- Bergen kommune iverksatte [nasjonalt forløp for barnevern – kartlegging og utredning av psykisk, somatisk og seksuell helse, tannhelse og rus.](#)

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Helårvirkning av realendringer i årets budsjett			
Fosterhjem, miljøterapeutiske tiltak og institusjonsplasser	19 300	19 300	0 Alvorsgraden i flere barn sin situasjon er høy og medfører økt behov for både tyngre og flere tiltak for å sikre nødvendig hjelp til de barna som trenger det.
Vektertjenester ved barnevernstjenestene	2 500	2 500	0 Vektertjenestene startet med delårseffekt i 2024, og er videreført med helårvirkning i 2025.
Kutt i kontorfaglig avdeling	-1 300	-200	-1 100 Kutt i årsverk i kontorfaglig avdeling er i prosess, og ble delvis innfridd i 2025 på grunn av at omstillingsprosess har tatt lengre tid enn forventet.
Sum	20 500	21 600	-1 100

Tilpasning til aktivitetsnivå

Fosterhjem, miljøterapeutiske tiltak og institusjonsplasser	41 000	41 000	0 Alvorsgraden i flere barn sin situasjon er høy og medfører økt behov for både tyngre og flere tiltak for å sikre nødvendig hjelp til de barna som trenger det.

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Bosetting av flyktninger 2025 - Enslige mindreårige	2 500	2 500	0 Full oppstart fra 1. mai 2025 i en ny institusjon med fire plasser for enslige mindreårige i Bergen.
Sum	43 500	43 500	0
Nye tiltak			
Krav om masterutdanning i barnevernet	2 625	400	2 225 Det arbeides kontinuerlig med å styrke kompetansen i barnevernet ved å motivere ansatte til å ta videreutdanning og det rekrutteres fortløpende nyansatte med masterutdanning. Årsaken til avviket er at det er ansatt færre med mastergrad i 2025. I tillegg har noen av ansettelsene vært i 2. halvår, noe som kun gir delårseffekt.
Tjenestepensjon til fosterforeldre	3 200	3 200	0 Budsjettposten ble anvendt til tjenestepensjon for fosterforeldre som er frikjøpt fra jobb. Bystyret vedtok satsen i oktober 2025, og fosterforeldre i Bergen kommune ble etterbetalt fra 01.07.25.
Sum	5 825	3 600	2 225
Effektivisering			
Bedre styring og prioritering av hjelpetiltak	-5 000	-5 000	0 Besparelsen ble realisert gjennom redusert kjøp av tjenester.
Sum	-5 000	-5 000	0
Kutt			
Kurs, seminar og reiser	-161	-161	0 Restriktiv praksis ble gjennomført.
Sum	-161	-161	0
Sum tiltak	64 664	63 539	1 125

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå			
Erstatning barnevern	1 000	1 000	0 Erstatningene er utbetalt.
Tiltak til plasserte barn utenfor hjemmet	9 550	9 550	0 Tiltaket er gjennomført og realisert.
Sum	10 550	10 550	0
Nye engangstiltak			
Erstatninger barnevern	4 125	4 125	0 Erstatningene er utbetalt.
Sum	4 125	4 125	0
Kutt			
Vakante stillinger	-4 108	-4 108	0 Besparelsen ble realisert ved restriktiv ansettelsespolitikk og lav bruk av vikarer i vakante stillinger.
Redusere utgifter til bilbruk	-437	-437	0 Besparelsen ble realisert ved redusert bilbruk.
Reduksjon kontorfaglig	-500	-500	0 Besparelsen ble realisert ved å redusere kontorfaglige ressurser.
Sum	-5 045	-5 045	0

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Sum tiltak	9 630	9 630	0

Utvikling og utfordringer

Økende behov for omfattende hjelp og lengre plasseringer utenfor hjemmet

Barnevernet i Bergen møter barn og familier med alvorlige og sammensatte hjelpe- og oppfølgingsbehov. Økning i psykiske helseutfordringer blant barn og unge, samt barne- og ungdomskriminalitet, påvirker barnevernet direkte. Mange av barna har behov for tette og samtidige tiltak fra flere tjenester både internt i kommunen, men også fra statlige tjenester. På samme tid er det press på psykiske helsetjenester og statlige tilbud, noe som gir ventetider og gråsoner mellom ulike ansvarsområder.

Utgiftsveksten i barnevernet henger særlig sammen med tiltak utenfor barnets hjem, som fosterhjem, beredskapshjem og institusjon. Opphold i institusjon er relativt stabilt, men opphold både i institusjon og beredskapshjem varer mer enn tidligere. Økt kompleksitet i familienes hjelpebehov og begrenset tilgang på egnede tiltak gjør det vanskelig å avslutte plasseringer raskere.

Det har vært særlig krevende å rekruttere fosterhjem til barn med store og sammensatte behov. Bergen kommune har derfor styrket samarbeidet med Bufetat om rekruttering og opplæring av fosterhjem i barnets nærmiljø. Bedre økonomiske rammevilkår for fosterforeldre er også viktig i arbeidet med å rekruttere og beholde fosterforeldre. I 2025 vedtok bystyret en ordning for å kompensere fosterforeldre som på grunn av fosterhjemsoppdraget ikke kan tjene opp tjenestepensjon. Dette er en oppfølging av en ny lov på dette området som trer i kraft i 2026.

Likeverdige og målrettede tjenester

Det er avdekket forskjeller i bruk av hjelpetiltak i ulike bydeler, og Bergen kommune startet derfor et arbeid for å gjennomgå og evaluere tiltakene for hjemmeboende barn og unge – med mål om mer likeverdige, målrettede og effektive tjenester på tvers av byen. I 2025 har arbeidet knyttet seg særlig til å forbedre forvaltningspraksis og bruk av ulike hjelpetiltak, og videre i 2026 skal tiltakstilbudet gjennomgås.

Styrkning av forebyggende og tidlig innsats utenfor barnevernet har vært en av kommunens innsatsområder, og er et langsiktig mål. På denne måten kan flere barn og familier få hjelp tidligere og på et lavere tiltaksnivå. Dette er i tråd med barnevernreformen og Bergen kommunes samfunnsplan "Strategi for oppvekst". Klarer kommunen å gi bedre hjelp til barn og familier tidlig, vil det redusere behovet for inngripende barneverntiltak over tid.

Bemanning og kompetanse

I 2025 ble prosjektet «Rekruttere og beholde» iverksatt, som består av flere ulike tiltak som skal utbedre identifiserte risikoområder når det gjelder å både rekruttere og beholde ansatte. Det er blant annet utarbeidet en løsning fra 2026 med faste ansatte som skal avhjelpe barneverntjenestene med høyt arbeidspress, sykefravær og som har redusert kapasitet. En stabil arbeidsstokk er avgjørende for å holde på kvalitet og utvikling i tjenesten, og i 2025 har tjenesten arbeidet særskilt med nærværarbeid.

Aktivitetsnøkkeltall

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Barn (0-17 år) med undersøkelse i løpet av året	1 987	2 146	1 912	1 955
Barn og unge (0-24 år) med barneverntiltak i løpet av året	2 050	1 963	1 906	1 872
Barn og unge (0-24 år) med barneverntiltak per 31.12	1 375	1 387	1 334	1 333
Barn og unge (0-24 år) med hjelpetiltak i løpet av året	1 685	1 603	1 575	1 548
Barn og unge (0-24 år) med omsorgstiltak i løpet av året	365	360	331	324

Sammenligning med andre kommuner

	Bergen 2024	Bergen 2025	Oslo Trondheim kommune	Stavanger	ASSS uten Oslo
Prioritet					
Andel netto driftsutgifter til saksbehandling (funksjon 244)	33,3 %	32,4 %	42,7 %	29,2 %	31,7 %
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten (B) *)	19 096	19 116	15 537	16 709	16 453
15 714					
Produktivitet					
Andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder	70,0 %	87,0 %	94,0 %	92,0 %	94,0 %
Brutto driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251) (B) *)	76 962	74 375	86 344	117 278	70 532
80 449					
Dekningsgrad					
Andel barn med barnevernstiltak pr 31.12 ift. innbyggere 0-17 år	1,9 %	1,8 %	1,7 %	1,8 %	1,8 %
Kvalitet					
Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år	7,9	7,9	5,8	6,6	5,8
Økonomi					
Brutto driftsutgifter (funksjon 244) per barn med undersøkning eller tiltak (kr) *)	111 354	108 457	111 938	96 810	96 979

*) Inflasjonsjustert med deflator

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Justert budsjett 2025		Regnskap 2025			
	Regnskap 2024	Just. bud.	Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
Barneverntjeneste	327,0	341,2	388,5	-53,8	334,7	6,5
Barnevernvakt	14,0	16,7	17,6	-2,8	14,8	1,9
Tiltak i familien	83,8	83,3	85,9	-4,4	81,5	1,8
Tiltak utenfor familien	592,4	638,3	654,6	-27,4	627,2	11,1
Psykiske helsetjenester og tjenester til utviklingshemmede i institusjon og familiehjem (Barnevernet)	8,1	0,0	4,6	0,0	4,6	-4,6

Årsmelding 2025

Tjeneste	Regnskap 2024	Justert budsjett 2025	Regnskap 2025			
			Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
Sum	1 025,2	1 079,5	1 151,2	-88,3	1 062,8	16,7

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Regnskap 2025			
			Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
1-Byrådsleders avdeling	9,0	8,0	9,3	-0,4	8,9	-0,9
2-Byrådsavdeling for finans	-4,0	-4,3	0,9	-5,2	-4,3	0,0
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	1 005,3	1 060,2	1 126,1	-82,0	1 044,1	16,1
90-Fellesposter - bykassen	14,9	15,6	14,9	-0,8	14,1	1,5
Sum	1 025,2	1 079,5	1 151,2	-88,3	1 062,8	16,7

Kommentar til status økonomi

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold melder et mindreforbruk på 16,1 mill. innenfor tjenesteområdet.

Hovedårsaken til mindreforbruket er innsatsen som er lagt ned for å oppnå besparelser for å oppfylle kommunens mål om bærekraftig økonomi.

Regnskapet viser at mindreforbruket i hovedsak kommer av lavere lønnsutgifter som følge av blant annet restriktiv ansettelsespolitikk og ubrukte midler til master i barnevernet. I tillegg er det økte inntekter.

Under **Byrådsleders avdeling** gjelder dette utgifter ved Kommuneadvokaten, som er prosessfullmektig for kommunen i saker om tvangsinngrep etter barnevernsloven og helse- og omsorgstjenesteloven. Merforbruket på kr. 0,9 mill. skyldes i hovedsak arbeid med flere erstatningssaker knyttet til barnevernsområdet samt behov for kjøp av ekstern advokatbistand.

På **sentrale budsjettposter (Fellesposter – bykassen)** skyldes mindreutgiften i hovedsak arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon. Arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon avsettes ved årsslutt, i motsetning til øvrig sykelønnsrefusjon som føres løpende gjennom året. Dette skyldes tekniske forhold. Avviket må derfor ses i sammenheng med avvik på øvrige byrådsavdelinger.

Status mål

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål Resultat		Statusbeskrivelse mål
			2025	2025	
Omstillingsdyktig og økonomisk bærekraftig kommune	Barneverntjenesten sikrer god ressursutnyttelse av eksisterende kommunale tiltak	Andel barn med vedtak om hjelpetiltak der hjelpen fås fra Barne- og familiehjelpen pr. dato	50,0 %	35,0 %	Årsresultatet viser en liten oppgang fra 2024, men ligger under vedtatt mål. Det er avdekket variasjoner på bruk av Barne- og familiehjelpen i byområdene. Det er utført en kartlegging av alle hjelpetiltak til hjemmeboende barn, og det er gjennom høsten arbeidet med å forbedre forvaltningspraksis og bruk av ulike hjelpetiltak.
		Andel barn med vedtak om hjelpetiltak der hjelpen fås fra Utekontaktens tiltaksavdeling pr. dato	35,0 %	21,0 %	Det er nedgang på antall barn og unge med vedtak om oppfølging fra Utekontakten gjennom året, og årsresultatet ligger under måloppnåelse.
Trygg by i alle livsfaser	Barn mottar hjelp som nytter og beskytter - når de trenger det	Andel barn flyttet til slekts- og nettverksfosterhjem siste tertial	70,0 %	86,0 %	Resultatet ligger over vedtatt mål. Dette er som følge av et systematisk arbeid for å øke bruk av plasseringer i slekt og nettverk der dette er mulig.
		Andel barn med vedtak om plassering som bor i institusjon pr. dato	10,0 %	15,0 %	Bergen kommune ønsker primært å tilby fosterhjemsplassering til barn som ikke kan bo hjemme. Andel barn med institusjonsplassering har vært relativt stabil gjennom året. Samtidig er andelen over vedtatt mål, og forklares med flere barn og unge som har sammensatte hjelpebehov som krever spesialisert hjelp og oppfølging.
		Andel hasteflyttinger drøftet i Tverretatlig hasteteam siste tertial	50,0 %	11,0 %	Forebygging av akuttplasseringer og sikring av likeverdige faglige vurderinger på tvers av barnevernstjenesten er et viktig mål for kommunen. Det er derfor satt et ambisiøst mål for bruk av Tverretatlig hasteteam. Ordningen er evaluert og justert for å sikre bedre utnyttelse, men det er fremdeles ikke måloppnåelse

Årsmelding 2025

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål Resultat 2025	Statusbeskrivelse mål 2025
				med et årsresultat på 11%. Resultatet viser en oppgang fra fjoråret, samtidig som det vil jobbes for å bruke tilbudet mer fremover. Tiltaket er ikke aktuelt i alle saker.
		Antall barn som har fått gjennomført familieråd siste tertial	140	62 Det er ikke måloppnåelse. Resultat viser tall for hele 2025. Det er ulik måloppnåelse mellom byområdene. Tjenestene jobber systematisk for å øke bruk av metoden. Tiltaket er frivillig, og enkelte familier takker nei til tilbudet.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
Rev.budsj. 25 Vedtakspt 15.	Rev.budsj. 25 Vedtakspt 15. Bergen kommune har de siste årene gjennomført et omfattende forbedringsarbeid i barnevernstjenestene, blant annet som en oppfølging av forvaltningsrevisjonen fra 2022. Samtidig har byrådet vist til vedvarende utfordringer knyttet til rekruttering, høyt sykefravær og kvaliteten på saksbehandlingen i tjenestene. Bystyret ber byrådet gjennomgå hvilken effekt forbedringsarbeidet, tiltakspakken for barnevernet og andre relevante tiltak har hatt så langt. Videre bes byrådet vurdere behovet for nye tiltak som kan møte de gjenstående utfordringene. Dette inkluderer strukturelle grep knyttet til organiseringen av barnevernet, som kan bidra til å styrke kvaliteten på tjenestene til barn, unge og deres familier.	Arbeidet med å følge opp budsjettvedtaket er igangsatt og er i prosess. Det er flere rapporter om temaet på trappene: Årlig statusrapport i juni 2026, Evaluering av forbedringsarbeid i barnevernet i første halvår 2026 og Status rapport for «Se meg, hør oss!» i mars 2026.

Investeringer

Beløp i mill. kr

Investering	Saksref.	Godkj.vedtak	Totalbudsjett		Vedtatt ferdigår 2024	Estimert ferdigkvar tartal	Årets budsjett		
			Vedtatt	Totalprognose			Just. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Etablering av permanent mottak av bekymringsmeldinger		IA	7,5	7,5			7,5	0,5	7,0
Sum							7,5	0,5	7,0

Statustekst investeringer

Eablering av permanent mottak av bekymringsmeldinger

For å sikre best mulig drift og nødvendige publikumsrettede arealer for barnevernsvakten er det besluttet å etablere mottak i Allehelgensgate 5. Det er planlagt å etablere to mottaksrom som sikrer at unge tjenestebrukere kan få egnede og trygge rom hvor de kan oppholde seg i påvente av vedtak fra barnevernstjenesten. I tillegg blir det etablert venteareal, ett samtalerom, to møterom og lagerrom. Prosjektet er i en tidlig fase og har fått noe senere fremdrift enn tidligere planlagt.

03A-Tjenester til eldre

Om tjenesteområdet

Tjenesteområde 03A omfatter kommunale helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende innbyggere over 65 år og beboere i helseinstitusjoner. Tjenestene inkluderer helsehjelp og praktisk bistand i hjemmet, avlastningstilbud og aktivitetstilbud. Disse tilbudene er tilpasset eldre med ulike helseutfordringer og nedsatt funksjonsevne, og bidrar til at flere kan bo hjemme lengre.

Bergen kommune tilbyr også ulike typer omsorgsboliger og helseinstitusjoner. Behandlingssentre tilbyr korttidsopphold, mens sykehjem dekker behovet for langtidsopphold. Ansvar for tjenester til personer med rusavhengighet og psykiske lidelser ligger hos Byrådsavdeling for arbeid, sosial og mangfold (BBSM). Det er inngått en samarbeidsavtale som innebærer at enkelte hjemmebaserte tjenester tildelt av BBSM utføres av BEHO. Disse tjenestene faktureres internt.

Viktige begivenheter

- Hordnestunet åpnet etter ett års rehabilitering i januar 2025 med 20 plasser for eldre personer som har en rusrelatert skade og et ønske om å bo i et rusfritt miljø.
- Byråd Marte Monstad, markerte byggestart for Loddefjordåsen behandlingssenter med 90 plasser, med å trykke av en av de første salvene på byggeplassen. Det nye behandlingssenteret er planlagt ferdigstilt i juni 2028. Loddefjordåsen behandlingssenter skal reises på nabotomten til det eksisterende Frieda Fasners Minne.

Byråden for eldre, helse og omsorg fyrer av den første salven for nye Loddefjordåsen sykehjem. Foto: Nina Johnsen.

- Etat for hjemmebaserte tjenester og Etat for behandlingssentre og sykehjem fikk ansvar for en del av kommunens ergoterapi- og fysioterapitjenester fra 1. mars 2025. Målsettingen med

omorganiseringen var et mer helhetlig tjenestetilbud til brukerne, økt tverrfaglig samhandling og mer rehabiliterende tjenester.

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett			
Multidose - effekt av økt utbredelse	-10 000	-10 000	0 Effektiviseringskravet vedtatt i revidert budsjett 2024 og videreført i budsjett 2025. Tiltaket er iverksatt og effekten tas ut gradvis etterhvert som flere og flere brukere kan benytte seg av multidose.
Reduserte energiutgifter	-14 100	-14 100	0 Reduksjonen er gjennomført.
Oppbudsjettering av hjemmebaserte tjenester	30 000	30 000	0 Beløpet gjelder videreføring av styrking vedtatt i revidert budsjett 2024. Styrkingen er gjennomført.
Sum	5 900	5 900	0
Tilpasning til aktivitetsnivå			
EBE - Strømsparingstiltak i kommunale bygg	3 600	3 600	0 Reduksjon i energiforbruk ble målt til 11,6% i 2025 sammenlignet med 2019 (referansenivået). Det er ikke mulig å tallfeste besparelsen i kroner, fordi det ikke er mulig å skille effekt av strømsparing fra effekt av energieffektivisering.
EBE - Justering av FDV-ramme for endringer i byggporteføljen	842	842	0 Endringen er innarbeidet i vedlikeholdsplanen til Etat for bygg og eiendom
Landås Menighets eldresenter - Konseptvalgutredning	-1 700	-1 700	0 Utredningen ble gjennomført i 2024.
Sum	2 742	2 742	0
Nye tiltak			
Forprosjekt - nytt pleie og omsorgssystem (erstatning for Visma Profil)	2 900	2 900	0 Arbeidet med å anskaffe nytt pleie og omsorgssystem gjennomføres etter planen.
Slettemarken sykehjem - utvidet drift	4 000	4 000	0 Beløpet gjelder helårsvirkning av utvidelsen som skjedde våren 2024.
Nødvendig vedlikehold / oppgraderinger - privat ideelle virksomheter	2 500	2 500	0 Arbeidet med nødvendig vedlikehold og oppgraderinger er gjennomført.
Økte tjenester til hjemmeboende	100 000	100 000	0 Tjenesten til hjemmeboende er styrket. Må sees i sammenheng med "Effekt av forebyggende tiltak og nye arbeidsmetoder".
Anskaffelse - Nytt pleie og omsorgssystem (erstatning for Visma Profil)	6 600	1 563	5 037 Forprosjekt er gjennomført, og arbeidet med anskaffelsen er startet opp. Konkurransen gjennomføres som "konkurransepreget dialog" som tar noe lengre tid enn ordinær prosedyre. Det gjør at utgiftene til selve anskaffelsen kommer senere enn først planlagt.
Kjøp av institusjonstjenester	5 515	5 515	0 Anskaffelsen er gjennomført.

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Prosjekt med økt grunnbemanning i sykehjem	13 000	4 500	8 500 Prosjektet ble startet opp i 2025, men fikk ikke full årsvirkning. Det vil bli full drift gjennom 2026.
Sum	134 515	120 978	13 537
Effektivisering			
Bo lenger hjemme - Effekt av forebyggende tiltak og nye arbeidsmetoder	-17 000	-17 000	0 Tiltakene er iverksatt. Må sees i sammenheng med tiltaket "Økte tjenester til hjemmeboende".
EBE - Ytterligere 10 % reduksjon i energiforbruk i kommunale bygg	-356	-356	0 Reduksjon i energiforbruk ble målt til 11,6% i 2025 sammenlignet med 2019 (referansenivået). Det er ikke mulig å tallfeste besparelsen i kroner, fordi det ikke er mulig å skille effekt av strømsparing fra effekt av energieffektivisering.
Sum	-17 356	-17 356	0
Kutt			
Avvikle vikarordning for helsetjenester i Bemanningstjenester	-1 915	-1 915	0 Avvikling av vikarordning for helsetjenester i Bemanningstjenester i HR Bemanning er gjennomført med virkning fra 01.01.25.
Kutt i tilskudd	-20	-20	0 Reduksjonen er gjennomført.
Reduserte administrative funksjoner i Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	-5 300	-5 300	0 Reduksjonen er gjennomført med helårvirkning i 2025.
Kurs, seminar og reiser	-108	-108	0 Budsjettreduksjonen er fordelt på aktuelle enheter, og det er iverksatt tiltak for å redusere aktiviteten.
Omstrukturering av aktivitetssentre for eldre	-13 800	0	-13 800 Tiltaket ble ikke realisert i 2025. Det har medgått betydelig mer tid for å avklare og beslutte endelig struktur på tjenesten, og det har medført at selve iverksettelsen av tiltaket ikke kommer før i 2026.
Sum	-21 143	-7 343	-13 800
Inntektsendringer			
Ressurskrevende tjenester - toppfinansieringsordningen - endret modell	4 531	4 531	0 Ordningen er endret med virkning fra 1.1.2025.
Sum	4 531	4 531	0
Sum tiltak	109 189	109 452	-263

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå			
Ekstraordinær sommergodtgjørelse BEHO 2025	6 098	6 098	0 Sommergodtgjørelsen ble utbetalt etterskuddsvis og midlene ble brukt til formålet.
Sum	6 098	6 098	0

Effektivisering

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Endringer i tildeling og utmåling av tjenester innenfor helse- og omsorgstjenestene	-100	0	-100 Tiltaket ble ikke realisert. I behandlingen av 2. tertialrapport 2025 vedtok bystyret følgende merknad: "Bystyret viser til at enkelte av tiltakene i 2. tertialrapporten er langsiktige strukturtiltak som en vil komme tilbake i behandlingen av HØP 2026-2029". Dette er et slikt strukturtiltak som dermed ikke ble iverksatt i 2025.
Sum	-100	0	-100
Kutt			
Endringer i tildeling og utmåling av tjenester innenfor helse- og omsorgstjenestene	-400	0	-400 Tiltaket ble ikke realisert. I behandlingen av 2. tertialrapport 2025 vedtok bystyret følgende merknad: "Bystyret viser til at enkelte av tiltakene i 2. tertialrapporten er langsiktige strukturtiltak som en vil komme tilbake i behandlingen av HØP 2026-2029". Dette er et slikt strukturtiltak som dermed ikke ble iverksatt i 2025.
Sum	-400	0	-400
Sum tiltak	5 598	6 098	-500

Utvikling og utfordringer

Antallet eldre vil øke betydelig i årene fremover, noe som fører til økt etterspørsel etter helse- og omsorgstjenester. Helsepersonellkommisjonens rapport [NOU 2023:4, Tid for handling](#), understreker de store utfordringene knyttet til en aldrende befolkning og begrenset tilgang på arbeidskraft.

Byrådet vil legge til rette for et mangfold av private, offentlige og ideelle tjenester for å drive frem nye og innovative løsninger for å løse morgendagens helse- og omsorgsoppgaver. Som en del av dette, konkurranseutsettes to langtidssykehjem.

Rekruttere og beholde

Bergen kommune har en strategi for heltidskultur der hele og faste stillinger skal være normen. Den gjennomsnittlige stillingsandelen per 31.12.25 var på 76,3 prosent i hjemmebaserte tjenester og 77,2 prosent i sykehjem. Innen 2027 er målet at gjennomsnittlig stillingsandel har økt til 80 prosent.

For fjerde året på rad arrangerte Bergen kommune en fagsamling for helsefagarbeiderlæringer. Lærlingene fikk informasjon om jobbmuligheter i kommunen. Hele 94 prosent av de inviterte meldte sin interesse for jobb i kommunehelsetjenesten etter bestått fagprøve.

Teamorganisering og oppgavedeling i helse- og omsorgstjenestene

Når innbyggere søker om helse- og omsorgstjenester, får de rask hjelp av et tverrfaglig vurderingsteam. Teamet kartlegger hjelpebehovet og gir nødvendige tjenester i inntil fire uker. Målet er at den enkelte skal mestre hverdagen og bli mest mulig selvhjulpent. I 2025 fikk 2 729 hjelp av vurderingsteam.

Bergen kommune organiserer helsetjenester i hjemmet i helsetjenesteteam og omsorgsteam ([HeltOm](#)). Helsefagarbeidere og assistenter i omsorgsteamene har overtatt flere oppgaver fra sykepleierne og jobber nå mer selvstendig enn før. Samtidig kan sykepleierne i helsetjenesteteamene bruke sin

kompetanse mer målrettet, noe som også har gjort det lettere å rekruttere sykepleiere. Etter avviklingen av Etat for vurdering og rehabilitering i mars 2025 ble et antall ergoterapeuter og fysioterapeuter organisert i helsetjenesteteamene, og i Etat for behandlingssentre og sykehjem. Målet er at brukere som har behov for det får et mer tverrfaglig og helhetlig tjenestetilbud og rehabiliterende tjenester.

Forsknings- og utviklingsprosjekt

Forskningsrådet har bevilget 16 millioner kroner til forskning på virkningene av tverrfaglige Vurderingsteam i de hjemmebaserte tjenestene. Prosjektet [Early Intervention](#) ledes fra Høgskulen på Vestlandet (HVL) ved Senter for omsorgsforskning, og Bergen kommune deltar som samarbeidspartner. Prosjektet skal sammenligne tradisjonelle og nye måter for å vurdere behov og tildele helsetjenester. I 2025 er det ferdigstilt en undersøkelse av hvordan vurderingsteamene jobber, og det er utviklet og påbegynt en brukerundersøkelse for inntil 200 brukere.

I prosjektet *Bruk av digitalt tilsyn som teknologi for fallforebygging og falldetektering hos aleneboende personer med kognitiv svikt* (DIGISAFE) er det utforsket hvordan digital teknologi kan forebygge, oppdage og varsle fall hos hjemmeboende eldre med kognitiv svikt. Det er testet ut trygghetsskapende sensorteknologi som en integrert del av helse- og omsorgstjenestene og i tett interaksjon brukere, pårørende og kommunalt helsepersonell. Prosjektet ble avsluttet i 2025. Det har gitt verdifull kunnskap om muligheter og hindringer for å ta i bruk slik teknologi i hjemmetjenesten, som er et viktig skritt mot tryggere digital omsorg.

I prosjektet *Fra kunnskap til handling* har Senter for omsorgsforskning ved Høgskolen på Vestlandet (HVL), sett på hvordan pasientoverføringer mellom sykehjem, legevakt og akuttmottak kan forbedres. På bakgrunn av undersøkelser og erfaringer, kombinert med bruk av registerdata, testes det nå ut en modell for bedre pasientoverføringer.

Byrådet utvidet satsingen på servicemedarbeidere i 2025 og tester ut effekten med flere ansatte på kveld og helg ved Løvåsen sykehjem og Skjoldtunet behandlingssenter i et toårig prosjekt. De to institusjonene fikk samlet midler til 21 nye årsverk. Målet er å se om endret oppgavedeling kan avlaste helsepersonell, gi bedre matomsorg for pasienter og beboere, og bidra positivt for rekruttering samt redusert sykefravær og vikarbruk. Kommunen er i dialog med NORCE om følgeforskning av prosjektet.

Helseteknologi

Helseteknologi inkluderer velferdsteknologi, digitale samhandlingsløsninger og utstyr som brukes til å organisere helse- og omsorgstjenester. Den bidrar til at personer med nedsatt funksjonsevne får en enklere hverdag, samtidig som den kan effektivisere og lette arbeidsdagen for helsepersonell.

Ved utgangen av 2025 hadde 4 889 innbyggere kommunale trygghetsalarmer, av disse hadde 4 436 trygghetsalarm med røyksensor. Antallet som mottok trygghetspakker (trygghetsalarm og sensorteknologi) var 175, som er en liten økning fra året før. Samtidig hadde 358 personer medisineringsstøtte, som utgjorde en liten økning. Antallet som benyttet lokaliseringsteknologi (GPS) økte derimot betydelig til 446 personer. Totalt har 141 flere brukere fått velferdsteknologi ved utgangen av 2025 enn ved utgangen av 2024. Responssenteret håndterte og løste om lag 94 prosent av alarmene uten behov for involvering fra hjemmebaserte tjenester.

Boliger for eldre

Bergen kommune tilrettelegger private boliger og leier ut omsorgsboliger med livsløpsstandard. Beboere i omsorgsboliger får nødvendig bistand fra hjemmetjenestene og har tilgang til fellesarealer med miljøtilbud. I tillegg har kommunen boliger med stedlig bemanning, som omsorgssenter, omsorg pluss boliger, bofellesskap og bokollektiv. Ved utgangen av 2025 ventet 36 personer på omsorgsbolig og 20 på omsorg pluss bolig. Flere av dem som fikk tilbud om bolig, valgte å takke nei i påvente av et annet tilbud.

Sykehjem og behandlingssenter

Bergen kommune disponerte 2 413 sykehjemsplasser i 2025, fordelt på kommunale og private ideelle sykehjem. Om lag 20 prosent av sykehjemsplassene er korttids- og rehabiliteringsplasser på behandlingssenter. I desember 2025 ventet 131 søkere personer på langtids plass. Av disse ventet ti personer i eget hjem, mens de øvrige hadde midlertidig plass i institusjon.

Bergen kommune styrker tilbudet for personer med demenssykdom og utvider avdelingen ved Fyllingsdalen behandlingssenter med ni nye forsterkede skjermede plasser. Alle beboerrom utstyres med en digital tilsynsløsning som er utviklet for å møte behovene i demens- og eldreomsorgen.

Byrådet ser det som viktig at eldre får god og næringsrik mat i hyggelige måltidsfellesskap og ønsker egne produksjonskjøkken på sykehjem. Kjøkkenet på Gullstøltunet skal rehabiliteres med mulighet for utvidet levering og kantinedrift for nærmiljøet.

Byrådets mål er å øke kapasiteten på sykehjemsplasser og dermed redusere ventelisten. Følgende prosjekter er igangsatt og planlagt:

- Fageråshjemmet erstatter tidligere Slettemarken sykehjem. Nybygget skal ha plass til 110 beboere, og byggestart i april 2025. Bygget er planlagt innflyttet i august 2030.
- Midtbygda behandlingssenter med 100 plasser. Bygget klart for å innflytning av pasienter i januar 2027.
- Loddefjordåsen behandlingssenter med 90 plasser - Bygging er i full gang og vil være klart til innflytting i oktober 2028.
- Haugatun sykehjem med rundt 120 plasser er i oppstartfasen og skal ferdigstilles i 2032.
- For å øke tempo i utbyggingen av nye sykehjemsplasser skal private aktører inviteres inn til å samarbeide om et større sykehjemprosjekt. Det skal gjennomføres en ekstern utlysning etter et sykehjem med rundt 200 plasser. Kontraktsforhandling og tildeling av oppdrag er planlagt i 2026.
- Nytt sykehjem med 100 plasser er planlagt på tomten ved siden av Betanien rehabilitering og sykehjem.
- Byrådet ønsker å realisere ytterligere et sykehjem med ca 150 plasser, og det søkes etter en egnet tomt for dette prosjektet.

Aktivitetsnøkkeltall

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall brukere som har fått oppfølging av vurderingsteam i løpet av året	2 949	2 777	2 666	2 729
Antall brukere som har fått tjenesten hverdagsrehabilitering i løpet av året	413	413	490	537

Årsmelding 2025

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall institusjonsplasser og boliger med heldøgnsomsorg i forhold til antall innbyggere 80 år og over (dekningsgrad).	21,4 %	20,9 %	20,4 %	19,5 %
Antall omsorg pluss-boliger 31.12	267	267	267	267
Antall omsorgsenterplasser 31.12	35	35	35	35
Antall sykehjemsplasser 31.12	2 386	2 381	2 413	2 413
Dagaktivitetstilbud - andel innbyggere 80-89 år utenfor institusjon som har dagaktivitetstilbud	4,4 %	4,8 %	4,5 %	4,3 %
Dagaktivitetstilbud - andel innbyggere 90 år og eldre utenfor institusjon som har dagaktivitetstilbud	11,5 %	14,6 %	14,4 %	13,8 %
Hjemmetjenester pr 31.12 - Antall innbyggere 90 år og over som mottar helsetjenester	743	670	636	671
Hjemmetjenester pr 31.12 - Antall innbyggere 67 - 79 år som mottar helsetjenester	1 184	1 123	1 129	1 091
Hjemmetjenester pr 31.12 - Antall innbyggere 67 - 79 år som mottar praktisk hjelp - daglige gjøremål	1 126	1 405	1 411	1 327
Hjemmetjenester pr 31.12 - Antall innbyggere 80 - 89 år som mottar helsetjenester	1 415	1 217	1 269	1 291
Hjemmetjenester pr 31.12 - Antall innbyggere 80 - 89 år som mottar praktisk hjelp - daglige gjøremål	1 552	1 869	1 910	1 935
Hjemmetjenester pr 31.12 - Antall innbyggere 90 år og over som mottar praktisk hjelp - daglige gjøremål	894	999	945	970
Trygghetsalarm - andel innbyggere 80-89 år utenfor institusjon som har trygghetsalarm	22,4 %	22,6 %	22,1 %	21,1 %
Trygghetsalarm - andel innbyggere 90 år og eldre utenfor institusjon som har trygghetsalarm	65,8 %	67,6 %	66,1 %	68,1 %

Sammenligning med andre kommuner

	Bergen 2024	Bergen 2025	Oslo Trondheim kommune	Stavanger	ASSS uten Oslo	
Prioritet						
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten (B *)	24 432	25 027	20 809	19 464	20 605	21 760
Produktivitet						
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass (B) *)	1 562 192	1 577 016	2 235 013	1 550 403	1 730 461	1 683 828
Dekningsgrad						
67-79 år Heimeteneste	57,6	52,6	59,5	52,7	60,0	
Omsorgstjenester - brukere per 1000 innbyggere (antall)						
over 80 år Heimeteneste	238,7	231,2	216,4	208,2	221,1	
Omsorgstjenester - brukere per 1000 innbyggere (antall)						
over 80 år Institusjonstenester	124,9	121,5	106,3	121,6	117,0	
Omsorgstjenester - brukere per 1000 innbyggere (antall)						
Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over (B)	19,5 %	18,8 %	16,0 %	17,1 %	18,3 %	15,4 %
Kvalitet						
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helsefagutdanning (prosent)	70,3 %	68,9 %	64,9 %	74,8 %	75,8 %	
Legetimer per uke per beboer i sykehjem (timer)	0,86	0,85	0,45	0,94	0,87	

Årsmelding 2025

*) Inflasjonsjustert med deflator

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Justert budsjett 2025		Regnskap 2025			Avvik i kr
	Regnskap 2024	Just. bud.	Utgifter	Inntekter	Regnskap	
Åpne aktivitetstilbud eldre	11,1	26,8	13,3	-2,7	10,6	16,2
Dagsenter eldre	80,3	82,8	94,4	-14,6	79,8	3,0
Miljøtiltak i bolig	47,6	46,0	52,6	-8,3	44,3	1,7
Andre velferdstiltak eldre	44,2	52,1	95,3	-53,3	42,0	10,1
Hverdagsrehabilitering	19,2	21,9	21,6	-2,5	19,1	2,8
Sykehjem døgnopphold eldre	2 305,1	2 483,2	3 291,8	-798,2	2 493,6	-10,4
Aldershjem døgnopphold	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utskrivningsklare pasienter i somatiske sykehus	4,2	5,7	6,3	-0,1	6,3	-0,6
Heldøgnsbemannede omsorgsboliger eldre (omsorg+)	168,9	179,9	202,0	-22,8	179,2	0,8
Praktisk hjelp og bistand eldre	81,2	81,2	171,0	-94,1	76,9	4,3
Personlig assistent (BPA) - eldre	17,2	21,6	21,1	0,0	21,1	0,6
Hjemmesykepleie eldre	1 243,9	1 347,4	1 483,1	-143,2	1 339,9	7,4
Byggdrift sykehjem	349,8	359,3	414,4	-47,1	367,3	-8,0
Byggdrift aldershjem	0,2	0,2	0,3	-0,1	0,3	-0,1
Byggdrift omsorgsboliger	0,9	5,2	85,9	-96,7	-10,9	16,1
Byggdrift Heldøgnsbemannede omsorgsboliger (omsorg+)	-32,8	-21,7	27,9	-60,1	-32,2	10,5
Byggdrift trygdeboliger	-7,7	-9,1	11,4	-21,6	-10,2	1,1
Sum	4 333,4	4 682,5	5 992,3	-1 365,3	4 627,1	55,4

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Justert budsjett 2025		Regnskap 2025			Avvik i kr
	Regnskap 2024	Just. bud.	Utgifter	Inntekter	Regnskap	
1-Byrådsleders avdeling	34,6	34,5	49,4	-14,4	35,0	-0,5
2-Byrådsavdeling for finans	185,7	181,5	392,6	-222,1	170,6	11,0
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	4 077,2	4 321,4	5 399,6	-1 126,5	4 273,1	48,4
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	1,5	1,5	1,7	0,0	1,7	-0,2
90-Fellesposter - bykassen	34,5	143,6	149,1	-2,3	146,8	-3,2
Sum	4 333,4	4 682,5	5 992,3	-1 365,3	4 627,1	55,4

Kommentar til status økonomi

Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg endte med et samlet mindreforbruk på tjenesteområdet.

Mindreutgiftene skyldes blant annet forsinkelser i oppstart av prosjekter. Det var budsjettet med utgifter til å anskaffe nytt elektronisk journalsystem, men utgiftene til selve anskaffelsen påløper ikke før i 2026 og utover.

Det har også vært lavere utgifter til bygningsmessig drift, enn budsjettet. Dette gjelder blant annet omsorg pluss-boliger. Det har også vært lavere utgifter til å kompensere virksomheter for høye

strømutgifter. En del av de lavere utgiftene til bygningsmessig drift skyldes at lokaler, som opprinnelig var innleid til sykehjemsformål, i 2025 har vært benyttet til helsetjenester til flyktninger fra Ukraina.

Etat for behandlingssentre og sykehjem har et merforbruk. Det skyldes blant annet at etaten fortsatt har et høyt sykefravær.

Høyt fokus på vikarbruk, medførte at utgiftene til kjøp av vikartjenester på dette tjenesteområdet ble betydelig redusert sammenlignet med 2024. Den største reduksjonen var innenfor Etat for hjemmebaserte tjenester.

Byrådsavdeling for finans endte med et netto mindreforbruk på 10,97 mill. på tjenesteområde 03A Tjenester til eldre.

Etat for bygg og eiendom endte med et merforbruk på 1,52 mill. i hovedsak som følge av høyere energikostnader enn budsjettet, samt noe høyere kostnader til drift og vedlikehold av kommunens helsebygg.

Etat for boligforvaltning har hatt et mindreforbruk på omsorgsboliger og trygdeboliger på 12,5 mill. Mindreforbruket knytter seg til både planlagt og løpende vedlikehold av disse boligene, samt lavere husleieutgifter.

På **sentrale budsjettposter (Fellesposter – bykassen)** skyldes merforbruket i hovedsak periodisering av lønn som gjelder 2025, men som er utbetalt i 2026. Dette føres på sentrale budsjettposter som følge av sen regnskapsføring, og budsjettavviket må derfor ses i sammenheng med budsjettavvik på øvrige byrådsavdelinger.

Status mål

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål 2025	Resultat 2025	Statusbeskrivelse mål
Omstillingsdyktig og økonomisk bærekraftig kommune	Heltidskultur- øke gjennomsnittlig stillingsstørrelse	Gjennomsnittlig stillingsprosent i Etat for hjemmebaserte tjenester (faste stillinger, eks. studentstillinger, avlastere og oppdragstakere)	80,0 %	76,9 %	Etat for hjemmebaserte tjenester har pr. 3. tertial en gjennomsnittlig stillingsstørrelse på 76,9 %. Dette er en liten nedgang fra 78,8 % på samme tidspunkt i fjor.
		Gjennomsnittlig stillingsprosent i Etat for sykehjem (faste stillinger, eks. studentstillinger, avlastere og oppdragstakere)	79,0 %	77,4 %	Etat for behandlingssentre og sykehjem har pr. 3. tertial en gjennomsnittlig stillingsstørrelse på 77,4 %. Dette er en liten nedgang fra samme tidspunkt i fjor.
Trygg by i alle livsfaser	Eldre skal få bo hjemme så lenge de mestrer det	Andel innbyggere 80-89 år som ikke bor i institusjon	92,9 %	92,8 %	Pr. 01.01.2026 bor 92,8 % av innbyggerne i Bergen kommune i alderen 80-89 år utenfor institusjon. Dette er opp ett tidel fra samme tidspunkt i fjor.

Årsmelding 2025

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål 2025	Resultat 2025	Statusbeskrivelse mål
		Andel innbyggere 90 år og eldre som ikke bor på institusjon	73,9 %	74,8 %	Pr. 01.01.2026 bor 74,8 % av innbyggerne i Bergen kommune i alderen 90 år og eldre utenfor institusjon. Dette er opp 1,8 prosentpoeng fra samme tidspunkt i fjor.
	Øke mestring og selvstendighet	Antall brukere av lokaliseringsteknologi	400	446	Pr. 3. tertial har 446 brukere tjenesten lokaliseringsteknologi. Dette er 75 flere enn på samme tidspunkt i fjor.
		Antall brukere av medisineringsstøtte	400	358	Pr. 3. tertial har 358 brukere tjenesten medisineringsstøtte. Dette er 46 flere enn på samme tidspunkt i fjor.
		Antall brukere av trygghetspakker (unntatt røyksensor)	200	175	Pr. 3. tertial har 175 brukere tjenesten trygghetspakker. Dette er 16 flere enn på samme tidspunkt i fjor.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
HØP 25-28 Verbalvedtak 10 h (03A).	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 h. Bystyret ber byrådet iverksette arbeidet med endringer i tjenestetildeling og utmåling innenfor helse- og omsorgstjenestene. Faggrupper, tillitsvalgte og vernetjenesten inviteres til å delta i arbeidet. Det rapporteres tilbake til bystyret i Revidert budsjett og Tertialrapport 2.	Prosjekt "Tildeling og utmåling av tjenester i Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg" ble etablert 01.02.25 for å svare ut verbalvedtaket Bakgrunnen for prosjektet er mangelen på helsepersonell som vil være sterkt økende i årene som kommer, og et stadig mer begrenset økonomisk handlingsrom. Målet er å styre helse- og omsorgstjenestene inn på et mer bærekraftig spor, og prioritere ressursene til de innbyggerne som trenger det aller mest. Prosjektet har en styringsgruppe som består av administrativ ledelse på nivå en og to, samt hovedverneombud og tillitsvalgte. Det har vært nedsatt arbeidsgrupper, som har sett på og utredet mulige tiltak innenfor de ulike delene av tjenestene. Byrådet har vurdert alle tiltak og forslag som prosjektet og arbeidsgruppene har utredet. Forslagene ble fremmet for bystyret gjennom Tertialrapport2/2025 og Handlings og økonomiplanen for 2026 – 2029. Forslagene var samlet i tiltaket «Endringer i tildeling og utmåling av tjenester innenfor

Årsmelding 2025

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
		helse og omsorgstjenestene», der de ble grundig beskrevet. Prosjektet fortsetter sitt arbeid i 2026.
HØP 25-28 Verbalvedtak 10 i.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 i. Bystyret ber byrådet om å iverksette arbeidet med å gjennomgå og redusere bruken av vikarer i tjenestene. Faggrupper, tillitsvalgte og vernetjenesten inviteres til å delta i arbeidet. Det rapporteres tilbake til bystyret i Revidert budsjett og Tertialrapport 2.	Prosjekt «Redusert vikarbruk» ble opprettet i Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg (BEHO) våren 2025. Prosjektet har gjennomført en kartleggingfase og en analysefase i utvalgte enheter med høyt og lavt forbruk av eksterne vikarbyrå, interne vikarer og overtid, og det er satt inn ulike tiltak. I juli ble det tatt i bruk en ny rutine for hele Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg hvor beslutningsnivået på innleie fra eksterne vikarbyrå ble hevet til enhetsledere. I oktober ble det implementert en overordnet rutine for vikarbruk. Den viser til gjeldende prinsipper som skal følges for å forebygge behov for vikar, håndtere fravær og unngå vikarbruk i BEHO. Regnskapet viser at det i BEHO ble brukt 104 mill kr. mindre i 2025 på kjøp av vikartjenester enn i 2024. Overtidsbruken ble også redusert, mens utgiftene til egen vikarer økte sammenlignet med 2024. De samlede utgiftene til kjøp av eksterne vikarer, egne vikarer og overtid gikk ned med 76 mill. kr fra 2024 til 2025 (eks sosiale kostnader).
HØP 25-28 Verbalvedtak 11 a.	HØP 25-28 Verbalvedtak 11 a. Bystyret ber byrådet om å starte en prosess med sikte på å gjennomføre en utlysning etter et sykehjem med rundt 200 plasser i løpet av 2. halvår 2025	Et utlysingsprosjekt er etablert hos Etat for utbygging. I begynnelsen av april 2025 ble det gjennomført et markedsdialogmøte med over 50 representanter for lokale og nasjonale entreprenører og eiendomsutviklere, der innhold og rammer for utlysingsprosjektet ble presentert. I første halvdel av mai ble det avholdt én-til-én innspillmøter med 14 aktører. Arbeidet med å utarbeide et konkurranseutlysingsgrunnlag for prekvalifisering av 3-5 ulike tilbydere, ble påbegynt før sommeren og fortsatte utover høsten. Som følge av utlysingsprosjektets kompleksitet, samt ønsket om å sikre en bredest mulig deltagelse i konkurransen, ble det i løpet av høsten bli gjennomført en markedsdialog nummer to, og da relatert til valg av kontraktsstrategi for prosjektet. Utlysning av konkurranse for prekvalifisering vil skje i løpet av 1. kvartal 2026.
Rev. budsj. 25 Verbalforslag 16.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 16. Vikarsystemet på helse- og omsorgsfeltet Bystyret ber byrådet vurdere innretning av vikarsystemet på helse- og omsorgsfeltet med sikte på å redusere kostnader og øke fleksibiliteten for kommunen.	I oktober 2025 ble det implementert en overordnet retningslinje for vikarbruk. Den viser til gjeldende prinsipper som skal følges for å forebygge behov for vikar, håndtere fravær og unngå vikarbruk i BEHO. Det er utført en gjennomgang av bestillingsrutine av helsevikar på rammeavtalen og nødvendige redigeringer er gjort, blant annet ved å innføre en egnet mal som forhindrer feilbestillinger fra Bergen kommunes side. I tillegg er beslutningsnivået for innleie av vikar hevet i implementert ny rutine for bestilling av helsevikar (fra 1. juli 2025) og man har innført en bedre oppfølging av

Årsmelding 2025

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
		meldte avvik på rammeavtalen ved at byrådsavdelingen blir involvert og sammen med Innkjøp tar ansvar for videreformidling av behov ut i våre tjenester.
Rev.budsj. 25 Vedtaks pkt 10.	Rev.budsj. 25 Vedtaks pkt 10. Med henvisning til pkt. 3 i kapitlet Andre forhold gir bystyret byrådet fullmakt til å gå i forhandlinger – og inngå kontrakt med forbehold om bystyrets vedtak – om kjøp av eiendomsselskapet i Fyllingsdalen på markedsmessige betingelser, for å sikre tomt til fremtidig sykehjemsutbygging. Bystyret ber byrådet om, ved første mulige anledning, å komme tilbake til bystyret med en eventuell sak om kjøp av aksjer.	Det ble i etterkant av bystyrets vedtak av Revidert budsjett 2025/1. tertialrapport tatt initiativ til en dialog med eier av eiendomsselskapet i Fyllingsdalen om muligheten for å inngå en avtale om kjøp. Den videre dialogen førte ikke frem.

Investeringer

Beløp i mill. kr

Investering	Saksref.	Godkj.vedtak	Totalbudsjett		Vedtatt	Estimert	Årets budsjett		
			Vedtatt	Totalprognose			Just. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Anskaffelse av sykehjem - ekstern utlysning		IA	213,5	213,5	2025	Ferdig	1,0	1,2	-0,2
Engensenteret - Prosjektutvikling	0	IA	4,0	4,0	2027	4.kv. 2026	0,0	0,0	0,0
ENØK-prosjekter		-	-	-	Løpende	Løpende	6,3	5,8	0,6
Fageråshjemmet	BY 355/25	IA	1 166,4	1 166,4	2030	2.kv. 2030	15,8	18,6	-2,8
Haugatun flerbruksbygg - prosjektutvikling		IA	126,9	126,9	2024	2.kv. 2029	4,3	5,4	-1,2
Hordnestunet - oppgradering og ombygging	BY 311/23	70,0	69,0	69,0	2021	Ferdig	7,4	7,2	0,2
Kalfaret sykehjem - oppgradering	BR 1239/22	20,0	20,0	20,0	2020	Ferdig	1,0	1,2	-0,2
Led-belysning kommunale bygg	0	IA	60,6	60,6	2040	4.kv. 2039	4,6	4,9	-0,3
Loddefjordåsen behandlingssenter	BY 119/25	1 041,8	1 041,8	1 041,8	2030	4.kv. 2028	24,5	27,2	-2,7
Lyngbøtunet bo- og servicesenter - Rehabilitering	0	IA	4,0	4,0	2029	4.kv. 2026	0,5	0,0	0,5
Midtbygda sjukeheim, riving og nybygg	BY 93/23	993,0	993,0	993,0	2027	4.kv. 2026	319,0	327,6	-8,6
Mindemyren flerbruksbygg - prosjektutvikling		IA	3,5	3,5	2022	4.kv. 2031	0,0	0,0	0,0
Mindre bygginvesteringer - sekkepost		-	-	-	Løpende	Løpende	23,5	23,0	0,5
Nytt pleie og omsorgssystem (erstatning for Visma Profil)	0	IA	27,1	27,1	2029	4.kv. 2029	0,0	0,0	0,0
Professor Dahlsgt. 32	2023/278899-2	IA	0,0	0,0	2026	4.kv. 2026	0,0	0,0	0,0
Sentral korreksjon		-	-	-	Løpende	Løpende	-18,4	0,0	-18,4
Sikkerhetstiltak og oppgraderinger i bygg som brukes til boliger og arbeidsplasser		-	-	-	Løpende	Løpende	0,0	4,6	-4,6
Tilpasning av lokaler - sekkepost		-	-	-	Løpende	Løpende	13,3	9,0	4,3
Tiltak for økt matglede i eldreomsorgen»		IA	40,0	40,0	2026	4.kv. 2026	3,0	0,5	2,5
Åsaheimen	BY 295/17	549,8	667,7	667,7	2021	Ferdig	36,9	34,6	2,2
Sum øvrige prosjekter							-0,2	0,1	-0,3
Sum							442,5	470,9	-28,4

Statustekst investeringer

Anskaffelse av sykehjem - ekstern utlysning

For å øke tempoet i utbyggingen av nye sykehjemsplasser har byrådet foreslått å invitere inn private aktører til å samarbeide om et større sykehjemsprosjekt. Det legges derfor opp til å gjennomføre en ekstern utlysning etter et sykehjem med inntil 200 korttidsplasser og produksjonskjøkken for tilbereding av 500 måltider. Prosjektet startet opp i februar 2025. Kontrahering og tildeling av oppdrag til samarbeidspartner(e) er planlagt i 2026. Budsjettposten skal dekke kostnader til planlegging og utvikling av prosjektet, mens budsjett for gjennomføringsfasen inngår i sekkepost inntil videre. Årets merforbruk skyldes høyere aktivitet enn anslått. Årsavvik medfører ikke justering av totalprognose.

ENØK-prosjekter

I Grønn Virksomhet - Klima og miljøplan for Bergen kommunes virksomhet - ble det vedtatt en målsetting om at energibruk i kommunale bygg skal reduseres med 30 % innen 2030, sammenlignet med 2019. Typiske ENØK-tiltak som skal gjennomføres er:

- Skifte ut defekt luft/vann-varmepumpe, ombygging varmesentral
- Tiltak for å kontrollere radon i utsatte bygg
- Bytte eldre varmegjenvinner mot roterende gjenvinner i ventilasjonsanlegg
- Innregulering av varmeanlegg
- Nyinstallasjon og utskiftning av anlegg for sentral driftsstyring (SD-anlegg)
- Installasjon av solfangere
- Enkel automatisering av styring av panelovner
- Installere varmepumpe i bygg med vannbåren varme

Det er i 2025 fattet gjennomføringsvedtak for fem nye tiltak. Videre er det enkelte prosjekter som ble startet opp i 2024 og som går over flere år, og flere utredninger som gjelder fremtidige prosjekt pågår også. Det største prosjektet innenfor budsjettposten er Arna Brannstasjon - oppgradering av ventilasjon hvor samlet kostnad for tiltaket forventes å bli ca. kr 14 mill.

Andre store prosjekter i 2025 var Fjellsiden Barnehage - oppgradering av ventilasjon og Jekteviken 6a - etterisolering av fasade. Begge prosjekter med en forventet kostnad på ca. kr 2,5 mill.

Fageråshjemmet

Det er besluttet å rive eksisterende Slettemarken sykehjem, omsorgsblokken og Telenor-bygget for å bygge Fageråshjemmet, et nytt sykehjem med 110 plasser. Tiltaket har krevd detaljregulering, og i ny plan fremkommer krav til omlegging og opparbeidelse av infrastruktur. Det må også opparbeides infrastruktur for flytting av Telenors virksomhet innad på tomten. Disse tiltakene inngår i egen budsjettpost. Prosess med anskaffelse av entreprenør er startet. Årets merforbruk skyldes høyere aktivitet enn anslått. Årsavvik medfører ikke justering av totalprognose.

Haugatun flerbruksbygg - prosjektutvikling

Det jobbes med å utvikle skisseprosjekt for et sykehjem på Haugatun. Prosjektet var opprinnelig planlagt som et flerbrukshus med både barnehage og sykehjem. Etter en helhetlig vurdering av drift og investeringer innenfor helse og omsorg har Bystyret vedtatt å prioritere utbygging av sykehjemsplasser på Haugatun. Det betyr at barnehagedelen av prosjektet ikke blir realisert likevel. Midler i handlings- og økonomiplan 2026-2029 er tilsvarende overført fra tjenesteområde barnehage til tjenester for eldre. Budsjettposten skal dekke kostnader til planlegging og utvikling av prosjektet, mens gjennomføringsfasen inngår i sekkepost inntil videre. Årets merforbruk skyldes høyere aktivitet enn anslått. Årsavvik medfører ikke justering av totalprognose.

Hordnestunet - oppgradering og ombygging

Hordnestunet har hatt utfordringer med hensyn til å oppfylle diverse brannkrav, herunder seksjoneringsvegger med mer. Det har pågått en større utbedring av bygget slik at det kan tas i bruk til permanent sykehjem for pleietrengende pasienter med rushistorikk.

Kontrakt ble signert høsten 2023, og prosjektet ble i hovedsak ferdigstilt i løpet av 4. kvartal 2024, men med sluttavregning/reklamasjonsarbeider i ettertid. Med bakgrunn i redusert sluttprognose ble kostnadsrammen til prosjektet redusert med kr 1 mill. i juni 2025. Prosjekt ble ferdig fakturert 3. kvartal 2025, med et lite mindreforbruk i forhold til revidert kostnadsramme.

Kalfaret sykehjem - oppgradering

Prosjektet gjelder etablering av nytt trappehus og heis ved Kalfaret sykehjem. Tiltaket har tatt noe lengre tid enn tidligere forutsatt, men ble fullført våren 2025. Prosjektet ble avsluttet med et lite merforbruk.

Led-belysning kommunale bygg

Størsteparten av all innvendig belysning i kommunale bygg er basert på armaturer med lysstoffrør, men det er fra 2023 ikke lenger tillatt å produsere slike. For nyere lysarmaturer for ordinære lysrør, uten dimming, kan det benyttes nye LED-rør. For eldre lysarmaturer, og/eller der det er dimming av lysstyrke, anbefales det å erstatte hele lysarmaturen. Uten dette vil det være en risiko for at lysarmaturer slutter å fungere. Demontert fungerende utstyr vil bli supplert ved behov fram til nødvendige utskiftninger er gjort. Overgang til LED-lyskilder vil gi ca. 50 % energibesparelse sett i forhold til ordinære lysstoffrør. LED-lyskilder har betydelig lengre levetid, noe som også vil redusere kostnadene for brukerne.

Tiltaket går over mange av kommunens tjenesteområder, og har dermed noen tjenester med mindreforbruk og noen tjenester med merforbruk. Samlet kostnadsføring var noe lavere enn bevilgningen. Dette skyldes i hovedsak noe forsinkelse knyttet til fakturering fra leverandører.

Loddefjordåsen behandlingssenter

Det skal oppføres et nytt behandlingssenter med 90 plasser på nabotomten til Frieda Fasners Minne da det eksisterende sykehjemmet er uegnet for moderne sykehjemsdrift. Tiltaket har krevd detaljregulering, og i ny plan fremkommer omfattende krav til omlegging og opparbeidelse av infrastruktur. Disse rekkefølgekravene inngår i egen budsjettpost. Gjennomføringsvedtak for prosjektet ble fattet av Bergen Bystyre i april 2025 og byggearbeidene startet opp 4. kvartal 2025. Årets merforbruk skyldes høyere aktivitet enn anslått. Årsavvik medfører ikke justering av totalprognose.

Lyngbøtunet bo- og servicesenter - Rehabilitering

Lyngbøtunet har behov for utskiftning av ventilasjonsaggregater, samt at taket må tekkes på nytt for å redusere risiko for lekkasjer. Takvinduer er tidligere tatt bort grunnet lekkasjer og bør reetableres i forbindelse med utbedringer på taket. Det er stort behov for utbedringer av fasade inkl. utskiftning av vinduer, terrassedører og ny solavskjerming.

Prosjektet er forsinket, men forventes å starte i 2026.

Midtbygda sjukeheim, riving og nybygg

Midtbygda behandlingssenter, som bygges ved sykehjemmet Åsaheimen, vil ha 100 korttidsplasser, kafé, dagsenter og rehabiliteringssenter. Entreprenør startet opp i 4. kvartal 2023. Det har siden vært høy aktivitet på byggeplass. Årets merforbruk skyldes høyere aktivitet enn anslått. Tidspunkt for forventet ferdigstilling er flyttet. Årsavviket medfører ikke justering av totalprognose.

Mindre bygginvesteringer - sekkepost

Midlene benyttes til å gjennomføre rehabiliteringsprosjekter og andre oppgraderinger i kommunens bygningsmasse og kan bli brukt på alle tjenesteområder i kommunen. Midlene benyttes også til å bytte ut, eller oppgradere, tekniske anlegg med utgått levetid. Eksempler på dette er brannvarslingsanlegg, elektriske anlegg, pasientvarslingsanlegg, ventilasjonsanlegg, SD-anlegg, heiser og investeringer knyttet opp mot digitalisering. Det utarbeides årlige vedlikeholdsplaner og prioriteringer basert på tekniske tilstandskartlegginger og kommunens fremtidige arealbehov.

Det er i 2025 bevilget midler til ca. 50 nye prosjekter. Videre ble det i løpet av året gjennomført eller startet opp ca 20 utredninger/prosjekteringer.

De største enkeltprosjektene er oppgradering i Jekteviken 5 og 6a, etablering av støyskjerm ved Sælen oppveksttun, ny gapahuk i Sollien barnehage, oppgradering yttertak ved Arna Helseheim, samt nytt skolekjøkken på Kalvatræet skole. Ved årsskifte var det gjenstående ca kr 4,2 mill. i udisponerte midler uten vedtak. Samtidig var det enkelte prosjekter med merforbruk, og det er naturlig å se dette i sammenheng.

Professor Dahlsgt. 32

Dette er et prosjekt som pågår og som det er vanskelig å estimere når vil være ferdig. Her er en avhengig av at leietakere flytter ut før en kan ferdigstille prosjektet.

Sikkerhetstiltak og oppgraderinger i bygg som brukes til boliger og arbeidsplasser

Byrådet har startet et prosjekt som skal føre til at bygg som brukes til boliger og arbeidsplasser skal være i tråd med gjeldende lover og forskrifter. Sikkerheten i byggene skal være forsvarlig for beboere, deres besøkende og ansatte. Det utarbeides en plan for gjennomføring som også tar hensyn til kapasitet og finansiering. I 2025 er det igangsatt utbedringstiltak ved Lyngen bosenter. Ferdigstillelse forventes første kvartal 2026.

Tilpasning av lokaler - sekkepost

Investeringen i 2025 gjelder ombygging av legevaktsentralen ved Bergen Helsehus.

Tiltak for økt matglede i eldreomsorgen»

Midlene skal brukes til å ruste opp og gjenåpne kjøkkenet på Gullstøltunet sykehjem. Byrådet vil også utbedre kjøkkenene på Kolstihagen og Lyngbøtunet for å kunne øke opp produksjonen av hjemmelaget mat. Arbeidet med å tilstandskartlegge og prosjektere nytt produksjonskjøkken på Gullstøltunet sykehjem er startet. Årets mindreforbruk skyldes lavere aktivitet enn anslått. Årsavvik medfører ikke justering av totalprognose eller forventet tidspunkt for ferdigstillelse .

Åsaheimen

Åsaheimen er et nytt og moderne behandlingssenter med 80 korttidsplasser og 20 plasser for yngre beboere i bokollektiv. Bygget ble overlevert til bestiller i 2023. De siste økonomiske forpliktelser er nå i slutfasen og tomtekjøp er gjennomført. Årets mindreforbruk skyldes lavere aktivitet enn anslått. Årsavvik medfører ikke justering av totalprognose.

03B-Tjenester til funksjonshemmede

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet omfatter noen av tjenestene som kan bidra til at personer med ulike typer funksjonsnedsettelse kan mestre daglige aktiviteter og delta sosialt og i samfunnet: Brukerstyrt personlig assistanse (BPA), rådgivningstjenester for hørselshemmede og døvblinde, boliger for personer med funksjonsnedsettelse, aktivitetssenter for personer med fysisk funksjonsnedsettelse og ledsagerbevis.

Viktige begivenheter

Rådgivningskontoret for hørselshemmede og døvblinde ble i 2025 samlokalisert og organisert sammen med synspedagoger og logopeder i Avdeling for syn, hørsel og logopedi i Etat for helsetjenester.

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett			
BPA - vekst i nye brukere og timer	11 703	11 703	0 Beløpet gjelder helårsvirkning av økning i 2024, og utgiftene påløper.
Sum	11 703	11 703	0
Nye engangstiltak			
LHL - Økt tilskudd	50	50	0 Tilskuddet er utbetalt.
Sum	50	50	0
Inntektsendringer			
Ressurskrevende tjenester - toppfinansieringsordningen - endret modell	3 949	3 949	0 Ordningen er endret med virkning fra 1.1.2025.
Sum	3 949	3 949	0
Sum tiltak	15 702	15 702	0

Utvikling og utfordringer

Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) er en alternativ måte å organisere praktisk bistand og opplæring på. BPA er rettet mot personer med langvarig og stort behov for personlig assistanse, både i og utenfor hjemmet. Bergen kommune har brukervalg på BPA, der brukerne kan velge kommunal eller privat leverandør. De fleste av brukerne velger privat leverandør. Per 31.12.2025 hadde 150 brukere vedtak om BPA. Det har siden 2019 vært en markant økning i antall brukere med BPA, noe som har medført en sterk kostnadsvekst knyttet til BPA-ordningen. Det var i 2025 18 personer som klaget på vedtaket om BPA, og fem av disse fikk medhold.

Rådgivningskontor for hørselshemmede og døvblinde er et lavterskeltilbud for personer med alle typer og grader av hørselshemming og døvblindhet. Rådgivningskontoret ble i 2025 samlokalisert og organisert sammen med synspedagoger og logopeder i Avdeling for syn, hørsel og logopedi i Etat for helsetjenester.

Kommunen har tre bokollektiv for personer med omfattende fysisk funksjonsnedsettelse, med til sammen 29 boenheter. I forbindelse med avvikling av Midtbygda sjukeheim er de 16 plassene ved bokollektivet midlertidig flyttet til Åsaheimen. Det er ennå ikke avklart boligtiltak for disse, og kommunen jobber med å finne alternativer.

Stiftelsen Dagsenteret for fysisk funksjonshemmede i Bergen får tilskudd fra Bergen kommune. På dagsenteret står trivsel, aktivitet og fellesskap i fokus. Dagsenteret har plass til inntil 65 brukere, fordelt på ukens dager.

Ledsagerbevis skal bidra til at personer med funksjonsnedsettelse som er helt avhengig av følge, skal ha anledning til å delta i samfunnet uten å måtte betale for ledsager.

Aktivitetsnøkkeltall

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall boliger/plasser for funksjonshemmede med heldøgns omsorg	29	29	29	29
Gjennomsnittlig antall timer brukerstyrt personlig assistanse (BPA) pr. mottaker pr. uke	63	64	66	66
Mottakere av brukerstyrt personlig assistanse (BPA)	115	137	147	150
Antall timer brukerstyrt personlig assistanse (BPA) totalt pr. uke	7 270	8 840	9 662	9 893

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Justert budsjett 2025		Regnskap 2025			
	Regnskap 2024	Just. bud.	Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
Åpne aktivitetstilbud funksjonshemmede	0,1	1,0	1,3	-0,3	1,0	0,0
Dagsenter funksjonshemmede	4,4	5,0	5,5	-0,6	4,9	0,1
Andre velferdstiltak funksjonshemmede	3,6	3,8	3,7	-0,4	3,2	0,5
Sykehjem døgnopphold funksjonshemmede	33,9	37,0	38,8	-1,5	37,3	-0,3
Heldøgnsbemannede omsorgsboliger - funksjonshemmede	22,8	25,9	40,1	-13,0	27,1	-1,2
Personlig assistent (BPA)	181,8	199,7	239,8	-32,9	206,9	-7,2
Hjemmesykepleie funksjonshemmede	0,4	0,6	0,6	-0,1	0,5	0,1
Byggdrift bofellesskap for funksjonshemmede	-2,0	-2,0	0,7	-2,3	-1,6	-0,4
Sum	245,0	271,0	330,4	-51,0	279,4	-8,4

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
1-Byrådsleders avdeling	1,6	1,7	2,3	-0,6	1,7	0,0
2-Byrådsavdeling for finans	-1,8	-0,9	2,0	-2,6	-0,5	-0,4
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	244,1	267,5	322,7	-47,7	275,0	-7,5
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	0,2	0,2	0,2	0,0	0,2	0,0
90-Fellesposter - bykassen	0,9	2,7	3,3	-0,1	3,2	-0,5
Sum	245,0	271,0	330,4	-51,0	279,4	-8,4

Kommentar til status økonomi

Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg endte med et merforbruk på tjenesteområdet.

Det har vært en sterk vekst i utgiftene til ordningen "Brukerstyrt personlig assistanse" de siste årene, og veksten fortsatte i 2025, og det vesentligste av merforbruket skyldes at utgiftene til ordningen har vært høyere enn budsjettet. Det er også merutgifter til brukere som bor i boliger med heldøgnsomsorg, som skyldes økte brukerbehov utover budsjett.

Byrådsavdeling for finans endte med et netto merforbruk på 0,4 mill. på tjenesteområde 03B tjenester til funksjonshemmede. Dette skyldes noe lavere leieinntekter enn budsjettet og og noe høyere utgifter til vedlikehold.

På **sentrale budsjettposter (Fellesposter – bykassen)** skyldes mindreutgiften i hovedsak arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon. Arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon avsettes ved årsslutt, i motsetning til øvrig sykelønnsrefusjon som føres løpende gjennom året. Dette skyldes tekniske forhold. Avviket må derfor ses i sammenheng med avvik på øvrige byrådsavdelinger.

Investeringer

Beløp i mill. kr

Investering	Saksref.	Totalbudsjett			Vedtatt ferdigår 2026	Estimert ferdigkvartal	Årets budsjett		
		Godkj.vedtak	Vedtatt	Totalprognose			Just. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Bofellesskap for personer med funksjonsnedsettelse		115,0	29,8	18,9		Ferdig	3,3	0,0	3,3
Sum							3,3	0,0	3,3

Statustekst investeringer

Bofellesskap for personer med funksjonsnedsettelse

Det var planlagt et bofellesskap i Rollandslia tiltenkt unge funksjonshemmede. Bofellesskapet skulle ha 16 boenheter samt tilhørende personalbase. Prosjektet er vedtatt skrinlagt og erstattet av BUD1223 Rollandslia bofellesskap - prosjektutvikling i gjeldende handlings- og økonomiplan (2026-29). Årets mindreforbruk skyldes lavere aktivitet enn anslått og at de kostnader som er påløpt med prosjektutvikling og reguleringsplan er overført til ny budsjettpost. Totalprognose er justert i tråd med gjeldende handlings- og økonomiplan (2026-29).

03C-Tjenester til utviklingshemmede

Om tjenesteområdet

Kommunens samfunnsoppdrag på dette området inkluderer ulike helse- og omsorgstjenester, kommunale serviceytelser og tjenestekoordinerings for personer med utviklingshemming. Tjenester gis ofte gjennom hele livet og ytes i avlastningsbolig, i foreldrehjem, privat eiet eller leiet bolig, kommunale og privat-ideelle bofellesskap, og private bogrupper. Kommunen tilbyr også besøkshjem, dagsenter, og fritidsaktiviteter.

Helse- og omsorgstjenester inkluderer praktisk bistand, helsetjenester i hjemmet, støttekontakt og avlastningstjenester for foreldre/foresatte hvis personen bor i foreldrehjem. Kommunale serviceytelser inkluderer velferdsteknologi, aktivitetstilbud på dagtid, kommunal omsorgsbolig, ledsagerbevis og arbeidskjøring til varig tilrettelagt arbeid (VTA). Tjenestekoordinerings gjennomføres blant annet gjennom deltakelse i ansvarsgruppe og utarbeidelse og bruk av individuell plan. Målgruppens behov for tjenester er sammensatt og må tilpasses gjennom livsløpet.

Viktige begivenheter

- Eidsvåg dagsenter flyttet inn i nye flotte lokaler i Eidsvågveien 115. Åpningen ble høytidelig markert 7. februar 2025 med snorklipping av helsebyråd Marte Monstad og konsert med "Bergens Beste Band" (BBB) som består av musikere fra tre dagsentre for personer med utviklingshemming.
- Våren 2025 ble prosjektet *Team SAMSVAR* etablert, bestående av Etat for tjenester til utviklingshemmede (ETTU), Etat for barn og familie (EFBF), Etat for psykisk helse og rustjenester (EPHRT) og Etat for sosiale tjenester (EST). Teamet avklarer ansvar og sikrer kvalitet i oppfølgingen av særlig komplekse saker der flere etater må involveres. Det anslås at teamet vil håndtere to til ti saker årlig.
- ETTU satser på velferdsteknologi og har deltatt i en arbeidsgruppe i regi av Seksjon for E-helse i Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg. Arbeidsgruppen har jobbet med å identifisere teknologiske løsninger som er i bruk, der nytten og gevinstene ikke er utnyttet til fulle. ETTU har hatt et internt tilleggsprosjekt for å sikre at det foreligger et godt grunnlag for dette sentrale arbeidet, med kartlegging av bruk og utstyr på alle tjenestestedene. Parallelt med dette har etaten kartlagt eventuelle gevinster ved at tjenestemottakere benytter slik teknologi.
- *Mobil omsorg* innføres i hjemmeteamene i ETTU, og det er igangsatt et samarbeid mellom *Enhet for Privatinitierte bogtupper og hjemmeteam* og *Ansattservice* for å sikre at innføringen skjer knirkefritt. Mobil omsorg er en løsning som blant annet gir tilgang til elektronisk pasientjournal på mobile enheter. Dette bidrar til bedre kvalitet i omsorgen og en effektiv arbeidshverdag for ansatte.
- ETTU har deltatt i ph.d.-forskningsprosjektet *SKUP- Samskaping og kunnskapsutvikling i praksis*. Prosjektet har som mål å styrke samarbeidet mellom kommunale helse- og omsorgstjenester og habilitering for voksne i spesialisthelsetjenesten.
- Alle avdelinger i ETTU har gjennomført *nærværsmøte* for å finne årsaker til sykefravær, styrke arbeidsmiljøet og skape åpenhet. I tilbakemeldinger rapporteres det om at nærværsmøtene har bidratt til bedre relasjon mellom ansatte og ledere, større åpenhet og trygghet, tidlig identifisering av utfordringer og bedre innsikt i hva som påvirker nærvær.
- ETTUs *Avdeling for Virksomhetsstyring* har gjennom året 2025 fått inn over 90 unike oppdrag på faglig bistand. Dette utgjør mer enn en dobling av henvendelser fra 2024, og viser en arbeidsform som fremmer kompetanseheving ut i tjenesten.

- Det har i 2025 blitt holdt 30 kurs med 600 kursplasser i *Møte med aggresjonsproblematikk (MAP)*. I ETTU er det så langt over 2 000 ansatte som har gjennomført MAP-kurs. Det er også etablert MAP-ressursgrupper for etatens enheter.
- Tre boliger har deltatt i et pilotprosjekt om pårørendesamarbeid som fremmer økt trygghet og forutsigbarhet i samhandling mellom pårørende og ansatte.
- Høsten 2025 deltok ETTU i prosjektet *Revidering av legemiddelhåndteringsprosedyrer* i Bergen kommune. Totalt cirka 70 ulike prosedyrer og retningslinjer har vært ute på høring i kommunens kvalitetssystem BkKvalitet. De reviderte prosedyrene vil bidra til en god og sikker legemiddelhåndtering i kommunen.
- Mentorordningen ble implementert ved de to første tjenestestedene i ETTU. Flere tjenestesteder har allerede valgt sine mentorer, og mange er godt i gang med ordningen. Tiltaket styrker tjenestene, sikrer god faglig utvikling og bidrar til å ivareta og beholde verdifull og kritisk kompetanse i organisasjonen.
- Sverresborg avlastningsbolig og Kirkebirkeland bofellesskap, har etter krav fra Arbeidstilsynet, fått etablert nye personalfasiliteter i tråd med arbeidsplassforskriften.
- TØRN-prosjektet er innført i ETTU og fremmer god og strukturell bruk av helsepersonell i tjenestene. Gjennom bruk av læringsnettverk har TØRN-prosjektet bidratt til felles forståelse for driftssituasjon og strategi for kvalitet i tjenesten.

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett			
BPA - vekst i nye brukere og timer	7 117	7 117	0 Beløpet gjelder helårsvirkning av økning i 2024. Utgiftene er påløpt.
Støttekontakter - Midler til fast ansettelse - omdisponeres	-5 000	-5 000	0 Midlene som var avsatt til dette formålet er omdisponert.
Sum	2 117	2 117	0
Nye tiltak			
Etablere trådløst nett på alle tjenestesteder i Etat for tjenester til utviklingshemmede	1 300	1 300	0 Gjelder økte driftsutgifter som følge av etablering av trådløst nett på alle tjenestesteder i Etat for tjenester til utviklingshemmede. Prosjektet vil bli fullført i 2026.
Sum	1 300	1 300	0
Nye engangstiltak			
Tilskudd til TV BRA	400	400	0 Tilskuddet er utbetalt.
Sum	400	400	0
Effektivisering			
Effektivisering i tjenestene (forenkle, fornye og forbedre)	-2 000	-2 000	0 Tiltaket er budsjettmessig effektivt.
Sum	-2 000	-2 000	0
Kutt			
Endret utforming av støttekontakttilbud for	-3 000	0	-3 000 Det har ikke vært mulig å realisere gevinstkrav i 2025. Endring av tilbudet fra individuelle ordninger til gruppetilbud har

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
personer med utviklingshemming			ikke latt seg gjennomfør på grunn av brukernes individuelle behov og forutsetninger.
Reduserte administrative funksjoner i Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	-2 700	-2 700	0 Administrative funksjoner er redusert.
Kurs, seminar og reiser	-40	-40	0 Budsjettreduksjonen er fordelt på aktuelle enheter, og det er iverksatt tiltak for å redusere aktiviteten.
Sum	-5 740	-2 740	-3 000
Inntektsendringer			
Ressurskrevende tjenester - toppfinansieringsordningen - endret modell	-19 533	-19 533	0 Staten har endret modellen for å beregne kommunenes refusjoner og inntekten har økt.
Sum	-19 533	-19 533	0
Sum tiltak	-23 456	-20 456	-3 000

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå			
Ekstraordinær sommergodtgjørelse BEHO 2025	2 324	2 324	0 Utgiftene er påløpt.
Tilpasning til aktivitetsnivå TTU	50 000	50 000	0 Utgiftene er påløpt og budsjettstyrkingen er gjennomført.
Sum	52 324	52 324	0
Kutt			
Endringer i tildeling og utmåling av tjenester innenfor helse- og omsorgstjenestene	-500	0	-500 Tiltaket ble ikke realisert. I behandlingen av 2. tertialrapport 2025 vedtok bystyret følgende merknad: "Bystyret viser til at enkelte av tiltakene i 2. tertialrapporten er langsiktige strukturtiltak som en vil komme tilbake i behandlingen av HØP 2026-2029". Dette er et slikt strukturtiltak som dermed ikke ble iverksatt i 2025.
Sum	-500	0	-500
Inntektsendringer			
Ressurskrevende tjenester - toppfinansieringsordningen - endret modell	-40 000	0	-40 000 Effekten ble ikke realisert. Staten har endret modellen for å beregne kommunenes refusjoner og inntektene ble ikke så høye som man først beregnet.
Sum	-40 000	0	-40 000
Sum tiltak	11 824	52 324	-40 500

Utvikling og utfordringer

Økt behov for tjenester

Individbasert pleie- og omsorgsstatistikk (IPLOS) viser at vurderinger av brukernes funksjonsnivå tilsier at behovet for bistand har økt i 2025. Det har de siste årene også vært en økning i antall personer med utviklingshemming som har vedtak om bruk av tvang etter helse- og omsorgstjenesteloven kapittel 9. Vedtak om Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) for personer med utviklingshemming har økt betydelig, med mer enn en dobling for denne brukergruppen siden 2022.

Gjennom satsingen Boligløftet er det nå etablert 101 av 130 planlagte nye tilrettelagte leiligheter. Av de personene som stod på ventelisten for bolig i 2018 har alle, med unntak av én, fått tilbud om bolig. Stadig tilførsel av nye søkere til bolig har imidlertid medført en boligkø som ved utgangen av 2025 utgjorde 70 personer. Ventetiden, både på bolig og avlastningstjenester, har blitt redusert de siste årene som følge av Boligløftet. Satsingen er avgjørende for at flere personer med utviklingshemming skal kunne etablere seg i egen bolig

Behov for mer tverrfaglige tjenester

Etat for tjenester til utviklingshemmede melder om utfordringer med personer som har flere diagnoser. Dette gjelder spesielt personer som har psykiske lidelser og rusutfordringer i tillegg til lett utviklingshemming - og som utviser høy risikoatferd. Det er krevende for kommunen å gi forsvarlige tjenester til personer med slike omfattende og sammensatte behov. Nedbygging av sengeplasser i spesialisthelsetjenesten medfører også økt press på kommunale tjenester til denne brukergruppen. For å møte behovene har Bergen kommune satset på kompetanseheving og gir ansatte kurs i Møte med aggresjonsproblematikk (MAP). Ansatte får også tilbud om andre relevante kurs og utdanninger. På sikt er det et mål å etablere botilbud som er bedre tilrettelagt for brukere med denne typen utfordringer.

Mangel på kvalifisert arbeidskraft

Det er stor mangel på kvalifisert arbeidskraft i helse- og omsorgstjenestene. I tjenestene til personer med utviklingshemming var det per januar 2026 hele 210 ledige stillinger fordelt på 101 årsverk. Mangelen var størst på helgeassistenter (107 stillinger) og helsefagarbeidere (26 stillinger). Ledige stillinger og høyt sykefravær (11,8 prosent) i 2025 har medført kjøp av kostnadskrevende eksterne vikartjenester, samt bruk av interne vikarer med overtidskostnader. Tjenestene jobber aktivt med bemanningsutfordringene og har nå en positiv utvikling både i sykefravær, andel ansatte i heltidsstilling, gjennomsnittlig stillingsprosent og bruk av langvakter.

Tilpasning til en krevende økonomisk situasjon

Bergen kommune står i en økonomisk situasjon som krever tøffe prioriteringer i kommunens helse- og omsorgstjenester. Byrådet har vedtatt flere tiltak for å sikre tilpasning til en økonomisk bærekraftig utvikling, blant annet reduksjon i administrative funksjoner, vurdering av kriterier for tildeling og utmåling av tjenester. Her inngår samlokalisering av små og lite driftsfunksjonelle bofellesskap, og etablering av mer robuste bo- og fagmiljømiljø. Å finne driftsmåter som sikrer at mest mulig av ansattes tid skal gå til direkte brukerrettede aktiviteter, har høy prioritet. Unødvendig byråkrati må fjernes.

Aktivitetsnøkkeltall

Institusjoner og boliger med heldøgns omsorg

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall avlastningsdøgn tildelt totalt i avlastningsbolig i kommunale, privatsideelle og privatkommersielle virksomheter	20 753	19 600	22 500	19 675
Antall avlastningsplasser (antall enerom) (kommunale, privat-ideelle og privat-kommersielle)	63	58	58	66
Antall beboere i bofellesskap (kommunale og privat-ideelle)	540	553	573	570
Antall beboere i private bogrupper med kommunal tjenestebase	116	116	116	123
Antall bofellesskap med kommunal tildelingsrett (kommunale og privat-ideelle bofellesskap)	86	88	90	88
Antall kommunale tjenestebaser tilknyttet private bogrupper	14	14	14	15
Antall personer med dagsenterplass (kommunale og privat-ideelle)	421	429	432	429
Antall personer med utviklingshemming som har støttekontakt	548	538	545	523
Antall personer som mottar én eller flere tjenester fra ETTU	1 396	1 405	1 435	1 463
Antall personer som venter på oppstart eller økning av avlastning i avlastningsbolig - UTGÅR - Erstattes av to nye aktivitetsnøkkeltall.	58	60	60	89
Gjennomsnittlig funksjonsvurdering (IPLOS-skår) for tjenestemottakere tilknyttet ETTU	3,82	3,86	3,87	3,96
Gjennomsnittlig ventetid for personer som er godkjent for oppstart eller økning i avlastning og som venter på avlastning (dager) UTGÅR - Erstattet med nytt aktivitetsnøkkeltall	396	277	250	301
Gjennomsnittlig ventetid på bolig (dager)	1 091	763	400	772

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Justert budsjett 2025		Regnskap 2025			
	Regnskap 2024	Just. bud.	Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
Dagsenter utviklingshemmede	267,7	267,0	313,1	-32,2	280,8	-13,9
Aktivitetssenter	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Andre velferdstiltak	24,5	16,5	35,8	-16,4	19,4	-2,9
utviklingshemmede						
Tiltak i avlastningsbolig	224,2	229,0	257,3	-18,1	239,2	-10,2
Tiltak i barnebolig	17,1	37,3	40,2	-2,1	38,1	-0,8
Utskrivningsklare pasienter innen tjenester til utviklingshemmede	4,7	0,0	5,2	0,0	5,2	-5,1
Praktisk bistand	1 503,4	1 462,8	2 219,0	-696,3	1 522,6	-59,8
utviklingshemmede						
Personlig assistent	62,9	78,2	82,2	-0,6	81,7	-3,4
utviklingshemmede						
Hjemmetjenester - ambulante-utviklingshemmede	53,9	70,1	75,2	-4,6	70,6	-0,5

Årsmelding 2025

Tjeneste	Justert budsjett 2025		Regnskap 2025			
	Regnskap 2024	Just. bud.	Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
Avlastning utenfor institusjon - utviklingshemmede	11,2	34,2	36,7	-1,1	35,6	-1,4
Personellbase - enkelttiltak - utviklingshemmede	0,0	6,4	13,3	-4,0	9,3	-2,9
Byggdrift avlastningsboliger	1,3	0,6	2,0	-0,6	1,4	-0,8
Byggdrift bofellesskap for utviklingshemmede	-10,7	-7,9	97,5	-118,2	-20,8	12,9
Sum	2 160,3	2 194,4	3 177,5	-894,3	2 283,2	-88,8

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Justert budsjett 2025		Regnskap 2025			
	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
1-Byrådsleders avdeling	9,6	10,2	15,1	-4,9	10,2	0,0
2-Byrådsavdeling for finans	-12,8	-14,7	102,0	-121,1	-19,1	4,4
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	2 114,6	2 133,6	2 994,4	-766,0	2 228,5	-94,8
90-Fellesposter - bykassen	49,0	65,2	65,9	-2,3	63,6	1,6
Sum	2 160,3	2 194,4	3 177,5	-894,3	2 283,2	-88,8

Kommentar til status økonomi

Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg endte med et merforbruk på tjenesteområdet også i år. I hovedsak er merforbruket knyttet til endrede og mer omfattende bistandsbehov hos både eksisterende og nye brukere. Endringer i helsetilstand og funksjonsnivå utløser behov for mer helse- og omsorgstjenester.

I flere saker møter etaten forventninger fra spesialisthelsetjenesten, politi og Statsforvalter om at tjenestene skal fotfølge personer som kan utgjøre en risiko med tanke på hærverk og skade på andre. Dette er svært ressurskrevende saker hvor det gjøres vedtak om bruk av tvang, og der 2 personer fotfølger den aktuelle personen og forsøker å forhindre vedkommende i å gjøre skadeverk. Etaten hadde tolv tjenestemottakere med fotfølgingsvedtak. Totalt i 2025 beløp dette seg til kr. 51,6 mill. Det er viktig at det tydeliggjøres hvilken rolle kommunens helse- og omsorgstjeneste skal ha når det gjelder samfunnsbeskyttelse.

Vekst av nye brukere og økning i antall ressurskrevende enkeltsaker forsterker en allerede presset bemanningssituasjon. Kommunen kjøper også avlastningstjenester fra private aktører. God behandling og omsorg gjør at flere personer med utviklingshemming blir eldre, og blir dermed ikke lenger omfattet av toppfinansieringsordningen, som bare gjelder for brukere under 67 år. I fra 2024 til 2025 mistet kommunen toppfinansiering for 25 tjenestemottakere som fylte 67 år. Totalt medførte dette et inntektstap for etaten på kr. 21,6 mill.

Tjenesteområdet har utfordringer knyttet til rekruttering og sykefravær. Høyt sykefravær og mange vakante stillinger gjør at vikarbruken er høy og det benyttes overtid og innleie av vikarer for å sikre en forsvarlig bemanning.

Det har tidligere vært forventet at endringer i modellen for refusjon av utgifter til særlig ressurskrevende tjenester ville gi en merinntekt på tjenesteområdet. I 2. tertialrapport 2025 ble

budsjettet justert med en forventet økning i refusjonsinntekten på 40 mill. Dette viste seg å bygge på sviktende forutsetninger, og økningen ble ikke realisert. Dette er en del av avviket på tjenesteområdet.

Byrådsavdeling for finans endte med et netto mindreforbruk på 4,4 mill. på tjenesteområde 03C tjenester til utviklingshemmede. Mindreforbruket er knyttet til lavere kostnader på drift og vedlikehold av boligene.

På **sentrale budsjettposter (Fellesposter – bykassen)** skyldes mindreutgiften i hovedsak arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon. Arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon avsettes ved årsslutt, i motsetning til øvrig sykelønnsrefusjon som føres løpende gjennom året. Dette skyldes tekniske forhold. Avviket må derfor ses i sammenheng med avvik på øvrige byrådsavdelinger.

Status mål

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål Resultat Statusbeskrivelse mål	
			2025	2025
Omstillingsdyktig og økonomisk bærekraftig kommune	Heltidskultur - øke gjennomsnittlig stillingsstørrelse (Etat for tjenester til utviklingshemmede)	Gjennomsnittlig stillingsprosent i Etat for tjenester til utviklingshemmede (faste stillinger, eks. studentstillinger, avlastere og oppdragstakere)	69,4 %	69,5 %
				Etat for tjenester til utviklingshemmede har pr. 3. tertial en gjennomsnittlig stillingsstørrelse på 69,5 %. Dette er om lag som på samme tidspunkt året før.
Trygg by i alle livsfaser	Boligløftet Bergen	Antall personer med vedtak om boligbehov som står på venteliste, som ikke har eksisterende botilbud	70	98
				Pr. 3. tertial var det 21 flere personer på venteliste, som ikke hadde eksisterende botilbud, sammenliknet med samme tidspunkt i fjor.
		Antall personer med vedtak om boligbehov som står på venteliste, som ønsker å bytte botilbud	20	21
				Pr. 3. tertial var det om lag samme antall personer som ønsket å bytte botilbud som i fjor. Enkelte ønsker kun en annen leilighet i samme bofellesskap.
	Brukere skal ha færre ansatte å forholde seg til	Antall ansatte som jobber langvakter dagtid på 10 timer eller mer	1 415	1 546
				Ved utgangen av 2025 var det 83 flere personer som jobbet langvakter dagtid på ti timer eller mer sammenliknet med året før.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
HØP 25-28 Verbalvedtak 10 h (O3C).	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 h. Bystyret ber byrådet iverksette arbeidet med endringer i tjenestetildeling og utmåling innenfor helse- og omsorgstjenestene. Faggrupper, tillitsvalgte og vernetjenesten inviteres til å delta i arbeidet. Det rapporteres tilbake til bystyret i Revidert budsjett og Tertialrapport 2.	Prosjekt "Tildeling og utmåling av tjenester i Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg" ble etablert 01.02.25 for å svare ut verbalvedtaket. Bakgrunnen for prosjektet er mangelen på helsepersonell som vil være sterkt økende i årene som kommer, og et stadig mer begrenset økonomisk handlingsrom. Målet er å styre helse- og omsorgstjenestene inn på et mer bærekraftig spor, og prioritere ressursene til de innbyggerne som trenger det aller mest. Prosjektet har en styringsgruppe som består av administrativ ledelse på nivå en og to, samt hovedverneombud og tillitsvalgte. Det har vært nedsatt arbeidsgrupper, som har sett på og utredet mulige tiltak innenfor de ulike delene av tjenestene.

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
		Byrådet har vurdert alle tiltak og forslag som prosjektet og arbeidsgruppene har utredet. Forslagene ble fremmet for bystyret gjennom Tertialrapoort2/2025 og Handlings og økonomiplanen for 2026 – 2029. Forslagene var samlet i tiltaket «Endringer i tildeling og utmåling av tjenester innenfor helse og omsorgstjenestene TTU», der de ble grundig beskrevet. Prosjektet fortsetter sitt arbeid i 2026.

Investeringer

Beløp i mill. kr

Investering	Saksref.	Godkj.vedtak	Totalbudsjett		Vedtatt ferdigår	Estimert ferdigkvartal	Årets budsjett		
			Vedtatt	Totalprognose			Just. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Barne- og avlastningsboliger for barn og unge med alvorlig funksjonshemming		IA	2,2	2,2	2024	Ferdig	1,4	0,0	1,4
Biler til transport av utviklingshemmede		-	-	-	Løpende	Løpende	0,3	0,3	0,0
Boligplan - Tjenester til utviklingshemmede - Oppgradering tjenestebaser		-	-	-	Løpende	Løpende	11,5	0,0	11,5
Breisteinvegen 190 - tjenestebase bofellesskap	BR 1226/23	19,8	20,4	20,4	2026	Ferdig	1,9	1,7	0,2
Etablere trådløst nett på alle tjenestesteder i Etat for tjenester til utviklingshemmede	0	IA	4,0	4,0	2024	4.kv. 2026	1,6	1,2	0,4
Etablering av personalbase i et eksisterende omsorgsbolig anlegg (TTU-bolige)	0	IA	25,0	25,0	2029	4.kv. 2029	5,0	0,0	5,0
Haugland bofellesskap	BY 36/24	219,1	219,1	219,1	2025	4.kv. 2026	100,0	93,4	6,6
Johan Berentsensvei 87	2020/48054-64	IA	1,1	1,1	2024		0,0	0,0	0,0
Kong Oscars gt 90 - oppgradering		IA	12,5	12,5	2025	1.kv. 2026	12,5	9,0	3,5
Led-belysning kommunale bygg	0	IA	0,1	0,1	2040	4.kv. 2039	0,1	0,0	0,1
Leirviksåsen 11,13 og 15	2023/278899-21	IA	30,0	30,0	2026	2.kv. 2027	29,7	0,4	29,3
Midtunvegen bofellesskap	BY 56/24	133,5	133,7	31,5	2023	Ferdig	6,1	2,0	4,1
Nedre Totland bofellesskap	BY 133/24	104,5	104,5	104,5	2025	4.kv. 2026	53,4	44,2	9,2
Nytt time- og døgnavlastningstilbud til barn og unge - prosjektutvikling		IA	0,2	0,2	2026	3.kv. 2027	0,0	0,0	0,0
Professor Dahlsgt. 32	2023/278899-2	IA	6,3	6,3	2026	4.kv. 2026	1,8	1,1	0,7
Sanddalsringen botiltak		IA	0,0	-141,7	2027	Ferdig	0,0	0,0	0,0
Svaneviksveien 4 bofellesskap	2023/278899-3	IA	7,8	7,8	2025	Ferdig	0,0	0,0	0,0
Teigane bofellesskap	BY 317/23	92,6	92,6	20,1	2025	Ferdig	3,4	1,5	1,9
Øvre Fantoftåsen 48	2023/278899-71	IA	5,1	5,1	2026	3.kv. 2026	4,9	3,1	1,9
Åstveittunet 57-82 bofellesskap	2023/278899-1	IA	13,0	13,0	2026	4.kv. 2026	6,8	0,8	6,0
Sum øvrige prosjekter							2,2	1,7	0,5
Sum							242,7	160,2	82,5

Statustekst investeringer

Barne- og avlastningsboliger for barn og unge med alvorlig funksjonshemming

Midlene skal benyttes til ombygging av eksisterende lokaler til barne og avlastningsboliger i Leirvikåsen.

Biler til transport av utviklingshemmede

Det er anskaffet et brukt kjøretøy til tjenesten i 2025.

Boligplan - Tjenester til utviklingshemmede - Oppgradering tjenestebaser

Midlene er planlagt brukt til oppgraderinger av tjenestebaser i eksisterende kommunale bofellesskap, som ikke holder tilfredsstillende standard.

Breisteinvegen 190 - tjenestebase bofellesskap

Breistein bofellesskap består i dag av seks leiligheter for utviklingshemmede, hvorav en av leilighetene har vært benyttet som tjenestebase for ansatte. For å sikre bedre arbeidsforhold for de ansatte, samt tilføre en ekstra boenhet, er det bygget ny tjenestebase som et tilbygg i tilknytning til eksisterende bofellesskap. Bygget ble ferdigstilt 1. kvartal 2025, og de siste økonomiske forpliktelser forventes avsluttet i starten av 2026.

Etablere trådløst nett på alle tjenestesteder i Etat for tjenester til utviklingshemmede

Det pågår et arbeid med å etablere trådløst nett på alle tjenestesteder innenfor Tjenester til utviklingshemmede. Ventes ferdigstilt i 2026

Etablering av personalbase i et eksisterende omsorgsbolig anlegg (TTU-bolige)

Sekkepost, hvor midlene skal benyttes til nødvendig tilpassinger når eksisterende omsorgsboliger tas i bruk til målgruppen.

Haugland bofellesskap

Det pågår bygging av et nytt bofellesskap for funksjonshemmede i Ytre Arna. Tidligere Haugland skole rehabiliteres og kombinert med oppføring av et nybygg på tomten bygges der 12 leiligheter fordelt på to bofellesskap med personalbaser. På eiendommen ligger det også en gymsal som var en del av skolebebyggelsen, denne skal bevares både for beboere i bofellesskapet og for nærmiljøet. Ombygging av gymsalen er skilt ut i egen budsjettpost. Årets mindreforbruk skyldes lavere aktivitet enn anslått. Årsavvik medfører ikke justering av totalprognose.

Kong Oscars gt 90 - oppgradering

Siden Sverresborg avlastning ble stengt i slutten av 2024, har tilbudet til de 22 brukerne hatt midlertidig tilhold i Adolph Bergs vei på Sletten. På nyåret 2026 starter rivingsarbeider for å gi plass til det nye Fageråsen sykehjem, med den konsekvens at bygget i Adolph Bergs vei må fraflyttes frem til et mer permanent avlastningstilbud for målgruppen er på plass.

Arbeidet startet opp høsten 2025 og ved årsskifte er det primært arbeider med heis som gjenstår.

Led-belysning kommunale bygg

Størsteparten av all innvendig belysning i kommunale bygg er basert på armaturer med lysstoffrør, men det er fra 2023 ikke lenger tillatt å produsere slike. For nyere lysarmaturer for ordinære lysrør, uten dimming, kan det benyttes nye LED-rør. For eldre lysarmaturer, og/eller der det er dimming av lysstyrke, anbefales det å erstatte hele lysarmaturen. Uten dette vil det være en risiko for at lysarmaturer slutter å fungere. Demontert fungerende utstyr vil bli supplert ved behov fram til nødvendige utskiftninger er

gjort. Overgang til LED-lyskilder vil gi ca. 50 % energibesparelse sett i forhold til ordinære lysstoffrør. LED-lyskilder har betydelig lengre levetid, noe som også vil redusere kostnadene for brukerne.

Tiltaket går over mange av kommunens tjenesteområder, og har dermed noen tjenester med mindreforbruk og noen tjenester med merforbruk. Samlet kostnadsføring var noe lavere enn bevilgningen. Dette skyldes i hovedsak noe forsinkelse knyttet til fakturering fra leverandører.

Leirviksåsen 11,13 og 15

Utarbeidelse av konkurransegrunnlag pågår. Ferdigstillestidspunkt vil bli klart når konkurranse er avholdt.

Midtunvegen bofelleskap

I gjeldende handlings- og økonomiplan (2026-29) er det vedtatt at byggeprosjektet ikke vil bli gjennomført. Årets mindreforbruk skyldes lavere aktivitet enn anslått. Totalprognose er justert i tråd med gjeldende handlings- og økonomiplan (2026-29).

Mindre bygginvesteringer - sekkepost

Midlene benyttes til å gjennomføre rehabiliteringsprosjekter og andre oppgraderinger i kommunens bygningsmasse og kan bli brukt på alle tjenesteområder i kommunen. Midlene benyttes også til å bytte ut, eller oppgradere, tekniske anlegg med utgått levetid. Eksempler på dette er brannvarslingsanlegg, elektriske anlegg, pasientvarslingsanlegg, ventilasjonsanlegg, SD-anlegg, heiser og investeringer knyttet opp mot digitalisering. Det utarbeides årlige vedlikeholdsplaner og prioriteringer basert på tekniske tilstandskartlegginger og kommunens fremtidige arealbehov.

Det er i 2025 bevilget midler til ca. 50 nye prosjekter. Videre ble det i løpet av året gjennomført eller startet opp ca 20 utredninger/prosjekteringer.

De største enkeltprosjektene er oppgradering i Jekteviken 5 og 6a, etablering av støy-skjerm ved Sælen oppveksttun, ny gapahuk i Sollien barnehage, oppgradering yttertak ved Arna Helseheim, samt nytt skolekjøkken på Kalvatræet skole. Ved årsskifte var det gjenstående ca kr 4,2 mill. i udisponerte midler uten vedtak. Samtidig var det enkelte prosjekter med merforbruk, og det er naturlig å se dette i sammenheng.

Nedre Totland bofelleskap

Det pågår bygging av et nytt bofelleskap for utviklingshemmede på Nedre Totland. Det gamle skolebygget på Riple skal være personalbase for ansatte, mens seks leiligheter i bofelleskapet etableres i et nybygg. Årets mindreforbruk skyldes lavere aktivitet enn anslått da det i siste halvdel av 2025 har det pågått en rekonstruksjonsprosess av totalentreprenøren i prosjektet. Totalentreprenør gikk konkurs i januar 2026. Dette forventes å medføre behov for justeringer i totalprognose, samt endring i ferdigstillestidspunkt, når revidert fremdriftsplan foreligger.

Professor Dahlsgt. 32

Dette er et prosjekt som pågår og som det er vanskelig å estimere når vil være ferdig. Her er en avhengig av at leietakere flytter ut før en kan ferdigstille prosjektet.

Teigane bofelleskap

I gjeldende handlings- og økonomiplan (2026-29) er det vedtatt at byggeprosjektet ikke vil bli gjennomført. Årets mindreforbruk skyldes lavere aktivitet enn anslått. Totalprognose er justert i tråd med gjeldende handlings- og økonomiplan (2026-29).

Øvre Fantoftåsen 48

Prosjektet er i sluttfasen og forventes ferdigstilt i første kvartal 2026.

Åstveittunet 57-82 bofellesskap

Prosjektet trekker ut i tid. Byggene som er omsorgsboliger og skal bli tjenester til utviklingshemmede. Beboere i omsorgsboligene får bo i boligen og en venter derfor nå på at flere boliger skal bli ledig.

03D-Psykisk helse

Om tjenesteområdet

Psykisk helsetjeneste for voksne

Tjenesten er organisert i fire geografiske byområder, og inkluderer en byomfattende enhet for institusjonsbaserte tilbud. De fire byområdene omfatter oppfølgingstjeneste, aktivitetssenter og ulike tilrettelagte botilbud.

Tjenestene omfatter både lovpålagte og ikke lovpålagte tjenester. Lovpålagte tjenester er individuelle oppfølging, tilrettelagte botilbud, institusjonsplasser, støttekontakter, Brukerstyrt personlig assistent (BPA), avlastning og gruppetilbud. Ikke-lovpålagte tjenester inkluderer Rask psykisk helsehjelp (RPH), aktivitetssenter, Bergen Recoveryskole (BRC) og Individuell jobbstøtte (IPS). Bydelene har kriseteam som trer i funksjon ved alvorlige ulykker, selvmord, overdosedødsfall og annen brå død.

Hovedmålet for de psykiske helsetjenestene til voksne er å tilrettelegge for at hver enkelt som benytter seg av tjenestene skal oppnå mestring og mening i hverdagen. Dette krever stor grad av fleksibilitet og individuelt tilpassede tjenester. De kommunale psykiske helsetjenestene skal fortsatt vektlegge god brukermedvirkning, og ansette medarbeidere med brukererfaring.

Det er kartlagt avvik av ulik alvorlighetsgrad på lovkrav i arbeidsmiljøloven og arbeidsplassforskriften i flere tilrettelagte botilbud og bosentre. Det er utarbeidet en plan for utbedring, der botiltakene er prioritert etter alvorlighetsgrad. Det er etter forprosjekter og mulighetsstudier gjennomført flere utbedringer.

Psykisk helsetjenester for barn og unge

Tjenesten omfatter tilbud om lavterskel psykisk helsehjelp, utredning og behandling, henvisning, oppfølging, koordinering og samarbeid med interne og eksterne tjenester, samt helse- og omsorgstjenester for barn med psykiske lidelser.

Enhet for vurdering og oppfølging psykisk helse barn og unge (EVO) gir vedtakspliktig hjelpetiltak etter helse- og omsorgsloven, som støttekontakt, miljøterapi, avlastning, omsorgslønn og BPA-ordning (Brukerstyrt Personlig Assistent). Lavterskeltilbud psykisk helse gis fra Barne- og familiehjelpen.

Viktige begivenheter

Voksne

- Gjennomført opplæringsprogram om autismespektertilstander. I 2025 har 18 ressurspersoner fra etatens 10 enheter deltatt i et opplæringsprogram om autismespektertilstander
- Utvidet tilbudet ved MO-senteret Wergeland
- Fortsatt satsningen på pårørende gjennom å utarbeide egen brosjyre for pårørende, startet Pårørendetelefonen og etablert ressurscenter for pårørende samt pårørendekafe på Bergen Inkluderingscenter

- Arrangert markering av Verdens overdosedag, aktivitetssessen Fyll dagene samt Skranglefest (sammen med Kirkens bymisjon Bergen)
- Videreført FACT Allmenn-prosjektet
- Bidratt i prosjektet om tildeling og utmåling av helse- og omsorgstjenester
- Mestringsteamet nådde i juni 2025 totalt 50 utflyttinger siden oppstart

Barn og unge

- Prosjekt tildeling og utmåling av helse- og omsorgstjenester i Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold (BBSM) ble igangsatt etter vedtak i Handlings- og økonomiplanen 2025-2028 punkt 9. Resultatet fra prosjektet blir delvis innarbeidet i ny Handlings- og økonomiplan 2026-2029, og for dette tjenesteområdet innebærer det innføring av «Modell for beregning av meromsorg og tjenestetype til pårørende».
- Styrking av samhandlingsteamene i byområdene som jobber både på individ og systemnivå med veiledning og gjennomføring i særlig utfordrende saker. I teamene deltar enhetsledere fra barne- og familietjenesten, barnevern, PPS og BUP, og områdeledere representerer skole og barnehage.

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett			
Kjøp av tjenester fra private leverandører	2 474	2 474	0 Midlene finansierte både endrede behov hos tjenestemottakere - og prisjusteringer.
Helse og omsorgstiltak til flere barn og unge med psykiske lidelser og store hjelpebehov	48 839	48 839	0 Flere barn og unge har lovfestet rett til helse og omsorgstiltak. Det økte budsjettbehovet gjenspeiler at flere har fått diagnoser innen nevroutviklings-/autismespekterforstyrrelse. Flere har søkt om og fått vedtak om tjenester, og flere har mer komplekse og omfattende behov. Byrådet la frem egen sak for bystyret om utvikling i psykiske lidelser blant barn og unge.
Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) - Psykisk helse barn og unge	1 628	1 628	0 Helårsvirkning av økt tjenestetilbud til Brukerstyrt personlig assistanse (BPA). Tjenesten hadde 10 brukere i 2025 mot 6 i 2024.
Husleie bosenter	211	211	0 Midlene dekker økning av husleie iht. ny avtale inngått medio 2024.
Styrket bemanning i bofellesskap	1 750	1 750	0 Bemanning i bofellesskapet er styrket for å ivareta sikkerhet for ansatte.
Sum	54 902	54 902	0

Tilpasning til aktivitetsnivå

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Helse og omsorgstiltak til flere barn og unge med psykiske lidelser og store hjelpebehov	14 000	14 000	0 Flere barn og unge har lovfestet rett til helse og omsorgstiltak. Det økte budsjettbehovet gjenspeiler at flere har fått diagnoser innen nevroutviklings-/autismespekterforstyrrelse. Flere har søkt om og fått bevilget tjenester, og flere har mer komplekse og omfattende behov.
Utskrivningsklare pasienter	10 000	10 000	0 Budsjettposten ble brukt opp. Det ble totalt et merforbruk på tjenesten da Bergen kommune ikke har egnet botilbud til alle som Helse Bergen vurderer som klar for utskriving.
Økning av hjemmetjenester til psykisk syke pasienter	3 600	3 600	0 Midlene har dekket hjemmetjenester til psykisk syke pasienter.
Ressurskrevende tjenester til brukere over 67 år	6 700	6 700	0 Midlene kompenserer for bortfall av refusjon for utgifter til ressurskrevende brukere som er over 67 år. Personer over 67 år omfattes ikke av tilskuddsordningen for særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester i kommunene.
Sikkerhetstiltak ved bofellesskap og bosentre	1 800	1 800	0 Vekttertjeneste ble brukt som sikkerhetstiltak for ansatte, beboere og besøkende.
Avvikle kjøp av bo- og tjenestetilbud fra privat leverandør	-2 100	-2 100	0 Kjøp fra privat leverandør er avsluttet og tjenestemottaker er overført til kommunalt tilbud.
Sum	34 000	34 000	0

Nye tiltak

Omdisponering tilskuddslisten BBSM	459	459	0 Det har vært flere endringer sammenlignet med tilskuddslisten som ble vedtatt i 2024. De konkrete endringene kan sees i tilskuddslisten: kortversjon av HØP 2025-2028. Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2025, startet i februar og hadde siste utbetalingen i september.
FACT Ung	800	800	0 FACT Ung er et samarbeidsprosjekt mellom Helse Bergen, Betanien sykehus og Bergen kommune, og består av et tverrfaglig behandlingsteam som startet opp høsten 2023. Budsjettposten kompenserte for lavere tilskudd.
Sum	1 259	1 259	0

Nye engangstiltak

Tilskudd til organisasjoner etter budsjettavtalen	100	100	0 Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2025, startet i februar og er utbetalt som planlagt. Liste over mottakere av tilskudd finnes i kortversjon av HØP 2025-2028.
Sum	100	100	0

Utgående engangstiltak

Tilskudd til konkrete mottakere i budsjettavtalen mellom H, FrP, SP, BL, INP og PP	-1 900	-1 900	0 I 2024 fikk en del organisasjoner et engangstilskudd som falt bort i vedtatt budsjett for 2025. Tilskuddslisten finnes i kortversjon av HØP 2025-2028.

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Sum	-1 900	-1 900	0
Kutt			
Kurs, seminar og reiser	-72	-72	0 Besparelsen er realisert gjennom restriktiv praksis for kurs, seminar og reiser.
Reduksjon i årsverk aktivitetssenter i Psykisk helse Bergen vest	-1 250	-1 250	0 Omstillingsprosess ble gjennomført og bemanning ble redusert.
Begrense utvidelse av Rask psykisk helsehjelp til personer mellom 16 og 23 år	-3 500	-3 500	0 Utvidelse av Rask psykisk helsehjelp ble gjennomført for innbyggere mellom 16 og 23 år, og alle ansatte i Bergen kommune.
Avvikle aktivitetssenter i Psykisk helse Bergen sentrum	-5 180	-2 240	-2 940 Besparelsen ble kun delvis innfridd som følge av at omstillingen tok lenger tid enn forutsatt. Aktivitetssenteret i sentrum ble avviklet februar 2025.
Sum	-10 002	-7 062	-2 940
Inntektsendringer			
Ressurskrevende tjenester - toppfinansieringsordningen - endret modell	9 173	9 173	0 Forventet inntekt fra tilskudd er justert som følge av endret finansieringsmodell.
Sum	9 173	9 173	0
Sum tiltak	87 532	90 472	-2 940

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå			
Helse og omsorgstiltak til flere barn og unge med psykiske lidelser og store hjelpebehov	8 700	8 700	0 Flere barn og unge har lovfestet rett til helse og omsorgstiltak. Det økte budsjettbehovet gjenspeiler at flere har fått diagnoser innen nevroutviklings-/autismespekterforstyrrelse. Flere har søkt om og fått bevilget tjenester, og flere har mer komplekse og omfattende behov. Justering dekker merutgifter til døgnavlastning.
Mulighetsstudie Hamrehaugen og Haggardshaugen	320	320	0 Midlene ble avsatt i et fond for bruk i starten av 2026.
Merutgifter psykisk helse	18 600	18 600	0 Midlene dekket økte utgifter til utskrivningsklare pasienter, og botiltak for flere brukere med omfattende helseutfordringer, og til HMS for ansatte.
Økt antall personer med Brukerstyrt personlig assistent (BPA)	1 400	0	1 400 Ubrukte timer BPA vedtak førte til at midlene ikke ble benyttet i 2025.
Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) - Psykisk helse barn og unge	800	410	390 Behovet for tjenester til personer med nedsatt funksjonsevne er økende, særlig når det gjelder praktisk og personlig bistand i hverdagen. Siden 2.tertialrapporteringen har et omfattende vedtak blitt avsluttet og et mindre omfattende vedtak startet opp. Deler av midlene er medgått til formålet.

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Utredning Jordalsveien 1	500	500	0 Midlene er avsatt i et fond for bruk i starten av 2026.
Husleie Knappentunet	-3 200	-3 200	0 Kommunen har overtatt lokaler ved Knappentunet, og ekstern husleie er redusert.
Sum	27 120	25 330	1 790
Nye tiltak			
Utgifter til bo- og tjenestetilbud psykisk helse	14 654	14 654	0 Budsjettposten finansierte nettokostnad til kjøp av to nye plasser, og økt bemanning for HMS for ansatte.
Sum	14 654	14 654	0
Nye engangstiltak			
Utbedring av bofellesskap	800	500	300 Kostnader til nødvendig utbedring i en av de tilrettelagte boligene ble lavere enn tidligere estimert.
Tilskudd ROS Vestland	250	250	0 Tilskuddet er betalt ut.
Sum	1 050	750	300
Effektivisering			
Økt bruk av ambulante tjenester	-500	-500	0 Besparelsen ble realisert.
Sum	-500	-500	0
Kutt			
Reduserte utgifter til kurs og konferanser	-1 600	-1 446	-154 Besparelsen er delvis realisert ved å redusere utgifter til kurs og konferanse til et minimum.
Vakante stillinger og restriktiv ansettelsespolitikk	-1 900	-1 900	0 Besparelsen er innfridd ved restriktiv ansettelsespolitikk, og lav bruk av vikarer i vakante stillinger.
Sum	-3 500	-3 346	-154
Sum tiltak	38 824	36 888	1 936

Utvikling og utfordringer

Helse- og omsorgstjenester til voksen med psykiske lidelser

Kommunen har i 2025 stått i en utfordrende økonomisk situasjon. For helse- og omsorgstjenestene for voksne med psykiske lidelser har det vært jobbet med å sikre rett utmåling av tjenester med mål om effektivisering og besparelser slik at alle som har behov for det, får nødvendig og forsvarlig hjelp. Det er behov for økt kompetanse hos ansatte, og i noen tilfeller økt bemanning for å sikre forsvarlige tjenester til innbyggere med alvorlige psykiske lidelser og samtidige tilleggsutfordringer, samt for å ivareta et forsvarlig arbeidsmiljø.

Det kan ta tid å få på plass et tjenestetilbud på lavere omsorgsnivå for personer som ikke lenger har behov for omfattende tjenester og bemannet botilbud. De viktigste årsakene til dette er lav kapasitet på ambulante tjenester og mangel på kommunale boliger. Bergen kommunes har ikke klart å ta imot alle utskrivningssklare pasienter, da det er mangel på tilrettelagte boliger for personer med forhøyet risiko for voldsutøvelse og ansatte med riktig kompetanse.

“ROP Brukerreisen 2.0” piloterer tiltak for å løse de viktigste utfordringene i det kommunale tjenestetilbudet til personer med samtidig rus- og psykiske helseutfordringer (ROP).

Barn og unge psykisk helse

Når det gjelder barn og unge, var det fortsatt en økning i antall tjenestebrukere både i tjenestene som omhandler lavterskel psykisk helsetilbud, og enkeltvedtak etter helse- og omsorgsloven (HOL). Økningen skyldes blant annet at flere barn og unge utredes for autismspekterforstyrrelser, en gruppe som nå utgjør majoriteten av dem som får enkeltvedtak. Lavterskeltjenestene opplevde også økt pågang. Å hjelpe familier tidligst mulig og på rett nivå, kan forebygge behov for mer omfattende hjelpetjenester.

Etableringen av en egen enhet for psykisk helse barn og unge, EVO (enhet for vurdering og oppfølging psykisk helse barn og unge), sikrer bedre styring innenfor dette området der det har vært en stor vekst de siste årene. Flere prosesser, som evaluering av psykisk helse lavterskeltilbud og kartlegging av det totale tjenestetilbudet til målgruppen, ble igangsatt med tanke på å møte økt pågang og behov i befolkningen, slik at tjenestetilbudet kan sikres for fremtiden.

Til tross for krevende økonomi videreførte kommunen prioriteringen av lavterskel og vedtakspålyktige tjenester rettet mot barn og unge. Dette var et uttalt fokus i kommunens rapportering gjennom året og viste en økning i antall barn og unge som får psykisk helse lavterskeltilbud fra kommunens egne tjenester gjennom året.

Aktivitetsnøkkeltall

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall barn og unge i målgruppen med vedtak etter helse - og omsorgsloven	550	820	969	1 060
Antall barn og unge med vedtak om støttekontakt (individuelt og i gruppe)	245	342	269	262
Antall innbyggere fra 24 år som har mottatt behandling hos Rask psykisk helsehjelp	0	0	339	518
Antall innbyggere i aldersgruppen 16-23 år som har mottatt behandling hos Rask psykisk helsehjelp	0	0	49	91
Antall innbyggere over 16 år som har mottatt behandling hos Rask psykisk helsehjelp	0	0	388	609
Antall saker etter død ved selvmord som utløser oppfølging fra lokalt kriseteam	25	26	26	18
Antall saker etter dødelig overdose som utløser oppfølging fra lokalt kriseteam	15	7	7	4
Antall saker som utløser oppfølging fra lokalt kriseteam uavhengig av årsak	70	74	43	42
Antall vedtak til barn om avlastning (timeavlastning i hjemmet/utenfor hjemmet, helgeavlastning, døgnavlastning)	232	309	451	510
Antall voksne innbyggere som har vedtak om bosenter	0	0	80	80
Antall voksne innbyggere som har vedtak om brukerstyrt personlig assistanse	0	0	5	9
Antall voksne innbyggere som har vedtak om psykiatrisk sykepleie	0	0	1 248	1 223
Antall voksne innbyggere som har vedtak om rehabilitering i institusjon	0	0	10	8
Antall voksne innbyggere som har vedtak om støttekontakt psykisk helse	0	0	236	242

Årsmelding 2025

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall voksne innbyggere som mottar dagsentertjenester	0	0	260	266

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Regnskap 2024	Justert budsjett 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
Åpne aktivitetstilbud psykisk helse	17,1	12,8	17,8	-3,1	14,7	-1,9
Dagsenter psykisk helse	0,1	0,0	0,2	0,0	0,1	-0,1
Andre velferdstiltak psykisk helse	65,4	64,8	77,9	-16,4	61,5	3,3
Tiltak i avlastningsbolig for barn og unge	88,0	100,8	117,8	-21,6	96,2	4,6
Boform heldøgns omsorg (institusjon KHL)	162,9	201,0	293,4	-94,1	199,3	1,7
Utskrivningsklare pasienter innen psykisk helse og rus	27,0	30,9	32,2	0,0	32,2	-1,4
Praktisk hjelp og bistand psykisk helse	261,4	206,8	242,8	-31,0	211,8	-5,0
Praktisk hjelp og bistand psykisk helse - hjemmeboende	0,0	72,7	76,9	-1,7	75,2	-2,5
Personlig assistent psykisk helse (BPA)	10,2	15,4	10,8	-0,2	10,7	4,7
Hjemmesykepleie psykisk helse	182,0	201,1	212,6	-16,2	196,4	4,7
Avlastning utenfor institusjon - psykisk helse	0,0	0,5	0,5	0,0	0,5	0,0
Psykiske helsetjenester for barn og unge	43,6	43,1	51,6	-11,9	39,7	3,4
Byggdrift boform heldøgns omsorg (inst KHL)	1,1	0,9	1,4	-0,2	1,2	-0,3
Byggdrift bofellesskap for mennesker med psykiske lidelser	-12,9	-18,6	30,8	-48,7	-17,9	-0,7
Sum	846,0	932,2	1 166,9	-245,2	921,7	10,5

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
1-Byrådsleders avdeling	1,2	0,9	0,9	0,0	0,9	0,0
2-Byrådsavdeling for finans	-18,4	-19,7	31,7	-55,2	-23,5	3,8
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	27,9	31,1	39,4	-8,2	31,2	0,0
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	826,3	899,5	1 075,1	-181,4	893,7	5,7
90-Fellesposter - bykassen	9,0	20,4	19,7	-0,4	19,3	1,1
Sum	846,0	932,2	1 166,9	-245,2	921,7	10,5

Kommentar til status økonomi

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold melder et mindreforbruk på 5,7 mill. på tjenesteområdet.

Resultatet fordeler seg med mindreforbruk på 8,9 mill. innen tiltak til barn og unge, og et merforbruk på 3,2 mill. innen tiltak til voksne.

Tiltak til barn og unge

Psykisk helse barn og unge melder et mindreforbruk på 8,9 mill. som forklares av lavere utgifter til avlastning enn forutsatt og restriktiv ansettelsespolitikk.

Tiltak til voksne

Psykisk helse voksne hadde et merforbruk i 2025 på 3,2 mill. Merforbruket kom som følge av flere forhold; Omstillingsprosess for ansatte ved aktivitetssenter som ble avvirket tok lengre tid enn forutsatt, utgifter til utskrivningsklare pasienter fra spesialisthelsetjenesten, økning hjemmebaserte tjenester, mer bruk av vektertjenester og økte kostnader til omsorgslønn. I tillegg var refusjon for ressurskrevende brukere lavere enn forventet. Merforbruket reduseres noe av ubrukte timer til brukerstyrt personlig assistanse (BPA) og vakante stillinger.

Byrådsavdeling for finans endte med et netto mindreforbruk på 3,75 mill. på tjenesteområde 03D Psykisk helse. Mindreforbruket gjelder byggdrift bofellesskap for mennesker med psykiske lidelser. Leieinntekter har vært høyere enn budsjettet og utgifter til planlagt vedlikehold og klargjøring av leiligheter har vært lavere enn budsjettet.

Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg rapporterer tilnærmet balanse på tjenesteområdet.

På **sentrale budsjettposter (Fellesposter – bykassen)** skyldes mindreutgiften i hovedsak arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon. Arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon avsettes ved årsslutt, i motsetning til øvrig sykelønnsrefusjon som føres løpende gjennom året. Dette skyldes tekniske forhold. Avviket må derfor ses i sammenheng med avvik på øvrige byrådsavdelinger.

Status mål

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål Resultat		Statusbeskrivelse mål
			2025	2025	
Inkluderende by	Flere personer med psykisk lidelse skal ut i ordinært arbeid	Andel personer som går ut i ordinært arbeid med bistand fra IPS-jobbspesialist	60,0 %	59,0 %	59% formidlet til ordinært lønnet arbeid, lærling(++) og utdanning.
	Tilrettelegge for at personer i bosenter skal kunne klare seg på lavere omsorgsnivå.	Antall beboere som flytter ut fra bosenter grunnet tilfriskning	3	1	Det har kun vært 1 som har tilfrisknet og flyttet ut.
	Tilrettelegge for at personer i tilrettelagt bolig skal kunne klare seg på lavere omsorgsnivå.	Antall beboere som flytter ut fra tilrettelagt botilbud grunnet tilfriskning	8	9	Målet er oppfylt.
Omstillingsdyktig og økonomisk bærekraftig kommune	Flere personer med psykiske lidelser skal få tilgang på velferdsteknologi	Antall personer med aktivt vedtak på velferdsteknologi	130	163	Målet er oppfylt.
	Kommunen sikrer full ressursutnyttelse av eksisterende kommunale tiltak	Andel vedtak etter helse- og omsorgstjenesteloven for barn med psykiske lidelser som utføres av kommunale tjenester	8,0 %	66,0 %	Måltallet er feil, det skal være 80%. Det kjøpes fortsatt flere tjenester enn måltallet indikerer. På grunn av manglende kapasitet er det fortsatt behov for å kjøpe tjenester til denne målgruppen.
Trygg by i alle livsfaser	Barn mottar hjelp som nytter - når de trenger det	Andel vedtak etter helse- og omsorgsloven som er effektivt innen 3 mnd.	86,0 %	80,0 %	Antall vedtak pr 31.12 er 1163, av disse er 933 iverksatt. Tallet viser en forbedring fra 2024.
		Antall barn og unge 0-23 år som får psykisk helse lavterskeltilbud fra kommunens egne tjenester	3 100	2 142	Det har vært omorganisering av tjenestetilbud på tvers av tjenesteområdene 05A og 03D som kan forklare noe av nedgangen fra 2024, i tillegg til en reell nedgang i antall barn og unge som har fått psykisk helse lavterskeltilbud fra kommunens egne tjenester
	Barn og unge med sammensatte behov og deres familier får samordnede tjenester	Antall ansvarsgrupper og Individuell Plan (IP) som koordineres av ansatt i Barne- og familiehjelpen	210	237	Etter omorganisering i 2025 av vedtakspliktig hjelp fra barne- og familiehjelpen til Enhet for vurdering og oppfølging (EVO), er det denne enheten som utfører koordineringsoppgavene.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
HØP 25-28 Verbalvedtak 10 t.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 t. Bystyret ber byrådet om å arbeide for at flest mulig anskaffelser av tjenestetilbud fra eksterne leverandører innenfor psykisk helse og rus skjer gjennom rammeavtaler for å sikre kommunen best mulig priser og vilkår, samtidig som kommunen ivaretar et tjenestetilbud av høy kvalitet til brukerne.	De underliggende etatene har startet arbeidet med å utarbeide kravspesifikasjoner for rammeavtaler. Det er lyst ut tre rammeavtaler knyttet til midlertidige botilbud med tilhørende oppfølgingstjenester for personer med rusmiddelavhengighet. Felles rammeavtalen innen ROP (rus og psykiatri) er igangsatt, og konkurransegjennomføring forventes i løpet av 2026.
HØP 25-28 Verbalvedtak 10 x.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 x. Bystyret ber byrådet legge frem en sak om psykisk helse hos barn og unge. Saken bør gjøre rede for hva veksten i psykiske lidelser blant barn og unge innebærer for Bergen kommune og hvordan denne håndteres.	Saken "Utvikling av tjenester til barn og unge med psykiske lidelser" ble lagt frem og vedtatt av bystyret 19.11.25.
Rev.budsj. 25 Vedtakspkt 14.	Rev.budsj. 25 Vedtakspkt 14. Bystyret ber byrådet vurdere en ny organisering av tjenester og botilbud for personer med rus- og psykiske helseutfordringer. Målet med ny organisering skal være å sikre et godt tilbud, godt arbeidsmiljø for ansatte og mer effektiv drift enn i dag. Byrådet bes særlig vurdere økt bruk av ambulante tjenester.	Prosjektet Brukerreisen ROP er inne i slutfasen. Arbeidet med å øke bruk av ambulante tjenester har allerede startet. Brukerreisen ROP er et prosjekt som har som formål å sikre at det er en vei inn til kommunens tjenester og botilbud for personer med samtidige rus- og psykiske helseutfordringer. Prosjektet har kartlagt nåværende tilbud og tjenester for brukergruppen, og vurdert hvordan tjenestene kan organiseres på best mulig måte fremover. Prosjektet ser på organisering av tjenesten, hvordan kommunen kan bruke de ressursene vi har på best mulig måte, og sikre at innbyggerne får de tjenestene de trenger i form av bolig og oppfølgingstjenester.

Investeringer

Beløp i mill. kr

Investering	Saksref.	Godkj.vedtak	Totalbudsjett		Vedtatt ferdigår	Estimert ferdigkvartal	Årets budsjett		
			Vedtatt	Totalprognose			Just. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Boliger til utskrivningsklare pasienter, psykisk helse		IA	66,0	66,0	2020	Ferdig	0,0	0,0	0,0
Led-belysning kommunale bygg	0	IA	0,5	0,5	2040	4.kv. 2039	0,5	0,0	0,5
Mindre bygginvesteringer - sekkepost		-	-	-	Løpende	Løpende	1,2	0,6	0,7
Nytt time- og døgnavlastningstilbud til barn og unge - prosjektutvikling		IA	8,6	8,6	2026	3.kv. 2027	1,7	2,4	-0,7
Ombygging bofellesskap Sandviksveien 95		IA	0,0	0,0	2027	4.kv. 2027	0,0	0,1	-0,1
Ombygging Wergeland bofellesskap - Elvebakken 24		IA	4,7	4,7	2027	4.kv. 2027	4,7	0,1	4,6
Sikkerhetstiltak og oppgraderinger i bygg som brukes til boliger og arbeidsplasser		-	-	-	Løpende	Løpende	4,7	0,1	4,6
Sum							12,8	3,4	9,5

Statustekst investeringer

Led-belysning kommunale bygg

Størsteparten av all innvendig belysning i kommunale bygg er basert på armaturer med lysstoffrør, men det er fra 2023 ikke lenger tillatt å produsere slike. For nyere lysarmaturer for ordinære lysrør, uten dimming, kan det benyttes nye LED-rør. For eldre lysarmaturer, og/eller der det er dimming av lysstyrke, anbefales det å erstatte hele lysarmaturen. Uten dette vil det være en risiko for at lysarmaturer slutter å fungere. Demontert fungerende utstyr vil bli supplert ved behov fram til nødvendige utskiftninger er gjort. Overgang til LED-lyskilder vil gi ca. 50 % energibesparelse sett i forhold til ordinære lysstoffrør. LED-lyskilder har betydelig lengre levetid, noe som også vil redusere kostnadene for brukerne.

Tiltaket går over mange av kommunens tjenesteområder, og har dermed noen tjenester med mindreforbruk og noen tjenester med merforbruk. Samlet kostnadsføring var noe lavere enn bevilgningen. Dette skyldes i hovedsak noe forsinkelse knyttet til fakturering fra leverandører.

Mindre bygginvesteringer - sekkepost

Midlene benyttes til å gjennomføre rehabiliteringsprosjekter og andre oppgraderinger i kommunens bygningsmasse og kan bli brukt på alle tjenesteområder i kommunen. Midlene benyttes også til å bytte ut, eller oppgradere, tekniske anlegg med utgått levetid. Eksempler på dette er brannvarslingsanlegg, elektriske anlegg, pasientvarslingsanlegg, ventilasjonsanlegg, SD-anlegg, heiser og investeringer knyttet opp mot digitalisering. Det utarbeides årlige vedlikeholdsplaner og prioriteringer basert på tekniske tilstandskartlegginger og kommunens fremtidige arealbehov.

Det er i 2025 bevilget midler til ca. 50 nye prosjekter. Videre ble det i løpet av året gjennomført eller startet opp ca 20 utredninger/prosjekteringer.

De største enkeltprosjektene er oppgradering i Jekteviken 5 og 6a, etablering av støyskjerm ved Sælen oppveksttun, ny gapahuk i Sollien barnehage, oppgradering yttertak ved Arna Helseheim, samt nytt skolekjøkken på Kalvatræet skole. Ved årsskifte var det gjenstående ca kr 4,2 mill. i udisponerte midler uten vedtak. Samtidig var det enkelte prosjekter med merforbruk, og det er naturlig å se dette i sammenheng.

Nytt time- og døgnavlastningstilbud til barn og unge - prosjektutvikling

Det er planlagt et aktivitets - og overnattingstilbud for barn og unge i Fredlundveien. Bygget har stort behov for rehabilitering, og romprogram løses innenfor eksisterende bygg. Tilbudet skal romme flere tjenester og aktiviteter, der fleksibel bruk og universell utforming er sentralt. Foreløpige planer for tilbudet inkluderer seks timeavlastningsplasser og fire døgnavlastningsplasser for barn og unge med psykiske og fysiske utfordringer. Budsjettposten skal dekke kostnader til planlegging og utvikling av prosjektet, mens midler til gjennomføring ligger i sekkepost inntil videre. Årets mindreforbruk skyldes lavere aktivitet enn anslått. Årsavvik medfører ikke justering av totalprognose.

Ombygging Wergeland bofellesskap - Elvebakken 24

Prosjektet gjelder ombygging av personalfasiliteter i bofellesskap for mennesker med psykiske lidelser og skal ferdigstilles innen høsten 2026.

Sikkerhetstiltak og oppgraderinger i bygg som brukes til boliger og arbeidsplasser

Byrådet har startet et prosjekt som skal føre til at bygg som brukes til boliger og arbeidsplasser skal være i tråd med gjeldende lover og forskrifter. Sikkerheten i byggene skal være forsvarlig for beboere, deres besøkende og ansatte. Det utarbeides en plan for gjennomføring som også tar hensyn til kapasitet og finansiering. I 2025 er det igangsatt utbedringstiltak ved Lyngen bosenter. Ferdigstillelse forventes første kvartal 2026.

04A-Tjenester til rusavhengige og bostedsløse

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet omfatter individuelle og gruppebaserte tjenester til personer med rusutfordringer, herunder booppfølging, ambulante tjenester, tilrettelagte botilbud med bemanning, rehabiliterende bo- og oppfølgingstiltak, bo- og/eller omsorgs/rehabiliteringstilbud, heldøgns helse- og omsorgstjenester, rehabiliterende arbeids- og aktivitetstiltak, individuell jobbstøtte (IPS), mottak- og oppfølgingssentre (MO-sentre), brukerrom for trygt inntak av rusmidler, og oppsøkende og kriminalitetsforebyggende arbeid mot ungdom.

Formålet for de kommunale rustjenestene er å legge til rette for at de som benytter seg av tjenestene skal oppleve mestring og mening i hverdagen, motta helsehjelp, få hjelp til skadereduksjon, samt motivasjons- og endringsarbeid knyttet til arbeid, bolig og rusproblematikk med sikte på å kunne leve selvstendige liv. Å nå målene fordrer stor grad av fleksibilitet og individuelt tilpassede tjenester. De kommunale rustjenestene skal vektlegge brukermedvirkning, og ha ansatte med brukererfaring.

Når det gjelder barn og unge er hovedformålet for de rus- og kriminalitetsforebyggende tjenestene at risikoutsatte barn og unge får kontakt med trygge voksne, at hjelpebehov blir identifisert og motivasjon for endring styrkes. Barn og unge som trenger det skal få tilbud om hjelp og behandling på individ- og gruppenivå.

Etat for sosiale tjenester og Etat for psykisk helse og rustjenester har felles ansvar for å yte og koordinere tjenester til personer over 18 år med rusutfordringer. I tillegg har Etat for barn og familie ansvaret for rus- og kriminalitetsforebyggende arbeid for unge under 25 år, sammen med de fleste av kommunens helse- og omsorgstjenester for barn og unge og barneverntjenester. Utgifter til ulike tjenester under flere budsjettområder påvirker hverandre, og må ses i sammenheng.

Viktige begivenheter

Hannas hus - midlertidig botilbud bare for kvinner

[Hannas hus åpnet](#) 28. januar 2025, og er et midlertidig botilbud for kvinner med åtte plasser i regi av Frelsesarmeen. Bruk av akutte overnattingsplasser til rusavhengige personer har økt. På vegne av kommunen drifter Natthuset inntil ti akutt-plasser for kvinner og menn, Hannas Hus har to akutt-plasser for kvinner og Bakkegaten bo- og omsorgssenter drifter syv akutt-plasser. Det er jevnt over høyt belegg på akuttovernattingstilbudene, og ved fullt belegg ved et tilbud er det kontakt med de øvrige tilbudene.

Gjenåpning av Bjørnsonsgate botiltak

Den 5. juni 2025 var det åpning av Bjørnsonsgate botiltak etter oppussing. Helserom og samtalerom er etablert og beboernes boenheter og fellesstue er oppgradert. Gjenåpningen markerer overgang til nytt konsept i Bjørnsonsgate. Bemanningen er økt med 10 årsverk, noe som muliggjør tilstedeværelse av personalet også på kveld og helg. Beboerne skal følges tettere opp med mål om at de på sikt kan bo mer selvstendig i bolig som ikke er bemannet.

Første tiltak i Boligprogrammet åpnet

I april 2025 ble [Steinsvikkroken botiltak](#) ferdigstilt og tatt i bruk. Dette er et moderne bygg tilpasset for seks personer med utviklingsforstyrrelse og samtidige rusproblemer. I de nye permanente boligene er det god sikkerhet for beboere, ansatte og nærmiljø gjennom bygningsmessige tilpasninger og økt tilstedeværelse av personell og tjenester.

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett			
Kostnadsendring eksisterende enetiltak	1 000	1 000	0 Økte utgifter til enetiltak som startet opp høsten 2024.
Botilbud etter helse og omsorgstjenesteloven	16 000	13 000	3 000 Inngår i midler til heldøgn rehabiliteringstilbud og helse- og omsorgstilbud. Tjenesten har hatt føring om at plassene i hovedsak skal benyttes av rusmiddelavhengige som er bostedsløse. Det har vært lavere belegg på slutten av året.
Nytt enetiltak	5 230	5 230	0 Enetiltak som startet opp høsten 2024, med helårsvirkning i 2025.
Utgifter ved oppgradering/ombygging av Bjørnsonsgate	200	200	0 Midler til dekning av tilbakeflytting for beboere til et rehabilitert Bjørnsonsgate botiltak.
Sum	22 430	19 430	3 000
Tilpasning til aktivitetsnivå			
Enetiltak	1 000	1 000	0 Midlene gikk til enetiltak som ble iverksatt høsten 2024.
Sum	1 000	1 000	0
Nye tiltak			
Styrket bemanning i Bjørnsons gate	2 500	0	2 500 Pga. ombygging i botiltak Bjørnsonsgate har dette vært forsinket og tilbakeflyttingen startet først i juli 2025. De siste ansettelse var på plass fra september 2025 og lønn vil påløpe i 2026.
Omdisponering tilskuddslisten BBSM	4 320	4 320	0 Det har vært flere endringer sammenlignet med tilskuddslisten som ble vedtatt i 2024. De konkrete endringene kan sees i tilskuddslisten: Se kortversjon av HØP 2025-2028. Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2025, startet i februar og hadde siste utbetalingen i september.
Boligprogrammet 250 - Steinsvikkroken	7 200	6 200	1 000 Grunnet utsatt oppstart ble ikke alle midlene benyttet i 2025.
Sum	14 020	10 520	3 500

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Nye engangstiltak			
Tilskudd til organisasjoner etter budsjettavtalen	200	200	0 Tilskuddet til Frelsesarmeen Aktiv ferie ble utbetalt i februar.
Natthuset	10 800	7 310	3 490 Det var stor etterspørsel etter akuttovernatting som Natthuset tilbyr. Mindreforbruk kommer av mottatte tilskuddsmidler.
Sum	11 000	7 510	3 490
Effektivisering			
Besparelse ved bruk av rammeavtale for vektertjenester	-1 388	-1 388	0 Besparelsen er realisert ved overgang til ny vekteravtale i februar 2025.
Sum	-1 388	-1 388	0
Kutt			
Omdisponering tilskuddslisten BBSM	-5 238	-5 238	0 Det har vært flere endringer sammenlignet med tilskuddslisten som ble vedtatt i 2024. De konkrete endringene kan sees i tilskuddslisten: Se kortversjon av HØP 2025-2028. Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2025, startet i februar og hadde siste utbetalingen i september.
Endring i aktivitetstilbud og MO Wergeland	-2 600	-2 600	0 Aktivitetstilbudene i NAV og MO-Wergeland ble samordnet og besparelsene ble realisert.
Kutte to psykologstillinger ved Utekontakten	-1 800	-900	-900 Omstillingsprosessen ble ferdigstilt sommeren 2025, og besparelsen ble derfor halvparten av det som var forventet i 2025.
Redusert bemanning på natt ved botilbud	-850	-850	0 Redusert bemanning med virkning fra 01.01.2025.
Tilskudd til organisasjoner etter budsjettavtalen	-125	-125	0 Det har vært flere endringer sammenlignet med tilskuddslisten som ble vedtatt i 2024. De konkrete endringene kan sees i tilskuddslisten: se kortversjon av HØP 2025-2028. Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2025, startet i februar og hadde siste utbetalingen i september.
Kurs, seminar og reiser	-17	-17	0 Besparelsen ble realisert ved restriktiv praksis for kurs, seminar og reiser.
Avvikle MO-senter i Eidsvåg og styrke innsatsen på åpne rusområder	-4 617	-1 993	-2 624 MO-senteret i Eidsvåg ble avviklet 01.03.25. På grunn av at det har tatt lengre tid å omstille ansatte enn forutsatt, ble besparelsene lavere enn forventet i 2025.
Sum	-15 248	-11 724	-3 524
Inntektsendringer			
Ressurskrevende tjenester - toppfinansieringsordningen - endret modell	1 612	1 612	0 Forventet inntekt fra tilskudd er justert som følge av endret finansieringsmodell.
Sum	1 612	1 612	0
Sum tiltak	33 426	26 960	6 466

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå			
Mindreforbruk på tjenesteområde	-3 120	-3 120	0 Eksterne tilskuddsmidler til drift av Natthuset og forsinket oppstart av Steinsvikkroken førte til besparelsen.
Avsluttet enetiltak	-1 400	-1 400	0 Et enetiltak ble avsluttet 30.06.25.
Reduserte utgifter ved botilbud	-6 000	-6 000	0 Besparelsen ble realisert som følge av forsinket innflytting i nytt botilbud og oppbemanning av Bjørnsonsgate botiltak etter rehabilitering.
Sum	-10 520	-10 520	0
Kutt			
Reduserte utgifter til kurs og konferanser	-400	-400	0 Besparelsen er realisert ved at utgifter til kurs og konferanse er redusert til et minimum.
Vakante stillinger og restriktiv ansettelsespolitikk	-1 100	-1 100	0 Besparelsen er realisert ved en restriktiv ansettelsespolitikk, og lav bruk av vikarer i vakante stillinger.
Redusere utgifter til bilbruk	-437	-437	0 Tiltaket er gjennomført på tjenesteområde 02 Barnevern.
Sum	-1 937	-1 937	0
Sum tiltak	-12 457	-12 457	0

Utvikling og utfordringer

De aller fleste barn og unge i Bergen vokser opp under gode og trygge rammer, men tjenestene som jobber oppsøkende for å forebygge rus og kriminalitet hos barn og unge ser at det er tydelige sosiale og geografiske forskjeller i levekår, psykisk helse og deltakelse i aktiviteter. Bergen deler mange av storbyutfordringene en ser nasjonalt, men har også sterke forebyggende tjenester og et godt kunnskapsgrunnlag for målrettet innsats.

Frem til årsskiftet 2024/2025 var det over flere år et åpent rusområde i Vågsbunnen i Bergen sentrum, men etter en innsats i samarbeid med politiet i forbindelse med gjenåpningen av Korskirken har rusmiljøet flyttet seg fra dette området. I 2025 har det blitt observert ansamlinger av brukere flere steder i byen. Personer med tilknytning til de etablerte rusmiljøene observeres i området Festplassen, ved Michelsen-statuen, i Teaterparken i Kodeparken og i Marken. Tverrfaglig overdoseteam og Utekontakten arbeider oppsøkende i sentrum der det observeres at unge og/eller voksne personer i rusmiljøene oppholder seg jevnlig.

Antallet besøkende til MO-Gyldenpris har fortsatt å øke i 2025. Både dagtilbudet og brukerrommet på MO-senteret benyttes godt av brukergruppen. I tillegg er det langt flere personer som oppholder seg jevnlig og over tid på det tilrettelagte uteområdet ved siden av MO-senteret og nærliggende gangtunnel. Det er påbegynt et arbeid for å ruste opp uteområdet for å gi plassen en mer helhetlig og hensiktsmessig utforming, både med tanke på brukernes sikkerhet og for å gi mer ly for regn og vind og for å redusere opphold i gangtunnelen.

Rustjenestene og sosialtjenesten ser at stadig flere av brukerne har utviklet alvorlige psykiske og somatiske helseutfordringer i tillegg til omfattende rusbruk. Dette må ses i sammenheng både med

bostedsløshet, mangel på egnede boliger, tilpasset og tilstrekkelig oppfølging i bolig, samt mangel både på kort- og langtids døgnbehandlingstilbud i spesialisthelsetjenesten.

I 2025 har Prosjekt "Tjenestetildeling og utmåling i helse- og omsorgstjenestene" og prosjektet "Brukerreisen ROP 2.0" gitt verdifull kunnskap til kommunens videreutvikling av det kommunale tjenestetilbudet.

Oppsøkende arbeid

Gjennomføring av en Hurtig Kartlegging og Handling (HKH) var en del av tiltakspakken etter at byrådet i 2024 la frem saken «Felles innsats mot ungdomskriminalitet». Rapporten "Ran blant mindreårige i Bergen" kom i mars 2025.

I 2024 la byrådet frem saken «Felles innsats mot ungdomskriminalitet» for bystyret. I 2025 har flere av tiltakene i saken blitt iverksatt, blant annet tiltaket «U15 – forsterket oppfølging». Etter en pilotering av tiltaket ble det besluttet å utvide det til et treårig prosjekt. Formålet er å sikre tett og hurtig oppfølging av unge under 15 år som har begått alvorlig og/eller gjentatt kriminalitet. Både barn og foreldre får tilbud om tett og helhetlig oppfølging av et team lokalisert i Utekontakten. Viktige formål med dette prosjektet er:

- Å redusere individuell risiko for kriminalitet og andre sosiale utfordringer.
- Hindre rekruttering til kriminelle miljøer.
- Sikre en enkel og rask vei for politiet til kommunale tjenester.

Utekontakten har vært sentral i utviklingen av digitalt oppsøkende arbeid både lokalt og nasjonalt. Gjennom kommunen sitt medlemskap i "Nordic Safe Cities" og "Trygg by Norge" er det tildelt midler som har gitt kommunen muligheter til å utvide Utekontaktens digitale feltarbeid. Det er stort behov for å øke nærvær av voksne i digitale rom der ungdom opplever utenforskap eller er sårbare for rekruttering til ekstreme miljøer som for eksempel radikaliserings og kriminalitet. Oppsøkende arbeid, både digitalt og fysisk, er en god arbeidsform som gir kommunen mulighet til å nå ut og bygge relasjoner og tillit til barn og ungdom i utsatte miljøer.

Benytte brukererfaringer og brukerkompetanse

Det er iverksatt en oppgraderingsprosess i tilknytning til uteplassen ved siden av MO-Gyldenpris. En henter blant annet erfaringer og innspill fra brukere av uteplassen. Videre har byrådet et nært samarbeid med Huset Bergen. Huset Bergen har i 2025 blitt benyttet av kommunen til rekke oppdrag både knyttet til drift av akuttovernattingstilbudet Natthuset, oppsøkende miljøvandring i sentrum og en brobyggertjeneste som følger opp og bistår brukere i møte med ulike offentlige tjenester.

Byråden møter videre i ruspolitisk råd sine møter for å informere og hente innspill og synspunkter på aktuelle politiske tema og saker. Byrådet mener at å innhente og benytte seg av brukerkompetanse gir bedre tjenester, sterkere legitimitet og mer treffsikker ressursbruk.

Samarbeid med politi og spesialisthelsetjeneste

Styrket arbeid med rehabilitering for rusavhengige er et felles mål for alle kommunale rustjenester. Dette innebærer å motivere til tverrfaglig spesialisert rusbehandling, opphold i rehabiliteringsinstitusjoner og deltakelse i tilrettelagte arbeids- og aktivitetstiltak. Et nært samarbeid med spesialisthelsetjenesten er en forutsetning for at kommunen skal lykkes. Koordinert samarbeid og samhandling med spesialisthelsetjeneste og politiet er i tillegg avgjørende både for å håndtere utfordringer med åpne rusområder og oppfølging av personer med voldsproblematikk som oppholder seg i de åpne rusområdene.

Samarbeid med bruker- og pårørende organisasjoner og ideell sektor

Bergen kommune gir årlige tilskudd til frivillig/ideelle organisasjoner og bruker- og pårørendeorganisasjoner for å løse oppgaver innen området rus, psykisk helse og sosiale tiltak. Frivillig sektor bidrar økt mangfold i tjenestetilbudene til innbyggere med ulike behov både ved å tilby lavterskeltilbud, arbeids- og aktivitetsrettede tilbud og ulike boligrelaterte tilbud og tjenester med videre. Ideelle organisasjoner sammen med bruker- og pårørendeorganisasjoner bidrar med mangfold i tilnærminger og metoder. Med sin interessepolitiske rolle og kritiske stemme fremmer organisasjonene brukernes interesser, de skape muligheter samt tillit og relasjoner mellom utsatte grupper, offentlige tjenester og bysamfunnet for øvrig.

Aktivitetsnøkkeltall

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall unike personer som har vedtak inkl. støttekontakt og treningskontakt			50	41
Antall unike rusavhengige personer som får booppfølging etter HOL			600	512
Årlig besøk i MO-sentrene	68 550	39 295	45 683	67 106

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Justert budsjett 2025		Regnskap 2025			
	Regnskap 2024	Just. bud.	Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
Andre velferdstiltak rus	2,2	6,6	6,1	0,0	6,1	0,5
Rusbehandling, råd og veiledning	272,4	308,7	354,4	-68,7	285,6	23,1
Lavterskeltiltak for rusavhengige	99,5	95,1	107,3	-11,0	96,2	-1,2
Utekontakt	37,1	38,3	50,4	-19,0	31,4	6,9
Overnattingstilbud til bostedsløse	12,0	16,2	22,6	-6,5	16,0	0,1
Midl opph. m/tils-ikke ind.rettet	14,3	14,3	16,2	-1,0	15,1	-0,8
Botreningsjeneste ikke individrettet	18,3	14,4	21,2	-2,2	19,0	-4,7
Sum	455,8	493,6	578,1	-108,5	469,6	24,1

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
1-Byrådsleders avdeling	0,5	0,4	0,4	0,0	0,4	0,0
2-Byrådsavdeling for finans	1,6	0,9	6,5	-5,6	0,9	0,0
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	445,4	482,3	561,9	-102,9	459,0	23,4
90-Fellesposter - bykassen	8,3	10,0	9,3	0,0	9,3	0,7
Sum	455,8	493,6	578,1	-108,5	469,6	24,1

Kommentar til status økonomi

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold melder et mindreforbruk på 23,4 mill. innenfor tjenesteområdet.

Barn og unge

Tjenester til barn og unge viser et mindreforbruk på 6,5 mill. Mindreforbruket forklares ved økt inntekt, vakante stillinger og restriktiv ansettelsespolitikk.

Voksne

Tjenester til voksne viser et mindreforbruk på 16,9 mill.

Mer restriktiv bruk av rehabiliteringsplasser, som i større grad enn tidligere bare benyttes av bostedsløse rusavhengige, medførte mer besparelser enn forventet. I tillegg ble også plassutnyttelsen for andre midlertidige botiltak lavere enn budsjettert (noe under 100%).

Økte brukerbetaling og vakante stillinger i forbindelse med rehabilitering og sen oppstart av botiltak forklarer også deler av mindreforbruket.

Inntekter for ressurskrevende brukere og egenbetaling i botiltak ble noe høyere enn budsjettert.

På **sentrale budsjettposter (Fellesposter – bykassen)** skyldes mindreutgiften i hovedsak arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon. Arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon avsettes ved årsslutt, i motsetning til øvrig sykelønnsrefusjon som føres løpende gjennom året. Dette skyldes tekniske forhold. Avviket må derfor ses i sammenheng med avvik på øvrige byrådsavdelinger.

Status mål

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål 2025	Resultat 2025	Statusbeskrivelse mål
Inkluderende by	Bedre helsetjenester til rusavhengige personer	Antall konsultasjoner i helserom	2 000	2 227	Mål oppnådd.
	Flere personer med rusutfordringer skal motta individuell oppfølging i bolig	Antall unike rusavhengige personer som får vedtak om booppfølging med hjemmel i Helse og omsorgstjenesteloven	600	518	Økning i forhold til 2024, tall fra både Nav og Sosiale botjenester
	Styrke arbeidet med rehabilitering for rusavhengige	Antall personer som innvilges opphold i rehabiliteringsinstitusjon årlig	50	50	Årsmålet er nådd.
Trygg by i alle livsfaser	Kommunen forebygger, reduserer og stopper problemutvikling hos barn og unge	Andel barn og unge som får utvidet oppfølging etter kontakt med Utekontaktens oppsøkende tjenester	17,0 %	17,0 %	Årsmålet er nådd.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
Rev.budsj. 25 Vedtakspkt 13.	Rev.budsj. 25 Vedtakspkt 13. Med henvisning til pkt. 6 i kapitlet Andre forhold, ber bystyret byrådet gjennomgå konkurransegrunnlaget for Møllendalsveien 19 og vurdere muligheten for å redusere selvpålagte krav, som for eksempel krav om utslippsfri anleggsplass, med mål om å sikre gjennomføring av prosjektet innenfor forsvarlige økonomiske rammer.	Etter avlysning av den opprinnelige anbudskonkurranse ble det gjennomført en markedsdialog for å avdekke bakgrunnen for høye kostnader i dette prosjektet. Med bakgrunn i den dialogen ble planløsningen omarbeidet og antall kvadratmeter redusert. Derne ble konkurransegrunnlaget forenklet, og kravene i prosjektet redusert. Etter dette ble det lagt til grunn en kvalitetsreduksjon med blant annet endring fra vannbåren oppvarming til elektrisk oppvarming. Kravet til utslippsfri byggeplass ble tatt ut, og selvpålagte krav fra byggforvalter redusert. En ny konkurranse på disse premisser ble lyst ut 28. august 2025. Gjennomføringsvedtak for et nedskalert og mer økonomisk bærekraftig prosjekt ble fattet av bystyret i sak 383/25 i møtet 17. desember 2025.
Rev.budsj. 25 Vedtakspkt 16.	Rev.budsj. 25 Vedtakspkt 16. Byrådet ønsker å gjøre uteområdet ved MO-Gyldenpris mer attraktivt enn i dag. Aktuelle tiltak er bedre beskyttelse for vær, vind og innsyn og mer vegetasjon. Bystyret ber byrådet forberede en anskaffelse, og eventuelt komme tilbake til bystyret ved budsjettbehov.	I 2. tertialrapport 2025 ble det vedtatt 5 mill. i investeringsbudsjett til utbedring av uteplass ved MO Gyldenpris. Det arbeides for en rask prosess, men å sikre god og bred brukervedvirkning har høy prioritet. Det forventes at utbedringen ferdigstilles i løpet av 2026.

Investeringer

Beløp i mill. kr

Investering	Saksref.	Totalbudsjett			Årets budsjett			Avvik i kr
		Godkj.vedtak	Vedtatt	Totalprognose	Vedtatt ferdigår 2026	Estimert ferdigkvartal 4.kv. 2026	Just. bud.	Regnskap
Utbedring av uteplass ved MO Gyldenpris	IA		5,0	5,0			5,0	0,0
Sum							5,0	0,0

Statustekst investeringer

Utbedring av uteplass ved MO Gyldenpris

Uteområdet ved MO-Gyldenpris oppgraderes med tiltak som vil gi brukerne et utendørs oppholdssted egnet til helårsbruk. Dette innebærer mellom annet nye installasjoner som beskytter for vær og vind. I tillegg til å ha en sosial funksjon vil en utbedring av uteplassen kunne avlaste nærområdet til MO-Gyldenpris. Det vektlegges å sikre god og bred brukermedvirkning i planene for oppgradering.

Det er ikke påløpt kostnader i 2025, og utbedringene forventes ferdigstilt i løpet av 2026.

04B-Sosialhjelp og andre sosiale tjenester

Om tjenesteområdet

Sosialtjenesten er den kommunale delen av de lokale Nav-kontorene. Tjenesteområdet omfatter økonomisk sosialhjelp, råd og veiledning, midlertidig bolig, arbeid med individuell plan, kvalifiseringsprogram samt bo-oppfølgingstjenester og andre tiltak til personer med rusmiddelavhengighet. Sosialtjenesten skal være et sikkerhetsnett og yte økonomisk sosialhjelp når alle andre inntektsmuligheter er forsøkt. Formålsparagrafen i sosialtjenesteloven sier følgende om sosialtjenesten sitt ansvar:

§ 1. Lovens formål

Formålet med loven er å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, herunder at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig, og fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet.

Loven skal bidra til at utsatte barn og unge og deres familier får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud.

Loven skal bidra til likeverd og likestilling og forebygge sosiale problemer.

Viktige begivenheter

Nytt Nav kontor

Den 1. april ble Nav Bergenhus og Nav Årstad slått sammen organisatorisk til Nav Bergen sentrum og 6. juni var samtlige 300 statlige og kommunale ansatte på plass i lokalene i Møllendalsveien.

Samling av gjeldsrådgivningstjenesten

1. mai i år ble gjeldsrådgivere ved de fire Nav kontorene i Bergen samlet i en avdeling. Gjeldsrådgivningstjenesten i Bergen består av ti gjeldsrådgivere og avdelingsleder. Avdelingen er lokalisert på Nav Bergen Sentrum, men skal tilby økonomisk råd og veiledning til alle kommunens innbyggere i målgruppen. Den første tiden etter sentraliseringen har blitt brukt til å fokusere på å skape en felles kultur med en felles arbeidsmetodikk internt i avdelingen. Det har også vært jobbet med å få på plass nye prosedyrer for arbeidet avdelingen skal utføre og prosedyre for grensesnitt mellom lokalkontor og Gjeldsrådgivningstjenesten i Bergen.

Fellesfunksjoner i Nav slått sammen

Høsten 2024 ble det vedtatt at fellesfunksjoner ved Nav-kontorene skulle samles. Avdelingen er organisert under Boligkontoret og holder til sammen med resten av Boligkontoret på Bontelabo. Etter en prosess med involvering fra ansatte, tillitsvalgte og verneombud flyttet 26 ansatte fra fellesfunksjoner inn på Bontelabo 3. juni.

Team SAMSVAR

Team SAMSVAR er et tverrfaglig og tverretatlig team på etatsdirektørnivå, med beslutningsmyndighet i saker som utfordrer grenseoppganger mellom etater og byrådsavdelinger. Teamet er etablert som et resultat av at det i et individtilsyn ble avdekket behov for bedre samhandling og ansvarsfordeling i komplekse saker, på tvers av Etater og byrådsavdelinger. Team SAMSVAR skal bidra til en raskere og mer koordinert avklaring og sikre ansvarsfordeling slik at kommunen yter nødvendige og koordinerte tjenester. For brukere og pårørende vil dette bety økt kvalitet og bedre pasientsikkerhet. Det anslås at teamet vil håndtere 2-10 saker årlig. Saker meldes fra enhetsleder til etatsdirektør.

Vold og overgrep i nære relasjoner

Bystyret vedtok i 2025 en ny Handlingsplan mot vold og overgrep i nære relasjoner. Etat for sosiale tjenester har igangsatt en prosess for å sette i gang flere av de nye tiltakene i planen, særlig knyttet til målområde 2 – God og bedre koordinert hjelp; tiltak 8: Utrede sammenhengende tjenester (pakkeforløp) og tiltak 9: Utvide koordinatorrolle, råd og veiledningstjeneste.

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik	Status beskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett				
Økt ressursbehov ved Kriesenter for Bergen og omegn	3 799	3 799	0	Budsjettet ble anvendt til å finansiere Bergen kommune sin andel av kostnadene for å styrke kriesenteret med flere årsverk/økt bemanning, og for å håndtere økning i belegg.
Økte ressurser for å følge opp økning i antall sosialhjelpsmottakere	5 000	5 000	0	Budsjettposten finansierte flere årsverk for å øke kapasiteten i NAV.
Tilpasning til aktivitetsnivå i Kvalifiseringsordningen	10 000	0	10 000	Midlene ble tilført for å finansiere et deltakerantall på 600 pr. måned i Kvalifiseringsprogram. Snittet for 2025 ble på litt over 500 og dermed ble ikke midlene benyttet. I 2. tertial rapporteringen ble det trukket inn 20 mill. i ubrukte midler for 2025.
Tilpasning til aktivitetsnivå økonomisk sosialhjelp	48 000	36 500	11 500	Antall klienter ble estimert til 8300 i 2025. Resultatet ble 8289 klienter. Snittutbetaling for 2025 ble 72', en økning i forhold til 2024. Snitt stønadslengde ble 5,22 mnd. og uendret fra 2024. Totalt kom økonomisk sosialhjelp ut med et mindreforbruk på 11,5 mill. for 2025.
Sum	66 799	45 299	21 500	
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Tilpasning til aktivitetsnivå i Kvalifiseringsordningen	2 657	2 657	0	Midlene ble tilført for å finansiere et deltakerantall på 600 pr. måned i Kvalifiseringsprogram. Snittet for 2025 ble på litt over 500 og dermed ble ikke midlene

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
			benyttet. I 2.tertial rapporteringen ble det trukket inn 20 mill. i ubrukte midler for 2025.
Midlertidig botilbud etter sosialtjenesteloven ved Hannas hus	8 700	8 700	0 Hannas hus er en del av midlertidig botilbud som dekker tilbud til bostedsløse over sosialhjelpskapittelet.
Endring av sats for introduksjonsstønad til deltakere under 25 år	4 640	4 640	0 Utbetalt som sosialhjelp til gruppen under 25 år.
Tilpasning til aktivitetsnivå økonomisk sosialhjelp	47 300	47 300	0 Utbetalt som sosialhjelp til gruppen under 25 år. Antall klienter ble estimert til 8300 i 2025. Resultatet ble 8289 klienter. Snittutbetaling for 2025 ble 72', en økning i forhold til 2024. Snitt stønadslengde ble 5,22 mnd. og uendret fra 2024. Totalt kom økonomisk sosialhjelp ut med et mindreforbruk på 11,5 mill. for 2025.
Sum	63 297	63 297	0

Nye tiltak

Øke midlertidig botilbud	38 000	38 000	0 Det er et høyt belegg på midlertidig botilbud, og byrådet satte av midler for å gjennomføre konkurranse om flere tilbud. Avsatte midler i budsjettet for 2025 medgikk til formålet.
Økning av kvalifiseringsstønad	850	850	0 Midlene gikk til dekning av justerte satser fra 2G til 2,041G fra 01.07.2024.
Omdisponering tilskuddslisten BBSM	4 636	4 636	0 Det har vært flere endringer sammenlignet med tilskuddslisten som ble vedtatt i 2024. De konkrete endringene kan sees i tilskuddslisten: Se kortversjon av HØP 2025-2028. Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2025, startet i februar og hadde siste utbetalingen i september.
Sum	43 486	43 486	0

Nye engangstiltak

Tilskudd til organisasjoner etter budsjettavtalen	400	400	0 Tilskuddet til Unity Spark ble betalt ut i februar.
Sum	400	400	0

Effektivisering

Redusert bemanning ved samlokalisering av NAV kontor og etablering av NAV Bergen sentrum	-1 000	-1 000	0 Reduksjon av bemanning ble gjennomført fra 01.02.2025.
Samlokalisere og effektivisere gjeldsrådgivning	-622	-622	0 Besparelsen ble realisert ved at gjeldsrådgivningstjenesten er samlokalisert ved Nav Bergen sentrum.
Reduserte eiendomskostnader ved samlokalisering av NAV kontor og etablering av NAV Bergen sentrum	-4 100	-4 100	0 Halvårsvirkning av reduserte utgifter til lokaler ved sammenslåing av Nav Bergen hus og Nav Årstad.
Sentralisere og effektivisere fellesfunksjoner	-700	-700	0 Endring og omorganisering av Fellesfunksjoner ble gjennomført i juni 2025.

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Sum	-6 422	-6 422	0
Kutt			
Avslutning av pilot ved Mulighetssenteret	-250	-250	0 Mulighetssenteret ble avviklet 01.01.2025.
Endrede sosialhjelpssatser fra 2025	-12 000	-12 000	0 Ny satser ble innført med virkning fra 01.03.2025.
Tilskudd til organisasjoner etter budsjettavtalen	-200	-200	0 Det har vært flere endringer sammenlignet med tilskuddslisten som ble vedtatt i 2024. De konkrete endringene kan sees i tilskuddslisten. Se kortversjon av HØP 2025-2028. Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2025, startet i februar og hadde siste utbetalingen i september.
Kurs, seminar og reiser	-206	-206	0 Besparselsen ble realisert ved at restriktiv praksis førte til redusert deltagelse på kurs og seminar gjennomført i 2025 som følge av restriktiv praksis
Videreføring av restriktiv praksis for kurs, konferanser og reiser i BBSM	-500	-500	0 Besparselsen ble realisert ved at restriktiv praksis førte til redusert deltagelse på kurs og seminar.
Omdisponering tilskuddslisten BBSM	-4 177	-4 177	0 Det har vært flere endringer sammenlignet med tilskuddslisten som ble vedtatt i 2024. De konkrete endringene kan sees i tilskuddslisten. Se kortversjon av HØP 2025-2028. Utbetalingene til organisasjoner og lag som fikk tilskudd i det vedtatte budsjettet for 2025, startet i februar og hadde siste utbetalingen i september.
Sum	-17 333	-17 333	0
Sum tiltak	150 227	128 727	21 500

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå			
Mindreforbruk på tjenesteområde	-2 000	-2 000	0 Mindreforbruket på økonomisk sosialhjelp ble på 11,5 mill. for 2025 og nedtrekket er innfridd.
Lavere utgifter til kvalifiseringsstønad	-20 000	-20 000	0 Midlene ble tilført for å dekke et deltakerantall på 600 pr måned i Kvalifiseringsprogram. Snittet for 2025 ble på litt over 500 og dermed er ikke midlene benyttet. I T2 rapporteringen ble det trukket inn 20 mill. i ubrukte midler for 2025.
Sum	-22 000	-22 000	0
Nye engangstiltak			
Tiltak for trygg deltakelse i Regnbuedagene	200	200	0 Midlene ble brukt til sikkerhetstiltak under Pride arrangementer i juni.

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Sum	200	200	0
Effektivisering			
Effektivisering tilrettelagt botilbud	-185	-185	0 Omdisponering av to leiligheter er gjennomført i 2025.
Sum	-185	-185	0
Kutt			
Fellesfunksjoner - sentralisere og effektivisere	-4 200	-4 200	0 Sentralisering og effektivisering av Fellesfunksjoner ble gjennomført fra juni 2025.
Vektertjeneste	-190	-190	0 Besparelse ble realisert som følge av at Nav Bergenhus ble avviklet og Nav Bergen Sentrum etablert.
Sum	-4 390	-4 390	0
Sum tiltak	-26 375	-26 375	0

Utvikling og utfordringer

Økonomisk sosialhjelp

I 2025 ble det registrert en økning i antall personer som mottok økonomisk sosialhjelp, samt en økning i antall brukere med kort botid i Norge. Dette resulterte i en videre økning av arbeidsmengden til alle Nav-kontorene.

Antallet sosialhjelpsmottakere som mottok økonomisk sosialhjelp var i 2025 totalt 8 289 personer. Dette er en økning fra 2024 med 188 personer. Av de som mottok økonomisk sosialhjelp i 2025 så var det 1214 ukrainske flyktninger, en økning med 172 personer fra 2024. Det var 50 763 søknader om økonomisk sosialhjelp i 2025. I 2024 var det 46 550 søknader.

Totalt var det 1 417 (foreløpige KOSTRA-tall) personer i alderen 18-24 år som mottok økonomisk sosialhjelp, mot 1 449 i 2024. I løpet av året var det 565 personer i alderen 18-24 år som hadde økonomisk sosialhjelp som hovedinntekt, som er en svak oppgang fra 2024 da antallet var 560.

Antall husstander med forsørgeransvar som mottar økonomisk sosialhjelp gikk opp fra 960 i 2024 til 1058, og totalt antall berørte barn under 18 år gikk opp fra 1 614 i 2024 til 1 798 i 2025.

34,6 % av sosialhjelpsmottakerne hadde sosialhjelp som hovedinntekt og 29,3 % hadde trygd eller pensjon som viktigste hovedinntekt. 17 % hadde arbeid som hovedinntekt.

Utgiftene til økonomisk sosialhjelp gikk opp fra ca. 563 mill. i 2024 til 597 mill. i 2025. Økningen kommer av flere mottakere av økonomisk sosialhjelp. Gjennomsnittlig stønadslengde var helt lik i 2025 som i 2024 med 5,22 måneder.

Kvalifiseringsprogrammet

I løpet av året deltok 826 personer i kvalifiseringsprogrammet, som er en svak nedgang fra 2024 da antallet var 838. Utgiftene til kvalifiseringsstønad gikk ned fra 139 mill. i 2023 til 131 mill. i 2025. Kvalifiseringsprogrammet er for de mellom 18-67 år som trenger ekstra støtte for å kunne komme ut i arbeid. For å kunne få kvalifiseringsprogram må en ha vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne og ha

behov for tett oppfølging. Kvalifiseringsprogrammet inneholder arbeidsrettede tiltak, opplæringsaktiviteter, individuell oppfølging og veiledning. Programmet kan også inneholde norskopplæring, bo-oppfølging og opplæring i personlig økonomi.

Midlertidig botilbud

I 2025 var det en økning i antall personer som trenger et midlertidig botilbud og antall som benyttet seg av et slikt tilbud økte fra 507 personer i 2024 til 693 personer i 2025. Utgiftene til midlertidig botilbud økte også fra 69,1 mill. i 2024 til 99,7 mill. Gjennomsnittlig botid i midlertidige botilbud var 3,67 måneder. Det økte behovet for midlertidig botilbud har sammenheng med at det er flere som har behov for kommunal bolig, og at det er større konkurranse om private leieleiligheter.

Krisesenteret

Krisesenteret har botilbud på tre lokasjoner i tillegg til hovedhuset, og har dermed tilbud til kvinner, menn, samt kvinner og menn i aktiv rus. Det er flere utfordringer med eksisterende bygg/lokasjoner, og det er et pågående arbeid i kommunen for å finne plassering av et nytt og mer hensiktsmessig bygg for krisesentertilbud. Totalt så var det 214 beboere ved krisesenteret i 2025 mot 267 beboere i 2024.

Vold i nære relasjoner

Det er igangsatt arbeid med etablering av et helhetlig og sammenhengende tjenesteforløp (pakkeforløp) for personer utsatt for vold i nære relasjoner, i tråd med tiltak 8 i kommunens nye handlingsplan. Arbeidet ses i sammenheng med tiltak 1, 9 og 14.

Arbeidet omfatter blant annet å utrede og utvikle et standardisert og kunnskapsbasert forløp, med faste sjekkpunkter og individuell tilpasning.

Aktivitetsnøkkeltall

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Andel sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (%)	39,0 %	34,1 %	34,0 %	34,6 %
Antall nyregistrert klienter med utbetaling	0	0	2 738	2 309
Antall sosialhjelpsmottakere	6 900	7 599	8 101	8 289
Gjennomsnittlig stønadslengde (mnd)	4,9	4,9	5,2	5,2
Snitt netto utbetalt økonomisk sosialhjelp pr. mottaker	53 700	60 357	69 458	72 029

Sammenligning med andre kommuner

	Bergen 2024	Bergen 2025	Oslo Trondheim kommune	Stavanger	ASSS uten Oslo
Prioritet					
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år (B) *)	10 395	9 896	12 436	8 344	10 636
Netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr innbygger 20-66 år (B) *)	3 332	3 330	4 933	3 114	4 247
Produktivitet					

Årsmelding 2025

Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker (B) *)	82 287	79 716	97 555	71 113	82 636	76 981
Dekningsgrad						
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)	34,1 %	34,7 %	34,3 %	34,4 %	38,8 %	34,0 %
Andelen sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne (19)-24 år (B)	4,9 %	4,9 %	5,7 %	4,8 %	6,4 %	5,2 %
Gjennomsnittlig stønadslengde for mottakere med sosialhjelp som hovedinntekt (måneder)	8,0	8,2	7,7	6,1	7,9	
Mottakere av kvalifiseringsstønad per 1000 innbyggere 20-66 år (B)	4,4	0,6	4,5	3,1	4,7	3,2
Grunnlagsdata (Nivå 3)						
Gjennomsnittlig utbetaling per stønadsmåned (kr) *)	12 814	12 930	14 275	14 032	13 448	
Samlet stønadssum (bidrag + lån) *)	623 648 394	648 573 316	2 411 267 200	409 792 358	410 081 675	3 097 743 716
Sosialhjelpsmottakere	8 101	8 339	26 176	6 422	4 948	41 940

*) Inflasjonsjustert med deflator

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Justert budsjett 2025		Regnskap 2025			
	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
Sosial rådgivning og veiledning	295,2	302,7	347,7	-52,3	295,4	7,3
Støtte til krisetiltak	22,8	26,9	42,5	-17,7	24,8	2,1
Kvalifiseringsordningen	190,0	194,8	194,8	-13,6	181,1	13,6
Økonomisk sosialhjelp - individrettet	562,7	623,6	647,4	-35,3	612,0	11,5
Sum	1 070,7	1 147,9	1 232,3	-119,0	1 113,3	34,6

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Justert budsjett 2025		Regnskap 2025			
	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
1-Byrådsleders avdeling	0,6	0,4	0,5	0,0	0,5	0,0
2-Byrådsavdeling for finans	9,5	9,0	14,4	-5,4	9,0	0,0
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	1 055,0	1 129,7	1 207,1	-112,5	1 094,6	35,1
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	-0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
90-Fellesposter - bykassen	6,3	8,8	10,4	-1,1	9,3	-0,5
Sum	1 070,7	1 147,9	1 232,3	-119,0	1 113,3	34,6

Kommentar til status økonomi

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold melder et mindreforbruk på 35,1 mill. tjenesteområdet.

Mindreforbruket skyldes reduserte utgifter til klienter og netto lønn.

Kvalifiseringsordningen hadde et mindreforbruk på 13,2 mill. som kommer av at snittet for antall månedsdeltakere var på 513 mot et mål- og budsjettall på 600 deltakere.

Økonomisk sosialhjelp hadde et mindreforbruk på 11,5 mill. noe som forklares ved at gjennomsnittlig utbetalt netto sosialhjelp er lavere enn det som ble lagt til grunn i budsjettet. Underliggende er det økt bruk av midlertidig botilbud. Det er økning av snittutbetaling og antall klienter sett mot 2024 mens stønadslengde er på samme nivå. For budsjettåret ble det lagt til grunn 8 300 klienter mens klientantallet for 2025 var 8289. Tjenesten hadde 8 186 klienter i 2024.

Administrasjon sosialtjeneste viser et mindreforbruk på 8,2 mill. Mindreforbruket forklares av lavere lønnskostnader enn forutsatt som følge av vakanser, restriktiv ansettelsespolitikk, endringer i tjenestene, omorganisering ved Nav Bergen sentrum, opprettelse av avdeling for Fellesfunksjoner, og betydelig nedbemanning av fellesfunksjoner ved Nav kontorene.

Krisesenteret hadde mindreforbruk på 2,2 mill. som gjelder vakante stillinger.

På **sentrale budsjettposter (Fellesposter – bykassen)** skyldes merforbruket i hovedsak periodisering av lønn som gjelder 2025, men som er utbetalt i 2026. Dette føres på sentrale budsjettposter som følge av sen regnskapsføring og avviket må derfor ses i sammenheng med avvik på øvrige byrådsavdelinger.

Status mål

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål 2025	Resultat 2025	Statusbeskrivelse mål
Inkluderende by	Andel flyktninger som kommer i arbeid	Andel flyktninger som kommer i arbeid eller skole 3 år etter fullført introduksjonsprogram	70,0 %	0,0 %	59,3% var siste tilgjengelig resultat fra SSB og gjelder 2023.
	Flere søknader om økonomisk sosialhjelp skal fremsettes i den digitale løsningen	Andel digitale søknader om økonomisk sosialhjelp	75,0 %	78,3 %	Årsmålet er nådd
Trygg by i alle livsfaser	Flere som er utsatt for vold skal få oppfølging av koordinator dersom de ønsker det	Antall personer som får oppfølging av koordinator	500	508	Alle som kommer til krisesenteret får tildelt koordinator og får oppfølging under og etter oppholdet. Det pågår et arbeid for å utrede koordinatorrollen.
	Gjennomsnittlig botid i midlertidig botilbud skal reduseres	Gjennomsnittlig oppholdstid i midlertidig botilbud	2,8	3,67	Snitt botid i midlertidig botilbud har økt i forhold til 2024. Det er fortsatt mangel på boliger til målgruppen.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data
Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
HØP 25-28 Verbalvedtak 10 v.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 v. Sosialhjelpssatsene fastsettes som følger med virkning fra 01.03.25	Tiltaket er gjennomført

Investeringer

Beløp i mill. kr

Investering	Saksref.	Godkj.vedtak	Totalbudsjett		Vedtatt ferdigår 2025	Estimert ferdigkvartal 2.kv. 2028	Årets budsjett		
			Vedtatt	Totalprognose			Just. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Nytt familiesenter for Bergen og omegn - prosjektutvikling		IA	29,4	29,4			0,7	0,7	0,0
Sum							0,7	0,7	0,0

Statustekst investeringer

Nytt familiesenter for Bergen og omegn - prosjektutvikling

Bergen kommune er vertskommune for krisesentertilbud for flere nabokommuner. Det er foretatt tomtesøk, og byrådet jobber videre med å etablere et nytt krisesenter. Flere målgrupper skal samles ved det nye senteret. Nytt bygg skal sikre og imøtekomme krav i Krisesenterloven og Arbeidsplassforskriften. Budsjettposten skal dekke kostnader knyttet til planlegging og utvikling av prosjektet, mens budsjett for gjennomføringsfasen inngår i sekkepost inntil videre.

04C-Introduksjons- og tolketjenester

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet Introduksjons- og tolketjenester omfatter tjenestene som gir en stor del av det kommunale tilbudet til nyankomne innvandrere og flyktninger. Tjenestene omfatter bosetting av nyankomne flyktninger, Introduksjonsprogram, opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, Forberedende opplæring for voksne (tidligere kalt Grunnskoleopplæring for voksne) og tolketjenester.

Flyktninger, tidligere asylsøkere og personer med midlertidig kollektiv beskyttelse som er bosatt med offentlig hjelp, har rett og plikt til Introduksjonsprogram jf. integreringsloven. Dette gjelder også familiegjenforente med personer som har rett og plikt til program. For fordrevne fra Ukraina med kollektiv beskyttelse er det et eget midlertidig kapittel i integreringsloven.

Voksne innvandrere mellom 18 og 67 år som har en oppholdstillatelse som danner grunnlag for permanent opphold i Norge, har rett og/eller plikt til norskopplæring jf. integreringsloven.

Bergen læringssenter for norsk og samfunnskunnskap og Introduksjonssenteret for flyktninger forvalter ordningene i integreringsloven. Læringssenteret gir også norskopplæring til betalingselever som faller utenfor ordningen med rett til gratis norskopplæring.

Forberedende opplæring for voksne i Bergen tilbyr forberedende opplæring i fag eller grunnleggende ferdigheter til voksne som trenger dette, jf. opplæringsloven. Denne skolen består av tidligere Grunnskole for voksne og Bergen voksenopplæring som ble slått sammen 1.1.2025.

Tolketjenesten leverer tolk til alle kommunale tjenesteytere når disse mangler språkfelleskap med sine tjenestemottakere. Ved kapasitet selges også tjenester til oppdragsgivere utenfor kommunen.

Viktige begivenheter

- Kommunen bosatte 385 flyktninger i 2025, 462 inkludert familiegjenforente. Av de bosatte er 26 % barn. 64 % av de bosatte er fra Ukraina. Dette er en reduksjon fra 2024 da antall bosatte fra Ukraina utgjorde 82 %.
- Bergen inkluderingssenter var vertskap for over 650 registrerte aktiviteter, i tillegg til de lovpålagte tjenestene på dagtid, i samarbeid med flere enn 100 ulike aktører.
- Tolketjenesten gjennomførte 27 889 oppdrag i 2025. En nedgang på 5 % fra året før.

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett			

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Samordning av bosetting av flyktninger med behov for helse- og omsorgstjenester	935	935	0 Ansvar for koordinering av helseteam bosetting er flyttet til Koordinerende enhet på tjenesteområde 05B, Behandling og rehabilitering.
Sum	935	935	0

Tilpasning til aktivitetsnivå

Økt bemanning og programtiltak ved Introduksjonssenteret	23 508	17 508	6 000 Mindreforbruket skyldes at det ble bosatt færre flyktninger enn vedtatt, og den tilhørende tilpasningen av tjenestene til en lavere bosetting.
Bergen inkluderingssenter	-22 484	-22 484	0 Besparelsene er realisert som følge av samlokalisering i Bergen inkluderingssenter. Beløpet utgjør helårseffekt av besparelser for 2025 utover det som ble realisert i 2024.
Styrking av administrativ kapasitet for å bosette flere flyktninger	3 215	3 215	0 I 2025 ble det bosatt 385 flyktninger, mot vedtatt bosetting av 400 flyktninger. Det ble arbeidet systematisk med å tilpasse tjenestene til bosettingsantallet.
Bemanning ved Tolketjenesten	8 100	8 100	0 I 2025 ble det bosatt 385 flyktninger, mot vedtatt bosetting av 400 flyktninger. Det ble arbeidet systematisk med å tilpasse tjenestene til bosettingsantallet.
Styrket budsjett til opplæring i norsk og samfunnsfag	31 711	21 011	10 700 Utgiftene til norskopplæring for voksne innvandrere ved Bergen læringssenter for norsk og samfunnskunnskap var lavere enn budsjettet bl.a. som følge av økte brukerbetalinger og lavere lønns- og driftsutgifter enn budsjettet.
Høyere kostnader for introduksjonsstønad	65 637	57 937	7 700 I 2025 ble det bosatt 385 flyktninger, mot vedtatt bosetting av 400 flyktninger. Det ble arbeidet systematisk med å tilpasse tjenestene til bosettingsantallet. Regnskapet viser et mindreforbruk til introduksjonsstønad på ca. 7,7 mill. i 2025
Reduksjon av norsktilskudd til Bergen Læringssenter	10 647	3 847	6 800 Inntekter knyttet til norsktilskudd til Bergen Læringssenter var høyere enn lagt til grunn i budsjettet. Dekningsgraden for norsktilskuddet er for lav og kompenserer ikke for utgiftene.
Høyere kostnader til startstønad	14 712	11 645	3 067 Utgiftene til startstønad var lavere enn forutsatt i budsjettet, blant annet som følge av lavere bosetting og arbeid med raskere overgang til introduksjonsprogram.
Bergen læringssenter - husleie	3 500	3 500	0 Husleie 1. halvår 2025 til Bergen læringssenter i Kanalveien. Bergen læringssenter har flyttet til Bergen Inkluderingssenter.
Sum	138 546	104 279	34 267

Effektivisering

Mindre bruk av vikar ved i norskopplæring av flyktninger og innvandrere	-1 000	-1 000	0 Det er gjennomført redusert bruk av vikar til norskopplæring.

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Reduksjon i årsverk til lærerstillinger ved Bergen læringscenter	-3 100	-3 100	0 Reduksjon i årsverk til lærerstillinger ved Bergen Læringscenter er gjennomført.
Reduksjon i ledergruppen ved Bergen Læringscenter	-1 000	-1 000	0 Det er gjennomført reduksjon av ett årsverk iht. tiltaket.
Redusere administrasjonen med to årsverk	-2 000	-2 000	0 Det er redusert to årsverk i administrasjonen.
Sum	-7 100	-7 100	0
Kutt			
Redusert periode med startstønad	-3 200	-3 200	0 Mottakere av startstønad har som hovedregel fått reduksjon med én mnd.: Reduksjon fra 3 mnd. til 2 mnd.
Kurs, seminar og reiser	-55	-55	0 Beparelsen er realisert ved redusert forbruk til kurs
Besparelse ved redusert åpningstid	-250	-250	0 Beparelsen er realisert ved redusert åpningstid på kvelden til 21.00 ved Bergen Inkluderingscenter (BIS).
Redusere årsverk til tospråklige assistenter	-4 875	-4 875	0 Beparelsen er realisert ved reduksjon i årsverk til tospråklige assistenter.
Redusere årsverk til undervisningsstillinger ved Grunnskolen for voksne	-3 000	-3 000	0 Beparelsen er realisert ved reduksjon av årsverk til undervisningsstillinger ved Forberedende opplæring for voksne.
Redusere antall årsverk ved Tolketjenesten / Redusere bruk av innleid tolk	-200	-200	0 Beparelsen er realisert ved redusert bruk av innleid tolk.
Endring av sats for introduksjonsstønad til deltakere under 25 år	-5 280	-5 280	0 Introduksjonsstønad er nå i tråd med integreringsloven. Satsen for introduksjonsstønad til deltakere under 25 år er redusert med 1/3.
Redusere reiseutgifter til innleide tolker	-1 000	-1 000	0 Innleide tolker brukes kun til oppdrag uten reiseutgifter.
Videreføring av restriktiv praksis for kurs, konferanser og reiser i BBSM	-200	-200	0 Beparelsen er realisert ved redusert kurs, konferanser og reiser.
Sum	-18 060	-18 060	0
Sum tiltak	114 322	80 055	34 267

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå			
Økt norsktilskudd og mindretutgifter på introduksjonssenteret	-14 870	-14 870	0 Det kom inn mer norsktilskudd enn tidligere beregnet, herunder et overheng fra 2024.
Mindreforbruk på tjenesteområde	-12 880	-12 880	0 Reduksjon av budsjettet på tjenesteområdet med bakgrunn i rapportert mindreforbruk og budsjettjustering etter andre tertial er gjennomført. Mindreforbruket var i hovedsak relatert til reduserte utgifter i introduksjonsordningen.
Sum	-27 750	-27 750	0

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Kutt			
Reduksjon i lønnsutgifter ved Bergen Læringscenter som følge av lavere bosetting	-3 000	-3 000	0 Besparelsen er realisert som følge av lavere lønnsutgifter ved Bergen Læringscenter.
Reduksjon i lønnsutgifter ved introduksjonscenteret som følge av lavere bosetting	-2 000	-2 000	0 Besparelsen er realisert som følge av lavere lønnsutgifter ved Bergen Læringscenter.
Sum	-5 000	-5 000	0
Sum tiltak	-32 750	-32 750	0

Utvikling og utfordringer

Bergen bystyre vedtok at Bergen kommune skulle bosette 400 flyktninger i 2025. 20 av disse skulle være enslige mindreårige, og fem av disse igjen under 15 år.

Resultatet i 2025 ble 385 bosatte flyktninger, hvorav 20 av disse var enslige mindreårige. I tillegg ble det bosatt 77 familiegjenforente. Dette var en betydelig nedgang fra de siste årenes bosetting, og nesten en halvering fra 2024 da det ble bosatt 894 flyktninger og 44 familiegjenforente.

Selv om antall bosatte var lavere i 2025 enn tidligere år, gjør den vedvarende høye bosettingen at det er svært krevende å fremskaffe boliger til denne målgruppen. Utfordringen forsterkes av et stort press i leiemarkedet og behovet for kommunale boliger til andre grupper. I 2025 ble boligfremskaffelsen primært løst gjennom kjøp av boliger i det åpne markedet. Totalt 71 boliger til flyktninger ble kjøpt i løpet av året.

I 2025 var det en økning i andelen flyktninger som gikk over i arbeid eller utdanning etter endt introduksjonsprogram. Andelen var på 43% for alle, og 44% for flyktninger med kollektiv beskyttelse. I 2024 var tilsvarende tall 32%, og 31% for de med kollektiv beskyttelse. For deltakere som fikk noe forlenget programtid er måloppnåelsen på 68%. Økningen er et resultat av en intensivert og målrettet innsats på tvers av enheter.

Bergen inkluderingssenter er et senter med stor aktivitet, både for elever og deltakere ved senteret og nærmiljøet på Landås. I 2025 var senteret vertskap for over 650 registrerte aktiviteter, i tillegg til de lovpålagte tjenestene på dagtid, i samarbeid med flere enn 100 ulike aktører. Ukentlig var det i 2025 rundt 1100 faste besøkende og 3-400 varierende besøkende innom senteret for å delta på aktiviteter, i tillegg til de over 1300 personene som deltar i opplæring i etatens tjenester.

I 2025 ble alle enhetene i Etat for inkludering, med unntak av Tolketjenesten, samlokalisert på Bergen inkluderingssenter. Til tross for færre bosettinger av nyankomne flyktninger, var antall deltakere høyere enn romkapasiteten og en måtte omdisponere møterom, spesialrom og arbeidssoner til klasserom for å kunne gjennomføre samlokaliseringen.

Driften av tjenestene under dette tjenesteområdet er preget av store svingninger i tallet på innvandrere og flyktninger. Høsten 2025 startet en å se effekten av en lavere bosetting, og Etat for inkludering har gjennom året arbeidet med en tilpasning til et lavere aktivitetsnivå.

Bosetting og integrering av flyktninger har store konsekvenser for de fleste av kommunens tjenester, både organisatorisk og økonomisk. Selv om kommunen mottar statlige integreringstilskudd som skal

dekke utgiftene til bosetting og integrering, dekker ikke tilskuddene alle kommunens utgifter. Se kapittelet "økonomiske konsekvenser av flyktningssituasjonen" for mer informasjon.

Aktivitetsnøkkeltall

Bergen Læringscenter for norsk og samfunnskunnskap

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall deltakere i opplæring i norsk/samfunnskunnskap	960	1 500	1 332	1 108

Grunnskoleopplæring for voksne

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall deltakere i forberedende opplæring	364	235	205	240

Introduksjonssenteret for flyktninger

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Andel av totalt bosatte fordelt på boligtype - bolig fremskaffet av flyktninger (avtalt selvboetting)	49,0 %	35,0 %	21,0 %	9,0 %
Andel av totalt bosatte fordelt på boligtype - bolig fremskaffet av kommunen	0,0 %	65,0 %	79,0 %	91,0 %
Andel overgang til arbeid/utdanning etter avsluttet introduksjonsprogram	53,0 %	53,0 %	32,0 %	43,0 %
Antall aktive deltakere i introduksjonsprogram (ved årsslutt)	344	600	464	326
Antall deltakere som har avsluttet introduksjonsprogram	144	350	649	425
Antall deltakere som har deltatt i introduksjonsprogram i løpet av året	0	0	0	789
Antall familiejenforente med flyktninger	35	80	44	77
Totalt bosatte flyktninger (ikke medregnet familiejenforente)	735	1 037	894	385

Tolketjenesten

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Andel tolkeoppdrag gjennomført som telefonetolking	65,0 %	77,0 %	87,0 %	90,0 %
Andel tolkeoppdrag utført av kvalifisert tolk	76,0 %	77,0 %	88,0 %	87,0 %
Totalt gjennomførte tolkeoppdrag	19 376	24 000	29 302	27 889

Sammenligning med andre kommuner

	Bergen 2024	Bergen 2025	Oslo Trondheim kommune	Stavanger	ASSS uten Oslo
Andre nøkkeltall					
Flyktninger - Anmodning om bosetting - antall personer	1 200	400	640	355	2 163
Flyktninger - Vedtak om bosetting - antall personer	1 000	400	850	470	2 488

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Regnskap 2024	Justert budsjett 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
Grunnskoleopplæring for voksne	58,5	60,0	63,5	-4,9	58,6	1,4
Norskopplæring for voksne innvandrere	66,0	73,6	143,9	-87,3	56,6	17,0
Tolketjeneste	57,1	58,0	59,9	-3,2	56,7	1,3
Introduksjonsordningen	262,2	222,3	221,6	-17,4	204,2	18,1
Andre ytelser til livsopphold for flyktninger	42,4	21,0	19,7	-1,7	18,0	3,1
Sum	486,2	435,0	508,6	-114,5	394,1	40,8

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
1-Byrådsleders avdeling	0,6	0,4	0,4	0,0	0,4	0,0
2-Byrådsavdeling for finans	2,9	23,9	32,0	-7,9	24,1	-0,2
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	476,1	410,6	472,5	-106,7	365,8	44,8
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	1,1	0,0	1,0	0,0	1,0	-1,0
90-Fellesposter - bykassen	5,5	0,0	2,7	0,1	2,9	-2,8
Sum	486,2	435,0	508,6	-114,5	394,1	40,8

Kommentar til status økonomi

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold melder et mindreforbruk på 44,8 mill. innenfor tjenesteområdet.

Det er et vedvarende mål å dimensjonere tjenestene på en måte som gjør det mulig å snarlig tilpasse seg variasjoner i bosettingsantall. De årlige mer- og mindreforbruk viser i hvilken grad en når målet. Mindreforbruket forklares i hovedsak av lavere bosetting som har ført til mindre utgifter til stønader og ytelser til flyktninger, nedbemanning ved at vakante stillinger ikke har blitt erstattet, mindre utgifter til kjøp av varer og tjenester, og høyere inntekter fra statlig norsktilskudd og brukerbetaling.

Byrådsavdeling for finans har utgifter til avskrivninger, energi og renhold for bygget som huser Introduksjonssenteret for flyktninger. Netto utgifter til byggdriften endte med et lite avvik på kr 0,2 mill. utover det som var budsjettet.

På **sentrale budsjettposter (Fellesposter – bykassen)** skyldes merforbruket i hovedsak periodisering av lønn som gjelder 2025, men som er utbetalt i 2026. Dette føres på sentrale budsjettposter som følge av sen regnskapsføring og avviket må derfor ses i sammenheng med avvik på øvrige byrådsavdelinger.

Status mål

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål Resultat		Statusbeskrivelse mål
			2025	2025	
Inkluderende by	Likeverdige offentlige tjenester til innvandrerbefolkningen i Bergen	Andel gjennomførte tolkeoppdrag av totalt bestilte oppdrag	95,0 %	96,0 %	96 % av bestilte tolkeoppdrag er gjennomført. Dvs. at det ikke leveres tolk til 4 % av de bestilte oppdragene.
		Andel tolkeoppdrag gjennomført av kvalifiserte tolker	90,0 %	87,0 %	87 % av oppdragene er levert av tolk som oppfyller kvalifikasjonskrav i tolkeloven.
	Rask tilknytning til arbeidslivet og samfunnet for flyktninger og innvandrere i Bergen.	Andel i ordinært arbeid eller utdanning etter fullført introduksjonsprogram	53,0 %	43,0 %	Totalt har 425 personer avsluttet introduksjonsprogram i 2025, hvorav 43 % har gått over til arbeid eller utdanning. Dette er en oppgang fra 32 % i 2024. Bedringen i måloppnåelse skyldes at etatens tjenester jobber målrettet for å få flere flyktninger i jobb og har iverksatt flere tiltak for å styrke arbeidsrettingen - blant annet er det opprettet en egen markedsavdeling ved Introduksjonssenteret som jobber tett mot arbeidslivet, i tillegg til et tett samarbeid med Nav.
		Andel i ordinært arbeid, utdanning, grunnskole eller kvalifiseringstiltak i regi av NAV etter fullført introduksjonsprogram	75,0 %	94,0 %	94 % av de 425 deltakerne som hadde avsluttet introduksjonsprogram i 2025 har gått over til arbeid, utdanning, forberedende opplæring eller kvalifiseringstiltak i regi av Nav.
Trygg by i alle livsfaser	Bergen skal være en trygg havn for mennesker på flukt	Andel som består språkprøve på nivå B1 muntlig	75,0 %	60,0 %	Av de som har tatt muntlig norsksprøve i 2025, har 60 % oppnådd nivå B1 eller høyere.
		Andel bosatte flyktninger av årlig bosettingsvedtak i bystyret	100,0 %	96,0 %	Bystyre har vedtatt bosetting av 400 flyktninger i 2025, og det ble totalt bosatt 385.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data
Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
HØP 25-28 Merknad 1.	HØP 25-28 Merknad 1. Sysselsetting av flyktninger Bergen har lave tall på sysselsetting av flyktninger og for få flyktninger skaffer bolig selv gjennom avtalt selvbosetting. Bystyret ber byrådet jobbe for å øke deltakelsen i arbeidslivet, og har	I 2025 var det en økning i andelen flyktninger som gikk over i arbeid eller utdanning etter endt introduksjonsprogram. Andelen var på 43 % for alle, og 44 % for flyktninger med kollektiv beskyttelse. I 2024 var tilsvarende tall 32 %, og 31 % for de med kollektiv beskyttelse. For deltakere som fikk noe forlenget

Årsmelding 2025

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
	som mål å øke antallet som kommer ut i jobb betraktelig.	programtid er måloppnåelsen på 68 %. Økningen er et resultat av en intensivert og målrettet innsats på tvers av enheter.
HØP 25-28 Verbalvedtak 10 w.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 w Bystyret ber byrådet om å legge frem en sak om organisering av tolketjenesten i Bergen kommune. Bystyret ber byrådet vurdere organisering, og se til hvordan andre bykommuner i Norge har organisert tolketjenestene.	Byrådet har gjennomført en utredning om hva som vil være hensiktsmessig organisering av tolketjenesten for å sikre best mulig ressursutnyttelse. Det er utredet ulike virksomhetsmodeller der også forskjellige former for konkurranseutsetting er vurdert. På bakgrunn av utredningen ble det skrevet sak til bystyret om organisering av Tolketjenesten i Bergen. Bergen bystyre behandlet saken i møte 17.12.2025, sak 392/25, og ga byrådet i oppdrag å gjøre Tolketjenesten i Bergen mer kostnadseffektiv og tilpasset variabler i tolkebehov- og språk. Etat for inkludering er gitt i oppdrag å iverksette vedtakene i saken.
HØP 25-28 Verbalvedtak 10 y.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 y. Bystyret slutter seg til byrådets forslag om å legge til grunn en bosetting på 400 flyktninger i budsjettet for 2025, og ber byrådet jobbe for at integreringsfeltet skal komme i balanse i økonomiplanperioden. Bystyret ber byrådet jobbe målrettet for å øke andelen flyktninger som kommer i jobb, og for å redusere kommunens kostnader til sosialhjelp og bolig knyttet til denne målgruppen.	I 2025 ble det igangsatt en prosess med alle byrådsavdelinger med mål om å redusere utgiftssiden knyttet til bosetting og integrering av flyktninger for å få feltet i økonomisk balanse. Som en del av dette arbeidet ble det satt i gang et arbeid med å fase ut ordningen med fremleie av boliger i det private markedet til flyktninger med til dels høy innleiepris. Arbeidet fortsetter videre utover i økonomiplanperioden. I 2025 økte antall flyktninger som gikk over i arbeid og utdanning etter endt introduksjonsprogram sammenlignet med året før. Dette er resultat av at flere har fått introduksjonsprogram på heltid og økt arbeidsretting av programmet som følge av bedre kapasitet. Økt andel nyankomne flyktninger med overgang til arbeid kan på sikt føre til lavere sosialhjelpsutgifter til denne gruppen.
HØP 25-28 Verbalvedtak 10 z.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 z. Bystyret ber byrådet om å tilpasse og redusere introduksjonsstønad til deltakere i introduksjonsprogrammet i Bergen under 25 år til satsene i lov om integrering.	Dette verbalvedtaket er gjennomført.

Investeringer

Beløp i mill. kr

Investering	Saksref.	Godkj.vedtak	Totalbudsjett		Vedtatt ferdigår	Estimert ferdigkvartal	Årets budsjett		
			Vedtatt	Totalprognose			Just. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Bergen Inkluderingssenter	BY 111-19	889,0	927,6	927,6	2021	Ferdig	4,5	2,6	1,9
Sum							4,5	2,6	1,9

Statustekst investeringer

Bergen Inkluderingscenter

Det er foretatt ombygging og rehabilitering av den tidligere lærerhøyskolen på Landås. Bygget ble tatt i bruk våren 2024. Det pågår prøvedrift. Det er forventet at de siste økonomiske forpliktelser knyttet til dette kan avsluttes i løpet av våren 2026. Årets mindreforbruk skyldes lavere aktivitet enn anslått. Årsavviket medfører foreløpig ikke justering av totalprognose.

05A-Forebyggende helsearbeid

Om tjenesteområdet

Forebyggende helsearbeid handler om å fremme folks psykiske og fysiske helse, redusere risiko for sykdom og bidra til god helse og livskvalitet i befolkningen. Tjenesteområdet omfatter kommunens folkehelsearbeid og samfunnsmedisinske oppgaver - inkludert smittevern, miljørettet helsevern og Senter for migrasjonshelse.

Forebyggende helsearbeid for barn og familier, tilbys fra Barne- og familietjenesten (BFT) i fire byområder og omfatter svangerskaps- og barselomsorg, helsestasjon 0-5 år, skolehelsetjeneste i grunnskole og videregående skole, Ung Arena og helsestasjon for ungdom. Tjenestene tilbyr et basisprogram fra svangerskapet og ut videregående skole med vaksinasjoner og fastlagte konsultasjoner, med vurdering av utvikling, helse og trivsel. Barn, unge og deres familier får også utvidet hjelp og oppfølging og bistand til koordinering ved behov.

Viktige begivenheter

- [Vedtok ny strategi for folkehelsearbeid i Bergen kommune](#)
- Vedtok en fremtidig organisering i Fana/Ytrebygda om samlokalisering av barnevern og barne- og familietjenesten i et fremtidig Familiens hus.
- I videregående skole ble «forebyggende tjenester VGS» innført på 1. trinn høsten 2025. Skolehelsetjenesten samarbeider med skolen om undervisning som skal gi elevene livskunnskap.
- Oppstart av samhandlingsprosjekt med spesialisthelsetjenesten høsten 2025, med samarbeid og koordinering i oppfølging av barselfamilier i overgang mellom utreise fra sykehus til kommunen. Prosjektet skal bidra til helhetlig brukertilpasset tjenester mellom nivåene, og knyttes til blant annet Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024-2027.
- Helsestasjon 0-5 år: Våren 2025 ble det innført nye rutiner i vurdering av barns språkutvikling. Det vektlegges tidlig innsats, styrket samarbeid med barnehage, aktiv bruk av morsmål for flerspråklige og utfasing av kartleggingsverktøy. Endringene er i tråd med reviderte nasjonalfaglige retningslinjer for helsestasjon og skolehelsetjenesten.
- Høsten 2025 ble [voksenvaksinasjonsprogrammet](#) startet opp.

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå			
Helse og omsorgstjenester til bosatte flyktninger	10 400	10 400	0 Det gis helse og omsorgstjenester til flyktninger som er bosatte i Bergen. Tjenestene gis både fra Senter for migrasjonshelse og andre enheter i kommunens helse og omsorgstjeneste.
Sum	10 400	10 400	0

Nye tiltak

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Vaksinasjonsprogram for voksne og risikogrupper	9 600	9 600	0 Forskrift om nasjonalt vaksinasjonsprogram ble innført 1 juni 2025. Tiltaket er gjennomført i tråd med forskriften.
Sum	9 600	9 600	0
Kutt			
Ukraina-mottak i helsestasjon og skolehelsetjenesten legges ned	-4 100	-4 100	0 Ukraina-mottaket i helsestasjon er nedlagt i henhold til vedtak. Mottaket lå ikke i budsjettet for 2025, da det tidligere var budsjettet med engangsmidler. Det planlagte budsjettkuttet er dekket gjennom besparelser fremmet i revidert budsjett.
Redusert aktivitet i Frisklivssentralen	-4 200	-3 400	-800 Reduksjonen er delvis gjennomført, men fremdeles arbeidstaker i omstillingsprosess.
Avvikle kurset «Godt samliv»	-1 200	-1 200	0 Kursene «Godt samliv» er avviklet.
Videreføring av restriktiv praksis for kurs, konferanser og reiser i BBSM	-1 000	-1 000	0 Restriktiv praksis for kurs, konferanser og reiser er gjennomført i løpet av året.
Avvikle helsestasjon i Laksevåg og Kringlebotn	-140	-140	0 Kringlebotn helsestasjon er avviklet. Laksevåg helsestasjon er tatt ut av tiltaket, og er fortsatt i drift. Laksevåg helsestasjon er besluttet avviklet av bystyret ifm. ny helsestasjon i Loddefjord. Ny helsestasjon i Loddefjord forventes åpnet i april 2026.
Reduksjon med to årsverk for helsesykepleiere i Tverrfaglig utviklingsteam (TUT-team)	-1 600	-1 600	0 Reduksjon med to årsverk for helsesykepleiere i Tverrfaglig utviklingsteam (TUT-team) er gjennomført.
Kutt i tilskudd	-380	-380	0 Reduksjonen er gjennomført i tilskuddsutbetalingene.
Kurs, seminar og reiser	-20	-20	0 Budsjettreduksjonen er fordelt på aktuelle enheter, og det er iverksatt tiltak for å redusere aktiviteten.
Reduserte administrative funksjoner i Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	-500	-500	0 Reduksjonen er gjennomført med helårsvirkning i 2025.
Sum	-13 140	-12 340	-800
Sum tiltak	6 860	7 660	-800

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå			
Lønnsutgifter for helsetjenester til Ukrainske flyktninger	5 400	5 400	0 Midlene er benyttet for å dekke inn lønnsutgifter til helsetjenester.
Reversering av tiltak Ukraina-helsestasjon og skolehelsetjenesten	4 100	4 100	0 Denne budsjettposten er budsjetteknisk og budsjettøkningen (reverseringen) ble foretatt for å rette opp i en feil nedjustering av budsjettet.
Sum	9 500	9 500	0

Nye tiltak

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Vaksiner - bortfall av utgifter	-3 000	-3 000	0 Forskrift om nasjonalt vaksinasjonsprogram ble innført 1 juni 2025. Tiltaket er gjennomført i tråd med forskriften.
Sum	-3 000	-3 000	0
Kutt			
Vakante stillinger og restriktiv ansettelsespolitikk	-877	-877	0 Besparelsen er realisert ved restriktiv ansettelsespolitikk, og lav bruk av vikarer i vakante stillinger.
Sum	-877	-877	0
Sum tiltak	5 623	5 623	0

Utvikling og utfordringer

Folkehelsen i Bergen er god, men vi har sosiale helseforskjeller mellom ulike grupper som følger utdannings- og inntektsnivået i befolkningen. De med høy utdanning og god inntekt har bedre helse og livskvalitet og lever lengre enn de med lavere utdanning og dårligere økonomi. I tillegg er demografiske endringer, klimaendringene og økning av psykiske plager og lidelser; særlig i den yngre delen av befolkningen, sentrale utviklingstrekk ved samfunnet som utfordrer folkehelsen i Bergen ([Folkehelseoversikten i Bergen 2024](#)).

[Strategi for folkehelsearbeid i Bergen 2025–2030](#) ble vedtatt av Bergen bystyre 26. mars 2025. Målet er en samfunnsutvikling som fremmer helse og livskvalitet, og som bidrar til å redusere sosiale helseforskjeller i befolkningen. Strategien omfatter innsats og tiltak på tvers av sektorer, og skal følges opp gjennom konkrete tiltak i den tematiske planleggingen i kommunen.

Forebyggende tjenester til barn og unge

Bergen kommune har gjennom [Nasjonalt program for folkehelsearbeid i kommunene](#) og i samarbeid med Høgskulen på Vestlandet, Norce RKBV vest og Folkehelsesinstituttet utviklet et e-læringskurs for ansatte i tjenester som jobber med barn i alderen 0-5 år. Prosjektet som startet opp i 2022 har jobbet med utgangspunkt i et mål om å styrke samarbeid, felles forståelse og kompetanse hos alle som arbeider med barn i denne aldersgruppen gjennom økt kunnskap om barnesyn, barns rettigheter, barns psykiske helse samt styrke samhandling og kompetansedeling mellom tjenester. Målet er å styrke kommunenes arbeid for barn og unges psykiske helse.

Et hovedmål med den forebyggende planen [Se meg, hør oss – Handlingsplan for tjenester til barn, unge og deres familier](#) er å dreie innsatsen i en mer forebyggende retning. Dette krever et utstrakt og langsiktig samarbeid mellom byrådsavdelinger, etater og tjenester.

Rett hjelp til rett tid er viktig på den forebyggende siden for å unngå større problemer senere. De forebyggende tjenestene opplever at stadig flere foreldre og gravide etterspør råd og veiledning, både gjennom digitale og fysiske ekstrakonsultasjoner på helsestasjonen. Også ved helsestasjon for ungdom og i skolehelsetjenesten er pågangen økt.

Større pågang medfører ekstra press på de kommunale tjenestene, som har som hovedoppgave å tilby helsefremmende og forebyggende arbeid. Det er målt en økt forekomst av depresjons- og angstplager hos den unge befolkningen i Norge, spesielt blant jenter og unge kvinner, som kan være med å forklare

etterspørselen. Flere med diagnoser innen autismespekterlidelser og ADHD er også en del av bildet. Dette er nærmere omtalt under tjenesteområdet 03D, men gir en effekt i alle helsetjenester.

Kommunen har grunnet begrenset økonomisk handlingsrom måtte prioritere kjerneoppgaver og sikre mest mulig effektiv drift. Til tross for ressursutfordringer fortsatte kommunen å legge vekt på tidlig forebyggende arbeid som et strategisk viktig område. Helsestasjons- og skolehelsetjenestene fortsatte å være nøkkelaktører i å avdekke utfordringer tidlig, samarbeide med andre tjenester og foreslå tiltak som kan forebygge senere behov for mer omfattende helsehjelp.

Nytt vaksinasjonsprogram for voksne

2025 var året for oppstart av et nytt vaksinasjonsprogram for voksne og risikogrupper. Smittevernkontoret gjennomførte vaksineringsprogram for Bergens innbyggere, men vaksinene var også tilgjengelig hos fastleger og på apotekene. Programmet vil i første omgang inneholde vaksinasjon mot Covid-19, sesonginfluensa og pneumokokksykdom. Målet med programmet er å oppnå bedre oppslutning om vaksinasjonsanbefalinger. Bedre oppslutning vil gi bedre sykdomsforebygging og redusert risiko for sykdom og død. Det vil også redusere sykefravær, bruk av antibiotika, behov for helsehjelp og belastningen i helsetjenestene. Vaksineringsprogrammet foregikk i Helsehusets 2. etasje. Erfaringene vi gjorde oss var at det er gode fasiliteter for å håndtere vaksineringsprogram av et større antall personer. Ansatte og vikarer har vist stor vilje til å bidra, og hele vaksineringsprosessen ble opplevd som en spennende og positiv arbeidsoppgave som skapte variasjon i arbeidshverdagen.

Aldersvennlig Bergen

Bergen skal være en god by å bli gammel i. Byrådet vil at flere eldre skal bo hjemme og leve selvstendige liv. I den nye planen for eldre, som legges frem for bystyret, vil Bergen kommune satse på aldersvennlig samfunnsplanlegging. Da må vi også ha god kunnskap om denne aldersgruppen. I 2024 gjennomførte Bergen kommune sammen med Folkehelseinstituttet en spørreundersøkelse om psykisk helse og livskvalitet blant hjemmeboende eldre over 80 år. [Resultatene fra denne undersøkelsen](#) ble publisert i 2025. Spørreundersøkelsen som var en del av et forskningssamarbeidsprosjekt med FHI, Hemilsenteret ved UIB og Vestland fylkeskommune, hadde som mål å styrke nytteverdien av [Folkehelseundersøkelsene](#) ved å undersøke konsekvensene av frafall blant eldre, spesielt kvinner, i digitale undersøkelser. I Bergen ble svar fra deltakere som svarte digitalt sammenlignet med svar fra eldre som fikk papirskjema per post. Fokuset var på ensomhet, livskvalitet og psykiske plager. Det ble ikke funnet forskjeller på sentrale mål som livstilfredshet, sosial kapital, psykiske plager og selvrapportert psykisk helse, men det var noen mindre gunstige resultater for gruppen som svarte per post. Det gjaldt nærmiljøtrivsel, sosial kontakt, kulturell deltakelse og fysisk helse. Resultatene viste en negativ utvikling med økende alder, og kvinner over 90 år fremsto som en spesielt viktig målgruppe for tiltak. Prosjektet var finansiert av Rebekka Ege Hegermanns legat, Bergen kommune og Vestland fylkeskommune.

Aktivitetsnøkkeltall

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Andel barnehager som er risikovurdert i forhold til totalt antall barnehager	96,5 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Andel skoler som er risikovurdert i forhold til totalt antall skoler	86,5 %	89,0 %	100,0 %	100,0 %
Antall barnehager som har hatt tilsyn de siste 12 måneder	23	23	19	17
Antall skoler som har hatt tilsyn siste 12 måneder	8	25	18	17

Årsmelding 2025

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall årsverk av psykologer i Etat for barn og familie (stab og tjenester)	32	34	32	32
Antall årsverk i skolehelsestjenesten (utenom ledelse)	82	85	82	85
Antall årsverk i skolehelsetjenesten på videregående skole (utenom ledelse)	22	22	19	20
Antall årsverk ved helsestasjon 0-5 år (utenom ledelse)	108	105	105	103

Sammenligning med andre kommuner

	Bergen 2024	Bergen 2025	Oslo Trondheim kommune	Stavanger	ASSS uten Oslo
Prioritet					
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år (B) *)	4 113	4 215	5 300	3 625	4 841
Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger (B) *)	438	297	506	701	807
Dekningsgrad					
Hjemmebesøk nyfødte Andel barn (prosent)	94,2 %	89,8 %	85,8 %	79,0 %	80,5 %
Jordmor avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsestjenesten per 10 000 innbyggere 0-5 år (årsverk) (B)	22,0	20,0	19,9	18,5	17,3
Undersøkt grunnskole 1. trinn Andel barn (prosent)	128,2 %	91,5 %	83,1 %	87,3 %	105,5 %
Undersøkt ved 2-års alder Andel barn (prosent)	96,1 %	97,8 %	99,6 %	103,0 %	98,9 %
Undersøkt ved 4-års alder Andel barn (prosent)	95,2 %	97,7 %	94,1 %	97,5 %	98,2 %
Årsverk av helsesøstre pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. Funksjon 232 (B)	88,3	89,7	82,7	99,2	76,2
Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. Funksjon 232 (B)	6,7	8,9	5,6	7,7	6,8
Kvalitet					
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år (årsverk)	70,3	63,6	54,7	41,1	45,4
Hjemmebesøk av jordmor innen tre døgn etter hjemkomst Andel barn (prosent)	56,3	54,5	62,8	63,7	50,0
Hjemmebesøk av jordmor innen tre døgn etter hjemkomst Barn (antall)	1 735	1 665	5 832	1 480	788
Grunnlagsdata (Nivå 3)					
Leger Avtalte årsverk (årsverk)	11,8	15,6	25,8	9,7	6,4
Leger avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år (årsverk)	1,8	2,4	1,7	2,0	1,7

*) Inflasjonsjustert med deflator

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Regnskap 2024	Justert budsjett 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
Helsestasjon	145,8	154,9	211,8	-61,3	150,5	4,4
Skolehelsetjeneste	107,7	116,5	123,2	-7,3	115,9	0,6
Helsestasjon for ungdom	6,9	8,5	9,5	-0,9	8,6	-0,1
Smittevern	23,6	14,4	26,2	-7,5	18,7	-4,3
Miljørettet helsevern	7,4	6,4	14,3	-7,6	6,8	-0,3
Forebyggende arbeid helse og sosial	79,9	70,1	103,0	-38,2	64,8	5,3
Sum	371,3	370,8	488,0	-122,8	365,2	5,6

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
1-Byrådsleders avdeling	2,0	1,5	1,5	0,0	1,5	0,0
2-Byrådsavdeling for finans	-3,0	-5,0	1,5	-6,5	-5,0	0,0
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	95,0	69,4	104,0	-31,6	72,4	-3,1
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	275,6	285,9	362,4	-84,4	278,1	7,9
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	0,0	0,0	0,0	-0,2	-0,2	0,2
90-Fellesposter - bykassen	1,8	19,0	18,6	-0,2	18,5	0,5
Sum	371,3	370,8	488,0	-122,8	365,2	5,6

Kommentar til status økonomi

Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg endte med et merforbruk på tjenesteområdet.

Merutgiftene skyldes i hovedsak at noen helsetjenester til flyktninger fra Ukraina har benyttet lokaler opprinnelig innleid til sykehjemsformål og at disse utgiftene dermed er budsjettert på et annet tjenesteområde.

Det er et mindreforbruk på kommuneoverlegen som i hovedsak skyldes at ansatte har vært i foreldrepermisjon uten at det har vært tatt inn vikarer. På den annen side har det vært merutgifter på smittevernkontoret som skyldes økt aktivitet til vaksinerings.

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold melder et mindreforbruk på 7,9 mill. innenfor tjenesteområdet.

Mindreforbruket skyldes restriktiv ansettelsespolitikk og utsatt oppstart av planlagte tiltak.

På **sentrale budsjettposter (Fellesposter – bykassen)** skyldes mindretutgiften i hovedsak arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon. Arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon avsettes ved årsslutt, i motsetning til øvrig sykelønnsrefusjon som føres løpende gjennom året. Dette skyldes tekniske forhold. Avviket må derfor ses i sammenheng med avvik på øvrige byrådsavdelinger.

Status mål

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål 2025	Resultat 2025	Statusbeskrivelse mål
Trygg by i alle livsfaser	Barn og unge med sammensatte behov og deres familier får samordnete tjenester	Antall ansvarsgrupper og Individuell Plan (IP) som koordineres av ansatt i helsestasjon- og skolehelsetjenesten	215	87	Det er nedgang i antall IP og antall ansvarsgrupper som koordineres av helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Nedgangen må ses i sammenheng med omorganisering i Etat for barn og familie til ny enhet for vurdering og oppfølging (EVO), samt at barnekoordinatorordningen, som er relativt ny, overtar en del av koordineringsarbeidet.
	Kommunen avdekker og forebygger vold og overgrep	Andel av gravide som følges opp i helsestasjonens svangerskapsomsorg som kartlegges for voldserfaringer	100,0 %	66,0 %	Prosenten viser et gjennomsnitt for året, og kartleggingen har vært stigende med 77 % kartlagt siste tertial. Kartleggingen viser at omtrent 8-10 % av de kartlagte har tidligere erfaring med vold.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
HØP 25-28 Merknad 10.	HØP 25-28 Merknad 10. Helsestasjon i Loddefjord Bystyret ber byrådet vurdere å flytte helsestasjonen på Haugatun til en mer sentral og hensiktsmessig plass i Loddefjord for å sikre økt tilgjengelighet for flest mulig brukere.	Ny helsestasjon i Loddefjord er lokalisert på Vestkanten, som er en svært sentral plassering med tanke på kollektivtransport. Helsestasjonen åpner våren 2026.

Investeringer

Beløp i mill. kr

Investering	Saksref.	Totalbudsjett				Årets budsjett			
		Godkj.vedtak	Vedtatt	Totalprognose	Vedtatt ferdigår	Estimert ferdigkvartal	Just. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Innvendig oppgradering - skoler	-	-	-	-	Løpende	Løpende	0,2	0,4	-0,2
Mindre bygginvesteringer - sekkepost	-	-	-	-	Løpende	Løpende	-1,7	0,0	-1,7
Sum							-1,5	0,4	-1,9

Statustekst investeringer

Innvendig oppgradering - skoler

Budsjettposten benyttes til nødvendige bygningsmessige tilpasninger i skolebygg for å håndtere endringer i elevtall og sikre at arealene er funksjonelle og oppdaterte. I 2025 er fem prosjekter påbegynt, og det er i tillegg gjort bestilling ved én skole. Arbeidene omfatter blant annet flytting av bibliotek ved Fridalen skole, hvor det også skal etableres nye kontorer for helsetjenesten og en ny renholdssentral. Ved Salhus skole er det etablert nytt helsekontor, og ved Blokkhaugen skole er auditoriet bygget om. Ved Tertnes skole er det behov for et ekstra klasserom. Tiltaket er bestilt, og resterende midler på budsjettposten for 2025 er disponert til dette prosjektet. Det har i tillegg blitt disponert midler til bygningsmessige tiltak ved Landås skole, som er skilt ut som en egen investering, BUD1128.

Mindre bygginvesteringer - sekkepost

Midlene benyttes til å gjennomføre rehabiliteringsprosjekter og andre oppgraderinger i kommunens bygningsmasse og kan bli brukt på alle tjenesteområder i kommunen. Midlene benyttes også til å bytte ut, eller oppgradere, tekniske anlegg med utgått levetid. Eksempler på dette er brannvarslingsanlegg, elektriske anlegg, pasientvarslingsanlegg, ventilasjonsanlegg, SD-anlegg, heiser og investeringer knyttet opp mot digitalisering. Det utarbeides årlige vedlikeholdsplaner og prioriteringer basert på tekniske tilstandskartlegginger og kommunens fremtidige arealbehov.

Det er i 2025 bevilget midler til ca. 50 nye prosjekter. Videre ble det i løpet av året gjennomført eller startet opp ca 20 utredninger/prosjekteringer.

De største enkeltprosjektene er oppgradering i Jekteviken 5 og 6a, etablering av støyskjerm ved Sælen oppveksttun, ny gapahuk i Sollien barnehage, oppgradering yttertak ved Arna Helseheim, samt nytt skolekjøkken på Kalvatræet skole. Ved årsskifte var det gjenstående ca kr 4,2 mill. i udisponerte midler uten vedtak. Samtidig var det enkelte prosjekter med merforbruk, og det er naturlig å se dette i sammenheng.

05B-Behandling og rehabilitering

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet består av allmennlegetjeneste, legevakttjeneste, øyeblikkelig hjelp døgntilbud, fengselshelsetjeneste, ergo- og fysioterapitjeneste og kommunal hjelpemiddelservice. Tjenesteområdet inkluderer også Koordinerende Enhet (KE).

Tjenestene skal gi innbyggerne tilbud om diagnostikk og behandling, og medisinsk, sosial og psykososial habilitering og rehabilitering. Virksomheten er bred og sammensatt, og innebærer samarbeid på tvers av etater, tjenester og tjenestenivå.

Viktige begivenheter

- Ergo- og fysioterapitjenesten for barn og unge har i løpet av året arbeidet systematisk med utvikling og kvalitetsforbedring av innholdet i ulike gruppetiltak.
- Ergo- og fysioterapitjenesten for barn og unge har gjennomført et utviklingsprosjekt med mål om å etablere mer likeverdige og kunnskapsbaserte tjenester for barn med nevroutviklingsforstyrrelser. Arbeidet har hatt særlig vekt på kartlegging, målrettede tiltak og styrking av tverrfaglig samarbeid. Arbeidet vil fortsette i 2026.
- Tilsynssak fra Statsforvalteren knyttet til barnekoordinatorordningen ble avsluttet i juni 2025. Forvaltningsrevisjonens anbefalinger om barn som pårørende er fulgt opp i et eget prosjekt med tilskuddsmidler fra Helsedirektoratet. Det er også levert rapport til kommunens kontrollutvalg.
- Oppstart av «Hjerneskadekoordinatorprosjektet», som skal styrke samhandling og oppfølgingen av pasienter med ervervet hjerneskode. Målet er at pasienter og brukere får helhetlige og sammenhengende rehabiliteringsforløp fra sykehus til hjem. Prosjektet gjennomføres i samarbeid med Helse Bergen.
- Etat for helsetjenester tester en KI-basert løsning for å generere sammendrag fra pasientsamtaler ved legevakten og kommunale legekantor. Piloteringen har så langt gitt svært gode erfaringer.

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett			
Hjelpemiddelhuset - Økt volum på fordeling av hjelpemidler	3 679	3 679	0 Tiltaket er gjennomført med helårsvirkning i 2025.
Oppbudsjettering av allmennlegetjenesten	5 000	5 000	0 Videreføring på 5,0 mill. i 2025 av styrkingen på 10 mill. fra 2024.
Fastlegeordningen - vikarutgifter leger for å	7 000	7 000	0 Tiltaket er gjennomført med helårsvirkning 2025

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
oppretholde drift på fastlegekontor			
Sum	15 679	15 679	0
Tilpasning til aktivitetsnivå			
Allmennlegetjenesten - økning som følge av befolkningsvekst	2 271	2 271	0 Utgiftene er påløpt.
Nasjonale e-helseløsninger - kostnadsvekst	2 980	2 980	0 Utgiftene er påløpt.
Sum	5 251	5 251	0
Kutt			
Reduserte administrative funksjoner i Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	-3 500	-3 500	0 Reduksjonen er gjennomført med helårsvirkning i 2025.
Reduksjon i tiltakspakke til fastlegetjenesten	-5 000	-5 000	0 Reduksjon er gjennomført med helårsvirkning i 2025.
Kurs, seminar og reiser	-62	-62	0 Budsjettreduksjonen er fordelt på aktuelle enheter, og det er iverksatt tiltak for å redusere aktiviteten.
Sum	-8 562	-8 562	0
Sum tiltak	12 368	12 368	0

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Kutt			
Vakante stillinger og restriktiv ansettelsespolitikk	-500	-500	0 Besparelsen er realisert ved restriktiv ansettelsespolitikk, og lav bruk av vikarer i vakante stillinger.
Sum	-500	-500	0
Sum tiltak	-500	-500	0

Utvikling og utfordringer

Flere barn og unge med alvorlig sykdom eller nedsatt funksjonsevne følges opp i kommunale tjenester, deriblant ergo-fysioterapitjenesten for barn og unge samt i koordinerende enhet.

Tjenestene registrerte en økning av barn og unge som ble overført fra spesialisthelsetjeneste til kommunale tjenester. Barna har i større grad flere samtidige diagnoser og dermed mer sammensatte hjelpebehov som inkluderer behov for bistand hjemme, i barnehage og skole og i fritiden for å oppnå best mulig funksjon, mestringsevne og familieliv. Barn som kommer som flyktninger, økning i autismespekterlidelser og ADHD er også med å forklare hvorfor presset på tjenesten er blitt større. Økningen stiller enda større krav til våre tjenester både knyttet til kapasitet, kompetanse og samarbeid. Godt samarbeid er pålagt gjennom lov, og er en rettighet for barn og familier med sammensatte behov. Særlig ergoterapitilbudet opplever økt etterspørsel som utfordrer kapasiteten.

Økt behov for samordnete tjenester og koordineringsbistand rundt barn og unge

For at samtidige hjelpetilbud skal fungere godt, er det viktig at tjenestene er godt samordnet og koordinert. Samarbeid er pålagt gjennom mange lover og en rettighet for brukere. Barnekoordinator er en rettighet for familier med barn og unge som har særlige behov.

Rehabilitering til voksne og eldre

Kommunen hadde i 2025 driftsavtale med 161 avtalefysioterapeuter, fordelt på 139 årsverk. Fysioterapitilbudet skal, med tanke på kompetanse og dekningsgrad, være mest mulig likt fordelt i de ulike bydelene. I 2025 ble ventetiden for fysio- og ergoterapi redusert sammenlignet med 2024. Ved utgangen av 2025 var ventelisten på 393 personer.

Kommunal hjelpemiddelservice

Tjenesten består av to underavdelinger: Hjelpemiddelhuset og Serviceteknisk avdeling. Hjelpemiddelhuset har ansvar for formidling og transport av hjelpemidler. Serviceteknisk avdeling har ansvar for installasjon og reparasjon av hjelpemidler og trygghetsalarmer, samt montering og utprøving av velferdsteknologi.

Serviceteknisk avdeling hadde 21 000 oppdrag i 2025, en liten nedgang fra 2024. Av disse, var cirka 4 700 knyttet til trygghetsalarm og cirka 5 000 knyttet til elektronisk lås for hjemmeboende brukere. Serviceteknisk avdeling har i løpet av året gjort en omfattende jobb med å bytte ut 2G-trygghetsalarmer til 4G-trygghetsalarmer før mobiloperatørene faset ut 2G-nettet.

Hjelpemiddelfeltet er en del av tjenestebildet som har en forventet økning i årene som kommer. Dette er knyttet til målet om at tjenestemottaker kan bo lengre hjemme dersom de får rett hjelpemiddel til rett tid. Hjelpemiddelfeltet hadde behov for et løft innen digitalisering i Bergen kommune. I 2024 tok Hjelpemiddelhuset i bruk «Påkobla Hjelpemiddel», en digital lager- og logistikk-løsning. I 2025 overtok KS Digital løsningen og døpte det om til «KS Hjelpemiddel». Dette fordi ved hjelp av KS Digital kan løsningen skaleres nasjonalt. RiGG-prosjektet har gjennom hele 2025 jobbet med innføringen av KS Hjelpemiddel i flere etater og sluttstiller innføringen i februar 2026.

Øyeblikkelig hjelp - legevakttjenester

[Bergen legevakt](#) består av allmennlegevakt, legevaktsentral, [Legevakttjeneste for sykehjem og palliative hjemmeboende](#), [Livskrisehjelpen](#), utrykningsfunksjon med legebil og legevaktstasjoner i Åsane, Fana og Loddefjord. Bergen legevakt drifter også [overgrepsmottaket](#) på vegne av Helse Bergen.

Bergen legevakt hadde 95 371 konsultasjoner i 2025. Det er 3 646 flere konsultasjoner enn i 2024. Overgrepsmottaket hadde 235 pasienter i 2025. Det er en økning fra 207 pasienter i 2024, men omtrent på samme nivå som i 2023 da mottaket hadde 230 pasienter. Livskrisehjelpen hadde 2 919 konsultasjoner i 2025. En nedgang med 346 konsultasjoner fra 2024.

Bergen legevakt har ordningen "[Ring først](#)", hvor pasienter ringer før de kommer på legevakten. Tall fra [Helsedirektoratet](#) viser at legevaktsentralen mottok 171 317 samtaler i 2025. Det er en økning fra 159 320 samtaler i 2024.

Det er et forskriftsfestet krav om at alle samtaler til 116117 skal besvares innen to minutter. Bergen Legevakt jobber med å innfri kravet. I 2022 var svarprosenten 40 prosent og har økt jevnlig siden det.

Helsedirektoratets oversikt [Anrop og svartid -Legevakt](#) viser at i 2025 ligger svarprosenten ved Bergen legevakt på 55 prosent. Det er den høyeste andelen som har vært de siste fem årene. Det er høyere enn byer vi kan sammenligne oss med, som Oslo (37 prosent) og Trondheim (47 prosent).

Økning i antall fastlegehjemler og god rekruttering til spesialisering i allmennmedisin

Kapasiteten i fastlegeordningen i Bergen kommune har vært utfordrende over tid. Bergen kommune har som mål å oppnå fem prosent listeledighet, men siden januar 2021 har den høyeste listeledigheten vært på kun 0,6 prosent. For å forbedre situasjonen har Bergen kommune hatt en tiltakspakke for fastleger siden 2021. Bergen kommune får stadig flere fastleger og antall fastlegehjemler har økt fra 259 i 2023 til 280 i 2025. Per desember 2025 var det elleve ledige fastlegehjemler, to flere enn på samme tid i 2024. Ledige hjemler betjenes av vikarer. Flere av de nyetablerte fastlegene ønsker kortere pasientlister enn sine forgjengere. Det fører til at det fortsatt er få ledig plasser på listene til fastlegene. Per 1. januar 2025 er listeledigheten på 0,3 prosent.

Bergen kommune har svært god rekruttering til [allmennleger i spesialisering \(ALIS\)](#). Ved utgangen av 2025 var det 130 ALIS på ulike læringsarenaer i kommunen. Flere ALIS bidrar til at det blir flere fastleger.

Foto: Vibeke Blich

Økt behov for fengselshelsetjenester

Fengselshelsetjenesten drives av Bergen kommune med tilskudd fra staten. Bergen kommune har ansvar for å gi helsetjenester til innsatte i Bergen og Bjørgvin fengsel.

Bergen fengsel er et høysikkerhetsfengsel med maksimal kapasitet på 221 innsatte. Bjørgvin fengsel er et lavsikkerhetsfengsel hvor det er plass til 90 innsatte. I tillegg er én av to nasjonale ungdomsenheter lokalisert i Bjørgvin fengsel, med fire plasser til innsatte mellom 15 og 18 år. I 2025 var det til sammen 804 nye innsettelse i de tre enhetene.

Hovedfokuset til Fengselshelsetjenesten i 2025 har vært sikkerhet for ansatte og pasientsikkerhet for innsatte. Implementering av Klinisk Observasjonskompetanse har gitt økt pasientsikkerhet for innsatte i Bergen og Bjørgvin fengsel. Kompetanse gjør det enklere for helsepersonell å fange opp sykdom og bidrar til at pasienter får rett hjelp til rett tid. Filmen [Pasientsikkerhetskonferansen 2025 - Bergen Fengsel med intro](#) gir et innblikk i prosjektet og en titt bak portene i Bergen fengsel.

Tjenesten har, i samarbeid med Kriminalomsorgen, lagt vekt på tilrettelegging av soningsforhold til innsatte med større hjelpebehov. Forekomsten av rus- og psykiske lidelser blant innsatte i norske fengsler er høyere enn i befolkningen ellers. Samtidig er gjennomsnittsalderen til innsatte i norske fengsler økende. Staten økte tilskuddet med 1,6 mill. fra 2024 til 2025. For å dekke det økte behovet for helse og omsorgstjenester til innsatte, har kommunen likevel måtte supplere det statlige tilskuddet med 1,7 mill. i 2025.

Aktivitetsnøkkeltall

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall barn med fysioterapitjenester - Barne- og familietjenesten	2 060	2 307	2 380	2 314
Antall barn og unge med ergoterapitjenester - Barne- og familietjenesten	590	804	765	714
Antall brukere med tjenester fra innsatsteamet	242	233	222	253
Antall fastleger	256	259	272	280
Antall hjelpemidler som lånes ut på korttidsutlån pr. år	7 039	4 611	4 706	4 272
Antall oppdrag utført av servicemannstjenesten	22 450	21 601	22 400	21 000
Antall pasientsamtaler på Legevaktens nummer 116117	171 811	164 409	159 320	171 317
Antall som har eller hatt barnekoordinator i løpet av året	0	57	82	233
Antall voksne med ergoterapitjenester- Habiliterings- og rehabiliteringstjenesten	4 181	3 381	2 396	3 384
Antall voksne med fysioterapitjenester- Habiliterings- og rehabiliteringstjenesten	4 973	4 037	3 624	3 930
Pasienttilstrømning ved Bergen legevakt	100 129	100 408	91 725	95 371

Sammenligning med andre kommuner

	Bergen 2024	Bergen 2025	Oslo Trondheim kommune	Stavanger	ASSS uten Oslo	
Prioritet						
Netto driftsutg til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger (B) *)	2 749	2 784	2 543	3 084	2 977	2 833
Dekningsgrad						
Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241 (B)	10,1	10,3	8,7	7,4	9,6	9,6
Kvalitet						
Antall åpne fastlegelister	0	7	253	25	17	258
Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	8,5	8,4	8,3	10,6	9,2	

Årsmelding 2025

Reservekapasitet fastlege	100,0	98,0	105,0	100,0	100,0

*) Inflasjonsjustert med deflator

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Regnskap 2024	Justert budsjett 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
Legetjeneste	543,5	560,2	759,9	-201,6	558,3	1,9
Fengselshelsetjeneste	2,6	2,8	21,6	-18,9	2,7	0,1
Fysioterapitjeneste	169,1	170,4	192,2	-28,8	163,5	7,0
Ergoterapitjeneste	40,6	49,0	59,6	-4,2	55,4	-6,4
Koordinerende tjenester	0,0	14,8	14,5	-1,2	13,3	1,5
Formidling av tekniske hjelpemidler	20,0	21,8	23,0	-3,3	19,7	2,1
Øyeblikkelig helsehjelp døgntilbud	67,0	60,2	68,0	-5,9	62,1	-2,0
Tjenester utført på vegne av Helseforetak	0,0	0,0	5,5	-5,5	0,0	0,1
Sum	842,8	879,3	1 144,4	-269,3	875,0	4,3

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
1-Byrådsleders avdeling	0,8	0,7	0,7	0,0	0,7	0,0
2-Byrådsavdeling for finans	-1,6	-0,5	1,8	-2,3	-0,5	0,0
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	801,1	804,8	1 066,1	-262,9	803,2	1,6
4-Byrådsavdeling for barnehage og skole	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	37,4	53,5	55,8	-3,7	52,0	1,5
90-Fellesposter - bykassen	5,2	20,8	20,1	-0,4	19,6	1,1
Sum	842,8	879,3	1 144,4	-269,3	875,0	4,3

Kommentar til status økonomi

Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg endte på et mindreforbruk på tjenesteområdet.

Mindreforbruket skyldes lavere utgifter til norsk pasientskadeerstatning, helsetjeneste i EØS-land og til tilpasninger til de nasjonale e-helseløsningene. I tillegg har Bergen kommune hatt færre LIS1-leger enn budsjettet. Mindreforbruket veier opp et merforbruk på Bergen legevakt. Legevakten hadde mer utgifter på bemanning enn budsjettet og har hatt lavere effekt av iverksatte tiltak enn forventet i 2025.

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold melder et mindreforbruk på 1,5 mill. innenfor tjenesteområdet.

Mindreforbruket skyldes restriktiv ansettelsespolitikk.

På **sentrale budsjettposter (Fellesposter – bykassen)** skyldes mindreutgiften i hovedsak arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon. Arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon avsettes ved årsslutt, i motsetning til øvrig sykelønnsrefusjon som føres løpende gjennom året. Dette skyldes tekniske forhold. Avviket må derfor ses i sammenheng med avvik på øvrige byrådsavdelinger.

Status mål

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål 2025	Resultat 2025	Statusbeskrivelse mål
Inkluderende by	God fastlegeordning som sikrer innbyggerne reell valgmulighet til å velge fastlege i rimelig avstand	Andel ledige plasser hos fastlege	0,2 %	0,3 %	Ved utgangen av 3. tertial var det 815 ledige plasser hos fastlegene i Bergen. Det er om lag 350 flere ledige plasser enn på samme tidspunkt året før.
	Gode øyeblikkelig hjelp helsetjenester	Besvare telefoner på legevaktsentralen innen to minutter	55,0 %	55,0 %	Ved utgangen av 3. tertial er 55 % av alle telefonhenvendelser på legevakten besvart innen 2 minutter. Dette er syv prosentpoeng høyere enn på tilsvarende tidspunkt i fjor, og den høyeste andelen som har vært de siste fem årene.
Trygg by i alle livsfaser	Barn og unge med sammensatte behov og deres familier får samordnete tjenester	Antall ansvarsgrupper og Individuell Plan (IP) som koordineres av ansatt i ergo-fysioterapitjenesten for barn og unge, inkludert barnekoordinatorer i Koordinerende Enhet	340	380	233 koordineres av barnekoordinator, mens 147 får koordinerende tjenester av ansatte i ergo-fysioterapitjenesten.
	Brukere med sammensatte behov og deres familier får samordnete tjenester	Antall gjennomførte opplæringstreffpunkt (grunnkurs koordinator og møteplass for koordinatorer pr. år)	9	7	Gjennomføring av opplæringspunkt prioriteres høyt, og dette vil fortsette i 2026.

Investeringer

Beløp i mill. kr

Investering	Saksref.	Totalbudsjett			Årets budsjett			Avvik i kr
		Godkj.vedtak	Vedtatt	Totalprognose	Vedtatt ferdigår Løpende	Estimert ferdigkvartal Løpende	Just. bud.	Regnskap
Tilpasning av lokaler - sekkepost		-	-	-	Løpende	Løpende	4,2	4,4
Sum							4,2	4,4

Statustekst investeringer

Tilpasning av lokaler - sekkepost

Investeringen i 2025 gjelder ombygging av legevaktsentralen ved Bergen Helsehus.

06-Overføringer til trossamfunn

Om tjenesteområdet

Bergen kommune yter lovfestet tilskudd til Den norske kirke ved Bergen kirkelig fellesråd. Bergen kommune gir videre tilskudd til gravferd for alle i regi Bergen kirkelig fellesråd, til Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn, Kirkelig dialogsentor og til restaurering av middelalderkirkene.

Over 470 tros- og livssynssamfunn har medlemmer i Bergen. Den norske kirke/Bergen kirkelige fellesråd er det største trossamfunnet med 25 menigheter, Det store mangfoldet av tros- og livssynssamfunn i byen reflekterer at Bergen er en interkulturell by, hvor tros- og livssynssamfunnene er viktige lokale fellesskap for store og små befolkningsgrupper.

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Kutt			
Bergen kirkelige fellesråd - redusert tilskudd	-2 000	-2 000	0 Tilskuddet er redusert i tråd med vedtatte kutt.
Sum	-2 000	-2 000	0
Sum tiltak	-2 000	-2 000	0

Utvikling og utfordringer

Tros- og livssynsmiljø har stor betydning for enkeltpersoner. I tillegg til at de er viktige som trosfellesskap, er de viktige som sosiale møtesteder, og som nærmiljøtjenester.

De 25 menighetene i Den norske kirke utgjør byens største trossamfunn. I alle bydeler skapes det totalt flere tusen kulturelle og sosiale tilbud som er åpne for alle. Byrådet vektlegger å videreføre tilbudet, og vil bidra til at menighetene rekrutterer frivillige og har gode lokaler. Det jobbes med å ta vare på eldre kirkebygg som er viktige identitetsmarkører for byen. Fyllingsdalen kirke og Korskirken er eksempler på kirker som har fått nødvendig rehabilitering de siste årene.

I 2025 var det vesentlig økning i antall medlemmer av kor, i antall besøk på kulturtilbud, i antall deltagere på gudstjenester, og i antall vielser i Den norske kirke.

Gravplass er en lovbestemt ordning som kommuner har ansvar for, og som i Bergen forvaltes av Bergen kirkelige fellesråd. Det arbeides med å gjøre gravplassene mer bærekraftige. Det legges til rette for at flere bergensere kan få gravminne i en navnet minnelund, noe som er både arealeffektivt og ønsket av mange. Det legges også til rette for gravplasser for ulike livssyns- og trosretninger. Nøkkeltall viser at det i 2025 var det noe nedgang i antall gravlegginger totalt, litt oppgang i gravferd i Den norske kirke, og stabilt andel som velger navnet minnelund.

Bergen kirkelige fellesråd (BKF) har et stort etterslep på vedlikehold av bygg. Det søkes årlig om midler fra en ny statlig finansieringsordning til delfinansiering av større restaureringsprosjekter. Av større prosjekter er rehabilitering av middelalderkirkene og Johanneskirken. BKF ønsker også nye bygg i vekstområder og å utvide det sosiale arbeidet i flere bydeler. En stor utfordring innen gravferd er rehabiliteringen av Solheim kapell og mur langs Fjøsangerveien.

Bergen kirkelig fellesråd formidler at Bergen trenger nytt krematorium i løpet av de neste 6 til 8 år. Eksisterende krematorium nærmer seg slutten av sin tekniske levetid og må erstattes.

Aktivitetsnøkkeltall

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall besøk på kulturtilbud og arrangementer	40 000	81 912	89 979	97 810
Antall deltakere ved gudstjenester i Den norske kirke.	181 434	186 463	190 000	208 277
Antall konfirmanter i Den norske kirke	1 525	1 549	1 550	1 557
Antall medlemmer i kor	0	1 826	1 830	2 173
Antall vielser i den norske kirke	304	231	230	263
Andel gravlagt i navnet minnelund	10,0 %	15,0 %	18,0 %	20,0 %
Antall gravferdsreiser i Den norske kirke	1 719	1 604	1 650	1 487
Antall gravlegginger	2 046	2 027	2 050	1 882
Kremasjonsandel	76,0 %	79,0 %	80,0 %	81,0 %

Sammenligning med andre kommuner

	Bergen 2024	Bergen 2025	Oslo Trondheim kommune	Stavanger	ASSS uten Oslo
Prioritet					
Netto driftsutgifter per innbygger (393) gravplasser og krematori er (B) *)	220	217	75	190	231
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kirke (B) *)	695	697	321	670	713
Dekningsgrad					
Konfirmerte i prosent av 15-åringer (B)	47,5 %	47,8 %	25,8 %	45,5 %	47,7 %
Medlem og tilhørige i Dnk i prosent av antall innbyggere (B)	60,4 %	59,8 %	40,7 %	60,5 %	55,3 %
Medlemmer i tros- og livssynssamfunn utenfor Den norske kirke i prosent av antall innbyggere	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Grunnlagsdata (Nivå 3)					
Antall kor for barn og unge	36	44	49	12	36
Antall kor for voksne/familiekor	36	36	56	19	27
Deltakere på konserter og kulturarrangementer i regi av andre enn menigheten	47 317	51 521	127 357	46 829	55 690
Deltakere på konserter og kulturarrangementer i regi av menigheten	43 529	44 878	67 927	64 843	37 637
Deltakere, gudstjenester totalt	195 432	208 277	366 229	173 521	145 947
Konserter og kulturarrangement i regi av andre enn menigheten	265	279	635	184	177
Andre nøkkeltall					
Kirkelige gravferder i prosent av antall døde	77,2 %	72,4 %	62,0 %	70,1 %	65,3 %

*) Inflasjonsjustert med deflator

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Justert budsjett 2025		Regnskap 2025			
	Regnskap 2024	Just. bud.	Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
Kirkelig administrasjon	20,2	20,6	20,4	0,0	20,4	0,2
Kirker og menigheter	112,6	118,7	118,7	0,0	118,7	0,0
Presteboliger	0,2	0,7	1,7	-0,2	1,5	-0,8
Overføring til andre trossamfunn	0,7	0,7	0,7	0,0	0,7	0,0
Gravplasser og krematorier	62,2	64,1	64,1	0,0	64,1	0,0
Sum	196,0	204,9	205,6	-0,2	205,4	-0,6

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Justert budsjett 2025		Regnskap 2025			
	Regnskap 2024	Just. bud.	Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
2-Byrådsavdeling for finans	-1,2	-0,5	0,3	-0,2	0,1	-0,6
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	195,1	203,9	203,9	0,0	203,9	0,0
90-Fellesposter - bykassen	1,4	1,4	1,4	0,0	1,4	0,0
Sum	196,0	204,9	205,6	-0,2	205,4	-0,6

Kommentar til status økonomi

Byrådsavdeling for finans har et merforbruk på 0,55 mill. kr på tjenestekområde 06 Overføring til trossamfunn. Årsaken er at en av kommunens to presteboliger trengte mer utvendig vedlikehold enn det som var planlagt.

Status mål

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål Resultat		Statusbeskrivelse mål
			2025	2025	
Inkluderende by Levende bydeler	Enklere hverdag for frivillige organisasjoner	Antall frivillige i Den norske kirken i Bergen	3 400	3 941	
	Aktive eldre i alle bydeler	Antall eldretreff per år	75	87	
	Den norske kirke som nærmiljøsentre	Antall besøkende i Den norske kirke per år (basert på telleuke)	800 000	820 000	
		Antall diakonale sosiale tiltak (nabokafe, barneklubb, eldretreff, osv.)	2 570		Tall kommer senere
	Gode tilbud til alle barn og unge	Antall deltakere i barnekor og babysang	2 850	3 145	

Investeringer

Beløp i mill. kr

Investering	Saksref.	Totalbudsjett			Årets budsjett		Just. bud.	Regnskap	Avvik i kr
		Godkj.vedtak	Vedtatt	Totalprognose	Vedtatt ferdigår	Estimert ferdigkvartal			
Gravplassinvestering		-	-	-	Løpende	Løpende	43,1	43,1	0,0
Johanneskirken rehabilitering	IA		85,9	85,9	0	4.kv. 2028	12,7	12,7	0,0
Kirkeinvesteringer		-	-	-	Løpende	Løpende	19,2	19,2	0,0
Middelalderkirker		-	-	-	Løpende	Løpende	17,8	17,8	0,0
Sum							92,7	92,7	0,0

Statustekst investeringer

Gravplassinvestering

Investeringstilskudd til Bergen kirkelige fellesråd (BKF) er overført i tråd med budsjettvedtaket.

Johanneskirken rehabilitering

Investeringstilskudd til Bergen kirkelige fellesråd (BKF) er overført i tråd med budsjettvedtaket.

Kirkeinvesteringer

Investeringstilskudd til Bergen kirkelige fellesråd (BKF) er overført i tråd med budsjettvedtaket.

Middelalderkirker

Investeringstilskudd til Bergen kirkelige fellesråd (BKF) er overført i tråd med budsjettvedtaket.

07-Brannvesen

Om tjenesteområdet

Bergen brannvesen er kommunens brann- og redningskorps og yter tjenester knyttet til forebygging av og beredskap mot branner og ulykker. Brannkorpset driver også 110 Vest-sentralen for 38 kommuner.

Bergen brannvesen er vertsbrannvesen for Interkommunalt utvalg mot akutt forurensing (IUA) for 20 medlemskommuner, i tillegg til at de leder brannsamarbeidet mellom 18 kommuner i regionen i samarbeidet Vest brann- og redningsregion (VBR). VBR ivaretar brannsjefsfunksjonen og ledelsen av brann- og redningstjenestene i Samnanger, Osterøy og Vaksdal kommune. I tillegg har Bergen brannvesen ansvaret for brann- og ulykkesberedskapen på Bjørøy, Lille-Sotra, Tyssøy og Bildøy, samt drift av Bergen legevakts utrykningsbil.

Viktige begivenheter

- Fra 1. januar 2025 ble faktureringen av tilsynsgebyr for private boliger endret. I stedet for én årlig faktura ble tilsynsgebyret delt opp og fakturert kvartalsvis, sammen med øvrige kommunale avgifter. Feiegebyr faktureres kun dersom det er utført feiing i boligen.
- 13. januar var de tre første praksisstudentene fra Brann- og redningsskolen på plass i den 20 uker lange praksisperioden i Bergen brannvesen
- 2. april var det offisiell åpning av Barnas brannstasjon i Fana, som er et tilbud der barnehager kan bestille besøk. Det er rettet mot førskolebarn som får komme på besøk på brannstasjonen, møte Bjørnis og lære om brannsikkerhet gjennom lek og aktiviteter.

Åpning av Barnas brannstasjon 2. april 2025. Foto: Siv Kristin Hovland, Bergen brannvesen

- Det aller siste aspirantopptaket i Bergen brannvesen resulterte i tolv nye aspiranter, som alle startet på introduksjonskurset 19. mai
- 23. september ble Fana brannstasjon kåret til årets brannstasjon i Norge

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå			
EBE - Strømsparingstiltak i kommunale bygg	1 200	1 200	0 Reduksjon i energiforbruk ble målt til 11,6% i 2025 sammenlignet med 2019 (referansenivået). Det er ikke mulig å tallfeste besparelsen i kroner, fordi det ikke er mulig å skille effekt av strømsparing fra effekt av energieffektivisering.
Sum	1 200	1 200	0
Nye tiltak			
110 Vest økte kostnader	1 430	1 430	0 110 Vest er opprettet som et samarbeid for 38 kommuner for å ivareta 110-funksjonen og er organisert som en avdeling i Bergen brannvesen. 110 Vest er deleier i Nasjonalt kommunesamarbeid for 110-sentralene IKS (NKS110 IKS), som er et nasjonalt kommunesamarbeid for å danne en nasjonal plattform for systemer for alle 110-sentraler i landet. Tiltaket gjelder Bergen kommunes forholdsmessige andel av 110 Vests økte kostnader som følge av økte kostnader hos NKS110 IKS og er iverksatt.
Brannforebyggende avdeling, avvik fra brannordningen	2 937	1 437	1 500 Bystyret har i sak 102/24 vedtatt ny brannordning - dokumentasjon av brann- og redningstjenesten i Bergen Kommune. I henhold til § 8 i brann - og redningsforskriften skal brannforebyggende arbeid være bemannet med minst 0,1 årsverk pr. 1000 innbyggere i ansvarsområdet. For Bergen betyr det at brannforebyggende avdeling må styrkes med 3,3 årsverk for å lukke avvik fra absolutte lovpålagte krav. To av årsverkene ble besatt i sommer og et årsverk har oppstart i november. Dette betyr at tiltaket først får helårseffekt til neste år og dermed et mindreforbruk. I forbindelse med Revidert budsjett ble 1,5 mill. av midlene derfor vedtatt omdisponert innenfor tjenesteområdet.
Sum	4 367	2 867	1 500

Effektivisering

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
EBE - Ytterligere 10 % reduksjon i energiforbruk i kommunale bygg	-119	-119	0 Reduksjon i energiforbruk ble målt til 11,6% i 2025 sammenlignet med 2019 (referansenivået). Det er ikke mulig å tallfeste besparelsen i kroner, fordi det ikke er mulig å skille effekt av strømsparing fra effekt av energieffektivisering.
Brannvesenet reduserte kostnader til dronetjeneste	-400	-400	0 Gjennom det interkommunale samarbeidet i Vest brann- og redningsregion er det kommet på plass en felles dronetjeneste, med ressurser plassert i Bergen og på Stord. Dette er en effektivisering av tjenesten som har redusert kostnader til utstyr og fagkompetanse.
Sum	-519	-519	0
Kutt			
Brannvesenet reduserte kostnader kurs og velferd	-600	-600	0 Kuttet er effektivisert og innarbeidet i brannvesenets budsjetttrammer. Blant annet er avtalen om kantinedrift sagt opp, med virkning fra mai.
Kurs, seminar og reiser	-52	-52	0 Kuttet er effektivisert og innarbeidet i brannvesenets budsjetttrammer.
Sum	-652	-652	0
Sum tiltak	4 396	2 896	1 500

Utvikling og utfordringer

Beredskapsavdelingen

Tilstrekkelig bemanning og riktig kompetanse er avgjørende for å opprettholde en forsvarlig beredskap. Aktiviteten i den operative beredskapen har vært høy i 2025. Kompetansen i beredskapsstyrken er svært spesialisert og ofte vanskelig å erstatte ved fravær. Legebilen har gått over til heldøgnsdrift og bemannes av personell fra beredskapstjenesten. Tjenesten bidrar også til opplæring av brannmannskaper i Vest brann- og redningsregion.

Året har vært preget av høyt sykefravær, særlig i sommermånedene. Dette skapte store utfordringer både for ferieavviklingen og for å opprettholde minimumsbemanning. For å sikre nødvendig bemanning ved sykefravær måtte vakter dekkes med overtid. Det høye fraværet gjennom våren og sommeren ga betydelige utfordringer, både for bemanningen og for økonomien.

I 2025 ble Gulen, Masfjorden, Etne og Solund medlemmer av Vest brann- og redning KO (VBR), som nå omfatter 22 kommuner. Dette året var også det første året med fulldrift av dronetjenesten. Tjenesten er lokalisert i Bergen og Stord, og regionaliseringen har styrket både kompetanse og kvalitet i tjenesten.

Bergen brannvesen inngikk i 2025 en avtale med Decontex Nor AS om dekontaminering av brannbekledning. Avtalen går ut på en hundre prosent kjemisk nullstilling av brannbekledningen. I første omgang skal all brannbekledning dekontamineres. Det skal utarbeides en egen rutine for når bekledning skal sendes til dekontaminering etter denne første runden. Bekledning som har vært eksponert for røyk og skadelige gasser, blir ikke helt rene i tradisjonell vask. For at de skal bli hundre prosent fri for skadelige stoffer, må tekstilene dekontamineres. I denne prosessen brukes det flytende CO₂, som er den eneste kjente metoden for fullstendig rengjøring av tekstiler og membran i brantnøy.

11. mars besto tre nye ansatte i beredskap den krevende fagopplæringen som redningsdykker. Med dette fikk Bergen brannvesen også sin aller første kvinnelige redningsdykker. Det ni uker lange redningsdykkerkurset er et samarbeid mellom dykkerutdanningen ved Høgskulen på Vestlandet og Bergen brannvesen.

2025 var det siste året Bergen brannvesen tok imot aspiranter til brannkonstabelyrket. Etter dette vil rekrutteringen av brannkonstabler være fra den nye fagutdanningen på Brann- og redningsskolen, samt ferdig utdannede konstabler. 19. mai startet de tolv aller siste aspirantene, som da gikk i gang med et fire uker langt introduksjonskurs. Etter endt kurs, ble aspirantene fordelt i de ulike brigadene og vaktlagene.

Siste uken i juni fikk Bergen brannvesen levert en ny lift av typen Bronto Skylift F22RL, bygget på en Volvo FL. Liften har en arbeidshøyde på 22 meter og er en av de minste og mest kompakte liftene av typen Bronto Skylift, perfekt for effektiv redning og brannslukking i trange gater. Etter utsjekk blant de som skal betjene liftene, ble den plassert i Sandviken brannstasjon.

Ny lift. Foto: Siv Kristin Hovland, Bergen brannvesen

23. september under fagkonferansen Brann & Redning ble prisen for årets brannstasjon i Norge delt ut, og vinneren ble Fana brannstasjon. Dette var juryens begrunnelse: «Juryen har hatt en vanskelig avgjørelse, men en brannstasjon har utmerket seg ekstra. Med imponerende øvelsesfasiliteter, sterkt faglig engasjement, og et hjerte for både ansatte og barn, så er Fana brannstasjon kåret til årets brannstasjon 2025.»

Vest 110

Vest 110 har i 2025 arbeidet systematisk med å videreutvikle nødmeldetjenesten i regionen for å sikre stabil og forutsigbar drift, høy kvalitet i mottak og håndtering av nødanrop og hendelser. Dette har omfattet tiltak for å forbedre driftsstabilitet, få på plass en tydeligere arbeidsmetodikk og å følge konkret opp hvordan operatørene tar imot og behandler nødanrop.

I løpet av 2025 håndterte Vest 110 flere krevende hendelser som stilte store krav til koordinering og ressursstyring. Uværet i mars og spesielt ekstremværet «Amy» i oktober førte til mange samtidige oppdrag og betydelig belastning på nødmeldetjenesten. Sammen med nødetatene og øvrige beredskapsaktører ble det lagt til rette for effektiv innsats og informasjonsdeling. Erfaringene fra hendelsene har vært sentrale i det videre arbeidet med å utvikle rutiner og styrke beredskapen i samarbeid med Statsforvalter i Vestland.

Vest 110 har i 2025 etablert og tatt i bruk makkersentralfunksjonen sammen med Sør-Øst 110. Dette har inkludert utvikling av felles rutiner, tester av overføring av oppgaver og praktisk støtte ved hendelser der kapasitet eller tilgjengelighet har vært utfordret. Ordningen styrker redundans og sikrer kontinuitet i nødmeldetjenesten 110.

Brannforebyggende avdeling

I 2025 ble det gjennomført 7617 tilsyn i private boliger med fyringsanlegg, en økning fra 7560 året før. I tillegg ble det utført 613 tilsyn i boliger uten fyringsanlegg og 332 feiinger, som er en nedgang sammenlignet med tidligere år, som skyldes at feiing nå utføres etter behov.

Bergen brannvesen har i 2025 satset betydelig på lærlinger innen brannforebyggerfaget. Ved utgangen av året hadde brannvesenet totalt fire lærlinger. En egen fagleder har ansvar for opplæring av lærlinger, og det ble i 2025 lagt ned mye arbeid i rekruttering. Tre nye instruktører i brannforebyggerfaget skal gi et bedre og mer strukturert opplegg for opplæringen av lærlingene. Satsingen skal bidra til å sikre rekruttering og bygge nødvendig kompetanse.

I 2025 utførte Bergen brannvesen 328 tilsyn med særskilte brannobjekter, blant annet 88 uanmeldte tilsyn på utesteder og 18 tilsyn med farlig stoff. I tillegg kommer 31 tilsyn i bygårder og 50 tilsyn med fyrverkeriutsalg. Det er behandlet 115 søknader om arrangementer, 108 meldinger om overnatting, 110 plan- og reguleringssaker og 255 bekymringsmeldinger.

Gjennom 2025 har en bygårdsgruppe hatt hovedfokus på risikobaserte tilsyn i de bygårdene som har størst behov for oppfølging. Erfaringene fra arbeidet viser at kunnskapen om oppgraderingsplikten er lav blant huseiere. Mange er ikke kjent med hvilke krav som gjelder, eller hva plikten innebærer.

Brannvesenets Trygg hjemme-gruppe arbeider for å bedre brannsikkerheten for hjemmeboende, risikoutsatte personer som av helsemessige eller andre årsaker har redusert evne til å forebygge, oppdage eller håndtere en brann. I 2025 har samarbeidet med kommunens helsetjeneste blitt styrket. Gjennom året har gruppen hatt tett dialog med ledere og ansatte i flere kommunale etater innen helse, omsorg, psykisk helse, rus og sosiale tjenester. Arbeidet har bidratt til økt bevissthet om brannsikkerhet hos ansatte som følger opp risikoutsatte innbyggere i hverdagen.

Bergen bystyre vedtok 17. desember 2025 en lokal forskrift om gebyr ved behandling av søknader om handel med fyrverkeri og ved gjennomføring av tilsyn. Bergen brannvesen mottar årlig 50–60 søknader om handel med fyrverkeri. Behandlingen av søknadene krever mye tid og ressurser, blant annet på grunn av et omfattende regelverk og strenge krav til dokumentasjon. Alle utsalgssteder følges også opp

med tilsyn. Gebyret vil dekke kommunens faktiske utgifter forbundet med arbeidet. Det foreslås at gebyrene baseres på en årlig fastsatt timepris. Gebyrsatsen vedtas av bystyret. Forskriften trer i kraft 23. januar 2026.

I 2025 gjennomførte Bergen brannvesen uanmeldte tilsyn, i form av nattkontroller med serveringssteder. De tre tilsynsrundene ble utført natt til 1. mai, under velkomstuken for studenter og i julebordsesongen. Noen av kontrollene ble gjennomført i samarbeid med politiet og skjenkekontoret.

Vest brann- og redningsregion kommunalt oppgavefellesskap (KO)

I 2025 fikk Vest brann- og redningsregion tre nye medlemskommuner, Gulen, Masfjorden og Etne. Brannsamarbeidet i Vest består nå av 22 kommuner. Rundt 95 prosent av befolkningen i bergensregionen bor i de 22 kommunene. Målsettingen med samarbeidet er å skape en tryggere hverdag for disse innbyggerne.

I fjor fikk brannsamarbeidet også på plass fire skogbranntilhengere. Hengerne skal plasseres strategisk i regionen og vil bedre logistikken ved brann i terrenget betraktelig. Tiltaket utgjør, sammen med dronetjenesten og lederstøtten, den regionale innsatsstøtten.

I løpet av året har det blitt gjennomført tre grunnkurs, tre røykdykkerkurs og ett utrykningslederkurs. Det vil si at det til sammen i regionen er utdannet over 40 brannkonstabler og over 30 nye røykdykkere i løpet av året. I slutten av november ble siste del av utrykningslederkurset gjennomført, og alle 15 deltakerne bestod praktisk eksamen.

Interkommunalt utvalg mot akutt forurensing (IUA) Bergen region KO

Natt til 1. januar slapp Equinors Njord A-plattform ut 75 000 liter olje. Omkring 20 000 liter traff land. I februar ble det funnet olje, i form av klumper av ulik størrelse, langs Trøndelagskysten. IUA Bergen region bisto i stabsarbeidet, og en rekke ansatte fra Bergen brannvesen ble involvert.

I mai 2025 gjennomførte Kystverket en større oljevernøvelse, «Øvelse Bergen 2025», der scenarioet var grunnstøting av et tankskip utenfor Toska og utslipp av 600 kubikkmeter olje i Hjeltefjorden. Rundt 70 personer fra Kystverket, Equinor og IUA Bergen region KO trente på samordnet innsats, bruk av lenser og opptak av olje i kystnære farvann, samt på stabsarbeid.

IUA Bergen region KO inngikk i 2024/2025 en rammeavtale med AllMaritim AS for anskaffelse av oljelenser med fast flytelegeme, for å styrke beredskapen mot akutt forurensning. Denne rammeavtalen sikrer tilgang på nødvendig materiell for å håndtere oljeutslipp i sjøen. 1 462,5 meter nye havnelenser av typen ECOSOLID 250 ble i 2025 anskaffet gjennom den nye rammeavtalen. 25. november var de nye havnelensene på plass i Bergen.

Rene og urene soner ved brannstasjoner – tiltak for bedre arbeidsmiljø

Arbeidstilsynet stiller krav om at brannstasjoner skal ha tydelig adskilte rene og urene soner. Formålet er å hindre at ansatte blir eksponert for helsefarlige og giftige stoffer. Det skal derfor etableres slike soner ved Bergen hovedbrannstasjon og brannstasjonene i Åsane, Arna og Laksevåg. Ombyggingen i Åsane startet i september 2025, og forventes ferdig innen utgangen av 2027. Det pågår arbeid med tegninger og planlegging for hovedbrannstasjonen og Arna brannstasjon parallelt med prosjektet i Åsane. Bygging av ny brannstasjon i Bergen vest ligger utenfor gjeldende handlings- og økonomiplan. I langtidsplanen for 2026–2039 er konseptutredningen likevel fremskyndet, og arbeidet skal starte allerede neste år.

Laksevåg brannstasjon tas ut av prosjektet dersom byggingen av den nye brannstasjonen i Bergen vest starter som planlagt når tomten blir tilgjengelig i juni 2028. I 2024 og 2025 ble det gjennomført et midlertidig HMS-tiltak ved Laksevåg brannstasjon. Tiltaket reduserer risiko for eksponering frem til ny stasjon står ferdig eller ombygging kan gjennomføres.

Samarbeid mellom Askøy brann og redning og Bergen brannvesen

Det ble i 2025 etablert et prosjekt som skal utrede ulike modeller for samarbeid mellom Askøy brann og redning og Bergen brannvesen. Askøy brann og redning igangsatte i 2025 en prosess for å vurdere tettere samarbeid eller mulig sammenslåing med Bergen brannvesen. Bakgrunnen for denne prosessen er de økende kravene til beredskap, kompetanse, dokumentasjon og ressursutnyttelse i brann- og redningstjenesten. Samarbeid vurderes som et virkemiddel for å oppnå bedre fagmiljø, styrket forebyggende- og beredskapsmessig arbeid, og mer bærekraftige tjenester til nytte for innbyggerne i begge kommuner.

Prosjektet ble politisk behandlet i formannskapet i Askøy kommune 03.06.25 og i byrådet i Bergen 24.06.2025. Prosjektet hadde oppstart i august, og sluttrapporter med anbefalinger skal behandles politisk i løpet av 2026. Arbeidsgruppene har levert sine rapporter, men prosjektet kommer ikke til en konklusjon før en intensjonsavtale er politisk behandlet og det er utarbeidet en risiko- og sårbarhetsanalyse.

Regional risiko- og sårbarhetsanalyse

I regi av de tre regionale samarbeidene Vest 110, Vest brann- og redningsregion KO og IUA Bergen regionen KO startet arbeidet med en regional ROS-analyse for brann- og redningsområdet i 2025. Analysen omfatter 42 kommuner i Vestland og har som målet å skape felles forståelse for utfordringsbildet i regionen og et datagrunnlag som gir felles planverk og konsekvensutredninger. For regionen og kommunene vil dette arbeidet bidra til å oppfylle krav gitt i styrende dokumentasjon, samt anbefalinger for effektiv ressursutnyttelse og samhandling. I tillegg vil brannvesenet gjennom dette arbeidet få på plass reviderte beredskapsplaner og konsekvensvurderinger for Vest 110, ny beredskapsplan for IUA Bergen og revidert plandokument for Vest brann- og redningsregion.

Nøkkeltall for tjenesteområdet (aggregerte tall)

Indikator	2023	2024	2025
Antall bygningsbranner	157	173	142
Antall omkomne i bygningsbranner	3	4	2
Antall utrykningsoppdrag	3 284	3 341	3 400
Antall tilsyn i særskilte objekter	217	297	328
Antall tilsyn i boenheter	7673	7560	8230
Antall feiinger i røykløp	708	613	332

Det er en betydelig nedgang i antall bygningsbranner i 2025 sammenlignet med året før. Av de 142 bygningsbrannene var 96 branner i private boliger.

To personer omkom i Bergen som følge av brann i 2025. 15. januar hentet røykdykkerne ut en omkommet person fra en overtent enebolig i Hausdalsvegen i Fana. Det viste seg senere at mannen ikke omkom som følge av brannen. Tre uker senere, 7. februar, omkom en mann i en boligbrann i Arna mens en kvinne ble hardt skadet. En kvinne omkom i en boligbrann i Fyllingsdalen 2. oktober.

Antall feiinger har gått ned i forhold til tidligere år. Ny lokal forskrift legger til grunn at tilsynene skal avdekke feiebehovet, og nye erfaringstall viser at feiebehovet er lavere enn forventet. Dermed feies det nå kun på røykløp der det faktisk er behov for det, uavhengig av tidligere feiefrekvens. Det har ført til færre registrerte feieoppdrag, men samtidig mer målrettet og risikobasert bruk av ressurser.

Aktivitetsnøkkeltall

110-sentralen

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Anrop 110 - sentralen	13 040	17 637	16 292	18 709
Totalt antall utalarmeringer til brann- og redningsoppdrag	7 982	7 796	7 906	7 862

Brannforebyggende arbeid

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Brannforebyggende arbeid, boligtilsyn	7 402	8 195	8 185	8 230
Brannforebyggende arbeid, feiing	1 432	725	613	332

Sammenligning med andre kommuner

	Bergen 2024	Bergen 2025	Oslo Trondheim kommune	Stavanger	ASSS uten Oslo	
Prioritet						
Netto driftsutgifter til funksjon 338 pr. innbygger *)	56	57	91	97	81	
Netto driftsutgifter til funksjon 339 pr. innbygger *)	942	941	725	856	760	
Dekningsgrad						
Årsverk til funksjon 338 pr. 1000 innbyggere	0,20	0,19	0,12	0,21	0,16	
Årsverk til funksjon 339 pr. 1000 innbyggere	0,64	0,66	0,47	0,43	0,45	
Kvalitet						
Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (kr) *)	1 526	1 572	1 243	586	450	576

*) Inflasjonsjustert med deflator

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Justert budsjett 2025		Regnskap 2025			
	Regnskap 2024	Just. bud.	Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
Forebygging branner og ulykker	25,5	28,2	30,9	-2,7	28,2	-0,1
Feiing og tilsyn	-3,9	-3,7	40,7	-44,3	-3,6	-0,1

Årsmelding 2025

Tjeneste	Regnskap 2024	Justert budsjett 2025	Regnskap 2025			
			Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
Beredskap mot branner og ulykker	245,7	257,6	324,6	-67,4	257,2	0,4
Alarmtjenester	4,1	5,4	88,5	-83,3	5,3	0,1
Selvkostrenter - boligbrannsikkerhet	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
Sum	271,3	287,5	484,8	-197,7	287,1	0,4

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Regnskap 2025			
			Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
1-Byrådsleders avdeling	0,9	0,8	0,9	-0,2	0,8	0,0
2-Byrådsavdeling for finans	23,1	24,2	31,1	-6,8	24,3	-0,1
5-Byrådsavdeling for byutvikling	247,3	260,5	444,9	-184,8	260,1	0,4
90-Fellesposter - bykassen	0,0	2,0	7,9	-6,0	1,9	0,1
Sum	271,3	287,5	484,8	-197,7	287,1	0,4

Kommentar til status økonomi

Byrådsavdeling for byutvikling hadde i 2025 et samlet mindreforbruk på 0,4 mill. på tjenestoområde 07 - Brannvesen. Resultatet er en bedring på 1,9 mill. i forhold til det forventede merforbruket på -1,5 mill. som ble meldt til 1. og 2. tertial. Resultatforbedringen skyldes blant annet utsettelse av enkelte kostnader til 2026 og en korrigert investering som ved en feil var ført i driftsregnskapet.

Det samlede avviket kan i stor grad tilskrives merforbruk på tjenesten Feiing og tilsyn (-0,15 mill.) og mindreforbruk på tjenesten Beredskap mot branner og ulykker (0,5 mill.). På andre tjenester er det kun mer- og mindreforbruk av mindre størrelser som samlet utgjorde et mindreforbruk på 0,05 mill. i 2025.

Feiing og tilsyn (merforbruk på 0,15 mill.)

Tilsynsaktiviteten etter ny forskrift har gitt gode erfaringer, og 2025 er det første året med full drift etter innføringen. Tilsynene avdekker behovet for feiing og faktureres som et fast årlig beløp. Eventuell feiing utføres ved behov og faktureres separat. Modellen sikrer at ressurser ikke brukes på å feie rene pipeløp, samtidig som brannforebyggerne unngår unødvendig eksponering for helsefarlige stoffer.

Etter sommeren var det en markant økning i sykefraværet sammenlignet med tidligere i året. Det høye fraværet bidro til utfordringer i den daglige driften, og tilsynsaktiviteten ble lavere enn planlagt og målet om 10 000 tilsyn per år ble ikke nådd i 2025.

I 2025 ble det gjennomført 7 514 tilsyn i boliger med fyringsanlegg og 332 feieoppdrag. Nedgang i aktiviteten, og dermed inntekter, bidro til at tjenesten endte med et negativt resultat etter kalkulatoriske renter på investeringer på 0,35 mill. i 2025. Feiing og tilsyn er et selvkostområde og eventuelle overskudd settes på fond mens underskudd dekkes ved bruk av fond.

Selvkostfondet for feiing og tilsyn var ved inngangen av 2025 på 0,2 mill. og ble dermed brukt opp i 2025. Det resterende underskuddet på 0,15 mill. er et fremførbart underskudd som i 2025 får direkte

virkning på bykassen. Innen de neste 5 år tilbakeføres dette til bykassen ved at selvkostområdet salderes med tilsvarende overskudd.

For 2026 er gebyrene basert på 400 feiinger og 10 000 tilsyn.

Beredskap mot branner og ulykker (mindreforbruk på 0,5 mill.)

I 1. og 2. tertial ble det meldt om et forventet merforbruk på tjenesten Beredskap mot branner og ulykker på -1,5 mill. som følge av høyt sykefravær og overtidbruk. I løpet av 3. tertial ble resultatet imidlertid snudd fra et merforbruk til et mindreforbruk på 0,5 mill. Årsaken til resultatforbedringen kan i hovedsak tilskrives tre faktorer:

- Kritisk gjennomgang av kostnader og gjennomføring av kostnadskutt
- Utsettelse av serviceintervall på biler tilknyttet tjenesten
- Korrigering av feilført beløp i driftsregnskapet

Samlet utgjorde disse faktorene en resultatforbedring på ca. 2,0 mill.

Sykefraværet i Bergen brannvesen økte betydelig første halvår i 2025 og holdt seg stabilt på et høyt nivå. Lav bemanning og økt sykefravær skapte store utfordringer for driften på beredskapsavdelingen, og bruken av overtidsvakter ved fravær har vært stor. Hver 24-timersvakt for å erstatte fravær kostet i 2025 17 000 kroner. Årsakene til det høye overtidsbehovet var blant annet:

- Vedvarende høyt sykefravær
- Lovpålagte øvelser og kurs
- Aspirantopptak
- Lav grunnbemanning

Tiltak som aspiranter og sommervikarer dempet behovet noe, og uten disse ville overtidsbruken vært betydelig høyere.

Med bakgrunn i dette, ble det i 1. og 2. tertial meldt om et forventet avvik ved årsslutt på 1,5 mill.

For å redusere avviket ble det iverksatt umiddelbare tiltak, både for å få ned sykefraværet, og overtidskostnader knyttet til dette.

Alle kostnadsposter ble gjennomgått, og utgifter ble kuttet der det var mulig. På grunn av driftsutfordringer og begrenset tilgang på biler i den kritiske beredskapen, ble det årlige vedlikeholdet og servicen av de operative bilene utsatt fra november til et tidspunkt hvor tilstrekkelig antall reservebiler var tilgjengelig. Dette medførte at serviceintervallet ble endret til januar/februar hvert år.

Vedlikehold og service av bilparken er ressurskrevende, og utsettelsen av serviceintervallet bidro til å redusere avviket i 2025 med 1,0 mill.

I forbindelse med årsoppgjøret ble det avdekket at et innkjøp som skulle vært ført i investeringsregnskapet ved en feil var blitt ført i driftsregnskapet. Denne korrigeringen forbedret resultatet med 1,0 mill.

På **sentrale budsjettposter (Fellesposter – bykassen)** skyldes mindreutgiften i hovedsak arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon. Arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon avsettes ved årsslutt, i

motsetning til øvrig sykelønnsrefusjon som føres løpende gjennom året. Dette skyldes tekniske forhold. Avviket må derfor ses i sammenheng med avvik på øvrige byrådsavdelinger.

Status mål

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål 2025	Resultat 2025	Statusbeskrivelse mål
Omstillingsdyktig og økonomisk bærekraftig kommune	I Bergen skal ingen uerstattelige nasjonale kulturminner gå tapt i brann	Antall tap av uerstattelige nasjonale kulturverdier i brann (den offisielle statistikken fra Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap)	0	0	Det har ikke vært registrert tap av kulturminner i 2025.
Trygg by i alle livsfaser	I Bergen skal ingen omkomme som følge av brann	Antall omkomne som følge av brann (den offisielle statistikken fra Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap)	0	2	En kvinne omkom i boligbrann i oktober i Fyllingsdalen, og en mann i boligbrann i Arna i februar.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
HØP 25-28 Merknad 11.	HØP 25-28 Merknad 11. Dekontamineringsvask, Bergen Brannvesen Bystyret ber byrådet om at dekontamineringsvask for utstyr sikres innenfor rammen til Bergen Brannvesen. Denne typen periodisk vask er et tiltak for å forebygge kreft blant brannfolk, og tiltaket er pilot i Norden etter initiativ fra blant annet «Brannmenn mot kreft».	Bergen brannvesen har inngått avtale med Decontex Nor om dekontaminering av brannbekledning. Bekledning som har vært eksponert for røyk og skadelige gasser, blir ikke helt rent i tradisjonell vask. For at tekstilene skal bli 100 % fri for skadelige stoffer, må de dekontamineres. I denne prosessen brukes det flytende CO2, som er den eneste kjente metoden for fullstendig rengjøring av tekstiler og membran i branntøy.
Rev. budsj. 25 Verbalforslag 14.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 14. Brannberedskap Bystyret ber byrådet følge situasjonen for Bergen Brannvesen tett med tanke på brannberedskap.	Byrådet har en tett styringsdialog med brannvesenet og følger dette opp via styringsdialogen.

Investeringer

Beløp i mill. kr

Investeringsprosjekt	Saksref.	Godkj.vedtak	Totalbudsjett		Vedtatt ferdigår	Estimert ferdigkvartal	Årets budsjett		
			Vedtatt	Totalprognose			Just. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Arna brannstasjon - prosjektutvikling		IA	4,0	4,0	2028	4.kv. 2026	0,9	0,8	0,1
Bergen Vest ny brannstasjon - prosjektutvikling		IA	52,9	52,9	2026	4.kv. 2030	2,0	0,1	1,9
Bilpark brann		-	-	-	Løpende	Løpende	27,2	19,7	7,5
ENØK-prosjekter		-	-	-	Løpende	Løpende	1,8	1,1	0,7
Fana brannstasjon - nybygg	BY 80/19	115,0	168,7	168,7	2020	Ferdig	0,9	4,5	-3,6
Hovedbrannstasjon – ombygging		IA	4,0	4,0	2028	4.kv. 2026	0,8	0,5	0,3
Mindre bygginvesteringer - sekkepost		-	-	-	Løpende	Løpende	6,5	8,8	-2,3
Naust til brannbåten (Sjøbrand) – prosjektutvikling	343/22	IA	7,3	7,3	2026	4.kv. 2026	1,5	0,0	1,5
Nytt oppdragshåndteringssystem 110 - sentralene		IA	11,8	11,8	2024	Ferdig	3,5	2,5	1,1
Utskifting Oljeutskillere i brannstasjonene i Åsane, Arna og Laksevåg	1061/25	IA	0,3	0,3	2026	4.kv. 2026	0,3	0,0	0,3
Åsane Brannstasjon - ombygging	BY 118/25	50,5	50,5	50,5	2026	4.kv. 2026	13,0	12,8	0,2
Sum øvrige prosjekter							0,3	0,0	0,3
Sum							58,7	50,7	8,0

Statustekst investeringer

Arna brannstasjon - prosjektutvikling

Omfattende forskning viser at brannfolk er betydelig mer utsatt for å utvikle en rekke kreftsykdommer enn befolkningen generelt. Arbeidstilsynet stiller krav om ren og skitten sone i brannstasjoner som et viktig tiltak for å redusere risikoen. Dette medfører behov for ombygging av brannstasjoner av eldre dato, og tilrettelegging for å tilpasse lokalene til kravet. Budsjettet skal dekke kostnader til planlegging og utvikling av prosjektet, mens budsjett for gjennomføringsfasen inngår i sekkepost inntil videre. Årets mindreforbruk skyldes lavere aktivitet enn anslått. Årsavviket medfører ikke justering av totalprognose.

Bergen Vest ny brannstasjon - prosjektutvikling

Dagens brannstasjon på Laksevåg dekker ikke dagens krav til skille mellom ren og skitten sone. Riktig plassering av brannstasjoner er avgjørende for at brannvesenet skal kunne overholde sine pålagte utrykningstider og yte tidlig innsats og i forhold til objekter som ligger innenfor kravet om ti minutters innsatstid. Utbyggingen av Sotrasambandet står sentralt i de strategiske vurderingene av relokaliseringen av Laksevåg brannstasjon. Det er satt i gang et arbeid med verifikasjon av to alternative konsepter for bygging av ny brannstasjon. Budsjettposten skal dekke kostnader til planlegging og utvikling av prosjektet, mens budsjett for gjennomføringsfasen inngår i sekkepost inntil videre. Årets mindreforbruk skyldes lavere aktivitet enn anslått. Årsavviket medfører ikke justering av totalprognose.

Bilpark brann

Bergen brannvesen har fått levert et nytt høyderedskap (lift). Liften har en arbeidshøyde på 22 meter og er en av de minste og mest kompakte liftene av typen Bronto Skylift - perfekt for effektiv redning og brannslukking i trange gater. Den nye liften skal erstatte et av de eldre høyderedskapene og skal plasseres i Sandviken brannstasjon. Den skulle opprinnelig leveres i 2022, men på grunn av betydelige forsinkelser fra leverandøren ble den ikke levert før i 2025.

I 2025 var det planlagt leveranse av to mannskapsbiler til en verdi av kr 15,5 mill., men kun en av bilene ble levert innen årsskiftet, noe som bidro til et mindreforbruk på kr 7,9 mill. i 2025.

Chassis til mannskapsbilene som skal leveres i 2026 er betalt i 2025.

ENØK-prosjekter

I Grønn Virksomhet - Klima og miljøplan for Bergen kommunes virksomhet - ble det vedtatt en målsetting om at energibruk i kommunale bygg skal reduseres med 30 % innen 2030, sammenlignet med 2019. Typiske ENØK-tiltak som skal gjennomføres er:

- Skifte ut defekt luft/vann-varmepumpe, ombygging varmesentral
- Tiltak for å kontrollere radon i utsatte bygg
- Bytte eldre varmegjenvinner mot roterende gjenvinner i ventilasjonsanlegg
- Innregulering av varmeanlegg
- Nyinstallasjon og utskiftning av anlegg for sentral driftsstyring (SD-anlegg)
- Installasjon av solfangere
- Enkel automatisering av styring av panelovner
- Installere varmepumpe i bygg med vannbåren varme

Det er i 2025 fattet gjennomføringsvedtak for fem nye tiltak. Videre er det enkelte prosjekter som ble startet opp i 2024 og som går over flere år, og flere utredninger som gjelder fremtidige prosjekt pågår også. Det største prosjektet innenfor budsjettposten er Arna Brannstasjon - oppgradering av ventilasjon hvor samlet kostnad for tiltaket forventes å bli ca. kr 14 mill.

Andre store prosjekter i 2025 var Fjellsiden Barnehage - oppgradering av ventilasjon og Jekteviken 6a - etterisolering av fasade. Begge prosjekter med en forventet kostnad på ca. kr 2,5 mill.

Fana brannstasjon - nybygg

Brannstasjonen på Paradis er avviklet, og det er oppført en ny brannstasjon i Rådal i Fana bydel. Den ble tatt i bruk 3. kvartal 2024. Da utførende entreprenør gikk konkurs høsten 2024 gjenstod det noe arbeid, blant annet slutføring av rekkefølgekrav. Dette arbeidet er nå ferdigstilt. Prøvedrift og overlevering av riksveganlegget til Statens Vegvesen pågår. Det pågår også avklaringer mot konkursboet knyttet til sluttoppgjøret. Endelig projektkostnad kan først fastsettes når avklaringene med boet er gjort. Det er forventet at økonomiske forpliktelser kan avsluttes i løpet av 2026. Årets merforbruk skyldes høyere aktivitet enn anslått. Årsavviket medfører foreløpig ikke til justering av totalprognose.

Hovedbrannstasjon – ombygging

Omfattende forskning viser at brannfolk er betydelig mer utsatt for å utvikle en rekke kreftsykdommer enn befolkningen generelt. Arbeidstilsynet stiller krav om ren og skitten sone i brannstasjoner som et viktig tiltak for å redusere risikoen. Dette medfører behov for ombygging av brannstasjoner av eldre dato, og tilrettelegging for å tilpasse lokalene til kravet. Budsjettet skal dekke kostnader til planlegging og utvikling av prosjektet, mens budsjett for gjennomføringsfasen inngår i sekkepost inntil videre. Årets mindreforbruk skyldes lavere aktivitet enn anslått. Årsavviket medfører ikke justering av totalprognose.

Mindre bygginvesteringer - sekkepost

Midlene benyttes til å gjennomføre rehabiliteringsprosjekter og andre oppgraderinger i kommunens bygningsmasse og kan bli brukt på alle tjenesteområder i kommunen. Midlene benyttes også til å bytte ut, eller oppgradere, tekniske anlegg med utgått levetid. Eksempler på dette er brannvarslingsanlegg, elektriske anlegg, pasientvarslingsanlegg, ventilasjonsanlegg, SD-anlegg, heiser og investeringer knyttet opp mot digitalisering. Det utarbeides årlige vedlikeholdsplaner og prioriteringer basert på tekniske tilstandskartlegginger og kommunens fremtidige arealbehov.

Det er i 2025 bevilget midler til ca. 50 nye prosjekter. Videre ble det i løpet av året gjennomført eller startet opp ca 20 utredninger/prosjekteringer.

De største enkeltprosjektene er oppgradering i Jekteviken 5 og 6a, etablering av støyskjerm ved Sælen oppvekstun, ny gapahuk i Sollien barnehage, oppgradering yttertak ved Arna Helseheim, samt nytt skolekjøkken på Kalvatræet skole. Ved årsskifte var det gjenstående ca kr 4,2 mill. i udisponerte midler uten vedtak. Samtidig var det enkelte prosjekter med merforbruk, og det er naturlig å se dette i sammenheng.

Naust til brannbåten (Sjøbrand) – prosjektutvikling

Bergen brannvesen har siden 2018 manglet en permanent tilfredsstillende lokasjon for brann- og redningsbåten Sjøbrand. Den maritime enheten har 100-120 oppdrag i året. Redningsdykkertjenesten til Bergen brannvesen er den eneste i kommunen, og den eneste døgnkasernerte redningsdykkertjenesten i Vestland. For å sikre operativ evne og lav responstid er det viktig at fartøyet er strategisk plassert i forhold til Sandviken brannstasjon, hvor redningsdykkertjenesten holder til. Det er viktig med en permanent løsning med overbygd kaiplass/naust som sikrer kort utrykningstid ved hendelser, ivaretar god og forsvarlig HMS for mannskaper og skjermer allmennheten for uønskede hendelser under utrykning. Det er også viktig å ta vare på båt og utstyr samt gi mulighet for god samhandling med andre nødetater. Budsjettposten skal dekke kostnader til planlegging og utvikling av prosjektet, mens budsjett for gjennomføringsfasen inngår i sekkepost inntil videre.

Prosjektet er forsinket da reguleringsplanen for området ikke er ferdigstilt.

Nytt oppdragshåndteringssystem 110 - sentralene

Oppdragshåndteringsverktøyet i 110-sentralene har nå vært i drift en god stund, og erfaringene så langt er positive. Med LocusEmergency oppdragshåndteringsverktøy (LEO) ble alle sentralene tilknyttet samme sentraliserte system. Det gir nye samarbeidsmuligheter og sentralene kan overta hverandres oppgaver i gitte situasjoner. Systemet har bidratt til bedre oversikt, samhandling og effektivitet i håndteringen av oppdrag. Det pågår et kontinuerlig arbeid med forbedringer, og nye oppdateringer blir jevnlig implementert. Dette sikrer at verktøyet til enhver tid er tilpasset behovene i operativ tjeneste, og at det holder tritt med teknologisk utvikling og sikkerhet. Gjennom tett dialog med brukerne og systemleverandøren jobbes det aktivt med å identifisere forbedringsområder og utvikle funksjonalitet som styrker både kvalitet og kapasitet i tjenesten. Det har vært noen mindre kostnader i 2025, men prosjektet er nå i drift og ferdigstilt.

Prosjektet endte med et mindreforbruk i 2025. Mindreforbruket skyldes forsinkelser i prosjektet. I tillegg fikk Nasjonalt kommunesamarbeid for 110-sentralene interkommunalt samarbeid (NKS110 IKS) økt sin låneramme i 2025. Dette medførte at NKS 110 IKS påtok seg kostnadene for resten av investeringene i samarbeidet.

Utskifting Oljeutskillere i brannstasjonene i Åsane, Arna og Laksevåg

Forurensningsforskriften kapittel 15 og 15A stiller krav til at oljeutskillere skal være riktig dimensjonert og i stand til å fjerne olje og andre forurensninger fra avløpsvann før det slippes ut. Dette gjelder særlig ved vask av kjøretøy og utstyr, hvor det kan forekomme oljeholdig avrenning.

Brannstasjonene Åsane, Arna og Laksevåg mangler godkjente oljeutskillere i henhold til krav i forurensningsforskriften kapittel 15 og 15A, og det er behov for å se på hvilke løsninger som er mulige for å innfri disse kravene. Det ble i byrådssak 1061/25 satt av et mindre beløp for å se nærmere på dette.

Bergen brannvesen har derfor, i samarbeid med Etat for bygg og eiendom, startet arbeidet med å kartlegge behov og kostnader for nødvendige tiltak. I andre tertial ble det gjennomført et oppstartsmøte mellom etatene. Grunnet forsinket oppstart av prosjektet påløp det ingen kostnader i 2025.

Åsane Brannstasjon - ombygging

Omfattende forskning viser at brannfolk og er betydelig mer utsatt for å utvikle en rekke kreftsykdommer enn befolkningen generelt. Arbeidstilsynet stiller krav om ren og skitten sone i brannstasjoner som et viktig tiltak for å redusere risikoen. Dette medfører behov for ombygging av brannstasjoner av eldre dato, og tilrettelegging for å tilpasse lokalene til kravet. Denne budsjettposten gjelder ombygging av Åsane brannstasjon. Arbeidet er godt i gang, og forventes ferdigstilt i løpet av 2026.

08-Samferdsel

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet omfatter bygging, forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale veier, gater og broer, inkludert trapper, veimurer, gjerder, fartsdumper, sluker og stikkrenner. Kommunale veier skal være trafikksikre og til enhver tid ha god veibelysning. Det skal tilrettelegges for gange og sykkel, og universell utforming skal ivaretas i størst mulig grad.

Videre omfatter tjenesteområdet håndheving av parkeringsbestemmelsene og deler av politivedtektene. Saksbehandling av søknader om parkeringstillatelse for forflytningshemmede, forvaltning av boligsoneordningen, piggdekkgebyr, utleie og bruk av offentlig areal hører også til tjenesteområdet.

Arbeidet utføres i hovedsak av Bymiljøetaten, men tjenesteområdet krever også bidrag fra og samarbeid med en rekke andre etater og avdelinger i kommunen.

Viktige begivenheter

- Ekstreme snømengder i januar medførte betydelig ressursbruk og kostnader til bortkjøring av snø for å sikre fremkommelighet.
- Pilotprosjektet med snødeponi på Sukkerhusbryggen ble gjennomført med miljøovervåking.
- "Gåby"-piloten på Nordnes ble videreført og utvidet i samarbeid med Vestland fylkeskommune. To fysiske tiltak for gående ble realisert, og ordningen videreføres i kommende vintersesong.
- I 2025 ble det gjennomført 45 000 m² dekkelegging/asfaltering på 18 strekninger
- Det ble gjennomført anskaffelse og inngått avtale med entreprenør i 2025 om universell utforming i gangfelt (taktile heller) og det er planlagt for rundt 30 lokasjoner fra våren 2026.
- Det er gjennomført etterkontroll på cirka 50 eksisterende bergsikringer med anbefalinger om videre arbeid.
- Ekstremværet Amy førte til et stort antall velte trær på og ved kommunal veg.
- Det er tildelt kontrakt til entreprenør for trafikksikkerhetsprosjektet i Lyngbøveien.
- Arbeidet med å både planlegge for, og rehabilitere, broer, tunneller, og murer, startet i 2025.
- Totalt ble det etablert cirka 130 nye sykkelparkeringsplasser i Bergen i 2025. Bymiljøetaten har, som del av Miljøløftet, etablert cirka 2 500 meter sykkelvennlige løsninger på kommunalt vegnett, med Lyngfaret og Olaf Ryes vei som de største sykkelprosjektene i 2025.
- Det er etablert og oppgradert 22 gangforbindelser i 2025. Til sammen utgjør dette cirka 2 500 meter, og de fleste av disse er lokalisert i Fyllingsdalen og Åsane.
- Bymiljøetaten har utredet hvordan fremtidig bysykkelordning kan utformes for å sikre delte elsykler gjennom tillatelsesordningen for små elektriske kjøretøy fra 2027. Forberedende arbeid er startet.
- Kommunen tilrettela for bobilparkering på Mindemyren og området ble mye brukt sommeren 2025.

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå			
Drift av nye veianlegg overtatt fra eksterne	460	460	0 Tiltaket drift av nye veianlegg overtatt fra eksterne ble innarbeidet i Bymiljøetatens budsjett og veiene driftes nå likt som andre kommunale veianlegg, mtp. strøing, måking, asfaltering, costing mm.
Sum	460	460	0
Nye tiltak			
Digitalisering samferdsel - driftskonsekvens av investering	2 316	1 530	786 Grunnet forsinkelser i prosjektet ble ikke alle midlene benyttet i 2025. Deler av mindreforbruket er saldert mot kostnader knyttet til Amy.
IT system for bruk av offentlig areal - driftskonsekvens	1 498	1 498	0 Tiltaket er iverksatt - investeringen er ferdigstilt og er i drift.
Driftskonsekvens av investering sykkeltiltak Dokkeveien.	167	167	0 Sykkeltiltak Dokkeveien er i drift og driftskostnadene inngår nå som en del av Bymiljøetatens driftskontrakter på vegdrift.
Sum	3 981	3 195	786
Nye engangstiltak			
Vågsbunnen fri for narkotikasal, renholdspakke	500	500	0 Bymiljøetaten har fortsatt med forsterket renhold i Vågsbunnen og Lille Øvregate. Etaten har vurdert at det ikke er nødvendig å utføre forsterket renhold på Christi Krybbe skole da dette ligger under skolens ansvarsområde. Ettersom miljøet fra Vågsbunnen har flyttet seg rundt i byen, er det oppstått et behov for forsterket renhold flere steder, noe som har medført økte kostnader.
Sum	500	500	0
Kutt			
Reduksjon av gatefeieing på Nesttun	0	0	0
Avvikling av lysstyringsprogrammet "City Touch"	-500	-500	0 Lysstyringsprogrammet Citytouch er avviklet.
Kutt av tilskuddsordning til lag og organisasjoner for rydding langs kommunale veier i bydelene	0	0	0
Kutt i renhold der arrangør har det fulle ansvar for renhold	-150	-150	0 Kuttet er effektivt og kommunen bistår ikke lenger med renhold i forbindelse med arrangementer, der arrangør har det fulle ansvar for renhold.
Redusert renhold av private fortau	0	0	0
Redusert renhold av sidegater tilknyttet store offentlige plasser	-250	-250	0 Tiltaket er iverksatt og costing er redusert fra en gang daglig til 3 ganger i uken i vinterhalvåret for sidegater tilknyttet store

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
			offentlige plasser. Det vil fortsatt kostes en gang daglig i sommerhalvåret.
Redusert renhold av busskur	0	0	0
Redusert tung sikring av arrangementer	-1 000	-1 000	0 Kuttet er effektivt og innarbeidet i Bymiljøetatens budsjetttrammer og det vil være færre arrangementer med tung sikring.
Reduksjon i bruk av konsulenttenester	-889	-889	0 Kuttet er effektivt og bruk av konsulenttenester er redusert.
Redusert bekjempelse av fremmede plantearter	-1 000	-1 000	0 Kuttet er effektivt og innarbeidet i Bymiljøetatens budsjetttrammer og innebærer redusert bekjempelse av fremmede plantearter.
Kurs, seminar og reiser	-66	-66	0 Kuttet er effektivt og innarbeidet i Bymiljøetatens budsjetttrammer.
Redusert renhold av gang- og sykkelvei	0	0	0
Sum	-3 855	-3 855	0
Inntektsendringer			
Parkering Åsane Arena	1 000	1 000	0 Tiltaket Parkering Åsane Arena er innarbeidet i Bymiljøetatens budsjett og forventet inntekt nedjustert i tråd med prognosen.
Fjerne elbilrabatt i boligsoner	-3 500	-3 500	0 Tiltaket Fjerne elbilrabatt i boligsoner er innarbeidet i Bymiljøetatens budsjett og forventet inntekt er oppjustert i tråd med prognosen.
Sum	-2 500	-2 500	0
Sum tiltak	-1 414	-2 200	786

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå			
Mindreinntekt billettinntekter for nyetablerte parkeringsplasser	2 500	2 500	0 Tiltaket er innarbeidet i Bymiljøetatens budsjett og forventet inntekt er nedjustert i tråd med prognosen.
Merinntekter uteservering på offentlig grunn	-2 000	-2 000	0 Tiltaket er innarbeidet i Bymiljøetatens budsjett og forventet inntekt er oppjustert i tråd med prognosen.
Forventet merinntekt piggdekkoblater	-1 500	-1 500	0 Tiltaket Forventet merinntekt piggdekkoblater ble etter 1. tertial innarbeidet i Bymiljøetatens budsjett og forventet inntekt ble oppjustert i tråd med prognosen. Salg av piggdekkoblater endte i 2025 med en merinntekt på kr 0,9 mill. i forhold til den oppdaterte prognosen.
Forventet mindreinntekt boligsone	1 000	1 000	0 Tiltaket er innarbeidet i Bymiljøetatens budsjett og forventet inntekt er nedjustert i tråd med prognosen.
Sum	0	0	0

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Inntektsendringer			
Gebyrinntekter parkering - forventet merinntekt	-1 000	-1 000	0 Tiltaket Gebyrinntekter parkering - forventet merinntekt ble etter 2. tertial innarbeidet i Bymiljøetatens budsjett og forventet inntekt ble oppustert i tråd med prognosen. Gebyrinntekter parkering endte i 2025 med en merinntekt på kr 2,0 mill. i forhold til den oppdaterte prognosen da nedgangen i inntekter mot slutten av året ble mindre enn forventet.
Kontrollsanksjoner - forventet merinntekt	-1 400	-1 400	0 Tiltaket Kontrollsanksjoner - forventet merinntekt ble etter 2. tertial innarbeidet i Bymiljøetatens budsjett og forventet inntekt ble oppustert i tråd med prognosen. Kontrollsanksjoner endte i 2025 med en merinntekt på kr 0,8 mill. i forhold til den oppdaterte prognosen.
Sum	-2 400	-2 400	0
Sum tiltak	-2 400	-2 400	0

Utvikling og utfordringer

Forvaltning av større konstruksjoner

Bymiljøetaten har de siste årene arbeidet mye med å kartlegge tilstand og vedlikeholdsetterslep på kommunale broer, murer, tunneler og kulverter. I 2025 er det blant annet arbeidet med en systematisk tilnærming til vedlikeholdsplanlegging for kommunens cirka 230 offentlige veibroer, som vil danne grunnlaget for fremtidige prioriteringer. Det er også gjennomført egne inspeksjoner av utsatte murer og tunneler, og det er startet opp rehabiliteringstiltak og vedlikeholdstiltak på flere broer, murer og tunneler. Vedlikeholdsetterslepet på større konstruksjoner utgjør en betydelig, fremtidig risiko, og arbeidet med dette vil holde frem i 2026.

Systematisk vedlikeholdsplanlegging for offentlig, kommunal vei

På samme måte som for de store konstruksjonene, eksisterer det et betydelig vedlikeholdsetterslep på kommunens veinett. I siste halvdel av 2025 startet Bymiljøetaten arbeidet med en systematisk vedlikeholdsplanlegging, som i første omgang vil handle om å hente inn nødvendig informasjon og fakta om tilstanden på veinettet. Dette vil i fremtiden danne grunnlaget for kommunens prioriteringer med tanke på vedlikehold og rehabilitering av veinettet.

Veilys

Svært mange av veilysene langs kommunale veier og parker eies i dag av Eviny, som også har forvaltet, driftet og vedlikeholdt disse på vegne av kommunen. I 2025 meldte Eviny at de ikke lenger kan stå for disse tjenestene, samt at det var ønskelig å se på en overføring av lysene til Bergen kommune. I siste halvdel av 2025 har kommunen ved Bymiljøetaten hatt dialog med Eviny rundt kortsiktige løsninger for drift- og vedlikehold, samt samtaler rundt leie- og kjøpsavtaler for veilysene. Arbeidet fortsetter i 2026.

Deponering av snø ved større snøfall

Forsvarlig håndtering av brøytesnø er et lovkrav, snø kan ikke dumpes på sjø uten tillatelse. Dette krever gode miljøløsninger, avklarte arealer og nødvendige tillatelser. I 2025 fikk Bymiljøetaten prøvd ut pilot for deponering av brøytesnø på Sukkerhusbryggen. Prøver fra snødeponipiloten viste at snøen inneholder boss, mikroplast og høye verdier av sink og PAH (Polysykliske aromatiske hydrokarboner - samlebetegnelse på stoffer av tjære, kreosot og råolje). Erfaringene fra piloten og miljøprøver av snøen i 2025 har gitt grunnlag for håndtering av brøytesnø for vinteren 2025/2026.

Trafikksikkerhet

Det er etablert fortau og oppstramming av kryss i Apeltunvegen, og Søndre Øyjorden. I tillegg har det pågått prosjekteringsarbeid i Geithusveien, Grendatunveien, Øvre Sandviksveien og Bjørndalsskogen.

Bymiljøetaten har i 2025:

- svart ut cirka 270 trafikkhenvelser
- bestilt 17 trafikktegnninger
- gjennomført fem trafikksikringstiltak

Noen målinger er skjøvet til 2026. Det er i tillegg utført tre trafikkanalyser, samt en hastebestilling av sikringsplan i Ladegårdsveien 70. Tiltak prioriteres etter behov for trafikksikkerhet.

Bedre beslutningsgrunnlag gjennom digitalisering

Det pågår et større digitaliseringsarbeid med formål om en samlet oversikt over alle objekter som Bymiljøetaten har ansvar for. Parallelt må årsdøgntrafikk-kartlegging (ÅDT) og tilstandsvurdering videreutvikles, med publisering i nasjonal vegdatabase og bruk i vedlikeholds- og investeringsplaner. Kartlegging av ÅDT gir et gjennomsnittall for hvor mange kjøretøy som passerer et bestemt punkt i løpet av et døgn over et helt år, og gir viktig informasjon både om kapasitetsbehov og om slitasje på infrastrukturen i framtiden.

Gåby-piloten og samarbeid med Vestland fylkeskommune

I vintersesongen 2024/2025 overtok Bymiljøetaten vinterdriften av fylkeskommunale veier på Nordnes, mens Vestland fylkeskommune dekket kostnadene. Erfaringene fra dette forsøket var positive, og samarbeidet ble derfor utvidet våren 2025 til også å omfatte drift i sommersesongen. Ordningen videreføres nå inn i kommende vintersesong. Målet med piloten har vært å undersøke om færre driftsaktører kan gi et bedre resultat for publikum, særlig for gående. I perioden har det også vært avholdt møter mellom veieierne for å vurdere mulighetene for å utvide samarbeidet til andre områder.

Gåby-piloten legger i tillegg vekt på tiltak som styrker samspillet i trafikken for å gjøre det attraktivt og trygt og gå. I perioden er to slike tiltak realisert; en gangsgang i slusen mellom Vestre Murallmenningen og Halvkannebakken, koblet på eksisterende fortau i Markeveien. Det andre tiltaket er en utvidelse av trafikkøy/forhøyet gangareal ved nedkjøring til Klostergarasjen, inkludert nedsenk av fortauskanter fem steder. Begge tiltakene er delfinansiert med EU-midler og tilskudd fra Vestland fylkeskommune.

Bysykler

Bysykkelordningen ble innført sommeren 2018 og er et viktig strategisk virkemiddel for å øke sykling og styrke fleksibilitet i kollektivtilbudet. Ordningen har vært et helårstilbud siden oppstart, men vintertilbudet ble betydelig redusert vinteren 2024/2025 for å redusere kommunens kostnader. I 2025 ble antall turer redusert med cirka 25 prosent.

Høsten 2025 ble opsjonen for et ekstra avtaleår innløst. Ettersom vinterdrift er tatt ut av avtalen, innebærer dette i praksis at bysyklene vil være tilgjengelig ut sesongen 2026.

Bymiljøetaten ferdigstilte i 2025 en utredning av en framtidig bysykkelordning, som ble behandlet i bystyret i sak [321/25](#) i oktober.

Forskriftsarbeid

Forskrift om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn ble revidert 19. desember. Endringene skal sikre at utleie av små elektriske kjøretøy kan skje på en god måte, og legge til rette for at den fremtidige bysykkelordningen kan samkjøres med tillatelsesordningen fra 2027. Endringene handler om å endre varigheten på tillatelsene som tildeles, gjøre tilpasninger i utvelgelseskriteriene og endre måten gebyret fordeles på. I tillegg har kommunen nå adgang til å regulere ulike kjøretøy ulikt.

Ny forskrift om parkeringstillatelse for bildeling ble vedtatt og kunngjort i 2025. Arbeidet med oppfølging av denne fortsetter i 2026. Revidert forskrift om avgiftsbelagt boligsoneparkering ble sendt på høring før jul 2025 med høringsfrist 23.01.2026.

Mobilpunkt og ladepunkt for elbiler på offentlig vei

Arbeidet med å innføre nye priser på kommunens ladetjenester, i tråd med byrådets vedtak 26. juni 2025, ble forsinket. Bymiljøetatens mål var å ha på plass en integrert løsning for å betale for lading og parkering på de offentlige ladeplassene i løpet av høsten 2025. Uforutsette tekniske og juridiske hindringer gjorde at dette ikke kunne gjennomføres som planlagt. Bymiljøetaten arbeider videre med en alternativ løsning som kan innføres i løpet av 2026. Nye priser for lading på bildelingsplasser og i boligsoneanlegg innføres så snart det er praktisk mulig.

Indikator	2023	2024	2025
Antall km ferdig bygget gangetiltak	3,0	1,5	2,6
Antall km ferdig planlagt gangetiltak	0,7	3,5	2,4
Antall km ferdig planlagt tilrettelagt for sykkel	3,9	1,0	3,5
Antall km tilrettelagt for sykkel	2,7	1,1	2,5
Trafikksikkerhetstiltak, sum forbruk drift, mill. kr	30,3	22,7	23,1
Trafikksikkerhetstiltak, sum forbruk investering, mill. kr	135,3	102,0	106,6

Aktivitetsnøkkeltall

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall illeggelser fra parkeringsovervåking	42 262	41 588	42 915	44 381
Antall klager på illeggelser fra parkeringsovervåking	3 411	3 198	3 323	3 490
Antall meter tilrettelagt for sykkel, årlig. (eksl dekkefornying)	3 200	2 700	1 100	2 500
Antall piggoblat (sesong og mnd.)	8 284	9 175	9 627	9 653
Antall søknader på HC-kort	1 000	1 232	1 370	1 844
Kommunal vei og gate, antall km	643	644	648	649
Kommunale veier med belysn., km	643	644	648	649
Renhold av veger, sum forbruk	23,0	20,5	20,0	25,3
Trafikksikkerhetstiltak, sum inv.	115,0	129,0	102,0	106,6
Vedlikehold, sum forbruk i mill.	50,0	54,0	45,0	64,7
Vinterveghold, sum forbruk	40,0	60,0	54,0	62,7

Sammenligning med andre kommuner

	Bergen 2024	Bergen 2025	Oslo Trondheim kommune	Stavanger	ASSS uten Oslo
Prioritet					
Antall km tilrettelagt for syklende siste år (km)	1,1	3,5	5,5	3,0	19,2
Brutto investeringsutgifter i kr pr. innbyggere, komm. veier og gater *)	554	1 505	1 213	1 541	1 797
Produktivitet					
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate (B) *)	477 697	514 254	1 040 958	654 527	413 481
Brutto driftsutgifter i kr til gatebelysn. pr. km komm. vei (B) *)	30 168	39 254	57 849	39 625	34 328
Dekningsgrad					
Antall parkeringsplasser skiltet for forflytningshemmede pr. 10 000 innb (B)	9	8	22	15	11
Antall utstedte parkeringstillatelser for forflytningshemmede pr. 10 000 innb (B)	101	102	65	104	101
Grunnlagsdata (Nivå 3)					
Kommunale vei er brutto investeringsutgifter beløp (1000 kr *)	162 915	443 870	884 008	336 721	272 603

*) Inflasjonsjustert med deflator

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

	Justert budsjett 2025		Regnskap 2025			
Tjeneste	Regnskap 2024	Just. bud.	Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
Renhold på ikke-kommunal vei	-0,9	0,0	0,0	-1,2	-1,2	1,2
Veilys på ikke-kommunal vei	8,9	8,2	8,7	-1,7	7,0	1,2
Parkering- og myndighetsutøvelse	-159,9	-192,2	88,5	-298,1	-209,6	17,4
Øvrig veghold	2,6	5,8	27,5	-22,9	4,6	1,2

Årsmelding 2025

Tjeneste	Justert budsjett 2025		Regnskap 2025			
	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
Bruer, tunneller, vegkonstruksjoner	18,8	14,3	14,8	-1,6	13,3	1,0
Drenering/overvann	12,9	18,3	17,7	-3,1	14,6	3,7
Trafikksikkerhet inkl. skilting og vegmerking	94,1	98,7	131,5	-35,2	96,3	2,4
Vegdekker	34,1	39,5	59,5	-10,8	48,7	-9,2
Renhold veg	20,2	27,6	30,1	-4,7	25,4	2,2
Gatelys	32,2	32,6	42,3	-8,1	34,2	-1,5
Vinterdrift	39,3	33,4	81,6	-33,4	48,3	-14,8
Sum	102,4	86,1	502,2	-420,8	81,4	4,7

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Justert bud. 2025		Regnskap 2025			
	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
1-Byrådsleders avdeling	0,2	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0
2-Byrådsavdeling for finans	-109,9	-138,9	12,4	-159,0	-146,6	7,7
5-Byrådsavdeling for byutvikling	208,7	221,9	486,8	-261,8	224,9	-3,0
90-Fellesposter - bykassen	3,4	3,0	2,9	0,0	2,9	0,1
Sum	102,4	86,1	502,2	-420,8	81,4	4,7

Kommentar til status økonomi

Byrådsavdeling for byutvikling har samlet sett et merforbruk på 3,0 mill.

Avviket skyldes flere faktorer og er en kombinasjon av både merforbruk, mindreforbruk og økte inntekter. Under følger noen av de større forklaringseffektene.

Merforbruk:

- Merforbruk på vinterdrift på -14,8 mill.
 - 2025 startet med et kraftig snøfall og det har vært betydelige kostnader knyttet til bortkjøring av snøen. I november og desember har det også vært flere kuldeperioder med behov for utkalling av mannskap, noe som drev kostnadene ytterligere opp.
- Merforbruk på gatelys på -1,5 mill. som følge av økte strømkostnader
- Merforbruk på vegdekker på -9,2 mill.
 - Bymiljøetaten har i 2025 prioritert vedlikehold av veier og økt ressursbruken på tjenesten. Merforbruket ble dekket av mindreforbruk på andre tjenester.

Mindreforbruk:

- Mindreforbruk på lønn pga. vakante stillinger og sykelønnsrefusjoner på 11,1 mill.
 - Dette skyldes i stor grad stillinger som har vært vakante hele eller deler av året i tillegg til høyere sykelønnsrefusjoner. Ledige lønnsmidler har blitt omdisponert for å dekke økte kostnader til blant annet vinterdrift og vedlikehold av vegdekker

Merinntekter:

- Merinntekter riggleie på 2,7 mill.
 - Kommer av flere større, pågående riggutleieområder, deriblant Tårnplass/Tinghuset med varighet ut 2026
- Merinntekter uteservering på 1,6 mill.
 - Merinntekten er knyttet til en endret praksis med økte muligheter for utvidet areal til uteservering.
- Merinntekter parkering på til sammen 5,3 mill.
 - *Purregebyr og gebyrinntekter*: Merinntektene er på 2,5 mill. Merinntekter kan forklares av økt tilstedeværelse av trafikkbetjenter, samt at flere nye betjenter nylig er sertifisert og operative. I tillegg har Bymiljøetaten registrert en betydelig økning i antall elsparkesykler i bybildet, noe som har resultert i flere tilfeller av feilparkering og dermed flere gebyrer.
 - *Kontrollsanksjoner* (parkering) har en merinntekt på 0,8 mill. Økningen kan blant annet forklares med høyere tilstedeværelse av trafikkbetjenter (lavt sykefravær), samt at flere nye betjenter nylig er sertifisert og operative. I tillegg er kontrollene i boligsonene intensivert, noe som har bidratt til flere registrerte overtredelser.
 - Billettinntekter (parkering) har historisk sett opplevd en nedgang mot slutten av året. I 2025 var denne nedgangen betydelig lavere enn det som er vanlig og bidro til en merinntekt på 2,0 mill.
 -

Byrådsavdeling for finans endte med et mindreforbruk på tjenesteområde 08 Samferdsel på 7,7 mill. Dette, i hovedsak, som følge av en høyere variabel leieinntekt fra Bergen parkering enn forutsatt.

På **sentrale budsjettposter (Fellesposter – bykassen)** skyldes mindreutgiften i hovedsak arbeidsgiveravgift på sykkelønnsrefusjon. Arbeidsgiveravgift på sykkelønnsrefusjon avsettes ved årsslutt, i motsetning til øvrig sykkelønnsrefusjon som føres løpende gjennom året. Dette skyldes tekniske forhold. Avviket må derfor ses i sammenheng med avvik på øvrige byrådsavdelinger.

Status mål

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål 2025	Resultat 2025	Statusbeskrivelse mål
Attraktiv by med vekst og utvikling	Bergen skal ha et sammenhengende og sikkert sykkelnett med god tilgjengelighet og sykkelvennlig utforming	Antall meter tilrettelagt for sykkel pr. år	3 000	2 500	Ferdig tilrettelagt sykkelinfrastruktur er etablert i Lyngfaret, Klaus Hanssens vei, Olaf Ryes vei og Harald Hårfagres gate. I tillegg arbeides det med Nonnekloppen som forventes ferdigstilt i 2026.
	I Bergen skal sykkelandelen øke til 10 % innen 2030	Sykkelandel på reiser innenfor Bergen kommune	5,0 %	5,0 %	Det foreligger ingen nye tall for sykkelandel på reiser i Bergen Kommune pr. 3. tertial. Rapporterte tall er hentet fra siste publisering av Reisevaneundersøkelsen fra 2024.
Inkluderende by	Bergen skal tilby tilrettelagt parkering for bobilturister	Antall parkeringsplasser tilrettelagt for bil	78	40	Midlertidig plass for bilparkering på Mindemyren ble åpnet for brukerne 11.07.2025. Det er nå tilrettelagt for 40 nye plasser til bilparkering og plassene er i drift. Søknad om permanent brukstillatelse pågår. Måltallet på 78 plasser inkluderer bilparkeringen ved Bergenshallen, som ikke er lagt inn i Bymiljøetatens rapportering. Dette tilbudet administreres i sin helhet av Idrettsetaten.
Omstillingsdyktig og økonomisk bærekraftig kommune	Bergen skal ha nullvisjon om antall hardt skadde eller drepte i trafikken	Antall hardt skadde eller drepte på kommunale veier i Bergen	0	3	Statistikken oppdateres årlig i mai for foregående år. Indikatoren for dette målet gjelder derfor for 2024. Oppdatering for 2025 kommer i mai 2026. For 2024 var det 1 drept og 2 hardt skadde i trafikken på kommunale veier i Bergen, i henhold til ulykkesstatistikken fra Statens vegvesen. Statistikken hentes fra Vegvesenets statistikkgenerator Trine . Velg Bergen som kommune og vegkategori 4 for å vise tabellen dette målet baserer seg på.
Trygg by i alle livsfaser	I Bergen skal gangnettet oppgraderes og utvides for å få flere til å gå	Antall meter oppgraderte og nye gangforbindelser pr. år	2 000	2 620	I 2025 er følgende tiltak gjennomført:

Årsmelding 2025

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål Resultat 2025	Statusbeskrivelse mål 2025
				- Fyllingsdalen; 8 tiltak bestående av ca. 1140 meter oppgradert vei. - Åsane; 11 tiltak med en total lengde på 1480 meter. Samlet ble det etablert 2620 meter oppgraderte eller nye gangforbindelser i 2025.
Bergen skal ivareta veikapital og god standard på kommunens infrastruktur	Forholdet mellom antall feilmeldinger og faktisk utbedrede forhold	40,0 %	97,8 %	Indikatoren viser andelen meldinger som er håndtert og lukket av Bymiljøetaten. Dette vil inkludere meldinger som er svart ut, registrerte tiltak på prioriteringslister for videre oppfølging, videresendte saker utenfor Bymiljøetatens ansvarsområde og annen behandling av meldinger som gir lukket sak. En betydelig del av feilmeldingene som er kommet inn siden forrige rapportering i 2. tertial, omhandler vinter og trær/vegetasjon blant annet i forbindelse med høststormen Amy. Resterende meldinger gjelder i hovedsak veimeldinger.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data
Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
HØP 25-28 Verbalvedtak 10 p.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 p. Bystyret ber byrådet utarbeide en prinsippsak om reklame i offentlig rom, med mål om å sikre drift eller etablering av sosial infrastruktur.	Byrådet vil vente med å legge frem en prinsippsak om reklame i offentlig rom inntil alle spørsmål vedrørende ny bysykkelordning er avklart.
HØP 25-28 Verbalvedtak 10 q.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 q. Bystyret ber byrådet om å innføre en løsning der biler som benytter kommunale ladepunkter langs offentlig vei også betaler for parkeringen.	Byrådet behandlet saken i møtet 26.06.2025 i sak 1151/25 og fattet følgende vedtak: Prisingen av kommunens ladetjenester endres som følger:

Årsmelding 2025

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
		1. Det innføres parkeringsavgift ved bruk av ladestasjoner tilsvarende parkeringstakst i det aktuelle området. Kunder med gyldig boligsonekort fritas fra parkeringsavgiften. Makstiden på ladeplasser på dagtid økes til 4 timer. 2. Det innføres en forbruksbasert betalingsmodell i boligsoneanleggene og på reserverte plasser for delebiler. KWT-prisen baseres på kommunens strøm- og driftskostnader. Prisen på leie av bildelingsplasser justeres i tråd med ny modell. 3. Årskostnaden ved etablering av framtidig ladeinfrastruktur i boligsoneanlegg dekkes inn gjennom brukerbetaling, fortrinnsvis som et tillegg i leieprisen. 4. Priser fastsettes i forbindelse med den årlige budsjettprosessen.
HØP 25-28 Verbalvedtak 10 r.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 r. Bystyret ber byrådet om å utrede og etablere en prismodell for ladepunkter i boligsoneanlegg som gir økonomisk inndekning både for faktisk strømforbruk og for årskostnaden ved etablering og drift av teknisk infrastruktur.	Byrådet behandlet saken i møtet 26.06.2025 i sak 1151/25 og fattet følgende vedtak: Prisingen av kommunens ladetjenester endres som følger: 1. Det innføres parkeringsavgift ved bruk av ladestasjoner tilsvarende parkeringstakst i det aktuelle området. Kunder med gyldig boligsonekort fritas fra parkeringsavgiften. Makstiden på ladeplasser på dagtid økes til 4 timer. 2. Det innføres en forbruksbasert betalingsmodell i boligsoneanleggene og på reserverte plasser for delebiler. KWT-prisen baseres på kommunens strøm- og driftskostnader. Prisen på leie av bildelingsplasser justeres i tråd med ny modell. 3. Årskostnaden ved etablering av framtidig ladeinfrastruktur i boligsoneanlegg dekkes inn gjennom brukerbetaling, fortrinnsvis som et tillegg i leieprisen. 4. Priser fastsettes i forbindelse med den årlige budsjettprosessen.
HØP 25-28 Verbalvedtak 10 s.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 s. Bystyret ber byrådet om å prioritere fysiske trafiksikringstiltak ved Kaland skole innenfor budsjetttrammene for Handlings- og økonomiplan for 2025-2028	Det ble i HØP25-28 avsatt midler til å gjennomføre prosjektutvikling for en oppgradering av Kaland skole. Denne omfatter både bygningsmessige oppgraderinger og forbedringer av uteområder og trafiksikkerhet. Prosjektet er delt opp i to faser, der den delen av prosjektet som omhandler trafiksikkerhet prioriteres i fase én. Denne fasen inneholder ombygging av parkeringsplass nærmest hovedvei for å gjøre den sikrere for av- og påstigning, og parkering. Det er blant annet også planlagt å sette opp en veibom, som kan fjernstyres fra bussene, og som vil bidra til å redusere risikoen for gående. Gjennomføring har planlagt oppstart i siste halvdel av 2026.

Årsmelding 2025

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
Rev. budsj. 25 Verbalforslag 10.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 10. Piggdekkavgiften Bystyret ber byrådet levere en sak om innretning av piggdekkavgiften.	Byrådet legger opp til at det leveres en sak om innretning av piggdekkavgiften i løpet av 2026.
Rev. budsj. 25 Verbalforslag 4.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 4. Underjordisk parkeringsanlegg Bystyret ber byrådet vurdere muligheten for å etablere et underjordisk parkeringsanlegg under Nygårdshøyden og/eller under Lille Lungegårdsvann som kan benyttes fra flere sider.	Saken er overtatt av Byrådsavdeling for finans v/Etat for utbygging, som nå følger opp arbeidet, med bistand fra Plan- og bygningsetaten. Utredningen er i gang og er planlagt å foreligge i løpet av 1. halvår 2026.

Investeringer

Beløp i mill. kr

Investering	Saksref.	Totalbudsjett			Årets budsjett				
		Godkj.vedtak	Vedtatt	Totalprognose	Vedtatt ferdigår	Estimert ferdigkvartal	Just. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Deltakelse i Graveklubbprosjekter		-	-	-	Løpende	Løpende	1,5	1,5	-0,1
Digitalisering samferdsel		-	-	-	Løpende	Løpende	3,5	2,6	0,9
Gang- og sykkelveier		-	-	-	Løpende	Løpende	0,6	0,3	0,3
Gangveier til bybaneholdeplasser		IA	14,0	0,0	2025	4.kv. 2027	9,5	0,6	8,9
Gangveier til kollektivtraseer		-	-	-	Løpende	Løpende	19,7	8,3	11,3
Garnes ungdomsskole, rekkefølgegrav infrastruktur	BY 98/24	88,0	88,0	88,0	2024	1.kv. 2026	61,7	63,4	-1,7
Gneist Arena, rekkefølgegrav	BY 269/24	87,5	87,5	87,5	2025	2.kv. 2026	40,6	45,3	-4,7
Handlingsplan for sykkel på kommunalt vegnett		-	-	-	Løpende	Løpende	28,6	23,1	5,4
Infrastrukturtiltak i utbyggingsområder		-	-	-	Løpende	Løpende	0,8	0,5	0,2
IT system for bruk av offentlig areal		IA	0,0	0,0	2024	Ferdig	0,0	0,0	0,0
Johan Berentsensvei - fortau	BY 50/26	IA	70,6	11,6	2028	4.kv. 2028	3,3	3,3	0,0
Johan Berentsensvei va-anlegg	BR 1321/23	IA	0,0	0,0	2027	4.kv. 2027	0,0	0,0	0,0
Klostergarasjen - utskifting av heiser	BR 1205/24	IA	16,0	16,0	2025	1.kv. 2026	12,3	7,9	4,3
Ladepunkter i boligsoneanlegg		-	-	-	Løpende	Løpende	3,0	1,1	1,9
Loddefjordåsen behandlingssenter - rekkefølgegrav	BY 499/24	114,8	104,8	104,8	2026	3.kv. 2026	70,0	76,7	-6,7
Lyngbøveien - trafikkisikring	BY 59/22	144,8	202,0	107,6	2028	4.kv. 2028	22,4	20,7	1,7
Midtunvegen bofelleskap, rekkefølgegrav og infrastruktur	BR 1009/24	17,1	17,1	3,7	2024	Ferdig	2,5	0,0	2,5
Mobilitetstiltak Gåbyen		-	-	-	Løpende	Løpende	6,3	3,1	3,2
Møllendalsbakken		IA	57,3	57,3	2031	4.kv. 2031	0,1	0,1	0,0
Møllendalselven elve- og strandpark	BY 89/25	IA	0,5	0,5	2033	4.kv. 2027	0,0	0,0	0,0
Olsvik barnehage		IA	0,0	0,0	2023	4.kv. 2027	0,0	0,0	0,0
Olsvikskjenet Gangbro		IA	25,0	0,2	2027	4.kv. 2027	2,8	1,1	1,7
Opprusting av nærmiljø – Bøhmergaten/Løvstakksiden	BY 316/23	85,3	88,0	5,1	2028	4.kv. 2027	10,8	10,1	0,8
Opprusting av nærmiljø – Nedre Nygård/Nygårdshøyden		IA	44,6	9,4	2030	4.kv. 2030	5,8	0,2	5,6
Permanent bobilparkering - utredning		IA	1,8	0,2	2025	Ferdig	1,6	1,5	0,1
Rehabilitering av kommunale broer, tunneler og murer		-	-	-	Løpende	Løpende	8,3	4,9	3,3
Rehabilitering kommunale veier		-	-	-	Løpende	Løpende	0,5	0,0	0,5
Rekkefølgegrav Mula - gjennomføring	BR 43/24	34,5	25,6	25,6	2026	Ferdig	24,9	0,0	24,9
Rolland skole - rekkefølgegrav	2023/249555	8,0	12,5	12,5	2027	Ferdig	6,6	6,2	0,5
Storetveit skole rekkefølgegrav		IA	24,0	24,0	2029	2.kv. 2030	0,0	0,0	0,0
Supplering av lyspunkter på eksisterende anlegg	BY 1111/20	-	-	-	Løpende	Løpende	1,4	0,6	0,8
Sykkeltiltak Lyngfaret og Vestre Vadmyra	BR 1195/22	19,0	32,5	19,4	2025	2.kv. 2026	13,5	13,9	-0,4
Sykkeltiltak Nonnekloppen til Florida	UFKN 114/24	36,7	37,1	5,0	2025	2.kv. 2026	19,2	21,1	-1,8
Tiltak for gående		-	-	-	Løpende	Løpende	16,4	11,9	4,5
Trafikkisikring		-	-	-	Løpende	Løpende	17,4	9,2	8,2
Utbyggingsavtaler Espehaugen		IA	1,0	1,0	2028	4.kv. 2027	0,3	0,3	0,0

Årsmelding 2025

Investering	Saksref.	Totalbudsjett			Årets budsjett			Regnskap	Avvik i kr
		Godkj.vedtak	Vedtatt	Totalprognose	Vedtatt ferdigår	Estimert ferdigkvartal	Just. bud.		
Utbyggingsavtaler Kokstad	IA		1,2	1,2	2028	4.kv. 2028	0,3	0,4	-0,1
Utbyggingsavtaler Møllendal	-		-	-	Løpende	Løpende	0,1	0,1	0,0
Utbyggingsavtaler Sandsliåsen	-		-	-	Løpende	Løpende	0,1	0,1	0,0
Utbyggingsavtaler Søreide	-		-	-	Løpende	Løpende	0,4	0,8	-0,4
Utbyggingsavtaler Wergeland	-		-	-	Løpende	Løpende	52,3	27,3	25,0
Sum øvrige prosjekter							88,7	86,4	2,2
Sum							557,7	454,8	102,8

Statustekst investeringer

Deltakelse i Graveklubbprosjekter

Det gjennomføres gatefornyelse på deler av Nedre Nygård i Bergen sentrum. Gatefornyelsen gjennomføres som del av etableringen av bossnett v/ BIR og fornying av vann- og avløpsnett v/ Bergen Vann. Prosjektet omfatter deler av Nygårdsgaten, Jonas Reins gate, Hans Tanks gate, Daniel Hansens gate og Lyder Sagens gate. Byggherreansvaret i prosjektet ligger hos BIR AS.

Prosjektets anleggsfase er avsluttet.

I prognosen fra BIR antas det at Bymiljøetaten sin andel av prosjektet blir mer kostbart enn forutsatt. Det er dialog om slutfakturaens størrelse, og dette forventes avklart i løpet av 1. halvår 2026. Det er dermed usikkerhet rundt prosjektets totalprognose.

Digitalisering samferdsel

Investeringen Digitalisering samferdsel er en sekkepost som omfatter utvikling og modernisering av digitale løsninger innen mobilitet, parkeringsforvaltning, veiobjekter og brukerinformasjon. Prosjektene skal styrke datagrunnlaget, effektivisere arbeidsprosesser og gi bedre tjenester til innbyggere og interne fagmiljøer. Arbeidet berører både drift, analyse, sensorikk, datadeling og fagsystemer for FDV og parkering.

Bydata-prosjektet har i 2025 avsluttet Tectal-piloten, etablert ArcGIS-løsning for sensor- og telldata, og oppgradert Vegvær-rapporten med ny maskinlæringsmodell i samarbeid med CapGemini og Datasjø-teamet. Elsparkesykkelanalysen er videreutviklet til en dynamisk rapport med kontinuerlig datainnhenting, og Eco-Counter er integrert i sensorrapporten.

Prosjektet Byobjekter har gjennomført anskaffelse av nytt fagsystem for vei, med kontraktsinngåelse i januar 2026. Arealansvarskart er utviklet i samarbeid med Naturforvaltning.

I 2025 har prosjektet Fagsystem parkering utviklet teknisk løsning for datadeling med Current for å muliggjøre korrekt betaling ved lading kombinert med boligsoneparkering.

Alle prosjektene under budsjettposten holder planlagt fremdrift og har uendret totalprognose. Det er avvik mellom regnskap og budsjett i 2025, men disse midlene skyves og kommer til anvendelse i 2026.

I 2026 fortsetter arbeidet med videreutvikling av analyser, utvidelse av maskinlæringsmodeller, integrasjon av fylkeskommunale data og oppstart av implementering for nytt FDV-fagsystem. Løsninger for parkering og datadeling iverksettes, og ytterligere datainnsamling og rapportleveranser planlegges mot fagmiljøene.

Gang- og sykkelveier

Prosjektet gjelder utarbeidelse av ny gatebruksplan for Møhlenpris. Prosjektet inkluderer også gjennomføring av mindre fysiske tiltak som en del av prosjektet.

Gatebruksplanen skal behandles av byrådet. Avvik mellom regnskap og budsjett for 2025 skyves til 2026. Midlene er tiltenkt mindre tiltak basert på en ferdigbehandlet gatebruksplan.

Gangveier til bybaneholdeplasser

Miljøløftet satte i 2025 av midler til mindre tiltak for å forbedre gangetilkomsten til bybaneholdeplasser. Bergen kommune fikk midlene først høsten 2025, noe som ga begrenset handlingsrom for å identifisere, vurdere og iverksette aktuelle tiltak i 2025.

Budsjettposten finansierte i 2025 prosjektet Fyllingsdalen gangetiltak del 5. Avvik mellom regnskap og prognose skyldes manglende kapasitet hos entreprenør og forsinket oppstart. Ubenyttede midler i 2025 overføres til 2026 for å sikre ferdigstilling av prosjektet. I tillegg finansierer posten innledende vurderinger knyttet til utbedring og etablering av gangveier til bybaneholdeplasser i prosjekt Gangveier til bybaneholdeplasser – Forprosjekt.

Ubenyttede midler skyves til 2026. Det gjennomføres en systematisk prioritering og konkretisering av tiltak, både for pågående prosjekter og for ytterligere tiltak som vurderes relevante innenfor rammen av vedtaket. Formålet er å sikre gode, trygge og funksjonelle gangetilkomster til bybaneholdeplassene, i samsvar med Miljøløftets føringer og byvekstavlens målsettinger.

Gangveier til kollektivtraseer

Budsjettposten finansieres av Miljøløftet og midler benyttes til å finansiere tiltak som hentes fra Handlingsplan for gange 2022 til 2025.

Budsjettposten har i 2025 finansiert bygging av et gangetiltak i Fridalsveien i Årstad og tre gangetiltak i Fyllingsdalen (Dag Hammerskjölds vei, Løvåsbakken og Løvåsveien). I tillegg er det i 2025 finansiert prosjektering og grunnverv av seks gangetiltak i Åsane.

Prosjekt Fridalsveien har et merforbruk i 2025 på grunn av uforutsette ekstrakostnader med å fjerne flere lag med asfalt i veibanen, i tillegg til et for lavt kostnadsanslag for byggefasen. Prosjektets totalprognose øker som følge av dette og midler tilføres fra budsjettpost.

Gangetiltak Åsane har et mindreforbruk som skyldes manglende prosjektlederkapasitet. I gangeprosjekt Fyllingsdalen del 4 er det et mindreforbruk som skyldes at det ikke var behov for å disponere avsatt reserve.

I 2025 var det opprinnelig avsatt midler til prosjekt *Oppgradering gangveier Øvre Stadionveien, Skoglien og Løvestakkveien*. Dette prosjektet har blitt forsinket i påvente av politisk behandling. Ubrukte midler i 2025 skyves til 2026.

Garnes ungdomsskole, rekkefølgekrav infrastruktur

I arbeidet med ny reguleringsplan for Garnes ungdomsskule er det fremkommet svært omfattende krav til etablering og oppgradering av infrastruktur i form av rekkefølgekrav. Byggearbeidene ble igangsatt i slutten av 2024, hvor deler av arbeidet ble ferdigstilt ved årsskifte 25/26 og åpning av ny Garnes Ungdomsskule, og gjenstående arbeid forventes ferdig i løpet av 1 kvartal 2026. Årets merforbruk skyldes tilleggsarbeider på byggeplass og tidspunkt for utførelse av disse. Årsavvik medfører ikke økning av totalprognose.

Gneist Arena, rekkefølgekrav

Prosjektet gjelder gjennomføringen av rekkefølgekrav som fremkom av reguleringsplanen tilknyttet oppføringen av Gneist Arena. Det er omfattende arbeid knyttet til oppgradering av vei som krever omlegging av infrastruktur. Prosjektet er planlagt gjennomført i to hovedfaser, med full stans og nedrigg i forbindelse med U23 EM på Gneist Arena sommeren 2025. Produksjonen startet opp igjen etter arrangementet, og byggeplassen rigget opp med utslippsfri drift. Årets merforbruk skyldes høyere aktivitet enn anslått. Årsavviket medfører ikke justering av totalprognose.

Handlingsplan for sykkel på kommunalt vegnett

Handlingsplan for sykkel finansieres av statlige belønningsmidler fra Miljøløftet og kommunale midler.

I 2025 har Bymiljøetaten etablert 2,5 km med sykkelvennlige løsninger i Bergen by. På Nygårdshøyden er det blitt en sammenhengende sykkeløsning mellom Møhlenpris og Strømgaten. I Loddefjord har skolebarn fått et bredt fortau mellom skole og idrettsplass, samt en gateutforming som sikrer lav fart og gode forhold for syklende langs Lyngfaret. På Kronstadhøyden er det etablert sykkelprioritert gate for å undersøke mindre arealkrevende løsninger i trange gater. I Sandviken er det mellom Sjøgaten og Johan Mohrs gate etablert et sykkelkryss, og fremkommeligheten er økt i øvre deler av Johan Mohrs gate. Siste del av Jonas Reins gate er nå ferdigstilt, og syklende har en tilrettelagt strekning fra Nygårdshøyden og ned til sykkelvegen langs Lars Hilles gate. I enden av Åsligrenda i Åsane har det også blitt gjennomført et mindre tiltak.

Noen prosjekter som var planlagt gjennomført har ikke blitt etablert. Prosjektene Løbergsveien trinn 0 og Lien-Småpudden vil ikke realiseres slik planlagt. Tilpasninger til parkering gir prosjektet Løbergsveien trinn 0 uforholdsmessige høye kostnader i forhold til nytten tiltaket gir syklistene. Prosjektet Krohnåsvegen-Bjørnevegen har avvendt politisk godkjenning og prosjektets oppstart er derfor flyttet til 2026.

Det pågår utbygging langs Nonnestien ved årsavslutningen 2025. Her er prosjektet forsinket grunnet nødvendig avventing til Bergen Vanns rørarbeider i enden av Store Lungegårdsvann. Prosjektet forventes ferdigstilt i starten av 2026.

Det ble i 2025 planlagt for 20 trygge sykkelparkeringsplasser. Disse skal utplasseres i begynnelsen av 2026

Budsjettposten har et mindreforbruk som overføres til 2026. Dette skyldes tilpasninger angående parkering i pågående prosjekter som medfører at flere prosjekter skyves ut i tid.

Infrastrukturtiltak i utbyggingsområder

Bergen kommune tar en aktiv rolle i byutviklingen. I større transformasjons- og utbyggingsområder er det behov for omfattende koordinering og planlegging, før tiltak lar seg realisere i tråd med intensjonene i vedtatte planer. Budsjettposten bidrar blant annet til nødvendig planlegging og gjennomføring, spesielt relatert til offentlig teknisk og blågrønn infrastruktur som veier, allmenninger og parker.

I 2025 ble midler brukt til å dekke merforbruk for kommunens andel av sluttoppgjør for bybanen på prosjekt "Mindemyren fase 1". Midler ble også brukt på intern prosjektledelse innen transformasjonsområdene Møllendal, Laksevåg, Sandsliåsen, og Kristiansholm. For Sandsliåsen og Kristiansholm har det også blitt arbeidet med kostnadsanslag for ny infrastruktur i de nye reguleringsplanene.

Midlene har i tillegg gått til prosjektledelse, kostnadsgrunnlag og utarbeidelse av faseplan for Slettebakken i forbindelse med pågående områderegulering for området. Behovet for kommunale midler for planlegging og realisering av viktige infrastrukturtiltak er uforutsigbart og avhengig av private utbygges fremdrift, som også forventes i 2026.

Johan Berentsensvei - fortau

Prosjektet gjelder opparbeidelse av ca 340 m fortau langs Johan Berentsens veg i Laksevåg bydel. Nødvendig grunnerverv til bygging av fortauet er gjennomført. I 2025 ble prosjektering ferdigstilt og usikkerhetsanalyse gjennomført. De tekniske planer var godkjent 07.10.25.

Sak angående gjennomføringsvedtak kommer til politisk behandling i 2026. Planlagt byggestart er tidlig høsten 2026 og planlagt byggetid er estimert til 1,5-2 år.

Prosjektet finansieres av kommunale midler samt statlige post 30-midler fra Miljøløftet og tilhørende merverdiavgiftkompensasjon i årene 2026-2028.

Klostergarasjen - utskifting av heiser

De fire heisene i Klostergarasjen har vært i bruk helt siden parkeringsanlegget ble åpnet i 2005. Heisene har en meget stor belastning og har vært i bruk utover normert levetid. Dette medfører nå utfordringer med drift og vedlikehold av heisene og det er behov for å skifte disse ut som følge av slitasje, elde og manglende tilgang på reservedeler.

Arbeidet med utskifting av heisene startet opp i 2024 og er i hovedsak fullført ved årsskiftet 2025/2026. Det forventes at prosjektet vil få et mindreforbruk.

Ladepunkter i boligsoneanlegg

Etablering av ladepunkt inngår som et av mange tiltak for å nå kommunen sitt mål om å redusere utslipp på transport- og mobilitetsområdet.

Opprinnelig plan har vært at alle parkeringsplasser skal få etablert egne ladepunkt. Dette vurderes til å overgå faktisk behov, og det legges nå opp til å avgrense oppgraderingen til at man tilrettelegger for fremtidig påkobling.

Arbeidet med tilrettelegging var planlagt gjennomført i år, men er blitt forsinket. Hovedtyngden av arbeidet planlegges nå utført i 2026.

Loddefjordåsen behandlingssenter - rekkefølgekrav

I vedtatt reguleringsplan for Frieda Fasmer Minne er det fremkommet omfattende krav til omlegging og oppgradering av infrastruktur. Eksisterende høyspentkabel over dagens tomt er lagt om, og veianlegg skal utvides. Majoriteten av byggearbeidene ble ferdigstilt i slutten av 2025. Siste arbeid på veianlegg skal utføres etter at Loddefjordåsen sykehjem står ferdig, som er anslått til år 2028. Årets merforbruk skyldes høyere aktivitet enn anslått. Årsavvik medfører ikke justering av totalprognose.

Lyngbøveien - trafikksikring

Siden konkurs hos entreprenør høst 2023 er det arbeidet med en betydelig nedskalering av byggeprosjektet. Prosjektet fokuserer på å etablere fortau i hele prosjektets utstrekning ved å redusere veibredde, noe som medfører betydelig mindre behov for terrenginngrep på overside vei og støttmurer på nedside vei. I 2025 har en ferdigstilt prosjektering av nedskalert prosjekt, gjennomført usikkerhetsanalyse og lyst ut entreprise.

Avvik mellom regnskap og budsjett i 2025 skyldes forsinket fremdrift, da det har tatt lengre tid å få på plass ny entreprenør enn forventet. Anskaffelse av entreprenør pågår, og forventet oppstart av byggearbeider er vinter 2026.

Midtunvegen bofelleskap, rekkefølgekrav og infrastruktur

I gjeldende handlings- og økonomiplan (2026-29) er det vedtatt at byggeprosjektet ikke vil bli gjennomført. Årets mindreforbruk skyldes lavere aktivitet enn anslått. Totalprognose er justert i tråd med gjeldende handlings- og økonomiplan (2026-29).

Mobilitetstiltak Gåbyen

Mobilitetstiltak Gåbyen er en budsjettpost som finansierer tiltak i Handlingsplan for gange og ulike mobilitetstiltak.

Budsjettposten har i 2025 finansiert bygging av fortau langs Lyderhornslie på Laksevåg, utredning av mulig gatetun Richard Nordraaks gate/ st. Jørgens gate og Universell utforming gangfelt. Budsjettposten har et avvik mellom regnskap og budsjett som skyldes forsinket fremdrift i flere mindre prosjekter. Midler vil bli disponert i 2026.

Møllendalsbakken

Prosjektets formål er å etablere bedre forhold for gående i Møllendalsbakken.

Forprosjekt og grunnavtaler nærmer seg ferdig. Detaljprosjektering starter i 2028, iht. beslutning om at prosjektstart skal utsettes. Fremdriften og kostnader ved bygging i Møllendalsbakken avklares i forbindelse med detaljprosjektering og oppstart i 2028.

Med henvisning til Handlings- og økonomiplan 2025-2028 er prosjektets omfang endret, fra kun å omfatte tidligfase til nå å omfatte alle prosjektfaser, herunder prosjektering og gjennomføring.

Olsvikskjenet Gangbro

Gangbroen ble påkjørt og ødelagt 31.juli 2023. Det skal etableres ny bro samme sted. Kommunen kan kreve faktiske utgifter knyttet til ulykken erstattet innen foreldelsesfrist på 3 år etter skadetidspunktet.

Detaljprosjektering ble ferdig i 2025. Byggestart er avhengig av hvor lang tid Veidirektoratet vil bruke på godkjenning av prosjektert løsning. Antatt byggestart i løpet av 2026.

Prosjektet har i 2025 et avvik mellom regnskap og budsjett. Dette skyldes hovedsaklig lengre saksbehandlingstid hos Vegdirektoratet. Midler antas å komme til anvendelse i 2026.

Opprusting av nærmiljø – Bøhmergaten/Løvestakksiden

Prosjektet omfatter opprusting av gateløp, belysning, snarveier og parker på Løvestakksiden, mellom Michael Krohns gate og Søndre Skogveien. Prosjektet vil gjøre det mer sikkert og attraktivt å ferdes og oppholde seg i området. Gateopprustningen gjennomføres i forbindelse med at Bergen Vann skal oppgradere og separere vann og avløp.

Avvik mellom regnskap og budsjett på 0,8 mill.skyldes at Bergen Vann sine arbeider i Michael Krohns gate ble mer komplisert og tidkrevende enn forventet.

Opprusting av nærmiljø – Nedre Nygård/Nygårdshøyden

På deler av Nygårdshøyden skal det etableres bossnett ved BIR og fornying av vann- og avløpsnett ved Bergen Vann. Som del av prosjektet var det også planlagt en oppgradert gatefornyelse. Prosjektet omfatter Strømgaten, Hans Holmboes gate, Herman Foss' gate, Allégaten, Fredrik Meltzers gate og Harald Hårfagres gate.

Prosjektet fikk rammetillatelse i slutten av desember 2023. Rammetillatelsen ble påklaget av 5 naboer blant annet på grunn av bortfall av parkeringsplasser. Klagesaken ble avgjort i januar 2025 der klagen delvis ble tatt til følge. Blant annet skal eksisterende parkeringsdekning i Strømgaten i hovedsak opprettholdes og parkeringsplasser kan kun unntaksvis og enkeltvis saneres til fordel for helt nødvendig overvanns- og avfallshåndtering, eller annen nødvendig infrastruktur. Som følge av endrede krav til parkeringsdekning, har prosjektet fått endrede forutsetninger. Dette medførte at en vesentlig

anleggsdel i prosjektet må utgå, og som følge av kost/nyttevurderinger anbefales det å avbryte den planlagte gatefornyelsen. Dersom prosjektet gjennomføres av Graveklubben kan området likevel tilføres en nøktern gateopprustning.

Det er opprettet et eget prosjekt for en mer omfattende gateopprustning i Allégaten. Prosjektet vil gjennomføres i samarbeid med Graveklubben.

Permanent bobilparkering - utredning

Høsten 2024 ble det inngått avtale med Bane Nor om leie av areal på Mindemyren for bobilparkering og mobilpunkt. Samme høst startet arbeidet med søknad om dispensasjon fra gjeldende reguleringsplaner og søknad om byggetillatelse. Bobilparkeringen ble formelt åpnet den 11.07.2025 med 40 plasser. Bymiljøetaten har inngått avtale med Bergen Parkering om drift og forvaltning av bobilparkeringen. Arbeidet med etablering av mobilpunktet startet opp høsten 2025 og ble ferdigstilt medio desember. Søknad om brukstillatelse for hele tiltaket er planlagt sendt i starten av 2026. Prosjektet avsluttes formelt når brukstillatelse foreligger.

Rehabilitering av kommunale broer, tunneler og murer

Dette er en ny budsjettpost for rehabilitering av kommunale broer, tunneler og murer. Midler skal brukes til å kartlegge skadeomfanget, starte prosjektering og anslå kostnader på de enkelte tiltak for senere innspill i HØP.

Det er gjennomført inspeksjoner av kommunens 230 broer og fem tunneller. Disse viser et betydelig behov for vedlikehold, men også behov for større rehabilitering. Det er også avdekket behov for vedlikehold og rehabilitering av kommunens mange veimurer.

Budsjettposten omfatter forberedende arbeider før tiltakene kan realiseres. En samlet budsjettpost gjør det mulig å raskt kanalisere midler dit behovet vurderes størst uavhengig av om tiltaket er en bro, tunnell eller mur.

Flere prosjekter som tidligere har vært underlagt budsjettposten Trafikksikkerhet, men som i sin natur faller inn under dette området, har blitt flyttet til denne nye budsjettposten for å sikre bedre oppfølging og kvalitet i rapportering vedrørende sårbar infrastruktur.

Prosjektet Bærekraftig bruforvaltning ser på flere prioriterte bruer som er identifisert som sårbare (Skaffarmyrane, Stephansens veg, Lyngbøveien, Baugtveitvegen IV, Olsvikåsen, Nattland). Det er gjennomført inspeksjoner for å skadeklassifisere disse bruene. Konsulentene har skissert tiltak. Det arbeides også med prosjektering av kommunale vegmurer i Kaptein Amlands vei, Selvikveien, Persenbakken og Sælenveien for å kartlegge skadeomfang og behov for videre arbeider.

Det er også igangsatt et forprosjekt som tar for seg sikring og oppgradering av fire kommunale tunneler på Risnesvegen i Arna. Detaljprosjektering av utførelse er gjennomført i 2025. Oppgraderinger vil bli dekket av denne budsjettposten og vil bli gjennomført i 2026.

Rehabilitering kommunale veier

Tiltak i Indre Sædal var planlagt påbegynt i 2025. Det viste seg imidlertid at arbeidet var mer omfattende enn forutsatt. I tillegg kom det planlagte tiltaket i konflikt med andre aktørers nær forstående planer i området. Det var derfor ikke hensiktsmessig å starte opp arbeidet i denne omgang.

Rekkefølgekrav Mulen - gjennomføring

Budsjettposten er knyttet til rekkefølgekrav som vei, fortau og infrastruktur rundt Varegg Arena i Sandviken, og ble ferdigstilt i slutten av 2025. Endelig regnskap forligger ikke enda.

Rolland skole - rekkefølgekrav

Det er opparbeidet rundkjøring og bussoppstillingsplass, samt tilpasninger til omkringliggende gangveier, for å kunne transportere elever til og fra erstatningsskole når Rolland skole skal bygges. Prosjektet ble ferdigstilt i 2025 og resterende midler vil bli trukket inn.

Supplering av lyspunkter på eksisterende anlegg

Grunnet begrensede ressurser har det blitt utført mindre arbeid enn opprinnelig planlagt i 2025. I 2026 jobbes det med å rekruttere flere ressurser innen elektro.

Sykkeltiltak Lyngfaret og Vestre Vadmyra

Prosjektets mål er å bedre trafiksikkerheten, og da særlig for syklende og gående, blant dem elevene ved Vadmyra skole med gjennomgående fortau, oppmerking og fornyet belysning.

Utbyggingsarbeidene er fullført sommeren 2025 i form av sammenhengende fortau fra Vadmyra idrettsanlegg forbi Vadmyra skole til bussholdeplass langs Vadmyrveien med utbedret belysning og oppgradert overvannshåndtering samt synlig vegmerking og tydelig skilting som sikrer en tryggere skoleveg.

Prosjektet har oppjustert kostnadsramme til 32 mill, jf. sak [BR 1178/24](#). Totalprognosen øker med 0,4 mill med årsak i nødvendige utbedringer i anlegget for å sikre god drift og vedlikehold.

Prosjektet er finansiert av Miljøløftets belønningsmidler ved pHandlingsplan for sykkel på kommunalt vegnett, samt en mindre kommunal andel ved prosjektet Handlingsplan for sykkel på kommunalt veinett - kommunal andel. Prosjektet har i tillegg mottatt områdesatsningsmidler.

Sykkeltiltak Nonnekloppen til Florida

Prosjektet skal etablere sykkelvei med fortau fra Nonneklopp bro til Florida. Prosjektet inngår i Offentlig utbyggingsfase 1, vedtatt i Sykkelstrategi for Bergen Kommune 2020-2030 samt Handlingsplan for sykkel 2021-2024.

Prosjektet startet opp i mars 2025 og skulle etter planen ferdigstilles i oktober 2025. På grunn av koordinering opp mot Bergen Vann sitt prosjekt innenfor samme område er ferdigstillelse forskjøvet til februar 2026. Påfølgende fullføring av avtale om grunnverv og makebytte.

På grunn av flere endringsarbeider og utskiftning av murkrone har prosjektet et avvik mellom regnskap og budsjett i 2025.

Prosjektet er delvis finansiert med statlige midler fra Miljøløftet.

Tiltak for gående

Budsjettpost Tiltak for gående finansieres av statlige belønningsmidler fra Miljøløftet. Midlene brukes til å gjennomføre tiltak listet opp i Handlingsplan for gange 2022-2025.

Prosjektet i Bergveien ble endelig ferdigstilt i 2025. Prosjektets totalprognose er nedjustert grunnet tilpasninger i anleggsfasen. Ubenyttede midler tilbakeføres budsjettpost i 2026.

I Fyllingsdalen pågår det arbeid med å oppgradere totalt 15 gangforbindelser med utvidet bredde, nytt

dekke, håndlist, belysning og trapper.

Tiltakene på Ortuflaten, Ortustranden, Oasen-Nebbeveien og Ørnahaugen er gjennomført våren 2025. De resterende tiltakene vil gjennomføres i 2026. På prosjektet Gangetiltak Fyllingsdalen del 1 er mye arbeid utført, men entreprenør er forsinket med å sende ut fakturaer på utført arbeid.

På prosjektet Gangetiltak i Fyllingsdalen del 2 er det et mindreforbruk som skyldes effektiv gjennomføring og ubenyttet usikkerhet. Ubenyttede midler tilbakeføres budsjettpost i 2026.

Gangetiltak i Åsane sentrum omhandler bygging av 11 gangetiltak i Åsane. Tiltakene er ferdig bygget og prosjektets totalprognose er på plan.

Det arbeides også med oppgradering og bygging av mindre gangforbindelser på Laksevåg som er inkludert i Handlingsplanen for gange 2022-2025. Tre mindre tiltak er gjennomført høsten 2025 og det forventes byggestart for ytterligere tre gangetiltak i 2026.

Ubenyttede midler som ikke er allokert til underliggende prosjekter skyves til 2026.

Trafikksikring

Budsjettposten brukes til tiltak i Handlingsplaner for trafikksikkerhet (TS).

Budsjettmidlene ble i 2025 benyttet til på bygging av fortau i Apeltunvegen, og Søndre Øyjorden og til prosjektet TS tiltak Mindre 2025-2026, Rehabilitering av Småpudden, Gatenormal for Bergen, Miljø- og fremkommelighetstiltak i Olsvikåsen, samt trafikksikkerhets tiltak som er i prosjekteringsfasen. Det siste gjelder prosjektene Geithusveien, Grendatunveien, Øvre Sandviksveien med flere og TS-tiltak Bjørndalsskogen fortau.

Prosjektet TS-tiltak Apeltunvegen fortau er delfinansiert gjennom tildelte trafikksikkerhetsmidler fra Statens vegvesen for å sikre tryggere skoleveier og nærmiljø.

Løsningene for tiltaket i Korssnesvegen ble svært kostbart, og kost/nytte effekten ble vurdert til å ikke være tilfredsstillende. En har og sett og på en forenklet løsning for Korsnesvegen fortau. Det ble ikke funnet en god løsning og prosjektet er derfor avsluttet. Midler vil kunne trekkes inn i revidert budsjett 2026. Sykkelprosjektet Lien - Småpudden er stanset på grunn av at prosjektet fikk for store konsekvenser for parkering i området. Da prosjektet ble avsluttet hadde en gjennomført noen trafikksikkerhetstiltak som fartshumper og skilting og påløpte kostnader belastet derfor denne budsjettposten.

TS-tiltak mindre 2025-2026: Det er bestilt målinger på 10 steder og det er startet med prosjektering av tiltak 4 steder i tillegg til tilrettelagt krysningspunkt i Folldalen og overgangsfelt ved Søråshøgda skole. Det er utført mindre prosjekter enn planlagt og prosjektet har et avvik mellom budsjett og regnskap på 4,4 mill, men ubenyttede midler kommer til anvendelse i 2026.

Det arbeides også med Rehabilitering av Småpudden. Prosjektet omhandler arbeid i forbindelse med å detaljere hva som må gjøres for å sørge for at broen skal fungere bedre med mindre driftsstans. Prosjektet er forsinket grunnet manglende intern kapasitet, men midler vil komme til anvendelse i 2026.

TS tiltak og mobilpunkt Mulen. Her har en et mindreforbruk på 1,2 mill. fordi regulert løsning ikke er mulig å detaljprosjekttere.

I HØP 2026-2029 ble det opprettet en ny budsjettpost med fokus på rehabilitering på broer, tunneller og murer. Flere prosjekter underlagt budsjettpost Trafikksikkerhet identifiserer sårbar infrastruktur. Prosjektene er derfor flyttet over til den nye budsjettposten Rehabilitering av kommunale broer,

tuneller og murer for å sikre bedre kvalitet i rapporteringen. Dette gjelder bærekraftig broforvaltning og andre mindre infrastruktur tiltak.

Utbyggingsavtaler Espehaugen

Budsjettpost Utbyggingsavtaler Espehaugen benyttes til innbetalinger og håndtering av utbygges midler innenfor reguleringsplan for Espehaugen. Innbetalte midler overføres til fond, for senere budsjettering og anvendelse på konkrete prosjekter som omhandler bygging av infrastruktur planen setter krav om.

I 2025 er det påløpt kostnader i prosjektet Utarbeidelse utbyggingsavtaler Espehaugen. Prosjektet gjelder administrasjonskostnader i kommunen ved henvendelser om- og inngåelser av utbyggingsavtaler knyttet til reguleringsplaner for Espehaugen. Prosjektet vil i 2026 også omfatte vurderinger om videreføring- eller utfasing av bestemmelser i KDP BLÅE til ny KPA som skal vedtas, da dette påvirker innholdet i utbyggingsavtaler som skal inngås i fremtiden.

Prosjektet har et marginalt avvik mellom budsjett og regnskap i 2025, som skyldes større aktivitet i prosjekt enn først antatt, samt påløpte byggelånsrenter.

Utbyggingsavtaler Kokstad

Budsjettpost Utbyggingsavtaler Kokstad benyttes til innbetalinger og håndtering av utbygges midler innenfor områdeplan Kokstad øst. Innbetalte midler overføres til fond, for senere budsjettering og anvendelse på konkrete prosjekter som omhandler bygging av infrastruktur innenfor områdeplanen.

I 2025 har det påløpt kostnader i prosjektet Utarbeidelse utbyggingsavtaler Kokstad. Prosjektet gjelder kommunens administrasjon knyttet til henvendelser og inngåelse av utbyggingsavtaler innenfor områdeplan for Kokstad øst. Midlene brukes til intern prosjektledelse og oppfølging av utbyggingsavtalene.

Utbyggingsavtaler Møllendal

Budsjettpost Utbyggingsavtaler Møllendal benyttes til innbetalinger og håndtering av utbygges midler innenfor områdeplan og flere detaljreguleringer på Møllendal. Innbetalte midler overføres til fond, for senere budsjettering og anvendelse på konkrete prosjekter som omhandler bygging av infrastruktur innenfor reguleringsplanene.

Budsjettposten har et prosjekt på tjenesteområde 08 Samferdsel. I 2025 har det påløpt kostnader til intern prosjektledelse i form av utarbeidelse av utbyggingsavtaler på prosjekt Møllendal kostnadsgrunnlag. Dette prosjektet er på plan og det er påregnelig at det vil påløpe tilsvarende kostnader i 2026.

Budsjettposten har også et prosjekt på tjenesteområde 10C Naturforvaltning og parkdrift. Det er opparbeidet en allmenning ved Store Lungegårdsvann (Møllendal allmenning). Prosjektet omfatter også et vannanlegg, et nybygg, en bryggekonstruksjon, samt oppgradering av en gangvei. Prosjektet er ferdig og tatt i bruk. Prosjektet har et mindreforbruk på 0,2 mill. som blir trukket inn i forbindelse med utarbeidelse av sluttvedtak i 2026 og justert i revidert budsjett 2026.

Utbyggingsavtaler Sandsliåsen

Budsjettpost Utbyggingsavtaler Sandsliåsen benyttes til innbetalinger og håndtering av utbygges midler innenfor reguleringer langs Sandsliåsen. Innbetalte midler overføres til fond, for senere budsjettering og anvendelse på konkrete prosjekter som omhandler bygging av infrastruktur i området.

I 2025 har det påløpt kostnader til intern prosjektledelse for utarbeiding og oppfølging av utbyggingsavtaler i prosjektet Sandsliåsen- fortau og sykkelvei.

Utbyggingsavtaler Søreide

Budsjettpost Utbyggingsavtaler Søreide benyttes til innbetalinger og håndtering av utbyggers midler innenfor områdeplan for Søreide Sentrum. Innbetalte midler overføres til fond, for senere budsjettering og anvendelse på konkrete prosjekter som omhandler bygging av infrastruktur innenfor områdeplanen.

I 2025 er det benyttet midler til erverv av areal i tråd med realisering av områdeplanen for Søreide sentrum i prosjekt H355 Søreide sentrum - ervervsprosesser. Areal som erverves benyttes til friområder og opparbeidelse av teknisk infrastruktur. Det gjenstår mindre kostnader til oppmåling, arealoverføring, tinglysning, og konsulentbistand for gjennomføring av dette som vil påløpe i 2026.

I tråd med områdeplanen er det også startet arbeid med realisering av friområder i prosjektene Søreide - Realisering friområder, Telenorkaien og Søreide - Dampskipkaien. Det planlegges for aktiviteter og rekreasjonsmuligheter i strandsonen, bedre tilkomst, sikring av kaikanten og formidling av kulturhistorien i Dolvika. Prosjektene har spesielt fokus på at friområdene skal bli sosiale møteplasser for unge i nærområdet, og at de skal inkluderes i gode medvirkningsprosesser. I 2025 har prosjektet hatt intern oppstart, fulgt opp pågående planarbeid vedrørende detaljregulering, laget en strategi for medvirkning, og det er gjennomført konkurranse for anskaffelse av prosjekterende.

Prosjekt Søreide - Dampskipkaien er på plan i forhold til rapportert fremdrift og totalprognose. Prosjekt Søreide - Realisering friområder, Telenorkaien har et mindreforbruk i inneværende år på grunn av forsinkelser i anskaffelsesprosessen, som gjør at det ikke har vært oppstart med rådgivende prosjekterende. Midlene skyves til 2026.

Totalprognosen for begge prosjekter er samtidig svært usikker, og nærmere anslag spilles inn når prosjektutviklingen er i gang.

Planlagt aktivitet:

I 2026 er det planlagt gjennomføring av medvirkningsprosesser, produksjon og leveranse av utredninger og skisseprosjekt og oppstart av forprosjekt.

Utbyggingsavtaler Wergeland

Budsjettposten benyttes til innbetalinger og håndtering av utbyggers midler innenfor reguleringene i Wergelandområdet. Innbetalte midler overføres til fond, for senere budsjettering og anvendelse på konkrete prosjekter som omhandler bygging av infrastruktur innenfor reguleringsplanene.

Grunnerverv Wergeland

I 2025 har det påløpt kostnader i prosjekt Grunnerverv Wergeland. Prosjektet er knyttet til forpliktelser i inngåtte utbyggingsavtaler om opparbeidelse av offentlig infrastruktur. Deler av infrastrukturen ligger på private eiendommer, og ekspropriasjon av fire eiendommer ble vedtatt av byrådet mars 2023. Erverv er nå gjennomført for tre av eiendommene. Høsten 2025 ble det gjennomført forhandlinger om den gjenstående eiendommen. Forhandlingene førte ikke frem og vederlaget må dermed fastsettes med hjelp av skjønnsretten. Prosjektet har derfor et mindreforbruk i 2025. Det anslås at behandling i domstolene vil ta tid, slik at hoveddelen av midlene flyttes til 2028. Beløpet på tjenesteområdet 10C Naturforvaltning og parkdrift er en teknisk feil og tilhører egentlig tjenesteområde 08 Samferdsel.

Grønnallmenningen

Videre har det vært arbeidet med etablering av ny allmenning og byrom på Wergeland i prosjekt Grønnallmenningen. Prosjektet viderefører prosjektet som heter Wergeland byrom og følger opp forpliktelser i utbyggingsavtale. Prosjektet var tiltenkt videreført i 2025, men må avvente eksterne avklaringer for å sette ny hensiktsmessig fremdrift. Prosjektet har derfor et avvik mellom budsjett og

regnskap i 2025, og øvrige midler gjenstående for 2025 benyttes først i 2027.

Forventede aktiviteter for 2026 er ytterligere avklaringer, og eventuelle beslutninger om å dele opp prosjekt i ulike byggetrinn.

Wergeland torg

Budsjettposten omfatter ytterligere et byrom i prosjekt Wergeland Torg. Realiseringen av Wergeland Torg er avhengig av flytting av fylkesveien på Wergeland, et prosjekt som ligger under Vestland fylkeskommune. Som følge av forsinkelser i fylkeskommunens reguleringsplanarbeid, er prosjektet ikke påbegynt. Vestland fylkeskommune ser på muligheten for ikke å flytte fylkesveien nå for å nedskalere sitt prosjekt. I så tilfelle vil prosjektet bli utsatt på ubestemt tid. Dette vil bli avklart i løpet av 2026.

09-Boligtiltak

Om tjenesteområdet

Tjenesteområde Boligtiltak omhandler virkemidler og tiltak for å gi byens innbyggere et godt og tilpasset sted å bo. Boligvirkemidlene forvaltes av Etat for sosiale tjenester, Etat for boligforvaltning og Etat for utbygging. Boligvirkemidlene er bydekkende og rettet mot enkeltindivider og familier. Tildeling av statlig- og kommunal bostøtte, finansiering- og utbedring av boliger ved hjelp av startlån og tilskudd, og tildeling av kommunale utleieboliger er tjenester fra Etat for sosiale tjenester ved Boligkontoret. Forvaltning, drift og vedlikehold av kommunenes utleieboliger er tjenester fra Etat for boligforvaltning. Etat for utbygging har ansvar for bygging av nye kommunale utleieboliger.

Viktige begivenheter

Det ble vedtatt **nye retningslinjer** for tildeling av bolig, kommunal bostøtte og startlån og tilskudd:

- I Byrådssak 1059/25 vedtok byrådet 13.mars 2025 nye retningslinjer for startlån og tilskudd og retningslinjer for forsøk med startlån for førstegangsetablerere.
- Nye retningslinjer for kommunal bostøtte ble vedtatt i sak 128/25 i bystyremøtet 29. april 2025 og hadde virkning fra 1. juli 2025.
- Nye retningslinjer for tildeling av kommunal utleiebolig i Bergen ble vedtatt i sak 227/25 i bystyremøtet 18.juni 2025

Bostedsløsekartleggingen i uke 48 i 2025, viste at det var 580 bostedsløse i Bergen kommune. Det var en økning på 5% fra tellingen i 2024.

Hannas hus åpnet 28.januar 2025, og er et midlertidig botilbud for kvinner i regi av Frelsesarmeen.

Steinsvikkroken ble klar for innflytting i mai 2025. Tiltaket har seks bemannede boliger og er rettet mot sårbare rusavhengige.

Bjørnsonsgate botiltak åpnet i juni 2025 etter et større rehabiliteringsprosjekt.

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett			
Økt kommunal bostøtte som følge av redusert statlig refusjon for bostøtte	11 562	11 562	0 Innarbeidet ved utbetaling av bostøtte i kommunale leiligheter i 2025.
Sum	11 562	11 562	0

Tilpasning til aktivitetsnivå

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
EBF - FDV-kostnader - innleie av boliger til flyktninger	60 499	60 671	-172 Etat for boligforvaltning overtok ansvaret for denne porteføljen høsten 2024. Resultatet, etter synkende aktivitet, ble et lite merforbruk som dekkes av Byrådsavdeling for finans.
Økt kommunal bostøtte som følge av redusert statlig refusjon for bostøtte	3 908	3 908	0 Innarbeidet ved utbetaling av bostøtte i 2025.
EBF - Husleieinntekter - innleie av boliger til flyktninger	-29 398	-29 398	0 Aktiviteten på området er synkende og etaten benytter de muligheter som er å redusere antall innleide boliger til formålet.
Økt bostøtte	11 305	11 305	0 Utbetalt i 2025 som følge av økning i antall kommunale boliger.
EBF - Lønnskostnader - oppfølging innleie av boliger til flyktninger	2 202	2 202	0 Utgiftene løper i samsvar med budsjett
Økt bostøtte som følge av økt husleie per bruker	14 000	14 000	0 Økning i husleier medførte høyere utbetalinger av bostøtte i 2025.
Sum	62 515	62 687	-172
Nye tiltak			
EBF - FDV-kostnader - nye boliger	12 166	9 416	2 750 Antall kjøp av nye boliger til bosetting av flyktninger er lavere enn opprinnelig planlagt
Sum	12 166	9 416	2 750
Effektivisering			
Reduksjon årsverk	-1 000	-1 000	0 Tiltaket ble gjennomført ved reduksjon av ett årsverk fra 01.01.25.
Sum	-1 000	-1 000	0
Kutt			
Videreføring av restriktiv praksis for kurs, konferanser og reiser i BBSM	-60	-60	0 Reduksjon i utgifter til kurs og seminar ble gjennomført i 2025.
Redusert bostøtte ved endring i regelverk for bostøtte	-13 600	-13 600	0 Det ble vedtatt nye retningslinjer for kommunal bostøtte med virkning fra 1. juli 2025, og budsjettet er nedjustert. Bostøtten påvirkes av en rekke variabler, slik at det er vanskelig å fastslå hvilke som gir utslag ved avvik, eksempelvis ved endringer i leie, beboersammensetning og inntektsnivå. Dette medfører usikkerhet.
Redusere utgifter til planlagt vedlikehold av kommunale boliger	-3 700	-3 700	0 Endringen er innarbeidet i vedlikeholdsplanen til Etat for boligforvaltning
Endrede sosialhjelpssatser fra 2025	-3 200	-3 200	0 Innarbeidet i bostøtteberegningen for 2025.
Sum	-20 560	-20 560	0
Inntektsendringer			
EBF - Husleieinntekter - nye boliger	-26 409	-23 659	-2 750 Antall kjøp av nye boliger til bosetting av flyktninger er lavere enn opprinnelig planlagt.
Sum	-26 409	-23 659	-2 750
Sum tiltak	38 274	38 446	-172

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå			
Reduserte utgifter til boliger for flyktninger	-15 000	-15 000	0 Etat for boligforvaltnings ramme for boliger til flyktninger ble nedjustert med kr 15 mill. i revidert budsjett. I tillegg ble den nedjustert med ytterligere kr 4 mill. i tertialrapport 2. Begge deler ble innfridd, med unntak av et lite merforbruk på kr 172 000. Avviket er rapportert på tiltaket EBF - FDV-kostnader - innleie av boliger til flyktninger.
Lavere utgifter til flyktningeboliger	-4 000	-4 000	0 Etat for boligforvaltnings ramme for boliger til flyktninger ble nedjustert med kr 15 mill. i revidert budsjett. I tillegg ble den nedjustert med ytterligere kr 4 mill. i tertialrapport 2. Begge deler ble innfridd, med unntak av et lite merforbruk på kr 172 000. Avviket er rapportert på tiltaket EBF - FDV-kostnader - innleie av boliger til flyktninger.
Endring bostøtte	-2 952	-2 952	0 Merinntekter fra staten i 2025.
Sum	-21 952	-21 952	0
Sum tiltak	-21 952	-21 952	0

Utvikling og utfordringer

Boliger til vanskeligstilte

Ved slutten av året var det 441 personer på venteliste for kommunal utleiebolig for vanskeligstilte, av disse var 377 enehusstander og ca. 62 prosent var registrert med psykiske helseutfordringer og/eller rus som hovedårsak til at de trengte bistand til å skaffe bolig.

I 2025 søkte 1361 husstander om kommunal bolig, og antallet søknader har holdt seg stabilt fra år til år. I 2023 var det 45 barnefamilier på ventelisten for bolig, mens det i 2024 var en nedgang til 31 familier og ved utgangen av 2025 var det økt til 68 barnefamilier som ventet på tildeling av bolig. Ventelisten økte, til tross for at det i 2024 og 2025 ble kjøpt til sammen 22 familieboliger. Bostedsløsekartleggingen i uke 48 viste at det var 580 bostedsløse i Bergen kommune.

Det er en utfordring at køen for å bytte til mer egnet bolig øker. Årsaken er i all hovedsak at boligen de bor i er for liten eller på andre måter uegnet for barnefamilier.

2025 var i likhet med 2024 år preget av flyktningkrise. Det ble totalt tildelt 176 boliger til nyankomne flyktninger. Det ble kjøpt totalt 50 boliger og innleid 233 boliger til bosetting av flyktninger. I tillegg er flyktninger bosatt i kommunale utleieboliger.

I tillegg til at boligkøen økte, økte antall husstander som har ventet mer enn 12 måneder fra 129 til 163, mens antall husstander som har ventet mer enn 24 måneder økte fra 54 til 67. Dette er ikke en ønsket utvikling.

Etablering av boliger for de mest vanskeligstilte tar lang tid, noe som gjør hverdagen krevende for de innbyggerne som har behov for bistand fra kommunen for å skaffe seg et sted å bo. En del av de med utfordringer knyttet til rus og psykisk helse kan bo godt i ordinære bomiljø med tilpasset oppfølging og ambulante tjenester, mens andre har behov for mer tilrettelagte botilbud og tjenester. Spesielt innbyggere med rus- og/eller psykiske/kognitive helseutfordringer må vente lenge i boligkø.

I 2025 la en grunnlag for følgende positive resultater av det vedvarende arbeidet i Boligprogrammet:

- Steinsvikkroken botiltak med 6 leiligheter og personalbase ble ferdigstilt og satt i drift våren 2026.
- Det ble kjøpt to boliger for vanskeligstilte på boligmarkedet, med behov for å bo skjermet.
- Petedalsmyra botiltak ble bygget ferdig i 2025 og med oppstart av drift januar 2026.
- Det pågikk bygging av Bjørge utleieboliger med 5 småhus med estimert ferdigstillelse 2. kvartal 2026.
- I 2025 startet bygging av 5 toroms utleieboliger i Storbotn, og grunnarbeid for bygging av Lonemarka botiltak med 8 utleieboliger og personalbase.
- Konkurransen for byggeprosjektet Møllendalsveien 19 (midlertidig botilbud) ble gjennomført.
- Tomt til prosjekt i Dolviken ble ferdig regulert i november 2025.
- Planforslag for prosjektet Rød utleieboliger ble sendt til Byrådsavdeling for byutvikling for sluttbehandling i oktober 2025.

I tillegg til ovennevnt fremdrift i Boligprogrammet, ble Bjørnsonsgate botiltak rehabilitert og gjenåpnet i juni 2025 etter å ha hatt drift i Adolph Bergs vei 31 fra september 2024 til juni 2025.

Bostøtte

Den kommunale bostøtten i Bergen er unik i norsk sammenheng. I 2025 vedtok nytt reglement for bostøtte med virkning fra 1. juli 2025, og antall husstander som kvalifiserer til den kommunale bostøtten har gått ned. Ved innfasing av nye boliger øker utgiftene til kommunal bostøtte. Det har vært en jevn økning av bostøtteutgiftene, til tross for endring av regelverket med virkning fra 1. juli 2025. Etter betydelige økninger i utgifter til netto bostøtte de siste år på rundt 20% årlig, er økningen i utgifter til netto bostøtte fra 2024 til 2025 redusert til ca. 4,1%.

De midlertidig økte satsene for statlig bostøtte etter korona og strømstøtte, ble fjernet i løpet av 2024, noe som har ført til reduksjon i antall mottakere av statlig bostøtte også i 2025.

Startlån

I den norske boligpolitikken er det et mål at flest mulig skal eie egen bolig. I Byrådsak 1059/25 vedtok byrådet nye retningslinjer for startlån og tilskudd og retningslinjer for forsøk med startlån til førstegangsetablering, med mål om en økning i antall søknader og utbetalt beløp. Endringene gir økt mulighet for lån til barnefamilier. Økt satsing på at barnefamilier skal kunne kjøpe bolig er viktig for Bergen kommune, da det er sannsynliggjort at å vokse opp i en familie med eid bolig medfører større sannsynlighet for at barn lykkes videre i livet med tanke på jobb og utdanning. Totalt utlån på 666 millioner i startlån var lavere enn forventet. Kommunen lånte inn 950 millioner fra Husbanken, 750 ordinære startlånsmidler og 200 til forsøksordning til førstegangsetablering. Ubrukte midler overføres til 2026. Det lave tallet kan skyldes at det er vanskelig å finne boliger til riktig pris for søkerne, og at konkurransen i boligmarkedet har blitt høyere på grunn av endret krav til egenkapital hos bankene fra 15 % til 10 %. Et relativt høyt rentenivå vil begrense kjøpekraften, mens et lavt rentenivå vil virke

prisdrivende i et marked der det blir bygget for få boliger de siste årene. Bokførte tap er fremdeles på et lavt nivå, mens antallet som søker avdragsutsettelse øker.

Aktivitetsnøkkeltall

Bostøtte

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Kommunal bostøtte mill. kr.(netto)	142,5	169,7	207,5	216,0
Kommunal bostøtte, antall	3 437	3 616	3 785	3 505
Statlig andel i %	37,9 %	34,9 %	31,0 %	31,6 %
Statlig andel mill. kr.	88,0	91,0	94,0	100,0
Statlig bostøtte (totalt innvilget) mill. kr.	243,0	250,0	247,0	257,0
Statlig bostøtte, antall mottakere	6 656	6 981	6 121	5 693

Finansiering

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall søknader mottatt, bolig	1 800	1 742	1 582	1 559
Bokførte tap på lån og garantier (mill. kr.)	1,0	3,0	2,0	1,0
Fra leie til eie, antall	42	35	40	23
Startlån mill. kr.	904	732	726	666
Startlån, antall utbetalt	376	375	311	266
Tilskudd til etablering sum	31	15	12	8
Tilskudd til etablering, antall	97	51	36	26

Kommunale boliger

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Boliger ledig for tildeling, antall	547	574	697	514
Boliger ledig for tildeling, hvorav tildelinger til Introduksjonssenteret	168	265	352	196
Boliger tatt i bruk, nytt boligprogram 250+	3	4	3	6
Fortynning, antall boliger	23	4	26	0
Kommunalt disponerte boliger totalt, antall	3 638	3 828	4 042	4 112

Kvalifiserte boligsøkere

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall søknader innvilget (tatt inn i køen)	339	281	255	346
Antall søknader mottatt, finansiering	1 179	1 210	1 179	1 361
Barnefamilier på venteliste	62	45	31	68
Enslige på venteliste	234	274	306	373
Kvalifiserte boligsøkere - alle	296	319	337	441
Ungdom under 25 år på venteliste	4	20	22	33

Sammenligning med andre kommuner

	Bergen 2024	Bergen 2025	Oslo Trondheim kommune	Stavanger	ASSS uten Oslo
Produktivitet					
Beløp per innbygger i startlån videretildelt av kommunen (B) *)	2 570	2 157	2 725	3 136	2 233
2 466					
Dekningsgrad					
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere *)	21	20	19	17	25

Årsmelding 2025

Andre nøkkeltall

Antall husstander tilkjent statlig bostøtte fra Husbanken per 1000 innbyggere (B)	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1

*) Inflasjonsjustert med deflator

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Regnskap 2024	Justert budsjett 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
Kommunale utleieboliger	-82,9	-100,0	501,3	-570,3	-69,1	-30,9
Flyktningeboliger	37,2	23,4	70,7	-47,1	23,6	-0,2
Byggdrift bostedsløse	-3,2	1,9	9,3	-12,4	-3,1	5,0
Byggdrift særskilte botiltak	-10,1	0,5	17,4	-22,4	-4,9	5,4
Bostøtte	217,7	227,5	346,0	-118,1	228,0	-0,5
Boligfinansiering	18,9	17,8	37,4	-18,6	18,9	-1,0
Boligtildeling	8,9	8,3	8,6	-0,5	8,2	0,1
Mottatte renter/avdrag på formidlingslån	0,0	0,0	1,9	-1,9	0,0	0,0
Sum	186,4	179,3	992,6	-791,2	201,5	-22,1

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
1-Byrådsleders avdeling	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2-Byrådsavdeling for finans	175,0	140,0	809,9	-652,0	157,9	-17,9
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	247,8	256,5	397,1	-138,4	258,6	-2,1
90-Fellesposter - bykassen	-236,5	-217,2	-214,4	-0,7	-215,1	-2,1
Sum	186,4	179,3	992,6	-791,2	201,5	-22,1

Kommentar til status økonomi

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold rapporterer et merforbruk på 2,1 mill. innenfor tjenesteområdet.

Tjenesten boligfinansiering hadde det største merforbruk som forklares ved høyere lønnsutgifter. Tjenestene byggdrift til særskilte botiltak, bostøtte og kommunale utleieboliger forklarer øvrig merforbruk. Den kommunale bostøtte ordningen påvirkes av flere variabler, blant annet antall boliger, antall bostøttemottakere, bostøttemottakernes økonomi, husleienivå, andel statlig bostøtte, andel kommunal bostøtte samt markedsleiejusteringer.

Endring i bostøtteordningen medførte at antall husstander som kvalifiserte til kommunal bostøtte gikk noe ned. Kommunen har anskaffet flere boliger til flyktninger også i 2025 som øker utgiftene til kommunal bostøtte når disse tas i bruk. Det er vanskelig å skille hvilke av disse faktorene som spiller mest inn på bostøtten når det gjelder endringer i bostøtteordningen..

Byrådsavdeling for finans hadde et netto merforbruk på 17,9 mill. kr på tjenesteområde 09 Boligtiltak. Merforbruket skyldes at deler av aktiviteten i prosjekter med husbankfinansiering ikke ble dekket av de omsøkte midlene. Driftsutgiftene for boliger som kommunen kjøpte i 2025 ble også høyere enn budsjettet. I tillegg har Skatteetaten gitt et pålegg på 12,7 millioner kroner, knyttet til merverdiavgift som skulle vært refundert i 2021. Merforbruket er delvis redusert av lavere utgifter til vedlikehold og klargjøring av ordinære utleieboliger til nye leietakere.

På **sentrale budsjettposter (Fellesposter – bykassen)** skyldes merforbruket i hovedsak periodisering av lønn som gjelder 2025, men som er utbetalt i 2026. Dette føres på sentrale budsjettposter som følge av sen regnskapsføring og avviket må derfor ses i sammenheng med avvik på øvrige byrådsavdelinger.

Status mål

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål 2025	Resultat 2025	Statusbeskrivelse mål
Trygg by i alle livsfaser	"Fra leie til eie" - Flere ut av kommunale utleieboliger	Antall startlån til kommunale leietakere	60	23	23 leie til eie lån. Totalt utlån av startlån er 266 mill.
	Alle skal tildeles kommunal bolig innen ett år fra søknadstidspunkt	Andel som har fått tildelt bolig innen ett år fra søknadstidspunkt	100,0 %	72,0 %	72 % har fått tildelt bolig innen ett år.
	Minst 50 prosent av antall startlån skal tildeles barnefamilier	Andel barnefamilier med utbetaling	50,0 %	50,0 %	141 barnefamilier har fått utbetalt startlån.
	Redusere boligkøen for kommunale utleieboliger	Antall godkjente husstander med vedtak om boligtildeling (boligkø)	150	441	441 i boligkø. Ved utgangen av 2024 var det 337, ikke 175.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data
Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
HØP 25-28 Verbalvedtak 10 g.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 g. Bystyret ber byrådet om å tre ut av dyre utleieboliger og erstatte disse med rimeligere utleieboliger, der leiekontraktene åpner for dette f.eks. ved utflytting eller skifte av leietaker.	Fra et nivå på omlag 270 leieavtaler i oktober 2024, har antall leiekontrakter som det i 2025 var mulig å tre ut av, blitt redusert med 38. Ved utgangen av 2025 var gjenværende antall leiekontrakter dermed 232. Der hvor det har vært behov for det, har man lyktes med å omplassere beboerne innenfor den eksisterende kommunale boligmassen. I tråd med vedtatte innsparinger i HØP2026-2029, så ligger det til grunn at innleide boliger skal tilbakeleveres i takt med utløpstidspunktene for inngåtte kontrakter. For 2026 isolert sett vil det innebære en ytterligere reduksjon i innleieporteføljen på om lag 100 boliger, hovedsakelig i siste halvår.
HØP 25-28 Verbalvedtak 10 u.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 u. Bystyret ber byrådet legge frem sak om endrede retningslinjer for kommunal bostøtte innen første halvår 2025.	Nye retningslinjer for kommunal bostøtte ble vedtatt i april, med virkning fra 1. juli 2025.

Investeringer

Beløp i mill. kr

Investering	Saksref.	Godkj.vedtak	Totalbudsjett		Vedtatt ferdigår	Estimert ferdigkvartal	Årets budsjett		
			Vedtatt	Totalprognose			Just. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Bjørge, utleieboliger	BY 34/24	52,4	52,4	52,4	2026	2.kv. 2026	28,8	28,1	0,7
Bjørnsons gate 4	2020/48054-48	IA	24,2	24,2	2025	Ferdig	18,9	18,9	-0,1
Hylkje botiltak		IA	125,3	12,3	2026	Ferdig	0,3	0,2	0,1
Kjøp av 3 enkeltboliger		IA	15,0	15,0	2024	2.kv. 2026	7,4	5,6	1,8
Kjøp av boliger - bosetting av flyktninger		IA	520,0	520,0	2025	1.kv. 2026	164,4	144,8	19,5
Kjøp av boliger til vanskeligstilte	0	IA	50,0	50,0	2035	4.kv. 2035	5,0	0,0	5,0
Kjøp av familieboliger	2023/278899-46	IA	100,0	100,0	2026	1.kv. 2026	28,6	17,5	11,1
Knappentunet botiltak - prosjektutvikling		IA	59,9	59,9	2026	4.kv. 2029	2,0	0,2	1,8
Lonemarka, botiltak	BY 116/25	96,4	96,4	96,4	2027	4.kv. 2027	16,1	6,2	9,9
Møllendalsveien, midlertidig botilbud	BY 383/25	IA	84,0	84,6	2025	4.kv. 2027	4,3	3,6	0,7
Petedalsmyra botiltak	BY 249/23	111,4	102,3	102,3	2026	Ferdig	41,5	38,5	3,0
Pilot modulbygg - prosjektutvikling		IA	0,0	4,9	2030	4.kv. 2026	0,0	0,2	-0,2
Sandbrekkevegen bosenter - prosjektutvikling		IA	218,6	20,7	2025	4.kv. 2028	2,1	1,3	0,8
Sanddalsringen botiltak		IA	156,0	156,0	2027	Ferdig	0,6	0,5	0,1
Sentral korleksjon		-	-	-	Løpende	Løpende	-8,7	0,0	-8,7
Skoglien 17	2020/48054-32	IA	8,0	8,0	2026	Ferdig	3,5	3,7	-0,2
Steinsvikkroken botiltak	BY 92/23	106,4	77,4	77,4	2024	Ferdig	10,8	9,0	1,8
Storbotn utleieboliger	BY 238/22	50,2	50,2	50,2	2026	1.kv. 2027	21,8	13,8	8,0
Sum øvrige prosjekter							0,6	0,2	0,5
Sum							347,9	292,3	55,7

Statustekst investeringer

Bjørge, utleieboliger

På Bjørge bygges det fem småhus uten personalbase. Målgruppen er personer med rusproblematikk. Entreprenør startet byggingen i slutten av 2024 og forventet ferdigstillelse er 2. kvartal 2026.

Bjørnsons gate 4

Prosjektet er ferdig og sluttmeldt i sak 2025/113590-5

Hylkje botiltak

I gjeldende handlings- og økonomiplan (2026-29) er det vedtatt at byggeprosjektet ikke vil bli gjennomført. Årets mindreforbruk skyldes lavere aktivitet enn anslått. Totalprognose er justert i tråd med gjeldende handlings- og økonomiplan (2026-29).

Kjøp av 3 enkeltboliger

Den siste boligen ble anskaffet i september 2025. Denne trenger noe oppgradering før den tas i bruk og det må vurderes om den skal tilkobles offentlig vann og kloakk. En forventer derfor ferdigstillelse av prosjektet vår 2026.

Kjøp av boliger - bosetting av flyktninger

Det har vært et lavere behov for boliger til flyktninger i 2025. Det ble kjøpt 44 boliger i 2025 mot 71 i 2024 og 32 i 2023. Totalt er det kjøpt 147 boliger. Avvik mellom budsjett og regnskap skyldes at det er blitt kjøpt færre leiligheter enn opprinnelig planlagt.

Kjøp av familieboliger

Etat for Boligforvaltning har siden mai 2024 kjøpt boliger som tilfredsstillter kravene fra bestillende byrådsavdeling. Det har tatt noe tid, da det har vært utfordrende å finne boliger med dette antallet soverom, kjøkken, bad og oppholdsrom på et plan. Målet har vært leiligheter på grunnplan eller med heis i oppgang for trappefri adkomst til boligen. Dette har man klart å oppnå for de fleste boligene. Geografisk har en klart å spre seg til de fleste bydelene og til områder hvor det ikke er mange kommunale boliger fra før. Likevel har man valgt å kjøpe noen boliger i området med mange små, kommunale leiligheter, som i Solheimslien hvor noen av boligene ligger i skolekretsen til Ny Krohnborg skole. Dette etter ønske om å kunne tilby større boliger til trangbodde familier i dette området som har ønsket å bli i samme skolekrets for barnas skyld. Innenfor rammen av 100 millioner har man klart å kjøpe 21 boliger, en mer enn forventet. Dette gir en snittpris på kjøpte boliger på 4,655 millioner.

Knappentunet botiltak - prosjektutvikling

Det er behov for en utvidelse av anlegget på Knappentunet for å romme flere beboere med utfordringer innen psykisk helse. Våren 2024 ble det ferdigstilt en konseptvalgutredning for anlegget. Budsjettposten skal dekke kostnader knyttet til videre planlegging og utvikling av prosjektet, mens budsjett for gjennomføringsfasen inngår i sekkepost inntil videre. Årets mindreforbruk skyldes lavere aktivitet enn anslått. Årsavvik medfører ikke justering av totalprognose eller forventet tidspunkt for ferdigstillelse.

Lonemarka, botiltak

Etter brannen på Lonemarka i august 2021 bygger kommunen et nytt botiltak med åtte leiligheter og personalbase på samme adresse. Målgruppen for botiltaket er vanskeligstilte med rusproblematikk. Gjennomføringsvedtak ble vedtatt i april 2025 og valgt entreprenør startet opp på byggeplass høsten 2025. Årets mindreforbruk skyldes oppdatert prognose i henhold til mottatt faktureringsplan. Årsavviket medfører ikke justering av totalprognose eller forventet tidspunkt for ferdigstillelse.

Møllendalsveien, midlertidig botilbud

Møllendalsveien 19 ble overtatt av kommunen i desember 2022, og skal etter en omfattende ombygging bli et midlertidig botilbud med elleve enheter. Målgruppen for botilbudet er bostedsløse personer med rusproblematikk. Årets mindreforbruk skyldes lavere aktivitet enn anslått, med bakgrunn i oppdatert framdriftsplan som følge av avlysning- og gjennomføring av ny konkurranse. Årsavvik medfører foreløpig ikke til justering av totalprognose. Totalprognose er justert i tråd med gjeldende handlings- og økonomiplan (2026-29).

Petedalsmyra botiltak

I Petedalsmyra er det oppført et bygg bestående av åtte utleieboliger og personalbase. Målgruppen for tiltaket er personer med ROP (samtidige rus- og psykiske helseutfordringer). I september ble bygget overtatt fra entreprenør, og overlevering til bestiller og offisiell åpning var i desember 2025. Årets mindreforbruk skyldes endring i tidspunkt for utførelse av siste arbeider og tilhørende økonomiske forpliktelser. Årsavvik medfører foreløpig ikke endring i anslått totalprognose.

Pilot modulbygg - prosjektutvikling

I pilot modulbygg settes det av midler til prosjektutvikling for fremtidig etablering av modulbygg for å raskere og rimeligere fremskaffe flere boliger til vanskeligstilte. Byrådet vil komme tilbake med aktuell lokasjon og vurderer blant annet plassering på nyervervet tomt på Lonemarka. Budsjettet skal dekke kostnader til planlegging og utvikling av prosjektet, mens budsjett for gjennomføringsfasen inngår i sekkepost inntil videre. Årets merforbruk skyldes overføring av prosjektutviklingskostnader til ny budsjettpost. Totalprognose er justert i tråd med gjeldende handlings- og økonomiplan (2026-29).

Sandbrekkevegen bosenter - prosjektutvikling

I Sandbrekkevegen er det planlagt å bygge to blokker med totalt 17 boenheter og personalbase. Av disse leilighetene er ni tiltenkt alvorlig psykisk syke og de øvrige åtte skal være ordinære kommunale leiligheter. I gjeldende handlings- og økonomiplan (2026-29) er det vedtatt at prosjektet omarbeides og at midler til gjennomføringsfasen tilbakeføres til sekkepost. Årets mindreforbruk skyldes lavere aktivitet enn anslått. Totalprognose er justert i tråd med gjeldende handlings- og økonomiplan (2026-29).

Sanddalsringen botiltak

I gjeldende handlings- og økonomiplan (2026-29) er det vedtatt at byggeprosjektet ikke vil bli gjennomført. Totalprognose er justert i tråd med gjeldende handlings- og økonomiplan (2026-29).

Skoglien 17

Prosjektet er ferdig og sluttmeldt i sak 2025/113590-4

Steinsvikkroken botiltak

I Steinsvikkroken er det oppført bygg bestående av seks leiligheter og personalbase. Målgruppen for boligene er personer med rusproblematikk. I januar 2025 ble bygget overtatt fra entreprenør og overlevering til bestiller og offisiell åpning var i april. Årets mindreforbruk skyldes endring i tidspunkt for utførelse av siste arbeider og tilhørende økonomiske forpliktelser. Årsavvik medfører foreløpig ikke endring i anslått totalprognose.

Storbotn utleieboliger

På Storbotn skal det oppføres et bygg med fem enheter uten personalbase. Målgruppen er personer med rusproblematikk. Entreprenør arbeidet våren 2025 med rammesøknaden. I september var det oppstartsmøte og grunnarbeidene startet på byggeplassen. Årets mindreforbruk skyldes oppdatert prognose i henhold til mottatt faktureringsplan. Årsavviket medfører ikke justering av totalprognose eller forventet tidspunkt for ferdigstilling.

10A-Offentlige planer, byplanlegging og kulturminnevern

Om tjenesteområdet

Offentlige planer og byplanlegging

Offentlige planer/byplanlegging omfatter kommuneplanens arealdel (KPA), kommunedelplaner, transportplanlegging og infrastruktur, samt offentlige reguleringsplaner og planer av overordnet eller strategisk karakter. Mange av oppgavene innenfor tjenesteområdet ivaretas av Plan- og bygningsetaten, men tjenesteområdet favner bredt og krever bidrag fra en rekke andre etater og avdelinger i kommunen.

Kulturminnevern

Gjennom Plan- og bygningsloven er kommunen den største forvalter av kulturminner og kulturmiljø i Bergen. Fagfeltet ivaretas primært av Byantikvaren som er kommunens fagetat for kulturminnevern. Sentrale oppgaver er kunnskapsgrunnlag, kulturminnefaglig rådgiving til eiere og tiltakshavere, faglige anbefalinger i plan- og byggesaker samt kulturminnefaglig oppfølging av kommuneplanen. Etaten gir kulturminnefaglig rådgiving og medvirkning i forbindelse med kommunens eiendomsforvaltning og i relevante prosjekter.

Gjennomføring av planer og utbyggingsavtaler

Bergen kommune bidrar aktivt til at vedtatt fortettingsstrategi rundt bybanestopp og prioriterte senterområder gjennomføres. Dette skjer i samarbeid med private utbyggere og andre offentlige instanser som Statens vegvesen og Vestland fylkeskommune.

Utviklingen av fortettings- og senterområder skjer blant annet ved bruk av utbyggingsavtaler. En utbyggingsavtale gjelder vanligvis realiseringen av felles teknisk infrastruktur (veier, plasser, mm.) i utbyggingsområder, og inngås mellom utbyggere og Bergen kommune. Normalt deler utbyggerne på kostnadene til infrastruktur, mens kommunen koordinerer partene og påtar seg ansvaret for bygging. Bruken av utbyggingsavtaler reguleres av plan- og bygningsloven, og avtalene er offentlig tilgjengelig. Fagfeltet ivaretas primært av Bymiljøetaten.

Viktige begivenheter

Plan- og bygningsetaten har i løpet av 2025 ferdigstilt og levert mange små og store prosjekter, aktiviteter og oppgaver. Noen av dem er:

- Oppstart reguleringsplan for Bybanen byggetrinn 5 – Sentrum – Sandviken og videre arbeid med kommunedelplan for kollektiv Dokken – Lyngbø.
- Planprogram for rullering av kommuneplanens arealdel
- Arkitekturveileder for Bergen, i samarbeid med Byantikvaren
- Tre områdereguleringsplaner til sluttbehandling – Kristiansholm, Sandvikstorget og Rosegrenden, Haukåsmyrane og Sanddalsringen
- Offentlig detaljreguleringsplan Indre Sædalen, idrettshall til sluttbehandling
- Gatebruksplan for Møhlenpris til sluttbehandling
- Mulighetsstudie for Nyskapende aktivitetsanlegg (i regi av Vestland fylkeskommune) - Gimle skole
- Flere større opphevingsprosesser for gamle reguleringsplaner, som sikrer smidigere saksbehandling av byggesaker
- Bransjedag om plankrav, boligbygging og bokvalitet i Kommuneplanens arealdel (KPA)

- Bopilotkontor - Pådriveraktivitet for sosiale boformer og oppsummerende Klimasatsrapport
- Verksted med bransjen om klimabestemmelser i Kommuneplanens arealdel (KPA)
- Fagdag med Utvalg for miljø og byutvikling (UMBY)
- To nye prosjekter med samarbeidsavtale med FutureBuilt Bergen, Dokken og Marineholmen
- Målrettet innsats for nærvær med større interne prosjekter.
- Bidratt til forvaltningsrevisjon om naturmangfold i offentlige planer

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett			
Helårsvirkning omorganisering av Byarkitektens kjerneoppgaver	-3 995	-3 995	0 Byarkitekten ble i 2024 omorganisert og flyttet til Plan- og bygningsetaten. I denne prosessen ble Byarkitekten redusert med 3 årsverk, med en helårseffekt fra 2025. Tiltaket er iverksatt og Byarkitekten er nå organisert som en egen avdeling i Plan- og bygningsetaten. Den nye Byarkitektsavdelingen er redusert med 3 årsverk i forhold til den tidligere etaten.
Sum	-3 995	-3 995	0
Tilpasning til aktivitetsnivå			
Effekt av oppdaterte gebyrer på Eierseksjonering	278	923	-646 Strukturen i gebyrforskriften for 2025 er endret sammenlignet med tidligere år for å bedre være tilpasset den faktiske tidsbruken i saksbehandlingen. Basert på inntjeningen i 2025, har de oppdaterte gebyrene hatt ønsket effekt, og gebyrinntektene endte 0,4 mill. høyere enn budsjettet. Til tross for at gebyrinntektene var 0,4 mill. høyere enn budsjettet, endte selvkostområdet Eierseksjonering med et merforbruk på 0,2 mill. i 2025. Dette skyldtes blant annet vikarkostnader og høyere kostnader i forbindelse med pensjonsavregning til Bergen Kommunale Pensjonskasse.
Sum	278	923	-646
Nye tiltak			
Områdeplanlegging Dokken	5 000	5 000	0 Midlene er benyttet til formålet
Plankonsulent Dokken	1 200	1 200	0 Plankonsulent som skal bidra i arbeidet med områdereguleringsplan for Dokken er på plass og arbeidet med å legge til rette for fremtidig transformasjon og bærekraftig byutvikling av dagens havneområde på Dokken, Frieleneskaia og Møhlenprisakaia er i gang. Et viktig mål i planarbeidet er å sikre ulike formål som imøtekommer de hverdagslige behovene, samt redusere transportbehovet.

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
			Planforslaget skal avklare trasé for kollektivtilbud.
Plankonsulent Indre Laksevåg	1 000	922	78 Plankonsulent som skal bidra i arbeidet med områdeplan og overordnede avklaringer for Indre Laksevåg er på plass.
Plankonsulent Laksevågneset	1 000	2 755	-1 755 Plankonsulent som skal bidra i arbeidet med områdeplan og overordnede avklaringer for Laksevågneset er på plass. Formålet med planen er å transformere dagens bygningsmasse til bolig. Planområdet inneholder flere bygninger av industriell karakter som strekker seg langs vannet, og er eksempler på Laksevågs industrielle historie.
Sum	8 200	9 877	-1 677
Nye engangstiltak			
Stiftelsen Bryggen	1 000	1 000	0 Tiltaket inngår som en del av budsjettavtalen mellom H, FrP, SP, BL, INP og PP, og er en engangspåskjening i 2025, som i juni ble utbetalt sammen med det ordinære tilskuddet til Stiftelsen Bryggen.
Sum	1 000	1 000	0
Kutt			
Kutte stillinger på Plan- og bygningsetaten	-2 167	-2 167	0 I lys av den økonomiske situasjonen i kommunen, ble det i forbindelse med rullering av Handlings- og økonomiplan 2025-2028 vedtatt at antall stillinger på Plan- og bygningsetaten kuttes med totalt 3 årsverk innenfor tjenesteområdene 10A - Offentlige planer, byplanlegging og kulturminnevern (2 årsverk) og 10B - Private planer og byggesak (1 årsverk). Tiltaket er iverksatt og kuttet er innarbeidet i etatens budsjetttramme.
Kutte kjøp av tjenester på Byrådsavdeling for byutvikling	-1 002	-1 002	0 Budsjettmidlene er inndratt og aktiviteten er tilpasset nytt nivå.
Kurs, seminar og reiser	-37	-37	0 Budsjettmidlene er inndratt og aktiviteten er tilpasset nytt nivå.
Reduserte tilskudd Byutvikling	-226	-226	0 I lys av den økonomiske situasjonen til kommunen ble det vedtatt å redusere nivået på ulike tilskudd på Byutviklingsområdet. Tilskudd over egen linje er redusert med 15% og søkbare tilskuddsordninger er redusert med 40%. For tjenesteområde 10A gjelder dette tilskudd som utbetales av Byantikvaren. Budsjettmidlene er inndratt og aktiviteten er tilpasset nytt nivå.
Sum	-3 432	-3 432	0
Inntektsendringer			
Effekt av oppdaterte gebyrer på Eierseksjonering	-278	-710	432 Strukturen i gebyrforskriften for 2025 er endret sammenlignet med tidligere år for å bedre være tilpasset den faktiske tidsbruken i saksbehandlingen. Basert på inntjeningen i 2025, har de oppdaterte gebyrene hatt ønsket effekt, og

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
			gebyrinntektene endte 0,4 mill. høyere enn budsjettet. Til tross for at gebyrinntektene var 0,4 mill. høyere enn budsjettet, endte selvkostområdet Eierseksjonering med et merforbruk på 0,2 mill. i 2025. Dette skyldtes blant annet vikarkostnader og høyere kostnader i forbindelse med pensjonsavregning til Bergen Kommunale Pensjonskasse.
Sum	-278	-710	432
Sum tiltak	1 773	3 663	-1 891

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Nye tiltak			
Regulering av sykkeltrasé fra sentrum - Sandviken	4 000	4 453	-453 Det arbeides iherdig for fremdrift i henhold til plan med de fristene som er fastsatt i 2027. Det er store komplekse oppgaver som sammen med stramme frister gjør at behovet for ressurser blir høyt. Det er p.t. et team med 6-7 medarbeidere og prosjektet krever større arbeidsinnsats enn det som er tilgjengelig innenfor tjenesteområdet.
Sum	4 000	4 453	-453
Sum tiltak	4 000	4 453	-453

Utvikling og utfordringer

Bybanen til Åsane

Plan- og bygningsetaten mottok bestilling på regulering av Bybanen BT5 sentrum – Sandviken i oktober 2024. I 2025 har etaten meldt oppstart av planarbeidet, gjennomført innkjøp av konsulenttjenester og startet opp prosjektteamet i etaten. Annet forberedende arbeid, som etablering av arbeidsgrupper med de andre partene i Miljøløftet, er også gjennomført. I forbindelse med høring av oppstart, har det vært gjennomført åpne informasjonsmøter, i tillegg til møter med offentlige instanser og berørte parter. Sommer og tidlig høst 2025 har gått med på få konsulenten opp i fart på oppdraget, sammen med prosjektgruppen i Miljøløftet. Arbeidet er høyt prioritert videre fremover mot våren 2027.

Kommunedelplan kollektiv Bergen vest (Laksevåg)

Kommunedelplan for kollektivsystemet mellom sentrum og Bergen Vest ble endelig vedtatt 10. april 2024 i bystyret. Et av vedtakspunktene er at det skal jobbes videre med kommunedelplan, arealdel, for strekningen Dokken – Nygård. Etaten er godt i gang med dette arbeidet, sammen med konsulent. Det skal gjennomføres høring av alternativanalyse og konsekvensutredning før bystyret fatter vedtak om trasévalg. Det er et tett samarbeid med pågående planarbeid for Dokken og Laksevåg, i samarbeidsforumet «Puddefjorden United».

Gangekartlegging og tilrettelegging for gange

Plan- og bygningsetaten har gjennomført gangekartlegging i flere bydeler som grunnlag for Bymiljøetatens arbeid med å ruste opp gangforbindelser. Detaljregulering av to gangforbindelser på Laksevåg ble levert til sluttbehandling i 2025.

Dokken og Laksevåg

Arbeidet med områderegulering for Dokken sør er høyt prioritert. Dette skjer parallelt med at detaljreguleringsplanen for nytt felles bygg til Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet (HiFdir) legges ut. Det er knyttet stor reguleringsrisiko til flytting av havnefunksjoner fra Dokken og Jekteviken. Arbeidet på Dokken sees i sammenheng med planarbeidene på Laksevåg. Plansituasjonen på Laksevåg er kompleks, med flere plannivå og prosesser som går parallelt. Dokken Sør påvirkes og er avhengig av fremdrift og valg av kollektivtrasé i kommunedelplan for kollektivsystem mot Vest. Det holdes jevnlig møter med grunneierne, og det legges opp til et tett samarbeid om videre plan- og utredningsoppgaver.

Det pågår arbeid med utredningsoppgaver som er felles for både offentlige og private planer. Etaten gir plan- og utredningsarbeidet rundt Puddefjorden høy prioritet, og en stor del av etatens ressurser vil gå med til dette arbeidet de nærmeste årene. I perioden er Dokken Sør prioritert før områdeplanene på Laksevåg. Plan- og bygningsetaten har etablert samarbeidsforumet Puddefjorden United for å sikre samordning mellom ulike planer og med utbyggere og eiendomsutviklere som har prosjekter rundt Puddefjorden (se også 10b).

Arkitektur

Plan- og bygningsetaten har levert ny Arkitekturveileder for Bergen. Veilederen fikk svært god mottakelse av aktørene i bransjen. Det er blitt gjennomført to store ArkitekturLABer der bransje og organisasjoner i tillegg til saksbehandlere i etaten, har drøftet grunnleggende arkitektoniske kvaliteter som basis for veilederen. Arkitekturveilederen ble utarbeidet i samarbeid med Byantikvaren og Byrådsavdeling for byutvikling.

Dialog og medvirkning

Plan- og bygningsetaten er opptatt av god dialog med byens innbyggere, utbyggere og øvrige aktører for å sikre en bærekraftig byutvikling. Det prioriteres å ha en åpen og inkluderende dialog med byens innbyggere, og det gjennomføres både verksteder, folkemøter og grunneiermøter for å informere om ulike pågående prosjekter. Det er i år gjennomført to informasjonsmøter om regulering av Bybanen fra sentrum (Kaigaten) til Sandviken og verksted med eksterne om mobilitet for Dokken Sør. I tillegg har etaten gjennomført to verksteder om klimabestemmelser og energikartlegging med utbyggere og øvrige interessenter.

Områdesatsing

Arbeidet i levikårssonene Loddefjord, Olsvik, Slettebakken og Solheim har i 2025 bidratt til bærekraftig utvikling og styrking av bo- og nærmiljø i levikårsutsatte områder. Innsatsen har vært preget av tett samarbeid på tvers av kommunale tjenester, frivillighet og lokale aktører.

I Loddefjord og Olsvik fortsatte Etat for skole arbeidet med innovasjon og metodeutvikling for å øke gjennomføringsevnen i videregående skole, i samarbeid med NAV Bergen Vest.

Programbeskrivelsen for områdesatsing på Slettebakken og i Solheim ble vedtatt av byrådet i februar. Det er arbeidet videre planlegging av boligsosiale tiltak, språksatsing og barnehage som møteplass i nærmiljøet, i samarbeid med Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold, og Byrådsavdeling for barnehage og skole. Prosjektleder for barnehagesatsingen var på plass i november.

Lokal medvirkning og dialog har stått sentralt gjennom hele året. Det er gjennomført folkemøter og nærmiljømøter i alle områdene, i tillegg til møter, befaringer og deltakelse på lokale arrangementer. Barn og unge har vært involvert i egne medvirkningsprosesser, blant annet knyttet til planlegging av nye fritids- og aktivitetstilbud.

Det er gjennomført en rekke fysiske og tekniske tiltak for å forbedre nærmiljøene. Dette omfatter oppgradering av lekeplasser, uteområder, skoleveier, turstier og gang- og sykkelinfrastruktur, samt åpning av nye nærmiljø- og aktivitetsanlegg. Flere prosjekter ble ferdigstilt i 2025, mens andre videreføres inn i 2026.

Tilskuddsordningen har bidratt til høy aktivitet og bred deltakelse i alle områdene. Midler er tildelt tiltak innen kultur, idrett, fritid og inkluderende møteplasser, med særlig vekt på tilbud til barn, unge og familier.

Arbeidet har også fått nasjonal oppmerksomhet gjennom dialog med Kommunal- og distriktsdepartementet og deltakelse i nasjonale møteplasser for erfaringsdeling.

Kulturminnevern

Prosjektet *Buffersone for Bryggen* har hatt utstrakt medvirkning med mange aktører som en del av arbeidet med utforming av forslag til buffersone for verdensarvstedet Bryggen. Dette er i tråd med de internasjonale retningslinjene for buffersonearbeid, der medvirkning og prosess er tungtveiende faktorer for en velfungerende buffersone som kan vedtas av verdensarvkomiteen i UNESCO.

På oppdrag fra Bergen Kirkelige Fellesråd har Byantikvaren inngått avtale om et prosjekt over noen år knyttet til utarbeidelse av verneplan for Bergens gravplasser. Byantikvaren har også hatt oppdrag knyttet til prosjekter finansiert gjennom det nasjonale kirkebevaringsfondet og har et godt samarbeid med Bergen Kirkelige Fellesråd.

I 2025 utarbeidet Byantikvaren på bestilling en arkitekturveileder i tett samarbeid med Plan- og bygningsetaten og Byrådsavdeling for byutvikling. Kulturmiljøplanen *Identitet med Særpreget* og arkitekturstrategien *Arkitektur+* dannet kunnskapsgrunnlag for veilederen.

Arbeidet med arkitekturveileder er gjort innenfor eksisterende rammer hos Byantikvaren. Dette har satt strenge krav til omprioritering og gått på bekostning av andre oppgaver ved etaten. En stadig økende aktivitet knyttet til effektiv saksbehandling i plan- og byggesaker, og aktiv innbyggerkontakt, er positivt for sikring av kulturmiljøverdier. Økt arbeidsmengde, sammen med reduksjon i ressurser, gjør likevel dette utfordrende med tanke på mer langsiktige oppgaver som kunne forbedret Byantikvarens tjenester, og kommunens kulturmiljøforvaltning, på sikt.

Digitalisering og veiledning er i fokus og fører til effektivisering i et lengre perspektiv, men er samtidige ressurskrevende å etablere.

Utadrettet formidling øker oppmerksomhet og kunnskap om kulturminner blant innbyggerne. Digital utvikling og tilgjengeliggjøring av tjenestene er derfor et viktig mål. Som ledd i dette, er Byantikvarens

nettsider oppgradert, med egen temaside knyttet til verdensarv og buffersonen og nye digitale innbyggertjenester.

Oppdaterte nettsider, 3D-animasjoner og pilotarbeid med kunstig intelligens utforskes for å sikre effektivitet og tilgjengelighet til kunnskap om forvaltning av kulturmiljøverdier.

Indikator	2023	2024	2025
Antall besvarte faglige henvendelser fra private aktører - Byantikvaren	1345	700	650
Antall gratis rådgivingstimer - Byantikvaren	247	282	254
Antall møter med private og offentlige aktører i byggesaker - Byantikvaren	115	63	64
Antall møter med private og offentlige aktører i plansaker - Byantikvaren	122	94	109
Antall uttalelser i byggesaker - Byantikvaren	458	502	473
Antall uttalelser i plansaker - Byantikvaren	69	86	73
Antall vedtak knyttet til kommuneplan/kommunedelplan	0	1	1
Antall vedtak knyttet til områderegulering	13	3	0

Aktivitetsnøkkeltall

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall planvedtak avgjort i byråd/utvalg (off.plan /utredn.)	14	7	12	1
Bystyrevedtak offentlig plan og utredninger	7	8	22	1
Oppstart (fullmakt) (Off.plan eller utredning)	5	1	1	2

Sammenligning med andre kommuner

	Bergen 2024	Bergen 2025	Oslo Trondheim kommune	Stavanger	ASSS uten Oslo
Prioritet					
Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger (365) Kulturminnevern (B)	56	56	78	45	28
*)					34

*) Inflasjonsjustert med deflator

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Regnskap 2024	Justert budsjett 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
Offentlige planer	80,9	90,9	170,6	-72,5	98,1	-7,2
Eierseksjonering	0,6	-0,2	4,6	-4,6	0,0	-0,2
Kulturminnevern	14,5	15,6	20,1	-4,7	15,5	0,2
Sum	96,0	106,3	195,4	-81,8	113,5	-7,3

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
1-Byrådsleders avdeling	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0
2-Byrådsavdeling for finans	4,7	10,2	14,5	-4,2	10,2	0,0
5-Byrådsavdeling for byutvikling	89,0	93,4	177,8	-77,6	100,3	-6,9
90-Fellesposter - bykassen	2,2	2,5	3,0	0,0	3,0	-0,4
Sum	96,0	106,3	195,4	-81,8	113,5	-7,3

Kommentar til status økonomi

Byrådsavdeling for byutvikling har et samlet merforbruk på 6,9 mill.

Det samlede avviket på tjenestområdet utgjøres av både mer- og mindreforbruk i tillegg til mindreinntekter.

Merforbruk/mindreinntekt:

- Bortfall av belønningsmidler fra Miljøløftet - 6,7 mill
- Merforbruk på selvkostområdet Eierseksjonering - 0,2 mill.
- Nedgang i bestillinger fra Etat for utbygging - 1,0 mill.

Mindreforbruk:

- Vakanse ved Bymiljøetaten - 1,1 mill.

Reguleringsarbeid av samferdselsprosjekter - merforbruk 6,7 mill.

Det samlede avviket kan i hovedsak tilskrives bortfall av ekstern finansiering av kommunale samferdselsprosjekter. Over flere år har samferdselsprosjektene i Plan- og bygningsetaten vært delvis finansiert via Miljøløftet og etter belønningsmidler. I 2023 og 2024 kom finansieringen fra fylkeskommunale fondsmidler. I 2024 utgjorde dette 8,1 mill. I 2025 uteble den forventede finansieringen, da belønningsmidlene var omdisponert til andre samferdselsformål. Som følge av dette endte Samferdselsavdelingen ved Plan- og bygningsetaten derfor samlet med et merforbruk på 6,7 mill.

Eierseksjonering - merforbruk 0,2 mill.

Til tross for at gebyrinntektene var 0,4 mill. høyere enn budsjettet, endte selvkostområdet Eierseksjonering med et merforbruk på 0,2 mill. i 2025. Dette skyldtes blant annet vikarkostnader og høyere kostnader i forbindelse med pensjonsavregning til Bergen Kommunale Pensjonskasse.

Inntektsbortfall hos Byarkitektavdelingen - mindreinntekt 1,0 mill.

I Byarkitektavdelingens budsjett ligger det et inntektskrav knyttet til oppdrag innen arkitektfaglig rådgivning utført for Etat for utbygging. De siste årene har det vært en markant nedgang i antall bestilte oppdrag, og i 2025 var det ingen oppdrag, noe som førte til en mindreinntekt for Byarkitektavdelingen på 1,0 mill.

Vakanser - mindreforbruk 1,1 mill.

Ved Bymiljøetaten ble en vakant stilling ved Plan- og utredningseksjonen holdt ledig, for å dekke kostnader i forbindelse ekstremværet Amy.

På **sentrale budsjettposter (Fellesposter – bykassen)** skyldes merforbruket i hovedsak periodisering av lønn som gjelder 2025, men som er utbetalt i 2026. Dette føres på sentrale budsjettposter som følge av sen regnskapsføring og avviket må derfor ses i sammenheng med avvik på øvrige byrådsavdelinger.

Status mål

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål 2025	Resultat 2025	Statusbeskrivelse mål
Attraktiv by med vekst og utvikling	Bærekraftig byutvikling med fokus på korte avstander, redusert transport og grønt skifte (gitt i KPS og KPA), stille krav til god kvalitet og riktig lokalisering av nye tiltak, fokus på god by og godt byliv	Antall regulerte boenheter årlig	500	1 024	I 2025 ble det tilrettelagt for 1024 boliger i byfortettingssonene. Dette tilsvarer 96 % av totalt 1065 nye boliger.
	Forvaltning av kulturminner baseres på kunnskap og forståelse i tråd med kulturminnestrategi for Bergen	Antall dokumentasjoner, veiledere og formidlingstiltak pr. år	50	46	Byantikvaren har i 2025 gjennomført 21 formidlingsoppgaver og vurdert 25 kulturminnedokumentasjoner fra eksterne konsulenter.
Levende bydeler	Områdesatsingen skal bidra til bærekraftig utvikling og gode bo- og nærmiljø i utvalgte levekårsutsatte områder	Antall fysiske, sosiale og tjenesteutviklingstiltak som har fått tildelt midler	30	54	Det var totalt 54 fysiske, sosiale og tjenesteutviklingstiltak som fikk tildelt midler i 2025, i følgende områder: • Olsvik: 8 • Loddefjord 12 • Slettebakken: 20 • Solheim: 14
		Antall medvirkningstiltak	70	91	Det ble gjennomført totalt 91 medvirkningstiltak i 2025, i følgende områder: • Olsvik: 18 • Loddefjord 13 • Slettebakken: 35 • Solheim: 25

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
HØP 25-28 Merknad 22.	HØP 25-28 Merknad 22. Flere boliger i sentrum Bystyret ber byrådet vurdere muligheten for boliger i den sørlige delen av Lungegårdsparken, for å sikre anleggsbidrag til opparbeidelse av en samlet sjøfront, herunder bystrandprosjektet. Boliger i dette området bør ikke være tung og høy blokkbebyggelse.	Arealet det er pekt på i budsjettmerknaden er avsatt til sentrumsformål i KPA, og som felt BS3 i områderegeringsplanen for Bybanen til Fyllingsdalen. Nevnte reguleringsplan har ikke definert noen utnyttingsgrad for tomten, så dette er noe som må fastsettes gjennom en detaljreguleringsprosess. Byrådet har derfor fått utført en enkel vurdering av tomtens potensiale basert på andre prosjekter i området. Vurderingen anslår med dette som utgangspunkt et utbyggingspotensiale på mellom 2 000 og 3 600 kvm BRA-I, og en tilhørende salgverdi av tomten på mellom 40 og 80 mill. kroner. Vurderingen er beheftet med stor

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
		grad av usikkerhet og et endelig verdianslag kan derfor først utarbeides når det foreligger en vedtatt detaljregulering for tomten. Det videre arbeidet med denne tomten må sees i sammenheng med det pågående bystrandprosjektet.

10B-Private planer og byggesak

Om tjenesteområdet

Kommunen har ansvar for behandling av byggesaker og tilsyn med at byggearbeid med mer blir utført i samsvar med lover og forskrifter. I tillegg kommer saksbehandling av private reguleringsplaner, reguleringsendringer, delesaker og saker om kommunal forkjøpsrett, samt ansvar for oppmålingsforretninger, seksjonering, refusjonsberegning, oppmålingstjenester og grunnlagsnettet. Geodata/geografiske informasjonssystemer (GIS) omfatter drift og vedlikehold av kommunens kart- og geodatabaser. Føring av digitalt planregister er en viktig del av arbeidet med gjennomføring av kommunens digitaliseringsstrategi. Arbeidet utføres i hovedsak av Plan- og bygningsetaten, men tjenesteområdet krever også bidrag fra og samarbeid med en rekke andre etater og avdelinger i kommunen.

Viktige begivenheter

Plan- og bygningsetaten har i løpet av 2025 ferdigstilt og levert mange små og store prosjekter, aktiviteter og oppgaver. Noen av dem er

- 18 reguleringsplaner til sluttbehandling
- 20 vedtak om offentlig ettersyn
- Prosjektet «Kundereisen» pågår, og det er gjennomført innsiktsarbeid.
- Målrettet innsats for nærvær
- Forvaltningsrevisjon om plansaksbehandling er gjennomført og flere tiltak er iverksatt.

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå			
Økte lisenskostnader for Esri/Arcgis	500	500	0 Plan- og bygningsetaten har ansvar for drift og utvikling av kommunens kartløsninger. Lisenskostnadene økte betraktelig etter at ny kontrakt ble inngått i 2024. Tiltaket er iverksatt og midlene brukt da fakturaen er betalt.
Sum	500	500	0

Nye tiltak

Bergenskart, økt partnerbidrag	1 300	310	990 Bergenskart er et samarbeid mellom Bergen kommune, Vestland fylkeskommune, Statens vegvesen, Kartverket og Eviny. For 2025 er kommunens bidrag fastsatt til kr 1,6 mill. Kommunens bidrag for 2025 ble lavere enn budsjettert fordi det er besluttet at skråfoto ikke blir gjennomført i 2025. For

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
			2026 forventes det at partnerbidraget øker i samsvar med budsjett.
Retting av oppført boligbygg	-13 600	0	-13 600 Tiltaket er ikke iverksatt, da det er uavklart hva som skal skje med bygget videre.
Sum	-12 300	310	-12 610
Kutt			
Kutte stillinger på Plan- og bygningsetaten	-1 083	-1 083	0 I lys av den økonomiske situasjonen i kommunen, ble det i forbindelse med rullering av Handlings- og økonomiplan 2025-2028 vedtatt at antall stillinger på Plan- og bygningsetaten kuttes med totalt 3 årsverk innenfor tjenesteområdene 10A - Offentlige planer, byplanlegging og kulturminnevern (2 årsverk) og 10B - Private planer og byggesak (1 årsverk). Tiltaket er iverksatt og kuttet er innarbeidet i etatens budsjettramme.
Sum	-1 083	-1 083	0
Inntektsendringer			
Gebyrendringer Plan- og bygningsetatens selvkostområder	-9 965	-14 658	4 693 Med grunnlag i omfattende tilsstudier er strukturen i gebyrforskriften for 2025 endret sammenlignet med tidligere år for bedre å være tilpasset den faktiske tidsbruken på saksbehandlingen. Gebyrinntektene på Plan- og bygningsetatens selvkostområder endte i sum 4,7 mill. høyere enn budsjettet: Private planer 1. gangsbehandling: merinntekt på 0,3 mill. Byggesak: merinntekt på 6,3 mill. Oppmålingsforretninger: mindreinntekt på -2,0 mill.
Retting av oppført boligbygg	13 600	0	13 600 Tiltaket er ikke iverksatt, da det er uavklart hva som skal skje med bygget videre.
Sum	3 635	-14 658	18 293
Sum tiltak	-9 248	-14 931	5 683

Utvikling og utfordringer

Private planforslag

Antall oppstartsmøter i 2025 er noenlunde tilsvarende som for 2024. Det er færre veiledningsmøter sammenlignet med tidligere år. Plan- og bygningsetaten har prioritert å få saker lagt ut til offentlig ettersyn og levert til sluttbehandling. Mottatte detaljreguleringsplaner til behandling er noe lavere enn i 2024, men det er mottatt flere større saker. Det var en stor økning i regulerte boliger i 2025.

Det er fortsatt stor aktivitet i området Mindemyren/Mindebyen hvor det pågår planlegging i 13 av 25 delområder. De fleste har kommet vesentlig lengre i prosess mot sluttbehandling i løpet av 2025. Arbeidet med forlengelse av ekspressykkelvei fra Fjøsanger til Kristianborg forventes lagt ut til offentlig ettersyn i første halvår 2026.

I områdene langs Puddefjorden, både på Laksevåg og Dokken, pågår det planlegging i offentlig og privat regi. Det overordnede målet er å transformere industri- og havneområdene ved Puddefjorden til levende og bærekraftige byområder. Områdene skal bli en del av et utvidet Bergen sentrum med et godt utviklet servicetilbud, næringstilbud, kulturtilbud og fritidstilbud. Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet på Dokken vil bli en pilot for byutviklingen. Planforslag i regi av Statsbygg vil legges ut til offentlig ettersyn våren 2026. Det er flere pågående planprosesser på Laksevåg, og Plan- og bygningsetaten jobber tett med utbyggerne for å finne gode fellesløsninger for området. Det pågår felles utredninger for offentlige og private planer som blant annet handler om mobilitet, sosial infrastruktur, sjøpromenade og kriterier for mulig utfylling i sjø. Fremdrift for private planarbeid er avhengig av fremdrift og valg av kollektivtrasé i kommunedelplan for kollektivsystem mot Vest.

Geodatastrategi

I Bergen kommune er det Plan- og bygningsetaten som har hatt de fleste geodatabrukerne, og som dermed har forvaltet geodatainteressene for kommunen. Arbeid med geodata er tett knyttet til kommunens digitaliseringsstrategi og bidrar til å få satt forvaltningen av geodata i system, sammen med forvaltningen av andre typer data. Dette vil legge til rette for økt innovasjon og en datadrevet forvaltning. Det jobbes med en bystyresak som grunnlag for å lage ramme for hvordan man skal drive med geodata og digitalisering for hele kommunen. Hvert enkelt fagområde må utarbeide handlingsplaner på bakgrunn av disse.

Kartlegging

I 2025 var det planlagt nye kommunedekkende ortofoto (flyfoto), i samarbeid med Kartverket. Til tross for en sommer med mye fint vær, ble flyfotograferingen forsinket blant annet på grunn av tekniske utfordringer og er utsatt til 2026.

Matrikkelrettinger

Grunnet strammere økonomi har Plan- og bygningsetaten i 2025 sett det nødvendig å redusere arbeidet med å rette feil og mangler i matrikkelkartet. Sommeren 2025 ble det, for første gang, inngått et samarbeid med Høgskulen på Vestlandet (HVL), der det i fellesskap ble arrangert et feltkurs for landmålingsstudenter. Feltkurset ble gjennomført høsten 2025, og formålet var å gi studentene relevant praksis, samtidig som man får kontrollert et større område i matrikkelkartet. På den måten vil et større, sammenhengende område bli rettet, med en lavere ressursinnsats fra kommunens side. Dataene leveres tidlig i 2026.

Oppmålingsforretninger

Ny versjon av saksbehandlingssystemet, inkludert modul for oppmålingssaker, ble innført og tatt i bruk høsten 2025. Det er en forventning om at dette på sikt vil gi gevinster i form av økt effektivitet og bedre oversikt over saksporteføljen, men det vil kreve ytterligere tilpasninger.

Tilgangen på nye saker ser fortsatt ut til å gå noe ned i forhold til tidligere år. Plan- og bygningsetaten har tilpasset ressursbruken innen fagområdet, blant annet ved at saksbehandlere har fått arbeidsoppgaver innen andre tjenesteområder.

Delesaker

Antall nye delesaker er på tilsvarende nivå som i 2024, men tendensen er likevel at antallet går ned. Samtidig øker kompleksiteten i sakene. Delesaker er også noe av grunnlaget for oppmålingsforretningene.

Byggesaker

Plan- og bygningsetaten opplever omtrent samme antall byggesøknader som i fjor. Det har vært en generell nedgang i byggeaktiviteten på nasjonalt nivå de seneste årene, men det ser nå ut som dette har stabilisert seg. Det er positivt å se at det i 2025 har vært svært lave tall med tanke på gebyrtap som følge av brudd på saksbehandlingsfristene.

Klage, tilsyn- og ulovlighetssaker

Det er ikke vesentlige endringer i den totale saksmengden. Plan- og bygningsetaten opplever likevel at flere sender bekymringsmeldinger om mulige ulovlige tiltak.

Det arbeides videre med tiltak knyttet til håndtering av villfyllinger. Det har også vært økt søkelys på bruk av boliger/ulovlige boenheter til hotellignende virksomhet/kortidsutleie, noe som gjenspeiles i innmeldte saker. Videre har det vært arbeidet med skogsbilveger og mulige ulovlige forhold knyttet til denne type tiltak. På dette området er Plan- og bygningsetaten også delegert oppgaver etter landbruksveiforskriften som det har vært arbeidet med i løpet av året.

I strandsonesakene er alle saker med tiltak utført før 1. juli 2009 midlertidig stanset. Kartlegging fra 2009–2012 omfattet rundt 1400 saker, og spørsmål knyttet til disse er besvart i løpet av 2024 og 2025.

Byrådet har bestemt at alle meldepliktige tiltak etablert før 1997 skal gjennomgås og vurderes opp mot en høyesterettsdom (West-Coast saken). Gjennomgang av disse sakene er godt i gang, og arbeidet forventes ferdigstilt tidlig i 2026.

Målsettingen med oppgavene for tilsyn i byggesaker er å arbeide forebyggende ut mot byggebransjen og de private aktørene. Det skal lønne seg å følge regelverket og å velge seriøse aktører. Innsatsen på dette området er styrket, og dette arbeidet fortsetter i 2026.

Det er en målsetting om at klagesaker skal behandles administrativt i Plan- og bygningsetaten innen en frist på fire uker. Dette gjelder saker som skal til politisk behandling. For øvrige klagesaker er målsettingen inntil åtte ukers behandlingstid. Saksbehandlingstiden er betydelig redusert de senere årene, og det har vært en god måloppnåelse. Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden ligger nå på rundt seks uker.

Dialog og medvirkning

Plan- og bygningsetaten vektlegger det å ha en åpen og inkluderende dialog med byens innbyggere og utbyggere og gjennomfører både verksteder, folkemøter og grunneiermøter for å informere om ulike pågående prosjekter. I 2025 er det blant annet gjennomført 11 arbeidsmøter med grunneiere/utviklere på Laksevåg, verksted om å gi liv til sjøfronten på Laksevåg og frokostmøte om barn og unges interesser i plansaker. Det er gjennomført informasjonsmøte og veiledningsmøte om temaet «Enkle byggesaker».

Etaten svarer ut et høyt antall mediehenveler og innsynsforespørsler. Kundesenteret har hatt et høyt aktivitetsnivå og betjener henveler på telefon, skriftlig og ved fysisk fremmøte. Det gjøres stadig forbedringer i innsynsløsningen for publikum. I tillegg til saksdokumenter i private og offentlige planer, publiserer Plan- og bygningsetaten nå journalførte dokumenter i byggesaker fra juni 2024. Det har gjennom året vært jobbet videre med klargjøring for videre publisering av byggesaksarkivet, i første omgang tilbake til mai 2022.

Plan- og bygningsetaten har i andre halvår gjennomført ytterligere intervjuer i etatens kundereiseprosjekt. Dette har gitt nyttig informasjon og innspill til tiltak. Prosjektet videreføres og avsluttes i 2027 med sluttrapport og konkretisering av tiltak.

Digitalisering og digital transformasjon

Plan- og bygningsetaten arbeider aktivt med digital transformasjon for å sikre effektive arbeidsprosesser og god virksomhetsstyring. Det utvikles helhetlige løsninger for bedre samhandling internt, med søkere og forslagsstillere, og med publikum. Eksempelvis har etaten bidratt med innsikt og beskrevet konkrete behov for å øke brukervennligheten og funksjonaliteten knyttet til Min kommune. Etatens arbeid er også knyttet opp til de digitale økosystemene både internt og eksternt, og samhandler i nettverk med andre kommuner og statlige instanser (Kommunesektorens organisasjon (KS), Direktoratet for byggkvalitet (DiBK), med flere.

Nøkkeltall for tjenesteområdet

Indikator	2023	2024	2025
Antall behandlede klager på byggesaker	492	446	378
Antall behandlede klager på plansaker	12	15	13
Antall detaljreguleringer vedtatt	19	19	20
Antall pålegg mv. etter tilsyn (stoppordre, pålegg om retting, mulkt)	336	297	286
Antall registrerte ulovlige byggetiltak som er avstått fra å forfølge	55	34	40
Antall saker med overskredet saksbehandlingstid iht. forskrift (alle typer saker)	136	23	14
Antall tilsyn på mulige ulovlige byggetiltak	346	324	350
Antall tiltak som etter pålegg er rettet eller omsøkt	360	301	362
Antall vedtak i byggesaker (alle typer saker)	1984	2225	2334
Antall vedtak om dispensasjoner i 100-metersbeltet til sjø	61	80	95
Saksbehandlingstid for byggesaker – uker	8,7	6,8	6,1

Indikator	2023	2024	2025
Saksbehandlingstid for detaljreguleringer. Behandling i politiske organ - uker	14,0	14,7	23,1
Saksbehandlingstid for klagesaker i Plan- og bygningsetaten - uker	10,6	6,9	5,0
Saksbehandlingstid for klagesaker. Behandling i politiske organ (fra oversendt fagnotat til BBU til vedtak i UMBY, uker)	23,9	18,2	19,9
Saksbehandlingstid for private planer 1. gangsvedtak - (regnes fra dato for komplett planforslag mottatt) - antall uker	9,1	8,9	11,3
Saksbehandlingstid for private planer 2. gangs administrativ behandling - uker	24,3	14,7	14,1

Aktivitetsnøkkeltall

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall nye byggesaker	2 070	2 316	2 279	2 122
Antall vedtak i byggesaker	1 655	1 984	2 225	2 334
Gjennomsnitt behandlingstid (dager) på byggesaker	0	61	48	42
Antall mottatte private planforslag	17	20	32	29
Antall vedtak om offentlig ettersyn (private planer)	20	30	24	20
Antall behandlede klagesaker	483	492	461	378
Antall foretakstilsyn	157	194	214	215
Antall fakturerte tvangsmulfter	0	0	159	167
Antall pålegg om retting	673	507	446	219
Antall stoppordre og sikring	23	25	13	16
Antall ubehandlede klager ved årets utløp	444	200	200	41
Antall behandlede oppmålingsforretninger	298	299	302	333
Antall behandlede seksjoneringssaker	162	137	174	161
Saksbehandlingstid seksjonering (dager)	0	0	39	22

Sammenligning med andre kommuner

	Bergen 2024	Bergen 2025 kommune	Oslo Trondheim	Stavanger	ASSS uten Oslo
Kvalitet					
Søknader med 12 ukers frist i alt	46		50	47	27
Byggesøknader i alt Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)					

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Justert budsjett 2025		Regnskap 2025		Regnskap 2024	Avvik i kr
	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Utgifter	Inntekter		
Private planer	20,5	14,1	47,3	-31,4	15,9	-1,8
Bygge- og delesaksbehandling	3,9	-1,9	222,2	-224,8	-2,6	0,7
Oppmålingsforretninger	3,4	-1,3	10,5	-9,0	1,4	-2,7
Kart og oppmåling	27,3	26,2	39,0	-13,0	26,1	0,2
Selvkostrenter - private planer	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	-0,1
Selvkostrenter - byggesak	0,4	0,0	0,3	0,0	0,3	-0,3
Selvkostrenter - oppmåling	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0
Sum	55,6	37,2	319,4	-278,3	41,1	-3,9

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Regnskap 2025		Regnskap 2024	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
1-Byrådsleders avdeling	0,3	0,2	0,2	0,0	0,2	0,0
2-Byrådsavdeling for finans	0,0	0,0	0,2	-0,2	0,0	0,0
5-Byrådsavdeling for byutvikling	51,9	34,7	316,8	-278,1	38,7	-4,0
90-Fellesposter - bykassen	3,3	2,3	2,1	0,0	2,1	0,1
Sum	55,6	37,2	319,4	-278,3	41,1	-3,9

Kommentar til status økonomi

Byrådsavdeling for byutvikling har et samlet merforbruk på 4,0 mill.

Det samlede avviket fordeler seg på følgende vis innenfor de ulike tjenestene:

- Private planer - merforbruk 1,9 mill.
- Bygge- og delesaksbehandling - mindreforbruk 0,4 mill.
- Oppmålingsforretninger - merforbruk 2,7 mill.
- Kart og oppmåling - mindreforbruk 0,2 mill.

Selvkostområdene Private planer, byggesak og oppmålingsforretninger ligger under dette tjenesteområdet og opererer innenfor selvkost. Det vil si at kommunen over en femårsperiode skal ha gebyrinntekter som tilsvarer kostnadene på de respektive tjenesteområdene. Eventuelle overskudd settes på et selvkostfond, mens eventuelle underskudd dekkes av selvkostfond fra tidligere år.

Fordelt mellom selvkost- og bykasseområder fordeler avviket seg på følgende vis:

- Selvkost - merforbruk 8,1 mill.
- Bykasse - mindreforbruk 4,1 mill.

Deler av aktiviteten på selvkostområdene ligger også på tjenesteområde 16 - Administrasjon og forklaring til resultatet vil i aktuelle tilfeller derfor også inkludere aktiviteten på dette tjenesteområdet.

Gebyrfinansierte tjenester - merforbruk 8,1 mill.

Private planer 1. gangsbehandling (selvkost)

Selvkostområdet førstegangsbehandling av private planforslag endte samlet i balanse i 2025 med 0,1 mill. i overskudd som ble satt på selvkostfond. Fordelt pr. tjenesteområde var resultatet:

- 10B - Private planer og byggesak: merforbruk -0,3 mill
- 16 - Administrasjon: mindreforbruk 0,3 mill.

Grunnet en uforutsett avregningskostnad til Bergen kommunale pensjonskasse i 3. tertial på 0,5 mill. var det forventet at selvkostområdet ville gå med et underskudd i 2025. Tett opp mot fristen for utfakturerings ble et større gebyr registrert, som snudde resultatet til et overskudd.

Gebyr som må tilbakeføres får resultateffekt for bykassen. I 2025 gjaldt det følgende saker som samlet utgjorde 0,4 mill.:

- En sak med oversatt frist, som resulterte i et gebyrtap på 0,1 mill.
- Tre saker med offentlig interesse, og som dermed er unntatt fra gebyr, med et gebyrgrunnlag på 0,3 mill. Forslagstillere var Bergen Kirkelige fellesråd, Forsvarsbygg og Statsbygg.

Bygge- og delesaker (selvkost)

Selvkostområdet bygge- og delesaker endte samlet med et underskudd på 1,5 mill. Merforbruket kan i hovedsak tilskrives en uforutsett avregningskostnad til Bergen kommunale pensjonskasse i 3. tertial på 1,4 mill. Selvkostfondet er brukt opp og underskuddet vil dermed få en resultateffekt for bykassen på 1,5 mill. Fordelt pr. tjenesteområde var resultatet:

- 10B - Private planer og byggesak: merforbruk -5,0 mill
- 16 - Administrasjon: mindreforbruk 3,5 mill.

Aktiviteten i bransjen påvirker antall saker Plan- og bygningsetaten mottar til behandling. Regnskapsførte gebyrinntekter endte på budsjettnivå. Strukturen i gebyrforskriften for 2025 ble revidert for å bedre være tilpasset den faktiske tidsbruken i saksbehandlingen. Nivået på gebyrinntektene kan derfor tyde på at den nye prisstrukturen har fungert etter sin hensikt.

Gebyr som må tilbakeføres får resultateffekt for bykassen. I 2025 gjaldt det følgende saker som samlet utgjorde omtrent 1,0 mill.:

- Tap av gebyr grunnet fristoverskridelser 0,7 mill. fordelt på 13 saker
- Søknader om trappeheis på 0,3 mill.

Oppmålingsforretninger (selvkost)

Selvkostområdet oppmålingsforretninger endte samlet med et underskudd på 2,4 mill. Merforbruket kan i hovedsak tilskrives mindreinntekter på 2,1 mill. og en uforutsett avregningskostnad til Bergen kommunale pensjonskasse i 3. tertial på 0,3 mill. Selvkostfondet er brukt opp og underskuddet vil dermed få en resultateffekt for bykassen på 2,4 mill. Fordelt pr. tjenesteområde var resultatet:

- 10B - Private planer og byggesak: underskudd -2,7 mill
- 16 - Administrasjon: mindreforbruk 0,3 mill.

Arbeidet med kostnadsreduksjoner har høy prioritet og Plan- og bygningsetaten arbeider med å finne løsninger som på sikt kan redusere kostnadsnivået ytterligere.

På **sentrale budsjettposter (Fellesposter – bykassen)** skyldes mindreutgiften i hovedsak arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon. Arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon avsettes ved årsslutt, i motsetning til øvrig sykelønnsrefusjon som føres løpende gjennom året. Dette skyldes tekniske forhold. Avviket må derfor ses i sammenheng med avvik på øvrige byrådsavdelinger.

Status mål

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål Resultat Statusbeskrivelse mål	
			2025	2025
Attraktiv by med vekst og utvikling	Bærekraftig byutvikling med fokus på korte avtander, redusert transport og grønt skifte (gitt i KPS og KPA), stille krav til god kvalitet og riktig lokalisering av nye tiltak, fokus på god by og godt byliv	Antall godkjente boenheter årlig	1 200	1 231 I 2025 ble det godkjent 1231 boenheter
Omstillingsdyktig og økonomisk bærekraftig kommune	I Bergen skal alle plan- og byggesaker behandles innen fastsatte frister	Andel bygge- og delesaker med overholdt saksbehandlingstid i henhold til forskrift (gjelder sum saker med 3 og 12 ukers frist, samt dispensasjonssaker)	100,0 %	99,4 % Andelen bygge- og delesaker med overholdt saksbehandlingstid var i 2025 99,4 %.
		Andel reguleringsplaner behandlet 1. gang med overholdt frist	100,0 %	96,0 % Målet for 2025 var at alle reguleringsplaner behandlet 1. gang gjøres innen overholdt frist. I 2025 ble det behandlet totalt 13 private planforslag med vedtak om offentlig ettersyn. Fristen, enten lovpålagt eller avtalt, ble i 2025 overholdt i 12 av 13 saker.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
HØP 25-28 Merknad 12.	HØP 25-28 Merknad 12. Omorganisere klagebehandling Bystyret ber byrådet utrede en omorganisering av kommunens klagesaksbehandling innenfor plan- og byggesaker med sikte på at det etableres en egen klagesaksenhet på nivå 1 under byrådsavdeling for byutvikling. Målet med omorganiseringen er effektivisering, kortere saksbehandlingstid og styrket rettsikkerhet. Bystyret ber om at det legges frem en sak for bystyret i løpet av første halvår 2025.	Saken er under behandling.
HØP 25-28 Merknad 13.	HØP 25-28 Merknad 13. Befaring planprosesser Bystyret ber byrådet gjennomgå Plan- og bygningsetatens praksis knyttet til befaringer i planprosesser med mål om å styrke	Det er allerede en etablert praksis med befaring i plansakene på seksjonene for private planer i Plan- og bygningsetaten, og dette er vurdert som et nyttig ledd i saksbehandlingen. For å styrke praksisen foreslår Plan- og bygningsetaten at de oppdaterer sine prosedyrer slik at det kommer tydeligere frem at befaring skal

Årsmelding 2025

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
	muligheten for befaring tidlig i planprosessen.	prioriteres, særlig i oppstartsfasen. Etaten vurderer det som viktig at behov for befaring ikke er et absolutt krav, men at etaten kan ta stilling til hvorvidt det er fordelaktig i den konkrete saken. Når det gjelder befaring med forslagstiller/konsulent, foreslår Plan- og bygningsetaten at det tydeliggjøres at Seksjon for private planer kan stille på felles befaring på kommunens nettsider; Veileder private planforslag. Plan- og bygningsetaten foreslår videre å legge inn i prosedyrene sine at saksansvarlig kan vurdere behov for felles befaring.
Rev. budsj. 25 Verbalforslag 11.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 11. Rekkefølgekrav ved utbygginger Bystyret ber byrådet jobbe for at rekkefølgekrav ved utbygginger er på et moderat nivå	Byrådsavdeling for byutvikling har bedt Plan- og bygningsetaten om å utnytte handlingsrommet i nødvendighetsvurderingen etter plan- og bygningsloven § 12-7 for å sørge for at rekkefølgekrav blir holdt på et mest mulig moderat nivå. Bestillingen følges opp i styringsdialogen med Plan- og bygningsetaten.
Rev. budsj. 25 Verbalforslag 3.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 3. Ulovlighetsoppfølging av plan- og byggesaker Bystyret ber byrådet om en sak som belyser dagens praksis med ulovlighetsoppfølging av plan- og byggesaker, med særlig vekt på rettsikkerhet for berørte parter.	Saken er under behandling i Byrådsavdeling for byutvikling.

10C-Naturforvaltning og parkdrift

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet omfatter ivaretagelse av naturen og dens mangfold, samt utvikling og tilrettelegging av friområder og urbane landskap for rekreasjon gjennom opplevelser, aktivitet og friluftsliv. Tjenesteområdet omfatter også bygging, forvaltning og drift av parker og byrom – areal med stor rekreasjonsverdi for byens innbyggere. Universell utforming skal tilstrebes ved nybygging og rehabiliteringer.

For å sikre gode offentlige, tilgjengelige areal, er det en viktig oppgave for kommunen å styre transformasjon av større områder. Gode løsninger skal utvikles og sørge for tilstrekkelig areal til allmennheten gjennom byrom som for eksempel smau, gater, parker, allmenninger og områder for lek. Det er sentralt å påse at innbyggerne har nærhet til tur- og friområder.

Tjenesteområdet omfatter også oppgradering og nybygging av lekeplasser, samt årlig hovedettersyn av uterom på skoler, barnehager og lekeplasser. Forvaltningsansvar for byfjell, vassdrag, vilt, friluftsliv, skog og biologisk mangfold omfattes også av tjenesteområdet.

Arbeidet utføres hovedsakelig av Bymiljøetaten, men tjenesteområdet krever også bidrag fra og samarbeid med en rekke andre etater og avdelinger i kommunen.

BNKI Landbruk

BNKI avdeling for landbruk behandler saker etter jordlov, skoglov og konsesjonslov og har viktige veiledningsroller i landbruket. Veiledningen er i stor grad knyttet til oppfølging av nye produsenter og utvikling på den enkelte gård. Avdelingen forvalter også ulike statlige og kommunale tilskuddsordninger på landbruksfeltet, fører tilsyn og gir uttalelser i plan- og byggesaker. I tillegg følger vi opp kommunen sin satsing på urbant landbruk.

Viktige begivenheter

- Ekstremværet "Amy" rammet Bergen i begynnelsen av oktober. Spesielt trær i sentrale byfjell ble hardt rammet. Også en del parker og friområder ble omfattende rammet av sterk vind, blant annet Nygårdsparken.
- Bystranden og ny Lungegårdspark fikk tillatelse til oppstart (godkjent gjennomføringsvedtak), og avtale med prosjekterende og entreprenør ble signert like før jul.
- Tiltak mot rotter ga innledningsvis god effekt, men i sommer ble det registrert økt aktivitet med behov for nye tiltak.
- Det ble registrert og håndtert en markant økning i rusrelatert aktivitet i sentrumsparkene, med hærverk, sikkerhetsutfordringer og økt behov for renhold.
- Arbeid med tilstands-, trafiksikkerhets- og beredskapsvurderinger i Kamveien ble igangsatt siste halvår 2025, inkludert en analyse av kjørebehovet på veien.
- Bymiljøetaten fikk mer enn 200 innspill fra innbyggere til utplassering av nye benker. Det er mål om utplassering av ca. 40 nye benker tidlig våren 2026.
- En første versjon av [arealregnskap for Bergen](#) ble ferdigstilt. Bymiljøetaten har utviklet kartlag og kartfortellinger for temaene friluftsliv og rekreasjon, naturmangfold og karbonrike arealer.

Årsmelding 2025

- Det er bygget en 50 meter lang åpen overvannsgrøft fra nytt bekkeinntak i Løvstien ned mot Solheimslie 34-38. Denne er etablert for å håndtere overvannet som renner mot borettslaget.
- I samarbeid med Avdeling for kunst- og kulturutvikling, etablerte Bymiljøetaten en statue av Ambrosia Tønnesen i Byparken.
- En ny friluftsslekeplass i Brønndalen ble åpnet. Denne ble utviklet i samarbeid med Områdesatsingen, og ble svært populær fra første stund.
- Møllendal elvepark ble klargjort for anskaffelse, og prosjektet ble utlyst som generalentreprise sent i 2025.

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå			
Drift av nye parkanlegg overtatt fra eksterne	1 840	1 840	0 Bymiljøetaten overtar flere parkanlegg og allmenninger som følge av rekkefølgekrav i områdeplaner. Anleggene overføres vederlagsfritt til kommunen etter ferdigstilling. Det er kommunen som skal stå for drift og vedlikehold av anleggene. Det er hovedsakelig tre kategorier utbyggere som overleverer veianlegg til Bymiljøetaten; Bybanen utbygging, store parkanlegg og allmenninger Private utbyggere, uterom knyttet til større bolig- eller næringsprosjekter Etat for utbygging, uterom knyttet til idrettsplasser, skoler og sykehjem Driften av nye parkanlegg overtatt fra eksterne er innarbeidet i Bymiljøetatens budsjettammer og inngår i etatens driftskontrakter.
Den grønne akse - driftskonsekvens	-70	-70	0 Driftskonsekvensen av den grønne akse er redusert med kr 70 000. Dette gjelder driftsutgifter for rådhuskvartalet midlertidig torg som ble avvirket i 2024.
Sum	1 770	1 770	0
Nye tiltak			
Budsjettreduksjon / omdisponeringer BNKI nivå 1	200	200	0 Realisert i tråd med budsjettvedtak.
Deltakelse graveklubbprosjekter - driftskonsekvenser	100	100	0 Driftskonsekvenser for graveklubbprosjektet Nedre Nygård som skal dekke utgifter til drift knyttet til nye plantekasser og bytrær, nytt sykkelfelt samt bruk av naturstein i gatene. Tiltaket er innarbeidet i Bymiljøetatens budsjettammer og inngår i etatens driftskontrakter.
Fanatorget - driftskonsekvens	130	130	0 Fanatorget ble ferdigstilt i 2022. Driftsutgiftene øker i 2025 på grunn av at garantitiden til entreprenør går ut etter 3 år og da økes årlige driftskostnader for utomhusanlegg. Utgifter gjelder vedlikehold av belysning, overflater og

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
			lekeapparater. De økte utgiftene er innarbeidet i Bymiljøetatens budsjetttrammer og inngår i etatens driftskontrakter.
Løvsstien etappe 4 - delstrekning 2 - driftskonsekvens	400	400	0 Løvsstien etappe 4 - delstrekning 2 ble igangsatt i 2024. Driftskostnadene gjelder vedlikehold av grusveier, krattrydding, grøfterensk, overvannsanlegg, gjerder, brokonstruksjon, tømning av søppel, vintervedlikehold, nettleie og strømforbruk.
IT system for bruk av offentlig areal - driftskonsekvens	-250	-250	0 Tiltaket innebærer en reduksjon av kostnader på tjenesteområde 10C - Naturforvaltning og parkdrift, som er innarbeidet i Bymiljøetatens budsjett.
Barnas byrom - driftskonsekvens	445	445	0 Driftsutgifter vedrørende Løvsstaklien lekeplass, Lien lekeplass og Damsgård lekeplass, Sangotna uteareal og Brønndalen Olsvikskjenet. Dette er bl.a utgifter til belysning, vedlikehold av overflater og lekeapparater. Tiltaket er innarbeidet i Bymiljøetatens budsjetttrammer og inngår i etatens driftskontrakter.
Stordyrveterinærer	600	600	0 Lønnsmidler innarbeidet i vedtatt budsjett.
Fløysletten	500	275	225 I henhold til sak om særskilte fondsavsetninger, er deler av midlene til tiltaket avsatt på fond for benyttelse i 2026.
Sum	2 125	1 900	225
Nye engangstiltak			
Bergen Elveforum	100	100	0 Midlene er utbetalt i henhold til vedtak.
Bergen Skog- og trøplantingsselskap, utbedring av Fløysvingene	2 000	2 000	0 Midler til utbedring av Fløysvingene er blitt utbetalt.
Sum	2 100	2 100	0
Kutt			
Redusert tilbud av offentlige toalett	-600	-600	0 Antall offentlig tilgjengelige toalett i sentrum er redusert.
Kutt i vakant stilling Anleggsgartner	-700	-700	0 Tiltaket er innarbeidet i Bymiljøetatens budsjett og stillingen som anleggsgartner er ikke besatt.
Kutt i vakant stilling Skog- og arealforvalter	-900	-900	0 Tiltaket er innarbeidet i Bymiljøetatens budsjett og stillingen som Skog- og arealforvalter er ikke besatt.
Reduserte tilskudd Byutvikling	-238	-238	0 Tiltaket er innarbeidet i budsjetttrammen og aktiviteten er redusert tilsvarende.
Reduksjon av sommerblomster i Bergen sentrum og Nesttun	0	0	0
Budsjettreduksjon / omdisponeringer BNKI nivå 1	-601	-601	0 Realisert i tråd med budsjettvedtak.
Kutt av støtte til utlån av kanoer v/Skomakerdiket	-80	-80	0 Støtten til utlån av kanoer v/Skomakerdiket er kuttet.
Reduksjon i bruk av konsulenttjenester	-200	-200	0 Tiltaket er innarbeidet i budsjetttrammen og aktiviteten er redusert tilsvarende.

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Kutt i vakant stilling Plan og utviklingsavdelingen	-900	-900	0 Tiltaket er innarbeidet i Bymiljøetatens budsjett og stillingen som rådgiver i Plan- og utviklingsavdelingen er ikke besatt.
Sum	-4 219	-4 219	0
Sum tiltak	1 776	1 551	225

Utvikling og utfordringer

Stormen Amy

Ekstremværet Amy rammet Bergen i begynnelsen av oktober. Sterk vind påførte trær i parker og friområder, som kommunen forvalter, omfattende skader. Stormen nådde full styrke natt til lørdag 4. oktober. Det var da lange perioder med vindstyrke over 30 m/s.

Parker i bydelene Bergenhus og Årstad ble spesielt hard rammet. I Nygårdsparken rotveltet mer enn 30 store gamle trær. I tillegg fikk mange trær så omfattende brekkasjer at de senere måtte felles. Generelt var det rotveltede trær i alle bydeler, i alle typer anlegg, også langs turveier. Blant annet fikk vegetasjonen i Lynghaugparken i Fyllingsdalen omfattende skader. Oppryddingsarbeidet etter ekstremværet pågikk ut året. Ikke alle skadene kunne utbedres høsten 2025, og utbedringer av skader fortsetter derfor i 2026. For eksempel har rotveltede trær tatt med seg deler av veier, kanter og gressplener. Kanter må gjenopprettes, asfaltdekker må lappes og plenareal må etableres på nytt, i tillegg til at det må plantes nye trær.

I parkene har velte trær også ødelagt gjerder og knust benker.

Foruten parker og friområder, herjet Amy også i Fløyenområdet i byfjellene, og brakte med seg store ødeleggelser på skog, turveier og turveilysnett. Større områder med grantrær rotveltet over turveier og stier. Det har vært et betydelig arbeid for Bergens Skog- og Træplantningsselskap med å få åpnet turveiene igjen. Arbeidet med å ta ut trær og tømmer, sikre rotveltene og å vurdere i hvilken grad tiltak skal gjøres på stier utenom turveiene pågår fortsatt, og vil prege 2026.

Parker og byrom i sentrum

Vedlikeholdsetterslep i parker og byrom krever flerårige tiltak og finansiering; særlig i sentrumsanlegg med høyt brukstrykk. Slitasje og hærverk utgjør en samlet belastning på sentrumsparkene. Sentrumsnære rusutfordringer gir økt behov for renhold og reparasjoner, og det er behov for tiltak og sikkerhetsvurderinger fra flere tjenester og fagområder. Rottebestanden i sentrum krever kontinuerlig innsats med hensyn til renhold og bossplukking, og det legges stort vekt på å øke forståelsen for utfordringene hos publikum.

Kommunen tester ut innovative, miljøvennlige fallunderlag for lekeplasser på Kim Frieles plass. Målsetningen er at man i fremtiden kan unngå plast i underlagene på lekeplasser. Bymiljøetaten har også startet arbeid med å få mer grønne elementer og flere møteplasser i Solheimsgaten.

Friluftslivsforvaltning inkludert byfjellsforvaltning

Det ble i 2025 utført større rehabiliteringer av flere trapper og broer i og ved byens turveier. Ifølge Bymiljøetaten er det behov for å få bedre oversikt over installasjoner som gjennom årenes løp er etablert i friluftsområdene, for å sikre et systematisk vedlikehold også av denne delen av kommunens portefølje.

Det er tilrettelagt, og planlagt tilrettelagt, for rekreasjon og friluftsliv ved flere nye områder:

- Prosjektering av to kaier på Søreide som nye friluftsområder starter tidlig 2026.
- En rundløype for tur i terrenget ved Grøntua i Olsvik er tilrettelagt. Her ble det satt opp skilt og gjort enklere tiltak.
- Ny turvei og et målpunkt i tilknytning til en badeplass ved Gjeddevann i Fyllingsdalen er tilnærmet slutført.
- Pilotprosjekt for destinasjonsskilting i Bergen sentrum ble startet opp, og ferdigstillelse forventes våren 2026.

Som del av Badebyen Bergen-prosjektet er det ønske om å få etablert en badeplass som er universelt utformet også i sjø, og arbeidet med å utrede lokasjoner for en badebinge kom godt i gang i 2025.

Disse oppgavene kommer i tillegg til tett oppfølging av, og samarbeid med, Bergens Skog- og Træplantningsselskap om oppgaver og prioriteringer for byfjellsforvaltningen i 2025. Opprydning etter stormen Amy tok all oppmerksomhet siste del av 2025 og førte til at løpende driftsoppgaver som veivedlikehold måtte vente. Prosjektet med et større veivedlikehold i Fløysvingene ble også satt på vent.

Viltforvaltning

Antall hendelser knyttet til skadet vilt i trafikken er fortsatt høyt, og det har vært en økning i hendelser knyttet til syk/skadet hjort, og hjort i bebyggelse. Slike hendelser er særlig kostnadskrevende å følge opp, og utgiftene til viltkontakter fortsetter å øke som følge av dette. Fra 2026 øker også satsene for arbeid viltkontaktene gjør. Dette reduserer viltfondet, og det er estimert at det fra 2027 vil bli behov for tilførsel av midler til å utføre lovpålagte oppgaver innenfor arbeidsfeltet.

Bymiljøetaten leverte høsten 2025 et forslag til forskrift som hjemler innkreving av fellingsavgift for storviltjakt/hjortejakten i Bergen.

Vassdragsforvaltning

Bymiljøetaten koordinerer den interne oppfølgingen av vannforskriften i Bergen kommune og er i tillegg bindeledd til fylkeskommunen og Statsforvalteren i dette arbeidet. I et spleiselag med Vestland fylkeskommune ble det i 2025 gjort undersøkelser i tre innsjøer. Etaten tar også egne vannprøver i bekker og elver for å få et oppdatert kunnskapsgrunnlag for vassdragene i kommunen.

Elvemuslingen i Haukåselven har krevd ekstra oppfølging over flere år, også i 2025. Kommunen ved Bymiljøetaten har hatt et tett samarbeid med Statsforvalteren og Vestland fylkeskommune i flere saker, og private aktører langs vassdraget er blitt fulgt opp i løpet av året. Det er utført telling av elvemuslingbestanden i 2025, tallene kan tolkes til å peke i positiv retning, men situasjonen er fortsatt alvorlig. I samarbeid med Miljødirektoratet ble det satt ut over 70 000 små elvemuslinger i Storelva i Arna sommeren 2025. Målet med utsettingen er å gjeninnføre elvemusling til et vassdrag hvor bestanden tidligere har gått tapt.

Samarbeid med frivillige aktører

I samarbeid med Plan- og bygningsetaten publiserte Bymiljøetaten i 2025 en veileder for dugnadsarbeid på kommunal grunn. Veilederen skal gjøre det enklere for frivillige som ønsker å gjøre dugnad på kommunal grunn.

Kommunen har flere mer eller mindre formaliserte samarbeid med en rekke frivillige aktører, fra dugnadsgjengen ved Myrdalsvatnet som jobber på kommunal grunn, til Dalaelvens venner som arbeider for bedre forhold langs den bynære elven som snor seg gjennom sentrale deler av Åsane. I 2025 er det særlig verdt å merke seg dugnadsarbeidet som er utført på Ulriken av en bynær dugnadsgruppe fra Bergen og Hordaland Turlag. Gruppen har gjort et strålende arbeid med steinsetting og grusing, til glede for både lokale turgåere og turister.

Kommunen låner også ut kommunale friområder til urban dyrking og blomstereng, tiltak som blant annet følger opp kommunens strategi for "Dyrk byen", og som er positive for insektene. Sommeren 2025 har det kommet positive meldinger fra flere av «hagene». Parsellhagene på Fløen og Storetveit har også hatt gode sesonger, og på Fløen ble det i vår gjort et dreneringsarbeid som skal bedre dyrkingsforholdene.

Nøkkeltall for tjenesteområdet

Indikator	2023	2024	2025
Antall erverv av areal regulert til grøntstruktur/LNF	0	1	0
Antall grønne anlegg med 1. prioritet mht. drift	41	41	41
Antall grønne anlegg med 2. prioritet mht. drift	476	480	483
Antall grønne anlegg med nedprioritert drift	79	81	81
Antall grønne anlegg ute av drift	400	409	409
Nyanlegg. Beløp investert (i mill. kroner)	103,0	47,7	24,9

BNKI Avdeling for landbruk

Det er startet opp et stort strategisk arbeid med å følge opp jordlovens plikt til aktiv drift av all dyrket mark. Nesten halvparten av all dyrket mark i kommunen er ute av drift. Arbeidet med å følge opp driveplikten har som mål å øke verdiskapningen i landbruket, og bedre matsikkerheten og beredskapen gjennom økt lokal matproduksjon.

I skogforvaltningen er det startet et prosjekt for utarbeidelse av skogbruksplaner med miljøregistreringer på alle eiendommer med tømmerkog. Dette prosjektet er ventet avsluttet i 2027, og vil gi et viktig kunnskapsgrunnlag for hvor mye tømmer grunneierne kan ta ut fra eiendommene sine på en bærekraftig og lønnsom måte.

Landbruket i kommunen har gode muligheter for økt verdiskapning, både ved å ta i bruk mer dyrket mark og fordi det finnes store muligheter i nærheten til storbyen Bergen. Det finnes ulemper knyttet til arealkrevende matproduksjon nær en by i utvikling med behov for arealer å vokse på. Det er en viktig oppgave å bidra til at fordelene med nærhet til bergenserne og markedet blir større enn slike ulemper.

Arbeidet med en ny helhetlig strategisk plan for landbruk er påbegynt. Planen vil omfatte både jordbruk, skogbruk, urbant landbruk og dyrevelferd.

Byråd for næring, kultur og idrett, Reidar Digranes, på gårdsbesøk i 2025. Foto: Bergen kommune

Aktivitetsnøkkeltall

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall dekar jordbruksareal i produksjon	16 340	15 722	16 400	0
Antall nye Barnas byrom	4	4	3	2
Parkareal dekar	1 775	1 805	1 827	1 835
Samlet lengde av sommerturveier, -turstier og -løyper med kommunalt driftsansv (km)	51	54	60	60

Sammenligning med andre kommuner

	Bergen 2024	Bergen 2025 kommune	Oslo Trondheim Stavanger ASSS uten Oslo
Prioritet			

Årsmelding 2025

Naturforvaltning og friluftsliv brutto investeringsutgifter beløp pr innb (kr) *)	232	92	49	67	77	
Rekreasjon i tettsted brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr) *)	497	596	872	493	990	
Grunnlagsdata (Nivå 3)						
Dyrka og dyrkbar jord i alt Annen bebyggelse og anlegg Omdisponert i alt etter Jordloven og Plan- og bygningsloven Areal (dekar)	8,0	9,6	0,0	0,0	3,0	45,7

*) Inflasjonsjustert med deflator

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Justert budsjett 2025		Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
	Regnskap 2024	Just. bud.	Utgifter	Inntekter		
Grøntfaglig planlegging	18,2	15,3	16,5	-1,1	15,4	-0,1
Kommunale skoger	0,0	0,3	0,1	0,0	0,1	0,2
Landbruk	7,4	9,0	11,5	-3,2	8,3	0,6
Offentlige toaletter	4,7	4,6	5,5	-1,2	4,3	0,3
Grønn prosjektering	46,4	51,1	111,9	-58,7	53,2	-2,1
Parkdrift	84,4	93,1	122,3	-23,3	99,1	-6,0
Fiske, fangst og viltstell	0,1	0,2	0,8	-0,5	0,3	-0,1
Naturforvaltning	26,1	32,0	32,3	-3,4	29,0	3,1
Sum	187,3	205,5	300,9	-91,3	209,7	-4,1

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Justert budsjett 2025		Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
	Regnskap 2024	Just. bud.	Utgifter	Inntekter		
1-Byrådsleders avdeling	0,6	0,7	1,1	-0,3	0,7	0,0
2-Byrådsavdeling for finans	3,0	2,8	4,1	-1,3	2,8	0,0
5-Byrådsavdeling for byutvikling	174,3	190,5	281,5	-86,4	195,1	-4,6
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	7,0	9,0	11,6	-3,2	8,4	0,6
90-Fellesposter - bykassen	2,4	2,5	2,7	0,0	2,7	-0,1
Sum	187,3	205,5	300,9	-91,3	209,7	-4,1

Kommentar til status økonomi

Byrådsavdeling for byutvikling har samlet sett et merforbruk på 4,6 mill.

Avviket skyldes i hovedsak store kostnader knyttet til opprydning etter den kraftige stormen Amy som traff høsten 2025. Samlet sett har opprydningen etter Amy medført merkostnader på 13,0 mill. i 2025. At det samlede merforbruket på tjenesteområdet er betydelig lavere skyldes blant annet forsinket oppstart av enkelte investeringsprosjekter som gjorde at midler til driftskonsekvenser ikke ble brukt fullt ut i 2025.

I tillegg bidro følgende faktorer også til å redusere merforbruket:

- en regnskapsteknisk feil hos Bymiljøetaten i fordeling av kostnader til husleie medførte at det ble ført 1,5 mill. mindre på tjenesteområde 10C og tilsvarende mer på tjenesteområde 08 - Samferdsel
- Merinntekter fra utleie av offentlig grunn (Festplassen og Vågsallmenningen) på 1,9 mill.
- Merinntekter fra riggleie på 1,1 mill.
- Mindreforbruk hos parkseksjonen på 2,0 mill. grunnet forsinket leveranse av en spesialbil.
- Mindreforbruk offentlige toaletter på 0,6 mill.

Et prosjekttilskudd på 1,2 mill. fra staten og fylkeskommunen for prosjektet "Kartlegging av naturtyper på land", skulle vært ført på tjenesteområde 10C - Naturforvaltning og parkdrift, der kostnaden som var grunnlaget for tilskuddet ligger. En regnskapsteknisk feil, førte imidlertid til at tilskuddet ble ført på tjenesteområde 10D - Klima og miljø.

Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett. Avdelingen for landbruk behandler saker etter jordlov, skoglov, konsesjonslov og ivaretar veiledningsrolle overfor landbruk. Det var et mindreforbruk på kr. 0,6 mill. på tjenesteområdet i 2025.

På **sentrale budsjettposter (Fellesposter – bykassen)** skyldes mindreutgiften i hovedsak arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon. Arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon avsettes ved årsslutt, i motsetning til øvrig sykelønnsrefusjon som føres løpende gjennom året. Dette skyldes tekniske forhold. Avviket må derfor ses i sammenheng med avvik på øvrige byrådsavdelinger.

Status mål

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål 2025	Resultat 2025	Statusbeskrivelse mål
Attraktiv by med vekst og utvikling	I Bergen skal nye anlegg har høy kvalitet for varig verdi og appellere til flere generasjoner	Antall ferdigstilte bylivsprosjekt pr. år	2	2	I løpet av 2025 ble følgende bylivsprosjekter ferdigstilt: • Brønnandalen friluftsområde ble ferdigstilt og tatt i bruk. • Rensing av Slettebakken deponi er avsluttet og området er gjort klart for idrettsaktiviteter og fremtidig bruk.
Levende bydeler	Mye brukte turområder skal være tilrettelagt på en bruker- og naturvennlig måte	Antall meter nyetablering eller vedlikehold av klopper	250	180	I 2025 har Bymiljøetaten tilrettelagt for arbeid med vedlikehold av eksisterende klopper i størrelsesorden ca. 180 løpemeter. Arbeidet utføres av flere dugnadsgjenger, og mindre prosjekt på Landåsfjellet og på Sætrefjellet ble fullført. Ved Myrdalsvannet, i starten av Jubileumsstien, er kløppematerial levert, arbeidet startet opp, men ikke fullført. Dugnadsgjengen jobber videre i 2026.
	Større parker, friområder og mye brukte deler av byfjellene skal ha infotavler der det er hensiktsmessig	Antall nye eller oppdaterte infotavler pr. år	2	2	Bymiljøetaten har etablert to informasjonstavler i friluftsområder. Den ene tavlen står ved starten av stien for dagsturhytten i Arna. Den har generell informasjon om turen og godt turvett (båndtvang, forsøpling mm). Den andre tavlen er en informasjonstavle om at etterlatenskaper etter fiskeredskaper skaper utfordringer for fuglelivet i Tveitevatnet (feks. at fiskesluker eller fiskesnøre skader fuglene). I den forbindelse gis det råd og veiledning for å gjøre de som fisker oppmerksomme på at slikt ikke må ligge igjen. Tavlen som var planlagt i Arna bydelspark lot seg ikke gjennomføre innenfor

Årsmelding 2025

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål Resultat	Statusbeskrivelse mål
			2025	2025
				kapasitet og økonomisk handlingsrom.
	Alle bydeler skal ha tilbud om områder der hunder kan bevege seg uten å være i bånd	Antall hundeluftegårder i Bergen (totalt)	4	4 Det er et mål at det skal være minst en hundeluftegård i hver bydel. Totalt er det hittil etablert fire hundeluftegårder, hvorav to ligger i samme bydel (Årstad). Det er videre i Handlings og økonomiplanen 2026-2029 satt av midler til etablering av hundeparker i Arna (Stølsvegen) og Fana (Apeltunhaugane).

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
HØP 25-28 Merknad 14.	HØP 25-28 Merknad 14. Renhold i tilstøtende områder til Vågsbunnen Det er i budsjettet satt av 0,5 MNOK til renhold i tilstøtende områder til Vågsbunnen. Bystyret ber byrådet sørge for styrket renhold i området, som inkluderer Christie Krybbe, Lille Øvregaten og andre relevante områder.	Bymiljøetaten har fortsatt med forsterket renhold i Vågsbunnen og Lille Øvregate og har derfor behov for disse midlene. Ettersom miljøet fra Vågsbunnen har flyttet seg rundt i byen, er det oppstått et behov for forsterket renhold flere steder, noe som har medført økte kostnader.
HØP 25-28 Merknad 15.	HØP 25-28 Merknad 15. Miljøkartlegging skogsbilveier Fanafjellet På bakgrunn av de mange sakene knyttet til ulovlig bygging av skogsbilveier, er det behov for at Bergen kommune får oversikt over skadene på natur og miljø. En kartlegging er nødvendig for å vurdere de langsiktige konsekvensene og legge grunnlaget for opprydding. Kartleggingen bør i første omgang konsentreres rundt veiene på Fanafjellet, og bør dekke elementer som analyser av vannkvalitet mm.	Det er i handlings- og økonomiplan 2026-2029 avsatt midler til miljøkartlegging av skogsbilveier, og tiltak iverksettes i tråd med budsjettvedtaket.
HØP 25-28 Merknad 19.	HØP 25-28 Merknad 19. Lyssetting av Fløysvingene Bystyret ber byrådet i forbindelse med revidert budsjett komme tilbake til bystyret med en sak om hvordan lyssetting av Fløysvingene kan igangsettes og realiseres i 2025. Bystyret ber byrådet se saken i sammenheng med den planlagte opprustingen av Fløysvingene.	Bystyret behandlet saken i møtet 18.06.2025 sak 220/25 og fattet følgende vedtak: 1. Bystyret ber byrådet jobbe videre med løsning for lyssetting av Fløysvingene. 2. Bystyret ber byrådet komme tilbake med ev. forslag om gjennomføring av lyssetting av Fløysvingene i forbindelse med budsjettprosessen

Årsmelding 2025

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
		Byrådet jobber videre med prosjektet.
Rev. budsj. 25 Verbalforslag 12.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 12. Miljøkartlegging av skogsbilveier Bystyret ber byrådet sikre at midler for miljøkartlegging av skogsbilveier legges inn i budsjett for 2026.	Det er satt av midler til miljøkartlegging av skogsbilveier i Handlings- og økonomiplan 2026-2029 med totalt kr 3,5 mill: Miljøkartlegging av skogsbilveier
Rev. budsj. 25 Verbalforslag 4.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 4. Underjordisk parkeringsanlegg Bystyret ber byrådet vurdere muligheten for å etablere et underjordisk parkeringsanlegg under Nygårdshøyden og/eller under Lille Lungegårdsvann som kan benyttes fra flere sider.	Saken er overtatt av Byrådsavdeling for finans v/Etat for utbygging, som nå følger opp arbeidet, med bistand fra Plan- og bygningsetaten. Utredningen er i gang og er planlagt å foreligge i løpet av 1. halvår 2026.

Investeringer

Beløp i mill. kr

Investering	Saksref.	Godkj.vedtak	Totalbudsjett		Vedtatt ferdigår	Estimert ferdigkvartal	Årets budsjett	
			Vedtatt	Totalprognose			Just. bud.	Regnskap Avvik i kr
Badebyen Bergen		IA	4,0	0,9	2027	4.kv. 2026	2,4	2,8 -0,4
Barnas byrom		-	-	-	Løpende	Løpende	10,9	11,0 -0,1
Bystrand Lungegårdsparken	BY117/25	270,0	294,0	127,9	2029	4.kv. 2029	4,5	3,7 0,8
Den grønne akse		-	-	-	Løpende	Løpende	3,4	3,3 0,1
Fredens bolig	BR 1119/19	13,1	30,4	30,4	2023		0,4	0,3 0,1
Friluftstiltak		-	-	-	Løpende	Løpende	0,4	0,1 0,3
Gjeddevann friluftsområde		IA	4,1	1,6	2025	4.kv. 2026	1,9	1,4 0,4
Grønnevik - byboliger og delekultur - Prosjektutvikling		IA	8,8	8,8	2025	2.kv. 2026	1,0	1,3 -0,3
Haukåsvassdraget - Overvannstiltak Bergen Travpark	BR 1048/23	14,5	16,2	15,7	2023	Ferdig	0,5	0,2 0,3
Infrastrukturtiltak i utbyggingsområder		-	-	-	Løpende	Løpende	0,6	0,6 0,0
Innløsning og erverv friarealer		-	-	-	Løpende	Løpende	0,2	0,3 0,0
IT system for bruk av offentlig areal		4,5	12,7	12,7	2024	Ferdig	1,1	1,1 0,0
Lyssetting av Fløysvingene		IA	3,9	0,0	2026	4.kv. 2026	0,5	0,1 0,4
Løgstien etappe 4 - delstrekning 2	BY 119/20	50,0	107,5	106,8	2024		0,7	0,4 0,3
Mindemyren fase 1 - planlegging og gjennomføring	BY 295/19	116,2	116,8	116,8	2024	Ferdig	7,7	7,1 0,7
Mindemyren kommunal andel		-	-	-	Løpende	Løpende	0,4	0,0 0,4
Mindetorget		IA	202,4	1,8	2031	4.kv. 2031	2,9	3,0 -0,1
Møllendalselven elve- og strandpark	BY 89/25	135,8	185,2	86,3	2033	4.kv. 2027	4,7	5,6 -0,9
Nygårdsparken nedre del	BY 362/20	67,0	90,3	67,0	2025	Ferdig	17,3	4,7 12,6
Parker rehabilitering		-	-	-	Løpende	Løpende	1,9	0,4 1,4
Rehabilitering av Ole Bull fonteneanlegg		IA	27,4	0,0	2026	4.kv. 2028	0,0	0,3 -0,3
Sentrumslekeplass - første utbyggingstrinn	UFKN 35/22	20,4	28,7	27,1	2024		1,6	1,1 0,5
Slettebakken avfallsdeponi	BY 116/20	IA	0,0	0,0	2025	Ferdig	0,0	0,0 0,0
Steinsvikneset		IA	8,9	3,8	2026	4.kv. 2026	0,9	0,3 0,6
Storavatnet park- og friluftsområde		IA	94,0	0,4	2031	4.kv. 2031	0,2	0,2 0,0
Turveinett/ friluftstiltak inkl. Byfjellene		-	-	-	Løpende	Løpende	3,4	2,0 1,4
Utbyggingsavtaler Møllendal		-	-	-	Løpende	Løpende	0,2	0,0 0,2
Utbyggingsavtaler Paradis		-	-	-	Løpende	Løpende	0,2	0,2 0,0
Utbyggingsavtaler Søreide		-	-	-	Løpende	Løpende	0,8	0,6 0,2
Utbyggingsavtaler Wergeland		-	-	-	Løpende	Løpende	0,2	-0,2 0,4
Utvikling av Torget/Bryggen – prosjektering		IA	20,3	19,4	2024	4.kv. 2026	0,2	0,3 -0,1
Sum øvrige prosjekter							11,8	10,9 0,9
Sum							82,8	63,3 19,5

Statustekst investeringer

Badebyen Bergen

Flere av badeplassene langs den sentrale sjøfronten har behov for fysiske opprustinger for at de skal være trygge og brukervennlige. Det har blitt gjennomført konkrete tiltak som f.eks. montering av livredningsposter og oppgradering av badestiger, med den hensikt å gjøre sjøen mer tilgjengelig for rekreasjon og friluftsliv.

Prosjektet startet opp i 2024, og gjennomgang av den foreliggende tiltakslisten er nå i mål. Mindre tiltak på ni badeplasser er ferdigstilt, og en større rehabilitering av badebryggen på Georgernes Verft er også ferdigstilt. Lokasjonsutredning for en potensiell badebinge-pilot er godt i gang. En badebinge er en flytende konstruksjon som er designet for å gi enkel tilgang til vannet for alle, og som er spesielt nyttig for personer med nedsatt funksjonsevne, eldre og barn.

Prosjektet er på plan når det gjelder totalprognose, og foran plan når det gjelder fremdrift. Prosjektet har høyere utgifter i 2025 enn budsjetterte som følge av forsert fremdrift. Budsjettavviket dekkes fra avsatte midler i 2026 og 2027.

Planlagt aktivitet:

Konsulenter er godt i gang med en lokasjonsutredning for en potensiell badebinge-pilot, samt et skisseprosjekt for å vurdere hvordan tilkomsten til badeplassen Kyrkjjetangen kan forbedres for blant andre rullestolbrukere. Både lokasjonsutredning og skisseprosjekt forventes levert tidlig i 2026.

Barnas byrom

Investeringen Barnas Byrom er en budsjettpost som omfatter oppgradering og bygging av nye uterom for barn og unge. Oppgraderingene gjennomføres som enkeltprosjekter i ulike geografiske områder, og har ulik fremdrift og budsjett.

I 2025 ble det jobbet aktivt med ett større byggetiltak, samt videreføringer og utbedringer av tre allerede etablerte tiltak. Det har også blitt utarbeidet kunnskapsgrunnlag og kriterier for nye satsinger innenfor budsjettposten.

I Brønndalen ble det bygget et nytt nærmiljøanlegg i første halvdel av året, som åpnet for publikumsbruk allerede i juni. Bymiljøetaten og Områdesatsingen i Olsvik erfarer at anlegget er tatt svært godt imot, og at det nyttes flittig av både nærmiljøet, skoler, barnehager og tilreisende.

På Løvestakklien lekeplass oppleves det økte utfordringer med et kildefremspring med avrenning til lekeplassens naboeiendom. Prosjektet har fulgt opp i form av sakkyndige fagutredninger, samt prøvegravinger. På Kim Frieles plass er det etablert nye lekeapparater som del av innovasjonsprosjektet "Nye fallunderlag". Både Kim Frieles plass og Sandgotna uterom i Loddefjord har i 2025 blitt omsøkt og godkjent for permanent bruk.

Prosjektene har holdt planlagt fremdrift. Det forventes et merforbruk i Brønndalen sett mot vedtatt budsjett. Avviket skyldes at kostnaden vedrørende byggelånsrente ble større enn det som var forutsatt i budsjettet. Videre oppfølging av kildefremspringet ved Løvestakklien lekeplass forventes også avsluttet med et merforbruk. Avviket skyldes utfordrende grunn- og årsaksforhold, med behov for videre oppfølging. Løvestakklien lekeplass sin endelige sluttkostnad er usikker. Merforbruket på hhv. Brønndalen og Løvestakklien lekeplass dekkes av tilgjengelige midler på budsjettposten Barnas Byrom. Både års- og totalprognosen for budsjettposten meldes derfor på plan.

I 2026 vil det jobbes videre med forberedelser av nye satsinger innenfor prosjektporteføljen Barnas Byrom.

Bystrand Lungegårdsparken

Formålet med prosjektet er å reetablere Lungegårdsparken, i tillegg til å etablere en badestrand i den nordlige delen av området. Kyststien skal gjenoppbygges og belyses, og parken skal gjøres tilgjengelig for aktiviteter. Et sentralt ledd i tilgjengeliggjøringen av området er å utføre nødvendige sikkerhetstiltak i overgangen mellom land og sjø. Tiltaket omfatter også etablering av enkle tilleggsfunksjoner som publikumstoaletter.

Investeringen Bystrand og ny Lungegårdspark er delt i to faser med separate gjennomføringsvedtak. Denne budsjettposten omhandler begge fasene. Fase 1 har bestått av blant annet for-, og detaljprosjekt, samt etablering av fyllingen. Fase 2 består av samspillsentreprise med opparbeidelse av hele strand- og parkarealet.

Arbeider som omfattet fase 1 ble avsluttet i 2025. Prosjektet følges videre opp i fase 2. I løpet av høsten har det vært gjennomført anbudskonkurranse, og det er signert kontrakt med samspillsentreprenør. Prosjektet har et avvik i forhold til vedtatt årsbudsjett, da neste fase starter i januar 2026. Midlene skyves og kommer til anvendelse i 2028.

Endelig periodisering avhenger av en rekke forutsetninger. Det er valgt samspill som entrepriseform til dette prosjektet. En mer kvalifisert periodisering av kostnadene vil først kunne skje etter at arbeidet med entreprenøren er i gang. Samspillsfasen har oppstart januar 2026.

Den grønne akse

'Den grønne akse' er en programpakke for prosjekter innenfor området som strekker seg fra teateret til biblioteket, og fra Ole Bulls plass til og med Torgallmenningen. Både mindre tiltak for universell utforming, utredninger og dekkefornyng er del av posten.

I 2025 har det blitt arbeidet med å utvikle helhetlige og sammenhengende tiltak for universell utforming av parkene og byrommene i området, blant annet gjennom etablering av varselfelt ved overgangsfelt, oppgradering av lyspulleter og etablering av universelt utformede benker. Det er også påbegynt prosjektering av de resterende tiltakene fra skisseprosjektet.

Prosjektenes fremdrift er på plan i forhold til rapportert sluttdato. Prosjektet Tiltak for universell utforming har et avvik mellom regnskap og budsjett i 2025 som skyldes at det er heftet noe usikkerhet til prosjektets total kostnad og prosjektet gjennomgås våren 2026.

Fredens bolig

Fredens bolig er en kommunal park ved Krohnengen skole i Bergen sentrum. Det er gjennomført en oppgradering av hele parkanlegget, prosjektet omfatter også ny ballbane, flowpark, drikkevannspost og belysning.

Prosjektet er ferdig og tatt i bruk. Overskytende budsjettmidler avregnes i forbindelse med sluttvedtak.

Friluftstiltak

Budsjettposten inneholder ett prosjekt i 2025. Dagens utfylling ved Store Lungegårdsvannet ligger brakk og avsperrt for publikum i påvente av en ny strandpark. Gjennom prosjektet Aktivitet Store Lungegårdsvann etableres det enkle byromstiltak med mål om økt aktivitet og urban rekreasjon frem til det ferdige anlegget er etablert.

Prosjektet har hatt intern oppstart høsten 2025, og ferdigstilles våren 2026. Utstyr er bestilt og byggetillatelse er forventet medio Januar 26. Prosjektet vil bli gjennomført primo 2026.

Gjeddevann friluftsområde

Det skal etablerast turveg med møteplass og benkeplassar frå Varden idrettsanlegg mot badeplass ved Gjeddevatn. Siste del av ruta vert naturvenleg tilrettelegging og sti.

Arbeidet er påbegynt, og turveg vil vera fullført vår 2026. Prosjektet har hatt lavere utgifter i 2025 enn budsjettet. Dette skuldast at prosjektet er forsinket. Det var behov for noko meir prosjektering enn forventa, o milepælen for rammetillatinga blei derfor skyvd fram. På grunn av kapasitet hos entreprenør, hadde arbeidet også noko forseinka oppstart. Resten av anleggsarbeidet må gjerast i 2026.

Grønneviken - byboliger og delekultur - Prosjektutvikling

I Grønneviken skal det legges til rette for test og utvikling av nye boformer for fellesskap og bærekraft. Reguleringsplan for området ble vedtatt våren 2025. Eiendommen skal selges når salgsstrategi er vedtatt.

Forslag til salgsstrategi er utarbeidet og skal behandles i byrådet. Videre fremdrift er uvisst og avhenger av om det er behov for å ytterligere belyse forhold knyttet til salg og status på helikopterlandingsplassen.

Prognoser, fremdrift og økonomisk behov knyttet til videre arbeid avklares når salgsstrategi er vedtatt.

Haukåsvassdraget - Overvannstiltak Bergen Travpark

Det er etablert et kommunalt overvannsanlegg ved Bergen Travpark for å hindre utslipp til Haukåsvassdraget, som er et viktig elvemuslingshabitat.

Prosjektet er ferdig, og det har vært kun oppfølging og kontroll av tiltakene i 2025. Tiltakene driftes av Bergen Travpark.

Det er planlagt noe mer oppfølging vinteren 2026 i påvente av kapasitet hos entreprenør. Deretter skrives sluttvedtak og prosjektet avsluttes.

Infrastrukturtiltak i utbyggingsområder

Bergen kommune tar en aktiv rolle i byutviklingen. I større transformasjons- og utbyggingsområder er det behov for omfattende koordinering og planlegging, før tiltak lar seg realisere i tråd med intensjonene i vedtatte planer. Budsjettposten bidrar blant annet til nødvendig planlegging og gjennomføring, spesielt relatert til offentlig teknisk og blågrønn infrastruktur som veier, allmenninger og parker.

I 2025 ble midler brukt til å dekke merforbruk for kommunens andel av sluttoppgjør for bybanen på prosjekt "Mindemyren fase 1". Midler ble også brukt på intern prosjektledelse innen transformasjonsområdene Møllendal, Laksevåg, Sandsliåsen, og Kristiansholm. For Sandlisåsen og Kristiansholm har det også blitt arbeidet med kostnadsanslag for ny infrastruktur i de nye reguleringsplanene.

Midlene har i tillegg gått til prosjektledelse, kostnadsgrunnlag og utarbeidelse av faseplan for Slettebakken i forbindelse med pågående områderegulering for området. Behovet for kommunale midler for planlegging og realisering av viktige infrastrukturtiltak er uforutsigbart og avhengig av private utbygges fremdrift, som også forventes i 2026.

Innløsning og erverv friarealer

Midlene er ikke tilknyttet et konkret prosjekt, men er ment for ervervsrelaterte situasjoner/oppgaver som kan oppstå underveis utover et år, hvor det vil være behov for avsatte midler.

I 2025 ble midlene brukt til diverse verddivurderinger, tinglysninger og andre ervervsrelaterte aktiviteter. Tilsvarende aktiviteter vil oppstå i 2026.

IT system for bruk av offentlig areal

Prosjektet har levert et felles system for digitale søknader om bruk av offentlige arealer, som f.eks graving i vei, leie av offentlig plass eller arrangementer, parkeringstillatelser og oppfølging av illeggelser. Systemet har hatt mål om å gi publikum en enklere og bedre opplevelse gjennom fornyede digitale søknadsskjema, og systemet har lagt til rette for bedre flyt og bruk av automatisering i saksbehandlingen.

Alle delleveranser er levert og alle moduler er tatt i bruk. Prosjektet ble ferdigstilt 30.6.25.

Lyssetting av Fløysvingene

Prosjektet er i oppstartsfasen og forventet ferdig prosjektert i starten av 2026. Videre er kostnader knyttet opp til søknader, entreprenør, byggeleder, materiell og oppfølging. Avvik mellom budsjett og regnskap i 2025 skyldes senere oppstart enn først antatt grunnet manglende kapasitet. Midlene vil bli benyttet i løpet av 2026. Gjennomføringsvedtak er under utarbeidelse.

Løvestien etappe 4 - delstrekning 2

Siste etappe av Løvestien ble ferdigstilt og tatt i bruk 20 mars 2024. Den knytter sammen Løvestien til én sammenhengende turvei fra Kråkenes til Melkeplassen. Etappen er på vel 1 km og strekker seg fra Kristian Bings vei og til Fredlundsvingen og inkluderer en 383m lang brukonstruksjon. Prosjektet er gjennomført til et lavere kostnad enn budsjettet. Ferdigattest ble gitt 10.12.2024.

I 2025 har det påløpt noen kostnader i forbindelse med innhenting av ferdigattest for prosjektet Løvestien etappe 4, delstrekning 1. Det forventes flere kostnader av denne grunn i 2026. Det vil også påløpe kostnader i 2026 på grunn av utfordringer med overvann til et borettslag etter bygging av Løvestien. Det er usikkerhet tilknyttet størrelse på beløp til grundigere undersøkelser blir gjennomført.

Mindemyren fase 1 - planlegging og gjennomføring

Prosjektet har håndtert Bymiljøetatens innledende investeringer på Mindemyren gjennom ulike delprosjekter.

I 2025 har midlene vært benyttet til delprosjektet Lille Solheim som gjelder etablering av ny gangpassasje fra bybanestoppet Mindemyren til Fjøsangerveien.

Prosjektet Lille Solheim er ferdigstilt, men det gjenstår arbeider på "Trekanttomten". Arbeidet med Trekanttomten var opprinnelig planlagt å starte høsten 2025, men grunnet manglende kontraktsinngåelse med Bane Nor ble oppstarten utsatt til 2026. Trekanttomten vurderes å gjennomføres som eget prosjekt. Målet med prosjektet er å skape en helhetlig og inkluderende bystruktur som styrker forbindelsen mellom gangveier og nærområdet, samtidig som det etableres et attraktivt og tilgjengelig møtepunkt.

Mindemyren kommunal andel

Budsjettposten "Mindemyren kommunal andel" skal dekke offentlig andel av realisering av kommunal infrastruktur på Mindemyren. Realisering gjennomføres som enkeltprosjekter, som prioriteres på bakgrunn av dialog/fremdrift med aktuelle utbyggere og offentlige aktører.

I 2025 er midlene benyttet til koordinering av realisering Mindemyren sør. Som ledd i arbeidet skal blant annet regulert kanal på strekningen Minde Allé - Kristianborgvannet utredes nærmere. Midler er derfor overført til nytt prosjekt "Mindemyren Sør - forberedende arbeid". Dette prosjektet hadde et mindreforbruk i 2025. Prosjektet var nyopprettet i august 2025, og det viser seg at hovedtyngden av budsjettmidler forventes benyttet i 2026.

Mindetorget

På Mindemyren planlegges et offentlig torg med tilhørende infrastruktur. Mindetorget er regulert sammen med Meieribyen, og skal tilrettelegge for opphold, økt biomangfold og urban rekreasjon. Prosjektet omfatter en videreføring av kanalen som er etablert langs resten av Mindemyren, samt etablering av et større vannspeil som fiskehabitat.

I 2025 er prosjektet fortsatt i planleggingsfase og det har blitt arbeidet med å få på plass nødvendige avklaringer av utbyggingsavtale og med ekstern part. Det har også vært jobbet med forberedelser til anskaffelse.

Det forventes avklaringer innen kort tid, og følgelig høy aktivitet i 2026, med fremsetting av gjennomføringsvedtak og anskaffelse av entreprenør.

Møllendalselven elve- og strandpark

Prosjektet Møllendal Elvepark omfatter restaurering av Møllendalselven fra området hvor E39 Sykkeltstamvegen krysser Møllendalselven, til utløp i Store Lungegårdsvann. Tiltaket er et viktig premiss for realiseringen av det nye boligområdet i Grønnevikken, og omfatter blant annet etablering av torg og gangbro sentralt på Møllendal, opparbeidelse av parkanlegg med gangveier, gangtrasé langs elven, utskifting av forurensede masser, samt separering av eksisterende vann og avløpsledning for å bedre vannkvaliteten i Store Lungegårdsvann.

Det pågår prosess med anskaffelse av entreprenør. Det er et påløpt 0,7 mill. mer enn budsjettet i 2025. Dette skyldes høyere kostnader for byggelånsrente enn forventet. Midlene dekkes med budsjettmidler fra 2026. Oppstart av anleggsarbeider er planlagt vinter/vår 2026.

Nygårdsparken nedre del

Nygårdsparken i Bergen sentrum er det gjennomført et større rehabiliteringsprosjekt i flere faser og gjennom flere enkeltprosjekter. Dette prosjektet omfatter rehabiliteringsarbeidene i nedre del av Nygårdsparken.

Parkarbeidene er i all hovedsak ferdigstilt. Bronsefontenen er etablert. Arbeidet med bergenslyktene har flere avhengigheter, og det er fremdeles knyttet usikkerhet til noen elementer. Etter planen skal nye lykter monteres langs hovedparkveien i 2026. Prosjektet har dermed lavere utgifter enn budsjettet i 2025. Årsavviket skyldes forsinket levering og montering av bergenslykter.

Parker rehabilitering

Etterarbeid Biblioteksplassen: Prosjektet omfatter utbedring av universell utforming på Valborg Platous plass i Bergen sentrum. Prosjektet er ferdig. Prosjektet har Det gjenstår noen temperaturavhengige utbedringstiltak som ferdigstilles våren 2026. Prosjektets totalprognose er på plan. Overskytende budsjettmidler avregnes i forbindelse med sluttvedtak.

Ålegras og Strandeng: I 2025 mottok Bergen kommune et ettårig tilskudd fra Miljødirektoratet for å utrede mulighetene for etablering av ålegras på Bystrand og Nye Lungegårdsparken. Ålegras er en undervannsplante med flere fordeler, blant annet binding av CO2 og rensing av vann, noe som vil kunne gi betydelige miljøgevinster for både Store Lungegårdsvannet, bystranden og Nye Lungegårdsparken. Tilskuddet ble benyttet til å identifisere mulige donorområder for innhenting av ålegras, og til å kvalitetssikre framgangsmåte og nødvendig utstyr for etablering. Tiltaket var fullfinansiert av Miljødirektoratet.

Rehabilitering av Ole Bull fonteneanlegg

Ole Bull fonteneanlegg har behov for total rehabilitering, noe som omfatter basseng, fonteneanlegg, rør, pumper og teknisk rom. Dette vil innebære demontering av anlegget og graving i grunn. Etter rehabilitering må byrommet, inkludert dekke, plantebed, byromsmøbler og utbedringer av universell utforming, reetableres.

Prosjektet er komplisert, og grunnforholdene er utfordrende. I 2025 har det blitt utført flere undersøkelser og avklaringer av infrastrukturen for det tekniske anlegget. Det har dermed påløpt mer utgifter i 2025 enn tidligere forventet.

I forbindelse med prosjekteringsarbeidet i 2026 vil man komme med oppdatert totalprognose for prosjektet.

Sentrumslekeplass - første utbyggingstrinn

Sentrumslekeplass på Nordre Tollbodkai er et tiltak som opprinnelig var forutsatt utviklet over flere byggetrinn. Første utbyggingstrinn ble godkjent som et midlertidig tiltak, og ble etablert og tatt i bruk i 2023. Kommunens økonomisk situasjon gir ikke rom for nye utbyggingstrinn og større investeringer.

Bruken av det midlertidige byrommet er evaluert i dialog med publikum og brukere, med gode resultat. I 2025 ble anlegget omsøkt og godkjent for permanent bruk. På bakgrunn av mottatte brukerinnspill ble det også gjennomført enkle forbedringstiltak og det ble også søkt om å foreta nødvendige justeringer av eiendoms grensene.

Prosjektet har hatt lavere utgifter enn budsjettet i 2025. Avviket skyldes en mer tidkrevende prosess og avklaringer rundt grensejusteringene, enn opprinnelig antatt. Midlene kommer til anvendelse i 2026. Overskytende budsjettmidler avregnes i forbindelse med sluttvedtak.

Planlagt aktivitet i 2026: Grensejusteringene ferdigstilles. Det søkes om ferdigattest og utarbeides sluttvedtak, før prosjektet avsluttes.

Steinsvikneset

Det skal tilrettelegges for friluftsliv, bading og parkering på Steinsvikneset i Ytrebygda. Det skal vektlegges å etablere turveier, rydde vegetasjon og tilrettelegges for opphold i friluftsområdet.

Prosjektet hadde lavere utgifter enn budsjett for 2025. Dette skyldes kapasitetsutfordringer hos prosjekterende. Prosjektet detaljprosjekteres. Oppstart av bygging planlegges i 2026.

Storavatnet park- og friluftsområde

Langs Storavatnet skal det etableres et grønt friareal med tilrettelagte aktivitetsområder. Friarealet anlegges på overskuddsmasser fra Sotrasambandet, og Bergen kommune overtar etter planen fyllingen fra Statens Vegvesen sommeren 2029.

På grunn av manglende intern kapasitet har prosjektet lagt i bero i store deler av 2025. Prosjektet har i slutten av 2025 startet med interne forberedelser til anskaffelse av rådgivere for skisseprosjektering, samt brukermedvirkning i 2026.

Turveinett/ friluftstiltak inkl. Byfjellene

Budsjettposten har i 2025 delfinansiert prosjekt Gangforbindelser Løvestakksiden - Løvestien, samt overført midler til prosjektet Lyssetting av Fløysvingene.

Prosjektet Gangforbindelser til Løvestakksiden - Løvestien går ut på å etablere 3 tverrforbindelser fra boligområdet på Minde til Løvestien. Tiltakene innebærer ny tretrapp til Løvestien, oppgradering av skoleveg/snarveg ved Minde skole og oppgradering av snarveg fra Fjøsanger.

Prosjekt Riplegården aktivitetsplass avsluttes med et mindreforbruk på 0,15 mill. Midler trekkes inn i revidert budsjett 2026.

Benker og gapahuker 2025-2028: Prosjektet omfatter innkjøp og utplassering av benker, inkludert nødvendig tilpasning av terreng. Prosjektet omfatter også bygging av gapahuker. Planen er å plassere ut 40 benker før sommeren. Utlysning av kontrakt og anskaffelsen av entreprenør ble noe forsinket utover høsten. Utplasseringen startet likevel mot slutten av året, og fortsetter for fullt til våren. Prosjektet hadde på grunn av dette 0,9 mill lavere utgifter enn budsjettet i 2025.

Resterende ubenyttede midler på budsjettposten flyttes til 2027 i revidert budsjett 2026 og holdes av til prosjekt Rullevennlig tilkomst til Løvestakksiden - Løvestien. Prosjektet innebærer etablering av rullevennlig turveg over Nygårdsmarken, fra boligområdet på Løvestakksiden til Løvestien. Det er knyttet usikkerhet til både samlet kostnad og omfang av prosjektet.

Utbyggingsavtaler Møllendal

Budsjettpost Utbyggingsavtaler Møllendal benyttes til innbetalinger og håndtering av utbyggers midler innenfor områdeplan og flere detaljreguleringer på Møllendal. Innbetalte midler overføres til fond, for senere budsjettering og anvendelse på konkrete prosjekter som omhandler bygging av infrastruktur innenfor reguleringsplanene.

Budsjettposten har et prosjekt på tjenesteområde 08 Samferdsel. I 2025 har det påløpt kostnader til intern prosjektledelse i form av utarbeidelse av utbyggingsavtaler på prosjekt Møllendal kostnadsgrunnlag. Dette prosjektet er på plan og det er påregnelig at det vil påløpe tilsvarende kostnader i 2026.

Budsjettposten har også et prosjekt på tjenesteområde 10C Naturforvaltning og parkdrift. Det er opparbeidet en allmenning ved Store Lungegårdsvann (Møllendal allmenning). Prosjektet omfatter også et vannanlegg, et nybygg, en bryggekonstruksjon, samt oppgradering av en gangvei. Prosjektet er ferdig og tatt i bruk. Prosjektet har et mindreforbruk på 0,2 mill. som blir trukket inn i forbindelse med utarbeidelse av sluttvedtak i 2026 og justert i revidert budsjett 2026.

Utbyggingsavtaler Paradis

Budsjettpost Utbyggingsavtaler Paradis benyttes til innbetalinger og håndtering av utbyggers midler innenfor områdeplanen. Innbetalte midler overføres til fond, for senere budsjettering og anvendelse på konkrete prosjekter som omhandler bygging av infrastruktur innenfor reguleringsplanene.

I 2025 har det vært benyttet midler til planlegging og koordinering av transformasjon av Paradis sentrum, på bakgrunn av områdeplan og tilknyttede reguleringsplaner. Planlegging av byggetrinn 2 pågår og kostnadene er knyttet til intern prosjektledelse og oppfølging, og utarbeidelse av

utbyggingsavtaler. Det ble også gjennomført et konsulentoppdrag for parkeringsanlegg for flere utbyggingsfelt, for å avklare fremtidig kapasitet i anlegget.

Utbyggingsavtaler Søreide

Budsjettpost Utbyggingsvtaler Søreide benyttes til innbetalinger og håndtering av utbyggers midler innenfor områdeplan for Søreide Sentrum. Innbetalte midler overføres til fond, for senere budsjettering og anvendelse på konkrete prosjekter som omhandler bygging av infrastruktur innenfor områdeplanen.

I 2025 er det benyttet midler til erverv av areal i tråd med realisering av områdeplanen for Søreide sentrum i prosjekt H355 Søreide sentrum - ervervsprosesser. Areal som erverves benyttes til friområder og opparbeidelse av teknisk infrastruktur. Det gjenstår mindre kostnader til oppmåling, arealoverføring, tinglysning, og konsulentbistand for gjennomføring av dette som vil påløpe i 2026.

I tråd med områdeplanen er det også startet arbeid med realisering av friområder i prosjektene Søreide - Realisering friområder, Telenorkaien og Søreide - Dampskipkaien. Det planlegges for aktiviteter og rekreasjonsmuligheter i strandsonen, bedre tilkomst, sikring av kaikanten og formidling av kulturhistorien i Dolvika. Prosjektene har spesielt fokus på at friområdene skal bli sosiale møteplasser for unge i nærområdet, og at de skal inkluderes i gode medvirkningsprosesser. I 2025 har prosjektet hatt intern oppstart, fulgt opp pågående planarbeid vedrørende detaljregulering, laget en strategi for medvirkning, og det er gjennomført konkurranse for anskaffelse av prosjekterende.

Prosjekt Søreide - Dampskipkaien er på plan i forhold til rapportert fremdrift og totalprognose. Prosjekt Søreide - Realisering friområder, Telenorkaien har et mindreforbruk i inneværende år på grunn av forsinkelser i anskaffelsesprosessen, som gjør at det ikke har vært oppstart med rådgivende prosjekterende. Midlene skyves til 2026.

Totalprognosen for begge prosjekter er samtidig svært usikker, og nærmere anslag spilles inn når prosjektutviklingen er i gang.

Planlagt aktivitet:

I 2026 er det planlagt gjennomføring av medvirkningsprosesser, produksjon og leveranse av utredninger og skisseprosjekt og oppstart av forprosjekt.

Utbyggingsavtaler Wergeland

Budsjettposten benyttes til innbetalinger og håndtering av utbyggers midler innenfor reguleringene i Wergelandområdet. Innbetalte midler overføres til fond, for senere budsjettering og anvendelse på konkrete prosjekter som omhandler bygging av infrastruktur innenfor reguleringsplanene.

Grunnerverv Wergeland

I 2025 har det påløpt kostnader i prosjekt Grunnerverv Wergeland. Prosjektet er knyttet til forpliktelser i inngåtte utbyggingsavtaler om opparbeidelse av offentlig infrastruktur. Deler av infrastrukturen ligger på private eiendommer, og ekspropriasjon av fire eiendommer ble vedtatt av byrådet mars 2023. Erverv er nå gjennomført for tre av eiendommene. Høsten 2025 ble det gjennomført forhandlinger om den gjenstående eiendommen. Forhandlingene førte ikke frem og vederlaget må dermed fastsettes med hjelp av skjønnretten. Prosjektet har derfor et mindreforbruk i 2025. Det anslås at behandling i domstolene vil ta tid, slik at hoveddelen av midlene flyttes til 2028. Beløpet på tjenesteområdet 10C Naturforvaltning og parkdrift er en teknisk feil og tilhører egentlig tjenesteområde 08 Samferdsel.

Grønnallmenningen

Videre har det vært arbeidet med etablering av ny allmenning og byrom på Wergeland i prosjekt Grønnallmenningen. Prosjektet viderefører prosjektet som heter Wergeland byrom og følger opp

forpliktelser i utbyggingsavtale. Prosjektet var tiltenkt videreført i 2025, men må avvente eksterne avklaringer for å sette ny hensiktsmessig fremdrift. Prosjektet har derfor et avvik mellom budsjett og regnskap i 2025, og øvrige midler gjenstående for 2025 benyttes først i 2027.

Forventede aktiviteter for 2026 er ytterligere avklaringer, og eventuelle beslutninger om å dele opp prosjekt i ulike byggetrinn.

Wergeland torg

Budsjettposten omfatter ytterligere et byrom i prosjekt Wergeland Torg. Realiseringen av Wergeland Torg er avhengig av flytting av fylkesveien på Wergeland, et prosjekt som ligger under Vestland fylkeskommune. Som følge av forsinkelser i fylkeskommunens reguleringsplanarbeid, er prosjektet ikke påbegynt. Vestland fylkeskommune ser på muligheten for ikke å flytte fylkesveien nå for å nedskalere sitt prosjekt. I så tilfelle vil prosjektet bli utsatt på ubestemt tid. Dette vil bli avklart i løpet av 2026.

Utvikling av Torget/Bryggen – prosjektering

Budsjettposten er knyttet til oppfølgingen av vinnerforslaget fra plan- og designkonkurransen Torget-Bryggen, og omfatter tre delprosjekter som ble gjennomført i tilknytning til reguleringsplanen for Bybanen til Åsane langs Torget og Bryggen.

I 2025 har Bymiljøetaten bidratt i arbeidet til Plan- og bygningsetaten i arbeidet med ny reguleringsplan for Bybane og hovedsykkelrute til Åsane.

Budsjettposten har et merforbruk i forhold til rapportert årsprognose, på grunn av høyere byggelånsrenter enn forventet. Budsjettposten er på plan i forhold til totalprognosen.

I 2026 vil Bymiljøetaten følge opp byromsutformingene for Bryggen og Torget i Plan- og bygningsetatens arbeid med å regulere ny hovedsykkelrute langs Bryggen.

10D-Klima og miljø

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet omfatter iverksetting av tiltak som reduserer utslipp på transport- og mobilitetsområdet, som tilrettelegging for delemobilitet, etablering av ladepunkter, mobilpunkter og nullutslippssoner/bilfrie områder. Arbeid med Renere Havn Bergen og håndtering av plast er også en del av tjenesteområdet.

Fagfeltet ivaretas primært av Bymiljøetaten. Klimaavdelingen hos Bymiljøetaten ivaretar det overordnede ansvaret for klimaarbeid i Bergen kommune, gjennom å organisere og koordinere aktiviteter innenfor klima, kartlegge tilstand og utarbeide kunnskapsgrunnlag. Bymiljøetaten står også ansvarlig for praktisk gjennomføring av mange klima- og miljøtiltak. Tjenesteområdet krever også bidrag fra og samarbeid med en rekke andre etater og avdelinger i kommunen.

Viktige begivenheter

- Det ble i 2025 innvilget tilskudd til elektrifisering av næringstransport, heriblant elvarebil, eltaxi og elektrisk lastesykkel, for totalt kr 479.000.
- Kommunen har bidratt til at sirkulære gründerbedrifter i Bergen får gjennomført sirkulære piloter i nordiske storbyer gjennom det nordiske smartbynettverkets ["Circular fast track"-satsing](#).
- Klimaavdelingen har jobbet med å utvikle et energiplanleggingsverktøy for planlegging av optimale energiløsninger i reguleringsplaner.
- Som del av Klimasårbarhetsanalysen for Bergen har det blitt gjennomført omfattende arbeid i ekspertgrupper i kommunen for å kartlegge klimarisiko innenfor kommunens ansvarsområder. Som del i arbeidet er det også blitt gjennomført medvirkning med næringslivet og innbyggerne i Bergen.
- Kommunen har vært pådriver og tilrettelegger for etableringen av en ombrukshub for byggematerialer i Bergen som vil bli drevet av Building Innovation i Skur 26.
- Renere havn Bergen:
 - Det ble i 2025 satt ut kunstig rev i Store Lungegårdsvann.
 - Planlegging og prosjektering av endringer på overvannsrør til Store Lungegårdsvann ble i stor grad ferdigstilt. Dette skal bidra til bedre overvannshåndtering for Bergen Vann og mer oksygen og bedre levevilkår på sjøbunnen.
 - I arbeidet med Renere Havn ble en svært sentral brikke sikret, gjennom at fylkeskommunen innvilget dispensasjon etter Kulturminneloven. Dette er avgjørende for å kunne fjerne kraftig forurensning i Vågen.

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett			
Helårsvirkning omorganisering av Klimaetatens kjerneoppgaver	-5 145	-5 145	0 Klimaetaten ble i 2024 omorganisert og flyttet til Bymiljøetaten. I denne prosessen ble Klimaetaten redusert med 4 årsverk og dette har helårseffekt fra 2025.
Sum	-5 145	-5 145	0
Nye tiltak			
Store Lungegårdsvann - prosjektering og gjennomføring - driftskonsekvens	768	768	0 Tiltaket Store Lungegårdsvann - prosjektering og gjennomføring - driftskonsekvens er innarbeidet i Bymiljøetatens budsjett
Sum	768	768	0
Kutt			
Reduserte tilskudd Byutvikling	-2 451	-2 451	0 Kuttet er effektivert og innarbeidet i budsjetttrammene og aktiviteten er redusert tilsvarende.
Kutt i oppfølging av Grønn strategi	-4 904	-4 904	0 Kuttet er effektivert og innarbeidet i budsjetttrammene og aktiviteten er redusert tilsvarende.
Reduksjon i utvidelse av trygg sykkelparkering	-300	-300	0 Kuttet er effektivert og innarbeidet i budsjetttrammene og aktiviteten er redusert tilsvarende.
Redusert opprydding av forsøpling/forurensing langs veg, vassdrag og sjø	-400	-400	0 Kuttet er effektivert og innarbeidet i budsjetttrammene og aktiviteten er redusert tilsvarende.
Sum	-8 055	-8 055	0
Sum tiltak	-12 432	-12 432	0

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Nye engangstiltak			
Tilskudd til ombrukssentral på Dokken	330	330	0 Tilskuddet er utbetalt.
Sum	330	330	0
Sum tiltak	330	330	0

Utvikling og utfordringer

Et svært viktig utviklingsarbeid for Bymiljøetaten i 2025, har vært klimabudsjettet for 2026, som er første versjon av ny modell som tydeligere kobler prioriteringer og tiltak til enheter og gir retningslinjer og føringer for oppfølging og rapportering. Ytterligere informasjon om klimabudsjettet kan finnes i det sentrale kapitlet Natur, miljø og klima.

Klimasårbarhetsanalyse

I arbeidet med klimasårbarhetsanalysen for Bergen har Bymiljøetaten utarbeidet et grundig kunnskapsunderlag knyttet til lokale klimaframskrivninger, sammenstilling av eksisterende kunnskap, indikatorer for klimasårbarhet og metodeutvikling. Tre arbeidsverksteder med tverrfaglige kommunale ekspertgrupper innenfor arealdisponering, bygg og infrastruktur, samt helse, sikkerhet og tjenestetilbud er gjennomført og fulgt opp. Eksterne delutredninger for overgangsrisiko for bergenssamfunnet, kombinerte klimafarer og medvirkning med byens innbyggere er levert. Interne delutredninger om grenseoverskridende klimarisiko og ansvarsrisiko har god framdrift. Arbeidet har vekket stor interesse blant andre byer, i næringslivet og i forsknings- og innovasjonsmiljøer.

På oppdrag fra Bymiljøetaten er tre eksterne delrapporter levert til arbeidet:

- Menon Economics gjennomførte en kartlegging av overgangsrisiko for næringslivet i Bergen, som bygger på omfattende samarbeid med næringslivet gjennom tre arbeidsverksteder. Utredningen viser at mange av de mest produktive næringene i Bergen er utsatte for betydelig overgangsrisiko, men peker også på mulighetene i overgangen til lavutslippssamfunnet.
- Asplan Viak og CICERO overleverte en kartlegging for Bergen kommunes eksponering for kombinerte klimafarer, som viser på at Bergen i årene som kommer i stadig høyere grad vil påvirkes av sammenfallende klimahendelser. Å utrede kombinerte klimafarer på lokalt nivå har vært et nybrottsarbeid som har vekket stor interesse hos andre byer.
- Det ble gjennomført en medvirkningsprosess ledet av LEVA Urban Design

Bærekraftig mat

Prosjektet for bærekraftig mat har startet registrering av matsvinn i både barnehager og SFO/skoler. Målingene så langt viser at det er mye matsvinn i kommunen, og at det er viktig å jobbe videre med dette, både av klima- og økonomiske hensyn. For å få dette til må matsvinnregistreringen få en tydelig forankring i kommunen, slik at den videreføres og følges opp systematisk over tid.

Deling av sports- og fritidsutstyr

Bymiljøetaten koordinerer et samarbeid med Etat for idrett der man med støtte fra Interreg Nordsjø skal etablere delingsstasjoner for deling av sports- og fritidsutstyr, som en videreutvikling av BUA (kommunal utlånsordning; barn – unge – aktivitet). Det har blitt gjennomført en rekke medvirkningsaktiviteter, og på bakgrunn av dette har det blitt utviklet to ulike konsepter som skal testes ut gjennom prosjektet. På Melkeplassen vil det i løpet av første kvartal 2026 bli etablert en selvbetjent BUA, mens det i løpet av andre kvartal 2026 vil bli satt opp delingsstasjoner med utstyr tilpasset kommunens nærmiljøanlegg på blant annet Varden, Olsvik og Lynghaugparken. Målet er å legge til rette for økt deling og spontan og inkluderende aktivitet. Fremover vil det bli viktig å høste erfaringer fra drift av delingsstasjonene og deretter sikre at infrastruktur for deling av utstyr inngår i planlegging av nye nærmiljøanlegg.

Trygg sykkelparkering

I 2025 ble det etablert sykkelskap på to nye lokasjoner; i Indre Arna og ved ADO arena, med ti plasser hver. Sykkelskapene er låsbare og gir bergenserne et trygt tilbud for sykkelparkering.

Det er nå totalt ni lokasjoner med sykkelskap i Bergen. Bruken av skapene er økende, og i 2025 ble de brukt 8327 ganger (2024: 6074 ganger) av 1293 unike brukere (2024: 1154 unike brukere). Sammenlignet med 2024 utgjør dette en økning på 37 prosent i bruken av skapene og 12 % økning i

antall unike brukere. Gjennomsnittlig parkeringstid var tilnærmet likt som i 2024 med i underkant av tre timer.

Oppfølging av forurensning og forsøpling på kommunal grunn

Bymiljøetaten jobber både preventivt og aktivt med oppfølging av forsøpling på kommunal grunn. I 2025 har det blitt jobbet med løpende oppfølging av meldinger om forurensning og forsøpling på kommunal grunn, for eksempel hensatte biler og båter. Det ble også lagt ned et betydelig arbeid i å forberede vintersesongen 2025/2026 med tanke på brøytesnø. Erfaringer fra snødeponi-piloten på Sukkerhusbryggen ble brukt som grunnlag for årets løsninger.

Nøkkeltall for tjenesteområdet

Indikator	2023	2024	2025
Hele kommunen – reduksjon av klimagassutslipp*	-28 %	-25 %	-25 %*
Kommunens egen virksomhet – samlet utslipp	2 551	2 459	2 368**
Antall timer med høyt forurenset luft***	104	101	34

*Nye forbedrede metoder for beregning av utslipp og dermed %-reduksjon. Tall gis opp mot 2009-tall og viser dermed reduksjonen fra dette nivået. Nye tall tilgjengeliggjøres sommeren 2026 for året 2025. Tall rapporteres derfor lik som tidligere periode frem til publisering av nye tall.

**Nye tall tilgjengeliggjøres sommeren 2026 for året 2025. Tall rapporteres derfor lik som tidligere periode frem til publisering av nye tall. Tallet gjelder for kommunens egen virksomhet og utslipp tilknyttet kommunens direkte aktivitet. Dersom trend fra 2023 til 2024 vedvarer, vil samlede utslipp for egen virksomhet i 2025 ende på 2 368. Endelige tall vil først være tilgjengelige for 2025 i mai 2026 og tallet som rapporteres her må ses på som et anslag basert på historisk utvikling.

***Antall timer med høyt forurenset luft:

- Data for antall timer med høyt forurenset luft hentes fra kommunens [nettsider om luftkvalitet](#):
 - Totalt registrerte timer med høyt forurenset luft i 2025: 34 timer
 - Flest timer i én måned: Februar (20 timer totalt)
 - Flest timer ved én stasjon: Loddefjord (14 timer)

Aktivitetsnøkkeltall

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall bildelingsbiler tilgjengelig	0	491	469	463
Gjennomsnittlig antall biler per husholdning	0,79	0,78	0,78	0,77
Utslipp Bergen kommune (geografisk), i tusen tonn CO2-ekvivalenter	661	742	656	641

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Regnskap 2024	Justert budsjett 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
Klima og miljøtiltak	39,3	45,2	53,8	-11,2	42,7	2,5
Sum	39,3	45,2	53,8	-11,2	42,7	2,5

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
2-Byrådsavdeling for finans	-0,2	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
5-Byrådsavdeling for byutvikling	38,8	44,5	53,2	-11,1	42,0	2,5
90-Fellesposter - bykassen	0,7	0,7	0,6	0,0	0,6	0,1
Sum	39,3	45,2	53,8	-11,2	42,7	2,5

Kommentar til status økonomi

Byrådsavdeling for byutvikling hadde i 2025 et mindreforbruk på i underkant av 2,5 mill. på tjenesteområdet.

Mindreforbruket kan i hovedsak tilskrives følgende tre årsaker:

- Merinntekt på 1,2 mill. for et prosjekttilskudd fra staten og fylkeskommunen for prosjektet "Kartlegging av naturtyper på land". På grunn av en bokføringsfeil ble inntekten ført på tjenesteområde 10D - Klima og miljø, men burde vært ført på samme tjenesteområde som den tilhørende kostnaden; 10C - Naturforvaltning og parkdrift.
- Mindreforbruk på 0,8 mill. på som er midler til drift av mobilpunkter i Bergenhus og Årstad, som ikke ble satt i drift i 2025
- Mindreforbruk på 0,5 mill., blant annet som følge av økte sykkelønnsrefusjoner

På **sentrale budsjettposter (Fellesposter – bykassen)** skyldes mindreutgiften i hovedsak arbeidsgiveravgift på sykkelønnsrefusjon. Arbeidsgiveravgift på sykkelønnsrefusjon avsettes ved årsslutt, i motsetning til øvrig sykkelønnsrefusjon som føres løpende gjennom året. Dette skyldes tekniske forhold. Avviket må derfor ses i sammenheng med avvik på øvrige byrådsavdelinger.

Status mål

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål Resultat		Statusbeskrivelse mål
			2025	2025	
Omstillingsdyktig og økonomisk bærekraftig kommune	Alle delebiler i Bergen skal være utslippsfrie innen 2030.	Elbilandel av delebilparken	30,0 %	27,0 %	Ved utgangen av året er antallet delebiler opp mot 150 færre biler totalt sammenlignet med resten av året, på grunn av sesongvariasjoner og utskiftning av biler.
	Overgang til nullutslipp i personbilparken skal være mulig også i områder uten mulighet for å tilrettelegge for lading i privat regi.	Elbilandel av boligsonetillatelsene	35,0 %	37,5 %	Bergen Kommune hadde i 2025 som mål å passere 35 % elbilandel av boligsonetillatelser. Pr 31.12 var elbilandelen av boligsonetillatelser på 37,5 %.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
Rev. budsj. 25 Verbalforslag 13.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 13. Pyrolyseteknologi Bystyret ber om en sak knyttet til pyrolyseteknologi.	Byrådet arbeider med en sak om pyrolyseteknologi til bystyret. Som ledd i budsjettavtalen for 2026, er det i Handlings- og økonomiplan 2026-2029 satt av 1,0 mill. til et forprosjekt for etablering av pyrolyseteknologi i Bergen. Forprosjektet vil danne grunnlaget for saken som skal utarbeides til bystyret. Når saken blir fremlagt for bystyret vil derfor være avhengig av forprosjektets fremdrift.
Rev. budsj. 25 Verbalforslag 5.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 5. Flomsikring av Grimevannet Bystyret ber byrådet jobbe for at arbeidet med å flomsikre Grimevannet fullføres og er positive til tett dialog med grunneiere og frivillige organisasjoner.	Kommunen er kommet frem til en enighet med den private parten vedrørende tappearrangementet til Grimevannet.

Investeringer

Beløp i mill. kr

Investering	Saksref.	Godkj.vedtak	Totalbudsjett			Estimert ferdigkvartal	Årets budsjett		
			Vedtatt	Totalprognose	Vedtatt ferdigår		Just. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Klimatilpasning, tiltak		-	-	-	Løpende	Løpende	4,6	3,7	1,0
Ladeinfrastruktur for bil		-	-	-	Løpende	Løpende	1,4	0,8	0,5
Mobilpunkter og ladepunkter		-	-	-	Løpende	Løpende	3,5	3,0	0,4
Renere Havn - Prosjektkoordinator		IA	30,1	9,9	2034	4.kv. 2034	1,5	1,5	0,0
Renere Havn - Vågen		IA	475,1	466,0	2034	4.kv. 2026	3,3	6,0	-2,7
Slettebakken avfallsdeponi	BY 116/20	IA	0,1	0,1	2025	Ferdig	0,0	0,0	0,0
Store Lungegårdsvann	BY 105/22	211,9	170,0	168,3	2024	Ferdig	1,7	1,5	0,2
Tappearrangementet på Grimevatnet		IA	60,0	60,0	2027	4.kv. 2029	6,6	10,5	-3,9
Sum							22,5	26,9	-4,4

Statustekst investeringer

Klimatilpasning, tiltak

Midler fra denne budsjettposten er i 2025 benyttet til prosjekt Løvestien overvann. Tiltaket omfatter etablering av ca. 50m åpen overvannsgrøft fra nytt bekkeinntak ved Løvestien til eksisterende bekkeinntak ved Solheimslien 34-38, for å håndtere overvannet som renner mot borettslaget. Entreprenør startet opp august 2025 og prosjektet sto ferdig desember 2025. Prosjektet har i 2025 et mindreforbruk og prosjektets totalbudsjett er forventet å ferdigstilles under budsjett. Endringsmelding i prosjektet er omtvistet grunnet en uoverensstemmelse med entreprenør. Resterende budsjett på nevnte prosjekt beholdes til saken er løst.

Ladeinfrastruktur for bil

Budsjettposten benyttes til mobil- og ladepunkter i henhold til vedtatt Ladestrategi for Bergen kommune. Denne sees i sammenheng med budsjettposten Mobilpunkter og ladepunkter.

Midlene i 2025 er brukt på prosjektet Ladeinfrastruktur Sandviken - Laksevåg og Mobilpunkter Sydnes.

Ladeinfrastruktur Sandviken - Laksevåg er i oppstartsfasen på prosjektering av 5 ulike lokasjoner for elbil ladere i Sandviken og Laksevåg.

Mobilpunkter Sydnes: Prosjektet dekker etablering av mobilpunkt i Sydneshaugen samt utplassering av sykkelhangerer. Mobilpunkt er ferdig. Sykkelhangerer var planlagt i Sydneshaugen og Sophus Phils gate, begge ble i stedet i 2025 plassert i Sophus Phils gate bl.a. pga. plasseringen i Sydneshaugen viste seg å være problematisk. Gjenstående arbeid med utplassering av en siste modul gjennomføres i løpet av 2026. Prosjektet gjennomføres i henhold til gjeldende totalramme for prosjektet.

Avvik mellom regnskap og budsjett for 2025 forventes å komme til anvendelse i 2026.

Mobilpunkter og ladepunkter

Budsjettposten skal dekke investeringer i mobil- og ladepunkter. Denne sees i sammenheng med budsjettposten Ladeinfrastruktur for bil.

Midlene i 2025 er benyttet til to prosjekter. Ladeinfrastruktur i Bergen 2025-2028 skal finansiere pågående utredning for mulige lokasjoner for elbil ladere og elbil ladere for delebiler.

Mindemyren midlertidige mobilpunkt: Det er etablert elbil ladere ved Mindemyren bo bilparkering. Det er tilrettelagt med 10 ladere for offentligheten og 10 ladere for delebiler.

Renere Havn - Prosjektkoordinator

Investeringen «Renere Havn prosjektkoordinator» omfatter overordnet koordinering, administrasjon og informasjonsarbeid knyttet til Renere Havn Bergen.

I 2025 har hovedaktivitetene omfattet etterovervåking av Store Lungegårdsvannet, samt tidligfase av Vågen-prosjektet.

Renere Havn - Vågen

Budsjettposten Renere Havn Vågen, omhandler forberedende faser til gjennomføring av sjøbunnstiltak i delområde Vågen. Dette er et svært utfordrende tiltaksområde av byfjorden som krever omfattende avklaringer, undersøkelser og koordinering mot andre aktører, i et område med mange interessenter. En viktig del av fasen er også å sikre nødvendige tillatelser fra involverte sektormyndigheter.

I 2025 har oppgavene hovedsakelig knyttet seg til en omfattende søknad om midler over statsbudsjettet, hvor det søkes om 75 prosent statlig finansiering av prosjektkostnaden. Ettersom helt nødvendige marinarkeologiske avklaringer uteble, stanset fremdriften opp i løpet av året. Dermed ble det ved 2. tertial skjøvet midler til senere år.

Mot slutten av året fikk prosjektet likevel de avklaringene som var nødvendig, og aktiviteten tok seg kraftig opp på slutten av året. Dermed avslutter posten året med et merforbruk i forhold til årsprognosen som ble meldt i revidert budsjett 2. tertial. Prosjektets fremdrift og totalprognosen er på plan. Videre framdrift er avhengig av statlige bevilgninger.

Store Lungegårdsvann

Området rundt Store Lungegårdsvannet er i stor utvikling, og det var behov for å gjøre tiltak mot den forurensede sjøbunnen. I 2024 ble tiltaket for å etablere ny sjøbunn fullført. Det er behov for å gjøre tiltak for å bedre oksygenivået i bunnvannet. Bergen Vann og Bymiljøetaten samarbeider om å gjennomføre dette tiltaket. Fremdriften er noe forsinket og det er derfor en liten reserve igjen som benyttes primo 2026. Detaljprosjektering har blitt gjennomført i 2025.

Tappearrangementet på Grimevatnet

Bergen kommune har ansvar for regulering av Grimevatnet og Myrdalsvatnet. I dette prosjektet gjennomføres det flomberegninger av Nesttunvassdraget for å vurdere eventuelle utbedringer for å sikre vassdragets tilstrekkelige flomkapasitet. Bakgrunnen for prosjektet var at Nesttunvassdraget tidvis har hatt mer vannføring enn det vassdraget kan frakte uten at det går over sine bredder. Dette har tidligere gitt dramatiske konsekvenser. Særlig under de to store flommene i 2005, da vannføringen gjennom Nesttun var større enn kapasiteten på elveløpet under Nesttun senter. Det er utarbeidet et grunnlag for å kunne vurdere om tiltaket er teknisk og økonomisk gjennomførbart, også i forhold til å ivareta «allmenne interesser» etter vannressurslovens § 5. Det nye prosjektet omfatter etablering av et nytt tappearrangement for Grimevatnet, med en kapasitet på ca. 15 kubikkmeter i sekundet. Hovedhensikten med det nye arrangementet er å kunne tappe ned Grimevatnet raskere enn det som er mulig i dag og kunne dempe en eventuell flomvannstigning i Grimevatnet. I tillegg gjør det nye arrangementet det mulig å magasinere et større volum.

11A-Læringer

Om tjenesteområdet

Bergen kommune er godkjent lærebedrift i 18 ulike fag. Lærlingordningen skal bidra til økt rekruttering av fagarbeidere til kommunens virksomhetsområder. I kommunen er det Yrkesopplæringsavdelingen i HR Bemanning som jobber med inntak og oppfølging av lærlinger. Avdelingen har også ansvaret for ulike utdanningsløp for voksne som ønsker å bli fagarbeidere.

Viktige begivenheter

- I september ble lærlingeuken #LUKEN gjennomført for alle nye lærlinger. Det var rundt 150 deltakere. Uken inneholdt samarbeidsoppgaver, utedag, tema som etikk, HMS, arbeidsmiljø og avvik, informasjonssikkerhet, lønn og ferie.
- Den 22. oktober inviterte avdeling for Yrkesopplæring sine instruktører til en fagdag med tema «Sammen om lærlingen» som en del av markeringen av at Yrkesopplæring fylte 40 år.
- I november ble fagbrevutdelingen avholdt, hvor årets lærlinger ble kåret basert på nominasjoner fra kommunens læresteder.

I november ble det delt ut fagbrev til kommunens nyslåtte fagarbeidere. Under arrangementet ble også årets lærlinger kåret. Lærlingene var nominert av lærestedene. *Foto: Vibeke Linn Blich*

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Kutt			
Kurs, seminar og reiser	-11	-11	0 Innsparingskrav knyttet til kurs, seminar og reiser er innarbeidet i ramme.
Sum	-11	-11	0
Sum tiltak	-11	-11	0

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå			
Tilpasning av antall lærlingstillinger	-2 000	-2 000	0 I 2025 ble det lyst ut læreplasser i 11 fag. Det var for få kvalifiserte søkere innen helsearbeiderfaget i forhold til ledige læreplasser. Som følge av vakante lærlingstillinger i HR bemanning i 2025, og dermed færre lærlinger enn forutsatt, ble budsjettet tilpasset denne situasjonen i 2. tertialrapport 2025.
Sum	-2 000	-2 000	0
Sum tiltak	-2 000	-2 000	0

Utvikling og utfordringer

I 2025 ble det lyst ut læreplasser i 11 fag med søknadsfrist 1. mars. Det var 366 personer som søkte om læreplass i Bergen kommune innen fristen, men det var for få kvalifiserte søkere i helsearbeiderfaget i forhold til ledige læreplasser. Derfor ble det gjennomført en ekstra rekruttering i dette faget. Bergen kommune ansatte 144 lærlinger i 2025. Søkertallet til læreplasser varierer fra år til år og medfører at inntak og lærings sammensetning stadig må tilpasses.

I 2025 avla kommunens lærlinger totalt 159 fagprøver. Av disse ble 144 bestått.

Utfordringen fremover er å rekruttere flere kvalifiserte søkere til helse- og oppvekstfagene for å dekke et stort behov for faglært arbeidskraft. Samtidig er det avgjørende at antall læresteder og læreplasser tilpasses antall ansettelser, og at det rekrutteres tilstrekkelig antall instruktører på arbeidsstedene som kan følge opp lærlingene.

Bergen kommune ser et stort behov for å tilby assistenter uten fagbrev en utdanning, slik at vi hever den samlede kompetansen i tjenestene. Yrkesopplæringsavdelingen har i 2025 bidratt med å tilby fagbrev på jobb innen både helsefagarbeiderfaget og barne- og ungdomsarbeiderfaget.

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Regnskap 2024	Justert budsjett 2025	Regnskap 2025			
			Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
Lærlinger - administrasjon	8,1	8,4	10,6	-1,6	9,0	-0,7
Lærlinger	0,3	0,1	0,9	-1,5	-0,6	0,7
Sum	8,4	8,4	11,6	-3,1	8,4	0,0

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Regnskap 2025			
			Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
1-Byrådsleders avdeling	8,1	8,1	11,3	-3,1	8,1	0,0
90-Fellesposter - bykassen	0,3	0,3	0,3	0,0	0,3	0,0
Sum	8,4	8,4	11,6	-3,1	8,4	0,0

Kommentar til status økonomi

Byrådsleders avdeling ved Yrkesavdelingen i etaten HR bemanning endte med balanse innen tjenesteområdet. Inntekter og utgifter tilknyttet lærlinger blir ført på den tjenesten lærlingen utfører sitt arbeid, og lærlingordningen har i 2025 et totalt merforbruk på kr. 0,35 mill. Budsjettet ble fordelt på de ulike tjenestene ved 2. tertialrapport 2025 basert på prognose, og det kan dermed framkomme mindre avvik ved enkelte tjenester. Budsjettrammen for tjenesteområdet ble nedjustert med kr. 2,0 mill. i 2. tertialrapport 2025 som følge av vakante lærlingstillinger. Bakgrunnen for dette var at det var færre lærlinger enn forutsatt i 2025, på grunn av mangel på kvalifiserte søkere.

11B-Arbeidsmarkedstiltak

Om tjenesteområdet

Bergen kommune har lange tradisjoner for å sysselsette personer i ulike arbeidsmarkedstiltak. De største arbeidsmarkedstiltakene er språkpraksis og arbeidspraksis. Bergen kommune har valgt å sentralisere håndteringen av disse tiltakene. Ansvar for arbeidet er lagt til avdelingen Arbeidsinkludering i HR Bemanning. Arbeidsinkludering forvalter kommunens praksisplasser og har oversikt over samtlige som er i språk- eller arbeidspraksis i kommunen til enhver tid. Bergen kommune har også en rekke ansatte i tilrettelagte stillinger ved ulike arbeidsteder.

Viktige begivenheter

- 486 personer har vært i praksis og fått verdifull arbeidserfaring i Bergen kommune.
- Arbeidsinkludering har stått på stand på *Jobb- og utdanningmesse for personer med utviklingshemming og autisme* for å markedsføre kommunens tilbud tilknyttet tilrettelagte stillinger.
- HR Bemanning har i 2025 gitt sommerjobb til 58 personer mellom 16–25 år. Hensikten er å styrke rekrutteringen, og bidra til inkludering av en gruppe som ofte faller utenfor arbeidslivet:
 - 47 ungdommer mellom 16 og 17 år som fikk sommerjobb i barnehage og sykehjem.
 - 11 personer med nedsatt funksjonsevne, mellom 16 og 25 år, som fikk sommerjobb i barnehage.

Nina Jørdre Stene og Michael Hillerøy Olsen i avdelingen for arbeidsinkludering på jobb- og utdanningmesse for å markedsføre kommunens tilbud om tilrettelagte stillinger.

Utvikling og utfordringer

I 2025 har Bergen kommune opplevd stor pågang av kandidater som ønsker språk- eller arbeidspraksis. Kommunen har etablert gode praksissamarbeid for kandidater som ønsker seg praksis innen helse- og oppvekstsektoren, men opplever større utfordringer knyttet til administrative praksisplasser.

Utfordringene fremover blir å skaffe nok praksisplasser, samt å sikre en god kobling mellom aktuelle personer og tilgjengelige praksisplasser. Kommunens avdeling for Arbeidsinkludering har inngått intensjonsavtaler med en rekke kommunale arbeidststeder internt i kommunen med mål om å inkludere flere i språk- og arbeidspraksis.

I byrådsak 1090/21 «Arbeidsinkludering. Opptrapping av sentraliserte arbeidsmarkedstiltak i Bergen kommune» er det fastsatt inkluderingsmål for hver byrådsavdeling. Måloppnåelsen per 2025 ser slik ut:

Byrådsavdeling	Inkluderingsmål	Måloppnåelse (antall)	Differanse (antall)	Måloppnåelse (prosent)
Byrådsleders avdeling	5	5	0	100 %
Byrådsavdeling for finans	23	9	-14	39 %
Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	188	225	37	119 %
Byrådsavdeling for barnehage og skole	191	199	8	104 %
Byrådsavdeling for byutvikling	25	8	-17	32 %
Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	56	29	-27	52 %
Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	12	11	-1	92 %
Sum	500	486	-14	

Av tabellen ser man at helse- og oppvekstsektoren står for majoriteten av praksisplassene i Bergen kommune. Dette skyldes både kultur og tradisjon, men også at det er mange som ønsker praksis innenfor disse områdene. Måloppnåelsen for Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg og Byrådsavdeling for barnehage og skole viser også at de er godt innenfor for målet, men at kommunen totalt er litt under totalmålet på 500. Det var likevel en økning i praksisløp i 2025 med 486 totalt, mot 474 totalt i 2024.

Bergen kommune har også 26 ansatte i tilrettelagte stillinger, som følges opp av avdeling for Arbeidsinkludering.

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Regnskap 2024	Justert budsjett 2025	Regnskap 2025				Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter	Regnskap		
Syssettingstiltak / adm.	7,4	10,4	12,7	-2,5	10,1		0,3
Tilskudd til lønn for yrkes- / utviklingshemmede	1,6	1,8	5,0	-3,8	1,2		0,6
Arbeidsmarkedsbedrifter	16,8	17,6	17,4	0,0	17,4		0,2
Sum	25,8	29,8	35,0	-6,3	28,7		1,1

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Regnskap 2025				Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter	Regnskap		
1-Byrådsleders avdeling	6,5	8,4	9,2	-1,8	7,4		1,0
2-Byrådsavdeling for finans	2,1	3,3	7,6	-4,3	3,3		0,0
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	-0,2	0,0	0,1	-0,1	0,0		0,0
4-Byrådsavdeling for barnehage og skole	0,1	0,0	0,1	-0,1	0,0		0,0
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	0,2	0,2	0,2	0,0	0,2		0,0
90-Fellesposter - bykassen	17,0	17,9	17,8	0,0	17,8		0,2
Sum	25,8	29,8	35,0	-6,3	28,7		1,1

Kommentar til status økonomi

Byrådsleders avdeling endte med et mindreforbruk på kr. 0,95 mill. innen tjenestområdet. Avviket skyldes vakante tilrettelagte stillinger og refusjoner i HR Bemanning.

På **sentrale budsjettposter (Fellesposter – bykassen)** skyldes avviket at det er overført mindre til arbeidsmarkedsbedrifter enn budsjettert. Det avsettes en ufordelt pott til bruk ved nye plasser som oppstår i løpet av året. Det har vært brukt mindre av denne potten en forutsatt.

Status mål

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål Resultat		Statusbeskrivelse mål
			2025	2025	
Inkluderende by	Bruke kommunen som praksisarena for å bidra til inkludering i arbeidslivet	Antall praksisløp (språkpraksis og arbeidspraksis) per år	500	486	Avdelingen Arbeidsinkludering har registrert 486 kandidater i praksis pr. 31.12.25. Dette tallet inkluderer 435 utplasseringer der Arbeidsinkludering har hatt en aktiv rolle og 51 utplasseringer som har blitt tildelt avdelingens portefølje etter avtalt oppstart. Sistnevnte inkluderer blant annet 23 utplasseringer tilknyttet Menn i helse og 12 utplasseringer tilknyttet Bergensmodellen. Av de 486 kandidatene som har vært i praksis i 2025, startet 354 kandidater i 2025, mens 132 kandidater startet på et tidligere tidspunkt og fortsatte praksisløpet i 2025.

12-Kultur

Om tjenesteområdet

Kultur er en nøkkel til et bærekraftig samfunn og grunnleggende for gode og innholdsrike liv. Kunst, kultur og frivillighet gir mennesker mulighet til å bidra i samfunnsutvikling. Kulturopplevelser skaper rom for refleksjon og læring, og bygger felles historier og møteplasser. Et aktivt kulturliv styrker demokrati, deltakelse og fellesskap – selve fundamentet for en god by for alle.

Tjenesteområdet omfatter bibliotek, kommunale kulturhus, kommunal kulturskole og øvrige kommunale tjenester innen kulturaktivitet, samt tilskudd til profesjonelt kunstfelt, kulturnæring, amatørkultur, museer, frivillig kulturvern, kulturhus, og kulturtilbud til utviklingshemmede.

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Helårvirkning av realendringer i årets budsjett			
Fjerning av inntektskrav Skur 14	1 100	1 100	0 Innarbeidet i vedtatt budsjett.
Ressurssenter for flyktninger	-1 283	-1 283	0 Tiltak avvirket i tråd med budsjettvedtaket.
Prosjektleder Sentralbadet scenekunsthushus	-250	-250	0 Innarbeidet i vedtatt budsjett.
Sum	-433	-433	0
Tilpasning til aktivitetsnivå			
EBE - Justering av FDV-ramme for endringer i byggporteføljen	2 776	2 776	0 Endringen er innarbeidet i vedlikeholdsplanen til Etat for bygg og eiendom
EBE - Strømsparingstiltak i kommunale bygg	600	600	0 Reduksjon i energiforbruk ble målt til 11,6% i 2025 sammenlignet med 2019 (referansenivået). Det er ikke mulig å tallfeste besparelsen i kroner, fordi det ikke er mulig å skille effekt av strømsparing fra effekt av energieffektivisering.
Sum	3 376	3 376	0
Nye tiltak			
Oppgradering Fyllingsdalen bibliotek (husleieøkning)	650	650	0 Tiltak utført og oppgradert filial ble åpnet i september.
Bibliotekfilial Arna	200	0	200 Ikke påløpt kostnad til arbeidet med å etablere en ny bibliotekfilial i Arna som er budsjettet og planlagt etablert i 2026.
Innarbeiding av leiekontrakter og fremleiekontrakter for nytt Kulturkvartal på Verftet	-89	-89	0 Beløpet er en justering av totalbudsjettet for Kulturkvartalet og er innarbeidet i det vedtatte budsjettet.
Eldrepanel	461	0	461 Planlagt oppstart utsatt til 2026 som følge av kapasitetsutfordringer.
Bergen kulturskole - Scenedrøm	200	200	0 Innarbeidet i vedtatt budsjett.
Budsjettreduksjon / omdisponeringer BNKI nivå 1	3 060	3 060	0 Realisert i tråd med budsjettvedtak.

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Etablering av Kulturkvartalet - Estimat tilskudd til husleie	9 400	9 400	0 Tilskudd utbetalt.
Stiftelsen Spillhus Bergen (824751862) / Bergen Game Technology Hub	400	400	0 Realisert i tråd med budsjettvedtaket. Stiftelsen Spillhus Bergen gikk konkurs, og kr. 0,4 mill. av tilskuddsmidlene ble omdisponert til Bergen Game Technology Hub.
Styrket kulturtilbud Fyllingsdalen	5 000	5 000	0 Tilskudd utbetalt. 2 mill til Fyllingsdalen teater og 3 mill til Kunstkollektivet.
Opera Bergen (991905030) budsjettavtale	1 000	1 000	0 Tilskudd utbetalt. (Se og eget tiltak knyttet til engangstiltak kr. 0,25 mill.)
Sum	20 282	19 622	661

Nye engangstiltak

Budsjettreduksjon / omdisponeringer BNKI nivå 1	4 850	4 850	0 Realisert i tråd med budsjettvedtak.
Tekstallianse (engangstilskudd) - budsjettavtale	50	50	0 Tilskudd utbetalt.
Søkbar pott, diverse kultur - engangstiltak	1 000	1 000	0 Tilskudd utbetalt.
Veteranbåthavn budsjettavtale engangstiltak	200	200	0 Tilskudd utbetalt.
Opera Bergen (991905030) budsjettavtale	250	250	0 Tilskudd utbetalt. (Se og eget tiltak knyttet til tilskudd kr. 1 mill.)
Sommerleir for skoleelever (engangstiltak 2025) budsjettavtale	1 550	1 550	0 Tiltaket er gjennomført.
Krabatene (engangstilskudd) - budsjettavtale	50	50	0 Tilskudd utbetalt.
Bergen Kjøtt engangstilskudd - budsjettavtale	250	250	0 Tilskudd utbetalt.
Sum	8 200	8 200	0

Effektivisering

Budsjettreduksjon Bergen kulturskole	-1 000	-1 000	0 Realisert i tråd med budsjettvedtak.
EBE - Ytterligere 10 % reduksjon i energiforbruk i kommunale bygg	-59	-59	0 Reduksjon i energiforbruk ble målt til 11,6% i 2025 sammenlignet med 2019 (referansenivået). Det er ikke mulig å tallfeste besparelsen i kroner, fordi det ikke er mulig å skille effekt av strømsparing fra effekt av energieffektivisering.
Budsjettreduksjon Kulturetaten	-5 000	-2 500	-2 500 Prosess iverksatt. Se omtale under status økonomi tjenesteområde 12 kultur.
Sum	-6 059	-3 559	-2 500

Kutt

Budsjettreduksjon Kulturetaten	-5 000	-2 500	-2 500 Prosess iverksatt. Se omtale under status økonomi tjenesteområde 12 kultur.
Kurs, seminar og reiser	-66	-66	0 Innarbeidet i vedtatt budsjett.
Budsjettreduksjon / omdisponeringer BNKI nivå 1	-15 658	-15 658	0 Realisert i tråd med budsjettvedtak.
Stiftelsen Spillhus Bergen (824751862) / Bergen Game Technology Hub	-2 152	-2 152	0 Realisert i tråd med budsjettvedtak. Stiftelsen Spillhus Bergen gikk konkurs, og kr. 0,4 mill. av tilskuddsmidlene ble omdisponert til Bergen Game Technology Hub.

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Sum	-22 876	-20 376	-2 500
Inntektsendringer			
Budsjettreduksjon Bergen kulturskole	-1 000	-1 000	0 Realisert i tråd med budsjettvedtak.
Sum	-1 000	-1 000	0
Sum tiltak	1 491	5 830	-4 339

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Nye engangstiltak			
Circus Balance (engangstilskudd)	1 000	1 000	0 Tilskudd utbetalt.
Skolemuseet - Bymuseet i Bergen: Leie av magasin	237	237	0 Flytting av gjenstandsamling planlegges gjennomført tidlig i 2026. Midlene er avsatt på disposisjonsfond.
Nasjonal Veteranbåthavn, havneleie (engangstilskudd)	650	650	0 Tilskudd utbetalt.
Etablering av Kulturkvartalet - Justering estimat tilskudd til husleie	1 000	1 000	0 Tilskudd utbetalt.
Sum	2 887	2 887	0
Sum tiltak	2 887	2 887	0

Utvikling og utfordringer

2025 var preget av omorganisering og sammenslåing av Kulturetaten og Bergen Offentlige Bibliotek, og etablering av Bergen kulturskole som en egen enhet. Ny struktur og organisasjonskart ble vedtatt i desember 2025. Det nye navnet for den sammenslåtte etaten er Etat for bibliotek og kultur. Etaten vil levere de samme kulturtjenestene som tidligere.

Noen nøkkeltall i budsjettet er ikke oppdatert i årsmeldingen. Dette er tall som leveres eksternt og som ventes ferdig i mai, og vil tas med i neste tertial.

I likhet med 2024, var 2025 preget av økonomisk innsparing. Til tross for dette ble det skapt rom for å ta tilbake etableringsstipend, arbeidsstipend og kulturstipend til profesjonelle kunstnere og kulturarbeidere. I en høytidelig seremoni ble disse delt ut av kulturbyråden til 69 kunstnere, og for første gang ble et av Bergen kommunes høythengende arbeidsstipend tildelt en dansekunstner.

Mottakere av arbeidsstipend i 2025 sammen med kulturbyråd Reidar Digranes. Foto: Kim Einar Andreassen

Store økonomiske behov og aktivitet i kulturlivet vises gjennom høyt trykk på kommunens tilskuddsordninger. Bergensere har vært engasjerte i utviklingen av kunst og kultur, og forslaget om å legge ned Landås bydelsbibliotek engasjerte både lokalmiljøet og bibliotekentusiaster nasjonalt. I et åpent møte om nedleggelse kom det 200 deltakere, noe som viser et enormt eierskap blant beboerne på Landås. Kommunen mottok over 1 800 søknader på de løpende tilskuddsordningene gjennom året, og det var svært mange aktører som stilte til muntlige innlegg i forbindelse med budsjettarbeidet for 2026.

Bergen fikk en ny fribyforfatter, Bahar Abbasi. Hun er forfatter, journalist og menneskerettighetsaktivist og jobber med kvinners og etniske minoriteters rettigheter fra Sardasht, Kurdistan, Iran.

En tredjedel av barn og unge har minst en fast organisert kulturaktivitet (Bergen kommunes barnefamiliepanel). Byrådet vil arbeide for å videreføre tilbudet, og med å utvide andelen som har tilbud. Det er særlig viktig å utvikle nye metoder som får med familier med svake aktivitetstradisjoner.

Etat for bibliotek og kultur

I årene fremover ønsker byrådet å sikre at byens innbyggere har tilgang på kulturtilbud i sine nærmiljø uansett hvilken bydel de bor i. Særlig viktig er kortreiste kulturaktiviteter for de eldste innbyggerne og de med funksjonsnedsettelse. Alle bydeler har et godt kulturtilbud, men noen bydeler har mindre valgfrihet enn andre. Byrådet tar sikte på et jevnere tilbud. Det er store variasjoner i folks kjennskap til tilbud.

Etaten hadde et godt år, selv om omorganisering tok en del oppmerksomhet: Antall organisasjoner som bruker kulturhusene har gått vesentlig opp, med en del hus fullbooket i hele åpningstiden. Flere seniorer bruker kulturlokaler til aktiviteter i samarbeid med kulturkontorene. Danckert Krohn kultursenter ble gjenåpnet etter en omfattende restaurering og ble fylt av aktivitet høsten 2025, med blant annet 25 kulturtilbud for eldre, 56 faste grupper som møtes og 95 andre utleie.

Det ble også opprettet en ny kommunal frivilligsentral i Lyderhorn, et område med lite tilbud. I 2025 ble det gjennomført kulturdager i Arna, Fana, Ytrebygda, Åsane, Fyllingsdalen og Laksevåg med flere lokale aktører, og det ble deltagelse på kulturnatten.

Det er 22 ungdoms- og juniorklubber i etatens regi, fordelt på alle bydeler. Disse gikk godt i 2025, selv om det har vært noen utfordringer med ungdomsgjenger som har krevd ekstra tiltak.

Etaten overtok, fra en organisasjon som ble nedlagt, øvingslokaler i skur 14 på Nordnes. Der har aktivitetsnivået gått opp, blant annet med nye tilbud til ungdom og voksne.

Etat for bibliotek og kultur har mange konkrete tilbud, blant annet julemiddag med aktiviteter til familier med lav økonomi. Det var en økning i ferieaktiviteter, som også er viktig særlig for lavinntektsfamilier. Nytt av året var åpning av flere kulturhus til ferieaktiviteter sammen med andre.

Aktivitetskortet ble digitalisert med første digitale år i 2025. Brukerne har tatt godt imot endringen, med reduserte administrative kostnader for kommunen. Kultursommerjobben var vellykket, med over 300 som søkte 30 stillinger. Det ble gjennomført barnelørdager i alle bydeler.

Tilbudet til mennesker med utviklingshemming og til psykisk syke gikk som tidligere. Tilbudet ble utvidet noe, rettet mot ungdom, med hjelp av midler fra BUFdir.

347 barnehagebarn samt 118 voksne opplevde kunstutstillingen «Bølgesans» av Oda Bremnes på Barnas kulturhus i november. Utstillingen var myntet spesielt på de yngste barna fra 1-3 år.

Fra bibliotekets Sommerles-kampanje. Foto: Camilla Grindheim Larsen

Bergen Offentlige Bibliotek driver aktiv formidling, gir tilgang til informasjon og læringsaktiviteter, og har et bredt arrangements- og aktivitetsprogram. Biblioteket tilbyr også et bredt spekter av digitale kulturopplevelser. Bergen Offentlige Bibliotek omfatter hovedbiblioteket og ni bydelsbibliotek. I tillegg driver biblioteket to fengselsbibliotek på oppdrag for staten. Bergen Offentlige Bibliotek opplevde godt besøk i 2025 med over 1,1 millioner besøkende. Både besøk og utlån økte fra året før. Det ble gjennomført nesten 3000 arrangementer totalt på bibliotekene i løpet av året der blant annet ulke forfattere deltar.

Biblioteket opplever at stadig flere innbyggere ønsker å reparere og gjenbruke ting. Flere bruker 3D-printere i bækraftslaben og printer alt fra spillfigurer til håndtak til paraplyer, og prototyper til utstyr. For tredje året på rad arrangerte biblioteket REDIS - mesterskap i redesign - med fullsatt sal under finalearrangementet som gav påfyll om utfordringer knyttet til tekstilforbruk, løsninger og redesignglede.

Bibliotekene er mangfoldige hus. Her ser vi noen av mulighetene for å gjenbruke og sy ditt eget. Foto: Camilla Grindheim Larsen

Biblioteket jobber med digital inkludering og datahjelp, og fikk i 2025 midler fra Agenda Vestlandet, og inngikk samarbeid med Bergen inkluderingssenter. Digital inkludering er viktig for at alle skal kunne delta i samfunnet, og tilbudet er under stadig utvikling.

Klimafestivalen Junior ble gjennomført for andre gang. Klimafestivalen Junior er et samarbeid mellom Bergen Offentlige Bibliotek og Varmere Våtere Villere, og hadde 2 900 besøkende og 68 arrangement fordelt på 4 dager.

Åsane bibliotek og Åsane Kulturhus markerte sitt 5-årsjubileum med blant annet konsert for ungdom i bibliotekets ungdomsavdeling. Her fikk publikum oppleve Bergen Offentlige Biblioteks første Tiny Desk konsert med lokale artister i aldersgruppen 16-19 år. I barneavdelingen samlet de minste seg til bursdagsfeiring med lesestund og ansiktsmaling. Åsane kulturhus gav fagbrev til en av de første medieteknikerne i landet og feiret 5-årsjubileum med lokalt kulturliv. Biblioteket som møteplass fikk ny aktualitet da byrådsleder Christine Meyer hadde «folkemøte» i flere bibliotek i forbindelse med innspillmøter om den nye kommuneplanens samfunnsdel. Alle innbyggere ble invitert til å komme med innspill til «Hva er dine drømmer for Bergen?».

Nye Fyllingsdalen bydelsbibliotek gjenåpnet til glede for dalens innbyggere 10. september. Fyllingsdalen bydelsbibliotek har fått en god bredde i publikum etter gjenåpningen, alle alderskategorier bruker biblioteket gjennom uken, med særlig trykk på lørdagene da barnefamiliene kommer i flokk.

Med støtte fra Klimaavdelingen i Bymiljøetaten, arrangerte Åsane bydelsbibliotek sitt Frøbibliotek og pilotfestivalen *Bergen dyrker og spiser og Bieklubben*. *Bergen dyrker og spiser* var en festival hvor matauk sto i sentrum. Festivalen ble arrangert i samarbeid med det lokale hagelaget, Økoveka Vestland, Bybonden i Bergen, Lystgården på Landås, Stene Matglede samt Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO)

I samarbeid med Kunstpilotene inviterte Ytre Arna bibliotek en lokal barnehage med på fjelltur til dagsturhytten Ådnabu. Barna fikk oppleve lesestund på hyttebiblioteket i tillegg til å lage kunst med Kunstpilotene.

I forbindelse med stortingsvalget, ble BibLabs første ungdomsdebatt arrangert. Her fikk ungdommer fra lokalmiljøet en reell politisk plattform for å diskutere utviklingen i Sletten-området med lokalpolitikere. På Barnas BibLab på Sletten ble det etablert egne jentekvelder (11–16 år) for å sikre et trygt fristed for de som er i ferd med å vokse ut av det ordinære tilbudet.

Bergen kulturskole

Bergen kulturskole ble skilt ut som en egen enhet. Byrådets ambisjon med omorganiseringen er å styrke resultatene og sikre at vi har et likeverdig tilbud i alle bydeler. Kulturskolen hadde et godt år og beholdt antall elever.

Kunst og kulturutvikling

I januar vedtok bystyret *Bergen kommunes filmmelding 2024*, og at denne skal inngå i arbeidet med videreutvikling av Bergen kommunes filmpolitikk. Kommunen ga også innspill til NOU 2025:7 *Musikklandet – flerstemt musikkpolitikk for framtiden*, som ble lansert i juni. Skrivekunstakademiet markerte 40 år som sentral litteraturaktør på Vestlandet, og mottok en ekstraordinær bevilgning fra kommunen til jubileet og utgivelse av jubileumsantologi.

Bergen Assembly ble arrangert for femte gang fra 11. september–9. november. Bergens egen triennale for samtidskunst fant sted på 14 ulike lokasjoner i og rundt Bergen. Utgaven ble gjennomført i samarbeid med blant andre Bergen Arkitekthøgskole, og samlet et stort antall internasjonale kunstnere og forskere til en storstilt kunstfestival. Kulturbyråd Reidar Digranes inviterte kunstfeltet i Bergen og tilreisende gjester til en egen mottakelse i anledning åpningen av triennalen.

I oktober ble en ny skulptur til minne om Ambrosia Tønnesen avduket på Festplassen. Skulpturen, som er laget av kunstneren Anne-Karin Furnes, er den andre i prosjektet Kvinner på sokkel. Prosjektet skal reise minnesmerker over kjente og navngitte kvinner i offentlige rom i Bergen kommune.

Avduking av Ambrosia Tønnesen-skulpturen. Fra venstre: Ordfører Marit Warncke, kulturbyråd Reidar Digranes og kunstner Anne-Karin Furunes. Foto: Kim Einar Andreassen

Kultur er viktig i stedsutvikling. Bergen kommune og Bergen Havn legger til rette for offentlige kunstverk på 200 kvadratmeter med vegger i Jekteviken. Kunsten er en del av kommunens planer for midlertidige kunstprosjekter i løpet av forandringen av Dokken-området de kommende årene.

Det pågår mye arbeid med ulike kulturbygg i Bergen. Etter fire år med omfattende restaurering, åpnet endelig kulturhuset Danckert Krohn dørene igjen i 2025. Arbeidet med å omforme Sentralbadet fra et offentlig bad til et scenekunsthuss pågår for fullt, og bygget vil ferdigstilles i 2026. Carte Blanche og BIT vil flytte inn og delta i prøvedriften av huset, og offisiell åpning er planlagt 4. mars 2027. Restaureringen av Det Hanseatiske Museum har pågått siden 2018 og nærmer seg nå ferdig. Når bygget blir ferdig i 2026, gjenstår å sette sammen en helt ny utstilling før publikum slipper inn igjen. Offisiell åpning av Det Hanseatiske Museum blir 16. april 2027.

Etter fire år med omfattende restaurering, åpnet kulturhuset Danckert Krohn dørene igjen i 2025. Foto: Kim Einar Andreassen

I noe mindre skala er det gjennomført en mulighetsstudie for å omgjøre Arna Prestebolig til et kulturhus, der må det jobbes videre ned driftsmodell og konseptvalg. Trolldaugen har en tid hatt behov for et større vedlikeholdsarbeid. Dette startet opp høsten 2025, og hele villaen er tømt av risikohensyn. Arbeidet er forventet ferdigstilt i løpet av 2026. Det er også mange private initiativ av større og mindre skala som er under planlegging eller arbeid som har mottatt ulike former for støtte fra Bergen kommune i 2025. Her kan blant annet Griegkvartalet, Kulturkvartalet Verftet og Fyllingsdalen teater nevnes.

Etter en prøveperiode ved Fisketorget, flyttet Bergen Nasjonale Veteranskipshavn i begynnelsen av juni til kaiene mellom Zachariasbryggen og Bryggen innerst i Vågen. Dette er en plassering som fungerer bedre både for veteranskipene og for havnen.

Bergen kommune var hovedsamarbeidspart på Generasjon – en aldringsfestival som ble arrangert 23. mai 2025. Årets fokus var gutter og menns aldring. Hvordan eldes gutter og menn? Hvorfor er det flest menn som begår selvmord? Hvordan kan vi realisere menns omsorgsressurser i møte med en vaklende velferdsstat? Bergen kommune hadde fire poster på festivalprogrammet:

- Er Bergen en aldersvennlig by? Samtale mellom byråd Charlotte Spurkeland (Bergen kommune), Thiago Herick de Sa (WHO), Kari Midtbø Kristiansen (Nasjonalt senter for aldring og helse) og Bjart Nygaard (GC Rieber fondene).
- Fra ord til handling – menneskerettigheter for eldre med Camilla Liby Claussen (Bergen kommune), Reidar Hjermann (Psykologforeningen), Kristina Skogseth (NKS) og Constance Holm (Advokatforeningen). Ola – en helt vanlig, uvanlig fyr.

- Hvordan er det å eldes med en utviklingshemming? med Bjørn Erik Thon (Likestillings- og diskrimineringsombudet), Lene Kristiansen (Nasjonalt senter for aldring og helse) og Charlotte Myrbråthen (Bergen kommune).
- Festkonsert i Korskirken - Årets festivalkonsert var en gave fra Spaserstokk-programmet til Bergen kommune med bidrag fra blandakoret Sangglede fra Florø i Kinn kommune. I tillegg ble det vakker sang med unge talenter fra Bergen Nasjonale Opera.

I 2024 mottok Avdeling for kunst og kulturutvikling 88 programtilbud til Bergens kulturelle spaserstokk. Programtilbudene fordelte seg over sjangrene musikk, teater, dans, litteraturformidling og visuell kunst. Musikk utgjorde en stor overvekt av programtilbudene. 63 av programtilbudene var rene konserter, og musikk er ofte en del av andre sjangre som teater og dans. Tilbakemeldingene fra mottagerstedene er at musikk er det uttrykket som treffer aller best, og det er også programtilbud i denne sjangeren som er mest populære når mottagerstedene sender inn ønskelister.

Det ble i 2025 kjøpt inn totalt 21 programtilbud som turnerte i regi av DKSS. 11 av 21 tilbud var tilbud som ikke tidligere hadde vært presentert i DKSS. Utøverne hadde stor spredning i alder, uttrykk og bakgrunn, og alle er profesjonelle utøvere som er bosatt i Bergen kommune. I programmeringen har en lagt vekt på variasjon i sjanger, tema, uttrykk og tempo. Alle programmer holder høy kvalitet og er tilpasset målgruppen.

Den økonomiske rammen for Bergens kulturelle spaserstokk for året 2025 var kr. 2 506 281,-, hvorav kr. 1 437 100,- var tilskudd fra Vestland fylkeskommune og kr. 1 069 181,- var kommunale midler. Den kommunale rammen finansieres av Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett og Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg.

Aktivitetsnøkkeltall

Bibliotek

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall arrangementer i biblioteket	2 514	3 215	3 534	2 936
Antall bibliotek med mer-åpent - tilgang utenom vanlig åpningstid	2	3	3	3
Antall deltagere på arrangementer bibliotek	35 811	69 380	75 000	68 922
Antall deltagere på opplæring, kurs og verksteder bibliotek	15 021	17 279	18 658	15 099
Antall faste tilbud i bibliotek om veiledning i bruk av digitalt utstyr og tjenester (ny indikator i 2022)	0	8	0	0
Antall klassebesøk på bibliotekene	348	669	400	394
Antall lesestimulerende tilbud og tidlig språkinnsats i biblioteket (ny indikator 2023)	16	16	0	0
Total besøk Bergen Offentlige Bibliotek	1 015 421	1 107 979	1 100 000	1 130 126
Totalt utlån fysiske medier bibliotek (ny tellemåte)	720 288	762 653	775 081	789 582
Utlån barn og unge bibliotek (ny tellemåte)	406 127	423 626	463 383	460 095

Kulturskolen

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall barn med tilbud fra kulturskolen gjennom dirigentordning	1 556	1 648	1 550	1 706
Antall med breddeprogram fra kulturskolen (inkl. gjennom grunnskole-samarbeid)	900	900	900	180
Antall ordinære elevplasser kulturskole	3 426	3 498	3 494	3 431

kunst og kulturutvikling

Nøkkeltall/indikator

	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall besøk på bydekkende kunst og kunnskapsinstitusjoner på egen linje med kommunalt tilskudd.	1 743 695	1 994 545	2 107 060	0
Antall besøk statlig finansierte institusjoner (BFO, DNS og Universitetsmuseet)	226 594	288 934	296 389	0
Antall elever som mottar tilbud i regi av Den kulturelle skolesekken	57 184	56 848	75 714	75 007
Antall elever som mottar tilbud innen kritikk i Den Kulturelle Skolesekken	170	250	250	250
Antall frivillige organisasjoner i Bergen i frivillighetsregisteret	2 837	2 906	3 000	0
Antall personer som mottar tilbud i regi av Den kulturelle spaserstokken	4 960	4 500	11 410	12 060
Antall publikum på arrangementer med tilskudd fra tilskuddsordning til profesjonelle arrangementer	13 102	28 078	26 390	0
Antall søknader til kommunale tilskuddsordninger	2 016	2 514	2 190	1 815
Antall tilskudd gitt fra Bergen kommunes vedtatte tilskuddsordninger	1 178	1 325	1 015	901
Dekningsgrad for søknader til åpne prosjektmidler på amatørkulturfeltet	37,0 %	33,0 %	30,0 %	36,5 %
Dekningsgrad for søknader til åpne tilskuddsposter fra profesjonelle aktører.	22,0 %	19,0 %	19,0 %	31,0 %
Dekningsgrad for tilskuddsøknader fra alle aktører til egen linje.	84,0 %	79,0 %	80,0 %	75,0 %
Driftstilskudd fra departement til bergenske museer på egen linje i bybudsjettet	94 300 000	107 525 000	116 488 690	0
Driftstilskudd fra departement og kulturetaten til kunst- og kulturorganisasjoner (u. museer) på egen linje i bybudsjettet	313 649 534	267 831 516	325 434 111	0
Driftstilskudd fra fylkeskommune til bergenske museer på egen linje i bybudsjettet	35 325 000	37 089 854	46 495 105	0
Medlemmer B&U organisasjoner med tilskudd inkl. kor, korps og orkestre	23 996	22 741	25 007	22 353
Midler fra staten og fylkeskommunen som forvaltes av Bergen kommune til kulturformål	19 705 381	22 190 351	16 177 078	0
Tilskudd fra fylkeskommune til kunst- og kulturorganisasjoner (u. museer) på egen linje i bybudsjettet	76 043 063		78 708 467	0

lokalt kulturarbeid

Nøkkeltall/indikator

	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall arrangement i kommunale kulturbygg	640	979	2 085	2 878
Antall barn som mottar tilbud i regi av Den kulturelle bæremeisen	13 147	5 543	6 707	3 582
Antall besøk i Kulturhuset Dankert Krohn	0	26 620	45 000	33 427
Antall besøk kommunale kulturhus	530 228	595 537	615 778	627 137
Antall besøk på tilrettelagte aktiviteter for mennesker med utviklingshemming	6 800	3 434	7 749	8 517
Antall besøk åpne møteplasser barn	3 000	8 524	7 664	8 593
Antall besøk åpne møteplasser ungdom	10 475	10 571	10 878	12 335
Antall deltagere (arrangør/ publikum/ utøver) i strøksmarkering/ festival/ kulturdager og mønstringer i samarbeid med Kulturetaten	52 216	49 247	32 419	46 815
Antall deltakere på ferieaktiviteter i regi av Kulturetaten gjennom året	7 500	5 000	5 100	723

Årsmelding 2025

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall lag/org. som benytter kommunale kulturbygg	350	253	151	634
Antall unike sidevisninger på kulturetatens nettsider og saker	400 000	415 545	1 646 776	1 404 536
Antall utdelte aktivitetskort	6 000	9 000	9 075	7 146
Besøk på kulturformidlingstilbud til barn og unge i regi av Kulturetaten	3 500	3 600	3 700	1 558
Deltagere på kommunalt produserte tilbud fra Kulturetaten	3 500	25 819	24 427	35 208
Deltagere/besøk Kunst kultur psykisk helse	1 000	2 406	1 254	991

Sammenligning med andre kommuner

	Bergen 2024	Bergen 2025	Oslo Trondheim kommune	Stavanger	ASSS uten Oslo	
Prioritet						
Brutto investeringsutgifter til kultursektoren per innbygger *)	2 424	2 440	1 747	291	957	
Kultursektoren, kommune brutto driftsutgifter andel av totale utgifter (prosent)	4,0 %	4,0 %	4,4 %	4,2 %	6,0 %	
Netto driftsutgifter kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (B)	4,6 %	4,6 %	5,1 %	5,1 %	6,4 %	4,8 %
Netto driftsutgifter per innbygger (370) bibliotek (B) *)	291	280	411	235	330	296
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger 6-18 år (B) *)	1 678	1 597	6 764	2 951	2 663	2 094
Netto driftsutgifter til andre kulturaktiviteter per innbygger (B) *)	330	320	346	98	863	385
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger (B) *)	329	316	455	266	372	331
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år (B) *)	2 322	2 222	1 792	4 084	3 768	2 939
Netto driftsutgifter til kunstformidling per innbygger (B) *)	529	503	461	517	618	374
Netto driftsutgifter til muséer per innbygger (B) *)	184	169	313	32	273	110
Produktivitet						
Kommunale kulturbygg Areal per bruker (m2)	0,3	0,2	0,3	0,3	0,4	
Dekningsgrad						
Andel barn i gr.skolealder på venteliste til komm musikk- og kulturskole, av barn i alderen 6-15 år	4,2 %	4,1 %	3,4 %	5,0 %	4,7 %	
Andel elever 6-15 år i kommunens kulturskole, av antall barn 6-15 år (B)	7,5 %	7,4 %	10,0 %	17,0 %	13,8 %	11,2 %
Antall årsverk ved kommunalt drevet fritidssenter	17,9	16,5	224,3	54,0	25,0	288,4
Barn 6-15 år i kommunens kulturskole (prosent)	7,5 %	7,5 %	9,9 %	16,9 %	13,6 %	
Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger (B)	2,6	2,6	2,7	3,0	3,0	2,7
Kvalitet						
Besøk i folkebibliotek per innbygger	3,8	3,9		5,1	9,4	

Årsmelding 2025

Frivillige lag og foreninger, andre kulturaktiviteter Frivillige lag og foreninger som mottar kommunalt tilskudd (antall)	218	201	628	256	69	1 251
Tilskudd til frivillige barne- og ungdomsforeninger per lag som mottar tilskudd *)	95 946	116 340	159 752	65 981	255 377	
Årlig totale åpningstimer i kommunale fritidssenter per 1000 innbyggere 6-20 år	221	193		345	394	
Årlig totalt besøk i kommunalt drevne fritidssenter per 1000 innbyggere 6-20 år	26	29		100	3 243	
Økonomi						
Energiutgifter Kommunale kulturbygg Utgifter per kvadratmeter bygg (kr) *)	82	74	115	37	178	
Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter Kommunale kulturbygg Utgifter per kvadratmeter bygg (kr) *)	272	755	443	119	155	
Grunnlagsdata (Nivå 3)						
Antall elevplasser i musikk- og kulturskole	3 434	3 445	10 454	5 372	4 149	28 930
Barnebøker Utlån (antall)	423 905	454 405	1 019 757	371 173	271 188	2 338 445
Besøk i folkebibliotek, totalt antall besøk	1 113 855	1 158 782	5 875 432	1 118 646	1 429 109	7 686 782
Bokutlån, totalt bokutlån fra folkebibliotek	689 525	737 277	1 857 030	596 766	435 598	3 775 031
Brutto investeringsutgifter Kommunale idrettsbygg *)	284 442	233 233	1 013 399	42 099	112 054	
Deltakere på alle arrangementer (antall)	77 612	70 328	327 167	60 346	73 541	393 379
Netto driftsutgifter til allmenn kultur (f370+f373+f375+f377+f385+f386) (1000 kr) *)	1 776	1 786	2 348	1 139	2 457	
Utlån alle fysiske medier fra folkebibliotek	755 949	770 317	1 957 263	655 512	453 367	3 984 352
Andre nøkkeltall						
Netto driftsutgifter (385) Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kultur- og idrettsbygg *)	96 770	94 364	252 087	21 453	130 820	
Ressursbruk Kultur	106,18	107,60	137,30	108,66	152,88	
Kommunekasse						
Netto driftsutgifter (385) Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kultur- og idrettsbygg (Kommunekasse) *)	96 770	94 364	252 087	21 453	130 820	

*) Inflasjonsjustert med deflator

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Justert budsjett 2025		Regnskap 2025			
	Regnskap 2024	Just. bud.	Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
Barnas hus	5,6	5,8	5,9	-0,2	5,7	0,1
Andre aktivitets- og velferdstilbud for barn og unge	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	-0,1

Årsmelding 2025

Tjeneste	Regnskap 2024	Justert budsjett 2025	Regnskap 2025			
			Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
Ungdomshus og fritidsklubber.	33,1	34,6	43,1	-9,1	34,0	0,5
Barne- og ungdomskulturtilskudd	21,1	29,5	43,3	-18,2	25,0	4,5
Sommerleirene	3,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vitensenter	8,3	6,5	6,5	0,0	6,5	0,0
Bergen offentlige bibliotek	90,1	94,3	110,9	-18,1	92,8	1,6
Kulturhistoriske museer	40,3	46,9	38,6	-0,7	37,9	9,0
Kulturvern	11,7	12,0	12,0	0,0	12,0	0,0
Kunstmusèer	42,8	74,1	44,4	0,0	44,4	29,7
Scenekunst	20,5	18,4	24,1	-5,0	19,1	-0,7
Musikk	38,3	37,6	38,0	-0,4	37,6	0,0
Visuell kunst	18,4	18,9	19,7	-0,5	19,2	-0,2
Film	9,2	9,3	9,6	0,0	9,6	-0,2
Litteratur	5,0	4,7	4,7	0,0	4,7	0,0
Tverrestetisk	13,7	12,4	12,4	0,0	12,4	0,0
Ymse kunstformidling	5,3	4,6	5,1	0,0	5,1	-0,5
Kulturbasert næring	1,0	1,1	1,1	0,0	1,1	0,0
Musikk og kulturskole	66,7	68,9	94,7	-28,0	66,7	2,2
Tilskudd til andres kulturbygg	3,8	5,6	2,5	0,0	2,5	3,1
Flerkulturelt kulturtilbud / BIKS	3,6	3,8	3,8	0,0	3,8	0,0
Seniorkultur	7,1	8,1	10,8	-3,3	7,5	0,6
Kulturtilbud utv. hemmede	3,8	9,0	8,5	-1,4	7,1	2,0
Øvrig kulturaktivitet	74,3	66,8	85,2	-10,9	74,3	-7,6
Kommunale kulturbygg	79,0	110,1	133,4	-34,1	99,3	10,8
Bygg bibliotek	17,2	18,9	23,7	-3,9	19,8	-0,9
Museumsbygg	23,1	-24,9	66,2	-39,6	26,7	-51,6
Sum	646,9	677,2	848,2	-173,5	674,7	2,4

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Regnskap 2025			
			Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
1-Byrådsleders avdeling	0,7	0,6	0,7	-0,1	0,7	0,0
2-Byrådsavdeling for finans	30,1	54,6	122,2	-67,4	54,8	-0,2
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	3,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	600,5	609,1	707,8	-101,0	606,8	2,3
90-Fellesposter - bykassen	11,7	12,8	17,5	-5,0	12,5	0,4
Sum	646,9	677,2	848,2	-173,5	674,7	2,4

Kommentar til status økonomi

Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett hadde et mindreforbruk på 2 mill. på tjenesteområde 12 Kultur i 2025.

Byrådet vedtok 20. mars at Kulturetaten skal legges ned, og at aktiviteter slås sammen med Bergen Offentlige Bibliotek. 1. mai ble ny etat med navnet Etat for bibliotek og kultur etablert. I tråd med føringer i budsjettet, er målet med organisasjonsendringen å effektivisere drift på kulturfeltet og gjøre tjenestene mer brukervennlige. Omstillingsprosessen forventes gjennomført i løpet av første halvår 2026.

Budsjettrammen for 2025 ble redusert med 10 mill. knyttet til at Kulturetaten legges ned, og at aktiviteter slås sammen med Bergen Offentlige Bibliotek. Målet med endringene er å redusere kostnader gjennom mindre administrasjon og mer effektiv drift. Det ble i vedtatt budsjett iverksatt engangstiltak for å imøtekomme innsparingskravet. Effekt av tiltakene i Etat for bibliotek og kultur var innsparinger på ca. 5 mill. i 2025. Et mindreforbruk ved Bergen kulturskole og på nivå 1 i byrådsavdelingen bidro til at tjenestekområdet samlet balanserte i 2025.

På **sentrale budsjettposter (Fellesposter – bykassen)** skyldes mindreutgiften i hovedsak arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon. Arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon avsettes ved årsslutt, i motsetning til øvrig sykelønnsrefusjon som føres løpende gjennom året. Dette skyldes tekniske forhold. Avviket må derfor ses i sammenheng med avvik på øvrige byrådsavdelinger.

Status mål

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål 2025	Resultat 2025	Statusbeskrivelse mål
Inkluderende by	Enklere hverdag for frivillige organisasjoner	Antall skolekretser med kommunale lokaler tilgjengelig for det frivillige kulturlivet gjennom Aktiv Kommune	30		Arbeidet påbegynnes i 2026, det har ikke vært kapasitet til det i 2025.
Levende bydeler	Gode lokale tilbud til alle barn og unge	Antall utdelte aktivitetskort	9 100	8 444	Samlet tall 2025
		Gjennomføre ny spørreunde i barnefamiliepanelet for å skape kunnskapsgrunnlag for videre arbeid.	nytt felt	1	Gjennomført med økt deltagelse i 2025, rapport til bystyret i slutten av første halvår.
		Antall arrangementer og aktiviteter for barn på bibliotekene	800	843	Antall arrangementer for familie og barn på biblioteket
		Antall besøk på sommerferieaktiviteter i kommunal kultur-regi	5 100	6 614	alle ferie aktiviteter 2025
		Antall ukentlige åpningsdager i kommunale ungdomsklubber	20	22	Samlet tall
	Aktive eldre i alle bydeler	Antall arrangementer og aktiviteter på bibliotekene annonsert særskilt for eldre	32	31	Antall aktiviteter på bibliotekene spesifikt annonsert i kommunens seniorbrosjyre.
		Antall kulturtilbud for eldre i kommunale kulturbygg	80	104	Alle bydeler
		Gjennomføre ny eldrepanel for å skape kunnskapsgrunnlag for videre arbeid.	Etablere panel	Påbegynt arbeid	Gjennomføres i 2026
		Jevne ut deltagelsen i kulturskolen mellom bydeler	Tiltak for å jevne deltagelsen		Statistikkgrunnlag er under forbedring: Det er behov for fordele 500 elevers tilbud (av 3500) på riktig bydel, systemet har ikke oppfattet alle flyttinger og tilpassinger av tid og sted for undervisning mellom lærer og foresatte/elever. Til neste rapportering kommer gode tall.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
HØP 25-28 Merknad 18.	HØP 25-28 Merknad 18. Aktivitet for barn og unge i sentrum Engangstilskuddet til Bergen Sentrum AS bevilges for å legge til rette for sommeraktivitet for barn og unge på uteområdet ved byROMMET.	Tilskuddet er overført Bergen Sentrum AS. Midlene er benyttet i tråd med tildelingen for sommeraktivitet for barn og unge. Det var bl.a. lagt opp til ulike muligheter for frilek, gigant-Lego, gigant-sjakk, sang, musikk og konserter, tegning og maling, kunstverksted, «Barnas verksted», piratfester og gamingfestival i samarbeid med Bergen Spillfestival.
HØP 25-28 Merknad 2.	HØP 25-28 Merknad 2. Bergen kino Bystyret ber byrådet om ikke å utrede salg av kommunens andel av Bergen Kino AS. Bedriften bes styrke sin innsats for BIFF og som samlingspunkt for næringen.	Utredning vedr. salg av kommunens aksjer i Bergen Kino AS: I forbindelse med budsjettforhandlingene for 2025 ble byrådets forslag om utrede salg av kommunens aksjer i Bergen Kino AS trukket. Styrking av samarbeidet med Bergen Internasjonale Filmfestival (BIFF), og Bergen kino som samlingspunkt for næringen: I aksjonæravtalen for Bergen Kino AS (Bergen Kino), datert 2. november 2012, er det avtalt bl.a. følgende: Pkt. 2 – bakgrunn og formål: <i>«...Bedriften skal videre yte tilskudd til virksomheter som bidrar til å utfylle bredden i filmtilbudet til byens befolkning, herunder en årlig filmfestival»</i> I vedtektenes formålsparagraf, 2. avsnitt, er det tatt inn en likelydende bestemmelse: Pkt. 5 Selskapets ledelse 5.8 om årlige eiermøter <i>«I saker som gjelder den operasjonelle driften av Selskapet, eller tilknyttede selskaper, er Partene enige om at det som hovedregel velges den løsning som må antas å gi den bedriftsøkonomisk beste løsningen for Selskapet, jf. også pkt. 2, siste avsnitt. Unntak fra dette skal gjelde hvis det er klart at en slik løsning får negative konsekvenser for Selskapet sitt kulturelle tilbud, herunder filmtilbud til innbyggerne i Bergen. Partene er i den forbindelse enige om at Bergen Internasjonale Filmfestival (BIFF) skal videreføres i sin nåværende form».</i> Daglig leder i Bergen Kino opplyser (15.05.2025) at bedriften har et tett, løpende samarbeid med BIFF, og bidrar med kompetanse, kinosaler og medarbeidere til BIFF og andre aktører i bransjen. Det er også satt ned en arbeidsgruppe bestående av nøkkelpersonell både fra kinoen og BIFF, og selskapet opplyser i tillegg å ha et godt samarbeid med Vestnorsk Filmsenter AS. Disse samarbeidsarenaene har som formål bl.a. å ytterligere styrke Bergen Kino som samlingspunkt for næringen.

Årsmelding 2025

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
HØP 25-28 Merknad 21.	HØP 25-28 Merknad 21. Ferietilbud for skoleelever Bystyret ber byrådet overføre ansvaret for ferietilbud for skoleelever til BNKI for å i større grad samle kommunenes ferietilbud. BNKI må sikres tilstrekkelig kapasitet til å håndtere de ulike ferietilbudene.	BNKI ved Etat for idrett har overtatt ansvaret for ferietilbud for skoleelever. Tiltaket er gjennomført innenfor den avsatte budsjettrammen på kr. 1,55 mill.
HØP 25-28 Verbalvedtak 11 b.	HØP 25-28 Verbalvedtak 11 b. Bystyret ber byrådet sette i gang prosessen med å tilgjengeliggjøre Arna Prestegård som et forsamlingshus til kulturell aktivitet for lokalsamfunnet. Byrådet bes om å avklare hvilke investeringer og nødvendige utbedringer som må gjennomføres for at en slik tilgjengeliggjøring skal la seg gjennomføre.	Etat for bygg og eiendom har nå ferdigstilt mulighetsstudien om å tilgjengeliggjøre Arna Prestegård som et forsamlingshus til kulturell aktivitet for lokalsamfunnet. Studien ser på rom- og funksjonsprogram og kostnader for ulike tiltak. Det jobbes nå videre med å konkretisere et driftskonsept for huset, og det må besluttet hvilke tiltak som er ønskelig å gjennomføre fra studien. Dette må vurderes i videre budsjettprosesser.

Investeringer

Beløp i mill. kr

Investering	Saksref.	Godkj.vedtak	Totalbudsjett		Vedtatt	Estimert	Årets budsjett		
			Vedtatt	Totalprognose			Just. bud.	Regnskap	Avvik i kr
					ferdigår	ferdigkvartal			
Byarkiv - ombygging	2022/48067	IA	0,0	0,0	2026	2.kv. 2026	0,0	0,0	0,0
Det Hanseatiske museum - restaurering Finnegården 1A	BY 264/18	337,9	657,0	657,0	2024	1.kv. 2027	85,0	92,2	-7,2
Det Hanseatiske museum - utstilling	BY 5/25	80,3	80,3	80,3	2023	1.kv. 2027	15,0	15,2	-0,2
Ekserserhuset - reguleringsplan		IA	2,1	2,1	2025	Ferdig	0,0	0,0	0,0
Hovedbiblioteket, oppgradering tekniske anlegg	BY 312/23	93,5	93,5	93,5	2025	1.kv. 2026	33,0	35,1	-2,1
Kulturhuset Danckert Krohn - restaurering og ombygging	BY 45/21	95,8	198,1	198,1	2019	Ferdig	23,7	18,5	5,2
Kunstinnkjøp	BY 22/343	-	-	-	Løpende	Løpende	0,5	0,6	0,0
Kunstnerisk utsmykning	2026/149225-1	-	-	-	Løpende	Løpende	1,6	0,0	1,6
Kvinner på sokkel	BY 22/343	-	-	-	Løpende	Løpende	7,1	3,6	3,5
KVU Troidhaugen 2025		IA	3,0	3,0	2026	4.kv. 2026	3,0	0,0	3,0
Led-belysning kommunale bygg	0	IA	0,0	0,0	2040	4.kv. 2039	0,0	1,0	-1,0
Lysverkbygget – ombygging og asbestsanering		IA	151,6	151,6	2024	1.kv. 2027	2,1	2,0	0,1
Mindemyren flerbruksbygg - prosjektutvikling		IA	6,5	6,5	2022	4.kv. 2031	0,3	0,2	0,2
Mindre bygginvesteringer - sekkepost		-	-	-	Løpende	Løpende	5,5	5,2	0,3
Nygårdsparken nedre del	BY 362/20	IA	0,1	0,1	2025	Ferdig	0,0	0,0	0,0
Oppgradering KODE 1	UFGN 15/22	IA	31,0	31,0	2022	2.kv. 2026	8,4	3,7	4,7
Rehabilitering av kaier ved Kystkultursenteret i Sandviken	BY 1069/24	IA	51,5	51,5	2019	Ferdig	4,2	4,2	0,0
Sentral korleksjon		-	-	-	Løpende	Løpende	-18,5	0,0	-18,5
Sentralbadet scenekunsthuss	BY 20/21	730,6	830,0	830,0	2023	3.kv. 2026	280,0	304,9	-24,9
Sum øvrige prosjekter							0,0	-0,2	0,2
Sum							450,9	486,1	-35,2

Statustekst investeringer

Det Hanseatiske museum - restaurering Finnegården 1A

Det er påvist store setninger i grunnen under det fredede bygget i Finnegården som huser Det Hanseatiske Museum. Dette førte blant annet til at bygningen lå lavere i forhold til havvannet enn da Finnegården ble bygget, og ved høy flo kom det vann inn på gulv i 1. etasje. Konstruksjonen var svekket på grunn av setningene i grunnen og endringer som er utført på bygget tidligere. Det er gjennomført refundamentering med nytt bolverk, samt heving av bygningen ved å jekke opp gulvet i 1. etasje tilpasset dagens gatenivå. Det er etablert nye overflater på gulv og vegger i Tasken, i tillegg til at de historiske lagene er reetablert og bevart i et underliggende lag. Nye tekniske anlegg er montert. Antikvariske overflater i sjøstuene er rensset, malt og retusjert. Ferdigbefaringer er gjennomført. Det er planlagt at bygget skal være klart til oppstart av montering av utstilling i løpet av 1. kvartal 2026. Siden bygget er på UNESCOs verdensarvliste stilles det ekstra strenge krav til utførelse og sikring. Bygget skal bestå så originalt som mulig, og samtlige antikvariske instanser er derfor inne og gir føringer til prosjektet ved behov. Prosjektet har som følge av dette endret karakter underveis, både med hensyn til metode og kostnad. Alt arbeid må utføres så autentisk som mulig, med de samme redskaper og materialer som originalt. Eksempelvis blir ikke elektrisk sag eller boremaskin anvendt for de antikvariske arbeidene. Årets merforbruk skyldes høyere aktivitet enn anslått. Årsavviket medfører ikke justering av totalprognose.

Det Hanseatiske museum - utstilling

Det Hanseatiske Museum står på UNESCOs verdensarvliste sammen med resten av Bryggen, og den hanseatiske historien er en viktig del av grunnen til at Bryggen fikk verdensarvstatus i 1979. Museet ønsker å være en internasjonal formidler av Bergens handelshistorie og hanseatisk handelskultur. Det har vært jobbet med å etablere et konsept for utstillingen, og det er planlagt å starte montering av utstilling i løpet av 1. kvartal 2026.

Ekserserhuset - reguleringsplan

Budsjettposten vedrører regulering av tomter avsatt til gjenreising av Ekserserhuset. Prosjektet har ligget i bero i påvente av nødvendige avklaringer. Bystyret har nå godkjent at Ekserserhuset kan plasseres i det nye Kulturkvartalet Verftet. Denne budsjettposten vil dermed avsluttes.

ENØK-prosjekter

I Grønn Virksomhet - Klima og miljøplan for Bergen kommunes virksomhet - ble det vedtatt en målsetting om at energibruk i kommunale bygg skal reduseres med 30 % innen 2030, sammenlignet med 2019. Typiske ENØK-tiltak som skal gjennomføres er:

- Skifte ut defekt luft/vann-varmepumpe, ombygging varmesentral
- Tiltak for å kontrollere radon i utsatte bygg
- Bytte eldre varmegjenvinner mot roterende gjenvinner i ventilasjonsanlegg
- Innregulering av varmeanlegg
- Nyinstallasjon og utskiftning av anlegg for sentral driftsstyring (SD-anlegg)
- Installasjon av solfangere
- Enkel automatisering av styring av panelovner
- Installere varmepumpe i bygg med vannbåren varme

Det er i 2025 fattet gjennomføringsvedtak for fem nye tiltak. Videre er det enkelte prosjekter som ble startet opp i 2024 og som går over flere år, og flere utredninger som gjelder fremtidige prosjekt pågår også. Det største prosjektet innenfor budsjettposten er Arna Brannstasjon - oppgradering av ventilasjon hvor samlet kostnad for tiltaket forventes å bli ca. kr 14 mill.

Andre store prosjekter i 2025 var Fjellsiden Barnehage - oppgradering av ventilasjon og Jekteviken 6a - etterisolering av fasade. Begge prosjekter med en forventet kostnad på ca. kr 2,5 mill.

Hovedbiblioteket, oppgradering tekniske anlegg

Dette prosjektet er siste trinn i oppgraderingen av Hovedbiblioteket for å øke samtidig publikumskapasitet fra 750 til 1000 personer. Prosjektet skal gjennomføre oppgradering av overordnet teknisk infrastruktur for hovedbygg og magasin, hvor hoveddelen av bygningsmassen er fredet. Avdelingene har fått et løft med ny innredning. Luftbehandlingsanlegg, samt akustikkhimlinger og belysning i storsalene er oppgradert. Det er også etablert et nytt vanninntak. Bygget er i drift i anleggsperioden. Årets merforbruk skyldes høyere aktivitet enn anslått. Årsavviket medfører ikke justering av totalprognose.

Kulturhuset Danckert Krohn - restaurering og ombygging

Tidligere Danckert Krohn seniorsenter er rehabilitert og hovedbygget fra 1789 skal benyttes av kulturkontorene i Bergenhus og Årstad bydeler. Bygget ble tatt i bruk våren 2025. Ferdigattest er gitt, og sluttoppgjøret ferdigstilles i løpet av 1. kvartal 2026. Årets mindreforbruk skyldes lavere aktivitet enn anslått. Årsavviket medfører ikke justering av totalprognose.

Kunstinnkjøp

Kode Kunstmuseer og komponisthjem kjøper årlig inn kunst for Bergen kommune.

Kunstnerisk utsmykning

Det var i 2025 ingen årlig bevilgning til kunst i offentlige rom. Oppsparte midler fra tidligere år skal benyttes til vedtatte kunstprosjekt. Ubrukte midler overføres påfølgende år. Av pågående prosjekter nevnes Jon Fosse-sitater i bakken, Skulpturløype Store Lungegårdsvann. Arbeid er igangsatt for å tilbakeføre Regnhytten av kunstner Martin Borchert som en del av Bystrand-prosjektet.

Kvinner på sokkel

Bystyret gjorde i sak 83-19 vedtak om en tiårig satsing på å få reist skulpturer/statuer og byster av kvinner i de offentlige rom i Bergen. Kvinner på sokkel Torborg Nedreaas og Regnbueplassen vil ferdigstilles i 2026.

KVU Troidhaugen 2025

Det skal gjennomføres en konseptvalgutredning (KVU) for hele eiendommen Troidhaugen, som innbefatter både villaen, hagen/uteområdene med komponisthytten og gravstedet, Troldsalen og museumsbygget. Det er satt av 3 millioner i 2025 og 4 millioner i 2026. Grunnet utsatt oppstart etter avklaringer med Kode, vil trolig fordelingen per år forskyves noe. Nøyaktig fremdrift for prosjektet er ikke avklart per nå.

Led-belysning kommunale bygg

Størsteparten av all innvendig belysning i kommunale bygg er basert på armaturer med lysstoffrør, men det er fra 2023 ikke lenger tillatt å produsere slike. For nyere lysarmaturer for ordinære lysrør, uten dimming, kan det benyttes nye LED-rør. For eldre lysarmaturer, og/eller der det er dimming av lysstyrke, anbefales det å erstatte hele lysarmaturen. Uten dette vil det være en risiko for at lysarmaturer slutter å fungere. Demontert fungerende utstyr vil bli supplert ved behov fram til nødvendige utskiftninger er gjort. Overgang til LED-lyskilder vil gi ca. 50 % energibesparelse sett i forhold til ordinære lysstoffrør. LED-lyskilder har betydelig lengre levetid, noe som også vil redusere kostnadene for brukerne.

Tiltaket går over mange av kommunens tjenesteområder, og har dermed noen tjenester med mindreforbruk og noen tjenester med merforbruk. Samlet kostnadsføring var noe lavere enn bevilgningen. Dette skyldes i hovedsak noe forsinkelse knyttet til fakturering fra leverandører.

Lysverkbygget – ombygging og asbestsanering

Lysverkbygget skal gjennom helt nødvendig rehabilitering både innvendig og utvendig for å sikre forsvarlig drift i minst ti år fremover uten behov for ytterligere, større rehabiliteringstiltak.

Budsjettposten skal dekke kritiske vedlikeholdsoppgaver, inkludert tiltak for bygningsmessig oppgradering, asbestsanering, utskifting av tekniske installasjoner og energieffektivisering. Basert på KODE sine planer for bruken av museumsbyggene i sentrum, er det vedtatt å utsette gjennomføringen av prosjektet i tre år.

Mindemyren flerbruksbygg - prosjektutvikling

Bergen kommune har anskaffet den tidligere postterminalen på Mindemyren for å imøtekomme behov for kommunale tjenester i det nye byutviklingsområdet. Avsetning av midler til gjennomføringsfasen er derfor justert for at prosjektdelen relatert til tjenester for eldre er tatt ut. Prosjektomfang er dermed endret både med hensyn til areal og funksjon. Budsjettposten skal dekke kostnader til planlegging og utvikling av prosjektet, mens gjennomføringsfasen inngår i sekkepost inntil videre. Kommunens økonomi er anstrengt, og det er nødvendig å prioritere investeringsprosjekter strengt. Det opprinnelige behovet for ny skole på Mindemyren var knyttet til forventet kapasitetsmangel på barnetrinnet i Årstad bydel. Oppdaterte elevtallsprognoser viser imidlertid ledig kapasitet samlet sett på barnetrinnet fremover. Utfordringen er først og fremst geografisk – ledig kapasitet er ikke nødvendigvis plassert der veksten ventes å komme. Boligutbyggingen på Mindemyren vil gi nye behov på sikt, men det er betydelig usikkerhet knyttet til hvor mange elever som faktisk vil komme i takt med utbyggingen. Samtidig er området omgitt av flere skoler med kort avstand og forventet ledig kapasitet. Dette åpner for at økt elevtall i første omgang kan håndteres innenfor eksisterende skolestruktur. På bakgrunn av dagens prognoser og behovsvurderinger er videre prosjektutvikling utsatt med tre år. Før endelig oppstart vil behovet for økt skolekapasitet i bydelen vurderes på nytt, for å sikre at investeringen gjennomføres når behovet faktisk er til stede.

Mindre bygginvesteringer - sekkepost

Midlene benyttes til å gjennomføre rehabiliteringsprosjekter og andre oppgraderinger i kommunens bygningsmasse og kan bli brukt på alle tjenesteområder i kommunen. Midlene benyttes også til å bytte ut, eller oppgradere, tekniske anlegg med utgått levetid. Eksempler på dette er brannvarslingsanlegg, elektriske anlegg, pasientvarslingsanlegg, ventilasjonsanlegg, SD-anlegg, heiser og investeringer knyttet opp mot digitalisering. Det utarbeides årlige vedlikeholdsplaner og prioriteringer basert på tekniske tilstandskartlegginger og kommunens fremtidige arealbehov.

Det er i 2025 bevilget midler til ca. 50 nye prosjekter. Videre ble det i løpet av året gjennomført eller startet opp ca 20 utredninger/prosjekteringer.

De største enkeltprosjektene er oppgradering i Jekteviken 5 og 6a, etablering av støyskjerm ved Sælen oppveksttun, ny gapahuk i Sollien barnehage, oppgradering yttertak ved Arna Helseheim, samt nytt skolekjøkken på Kalvatræet skole. Ved årsskifte var det gjenstående ca kr 4,2 mill. i udisponerte midler uten vedtak. Samtidig var det enkelte prosjekter med merforbruk, og det er naturlig å se dette i sammenheng.

Nygårdsparken nedre del

Nygårdsparken i Bergen sentrum er det gjennomført et større rehabiliteringsprosjekt i flere faser og gjennom flere enkeltprosjekter. Dette prosjektet omfattet rehabiliteringsarbeidene i nedre del av Nygårdsparken.

Parkarbeidene er i all hovedsak ferdigstilt. Bronsefontenen er etablert. Arbeidet med bergenslyktene har flere avhengigheter, og det er fremdeles knyttet usikkerhet til noen elementer. Etter planen skal nye lykter monteres langs hovedparkveien i 2026. Prosjektet har dermed lavere utgifter enn budsjettet i 2025. Årsavviket skyldes forsinket levering og montering av bergenslykter.

Oppgradering KODE 1

Det pågår et forprosjekt for takutbedring og ventilasjonsanlegg. Det er gjennomført ekstern tredjepartskontroll for å verifisere anbefalte løsninger for ny takkonstruksjon. Kartlegging av nødvendige vedlikeholdstiltak for utstillingssaler er startet.

Videre pågår det et mindre prosjekt knyttet til etablering av nytt SD-anlegg. Dette delprosjektet forventes fullført 1. kvartal 2026.

Rehabilitering av kaier ved Kystkultursenteret i Sandviken

Flere kaier, konstruert delvis i tre, delvis i stein, ved Kystkultursenteret i Sandviken er på grunn av elde og skader ifm. ekstremvær i en tilstand der de i dag kan representere en fare både for besøkende og for anlegget som sådan. Rehabiliteringen av Kai A ble fullført i 2022. Dette prosjektet gjelder videre oppgradering av Kai B/C, som ble fullført sommeren 2025.

Underveis har det vist seg at kaien, med tilhørende forankring og fundamenter, var i dårligere stand enn forventet. Arbeidet ble derfor mer omfattende enn opprinnelig lagt til grunn. Bystyret bevilget i 2025 derfor en økt ramme på kr 6,7 mill. til prosjektet.

Sentralbadet scenekunsthuss

Sentralbadet er vedtatt bygget om til scenekunsthuss, primært for institusjonene Carte Blanche og BIT Teatergarasjen. Det skal også tilrettelegges for at andre kunst- og kulturaktører kan benytte lokalene. Befaringer i forbindelse med mekanisk ferdigstilling er i gang. Utvendig pågår etablering av vareheis, samt amfi ved hovedinngang. Årets merforbruk skyldes i hovedsak justeringer i faktureringsplanen knyttet til sceneteknisk utstyr. Årsavviket medfører ikke justering av totalprognose.

13-Idrett

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet dekker utvikling av idrettsaktiviteter, anleggsutbygging og drift av idrettsanlegg. Gjennom gratis bruk av idrettsanlegg, arrangementssatsing, tilskuddsordninger, tverrfaglig samarbeid og samspill med idretten, legger Bergen kommune til rette for både bredde- og toppidrett og egenorganisert fysisk aktivitet.

Viktige begivenheter

Stipend og priser 2025

Bergen kommune og Vestland fylkeskommune hedret idretten med felles utdeling av priser og stipend på Vestlandshuset fredag 19. desember.

Målet med tildelingene er å løfte frem Bergens fremste toppidrettsutøvere, talenter og sentrale ressurspersoner innen idretten. Stipendene og prisene skal inspirere og gi mottakerne mulighet til å utvikle seg videre. Til sammen delte idrettsbyråd Reidar Digranes ut 865.000 kroner fra Bergen kommune.

Triatlonutøver Casper Stornes ble kåret til årets idrettsutøver i 2025. Her sammen med idrettbyråd Reidar Digranes under prisutdelingen på Vestlandshuset. Foto: Katarina Lunde

Blant stipendene og prisene i 2025 var:

- Årets utøver: Casper Stornes, Ask Idrettslag
- Ildsjelpisen: Ingrid Bjordal, Fana Karateklubb

- Årets idrettslag: Smørås IL
- Årets unge trener under 25 år: Lena Bloch, Bergen Vest Svømmeklubb

U23-EM i friidrett på Fana Stadion

U23-EM i friidrett fant sted på Fana stadion fra 17. til 20. juli 2025. Totalt deltok 1 245 utøvere fra 44 nasjoner. Mesterskapet ble en stor suksess, både organisatorisk og sportslig, og befestet Bergens posisjon som vertskap for internasjonale friidrettsarrangementer på høyeste nivå.

De sportslige prestasjonene holdt svært høyt nivå. Det ble satt 12 mesterskapsrekorder og tre europeiske U-23-rekorder. I tillegg ble det registrert 10 nasjonale rekorder, 51 nasjonale U-23-rekorder og hele 369 personlige rekorder. U23-EM oppnådde den høyeste kvalitetsscoren noensinne i World Athletics Competition Performance Rankings, med 168 166 poeng.

Over 900 frivillige bidro med tid, kompetanse og engasjement innen alt fra logistikk og utøverservice til vertskap for publikum, gjester og samarbeidspartnere. Totalt ble det registrert 23 216 dugnadstimer.

Mesterskapet resulterte i betydelige utstyrs- og anleggsoppgraderinger til en verdi av om lag 15 mill. kr. Oppgraderings-prosjektet var et spleiselag der Bergen kommune, Vestland Fylkeskommune, Idrettsrådet i Bergen, arrangør av U23-EM, Hordaland Friidrettskrets, Trond Mohn Games, Idrettsrådet i Bergen, det private næringsliv og privat støttespiller, sammen realiserte et stort og nødvendig løft på anleggssiden. Disse oppgraderingene utgjør en sentral del av mesterskapets varige arv.

Vertsrollen har også etterlatt seg en betydelig kompetansearv hos Norges Friidrettsforbund, Vestland fylkeskommune, Bergen kommune og friidrettsmiljøet på Vestlandet. Mesterskapet demonstrerte Bergens evne til å levere et internasjonalt mesterskap på øverste nivå.

Mesterskapet leverte et økonomisk resultat med et overskudd på om lag 2,2 mill. Overskuddet tilbakeføres til de frivillige organisasjonene som bidro til gjennomføringen.

Idrettsbyråd Reidar Digranes åpnet U23-EM i friidrett. Foto: Norges idrettsforbund

Andre arrangementer i 2025

25.-26. januar: Norgesserie Undervannsrugby i ADO arena og 12 lag.

7.-9. februar: Tripp Trapp i stup for ungdommer i ADO arena og 80 deltakere.

1.-2. mars: NM i vektløfting i Turnhallen og 91 deltakere.

4.-6. april: Bergen Swim Festival, 850 deltakere fra 16 nasjoner.

25. april: NM i fekting i Sandslihallen og 220 deltakere.

25. april: Bergen City Maraton, friidrett 19000 deltakere fra 40 nasjoner og 500 frivillige.

1.-4. mai: Bergen Open i stup i ADO arena, 280 deltakere fra 18 nasjoner

3. juni: Trond Mohn Games i friidrett på Fana stadion fra 40 nasjoner og 300 frivillige.

13.-15. juni: ADO Cup i svømming for ungdom og 380 deltakere.

6. august: Landskamp i basketball Norge- Kroatia i Åsane arena pre kvalik til VM i 2027.

13. august: Landskamp i basketball Norge - Danmark i Åsane arena pre kvalik til VM i 2027.

30. august - 16. oktober. 3 europacupkamper i fotball kvinner på Brann stadion.

5.-7. september: Landsturneringen i håndball og fotball for utviklingshemmede på Nymark og i Haukelandshallen og 1300 deltakere fra hele landet.

26.-28. september: ADO Open i svømming seniorer og 390 deltakere.

17.-19.oktober: NM jr i stup, 50 deltakere, NM ungdom svømming, 280 deltakere

23. oktober- 5. desember: 4 europacupkamper i fotball menn på Brann stadion.

22. november: Indoor Triatlon og 20 deltakere, inkludert 4 verdensmestere.

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå			
EBE - Strømsparingstiltak i kommunale bygg	3 000	3 000	0 Reduksjon i energiforbruk ble målt til 11,6% i 2025 sammenlignet med 2019 (referansenivået). Det er ikke mulig å tallfeste besparelsen i kroner, fordi det ikke er mulig å skille effekt av strømsparing fra effekt av energieffektivisering.
Storaneset leieavtale	-1 450	-1 450	0 Innarbeidet i vedtatt budsjett.
Driftsstøtte klubbeide anlegg	7 000	7 000	0 Tilskudd utbetalt i tråd med budsjettvedtak.
EBE - Justering av FDV-ramme for endringer i byggporteføljen	2 737	2 737	0 Endringen er innarbeidet i vedlikeholdsplanen til Etat for bygg og eiendom
Sum	11 287	11 287	0
Nye tiltak			
Budsjettreduksjon / omdisponeringer BNKI nivå 1	590	590	0 Realisert i tråd med budsjettvedtak.
Nye driftskonsekvenser av investeringer idrett	2 436	2 436	0 Midler påløpt.
Tilskudd til realisering av Bjarg Arena (engangstilskudd)	3 800	3 800	0 Tilskudd overført i tråd med budsjettvedtak.
Fysak Åsane - videreføring	2 500	2 500	0 Innarbeidet i vedtatt budsjett.
U-23 EM i friidrett	1 000	1 000	0 Tilskudd utbetalt.
LIM (leksehjelp, idrett og mat)	500	500	0 Overført til idrettsrådet i Bergen.
Sum	10 826	10 826	0
Nye engangstiltak			
Trond Mohn games engangstilskudd - budsjettavtale	500	500	0 Tilskudd overføres i tråd med budsjettvedtak.
Driftsstøtte klubbeide anlegg	300	300	0 Tilskudd overført i tråd med budsjettvedtak.
TIF Viking (engangstilskudd)	200	200	0 Tilskudd utbetalt.
Sum	1 000	1 000	0
Effektivisering			
EBE - Ytterligere 10 % reduksjon i energiforbruk i kommunale bygg	-296	-296	0 Reduksjon i energiforbruk ble målt til 11,6% i 2025 sammenlignet med 2019 (referansenivået). Det er ikke mulig å tallfeste besparelsen i kroner, fordi det ikke er mulig å skille effekt av strømsparing fra effekt av energieffektivisering.
Budsjettreduksjon Etat for idrett	-2 250	-2 250	0 Innsparingskrav realisert.
Sum	-2 546	-2 546	0
Kutt			
Budsjettreduksjon / omdisponeringer BNKI nivå 1	-1 700	-1 700	0 Realisert i tråd med budsjettvedtak.
Kurs, seminar og reiser	-8	-8	0 Innarbeidet i vedtatt budsjett.
Budsjettreduksjon Etat for idrett	-1 500	-1 500	0 Innsparingskrav realisert.
Sum	-3 208	-3 208	0

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Inntektsendringer			
Budsjettreduksjon / omdisponeringer BNKI nivå 1	-2 800	-2 800	0 Innarbeidet i vedtatt budsjett.
Sum	-2 800	-2 800	0
Sum tiltak	14 559	14 559	0

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Nye tiltak			
Tilskudd til Bjarg IL i forbindelse med bygging av Bjarg Arena / rentekostnader kortsiktige lån	1 496	1 496	0 Tilskudd overført i tråd med budsjettvedtak.
Sum	1 496	1 496	0
Sum tiltak	1 496	1 496	0

Utvikling og utfordringer

Kostnadene ved å delta i idrett og organiserte fritidsaktiviteter for barn og unge har økt de senere årene. For familier med lav betalingsevne kan dette utgjøre en reell barriere for deltakelse, og dermed bidra til sosial ulikhet i barns oppvekstvilkår. Bergen kommune legger stor vekt på å motvirke at økonomi er til hinder for barns deltakelse i idrett og fritidsaktiviteter. Kommunen opprettholder gratisprinsippet for bruk av kommunale idrettsanlegg. Gjennom målrettede tilskuddsordninger og støtte til lag og foreninger, arbeider Bergen kommune systematisk for å gi barn og unge med lav betalingsevne reell tilgang til idrett og organiserte aktiviteter og fellesskap. Videre samarbeider Bergen kommune med Idrettsrådet i Bergen samt Kirkens Bymisjon om utlån av gratis idrettsutstyr (BUA), og gir gratis adgang til en rekke aktiviteter gjennom Aktivitetskortet.

Arbeidet med en ny idrettsplan for Bergen kommune igangsettes i løpet av 2026. Denne prosessen vil danne grunnlag for en oppdatert strategisk retning for utviklingen av idrettsfeltet i årene som kommer.

Nye og oppgraderte anlegg og nærmiljøanlegg i 2025

Olsvik sykkel- nærmiljøpark: Et nytt nærmiljøanlegg med blant annet pumptrack med hopplinje for BMX, stort parkouranlegg, klatrepymade og sandvolleyballbaner ble åpnet i Olsvik i juni 2025. Anlegget har allerede blitt hyppig brukt av både barn, unge og voksne, og er et godt eksempel på satsing på egenorganisert aktivitet der folk bor og i nærheten til skole og barnehager.

Oppgradering Fana stadion/Leikvang stadion til U-23 EM i friidrett: Oppgraderingsarbeidene ble igangsatt i januar og ferdigstilt i tide til mesterskapsstart i juli 2025. Tiltakene omfattet oppgradering av treningsfelt for kast, nytt tilløp for spyd, etablering av ny storskjerm på Fana stadion samt oppgradering av kastbur på Leikvang stadion.

Stemmemyren idrettspark - Dumpen nærmiljøpark: I september 2025 ble Dumpen nærmiljøanlegg offisielt åpnet og tatt i bruk som et nytt samlingspunkt for nærmiljøet i bydelen. Anlegget gir barn, unge og voksne et tilgjengelig og attraktivt tilbud for aktivitet, lek og egenorganisert idrett, er et viktig bidrag til økt fysisk aktivitet og en sosial møteplass i området.

I september 2025 ble Dumpen nærmiljøanlegg offisielt åpnet. Foto: Etat for idrett

Ny toppfotballbane og treningspark på Nymark: Den nye toppfotballbanen med FIFA Quality Pro-sertifisering og tilhørende treningspark ble åpnet i november 2025. Anlegget er etablert i samarbeid mellom Bergen kommune, SK Brann og Nymark IL og gir et moderne tilbud både for etablerte bredde- og toppfotballmiljøer og lokal aktivitet.

Rehabilitering av kunstgressbaner: I 2025 ble det gjennomført rehabilitering av fire kunstgressbaner i Bergen kommune. Tiltakene omfattet liten bane på Krohnsminde, to små baner på Vadmyra samt Kringlebotn kunstgressbane, og bidrar til bedre banekvalitet og økt kapasitet for trening og kampaktivitet.

Alvøen idrettshall: I september 2025 ble ny idrettshall i Alvøen idrettspark åpnet. Anlegget omfatter bordtennishall, flerbrukshall og styrkerom, og har gitt et betydelig løft for aktivitetstilbudet i området og bydelen. Bordtennishallen er Bergens første dedikerte hall for bordtennis.

Idrettsbyråd Reidar Digranes klippet snoren og erklærte Alvøen idrettshall for åpnet i september 2025. Til venstre styreleder Otto Hatlebakk i Laksevåg bordtenningsklubb og til høyre ildsjel Bjørn Andersen i Loddefjord IL. Foto: Grete Birkelid

Rehabilitering lysanlegg: Det ble i 2025 rehabilitert 4 lysanlegg, der halogenlamper ble byttet ut med led-pærer. Dette gjelder kunstgressbanen på Landås og alle tre banene på Stavollen idrettspark.

Gneist arena: Gneist arena, en ny flerbrukshall med seks løpebaner og internasjonale friidrettsfasiliteter, er etablert i tilknytning til Fana stadion. Anlegget ble ferdigstilt og tatt i bruk til U-23 EM i friidrett i juli 2025, mens rekkefølgekravene knyttet til utbyggingen ble slutført i desember 2025.

Bjarg arena: I 2025 ble det inngått kontrakt for bygging av Bjarg arena i Fana bydel, et nytt idrettsanlegg på om lag 5 000 m². Anlegget skal romme håndballhall, aktivitetshall, gymsal og flere tilhørende funksjoner, og vil gi et betydelig løft for både breddeidrett og organisert aktivitet i bydelen. Planlagt åpning er 2026/2027.

Idrettsklynge Vest

Idrettsklynge Vest (IKV) er en sentral aktør i utviklingen av samarbeid på tvers av sektorer for å styrke samspillet mellom idrett, fysisk aktivitet og folkehelse i Vestland. IKV sine møteplasser samler fagpersoner fra Bergen kommune, Vestland fylkeskommune, Haukeland universitetssjukehus, Vestland idrettskrets, Høgskulen på Vestlandet, Universitetet i Bergen, Olympiatoppen Vest og Sportsklubben Brann.

I 2025 startet IKV arbeidet med å etablere tre nye møteplasser: Kvinnelaget, Analyselaget og Talent- og toppidrettsutvikling. Samtidig har vi igangsatt flere store samarbeidsprosjekter og arrangert konferanser, debatter og seminarer i samarbeid med våre klyngepartnere.

Gjennom året har IKV bidratt til 15 studentoppgaver og seks forskningsprosjekter som styrker kunnskapsgrunnlaget og utviklingskraften i klyngen.

Femten arrangementer har samlet ansatte, studenter og frivillige på tvers av sektorer og fagområder. Flere av arrangementene er gjennomført i samarbeid med klyngepartnere som Alrek helseklynge og Polyfon kunnskapsklynge for musikkterapi.

LIM-prosjektet

LIM (leksehjelp, idrett og mat) har siden 2021 vært organisert og driftet av Idrettsrådet i Bergen, finansiert gjennom tilskuddsmidler fra Bergen kommune.

Deltakende skoler og antall påmeldte:

- Slettebakken: 90
- Fridalen: 76
- Ny-Krohnborg: 44
- Møhlenpris: 98
- Ytre Arna, Garnes og Ådnamarka (samarbeid, ny): 84
- Tertnes og Ulsetskogen (ny): 34
- Flaktveit (ny i 2026)

Flere skoler rapporterer om økt oppmøte på leksehjelp, fordi tilbudet om mat og idrettsaktivitet fungerer som en tydelig motivasjon. Instruktører og idrettslag opplever også at LIM gir flere barn mulighet til å prøve nye idretter, og at dette har bidratt til økt rekruttering og medlemsvekst i enkelte idrettslag/idretter.

Aktivitet i regi av Etat for idrett

Etat for idrett har gjennom året levert et bredt spekter av tilgjengelige og inkluderende aktivitetstilbud for barn og unge i hele Bergen. Åpen hall-ordningen har hatt svært høy aktivitet, med 80 000 besøkstimer for barn i 16 haller, i tillegg til 1 400 besøkstimer i ungdomstilbudet i samarbeid med lokale idrettslag.

Etaten har også gjennomført omfattende ferieaktiviteter og leirer, hvor 2 000 barn deltok. I tillegg gjennomførte 800 barn skiopplæring på Kvamskogen. Totalt har 2 800 barn og unge benyttet kommunale aktivitetstilbud, hvorav 490 barn har benyttet seg av gratisplass.

BUA – lik tilgang til utstyr for alle: BUA har også vært en sentral del av tilbudet gjennom året og bidratt til at barn og unge får tilgang til nødvendig utstyr for deltakelse i fritidsaktiviteter. Det ble registrert 4 228 utlån, 20 988 enheter utstyr og 3 645 unike brukere.

En snøfattig vinter førte til redusert utlån av vinterutstyr, men tilbudet beholder sin rolle som en viktig og sosialt utjevnerende ressurs for byens innbyggere.

Fysak-husene har også hatt høy aktivitet og fungerer som viktige lavterskelarenaer for barn, unge og familier. De tre Fysak-husene hadde samlet 430 000 besøkstimer gjennom året. Tilbudene tilrettelegger for egenorganisert aktivitet og trygge møteplasser på tvers av bydeler.

Etaten har fått nye oppgaver i 2025. I sommer har vi koordinert ferieopphold på Bømlo. Dette er et ferietilbud for voksne personer med utviklingshemming. Ferieoppholdet arrangeres av Bømlo Folkehøgskule. Det var plass til 120 personer fordelt på to puljer.

Sommeren 2025 koordinerte Etat for idrett for første gang ferietilbudet for voksne personer med utviklingshemming. Ferietilbudet finner sted på Bømlo. Foto: Etat for idrett

Etat for idrett gjennomførte også i år sommerleirer for barn på 2.–7. trinn i samarbeid med Aktiv Pusterom og Bømlo Folkehøgskole. Leirene gir barn som trenger et trygt og meningsfullt ferietilbud mulighet til å få nye opplevelser, sosialt fellesskap og et avbrekk fra hverdagen.

Det ble arrangert tre ukeleirer på Kvamskogen (2.-4. trinn), med plass til totalt 54 barn. De fleste søkerne fikk plass, og leirene ble gjennomført med gode tilbakemeldinger fra både barn og foresatte.

Etat for idrett har opprettholdt sine tilbud til eldre, med totalt 24 aktiviteter fordelt i bydelene. «Sterk og stødig» er hovedsatsingen, med 11 lokasjoner og 19 ukentlige treningsgrupper. I tillegg kommer tilrettelagte turtilbud og vanngym i svømmehall. Tilbudene bidrar til økt mestring, sosial tilhørighet og godt folkehelsearbeid for seniorer.

Svøm Bergen er et opplæringsprogram i samarbeid med Norges Svømmeforbund, svømmeklubbene i Bergen og Bergen kommune. Programmet er for elever på 3. og 4. trinn og omfatter totalt 33 timer svømming.

Opplæringen på 4. trinn ble avsluttet til vinterferien 2025. I undervisningen har det vært lagt vekt på å forberede elevene til den obligatoriske ferdighetsprøven i svømming. 71 prosent av elevene oppnådde kompetansemålet i svømming, mot 77 prosent i 2024. 87 prosent av elevene klarte delprøve 6, som

innebærer å svømme 25 meter på rygg og mage, dykke og flyte. Dette er to prosentpoeng lavere enn i 2024.

Elevene som startet i Svøm Bergen som 3. trinn etter vinterferien 2025, fortsatte som fjerdeklassinger etter sommerferien. Høstsemesteret har hatt fokus på å bygge videre på vanntilvenning fra våren, med vekt på teknikk, utholdenhet og mengdesvømming. Ferdighetsprøven for disse elevene skal gjennomføres våren 2026.

Måloppnåelsen i Bergen er fortsatt betydelig høyere enn landsgjennomsnittet. I delmål 6 ligger Bergen 13 prosentpoeng over landsgjennomsnittet, og i delmål 7 seks prosentpoeng over, sammenlignet med cirka 9000 elever registrert i Conexus Engage utenom Bergen.

I tillegg til opplæringsprogrammet Svøm Bergen har alle skoler skoleåret 2024/2025 og 2025/2026 fått tildelt bassengtid fra 2. til 7. trinn, samt 10. trinn på ungdomstrinnet. Bruken av denne tiden varierer mellom skolene.

I samarbeid med Redningsselskapet har alle elever på 9. trinn gjennomført «RS Trygg i vann», som gir opplæring i selvberging og livredning. Kurset er koblet til kompetansemålene i læreplanen og består av en teoretisk del som gjennomføres som e-kurs på skolen, og en praktisk del som Redningsselskapet gjennomfører ved land og i sjø. Kurset gjennomføres i vinterhalvåret, og alle ungdomsskoler deltar.

Aktivitetsnøkkeltall

idrett

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
ADO arena - deltakere totalt	355 426	346 450	420 927	380 529
Andel av brukstid i kommunale idretts- og svømmehallene disponert av skole	0,0 %	0,0 %	38,0 %	38,0 %
Andel av brukstid i kommunale idretts- og svømmehaller disponert av idrettslag	0,0 %	0,0 %	54,0 %	54,0 %
Andel av brukstid i kommunale idretts- og svømmehaller disponert av åpen hall og publikumssvømming	0,0 %	0,0 %	8,0 %	8,0 %
Antall deltakere på skiopplæring/vinteraktivitetsdager på Kvamskogen	0	0	1 600	1 600
Antall idrettsanlegg som Etat for idrett drifter (fotballbaner, innendørshaller, svømmehaller, skøytebaner, nærmiljøanlegg etc.)	0	0	198	3 200
Antall kilometer med skiløyper som prepareres (i regi av kommunen)	0	0	25	25
Antall medlemmer i organisert idrett	96 512	0	102 000	103 363
Antall skoletimer som Etat for idrett tilrettelegger i de kommunale idretts- og svømmehallene	0	0	39 480	39 400
Antall tildelte timer til bruk for den organiserte idretten	0	0	173 600	173 600
Ortun, Slåtthaug, Stemmemyren, Åstveit svømmehaller - - betalende gjester	0	0	41 200	23 573
ADO arena - deltakere skoleelever	35 968	36 978	39 347	39 556
ADO arena - betalende gjester	232 882	227 217	292 198	251 066
ADO arena - deltakere idrett	86 576	82 246	89 382	89 907
Nordnes sjøbad betalende gjester	0	0	40 000	76 356
Ortun, Slåtthaug, Stemmemyren, Åstveit svømmehaller - - deltakere idrett	0	0	86 000	88 000

Årsmelding 2025

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Ortun, Slåtthaug, Stemmemyren, Åstveit svømmehaller - deltakere skoleelever	0	0	36 000	37 000
Bergenshallen - betalende (kun betaling på søndager fra og med 2018)	2 594	2 444	1 388	0
Slåtthaug kunstisbane - betalende	8 149	6 810	3 577	4 456

Sammenligning med andre kommuner

	Bergen 2024	Bergen 2025	Oslo Trondheim kommune	Stavanger	ASSS uten Oslo
Produktivitet					
Kommunale driftstilskudd til idrettslaglag per lag som får tilskudd	229 842,9	235 577,9	272 033,0	251 545,0	
Kommunale idrettsbygg Areal per bruker (m2)	0,4	0,3	0,4	0,5	0,7
Økonomi					
Energiutgifter Kommunale idrettsbygg Utgifter per kvadratmeter bygg (kr) *)	265	268	255	103	207
Grunnlagsdata (Nivå 3)					
Driftstilskudd til idrettslag *)	66 930	68 082	156 691	47 542	0 220 589
Eid areal Kommunale idrettsbygg Areal (m2)	104 587,0	104 281,0	283 326,0	98 154,0	109 489,0 797 898,0
Andre nøkkeltall					
Netto driftsutgifter (381) Kommunale idrettsbygg *)	288 789	294 674	754 821	185 371	187 076
Kommunekasse					
Netto driftsutgifter (380) Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg (Kommunekasse) *)	127 286	108 371	158 633	187 602	85 076
Netto driftsutgifter (381) Kommunale idrettsbygg (Kommunekasse) *)	288 789	294 674	987 165	185 371	187 085

*) Inflasjonsjustert med deflator

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Justert budsjett 2025		Regnskap 2025			
	Regnskap 2024	Just. bud.	Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
Idrettsanlegg	41,8	52,8	96,3	-52,6	43,6	9,1
Tilskudd til idrettsorganisasjoner	62,4	48,5	48,5	-1,9	46,6	1,9
Tilskudd til fysisk akt. og idrett for barn og ung	13,4	13,8	13,8	0,0	13,8	0,0
Idrettsaktivitet og tilskudd for særskilte grupper	0,0	1,6	2,0	-0,5	1,5	0,1
Kommunale idrettsbygg- og anlegg	280,2	283,7	341,5	-47,3	294,2	-10,5
Sum	397,9	400,4	502,2	-102,4	399,8	0,6

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Årsmelding 2025

Byrådsavdeling	Regnskap 2025					
	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
1-Byrådsleders avdeling	0,3	0,2	0,2	0,0	0,2	0,0
2-Byrådsavdeling for finans	125,5	126,9	148,1	-20,2	127,9	-1,0
4-Byrådsavdeling for barnehage og skole	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5-Byrådsavdeling for byutvikling	0,4	0,4	0,4	0,0	0,4	0,0
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	270,2	269,3	349,4	-82,2	267,2	2,1
90-Fellesposter - bykassen	1,5	3,7	4,1	0,0	4,1	-0,4
Sum	397,9	400,4	502,2	-102,4	399,8	0,6

Kommentar til status økonomi

Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett hadde et mindreforbruk på 2 mill. på tjenestoområde 13 idrett: Hovedårsak til avviket er positivt budsjettavvik lønn og inntekter.

Byrådsavdeling for finans endte med et merforbruk på tjenestoområdet på 1 mill. i hovedsak som følge av høyere energikostnader enn budsjettet.

På **sentrale budsjettposter (Fellesposter – bykassen)** skyldes merforbruket i hovedsak periodisering av lønn som gjelder 2025, men som er utbetalt i 2026. Dette føres på sentrale budsjettposter som følge av sen regnskapsføring og avviket må derfor ses i sammenheng med avvik på øvrige byrådsavdelinger.

Status mål

Hovedmål Operativt mål		Indikator	Mål Resultat Statusbeskrivelse mål		
			2025	2025	
Levende bydeler	Gode lokale tilbud til alle barn og unge	Besøkstimer Åpen hall	75 000	82 400	Vi har hatt : 80.000 besøkstimer på åpen hall barn i 16 haller 1400 besøkstimer på åpen hall fredager for ungdommer i 2 haller i samarbeid med idrettslag
		Antall barn og unge som har deltatt på aktivitetstilbud i regi av Bergen kommune, eller i samarbeidsprosjekt mellom Bergen kommune og idrettslagene/frivilligheten	2 500	2 800	Vi har hatt 2800 barn i aktivitet i 2025. Etaten har tilrettelagt leirer og kurs i skolen ferier med en deltagelse på 2000 barn. I tillegg har vi hatt skiopplæring for barn på Kvamskogen med en deltagelse på 800 barn. 490 barn har benyttet seg av gratis tilbudet
		BUA-utlånssentraler - antall aktive unike brukere	5 300	3 645	Bua utlånstall: Antall lån: 4228 Utlånt utstyr: 20988 Unike brukere: 3645 På grunn av en snøfattig vinter har utlån på vinterutstyr gått ned og dermed vil utlånstallene bli påvirket av dette.
		Besøk Fysak målt i besøkstimer	400 000	430 000	Vi har hatt godt besøk på de 3 Fysakhusene i Bergen. Besøkstallene gikk litt ned i sommer grunnet fint og varmt vær.
		Antall barn og unge medlemmer i den organiserte idretten (0-19)	54 000	52 213	Tallene er hentet fra idrettsregisteret fra NIF og gjelder for året 2024
		Aktive eldre i alle bydeler	Antall idrettstilbud særskilt for eldre i kommunal regi eller med kommunal støtte	24	24
Trygg by i alle livsfaser	Enklere hverdag for frivillige organisasjoner	Antall voksne medlemmer i den organiserte idretten	49 000	51 153	Tallene er hentet fra idrettsregisteret fra NIF og gjelder for året 2024

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data
Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
HØP 25-28 Merknad 20.	HØP 25-28 Merknad 20. Etablering av kunstgress på Skansemyren Bystyret ber byrådet avklare muligheten for etablering av kunstgress på grusplassen ved Skansemyren idrettsplass. Bystyret ber om at tiltaket vurderes innenfor de avsatte	Tiltaket er prioritert og planlagt gjennomført innenfor budsjettammen for Mindre anleggsinvesteringer og utstyr 2026.

Årsmelding 2025

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
	midlene for nærmiljøanlegg eller kommer tilbake til bystyret i forbindelse med revidert budsjett.	
HØP 25-28 Merknad 9.	HØP 25-28 Merknad 9. Bassengkapasitet i Laksevåg Bystyret påpeker at det er viktig å ha opplæringsbasseng innenfor rimelig geografisk nærhet. I Laksevåg er to skolebasseng nedlagt, og det etableres ikke basseng i forbindelse med de justerte planene for Laksevåghallen. Byrådet bes i samarbeid med relevante aktører vurdere mulig lokalisering for et mindre opplæringsbasseng i Laksevåg. I et slikt arbeid må man også vurdere tilpassede og rimeligere løsninger i samarbeid med svømmesporten.	Byrådet har satt i bestilling et arbeid hos BNKI for å se på bassengkapasitet og mulige lokasjoner for et nytt opplæringsbasseng i Laksevåg bydel. Det vil bli satt ned et arbeidsgruppe bestående av representanter fra BNKI, BBS, Etat for bygg og eiendom, Svømmekretsen og aktuelle svømmeklubber. Grunnet kapasitetsutfordringer er oppstart av arbeidet nå planlagt til midten av oktober.
HØP 25-28 Verbalvedtak 10 aa.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 aa. Bystyret ber byrådet gå i dialog med aktører i lokalsamfunnet i Loddefjord for å kartlegge alternative løsninger for et Fysaktilbud.	Det er i budsjettet for 2026 budsjettet midler for å etablere et fysaktilbud i Loddefjord.
Rev. budsj. 25 Verbalforslag 9.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 9. Bjarg Arena Bystyret ber byrådet følge utviklingen tett rundt Bjarg Arena, og vurdere nødvendige bidrag fra kommunens side for å sikre en snarlig og vellykket realisering av prosjektet.	Bjarg har startet byggingen av Bjarg arena. Byrådet følger opp arbeidet i tråd med vedtak gjort i garantisak i bystyret.

Investeringer

Beløp i mill. kr

Investering	Saksref.	Godkj.vedtak	Totalbudsjett		Vedtatt ferdigår	Estimert ferdigkvartal	Årets budsjett		
			Vedtatt	Totalprognose			Just. bud.	Regnskap	Avvik i kr
AdO Arena, solenergianlegg	BY 56/23	20,1	20,1	20,1	2024	Ferdig	7,8	7,9	-0,1
Alvøen idrettshall	BY 247/23	254,7	257,2	257,2	2024	Ferdig	51,4	50,6	0,8
Arna stadion - Nytt garderobebygg		IA	26,8	26,8	2024	1.kv. 2029	0,0	0,0	0,0
Bjørnarhallen - prosjektutvikling		IA	35,7	35,7	2024	4.kv. 2031	4,0	3,1	0,9
ENØK-prosjekter		-	-	-	Løpende	Løpende	5,1	6,0	-0,9
Fyllingsdalen idrettshall, tilbygg		IA	4,8	4,8	2024	Ferdig	2,0	1,9	0,1
Gullbotn skiløyper - utbedring løyper og broer		IA	10,5	10,5	2024	Ferdig	8,7	10,4	-1,7
Haugland bofelleskap, ombygging gymsal	BFKN 11/24	37,8	37,8	37,8	2025	4.kv. 2026	21,2	16,1	5,0
Haukelandshallen - prosjektutvikling	0	IA	3,0	3,0	2029	4.kv. 2029	0,5	0,2	0,3
Idrettsplan		-	-	-	Løpende	Løpende	5,2	0,0	5,2
Investeringer driftsmateriell		-	-	-	Løpende	Løpende	5,8	3,0	2,8
Kunstgressbane Nymark - Oppgradering av grusplass	2023/29304	IA	41,0	41,0	2027	Ferdig	7,6	3,6	3,9
Kunstgressprogram		-	-	-	Løpende	Løpende	30,2	13,8	16,4
Laksevåg turnhall, nybygg og prosjektutvikling		IA	21,0	21,0	2030	4.kv. 2028	0,7	0,7	0,0
Led-belysning kommunale bygg	0	IA	0,0	0,0	2040	4.kv. 2039	0,0	1,3	-1,3
Mathopen aktivitetssal	BY 136/24	78,0	78,0	78,0	2023	3.kv. 2026	39,0	42,9	-3,9
Mindemyren flerbruksbygg - prosjektutvikling		IA	43,4	43,4	2022	4.kv. 2031	1,9	1,5	0,4
Mindre bygginvesteringer - sekkepost		-	-	-	Løpende	Løpende	16,7	12,7	4,0
Nærmiljøanlegg nyinvest.		-	-	-	Løpende	Løpende	10,1	9,9	0,2
Olsvik barnehage - BMX-bane	BR 44/24	IA	28,6	28,6	2025	Ferdig	0,9	0,6	0,3
Oppgradering av lysanlegg	2024/148736-1	-	-	-	Løpende	Løpende	5,4	5,2	0,1
Oppgradering av utendørsanlegg		-	-	-	Løpende	Løpende	10,1	10,7	-0,6
Rehabilitering av kaier ved Kystkultursenteret i Sandviken	BY 1069/24	IA	0,4	0,4	2019	Ferdig	0,0	0,0	0,0
Rekkefølgekrav Mulen - gjennomføring	BR 43/24	IA	4,9	4,9	2026	Ferdig	-0,6	23,6	-24,2
Rollandshallen - Prosjektutvikling	0	IA	3,0	3,0	2025	4.kv. 2027	0,2	0,3	-0,1
Sentral korreksjon		-	-	-	Løpende	Løpende	-9,5	0,0	-9,5
Ski- og joggeløyper		-	-	-	Løpende	Løpende	6,6	4,9	1,7
Slettebakken steinfylling		IA	10,0	0,0	2026	4.kv. 2026	10,0	0,8	9,2
Sum øvrige prosjekter							0,4	1,4	-1,0
Sum							241,2	233,2	8,0

Statustekst investeringer

AdO Arena, solenergianlegg

Det er etablert solenergianlegg på AdO-bygget. Anlegget består av solfangere til oppvarming av vann, samt solceller til produksjon av strøm. De siste økonomiske forpliktelser ventes avsluttet i løpet av 2026.

Alvøen idrettshall

Det er bygget en ny idrettshall i tilknytning til Alvøen idrettspark. I tillegg til idrettshall og garderober er det etablert bordtennishall, styrketreningsrom, sosialt rom og fasiliteter tilknyttet bruk av fotballbanene utendørs i idrettsparken. Anlegget ble tatt i bruk høsten 2025. De siste økonomiske forpliktelser ventes avsluttet i løpet av 2026.

Bjørnarhallen - prosjektutvikling

Bjørnarhallen i Arna bydel er i svært dårlig stand, og det vurderes som mest aktuelt å rive denne og erstatte med nybygg på samme tomt. Prosjektet er utvidet med en underjordisk parkeringskjeller grunnet krav i kommunens gjeldende arealplan. Budsjettposten skal dekke kostnader til planlegging og utvikling av prosjektet, mens gjennomføringsfasen inngår i sekkepost inntil videre. Gjennomføringen av prosjektet er avhengig av en midlertidig erstatningshall. Underveis i prosessen har det fra Arna Bjørnar blitt lansert planer for å etablere av en privatfinansiert fotballhall ved siden av den eksisterende fotballbanen. En slik fotballhall vil kunne fungere som erstatningshall for Bjørnarhallen mens byggeprosjektet pågår. I tillegg til tiden det vil ta å utvikle og bygge en privatfinansiert fotballhall, vil dette tiltaket også innebære en reguleringsplanprosess for den kommunale tomten hvor fotballhallen foreslås plassert. Det vil derfor ta noen år for dette alternativet er på plass. Videre prosjektutvikling er utsatt i påvente av den alternative løsning for erstatningshall. Årets mindreforbruk skyldes lavere aktivitet enn anslått. Årsavviket medfører ikke justering av totalprognose.

ENØK-prosjekter

I Grønn Virksomhet - Klima og miljøplan for Bergen kommunes virksomhet - ble det vedtatt en målsetting om at energibruk i kommunale bygg skal reduseres med 30 % innen 2030, sammenlignet med 2019. Typiske ENØK-tiltak som skal gjennomføres er:

- Skifte ut defekt luft/vann-varmepumpe, ombygging varmesentral
- Tiltak for å kontrollere radon i utsatte bygg
- Bytte eldre varmegjenvinner mot roterende gjenvinner i ventilasjonsanlegg
- Innregulering av varmeanlegg
- Nyinstallasjon og utskiftning av anlegg for sentral driftsstyring (SD-anlegg)
- Installasjon av solfangere
- Enkel automatisering av styring av panelovner
- Installere varmepumpe i bygg med vannbåren varme

Det er i 2025 fattet gjennomføringsvedtak for fem nye tiltak. Videre er det enkelte prosjekter som ble startet opp i 2024 og som går over flere år, og flere utredninger som gjelder fremtidige prosjekt pågår også. Det største prosjektet innenfor budsjettposten er Arna Brannstasjon - oppgradering av ventilasjon hvor samlet kostnad for tiltaket forventes å bli ca. kr 14 mill.

Andre store prosjekter i 2025 var Fjellsiden Barnehage - oppgradering av ventilasjon og Jekteviken 6a - etterisolering av fasade. Begge prosjekter med en forventet kostnad på ca. kr 2,5 mill.

Fyllingsdalen idrettshall, tilbygg

I gjeldende handlings- og økonomiplan (2026-29) er det vedtatt at byggeprosjektet ikke vil bli gjennomført. Regnskap reflekterer påløpte kostnader til terminering av arbeid med regulering og prosjektering.

Gullbotn skiløyper - utbedring løyper og broer

Prosjektet omhandler utbedring av de 3 broene i Gullbotn skiløyper som ble fullført i 2025.

Haugland bofelleskap, ombygging gymsal

Gamle Haugland skole skal bygges om til bofelleskap for utviklingshemmede. Det er også planlagt rehabilitering av gymsalen med uteområde, som skal være tilgjengelig som grendahus og lekeplass for nærmiljøet. Denne budsjettposten vedrører kostnader i gjennomføringsfasen for gymsalen. Fremdriften på prosjektet er tilpasset fremdriften for bygging av Haugland bofelleskap (egen budsjettpost). Årets mindreforbruk skyldes lavere aktivitet enn anslått. Årsavvik medfører ikke justering av totalprognose.

Haukelandshallen - prosjektutvikling

Haukelandshallen er et eldre idrettsanlegg hvor det er gjennomført flere tiltak de siste årene. Det er startet opp en prosjektutredning med fokus på yttertak, dører, vinduer, utvendig belysning og belysning i korridor, samt tribune mot vest. Gradvis oppgradering er et kostnadseffektivt alternativ til full rehabilitering av hallen.

Prosjektutviklingen er i gang, og forventes gjennomført i 2026.

Idrettsplan

Budsjettposten omhandler blant annet batting-cage (slagtreningsbur) på Krohnsminde og arbeid med lysanlegg på Fløyen skiløyper. Det er avsatt 2,0 mill. til å etablere et batting-cage (slagtreningsbur) på Krohnsminde som blir treningsareal for baseball og cricket. Grunnet stormen Amy, ble det akutt behov for å reparere lysanlegg på Fløyen. Lyktestolpene i lysløypene var gamle og i dårlig forfatning og tilstanden medførte at stormen Amy fikk ekstra store konsekvenser og ca. 75 stolper må erstattes og 2,5 km linjestrekk må byttes ut. Arbeidet gjennomføres etter skisesongen er over våren 2026 og har en estimert kostnad på 2,3 mill.

Investeringer driftsmateriell

Budsjettposten omhandler kjøp av diverse maskiner, utstyr og systemer som er nødvendig for å sikre en god drift av kommunens idrettsanlegg. I 2025 er det avsatt 5,0 mill. kroner i tillegg til 0,8 millioner overført fra 2024 knyttet til ATV'er som først ble levert i januar 2025. I 2025 er det anskaffet gulvmaskemaskin i Olsvikhallen, robotvasker i Alvøen, nytt lydanlegg i Haukelandshallen, nytt turngulv til Fysak Slettebakken og to store tilhengere. Ny traktor til Alvøen idrettspark, lydanlegg til Kalandseid idrettshall og Laksevåghallen var bestilt i 2025, men levert i januar 2026. Nytt fridrettsutstyr til Fyllingsdalen stadion er bestilt og leveres til utesesongen starter. Nye nedfellbare basketballstativ til Landåshallen er også bestilt, men levering samordnes med annet arbeid som er planlagt i hallen.

Kunstgressbane Nymark - Oppgradering av grusplass

Prosjektet omhandler den nye kunstgressbanen og aktivitetsparken på Nymark som ble tatt i bruk i november 2024, mens tribunen ble ferdigstilt i oktober 2025. Sluttregnskap viser et mindreforbruk på 4 millioner. Miljø- og grunnundersøkelser i forkant av prosjektet talte for omfattende utfordringer knyttet til stabilitet og forurensing i grunnen, og en medtok i kalkyle at det kom til å bli store kostnader knyttet til dette. En stor del av besparelsen opp mot opprinnelig kalkyle, knytter seg til at en i større grad enn antatt, kunne gjenbruke og/eller omdisponere masser lokalt på stedet.

Kunstgressprogram

Budsjettposten omhandler rehabilitering av kunstgressbaner i henhold til bystyresak 9-14 vedtatt 22.01.14. Kunstgresset er skiftet på Kringlebotn kunstgressbane, Krohnsminde liten kunstgressbane (50X40) og to småbaner på Vadmyra idrettspark. Alle banene er bygget uten granulat. Regnskapene kan først ferdigstilles etter felttester er gjennomført våren 2026. Det er igangsatt prosjektering av rehabilitering av Møhlenpris kunstgress som gjennomføres i løpet av våren 2026. Spillemidler og mva-kompensasjon tilbakeføres til budsjettposten og benyttes til rehabiliteringer i 2026 i henhold til bystyresaken.

Laksevåg turnhall, nybygg og prosjektutvikling

Byrådet foreslår at det bygges en turnhall i tilknytning til dagens Laksevåghall. Prosjektet krever detaljregulering, som vil være styrende for fremdriften i prosjektet. Budsjettposten skal dekke kostnader tilfor planlegging og utvikling av prosjektet, mens budsjett for gjennomføringsfasen inngår i sekkepost inntil videre.

Led-belysning kommunale bygg

Størsteparten av all innvendig belysning i kommunale bygg er basert på armaturer med lysstoffrør, men det er fra 2023 ikke lenger tillatt å produsere slike. For nyere lysarmaturer for ordinære lysrør, uten dimming, kan det benyttes nye LED-rør. For eldre lysarmaturer, og/eller der det er dimming av lysstyrke, anbefales det å erstatte hele lysarmaturen. Uten dette vil det være en risiko for at lysarmaturer slutter å fungere. Demontert fungerende utstyr vil bli supplert ved behov fram til nødvendige utskiftninger er gjort. Overgang til LED-lyskilder vil gi ca. 50 % energibesparelse sett i forhold til ordinære lysstoffrør. LED-lyskilder har betydelig lengre levetid, noe som også vil redusere kostnadene for brukerne.

Tiltaket går over mange av kommunens tjenesteområder, og har dermed noen tjenester med mindreforbruk og noen tjenester med merforbruk. Samlet kostnadsføring var noe lavere enn bevilgningen. Dette skyldes i hovedsak noe forsinkelse knyttet til fakturering fra leverandører.

Mathopen aktivitetssal

Mathopen aktivitetssal er bygget i tilknytning til Mathopen idrettshall. Tilbygget inneholder aktivitetssal, garderober og kiosk. Prosjektet skal overtas fra entreprenør våren 2026 og åpner sommeren samme år. Årets merforbruk skyldes høyere aktivitet enn anslått. Årsavvik medfører ikke justering av totalprognose eller endring av antatt tidspunkt for ferdigstillelse.

Mindemyren flerbruksbygg - prosjektutvikling

Bergen kommune har anskaffet den tidligere postterminalen på Mindemyren for å imøtekomme behov for kommunale tjenester i det nye byutviklingsområdet. Avsetning av midler til gjennomføringsfasen er derfor justert for at prosjektdelen relatert til tjenester for eldre er tatt ut. Prosjektomfang er dermed endret både med hensyn til areal og funksjon. Budsjettposten skal dekke kostnader til planlegging og utvikling av prosjektet, mens gjennomføringsfasen inngår i sekkepost inntil videre. Kommunens økonomi er anstrengt, og det er nødvendig å prioritere investeringsprosjekter strengt. Det opprinnelige behovet for ny skole på Mindemyren var knyttet til forventet kapasitetsmangel på barnetrinnet i Årstad bydel. Oppdaterte elevtallsprognoser viser imidlertid ledig kapasitet samlet sett på barnetrinnet fremover. Utfordringen er først og fremst geografisk – ledig kapasitet er ikke nødvendigvis plassert der veksten ventes å komme. Boligutbyggingen på Mindemyren vil gi nye behov på sikt, men det er betydelig usikkerhet knyttet til hvor mange elever som faktisk vil komme i takt med utbyggingen. Samtidig er området omgitt av flere skoler med kort avstand og forventet ledig kapasitet. Dette åpner for at økt elevtall i første omgang kan håndteres innenfor eksisterende skolestruktur. På bakgrunn av dagens prognoser og behovsvurderinger er videre prosjektutvikling utsatt med tre år. Før endelig oppstart vil behovet for økt skolekapasitet i bydelen vurderes på nytt, for å sikre at investeringen gjennomføres når behovet faktisk er til stede.

Mindre bygginvesteringer - sekkepost

Midlene benyttes til å gjennomføre rehabiliteringsprosjekter og andre oppgraderinger i kommunens bygningsmasse og kan bli brukt på alle tjenesteområder i kommunen. Midlene benyttes også til å bytte ut, eller oppgradere, tekniske anlegg med utgått levetid. Eksempler på dette er brannvarslingsanlegg, elektriske anlegg, pasientvarslingsanlegg, ventilasjonsanlegg, SD-anlegg, heiser og investeringer knyttet opp mot digitalisering. Det utarbeides årlige vedlikeholdsplaner og prioriteringer basert på tekniske tilstandskartlegginger og kommunens fremtidige arealbehov.

Det er i 2025 bevilget midler til ca. 50 nye prosjekter. Videre ble det i løpet av året gjennomført eller startet opp ca 20 utredninger/prosjekteringer.

De største enkeltprosjektene er oppgradering i Jekteviken 5 og 6a, etablering av støyskjerm ved Sælen oppveksttun, ny gapahuk i Sollien barnehage, oppgradering yttertak ved Arna Helseheim, samt nytt skolekjøkken på Kalvatræet skole. Ved årsskifte var det gjenstående ca kr 4,2 mill. i udisponerte midler uten vedtak. Samtidig var det enkelte prosjekter med merforbruk, og det er naturlig å se dette i sammenheng.

Nærmiljøanlegg nyinvest.

Budsjettposten omhandler investering i nye nærmiljøanlegg. Nærmiljøanlegget på Stemmemyren med half court basketballbane, trampoliner, petanquebane, klatre- og turnelementer, treningsapparater og parkområde ble tatt i bruk i september 2025. Endelig regnskap viser et lite mindreforbruk på 0,2 mill. I tillegg er det kommet inn i underkant av 0,5 mill. i økt spillemiddeltilskudd til Varden nærmiljøpark. Disse midlene trekkes inn.

Olsvik barnehage - BMX-bane

Budsjettposten omhandler Olsvik sykkel- og nærmiljøanlegg som ble tatt i bruk i november 2024 og inneholder blant annet stor pumptrack med hopplinje for BMX, sandvolleybaner, parkouranlegg og klatrepampe. Noen utbedringer ble gjennomført i 2025. Prosjektet er nå ferdigstilt og sluttregnskapet viser et lite mindreforbruk på kr 0,3 mill. som trekkes inn.

Oppgradering av lysanlegg

Budsjettposten omhandler en årlig avsetning på 5 millioner kroner årlig i økonomiplanperioden til utskiftig av lysanlegg fra halogen-teknologi til led-flomlysanlegg. I 2025 er det gjennomført rehabilitering av lysanlegg på Landås kunstgressbane, alle tre kunstgressbanene på Stavollen idrettsplass. Det gjenstår noe arbeid på Stavollen som ferdigstilles i løpet av våren 2026.

Oppgradering av utendørsanlegg

Budsjettposten omhandler oppgradering av utendørs idrettsanlegg. Fana stadion ble oppgradert før U23 EM i Friidrett sommeren 2025 for å tilfredstille internasjonale krav. Oppgraderingen hadde en kostnad på 10,7 mill kr. Midlene er benyttet til nytt treningsfelt for kastøvelser på gamle grusbanen ved Fana stadion, forlengelse av spydtilløp på hovedbanen, nytt kastbur på Leikvang stadion samt annet nødvendig arbeid grunnet nye krav fra det Europeiske friidrettsforbundet. Den største enkeltkostnaden var knyttet til storskjerm på Fana stadion inklusiv fundament og montering. Prosjektet mottok tilskudd på 1,5 mill kr fra Vestland fylkeskommune og 3,160 mill kr fra flere eksterne givere via Friidrettskretsen. Prosjektets sluttregnskap viser et merforbruk på kr 0,64 mill.

Rekkefølgekrav Mula - gjennomføring

Budsjettposten er knyttet til rekkefølgekrav som vei, fortau og infrastruktur rundt Vægg Arena i Sandviken, og ble ferdigstilt i slutten av 2025. Endelig regnskap foreligger ikke enda.

Rollandshallen - Prosjektutvikling

Rollandshallen er en svømme- og idrettshall tilknyttet Rolland skole, og består av en bygning oppført i 1981. Bygget er nå preget av betydelig slitasje og vedlikeholdsetterslep, både bygningsmessig og teknisk. For å sikre at hallen kan opprettholde sin funksjon de neste 20–30 årene, skal det gjennomføres et forprosjekt for helhetlig oppgradering. Budsjettet skal dekke kostnader til planlegging og utvikling av prosjektet, mens budsjett for gjennomføringsfasen inngår i sekkepost inntil videre. Årets merforbruk skyldes høyere aktivitet enn anslått. Årsavviket medfører ikke justering av totalprognose.

Ski- og joggeløyper

Budsjettposten omhandler investeringer i forbindelse med ski- og joggeløyper i kommunen. Oppgradering av løypenettet på Gullbotn og ny trase mellom Frotveit og Totland er ferdigstilt i 2025 med et lite merforbruk. Det ble også avsatt 2 mill. til prosjektering av ny rulleskiløype på Totland. Her er prosjekteringsarbeidet igangsatt og endelig kostnadsanslag foreligger på et senere tidspunkt. Det er enda uklart om en klarer å gjennomføre byggingen før skisesongen 26/27, eller om gjennomføringen må utføres våren 2027. Merkostnad på prosjektene dekkes inn av gjenstående midler på budsjettposten.

Slettebakken steinfylling

I områdeplan for Slettebakken foreslås av ulike grunner å heve grunnen. For at byggeprosjektet knyttet til nye felleshaller ikke skulle bli forsinket, var det vesentlig at masseutfyllingen startet så raskt som mulig. Prosjektet fikk derfor tilført ekstraordinære midler høsten 2025. Kontraktsforhandlingene med leverandør Sotralink tok noe lenger tid enn forventet og prosjektperioden ble derfor noe utsatt. Prosjektet antas å være ferdig i løpet av februar 2026. Som følge av dette har prosjektet et mindreforbruk i 2025 og restmidler overføres til 2026.

14-Næring

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet omfatter utgifter for å legge til rette for, og bistå, næringslivet i regi av Avdeling for næring. Dette inkluderer tilskudd over fast linje, fondsinvestering i Tidligfasefond Vestland, oppfølging og bidrag til videreutvikling av klynger, innovasjonsaktører, nettverksorganisasjoner, samt samarbeidsprosjekter med disse som sitter i den spisse enden av næringsutviklingen. Næringsfeltet er bredt, og innenfor økosystemet følger næringsavdelingen opp et stort antall klynger og sammenslutninger. Det inkluderer innovasjon og entreprenørskap, teknologi, media og finans, helse, maritim og marin næring, mat og reiseliv, for å bidra og tilrettelegge for vekst og innovasjon.

I tillegg har næringsavdelingen ansvarsområde knyttet til tilskudd til International School of Bergen. Området omfatter også utgifter til kommunens arbeid i prosjektet One Ocean - Havbyen Bergen.

Viktige begivenheter

- One Ocean Havbyen Bergen, særlig One Ocean Week.
- Innovasjonsuken OPP og Etablererprisen.
- Julemarked som samlet mange bergensere inn mot jul.
- Barnas Sjømatdag, som ble arrangert av kommunen, hvor flere av leietakerne også bidro. Arrangementet ga skoleklasser og bergensere et innblikk i våre lokale delikatesser fra havet og hvordan de kan utnyttes på en god måte. Barna fikk se og ta på råvarene, se på matlagingen og smake på det ferdige produktet.
- Bergen Matfestival og Norsk Siderfestival.
- Videreutvikling av Fisketorget – ferdigstilt våren 2027.
- One Ocean Week hadde nesten 200 arrangementer i 2025 over 7 dager, og tusenvis av besøkende. Hele det maritime spekteret var med fra Sjøforsvaret, næringen, offentlige myndigheter og publikum. På Skolten arrangerte partnerne i One Ocean Havbyen Bergen møter, debatt og foredrag. I Grieghallen gikk næringslivskonferansen One Ocean Conference av stabelen. Hav, klima, innovasjon og bærekraft stod på samtlige deltakers agenda.

Den største begivenheten var One Ocean Summit der havets fremtid og Norges rolle som havnasjon var tema. «One Ocean Youth Panel», med deltakere fra 18-28 år fra 17 forskjellige nasjoner, utfordret både statsministeren, havforskningsdirektøren og flere andre beslutningstakere på scenen.

Havets fremtid og Norges rolle som havnasjon var tema under One Ocean Summit 2025. Foto: Thor Brødreskift

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå			
EBE - Justering av FDV-ramme for endringer i byggporteføljen	-3 336	-3 336	0 Endringen er innarbeidet i vedlikeholdsplanen til Etat for bygg og eiendom
Sum	-3 336	-3 336	0
Nye tiltak			
Budsjettreduksjon / omdisponeringer BNKI nivå 1	2 712	2 712	0 Realisert i tråd med budsjettvedtak.
Sum	2 712	2 712	0
Nye engangstiltak			
Sommertiltak for barn i byROMMET (budsjettavtale engangstiltak)	750	750	0 Tilskudd utbetalt i tråd med budsjettvedtak.
Sum	750	750	0

Effektivisering

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Kontor for skjenkesaker - budsjettreduksjon	-500	-500	0 Realisert i tråd med budsjettvedtak.
Sum	-500	-500	0
Kutt			
Budsjettreduksjon / omdisponeringer BNKI nivå 1	-10 798	-10 798	0 Realisert i tråd med budsjettvedtak.
Invest In Bergen	-1 200	-1 200	0 Tilskudd
Kurs, seminar og reiser	-18	-18	0 Innarbeidet i vedtatt budsjett.
Sum	-12 016	-12 016	0
Inntektsendringer			
Kontor for skjenkesaker - budsjettreduksjon	-500	-500	0 Realisert i tråd med budsjettvedtak.
Sum	-500	-500	0
Sum tiltak	-12 890	-12 890	0

Utvikling og utfordringer

Avdeling for næring i Bergen kommune er etter omorganisering, påbegynt i 2024, og slutført i 2025, nå organisert som en avdeling under Seksjon for politiske saker. Dette innebærer også en spissing av avdelingens ansvars og tjenestoområder: Næringer innen marin, maritim, kompetanseoverføring fra olje og gass til nye næringer, fornybar energi og bærekraftig reiseliv hadde prioritet i 2025. Næringsavdelingen har i større grad enn før sett en rendyrking av sin rolle som politisk sekretariat.

Kontor for skjenkesaker

Kontor for skjenkesaker har ansvar for den administrative forvaltningen av kommunens arbeid etter serverings- og alkoholoven. Arbeidet omfattet i 2025 saksbehandling av søknader om serverings- og/eller skjenkebevillinger, og gjennomføringen av kunnskapsprøven og etablererprøven. Kontoret har ansvar for kontroll av serverings-, salgs- og skjenkesteder, og håndterer inndragningsaker, alle typer bevillinger og dispensasjoner, holder kurs i ansvarlig alkoholhåndtering med mer.

Matbyen og Fisketorget

Næringsavdelingen har også ansvar for kommunens matstrategi og oppfølging av Bergens medlemskap i UNESCOs globale nettverk for kreative byer, der Bergen siden 2015 har vært med som gastronomiby.

Bergen Matfestival fylte 25 år i 2025. Bergen fylte også 10 år som UNESCO kreativ gastronomiby. Foto: Øystein Haara/Matarena

Tjenesteområdet inneholder også kommunens virksomhet med drift av Mathallen og Torget. Her inngår leieinntekter fra utleie av arealer i Mathallen, samt utleie av utendørs arealer på torgflaten. Videre inngår utgifter knyttet til forvaltning, drift og vedlikehold av Mathallen og Torgflaten. BNKI styrer/organiserer også aktiviteter på torgflaten som Bondens Marked, publikumsdag under Bergen Sjømatfestival, Barnas Sjømatdag og Julemarked med aktiviteter for barn.

Torget skal videreutvikles. Bystyret har også vedtatt at det skal utvikles et nytt konsept med grindabygg på Fisketorget. Avdeling for næring jobber med å utvikle konseptet. Etableringen av bygget, inkludert driften, konkurranseutsettes. Ambisjonen er å ha dette klart til 2027-sesongen.

One Ocean

Tjenesteområdet omfatter også Avdeling for arrangement, som har til oppgave å utvikle Bergen som arrangementsby, med konsernansvar for store arrangement. I 2025 er det fortsatt satset på One Ocean og One Ocean Week. Det er videre gjort arbeid med fremtidige Tall Ships Race, og fulgt opp de internasjonale arrangement innen idrett.

Hovedsatsingen One Ocean har nå 87 medlemmer fra næringsliv, forskning og offentlig sektor. One Ocean er et samarbeid mellom aktører fra næringsliv, akademisk og det offentlige med fokus på bærekraftig verdiskapning, kunnskap og forskning knyttet til havet. Prosjektet er grunnfinansiert av Bergen kommune, Vestland fylkeskommune og Universitetet i Bergen, med aktivt bidrag fra Havforskningsinstituttet. One Ocean består av nærmere 100 samarbeidspartnere. Statsråd Lehmkuhl og One Ocean Expedition fungerer som en flytende ambassadør for havnasjonen Norge. Gjennom diplomati og nettverk inviterer vi til One Ocean Week som holdes i Bergen i april hvert år.

Festningskaia under One Ocean Week 2025. Foto: Thor Brødreskift

Utvikler næringslivet

Bergen kommune bidrar til å styrke Bergen som senter for næringsregionen Vestland. Regionen og byen står i en omstillingsfase, og i arbeidet med å danne nye næringer med stor potensiale for grønn omstilling og eksport er Bergen kommune en sentral aktør.

Næringsavdelingen jobber for utvikling av næringslivet i regionen blant annet gjennom utvidet bruk av innovative offentlige anskaffelser, besøksforvaltning og arbeid med besøksbidrag i reiselivet, arbeid for å lykkes med One Ocean - Havbyen Bergen, gjennom å sørge for riktig kompetanse til riktig tid samt å være pådriver samhandling og samarbeid. Bergen har et mangfoldig, sterkt og velfungerende næringsliv og næringsavdelingen har arbeidet strategisk med å bistå næringslivet i den pågående omstillingen som inkluderer det grønne skiftet, digitalisering og bruk av ny teknologi.

Viktige prioriteringer i perioden 2025/2026, frem til ny revidering av næringsplanen:

- Handlingsplan næring - ferdigstilt våren 2026
- Havnæringer - One Ocean i samband med arrangement – programsatsing
- Matbyen/Unesco - programsatsing
- Innovative offentlige anskaffelser og LUP – programsatsing
- Oppfølging reiseliv - særlig besøksbidrag (turistskatt)

Aktivitetsnøkkeltall

Næring

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall ansatte i nyetablerte foretak i kommunen	950	1 150	950	950
Antall dager med oppfylt krav om maks 8000 dagsbesøkende cruise	0,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Antall gjestedøgn - hoteller, campingplasser, vandrehjem, ikke inkludert AirBnB	2 590 869	2 596 602	2 600 000	3 067 894
Antall nyetablerte foretak i kommunen	5 073	3 584	4 400	4 422

Skjenkekontroll

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall kontroller av salgs - og skjenkebevillinger	2 204	2 307	2 843	2 161
Antall salgsbevillinger	200	197	201	197
Antall skjenkebevillinger	448	452	467	458
Årlige kontroller utover lovens minstekrav (i %)	13,4 %	14,0 %	10,0 %	10,0 %

Sammenligning med andre kommuner

	Bergen 2024	Bergen 2025	Oslo Trondheim kommune	Stavanger	ASSS uten Oslo
Prioritet					
Netto driftsutgifter per innbygger (325) tilrettelegging og bistand for næringslivet (B) *)	109	68	47	-16	138
86					
Andre nøkkeltall					
Netto driftsutgifter (325)	33 481	21 408	34 391	-104	23 323
Tilrettelegging og bistand for næringslivet *)					

*) Inflasjonsjustert med deflator

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Justert budsjett 2025		Regnskap 2025		Regnskap 2024	Avvik i kr
	Regnskap 2024	Just. bud.	Utgifter	Inntekter		
Bevillingsfunksjon/skjenkekontroll	-2,3	-1,6	10,3	-13,8	-3,5	1,9
Næringsvirksomhet kommunal utleie lokaler	-22,7	-14,9	80,1	-96,6	-16,5	1,6
Næringsvirksomh. komm. utleie festetomter og grunn	-21,0	-18,6	37,0	-58,1	-21,2	2,6
Andre næringsformål	32,2	25,2	29,3	-6,9	22,4	2,8
Havneformål	2,1	0,0	0,2	0,0	0,2	-0,2
Ymse samferdselsformål	0,0	0,0	0,0	-0,5	-0,5	0,5
Sum	-11,6	-9,9	157,0	-176,0	-19,0	9,2

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
2-Byrådsavdeling for finans	-38,1	-32,1	68,0	-102,0	-34,0	1,9
5-Byrådsavdeling for byutvikling	0,0	0,0	0,0	-0,5	-0,5	0,5
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	24,8	21,6	51,7	-38,5	13,2	8,4
90-Fellesposter - bykassen	1,6	0,6	37,3	-35,0	2,3	-1,6
Sum	-11,6	-9,9	157,0	-176,0	-19,0	9,2

Kommentar til status økonomi

Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett hadde et mindreforbruk på 8 mill. på tjenesteområde 14 næring. Hovedforklaring på avviket er høyere inntekter enn budsjettet på Torget (6 mill.) og lavere lønnskostnader på Kontor for skjenkesaker (1 mill.).

Byrådsavdeling for finans endte med et mindreforbruk på tjenesteområdet på 1,9 mill. Hovedsakelig som følge av lavere kostnader til drift og vedlikehold enn hva som var budsjettet til bruk på kommunens næringsbygg.

På **sentrale budsjettposter (Fellesposter - bykassen)** skyldes avviket avsetning til tap på fordringer knyttet til kommunal utleie av lokaler.

Investeringer

Beløp i mill. kr

Investering	Saksref.	Godkj.vedtak	Totalbudsjett		Vedtatt ferdigår	Estimert ferdigkvartal	Årets budsjett		
			Vedtatt	Totalprognose			Just. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Avsetning til strategisk eiendomskjøp		-	-	-	Løpende	Løpende	74,9	0,1	74,9
Festningskaien - Oppgradering	0	IA	35,0	35,0	2027	4.kv. 2030	0,0	0,0	0,0
Gassverkbygget - konseptvalgutredning		IA	6,3	6,3	2027	1.kv. 2026	5,8	4,0	1,8
Havneeiendommer sekkepost		-	-	-	Løpende	Løpende	30,6	32,0	-1,3
Led-belysning kommunale bygg	0	IA	0,0	0,0	2040	4.kv. 2039	0,0	0,2	-0,2
Mindre bygginvesteringer - sekkepost		-	-	-	Løpende	Løpende	0,0	0,4	-0,4
Rehabilitering av kaier ved Kystkultursenteret i Sandviken	BY 1069/24	IA	0,3	0,3	2019	Ferdig	0,0	0,0	0,0
Skur 7 - Statsraad Lehmkuhl		IA	10,6	10,6	2024	3.kv. 2026	1,0	0,0	1,0
Tilkobling bossnett, Torgflaten		IA	2,8	2,8	2024	4.kv. 2026	2,8	0,0	2,8
Utfylling av sjøareal i Jekteviken		IA	20,0	50,0	2025	2.kv. 2026	20,0	1,3	18,7
Sum øvrige prosjekter							0,5	3,4	-2,9
Sum							135,7	41,2	94,4

Statustekst investeringer

Avsetning til strategisk eiendomskjøp

I tråd med bystyrets vedtak i 2. tertialrapport 2025 har byrådet gjennom høsten vært i dialog med Vestland fylkeskommune om kjøp av tidligere Fana gymnas. Enighet om betingelsene ble først oppnådd etter årsskiftet. Gjennomføringsvedtak vil derfor først bli fremmet for bystyret vinteren 2026. Ubenyttede midler i 2025 foreslås derfor overført til 2026.

ENØK-prosjekter

I Grønn Virksomhet - Klima og miljøplan for Bergen kommunes virksomhet - ble det vedtatt en målsetting om at energibruk i kommunale bygg skal reduseres med 30 % innen 2030, sammenlignet med 2019. Typiske ENØK-tiltak som skal gjennomføres er:

- Skifte ut defekt luft/vann-varmepumpe, ombygging varmesentral
- Tiltak for å kontrollere radon i utsatte bygg
- Bytte eldre varmegjenvinner mot roterende gjenvinner i ventilasjonsanlegg
- Innregulering av varmeanlegg
- Nyinstallasjon og utskiftning av anlegg for sentral driftsstyring (SD-anlegg)
- Installasjon av solfangere
- Enkel automatisering av styring av panelovner
- Installere varmepumpe i bygg med vannbåren varme

Det er i 2025 fattet gjennomføringsvedtak for fem nye tiltak. Videre er det enkelte prosjekter som ble startet opp i 2024 og som går over flere år, og flere utredninger som gjelder fremtidige prosjekt pågår også. Det største prosjektet innenfor budsjettposten er Arna Brannstasjon - oppgradering av ventilasjon hvor samlet kostnad for tiltaket forventes å bli ca. kr 14 mill.

Andre store prosjekter i 2025 var Fjellsiden Barnehage - oppgradering av ventilasjon og Jekteviken 6a - etterisolering av fasade. Begge prosjekter med en forventet kostnad på ca. kr 2,5 mill.

Gassverkbygget - konseptvalgutredning

Gassverkbygget ønskes restaurert og innlemmet i utviklingsområdet på nye Dokken. Arbeid med konseptvalgutredning startet i oktober 2024 og har pågått i 2025 som planlagt. Når denne er ferdigstilt vil byrådet vurdere hvilken modell som skal velges for utvikling og gjennomføring av et rehabiliteringsprosjekt (som inkluderer både tomten og bygget), og hvorvidt det er mulig å realisere et slikt prosjekt i samarbeid med eksterne. Årets mindreforbruk skyldes færre antall timer enn anslått. Årsavvik vil medføre nedjustering av totalprognose.

Havneeiendommer sekkepost

Teknisk standard på bygg og kaier, gjeldende leieavtaler, og behov for tilpasning ved nye avtaleinngåelser - innebærer behov for oppgraderinger. I 2025 er det blant annet gjennomført en større oppgradering av Skoltegrunnskaien, samt arbeid knyttet til fending ved Nykirkekaien og Bontelabo. Videre er tiltaket med nye pullerter på Tollbodkaien fullført. Ved årsskiftet gjensto det kr 2 mill. i udisponerte midler på budsjettposten. Disse er i januar 2026 disponert til å dekke merforbruk på tiltak med nye platefendere ved Skoltegrunnskaien.

Led-belysning kommunale bygg

Størsteparten av all innvendig belysning i kommunale bygg er basert på armaturer med lysstoffrør, men det er fra 2023 ikke lenger tillatt å produsere slike. For nyere lysarmaturer for ordinære lysrør, uten dimming, kan det benyttes nye LED-rør. For eldre lysarmaturer, og/eller der det er dimming av lysstyrke,

anbefales det å erstatte hele lysarmaturen. Uten dette vil det være en risiko for at lysarmaturer slutter å fungere. Demontert fungerende utstyr vil bli supplert ved behov fram til nødvendige utskiftninger er gjort. Overgang til LED-lyskilder vil gi ca. 50 % energibesparelse sett i forhold til ordinære lysstoffrør. LED-lyskilder har betydelig lengre levetid, noe som også vil redusere kostnadene for brukerne.

Tiltaket går over mange av kommunens tjenesteområder, og har dermed noen tjenester med mindreforbruk og noen tjenester med merforbruk. Samlet kostnadsføring var noe lavere enn bevilgningen. Dette skyldes i hovedsak noe forsinkelse knyttet til fakturering fra leverandører.

Mindre bygginvesteringer - sekkepost

Midlene benyttes til å gjennomføre rehabiliteringsprosjekter og andre oppgraderinger i kommunens bygningsmasse og kan bli brukt på alle tjenesteområder i kommunen. Midlene benyttes også til å bytte ut, eller oppgradere, tekniske anlegg med utgått levetid. Eksempler på dette er brannvarslingsanlegg, elektriske anlegg, pasientvarslingsanlegg, ventilasjonsanlegg, SD-anlegg, heiser og investeringer knyttet opp mot digitalisering. Det utarbeides årlige vedlikeholdsplaner og prioriteringer basert på tekniske tilstandskartlegginger og kommunens fremtidige arealbehov.

Det er i 2025 bevilget midler til ca. 50 nye prosjekter. Videre ble det i løpet av året gjennomført eller startet opp ca 20 utredninger/prosjekteringer.

De største enkeltprosjektene er oppgradering i Jekteviken 5 og 6a, etablering av støyskjerm ved Sælen oppveksttun, ny gapahuk i Sollien barnehage, oppgradering yttertak ved Arna Helseheim, samt nytt skolekjøkken på Kalvatræet skole. Ved årsskifte var det gjenstående ca kr 4,2 mill. i udisponerte midler uten vedtak. Samtidig var det enkelte prosjekter med merforbruk, og det er naturlig å se dette i sammenheng.

Skur 7 - Statsraad Lehmkuhl

Stiftelsen Statsraad Lehmkuhl leier i dag skur 7 ved Bryggen. Bygget har behov for innvendig rehabilitering og en oppgradering av bygningsanlegg. Prosjektet er ferdig prosjektert. Det planlegges for anbudsprosess og gjennomføring av fysiske tiltak i 2026.

Tilkobling bossnett, Torgflaten

For å tilby en bedre håndtering av næringsavfall for torghandlerne og ta i bruk infrastruktur som allerede er etablert, skal det kobles på bossnett på Fisketorget. Prosjektet er byggesøkt og godkjent. Arbeidet har oppstart 1. okt. 2026 med realisering høst 2026/vinter 2027.

Utfylling av sjøareal i Jekteviken

Etter bystyrets vedtak i sak 207/25 Prinsippsak om havnevirksomhet og byutvikling på Dokken, ble det i Revidert budsjett 2025 satt av en budsjetttramme på 20 mill. kr for å kunne starte arbeidet med utfylling av sjøareal i Jekteviken, i tråd med premissene i prinsippaken. Gjennom høsten har prosjektet vært i en prosjekterings- og søknadsfase, med siktemål å kunne starte den faktiske utfyllingen tidlig vinter 2026. Prosjektet har derfor hatt et lavere ressursbehov enn det budsjettet for 2025 la opp til. Ubenyttede midler foreslås derfor overført til 2026. Endringen i totalprognosen skyldes at det gjennom høsten også er utarbeidet et mer detaljert kostnadsanslag for gjennomføringsfasen av prosjektet. Økningen i totalprognosen er hensyntatt i vedtatt HØP 2026-2029.

15-Bystyrets organer og administrasjon

Om tjenesteområdet

Bystyret er kommunen øverste organ. Hovedoppgaven er å legge til rette for et sterkt og representativt lokaldemokrati med aktiv involvering av innbyggerne og fastsette overordnede mål og utvikle strategier for hele kommunen virksomhet. Bystyret vedtar kommunens budsjett og økonomiplan, i tillegg til kommuneplanen.

Bystyrets organ omfatter Bergen bystyre, bystyreutvalgene, forretningsutvalget, kontrollutvalget, valgstyret og klagenemnden. Fra og med 2024 inngår også de kommunale medvirkningsrådene: Ungdomsrådet, Eldrerådet og Kommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse i Bystyrets organer. I bystyrets administrasjon inngår Bystyrets kontor, byombudet og sekretariatet for kontrollutvalget.

Viktige begivenheter

- 21. januar holdt utvalg for barnehage, skole og idrett høring om økonomi, sykefravær og bemanning i barnehagene
- Utvalg for helse og sosial holdt 11. juni høring om lovbrudd knyttet til arbeidsplasser og HMS i to byrådsavdelinger i Bergen kommune.
- Utvalget for finans, kultur og næring og utvalg for miljø og byutvikling gjennomførte 25. september 2025 en høring for å belyse spørsmålet om skogsbilveier og deres inngrep på naturen, deriblant kommunens forvaltningspraksis og miljøkonsekvenser.
- Storting- og sametingvalget 2025 ble avholdt 8. september.
- Utvalg for miljø og byutvikling holdt 14.oktober seminar om byarena
- 30. oktober holdt utvalg for miljø og byutvikling høring om byrådets fullmakter, hvor blant andre Kommuneadvokaten deltok.
- Utvalg for helse og sosial holdt høring om bostøtte 5. november
- 12. november holdt utvalg for miljø og byutvikling høring om bybanesikkerhet

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse

Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett

Politisk møteportal	500	500	0 Det ble inngått avtale om innkjøp seint 2024.
Sum	500	500	0

Tilpasning til aktivitetsnivå

Valg annethvert år	13 910	13 910	0
Valg	5 000	5 000	0
Økte kostnader valg ved bruk av arbeidskontrakter valget	250	250	0

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Økt bemanning valg, jf. forutv vedtak 212/22	2 000	2 000	0
Nye lokaler forhåndstemming og valgdagen, jf. forutv vedtak 212/22	580	580	0
Økt krav til sikkerhet ved valgavvikling	4 000	4 000	0
Sum	25 740	25 740	0
Kutt			
Kurs, seminar og reiser	-45	-45	0 Reiseaktiviteten er redusert.
Sum	-45	-45	0
Sum tiltak	26 195	26 195	0

Utvikling og utfordringer

Representantforslag

Representantene i bystyret kan fremme nye saker til bystyret som representantforslag. Representantforslagene skal overleveres til ordføreren ved møtestart ved at forslagsstiller leser opp tittel på forslaget. Forslaget må omhandle bare én sak, og saken må høre inn under kommunens ansvarsområde. Representantforslag kan ikke ha samme innhold som konkrete saker som har vært behandlet i bystyrets organer tidligere i valgperioden.

Det ble behandlet 71 representantforslag i Bergen bystyre i 2025.

Innbyggerforslag

Ordningen med innbyggerforslag gir innbyggerne i Bergen rett til å fremme forslag til bystyret om tema som gjelder kommunens virksomhet. Minst 300 innbyggere som er folkeregistrert i kommunen må stille seg bak forslaget.

Følgende syv innbyggerforslag ble behandlet i bystyret i 2025:

- Forby elsparkesykler på fortau
- Sambruksløsning på gamle Fana Brannstasjon
- Nei til hotell i Strandgaten 223
- Bevar tomten ved fotballbanen som lekeplass og grøntområde
- Hunder trenger trening, samlinger og nasjonale konkurranser - innendørs
- Krav om utredning av flytting av Åstveit skole til Garnesstølen
- Trafikksikkerhetstiltak ved Søråshøgda skole – anmodning om etablering av gangfelt på kommunal vei

Viktige saker behandlet i bystyre 2025

- Handlingsplan mot åpne rusområder
- Bosetting av flyktninger i 2025
- Revidering av etisk standard i Bergen kommune

- Retningslinjer for ferietilbud for voksne personer med utviklingshemming og individbasert tilskuddsordning for voksne personer med store bistandsbehov
- Strategi for folkehelsearbeid i Bergen kommune 2025-2030
- Samfunnsplanlegging i bystyreperioden
- Rapport om barn og unges fritidsdeltagelse i Bergen og Vestland i lys av kjønn
- Årsrapport om luftkvalitet i Bergen 2024
- Satsing på kjøkken og måltidsglede i eldreomsorgen
- Oppfølging - Forvaltningsrevisjon av beredskap - delrapport om beredskap ved atomhendelse
- Handlingsprogram for Miljøløftet 2026– 2029
- Handlingsplan mot vold og overgrep i nære relasjoner
- Samarbeidsavtale med den palestinske byen Hebron
- Samarbeidsavtale med den ukrainske byen Lviv
- Et nystemt Bergen. Kommuneplanens samfunnsdel
- Økonomiske perspektiver 2025
- Kommuneplanens arealdel KPA 2027. Fastsetting av planprogram
- Forvaltningsrevisjon av tjenestetilbudet for mennesker med kompliserte diagnoser og sammensatte lidelser
- Justeringer i Bergen kommunes samferdselsprioriteringer - Nasjonal transportplan 2025-203
- Utvikling av tjenester til barn og unge med psykiske lidelser
- Byrådets forslag til budsjett 2026 og handlingsplan 2026-2029
- Statusmelding for bergensskolen 2024/25
- Felles innsats mot ungdomskriminalitet

Det ble i løpet av 2025 fremsatt to mistillitsforslag i bystyret, ingen av dem fikk flertall.

Tilsyn og kontroll

Bystyreutvalgene driver politisk tilsyn og kontroll blant annet gjennom spørsmålsordningen.

Uvalgene har også andre måter å drive politisk tilsyn på. De behandler tertialrapporter, årsmeldinger og årsrapporter, blant annet fra kommunale foretak og aksjeselskaper der kommunen har store eierandeler. Utvalgene kan også velge å holde åpne høringer. Det ble holdt seks åpne høringer i 2025, som alle ble streamet på kommunens nettsider.

Uvalgene kan be byrådet om å kalle inn resultatenheter for å redegjøre for aktuelle problemstillinger, eventuelle avvik fra budsjettmål eller for å vurdere budsjettforslaget for kommende periode.

Behandling av Bergen kommunes budsjett og økonomiplan

Bergen bystyre vedtok 17. desember 2025 budsjett for 2026 og handlings- og økonomiplan for 2026-2029. Forut for bystyrets behandling var det innspillsmøter i alle bystyreutvalgene med til sammen om lag 120 innspill fra ulike organisasjoner, lag og foreninger, før utvalg for finans, kultur og næring behandlet budsjettforslaget som innstillende utvalg til bystyret.

Ordfører og representasjon

Ordføreren i Bergen har holdt høy aktivitet gjennom hele 2025, og støttet opp om en rekke arrangementer i byen med sin deltagelse. Ordføreren har også vært vertskap for en rekke arrangement i løpet av året, inkludert kommunale mottakelser, middager og lunsjer. Et av årets høydepunkter var

besøket til vennskapsbyen Aarhus i Danmark, hvor fire nordiske vennskapsbyer møttes. Et annet var den høytidelige Festspill-lunsjen som ble avholdt i Håkonshallen, hvor HKM Dronning Sonja var blant gjestene.

Ordfører har deltatt på delegasjonsreiser til Seattle (USA) og Nice (Frankrike) for å styrke og anerkjenne samarbeidet i forbindelse med One Ocean Week som arrangeres i Bergen hvert år.

Ordfører deltok på den tradisjonsrike julegrantenningen i Newcastle i slutten av november. Julegrantenningen symboliserer fortsatt takknemlighet for hjelpen Bergen fikk fra Newcastle under andre verdenskrig.

Det har i 2025 vært utdelt to Kongens fortjenstmedaljer og en rekke Miljøfyrtårn-sertifiseringer, fordelt utover fem utdelingsseremonier. Ordfører har gjort stas på 29 av byens 100-årsjubilanter, og det har vært ni ambassadørvisitter til ordfører. Det ble i 2025 holdt 23 kommunale mottakelser i forbindelse med konferanser og andre begivenheter i Bergen. I tillegg har ordføreren vært på en rekke besøk til bedrifter og ideelle organisasjoner.

På kommunens nettside finnes informasjon om ordføreren og hennes aktiviteter. Her publiseres også ordførerens ukeplan. Nettsiden inneholder også historisk informasjon, inkludert oversikt over tidligere ordførere og annen relevant bakgrunnsinformasjon.

I 2025 har det blitt avholdt 24 kommunale mottakelser med stor variasjon av tema, blant annet den årlige North Atlantic Seafood konferansen, European Association of Tax Law professors, og International Association of Maritime Economists.

Formålet med kommunale mottakelser er å styrke Bergen som internasjonal konferanse by og på den måten bidra til aktivitet i byen.

8. MAI: I 2025 var det 80 år siden frigjøringsdagen i 1945. Ordfører Marit Warncke deltok ved markeringene, her sammen med fylkesordfører Jon Askeland og kultur- og likestillingsminister Lubna Jaffery.

Vielser

Bergen kommune har i 2025 holdt 588 vielsesseremonier.

Søknadsmassen om inngåelse av ekteskap er på et stabilt nivå fra år til år: Søknadene er fordelt gjennom året med en tydelig sesongtopp i perioden mai til september.

Vielsene har i all hovedsak blitt holdt i Forhandlingssalen. Dette året hadde Bystyrets kontor også en prøveordning der det ble tilbudt to lørdagsvielser på Schøtstuene. Vielsene skjedde utendørs i bakhagen til museet. Dette skjedde i samarbeid med Det hanseatiske museum. Ordningen ble fort fullbooket og ble mottatt positivt. Det fungerte godt med utevielser, men tiltaket ble også vurdert som mer ressurskrevende enn en vanlig lørdag i Magistraten

Det har vært 73 seremonier for par som har valgt Bergen som vigselfestinasjon og har bostedsadresse utenfor kommunen.

11 par har valgt en annen festinasjon for vielsen enn vigselfrommet i Magistraten.

Forretningsutvalget

For perioden 2023-2027 består forretningsutvalget av ordfører og varaordfører, ledere og nestledere i bystyreutvalgene og en representant fra hvert av de øvrige innvalgte partiene.

Forretningsutvalget har ansvar for å legge til rette for å samordne aktiviteter i bystyret og bystyrets organer, og fordele sakene til bystyreutvalgene.

Utvalget har også ansvar for politisk styringssystem og folkevalgtopplæring. Videre har utvalget ansvar for å ivareta arbeidsvilkårene for folkevalgte og ansatte i bystyrets organer.

Forretningsutvalget har møte en gang i uken, møtene annonseres på nett og i avis og er åpne for alle.

Klagenemnden

Klagenemnden behandler klager på enkeltvedtak som treffes av kommunale organer, så langt ikke annet følger særskilt av unntaksbestemmelser.

Klagenemnden har fem faste medlemmer som velges av bystyret, men utvides med to personer ved behandlingen av personaljuridiske saker. Byrådet er faglig sekretariat for klagenemnden i saker som ikke er avgjort av byrådet eller byrådsavdelingene. Bystyrets kontor er faglig sekretariat for klagenemnden i saker hvor det påklagede vedtaket er fattet av byrådet eller byrådsavdelingene.

Klagenemnden hadde ni møter i 2025.

Valgstyret

Bystyret velger medlemmer til valgstyret, som er ansvarlige for å administrere gjennomføringen av kommunestyre- og fylkestingsvalg, stortingsvalg, sametingsvalg og eventuelle folkeavstemninger. Valgstyret har 13 medlemmer som er valgt av bystyret, og ledes av ordføreren.

Valgstyret har ansvaret for å forberede og gjennomføre valget på kommunalt nivå. Valgstyret skal sikre at stemmegivningen og opptellingen foregår korrekt, og at den administrative valggjennomføringen og

eventuelle folkeavstemminger er forsvarlig og lovmessig gjennomført. Valgstyret har også som oppgave å kåre representanter som skal tre inn som varamedlemmer i bystyret.

Valgstyret hadde totalt 19 møter i 2025, og behandlet 84 saker. Valgstyret behandlet blant annet saker om stemmekretser, valglokaler og åpningstider på valgdagen, forhåndsstemmegivningen ved faste stemmelokaler og stemmegivning ved institusjoner og hjemmestemming. Valgstyret avga også en høringsuttalelse vedrørende forslag til endringer i forskrift om valg til Stortinget, fylkesting og kommunestyre (valgforskriften) og forskrift om valg til Sametinget.

Valgdeltakelsen ved stortingsvalget var 82,5% mot 80% ved stortingsvalget i 2021. Landsgjennomsnittet i 2025 var 80%, og Bergen hadde dermed høyere valgdeltakelse enn landsgjennomsnittet. Det ble mottatt ca. 125 600 forhåndsstemmegivninger ved stortingsvalget i 2025 i Bergen. Forhåndsstemmegivningene utgjorde 70,5% av totalt antall stemmegivninger mot 64% i 2021. Valgdeltakelsen ved sametingsvalget var i Sør-Norge valgkrets 67%, og 65% i Bergen.

10. september 2025 godkjente valgstyret protokollen for stortingsvalget 2025. Samevalgstyret godkjente protokoll for sametingsvalget 2025 samme dato.

VALG I BERGEN: I 2025 var det Stortings- og sametingsvalg. Bystyrets kontor har ansvar for å tilrettelegge for at bergenserne skal kunne stemme ved valg, samt opptelling av stemmene. Foto: Andrew M.S. Buller

Kontrollutvalget

Kontrollutvalgets oppgave er å føre løpende kontroll med Bergen kommune på vegne av bystyret. Utvalget skal blant annet påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning, og at det utføres regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Videre kan kontrollutvalget kreve at kommunen legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver.

Kontrollutvalget har et eget sekretariat som er faglig uavhengig i forhold til både administrasjonen og revisjonen. Det er 9 medlemmer og 9 varamedlemmer i kontrollutvalget.

Bergen kommune har en revisjonsordning med konkurranseutsetting av tjenestene. Etter gjennomførte konkurranser i 2024 har kommunen for tiden kontrakter med Deloitte AS for både regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

I 2025 hadde kontrollutvalget 11 møter og behandlet 118 saker. Det ble også behandlet 9 nye revisjonsrapporter. I tillegg ble byrådets oppfølging av 8 tidligere forvaltningsrevisjoner ferdigbehandlet i 2025. Videre mottok kontrollutvalget en rekke orienteringer fra byrådet, Arbeidstilsynet og andre. Det har også blitt gjennomført virksomhetsbesøk hos Eviny, Bergen Havn og Huset.

Detaljerte opplysninger om kontrollutvalgets virksomhet i 2025 fremgår av en egen årsrapport, som ble behandlet i bystyret 18. februar 2026.

Barn og unges representant

I henhold til plan- og bygningsloven § 3-3 skal kommunene etablere en særskilt ordning for å ivareta barn og unges interesser i planleggingen. Bystyret har utpekt SLT-koordinator Endre Buanes som barn og unges representant for bystyreperioden 2023-2027. Representanten skal bidra til at barn og unges interesser blir synliggjort og ivaretatt i plan- og byggesaksbehandlingen, og har rett til å uttale seg i de deler av saksbehandlingen som gjelder dem.

Plan- og bygningsloven, Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging og kommuneplanens areal- og samfunnsdel ligger til grunn for arbeidet.

Viktige målsettinger med ordningen er å påse at plansaker bidrar til trygge og gode oppvekstmiljø, med særlig fokus på tilgjengelig sosial infrastruktur, gode uteoppholdsareal og trafikkssikkerhet. Representanten er også en aktiv pådriver overfor kommunen og private utbyggere for å påse at medvirkning fra barn og unge vurderes og gjennomføres i relevante planprosesser.

Representanten er fast medlem i utvalg for miljø og byutvikling, med tale- og forslagsrett. Det er i 2025 gitt innspill til plansaker ved oppstartsmøter, offentlig høring, i møter med kommunens fagetater og gjennom samarbeid med private forslagsstillere. Representanten har hatt utbredt dialog med representanter fra ulike nærmiljø, kommunens fagmiljøer og samarbeider med Ungdomsrådet.

Eldrerådet

Eldrerådet har hatt 10 møter i 2025. Eldrerådet har behandlet til sammen 42 bystyresaker, samt uttalt seg og bidratt til 8 oppstartsaker eller annet pågående planarbeid.

Representanter fra eldrerådet sitter i brukerråd og styrer knyttet til kommunale og et par private sykehjem. Rådsmedlemmer er også involvert i andre ressursgrupper, paneler og tilsvarende.

Eldrerådet benytter seg av muligheten til å sende forslag og merknader til votering i bystyreutvalgene. Eldrerådet gjennomførte i oktober 2025 Seniorkonferansen. Det er et samarbeid med Høgskulen på Vestlandet. Omtrent 150 seniorer deltok på denne.

Eldrerådet leverer egen årsmelding til bystyret.

Kommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse (KRPF)

Kommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse har hatt 11 møter i 2025 og har behandlet ca 150 saker, det er holdt 3 innlegg under åpen halvtime. Det er sendt 37 forslag til videre behandling i utvalg og bystyre. 13 forslag og merknader er vedtatt i bystyret.

Byråd for kultur, næring og idrett har møtt tre ganger, byråd for eldre, helse og omsorg har møtt to ganger og byrådene for barnevern, sosiale tjenester og mangfold, for finans, for byutvikling og for skole og barnehage har møtt en gang hver

Rådet organiserte i mai en befaringsreise med fokus på universell utforming ved rehabilitering av eldre bygg. Rådet inviterte i august utvalg for miljø og byutvikling på en vandring i sentrum med fokus på universell utforming i gater og åpne byrom.

Kommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse leverer egen årsmelding til bystyret.

Ungdomsrådet

Ungdomsrådet 2023- 2025 har hatt 8 møter i 2025. Rådet har vanligvis 10 møter i året, men grunnet fremskyndet nyvalg høsten 2025, ble de siste to møtene avlyst. Ungdomsrådet 2025-2027 hadde ett møte i 2025. Aktiviteter i ungdomsrådet høsten 2025 var preget av rekruttering, valg og opplæring.

Ungdomsrådet har behandlet til sammen 38 bystyresaker, samt uttalt seg og bidratt til 13 oppstartsaker eller annet pågående planarbeid, heri blant kommunens innsats mot ungdomskriminalitet.

Representanter fra ungdomsrådet har deltatt i 17 prosjekt- og arbeidsgrupper.

Ungdomsrådet leverer egen årsmelding til bystyret.

Bystyrets kontor

Bystyrets kontor har kjerneoppgaver knyttet til administrasjon og drift av bystyret, bystyrets organer, andre folkevalgte organer, samt folkevalgtes rettigheter og plikter. Å arbeide for, og yte service til et politisk ledet system, er det overordnede grunnlaget for bystyrets kontor. Ansatte ved bystyrets kontor gav i 2025 støttetjenester til 10 politiske utvalg/råd i tillegg til bystyret.

Bystyrets kontor har ansvar for å tilrettelegge for ordførerens aktiviteter og representasjon, samt visninger. Bystyrets kontor har også hovedansvaret for den praktiske gjennomføring av valget i Bergen kommune. Stortings- og sametingsvalget 2025 ble gjennomført i henhold til ny valglov og forskrift.

Bystyredirektøren er øverste leder for Bystyrets kontor, og har overordnede budsjett- og personalfullmakter ved kontoret tilsvarende kommunaldirektører i Bergen kommune. Bystyrets kontor hadde 19 årsverk pr. 31.12.2025.

Bystyredirektøren har etablert et utviklingsprogram for å profesjonalisere og modernisere Bystyrets kontor. Bystyrets kontor startet i 2023 prosessen med bygge opp en ny organisasjonsmodell og gjennomgå alle kjerneoppgaver. Viktige satsningsområder har vært og vil fremover være helhetlig ledelse, faglig utvikling av kjerneområdene til Bystyrets kontor, digital transformasjon og medarbeiderskap.

I 2025 ble ny digital møteportal innført for gjennomføring av alle politiske møter. Løsningen vil, i tillegg til å sikre kvalitet i møtene, på sikt frigjøre ressurser ved Bystyrets kontor til andre oppgaver. I løpet av høsten 2025 ble den digitale møteportalen integrert med ny, automatisert streaming-løsning, som ivaretas av Bystyrets kontor.

Bystyrets kontor avgir egen årsmelding til bystyret.

Byombudet

Byombudet er et uavhengig kontrollorgan som skal se til at den kommunale forvaltningen ikke gjør feil eller urett mot den enkelte innbygger. Byombudet har tre stillinger: et byombud og to rådgivere. Byombudet har også ansvar for tilsynsordning for personer med utviklingshemning og nedsatt funksjonsevne.

En viktig del av arbeidet til byombudet er å gi informasjon, råd og veiledning, både når det gjelder klager på behandling av enkeltsaker og spørsmål av mer generell karakter.

Byombudet avgir egen årsmelding til bystyret.

Sekretariat for kontrollutvalg

Kontrollutvalget har et eget sekretariat som er uavhengig av kommunens administrasjon og som er underlagt kontrollutvalget. Kontrollutvalgets sekretariat arbeider ut fra retningslinjer som følger av kommuneloven og fra bestillinger som kontrollutvalget gjør. Sekretariatet er det operative organet til kontrollutvalget, og har som hovedoppgave å påse at saker som blir behandlet av utvalget er forsvarlig utredet og at vedtakene i utvalget blir iverksatt. Sekretariatet består av to fast ansatte.

Kontrollutvalget avgir egen årsmelding til bystyret.

Aktivitetsnøkkeltall

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall saker bystyret	390	447	520	406
Antall saker forretningsutvalget	170	348	428	379
Antall saker kontrollutvalget	50	117	109	118
Antall saker valgstyret	25	79	26	84

Sammenligning med andre kommuner

	Bergen 2024	Bergen 2025	Oslo Trondheim kommune	Stavanger	ASSS uten Oslo	
Prioritet						
Brutto driftsutgifter til funksjon 100 Politisk styring , i kr. pr. innb (B) *)	315	411	299	384	445	371
Brutto driftsutgifter til funksjon 110, Kontroll og revisjon, i kr. pr. innb (B) *)	48	49	108	100	73	69

*) Inflasjonsjustert med deflator

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Regnskap 2024	Justert budsjett 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
Bystyret	60,4	61,0	59,2	-1,2	58,0	2,9
Ungdomsråd	0,8	0,8	0,7	0,0	0,7	0,1
Valget	1,7	29,1	45,0	-10,9	34,2	-5,0
Ombud	1,9	2,8	3,1	-0,3	2,9	-0,1
Revisjon	9,5	11,1	13,0	-2,6	10,4	0,7
Kontrollutvalg	3,9	4,8	4,4	-0,3	4,1	0,7
Administrasjon av Bystyrets organer	26,7	25,3	27,3	-1,3	25,9	-0,6
Eldrerådet/ Råd for personer med funksjonsnedsettelse	1,5	1,5	1,2	0,0	1,2	0,3
Sum	106,4	136,4	153,9	-16,7	137,3	-0,9

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
1-Byrådsleders avdeling	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0
2-Byrådsavdeling for finans	-0,3	0,6	9,6	-8,9	0,8	-0,2
8-Bystyrets organer	105,5	133,8	141,8	-7,3	134,5	-0,7
90-Fellesposter - bykassen	1,2	1,9	2,4	-0,5	1,9	0,0
Sum	106,4	136,4	153,9	-16,7	137,3	-0,9

Kommentar til status økonomi

Bystyrets organer hadde i 2025 et merforbruk på ca. 1,2 mill. Årsaken til avviket knytter seg til merkostnader til valgavvikling.

I hvert valgår tilkommer kostnader som er ukjent når budsjettprosessen starter. En av grunnene til at merforbruket var at det måtte kjøpes nye PC-er som kom med ekstra kostnader knyttet til lisenser, noe som vi ikke betalte for når vi leide PC-ene til midlertidig bruk for valgarbeid ved tidligere valg. Her er det altså to nye kostnader, på PC-er og på lisenser.

Disse PC-ene vil bli gjenbrukt ved valget i 2027, og det vil derfor bli mindre kostnader til innkjøp av PC-er til valget i 2027.

Det ble inngått avtale med Ansattservice om prosjektledelse, både til valggjennomføring og andre utviklingsprosjekt. Disse skulle blant annet koordinere IKT-aktiviteter i forbindelse med valgavvikling, og anskaffelse av ny politisk møteportal, samt styre ressursene som ble brukt i dette arbeidet. Avtalen med Ansattservice ga en merkostnad på ca. to millioner kroner, men dette har sin motpost et annet sted internt i Bergen kommune.

Totalt ble de brukt ca. 5 mill. mer til valget enn budsjettert. Gjennom stram økonomistyring er storparten av denne merkostnaden dekket inn andre steder ved Bystyrets organer.

Status overordnet mål

Målsetting

Bystyret skal fastsette overordnede mål og utvikle langsiktige strategier for hele kommunens virksomhet.

Status måloppnåelse

Bystyret behandlet i 2025 en rekke saker og planer som er bidrag til å oppfylle målsettingen om at «Bystyrets skal fastsette overordnede mål og utvikle langsiktige strategier for hele kommunens virksomhet».

Av viktige saker kan her nevnes:

- Et nystemt Bergen – kommuneplanens samfunnsdel
- Kommuneplanens arealdel KPA 2027 – fastsetting av planprogram
- Prinsippsak om havnevirksomhet og byutvikling på Dokken
- Hovedplan for vannforsyning og hovedplan for avløp og vannmiljø 2024-2033
- Samfunnsplanlegging i bystyreperioden
- Strategi for folkehelsearbeid i Bergen kommune 2025-2030
- Revidering av etisk standard i Bergen kommune
- Rolleforståelse og samspill mellom folkevalgte og ansatte i Bergen kommune
- Handlingsplan mot vold og overgrep i nære relasjoner
- Utvikling av tjenester til barn og unge med psykiske lidelser

Bystyrets kontor skal bidra til et velfungerende lokaldemokrati.

Storings- og sametingsvalget 2025 ble gjennomført i henhold til ny valglov og forskrift. Bergen kommune har et stort og viktig ansvar for å sikre gjennomføring i tråd med valglovens krav til frie, hemmelige og tillitsskapende valg. Valgstyret er ansvarlig for gjennomføringen av valget i kommunen, og bystyrets kontor har hovedansvaret for den praktiske gjennomføringen. Valget i 2025 viste igjen at gjennomføring av et så stort og komplekst arbeid krever stor innsats av hele kommunen og godt samarbeid på tvers av byråds- og bystyresiden.

Et velfungerende lokaldemokrati forutsetter at møtene er tilgjengelig for publikum og presse slik det bla. er forutsatt i kommuneloven. Bystyrets kontor annonserer alle politiske møter i avisen samt på kommunens nettsider. Alle møter i bystyret og andre politiske utvalg har blitt streamet slik at publikum har kunnet følge alle møtene, og følge med på viktige saker over tid, både i det respektive utvalget og i bystyret. I 2025 ble også teksting av politiske møter innført, i forbindelse med innføring av ny streaming-avtale.

Bystyrets kontor arbeider kontinuerlig med å sikre en effektiv og pålitelig gjennomføring av politiske møter, og har utarbeidet et handlingsprogram for 2023-2025 for å sikre kompetanse, rolleforståelse og håndtering av risiko, i samsvar med internasjonale, nasjonale og lokale drivere for endring. Digitalisering er en sentral målsetting og i 2025 ble ny digital møteportal innført for gjennomføring av alle politiske møter, fra høsten 2025 integrert med ny, automatisert streaming-løsning. I denne forbindelse er også ny møtekalender publisert på kommunens nettsider, som også gir innsikt i hvilke forslag og merknader som planlegges fremmet i de respektive møter.

For å bidra til å styrke kvaliteten i kommunens tjenester, skal kontrollutvalget sørge for at det blir gjennomført kontroll og revisjon med hele kommunens virksomhet.

I 2025 har kontrollutvalget arbeidet i tråd med «Plan for kontrollutvalgets virksomhet 2025 – møte og aktivitetsplan». Utvalget har gjennomført 11 møter og behandlet 118 saker. Kontrollutvalget har mottatt 9 nye revisjonsrapporter. Noen av sakene har vært særlig omfattende, blant annet forvaltningsrevisjon av tjenestetilbudet for mennesker med kompliserte diagnoser og sammensatte lidelser, som ble bestilt etter et enstemmig vedtak i bystyret. I tillegg ble byrådets oppfølging av 8 tidligere forvaltningsrevisjoner ferdigbehandlet i 2025. Den mest langvarige og krevende saken som ble avsluttet i 2025, er forvaltningsrevisjon av nedlagte kommunale avfallsdeponier fra 2022. Videre bestilte kontrollutvalget 8 nye forvaltningsrevisjoner og eierskapskontrollen fra planene som er vedtatt av bystyret i juni 2024.

Kontrollutvalget har avgitt uttalelse til kommunens årsregnskap og årsmelding, og ellers behandlet flere saker fra regnskapsrevisor. Videre mottok kontrollutvalget en rekke orienteringer fra byrådet, Arbeidstilsynet og andre. Det har også blitt gjennomført

Årsmelding 2025

Målsetting

Status måloppnåelse

virksomhetsbesøk hos Eviny, Bergen Havn og Huset. Kontrollutvalget regnskap for 2025 viser at alle områder av driften er godt innenfor rammene av vedtatt budsjett.

Med fokus på innbyggernes rettsikkerhet skal byombudet arbeide for at det i den kommunale forvaltning ikke blir gjort urett mot den enkelte.

Byombudet arbeid består i håndtere enkelthenvendelser fra innbyggerne. Kontakten er i hovedsak på telefon og e-post og dersom det er behov for det avsettes tid til fysisk møte. Byombudet er også tilstede på møter mellom innbyggerne og tjenestested. Videre holdes innlegg for kommunens avdelinger og politiske råd og utvalg.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag

Beskrivelse

Statusbeskrivelse

HØP 25-28
Merknad 16.

HØP 25-28 Merknad 16. Høring om sikkerhet på bybane i blandet trafikk I bakgrunn av skadestatistikk for myke trafikanter og varsler fra førere vil det bli avholdt høring om sikkerhet for bybanen i blandet trafikk.

12. november 2025 arrangerte utvalg for miljø og byutvikling høring om bybanesikkerhet. Høringen ble streamet direkte på kommunens nettside.

HØP 25-28
Merknad 17.

HØP 25-28 Merknad 17. Investeringer i nye systemer Bystyret forutsetter at investeringer i nye systemer frigjør ressurser. DigDem innføres i 2025 for den politiske møteaktiviteten, og bystyret ber om at det i forbindelse med revidert budsjett redegjøres for gevinster systemet fører til.

Bystyret bestemte i mai 2022 (sak 143/22) at kommunen skulle anskaffe og ta i bruk en digital løsning for gjennomføring av politiske møter. Hovedformålet var og er å forenkle og effektivisere gjennomføring av politiske møter. Dette handler om å gi de folkevalgte bedre arbeidsbetingelser, gjøre arbeidet for administrasjonen mer effektivt og gi publikum enklere tilgang til saker og beslutningsprosesser. Ny løsning ble anskaffet høsten 2024 og tatt i bruk i de fleste politiske utvalg i januar/februar 2025, og innført i medvirkningsrådene utover høsten 2025.

Gevinster av denne typen endringer kan både handle om reduserte kostnader, spart tid og økt kvalitet. Arbeid med gevinstrealisering pågår. P.t. har gjennomføring av prosjektet bidratt til effektivisering av administrativ tidsbruk. Første målinger av kvalitative gevinster hos brukerne gir klare indikasjoner på at de folkevalgte også opplever løsningen som en forbedring ifm gjennomføring av politiske møter. Integrasjon av ny streamingløsning med Digdem og innføring av ytterligere funksjonalitet i Digdem vil gi flere gevinster, inkludert økonomiske innsparinger, i 2026.

Investeringer

Beløp i mill. kr

Investering	Saksref.	Godkj.vedtak	Totalbudsjett		Vedtatt ferdigår	Estimert ferdigkvartal	Årets budsjett		
			Vedtatt	Totalprognose			Just. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Møllendalsbakken		IA	0,0	-3,8	2031	4.kv. 2031	0,0	0,0	0,0
Renere Havn - Vågen		IA	0,0	0,4	2034	4.kv. 2026	0,0	0,0	0,0
Rådal avfallsdeponi		IA	0,0	-21,0	2030	4.kv. 2030	0,0	0,0	0,0
Sum							0,0	0,0	0,0

16-Administrasjon og fellesfunksjoner

Om tjenesteområdet

Tenesteområdet *Administrasjon og fellesfunksjonar* omfattar dei administrative funksjonane i byrådsavdelingane og tenester som er felles for kommunen som konsern. Byrådsavdeling for finans og Byrådsleiarers avdeling har dei fleste einingane innanfor dette tenesteområdet. Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett har ansvaret for arkivtenesta til kommunen.

Tenesteområdet omfattar elles advokattenester og juridisk bistand, digitalisering og innovasjon, eigedomsforvaltning og utbygging, HR, informasjon, innkjøp, kommunikasjon, samt rekneskap og økonomistyring. Oppfølginga av eigarinteressene til kommunen høyrer også til her.

Viktige begivenheter

Eigedom, byutvikling og investeringsprosjekter

- I 2025 er mellombels løysing for havneverksemnda på Dokken fastsett, og planleggingsarbeidet er satt i gang. Flyttinga er ein føresetnad for å kunne frigjere areal til byutvikling, og legg grunnlaget for vidare utvikling av området.
- Fleire større byggje- og rehabiliteringsprosjekt er ferdigstilte i løpet av året, mellom anna Garnes ungdomsskule og Garnes ungdomsskule svømmehall, Alvøen idrettshall, Petedalsmyra bufellesskap, rehabiliteringa av Melkeplassen barnehage, Steinsvikkroken bufellesskap og Kulturhuset Danckert Krohn. Seks bustadbygg er også oppgraderte med sprinkleranlegg og varslingsystem med melding direkte til brannvesenet.
- Det er kjøpt 50 bustader til store barnefamiljar og flyktningar.
- Fleire ombyggingsprosjekt er gjennomførte, mellom anna utviding og modernisering av personalbase og fellesareal i Bjørnsonsgate 4, etablering av nytt bufellesskap i Professor Dahls gate 32 og oppgradering av bufellesskapa i Svaneviksveien og Øvre Fantoftåsen. Seks bustadbygg er også oppgraderte med sprinkleranlegg og varslingsystem med melding direkte til brannvesenet.
- Fleire fagmiljø innan bygg- og eigedomsområdet er samla for å styrkje kompetansemiljøa og redusere kommunen sin samla arealbruk. Samstundes er reinhaldstenesta samla i éi organisering, og det er fastsett ein revidert standard for reinhald.

Digitalisering, teknologi og anskaffingar

- Bergen kommune har i 2025 arbeidd vidare med HØI-prosjektet, som skal erstatte kommunen sine system for økonomi, HR, løn og innkjøp.
- Det er gjennomført konkurranse og valt nytt system for konkurranse- og kontraktsadministrasjon. Systemet vert teke i bruk i 2026 og skal bidra til meir effektiv gjennomføring og oppfølging av anskaffingar.
- Kommunen har gjennomført anskaffing av ny integrasjonsplattform for IT-system og inngått ny avtale om Microsoft-lisensar. Det er òg kunngjort konkurranse om ny avtale for datatenester og internett.
- Saks- og arkivsystemet er oppgradert og tilrettelagt for bruk av ny funksjonalitet basert på kunstig intelligens. Det er etablert ei samhandlingsarena mellom byrådsavdelingane for arbeid med kunstig intelligens i kommunen.

- Prosjektet for digitale inkluderingsdagar er starta opp i samarbeid med fleire offentlege aktørar og med støtte frå Digitaliseringsdirektoratet. Målet er å gjere digitale tenester meir tilgjengelege for innbyggjarane.
- Arbeidet med meir sirkulære anskaffingar er vidareført, gjennom blant anna prosjektet *Kapasitetsbygging for sirkulære løft i anskaffingar*, finansiert av Miljødirektoratet. Nye avtalar for mellom anna møblar og leige og vask av uniformer til helsepersonell legg til rette for meir ombruk og meir sirkulære løysingar i kommunen sine anskaffingar.

Byrådet

- Barnehage- og skulebyråd Daniel C. E. Hägglund fekk innvilga permisjon frå 6. mars 2025. Christian Haugen vart utnemnd som byråd for barnehage og skule same dag.
- Byutviklingsbyråd Christine Kahrs valde å fråtre 4. april 2025. Eivind K. Nævdal-Bolstad vart utnemnd til ny byråd for byutvikling og byrådet vart konstituert på nytt.
- Barnehage- og skulebyråd Christian Haugen valde å tre frå 7. mai 2025. Byrådet Meyer vart konstituert og fullmaktene for skule og barnehage vart tildelt finansbyråd Jacob Mæhle. Byrådet Meyer var då sett saman av byrådsleiar og fem byrårar.
- 15. mai 2025 vart Daniel C. E. Hägglund utnemnd som ny byråd for barnehage og skule og byrådet vart konstituert på nytt.
- Finansbyråd Jacob Mæhle valde å fråtre 3. november 2025. Eirik Tenfjord vart utnemnd til ny byråd for finans, og byrådet vart konstituert på nytt.

BYRÅDET I BERGEN: Fv. Daniel Hägglund (FrP), Eirik Tenfjord (H), Marte Monstad (FrP), Christine B. Meyer (H), Reidar Digranes (Sp), Charlotte Spurkeland (H) og Eivind Nævdal-Bolstad (H). Bilde: Andrew M.S. Buller

Lokaldemokrati, samfunnsutvikling og internasjonalt arbeid

- Kommuneplanens samfunnsdel, “Et nystemt Bergen”, vart lagt ut på høyring og offentlig ettersyn våren 2025. I høyringa kom det inn 110 skriftlege fråsegn og teikningar frå 38 barnehageborn. Det kom òg innspel frå 256 innbyggjarar som tok del på arrangement kor dei kunne medverke. Det vart halde eigne arrangement for ungdom og studentar. Frå arbeidet med planen er det laga ein [rapport om medverkinga](#).
- [Et nystemt Bergen - kommuneplanens samfunnsdel](#) vart vedteken av Bergen bystyre 24. september 2025 i sak 283/25. Planen handlar om korleis heile bergenssamfunnet skal utviklast, og er difor utviklingsplanen for heile Bergen. Samfunnsdelen skal leggjast til grunn for verksemda til kommunen og når arealdelen til kommuneplanen og samfunnsplanar vert utarbeidde.
- Sak om [samfunnsplanlegging i bystyreperioden](#) vart vedtatt av Bergen bystyre i møtet 27. mai 2025 i sak 161/25. Med saka vedtok bystyret [revidert plansystem for samfunnsplanlegging i kommunen](#) og [innretning av planarbeid i bystyreperioden](#), i tråd med [planstrategien](#) som blei vedtatt hausten 2024.
- Byrådet vedtok 26.juni 2025 [revidert planinstruks](#) for arbeid med tematisk samfunnsplanlegging, i tråd med revidert plansystem.
- Handlings- og økonomiplan 2026–2029 har fått eit nytt sentralt kapittel, [Fra mål til handling](#). Kapittelet fortel om korleis samfunnsdelen til kommuneplanen vert følgd opp. Du finn òg eit oversyn over pågåande og prioritert planarbeid det komande året.
- Styret i Vest-Norges Brüsselkontor AS tilsette Audun Lysbakken som ny direktør. Rekrutteringsprosessen vart leia av byrådsleiaren på vegne av styret.
- Byrådet [reviderte internasjonal plan](#) mai 2025. Bystyret vedtok utkast til samarbeidsavtalar med [Lviv](#) og [Hebron](#) i juni 2025.

GIR RETNING: Et nystemt Bergen - kommuneplanens samfunnsdel (KPS) vart vedteken av Bergen bystyre 24. september. Planen handlar om korleis heile bergenssamfunnet skal utviklast, og er difor utviklingsplanen for heile Bergen. Bilde: Sverre Hjørnevik

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Helårsvirkning av realendringer i årets budsjett			
Økte utgifter til kontingenter på arbeidsgiverområdet	1 589	1 589	0 Utgiftsøkningen som følge av oppjustert sats for KS-kontingenten 2024, samt endring i antall ansatte i kommunen, er innarbeidet i rammen.
Sum	1 589	1 589	0
Tilpasning til aktivitetsnivå			
EBE - Justering av FDV-ramme for endringer i byggporteføljen	-31	-31	0 Endringen er innarbeidet i vedlikeholdsplanen til Etat for bygg og eiendom
Bortfall av inntekt fra oppfølging av investeringsprosjekter	2 000	2 000	0 Budsjettet ble fordelt ut til driftsavdeling i Vedtatt budsjett 2025.
EBE - Strømsparingstiltak i kommunale bygg	1 800	1 800	0 Reduksjon i energiforbruk ble målt til 11,6% i 2025 sammenlignet med 2019 (referansenivået). Det er ikke mulig å tallfeste besparelsen i kroner, fordi det ikke er mulig å skille effekt av strømsparing fra effekt av energieffektivisering.
Sum	3 769	3 769	0
Nye tiltak			
Økte utgifter til service- og driftsavtaler for IT-infrastruktur	4 071	4 071	0 Økte utgifter løper i samsvar med oppjusteringen av budsjettet
Økte utgifter til drift av fagsystemer	1 600	1 600	0 Økte utgifter løper i samsvar med oppjusteringen av budsjettet
Økte lisensutgifter til drift av kommunens IT-infrastruktur	8 443	8 443	0 Økte utgifter løper i samsvar med oppjusteringen av budsjettet
Driftskonsekvenser digitaliseringsprosjekter	225	225	0 Økt digitalisering, i tillegg til kravene om digitalisering og lovkrav til denne, medfører økt ressurs- og kompetansebehov. Dette gjelder for alle byrådsavdelingene, etatene og enheter. Summen av dette medfører høyere kostnader. I tillegg er også digitaliseringsområdet gjenstand for høy prisvekst siste årene, noe som medfører større driftskonsekvenser for digitaliseringsprosjektene.
Sum	14 339	14 339	0
Nye engangstiltak			
Nytt HR- og økonomisystem - driftskonsekvenser	10 500	10 500	0 HØI-prosjektet skal planlegge, utarbeide og gjennomføre anskaffelser av ny økonomi-, lønns-, HR- og innkjøpsløsning. I tillegg skal prosjektet anskaffe en integrasjonsplattform. Publisering av alle fem anskaffelsene er planlagt i 2025. Prosjektet skal også, sammen med valgte

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
			leverandører, planlegge og gjennomføre implementering av de nye løsningene. Implementeringsarbeidet starter i 2026. Konkurransen knyttet til ny integrasjonsplattform ble publisert i henhold til planen i 3. juli 2025. Kontrakten ble signert i desember 2025. Konkurransene for ny økonomi-, lønns- og HR-løsning ble publisert i 3. tertial. Ved årsskiftet er det kun innkjøpsløsningen som ikke er publisert, der det fremdeles pågår noe arbeid med konkurransegrunnlaget. Denne konkurransen vil publiseres medio januar 2026. Prosjektet har en stram tidsplan og er noen uker bak opprinnelig plan. Det pågår løpende vurdering av ressursbehovet i prosjektet.
Ny avtale mobilabbonnement for Bergen kommune	3 000	3 000	0 Avtale for mobilabbonnement i kommunen er en i dag en del av telekomavtale (data- og telekommunikasjon, DT). Det ble i konseptfasen for ny data- og telekommunikasjonsavtale vurdert at avtale for mobilabbonnement skulle gjennomføres som egen separat avtale. Prosjektet ble forsinket i oppstarten da det er flere av fagressursene som benyttes for også i prosjekt for DT og kontaktsenter. Prosjektet er i fase med slutføring av konkurransegrunnlag, og det forventes at konkurransegjennomføring slutføres i første kvartal 2026. Implementering for nye mobilabbonnement blir tentativt 2.kvartal 2026. Ubrukte midler i 2025 er fondsavsatt til 2026.
Utskifting av nettverkskomponenter på Bergen kommunes kontorlokasjoner	14 800	14 800	0 Tiltaket er gjennomført. Midlene er benyttet i sin helhet i 2025.
Overføre besøksterminaler/digital resepsjon til ny avtale	500	54	446 Engangstiltaket er gjennomført. Besøksterminaler/digital resepsjon er overført til ny skytjenesteavtale. I 2025 er det kun brukt kr. 54 180 av de avsatte midlene på kr 500 000. Den lave bruken skyldes at prosjektet i hovedsak ble gjennomført i 2024. Ubrukte midler er trukket inn.
Ny avtale for datatjenester og internett for Bergen kommune	5 300	5 300	0 Prosjektet skal inngå ny avtale om datatjenester og Internett for alle lokasjoner i Bergen kommune. Samtidig skal nettverksutstyret skiftes ut slik at det legger til rette for nyere teknologi og kapasitet tilpasset dagens behov. Som følge av redusert kapasitet både i kommunens digitaliseringsmiljøer og hos innkjøps faglige ressurser, er prosjektet forsinket sammenliknet mot opprinnelig tidsplan. Prosjektet er midt i anskaffelsesfasen. Hoveddelen av tredje tertial er gått med til tilbudsevaluering og forhandlinger med

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
			leverandører. Prosjektet forventer kontraktsgenerering tidlig i 2026. Ubrukte midler i 2025 er fondsavsatt til 2026.
Anskaffelse av ny IKT-løsning for kontaktsenter	1 200	1 200	0 Prosjektet, som skal anskaffe ny IKT-løsning for kontaktsenter, er forsinket sammenlignet med opprinnelig tidsplan som følge av uplanlagt fravær for sentrale prosjektpersoner. Prosjektet benytter ekstern anskaffelsesfaglig bistand, noe som ytterligere har forsinket fremdriften. Kontrakt er nå signert. Overgang til ny løsning med teknisk implementering og opplæring av brukere blir mindre enn prosjektplanen opprinnelig har tatt høyde for, og prosjektet kan derfor ta igjen noe av den tapte fremdriften. Dette arbeidet starter i første kvartal 2026. Ubrukte midler i 2025 er fondsavsatt til 2026.
Sum	35 300	34 854	446
Effektivisering			
EBE - Ytterligere 10 % reduksjon i energiforbruk i kommunale bygg	-178	-178	0 Reduksjon i energiforbruk ble målt til 11,6% i 2025 sammenlignet med 2019 (referansenivået). Det er ikke mulig å tallfeste besparelsen i kroner, fordi det ikke er mulig å skille effekt av strømsparing fra effekt av energieffektivisering.
Budsjettreduksjon Bergen byarkiv	-1 250	-1 250	0 Realisert i tråd med budsjettvedtak.
Redusere bemanning i Etat for boligforvaltning med 0,5 årsverk	-500	-500	0 Ansatt som sluttet ved nyttår vil ikke bli erstattet, og oppgavene er fordelt ut i avdelingen.
Budsjettreduksjon / omdisponeringer BNKI nivå 1	-600	-600	0 Realisert i tråd med budsjettvedtak.
Redusere bilutgifter i Etat for bygg og eiendom	-2 100	0	-2 100 Tiltaket har ikke latt seg realisere og har derfor blitt saldert over etatens ordinære drift i 2025
Redusere lisensutgifter i Etat for bygg og eiendom	-1 900	-1 900	0 Nedtrekket er realisert og innarbeidet i årsbudsjettet til etaten
Redusere FDV-utgifter gjennom økt salg av eiendom	-500	0	-500 Tiltaket har ikke latt seg realisere gjennom økt salg av eiendom, og har derfor blitt saldert over etatens ordinære drift i 2025
Sum	-7 028	-4 428	-2 600
Kutt			
Avslutte medlemskap i Nasjonalt program for leverandørutvikling	-250	-250	0 Medlemskapet er avsluttet
Kurs, seminar og reiser	-364	-364	0 Innsparingskrav knyttet til kurs, seminar og reiser er innarbeidet i ramme.
Kutte stillinger på Byrådsavdeling for byutvikling	-3 000	-3 000	0 Stillingene er varig inndratt og blir ikke besatt.
Si opp Bergen kommunes avtale med NHH om støtte til DIG-senteret	-1 500	-1 500	0 Avtalen om støtte til DIG-senteret ved NHH er sagt opp, og utgiftene har bortfalt med virkning for hele 2025
Ikke erstatte vakante stillinger i Etat for bygg og eiendom	-3 000	-3 000	0 Tiltaket er innarbeidet i etatens årsbudsjett, hvor budsjetter for vakante stillinger ble tatt ut.

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Redusere staben i Innkjøp konsern med ett årsverk	-1 100	-1 100	0 Staben er redusert med ett årsverk.
Tilskudd til FN-sambandet - Internasjonal uke utgår	-167	-167	0 Det faste årlige tilskuddet til FN-sambandet - Internasjonal uke utgår fra og med 2025.
Videreføring av restriktiv praksis for kurs, konferanser og reiser i BBSM	-200	-200	0 Tiltaket er realisert gjennom restriktiv praksis for kurs, konferanse og reiser.
Ikke erstatte medarbeidere som har sluttet i Seksjon for digital transformasjon	-3 100	-3 100	0 Tiltaket er gjennomført, medarbeiderne har ikke blitt erstattet.
Redusere utgifter til kurs og kompetanse i Etat for bygg og eiendom	-1 000	-1 000	0 Budsjettet for kurs er redusert i 2025 sammenstilt med 2024.
Kutte budsjett til konsulenttjenester i Seksjon for administrasjon	-500	-500	0 Budsjettet er nedjustert
Redusere staben i Økonomi konsern med ett årsverk	-1 000	-1 000	0 Staben er redusert med ett årsverk
Budsjettreduksjon Bergen byarkiv	-1 250	-1 250	0 Realisert i tråd med budsjettvedtak.
Reduserte administrative funksjoner i Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	-13 400	-13 400	0 Reduksjonen er gjennomført med helårsvirkning i 2025.
Budsjettreduksjon / omdisponeringer BNKI nivå 1	-3 600	-3 600	0 Realisert i tråd med budsjettvedtak.
Kutt i administrasjon i Byrådsavdeling for barnehage og skole	-6 000	-6 000	0 Kutt i administrasjonen på 6 millioner kroner ble håndtert av avdelingen sentralt og i etatadministrasjonene.
Reduserte administrative utgifter i BBSM	-500	-500	0 Tiltaket er gjennomført som følge av vakante stillinger.
Restriktiv ansettelesespolitikk i BBSM	-5 000	-5 000	0 Tiltaket er gjennomført som følge av vakante stillinger.
Redusere avsetning til mangfoldsmidler i HR konsern	-1 200	-1 200	0 Budsjettkuttet er innarbeidet i rammen og den søkbare potten til mangfoldsmidler utgår fra og med 2025.
Sum	-46 131	-46 131	0
Inntektsendringer			
Øke inntekter fra toaletter og parkering i Etat for bygg og eiendom	-500	0	-500 Tiltaket har ikke latt seg realisere gjennom økte inntekter, og har derfor blitt saldert over etatens ordinære drift i 2025
Sum	-500	0	-500
Sum tiltak	1 338	3 993	-2 654

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Nye engangstiltak			
Finansiering av ombruksavdelingen	500	500	0 Finansiering av ombruksavdelingen bevilget i 2. tertialrapport. Beløpet er innarbeidet i avdelingens budsjettamme.
Nytt HR- og økonomisystem - øke ramme på driftsmidler og	2 600	2 600	0 HØI-prosjektet skal planlegge, utarbeide og gjennomføre anskaffelser av nye ny

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
nedjustere ramme på investeringsmidler			økonomi-, lønns-, HR- og innkjøpsløsning. I tillegg skal prosjektet anskaffe en integrasjonsplattform. Publisering av alle fem anskaffelsene er planlagt i 2025. Prosjektet skal også, sammen med valgte leverandører, planlegge og gjennomføre implementering av de nye løsningene. Implementeringsarbeidet starter i 2026. Konkurransen knyttet til ny integrasjonsplattform ble publisert i henhold til planen i 3. juli 2025. Kontrakten ble signert i desember 2025. Konkurransene for ny økonomi-, lønns- og HR-løsning ble publisert i 3. tertial. Ved årsskiftet er det kun innkjøpsløsningen som ikke er publisert, der det fremdeles pågår noe arbeid med konkurransegrunnlaget. Denne konkurransen vil publiseres medio januar 2026. Prosjektet har en stram tidsplan og er noen uker bak opprinnelig plan. Det pågår løpende vurdering av ressursbehovet i prosjektet. Ubrukte midler i 2025 er fondsavsatt til 2026.
Sum	3 100	3 100	0
Tilpasning til aktivitetsnivå			
Overføring av besøksterminaler til ny avtale - ubrukte midler trekkes inn	-446	-446	0 Ubrukte midler er trukket inn.
Krav om innrulleringen av mobile enheter av sikkerhetsmessige grunner	600	600	0 Midlene er benyttet til å dekke kostnader knyttet til sikkerhet for mobile enheter.
Ettergodtgjøring folkevalgte	1 000	1 000	0 Merutgifter knyttet til ettergodtgjøring i henhold til «Forskrift om folkevalgtes rett til godtgjøring og velferdsgoder i Bergen kommune», samt differansen mellom godtgjørelse og refusjoner ved lovbestemte permisjoner, er innarbeidet i rammen.
Økte utgifter til kontingenter på arbeidsgiverområdet	200	200	0 Utgiftsøkningen som følge av oppjustert sats for KS-kontingenten 2025, samt endring i antall ansatte i kommunen, er innarbeidet i rammen.
Økte utgifter til kontingenter på arbeidsgiverområdet	1 157	1 157	0 Utgiftsøkningen som følge av oppjustert sats for KS-kontingenten 2025, samt endring i antall ansatte i kommunen, er innarbeidet i rammen.
Sum	2 511	2 511	0
Kutt			
Vakante stillinger og restriktiv ansettelsespolitikk	-320	-320	0 Tiltaket er innfridd. Avdelingen har hatt restriktiv ansettelsespolitikk, og lav bruk av vikarer i vakante stillinger.
Sum	-320	-320	0
Effektivisering			
Senter for digital sikkerhet - ubrukte midler trekkes inn	-1 418	-1 418	0 Restmidlene er trukket inn for 2025
Sum	-1 418	-1 418	0

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Sum tiltak	3 873	3 873	0

Utvikling og utfordringer

Eigedomsfeltet

Kommunen arbeider med å styrkje den samla eigedomsforvaltninga og prioritere eigedomsporteføljen meir heilskapleg. Det er særleg lagt vekt på kostnadseffektivitet og betre utnytting av eksisterande bygg. Dette inneber mellom anna å vurdere bruk, kapasitet og behov på tvers av sektorar, for å sikre at eigedomsressursane i større grad blir nytta effektivt.

Som del av dette arbeidet er det gjennomført organisatoriske endringar for å samle fagmiljø, styrkje kompetansen og redusere arealbruk. Dette legg til rette for meir effektiv drift, men inneber òg omstilling i organisasjonen og krev tett oppfølging. I 2025 er det arbeidd med å førebu implementering av samling av reinhaldstenesta og innføring av ny reinhaldsstandard, som gradvis vil bli innført i 2026.

Samtidig arbeider kommunen målretta med å redusere kostnadsnivået i investeringsporteføljen. I 2025 er det mellom anna henta inn samanlikningstal frå andre storbyar for bygging av omsorgsbustader og barnehagar. Det er og sett særleg merksemd på kommunen sine egne krav og retningslinjer i byggeprosjekt. Målet er å forenkle krava og sikre at dei står i forhold til nytta gjennom heile levetida til bygga. Dette arbeidet fortsett i 2026.

Kommunen forvaltar ein omfattande bustadmasse med aukande behov for vedlikehald og oppgradering. Det er gjennomført fleire tiltak for å styrkje vedlikehald og energieffektivisering, men det vil vere behov for investeringar i åra framover. Samtidig vil statlege krav kunne gjere oppgraderingane meir kostnadskrevjande og utfordre gjennomføringsevna. Endringar i regelverket for meirverdiavgiftskompensasjon kan òg på sikt gjere det meir krevjande å finansiere drift og vedlikehald innanfor eksisterande rammer. Samtidig bidreg låg tomgang i bustadmassen positivt til økonomien. Kommunen har eit mål om at tomgang ikkje skal vere meir enn 2 prosent av leigeinntektene. Resultatet for 2025 blei 1,61 prosent.

Innkjøpsfeltet

På innkjøpsfeltet har det i 2025 vore fokus på effektivitet og kostnadseffektivitet. Eitt av tiltaka er å betre systemet for innkjøpsanalyse og datakvalitet. Ein har og hatt fokus på å følge opp avtalene ved å sjå på avtalelojalitet, rett bruk av avtalene, og kontrollert priser. Dette er viktig for å sikre god økonomistyring og for å kunne identifisere tiltak som gir meir effektiv ressursbruk.

Etterspurnaden etter innkjøpsfagleg kompetanse er høg, medan kapasiteten er begrensa. Dette har ført til auka bruk av eksterne rådgivara. Det synleggjer behovet for å styrkje kompetansen og utvikle betre verktøy og rettleiing i organisasjonen. Det er difor gjort grep for å auke effektiviteten på innkjøpsfeltet gjennom året. Byrådet har difor og vald å auke kapasiteten på innkjøpsfeltet i budsjett for 2026, for å redusere behovet for eksterne rådgivarar.

Digitalisering

Digitaliseringa av kommunen skjer i eit landskap prega av rask teknologisk utvikling og endringar i regelverk. Dette stiller store krav til prioritering, samordning og gjennomføring. Den samla porteføljen av digitaliseringsprosjekt er omfattande, og omfattar òg fleire store investeringar og anskaffingar som vil

påverke store delar av organisasjonen i åra framover. Dette gjeld mellom anna utvikling og innføring av nye felles systemløyningar innan økonomi, løn og HR, samt modernisering av den digitale grunnmuren.

Desse prosjekta er komplekse, krev betydelege ressursar og stiller høge krav til styring og gjennomføring for å sikre gevinstrealisering og redusere risiko. Samstundes har kunstig intelligens blitt ein meir integrert del av kommunen sine system og arbeidsprosessar. Dette gir nye moglegheiter, men reiser òg spørsmål knytt til risiko, etikk og konsekvensar for tenestene. Arbeidet med digital tryggleik og beredskap har auka merksemd.

Byrådet

Sekretariatet la til rette for 64 møte i byrådet og eit tilsvarande tal byrådkonferansar. Byrådet fatta vedtak i 298 saker og innstilte til bystyreutval eller bystyret i 272 saker.

Sentralt kommunikasjonsarbeid

Etter Kommuneleva skal kommunen informere aktivt om verksemda si. Kommunikasjonsoppdraget er òg forankra i anna regelverk som språklova og forskrift om universell utforming av informasjons- og kommunikasjonsteknologi. Seksjon kommunikasjon har i 2025 hatt ei sentral rolle med å gjere arbeidet til kommunen synleg. Seksjonen har sikra at innbyggjarane får lovpålagd informasjon som er tydeleg og tilgjengeleg.

Gjennom året har seksjonen gitt kommunikasjonsfagleg støtte til omstillingsarbeidet og nærværprosjektet. Retningslinjer, kurs og rettleiarar er utvikla for å sikre ein heilskapleg praksis og betre kvalitet i kommunikasjonen med bergensarane.

Stortingsvalet hausten 2025 var ei prioritert informasjonsoppgåve. Arbeidet vart gjennomført i nært samarbeid med Bystyrets kontor. Informasjonen om valet på nettsidene til kommunen hadde høg trafikk, særleg informasjon om korleis du går fram for å røyste.

I 2025 vart òg kommunikasjonsarbeidet om samfunnsdelen til kommunen ei viktig oppgåve. Kommunen hadde omfattande aktivitetar kor innbyggjarane kunne medverke. Det vart òg arbeidd med å få planen rulla ut internt i organisasjonen.

Lokala til Innbyggjerservice er bygde om for å betre personvernet og fremme digital inkludering. Kommunen har òg testa bruk av generativ kunstig intelligens i samtalerobot (chatbot) som eit ledd i arbeidet med å effektivisere tenestene.

I budsjettet for 2025 vart det fatta eit vedtak om å gjennomgå kommunikasjonsfeltet på sentralt nivå i byrådsavdelingane. Målet var å få til ei meir effektiv og føremålstenleg organisering av ressursane og varig innsparing, jf. byrådssak 1234/25. Arbeidet med omstillinga vart fullført i 2025. Ny organisering tok til å gjelde frå 1. januar 2026.

HR-området og arbeidsgivarfeltet

Nærværprosjektet

Nærværprosjektet er ei viktig satsing for byrådet. Hovudmålet er å leggje til rette for eit varig høgare nærvær i kommunen. Prosjektet var i utgangspunkt tenkt som eit toårig prosjekt. Det er no forlenga i vedtatt budsjett for 2026 med nye 18 månader.

2025 var det andre året i prosjektperioden. Prosjektet fekk ein ekstra medarbeidar dette i året i tillegg til prosjektleiar. Prosjektet gir leiarar og organisasjonen som heilskap betre verktøy og system for å auke nærværet. Prosjektet har seks fokusområde: sjukmelde, nærvær, HMS, kvinnehelse, livsfase og oppfølging i særskilde etatar.

Prosjektet gjennomført i 2025 ein temakveld om overgangsalderen. Det vart gjennomført eit webinar om "Arbeidsmiljøpakka", "Når ansatt sliter psykisk" og "Slik kan rask psykisk helsehjelp gjøre en forskjell". I ein eigen webinarbank finn du alle opptaka frå webinarane til prosjektet. Prosjektet har òg lansert ein eigen rettleiar for tilsette og leiarar om korleis dei kan legge til rette og tilpasse i ulike fasar av livet.

Kvar månad har prosjektet gitt ut nyheitsbrev med døme på godt nærværarbeid i einingane, oppdatering på sjukefråværsdata og informasjon om aktivitetane i prosjektet. Nyheitsbrevet har vore sendt ut til alle leiarar i kommunen og andre som har vald å abonnere på det.

I 2025-budsjettet vart det løyvd fem millionar kroner til eit eige nærværprosjekt for barnehagane. I dette prosjektet er det tilsett fire prosjektmedarbeidarar. Dei har bidratt med leiarstøtte, utvikling og gjennomføring av tiltak for å få ned sjukefråværet. Dessutan har dei bidratt med støtte til arbeidet med HMS, arbeidsmiljøgrupper og utvikling av verktøy for å ta hand om emosjonell belastning.

Etikk og varsling

Etikk er ein berebjelke for kommunen både som tenesteytar og som arbeidsgivar. Etisk standard er det styrande dokumentet for dette området. Revidert etisk standard vart vedteken i bystyret i februar 2025.

Bergen kommune ønskjer at tilsette skal seie frå. Kommunen skal ha eit godt klima for å ytre seg. Ei partsamansett arbeidsgruppe har i 2025 arbeidd med å revidere kommunens varslingsrutinar. Arbeidet har vore på høyring i byrådsavdelingane. Dei vart drøfta i informasjons- og drøftingsmøte med organisasjonane i desember 2025.

Hendingar, enkeltsaker, politiske avgjerder og medieinnlegg hausten 2025 har sådd tvil om varslingsordninga til kommunen. Varsling og ytringsklima er eit viktig og komplekst tema. Det er avgjerande at Bergen kommune har ordningar folk har tillit til. Kommunen vil arbeide målretta vidare med politisk forankring av overordna varslingsstruktur og kvalitetsorientert arbeid med ytringsklima, ytringsforståing, leiing og rolleklarheit.

Helse, miljø og tryggleik

Kontrollutvalet bestilte hausten 2023 ein forvaltningsrevisjon om førebygging av sjukefråvær i Bergen kommune. Bystyret behandla rapporten i mars 2025. Hovudkonklusjonen er at kommunen har dei fleste system og rutinar på plass. Det vert lagt rette for systematisk arbeid med å førebyggje sjukefråvær.

System og rutinar er i hovudsak godt kjende og brukte, men rapporten peiker òg på fleire punkt som kan betrast. Særleg gjeld det kunnskap om system og roller ute i organisasjonen, og trongen for betre opplæring.

HR konsern arbeider med å forenkle og tydeleggjere roller og oppgåver innan systematisk HMS-arbeid i kommunen. God og tilpassa rettleiing til leiarar, arbeidsmiljøgrupper og hovudverneombod er prioritert.

Systematisk HMS er òg ein viktig faktor i nærværarbeidet, og HR konsern følgjer prosjektet tett.

Behov for å utvikle leiarane

Høg takt på endringar i samfunnet, omstillingar, krevjande økonomi, utfordringar med å rekruttere stiller stadig høgare krav til dei som er leiarar i kommunen. I tillegg kjem trongen for å utvikle både tenestene og korleis vi jobbar.

Leiarutviklingsprogrammet vart lansert 2024 og våren 2025. Målet med programmet er å få til ein god og heilskapleg leiarpraksis. Det skal gjerast gjennom ei systematisk opplæring av nye leiarar. Alle leiarar i verksemda skal få praktisk trening og utvikle dugleiken og kompetansen sin. Programmet er bygd på innsikt og behov frå brukarane. Dessutan er gjeldande kunnskap og teori frå leiingsområdet tatt med.

Trong for å endre og omstille

Kommunen har vore i ein krevjande økonomisk situasjon. Alle delar av organisasjonen har i ulik grad vore prega av omstilling og effektivisering i 2025.

Kommunen har eit mål om å vere ein profesjonell og einskapleg arbeidsgivar i krevjande omstillingsprosessar. Byrådsleiars avdeling har gjort eit omfattande arbeid med å revidere styrande dokument om omstilling.

I 2025 vart det òg etablert ein sentral koordinerande funksjon for å sikre lik og korrekt behandling av overtalige, jf. byråds sak 1011/25. I tillegg har HR- og arbeidsgivarfeltet gitt råd i gjennomføringa av omstillingsprosessar. Dette er med på å sikre eit forsvarleg arbeidsmiljø og sjå til at rettar og plikter i tråd med lov- og avtaleverk er tekne vare på.

HR-system og styringsdata

Leverandøren kommunen har av kjernesystem på HR-området har varsla at levetida til dagens system går mot slutten. Difor må Bergen kommune ha tak i nye system. Det er sett ned eit tverrgåande prosjekt innan fagområda HR, økonomi og innkjøp. I 2025 har prosjektet arbeidd med å finne ut kva slags system som vil dekke behovet kommunen har i framtida. Systembyttet vil ha mykje å seie for organisasjonsutviklinga i kommunen.

Det er også behov for å vidareutvikle andre HR-system i kommunen, som løysingane for ressursstyring og planlegging av turnus.

Styringsdata er viktig for å kunne ta informerte avgjerder og betre HR-prosessane. Bergen kommune har vidareutvikla verktøyet HR-dashbord for leiarar i 2025. Resultattavla inneheld viktige nøkkeltal og styringsdata på HR-feltet. Oversikta gjer arbeidet enklare for både leiarar og HR-medarbeidarar.

KS Kunnskap er den nye kurs- og kompetanseportalen som KS leverer til kommunesektoren. Verktøyet legg til rette for å dele kunnskap internt og mellom kommunane. Arbeidet med å få på plass den nye portalen pågår i heile organisasjonen. KS Kunnskap kjem til lansering første kvartal 2026.

Bedriftshelsetenesta

Bedriftshelsetenesta hjelper byrådsavdelingane og einingane i kommunen med å skape eit trygt arbeidsmiljø som fremmer ei god arbeidshelse. Talet på førespurnadar til tenesta er på same nivå som i 2024. Førebyggjande arbeid er ein nøkkelfaktor for å fremje god arbeidshelse. Avdelinga deltek difor aktivitet mellom anna i nærværprosjektet.

Arbeidstilsynet krev at bedriftshelsetenesta har ei omfattande deltaking når avdelingar har tilsyn og kor spesifikke pålegg må innfriast. Dette har vore eit prioritert arbeid i 2025.

Tenesta vart i 2025 godkjend av Arbeidstilsynet for fem nye år.

Kommuneadvokaten

Kontoret til kommuneadvokaten har levert juridisk bistand og advokattenester til heile den kommunale organisasjonen. Kontor har hatt eit breitt tilfang av saker, både om offentlegrettslege og privatrettslege spørsmål.

Kommuneadvokaten er prosessfullmektig i tvistar for domstolane og barneverns- og helsenemnda. Kontoret har òg levert juridiske rådgivingstenester av monaleg omfang til byrådsavdelingar og underliggjande einingar. Fire årsverk er knytta til å behandle tvangssaker etter lova om barnevernstenester. Ni årsverk er knytta til rådgiving og prosessoppdrag på andre rettsområde. Tvangsinngrep etter barnevernlova og helse- og omsorgstenestelova vert først behandla i barneverns- og helsenemnda. I 2025 mottok kontoret omlag 120 saker om tvangsinngrep. Volumet er det same som i 2024.

I 2025 behandla kontoret fleire prosess for dei vanlege domstolane, mellom anna nokre ankesaker for lagmannsretten. Fleire av sakene dreidde seg om krav om erstatning kor utfallet blei tilfredsstillande for kommunen sin del.

Kontoret har dessutan levert fleire juridiske vurderingar som gjeld ulike sider ved kommunens politiske og øvste administrative leing.

Aktivitetsnøkkeltall

Bergen byarkiv

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall automatiserte journalføringer	400 000	549 715	532 626	673 940
Antall brukerinnsyn og lesesalsbesøk	2 275	2 210	2 460	2 740
Antall brukerstøtte- og rådgivningshenvendelser	4 000	4 990	5 279	6 004
Antall sidevisninger	900 000	919 295	1 136 441	1 136 804
Antall tilgjengelig hyllemeter magasinkapasitet	12 200	13 000	8 200	8 596
Ordningsgrad i byarkivets magasiner	65,0 %	66,0 %	68,0 %	71,0 %
Prosentvis digitalisering av magasinkapasitet	5,0 %	5,0 %	10,0 %	7,0 %

Boligforvaltning

Nøkkeltall/indikator

	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall boligklargjøringer	835	678	725	686
Husleieinntekter mill kr. (kommunale boliger)	655	694	740	815
Tomgang i boliger i % (Boligforvaltning)	2,4 %	1,8 %	2,2 %	1,6 %
Vedlikehold og drift av boliger (mill. kr)	281	268	348	343

Bygg og eiendom

Nøkkeltall/indikator

	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Drifts- og vedlikeholdskostnader pr. kvm (kommunale bygg)	318	402	413	428
Eid areal (kommunale bygg) ant. kvm.	1 273 472	1 274 321	1 256 380	1 285 235
Samlet drifts- og vedlikeholdskostnad (kommunale bygg)	404 800 000	512 600 000	566 800 000	602 170 000

IKT-området

Nøkkeltall/indikator

	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Antall arbeidsstasjoner	41 500	45 794	45 614	42 470
Antall mobile enheter	4 050	4 200	4 308	5 615
Henvendelser til IT Servicesenter	145 000	138 048	107 431	92 000

Lønn og regnskap

Nøkkeltall/indikator

	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Andel elektroniske leverandørfaktura siste 12 mnd	98,0 %	98,3 %	98,2 %	98,7 %
Antall betalingspåminnelser	48 000	58 067	59 800	62 700
Antall kundefaktura	655 000	673 283	781 900	738 700
Antall leverandørfaktura	457 000	513 194	513 400	497 200

Sammenligning med andre kommuner

	Bergen 2024	Bergen 2025	Oslo Trondheim kommune	Stavanger	ASSS uten Oslo	
Prioritet						
Brutto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb (B) *)	5 406	5 400	4 935	5 826	6 617	5 714
Brutto driftsutgifter til funksjon 120 Administrasjon, i kr. pr. innb (B) *)	3 898	3 721	3 568	4 586	4 610	4 119
Brutto driftsutgifter til funksjon 121, Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen, i kr. pr. i (B) *)	628	657	536	475	770	606
Brutto driftsutgifter til funksjon 130 Administrasjonslokaler, i kr. pr. innb (B) *)	517	563	424	282	719	549
Netto driftsutgifter per innbygger (120) administrasjon (B) *)	3 312	3 241	2 958	3 735	3 562	3 417
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i prosent av totale netto driftsutg (B)	5,1 %	5,1 %	4,2 %	6,5 %	5,5 %	5,5 %

*) Inflasjonsjustert med deflator

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Regnskap 2024	Justert budsjett 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
Bergensalliansen	0,0	0,0	0,8	-0,8	0,0	0,0
Byrådet	23,8	25,1	25,5	0,0	25,4	-0,3
Administrasjon	917,8	975,3	1 248,8	-302,7	946,1	29,2
Forvaltningsutgifter eiendomsforvaltningen	184,2	142,7	213,3	-16,9	196,4	-53,6
Administrasjonslokaler	144,8	222,7	199,8	-35,1	164,6	58,1
Sum	1 270,6	1 365,8	1 688,1	-355,6	1 332,5	33,3

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
1-Byrådsleders avdeling	218,2	229,0	260,5	-36,5	224,0	5,0
2-Byrådsavdeling for finans	621,1	704,0	964,9	-273,1	691,8	12,2
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	105,3	95,0	104,1	-11,8	92,3	2,7
4-Byrådsavdeling for barnehage og skole	82,6	83,9	81,0	-3,9	77,0	6,8
5-Byrådsavdeling for byutvikling	51,0	54,6	55,1	-7,7	47,4	7,3
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	88,7	91,4	96,5	-6,2	90,3	1,1
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	74,8	74,5	88,6	-15,6	73,0	1,5
8-Bystyrets organer	0,1	0,0	0,5	0,0	0,5	-0,5
90-Fellesposter - bykassen	28,7	33,4	37,1	-0,9	36,2	-2,8
Sum	1 270,6	1 365,8	1 688,1	-355,6	1 332,5	33,3

Kommentar til status økonomi

Byrådsavdeling for finans endte med et positivt netto avvik på 12,1 mill. på tjenesteområde Administrasjon og fellesfunksjoner i 2025. Avviket er todelt, for byrådsavdelingen på nivå 1 er avviket 3 % av budsjetterte utgifter. Hovedårsaken er lavere lønnsutgifter grunnet restriktiv ansettelsespolitikk og fravær. For etatene utgjør avviket 1,1 % av budsjetterte utgifter for 2025 og skyldes i hovedsak en variasjon i utgifter til inventar, utstyr og vedlikehold.

Byrådsleders avdeling endte med et positivt avvik på kr. 5,0 mill. innen tjenesteområdet i 2025. Det positive avviket skyldes i hovedsak lavere lønnsutgifter som følge av restriktiv ansettelsespolitikk.

Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg har et mindreforbruk på tjenesteområdet.

Dette skyldes manglende inntak av vikar ved fravær og lavere utgifter til kurs og reisevirksomhet.

Byrådsavdeling for barnehage og skole gikk med et mindreforbruk på 6,8 mill. på tjenesteområde 16 administrasjon i 2025. Mindreforbruket skyldes at avdelingen har hatt flere vakante stillinger gjennom deler av året som har gitt reduserte lønnsutgifter i 2025. Stillingene er nå besatt. I tillegg har avdelingen hatt sykemeldte ansatte uten at det har blitt satt inn vikarer.

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold melder et mindreforbruk på kr. 1,1 mill. på tjenesteområde.

Det har vært lavere vikarutgifter i vakante stillinger ved sykefravær.

Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett hadde eit mindreforbruk på 1 mill. på tjenesteområde 16 administrasjon. Hovudforklaring på avviket er reduserte lønns- og arealkostnader på tjenesteområdet som omfatter Bergen byarkiv og nivå1 i byrådsavdelingen.

På **sentrale budsjettposter (Fellesposter – bykassen)** skyldes merutgiften i hovedsak avsetning til tap på fordringer. I tillegg foreligger det et merforbruk knyttet til periodisering av lønn som gjelder 2025, men som er utbetalt i 2026. Dette føres på sentrale budsjettposter som følge av sen regnskapsføring og avviket må derfor ses i sammenheng med avvik på øvrige byrådsavdelinger.

Status mål

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål Resultat		Statusbeskrivelse mål
			2025	2025	
Attraktiv by med vekst og utvikling	Bergen kommune skal være en foregangskommune for samfunnsansvar i sine anskaffelser - prioritering av miljøkrav	Andel nye kontrakter som har krav til klima/miljø	55,0 %	62,0 %	66 kontrakter hvor 41 har kontrakter med krav til klima/miljø. Nytt krav til 30% vektning av klima og miljø har ført til en stigende prosentandel nye konkurranser med krav til klima og miljø.
	Bergen skal være en foregangskommune for samfunnsansvar i sine anskaffelser - prioritering av reserverte/inkluderende kontrakter	Andel nye kontrakter som har krav til arbeidsinkludering	25,0 %	17,0 %	11 kontrakter med arbeidsinkludering av 66. Resultatet ligger fortsatt et stykke bak målsetting.
Inkluderende by	Effektiv kommunikasjon som når innbyggerne	Andel i innbyggerundersøkelsen som er fornøyd med informasjon fra kommunen	75,0 %		I undersøkelsen svarer 36 prosent at de verken er fornøyd eller misfornøyd. I tillegg til innbyggerundersøkelsen er brukerstatistikk- og adferd i ulike kanaler, medieovervåking og tilbakemeldinger fra publikum, verktøy Seksjon kommunikasjon bruker for å sikre aktuell og relevant informasjon.
	Øke bruk av fagarbeidere i kommunens byggeprosjekter	Andel av arbeidstimer som er utført av fagarbeidere	50,0 %	59,7 %	Gjelder til sammen 7 prosjekt ferdigstilt i 2025. Samtlige prosjekt oppnådde kontraktkrav om mer enn 50 % fagarbeidere.
	Øke bruk av lærlinger i kommunens byggeprosjekter	Andel av arbeidstimer som er utført av lærlinger	10,0 %	13,9 %	Gjelder til sammen 7 prosjekt ferdigstilt i 2025. Samtlige prosjekt oppnådde kontraktkrav om mer enn 10 % lærlinger.
	Bergenserne skal forstå informasjon og brev fra Bergen kommune	Andel i innbyggerundersøkelsen som svarer at det er lett å forstå informasjon generelt fra kommunen	75,0 %		Seksjon kommunikasjon jobber sammen med kommunens øvrige kommunikasjonsmiljø og fagavdelingene for å bruke et klart og korrekt språk som er tilpasset målgruppen. Ansatte får blant annet tilbud om kurs og veiledere i klart språk.
		Andel i innbyggerundersøkelsen som svarer at det er lett å forstå informasjon i brev fra kommunen	75,0 %		Seksjon kommunikasjon jobber sammen med kommunens øvrige kommunikasjonsmiljø og fagavdelingene for å bruke et klart og korrekt språk som er tilpasset målgruppen. Ansatte får blant annet

Årsmelding 2025

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål 2025	Resultat 2025	Statusbeskrivelse mål
					tilbud om kurs og veiledere i klart språk.
		Andel i innbyggerundersøkelsen som svarer at det er lett å forstå informasjon på kommunens nettside	75,0 %		Seksjon kommunikasjon jobber sammen med kommunens øvrige kommunikasjonsmiljø og fagavdelingene for å bruke et klart og korrekt språk som er tilpasset målgruppen. Ansatte får blant annet tilbud om kurs og veiledere i klart språk.
Omstillingsdyktig og økonomisk bærekraftig kommune	Ansattservice skal gi gode brukeropplevelser til ansatte og innbyggere	Andel saker i kundesøttesystemet løst ved første kontakt	82,0 %	77,0 %	Den ønskede utvikling de senere årene, med selvbetjening og automatisering av enklere oppgaver, fører til at ansatte sjeldnere har behov for å kontakte brukerstøtte. Dette medfører også at henvendelsene brukerstøtte får er mer komplekse, og ikke i like stor grad som tidligere lar seg løse ved første kontakt.
	Bergen kommune har kapasitet og evne til å ta i bruk ny teknologi	Andel av ledere som har gjennomført tildelt kompetanseplan på digital endring	50,0 %	52,0 %	I 4. kvartal er det 482 ansatte som har tildelt kompetanseplanen, og 252 av disse har fullført.
	EBE: reduksjon av energiforbruk i kommunale bygg	Reduksjon i temperaturkorrigert energiforbruk i forhold til 2019	13,0 %	11,6 %	Det graddagskorrigerte energiforbruket per m² var 11,6 prosent lavere enn i 2019 (referansenivået). Dette er en forbedring på 1,8 prosentpoeng fra 2024.
	EBF: Sikre effektiv bruk av boligmassen ved at leieinntekten ved tomgang er 2% eller lavere	Andel tomgangsleie av samlet husleieinntekt	<2,20%	1,61	Tomgangstap ligger etter tertial 3 på et nivå betydelig under etatens målsetting og er det beste resultat som har vært oppnådd. Gjennom hele året 2025 har det blitt arbeidet med å følge opp bestillinger hos våre leverandører mht. forpliktelse i forhold til tidsbruk på det enkelte oppdrag. I tillegg har utviklingen mht. tomgang vært kommunisert løpende ut i organisasjonen. Resultatet bekrefter god effektivitet, men må også sees i sammenheng med turnover under det normale.

Årsmelding 2025

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål Resultat		Statusbeskrivelse mål
			2025	2025	
	Høy datakvalitet som gir et korrekt bilde av lojalitet til inngått avtaler	Andel kjøp som kan knyttes mot en gyldig kontrakt i system for innkjøpsanalyse	50,0 %	42,0 %	Dette er et nytt mål hvor vi forventer en positiv utvikling fremover.
	Kommunen skal gjennomføre digitaliseringsprosjekter som er nyttige for ansatte og innbyggere	Andel prosjekter i Digitaliseringsplanen som har gjennomført en konseptvurdering	50,0 %	50,0 %	En konseptvurdering gir bedre beslutningsgrunnlag for de som beslutter at prosjektet skal gjennomføres, samt lavere risiko knyttet til tids- og kostnadsestimater. Samtidig gir det et bedre utgangspunkt for å planlegge ressurser og kompetanse i organisasjonen.
Trygg by i alle livsfaser	Bergen kommune skal være en attraktiv arbeidsgiver	Sykefraværprosent	9,3 %	10,7 %	Registrert sykefravær for T3 2025 er 10.7%. Dette er en nedgang på 0,5 prosentpoeng sammenlignet med samme periode i 2024. Det er 1,4 prosentpoeng høyere enn målet for 2025.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
HØP 25-28 Merknad 23.	HØP 25-28 Merknad 23. Gassverket Bystyret viser til tidligere vedtatt merknad om fremtidig bruk av gassverkbygget. Uavhengig av utredningsarbeidet som nå foregår, ber bystyret byrådet konkret vurdere hvordan og hvorvidt eksterne aktører kan tilbys leiekontrakt eller kjøp mot oppgradering av bygningsmassen.	Som en del av det pågående utredningsarbeidet er det opplyst fra Plan- og bygningsetaten v/byggesaksavdelingen, at det ikke vil være mulig å få tillatelse til framtidig rehabilitering uten å håndtere de forurensede masser i grunnen. I følge samme etat, vil ingen bruk tåle å være i bygget, slik tilstanden er nå. Både Norconsult og Multiconsult har i tidligere rapporter synliggjort at det må påregnes store kostnader knyttet til å løse påviste problemer på eiendommen, herunder opprydding av forurensede masser i grunnen. Rapporten etter utredningsarbeidet er forventet å foreligge tidlig på nyåret 2026. Basert på de alternativer og anbefalinger som rapporten fremsetter for den videre utviklingen av tomten og bygningsmassen, så vil byrådet foreta en vurdering av hvilken gjennomføringsmodell som er mest hensiktsmessig og ønskelig.
HØP 25-28 Verbalvedtak 10 a.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 a. Bystyret ber byrådet fortsette arbeidet med vurdering av organisering av konserntjenestene i 2025, med mål om en mer effektiv og formålstjenlig organisering som kan gi varige kostnadsreduksjoner.	Arbeidet med vurdering av konsernområdene HR, kommunikasjon og digitalisering pågikk våren 2025. Gjennom felles metode og prosess ble krav og organisering kartlagt, og hovedoppgaver utledet av lov, forskrift og politiske vedtak, som grunnlag for vurderinger og anbefalinger. Vurderingene ble tatt med i arbeidet med Handlings- og økonomiplanen 2026-2029/ budsjett 2026, og resulterte i vedtak om kutt og effektiviseringer i bystyret i desember. Omstilling av kommunikasjonsfeltet ble gjennomført senhøsten 2025, og ny organisasjon var på plass fra 1. januar 2026.

Årsmelding 2025

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
HØP 25-28 Verbalvedtak 10 b.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 b. Bystyret ber byrådet etablere ordninger for å håndtere overtallige som sikrer rettferdig og lik behandling av kommunens ansatte. Det må vurderes både ordninger for en sentral enhet som koordinerer plassering av overtallige og ordninger med målrettede sluttpakker for ansatte som berøres av omstillinger med overtallighet.	Arbeidet ble iverksatt og fulgt opp i 2025, jf. byrådssak 1011/25 "Omstilling og restriktiv ansettelsespolitikk 2025" vedtatt 23.01.25. Det er i 2025 etablert en samordnet og koordinert håndtering av overtallige (Sentral koordinerende funksjon). Det er etablert oversikt over alle rekrutteringsprosesser i kommunen (påbegynte, aktive og avsluttede), og internt ledige stillinger er gjort mer tilgjengelige. En følger fortsatt opp omstillingstakt, prosesser og kvalitet.
HØP 25-28 Verbalvedtak 10 c.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 c. Bystyret ber byrådet lage en ordning for restriktiv ansettelsespolitikk for administrative stillinger i hele organisasjonen. Bystyret ber byrådet fortsette arbeidet med omstilling slik at kommunen både kan nå målene for effektivisering og samtidig sikre de ansattes rettigheter og at kompetansen i organisasjonen opprettholdes.	Arbeidet ble iverksatt og fulgt opp i 2025, jf. byrådssak 1011/25 "Omstilling og restriktiv ansettelsespolitikk 2025" vedtatt 23.01.25. I saken ble det svart ut hva som omfattes av restriktiv ansettelsespolitikk og hvordan en restriktiv ansettelsespolitikk skal praktiseres. Det er også gjort et omfattende arbeid med å revidere styrende dokumentasjon som gjelder omstilling i 2025, for å sikre at prosesser skjer arbeidsrettslig korrekt og enhetlig for ansatte.
HØP 25-28 Verbalvedtak 10 d.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 d. Bystyret ber byrådet om å sikre at alle utleieavtaler som leietaker ønsker å forlenge ved avtalens utløp, videreføres på reforhandlede og markedsmessige vilkår.	Vedtaket er innarbeidet i rutine for forlengelse av utleieavtaler i samråd med Eiendomsavdelingen i Etat for bygg og eiendom, som sitter med forvaltningen av avtaler om utleie av kommunale bygg og eiendommer.
HØP 25-28 Verbalvedtak 10 e.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 e. Bystyrets organer skal ha fast tilhold i rådhuset, og bystyret ber byrådet utrede og fremme egne investeringsforslag for bruk av Magistraten og Manufakturhuset som kan erstatte deler av det kontorbehovet som i dag er løst gjennom eksterne leiekontrakter.	Eiendommene vil inngå i en større helhetlig plan som omhandler arealeffektivisering i kommunens eiendomsportefølje. I den forbindelse vil det, når det er tilstrekkelig klartlagt hvilke eksterne leiekontrakter det er realistisk at kan erstattes med egne lokaler, bli konkretisert hvilke bygningsmessige tiltak som er nødvendig for at byggene skal kunne fungere som kontorarbeidsplasser. Budsjetthbehov vil spilt inn gjennom de ordinære budsjettprosessene.
HØP 25-28 Verbalvedtak 10 f.	HØP 25-28 Verbalvedtak 10 f. Bystyret ber byrådet om å utrede og iverksette tiltak for å redusere lisensutgiftene.	Lisensutgifter for Bergen kommune i de aller fleste tilfeller bundet av avtaler med eksterne leverandører. En reduksjon i antallet lisenser vil derfor først gi en regnskapsmessig effekt når avtalen rulleres eller fornyes. Økt uttak av lisenser kan ha sammenheng med økt digitaliseringstakt, og kan være bidrag til effektivisering for berørte arbeidsprosesser. Det er gjort to grep for å sikre forutsigbarhet på lisenskostnader i kommende handlings- og økonomiplan. I 2025 forhandlet Bergen kommune frem en lisensavtale på kontorstøtte og samhandling for fem år, med dette grepet fikk kommunen bedre priser og økt forutsigbarhet. Det er også innarbeidet rutiner for at enheter skal ha løpende kontroll over personlige lisenser til ansatte. Dette har hatt en umiddelbar effekt på enhetenes utgifter og målet er at dette skal bidra over tid til rett nivå på lisensavtaler som håndteres sentralt.

Årsmelding 2025

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
		Det arbeides videre med påbegynte analyser i 2026 for å sammenstille oversikter, samt konkretisere tiltak og eventuelle effekter av tiltakene.
Rev. budsj. 25 Verbalforslag 1.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 1. Bystyret fremhever at nøkternhet og kostnadseffektivitet skal være et styrende prinsipp for Bergen kommune. Bystyret ber derfor byrådet videreføre og intensivere arbeidet med effektivisering og rasjonalisering av kommunens drift og investeringer, hvor tjenester prioriteres og byråkrati reduseres.	Arbeidet med effektiviseringer og innsparinger har pågått i 2025 i tråd med bystyrets vedtak. Det fremkommer av årsmeldingen at vedtatte kutt og effektiviseringstiltak i stor grad er gjennomført som planlagt. Av vedtatte innsparinger på i sum 383 mill. i 2025, er om lag 340 mill. realisert. Dette gir et avvik på vel 43 mill. Se kapitlet <i>Effektivisering, innsparing og strukturtiltak</i> for samlet oversikt og nærmere detaljer. I vedtatt handlings- og økonomiplan 2026-2029 inngår ytterligere grep både i drifts- og investeringsbudsjettet for å øke kommunens økonomiske bærekraft.
Rev. budsj. 25 Verbalforslag 17.	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 17. Utskifting av lysarmatur til LED Bystyret ber byrådet om at utskifting av lysarmatur til LED bare gjennomføres i den grad det er strengt nødvendig.	Verbalvedtaket ligger til grunn som en direkte føring for arbeidet med utskifting av lysarmatur som skjer i regi av Etat for bygg og eiendom. Utskifting og oppgradering til LED skjer som hovedregel på en én-til-én basis så langt det er mulig, men enkelte steder må det skiftes ut et større antall for at lysstyringssystemene skal fungere tilfredsstillende.
Rev. budsj. 25 verbalforslag 2.	Rev. budsj. 25 verbalforslag 2. Restriktiv ansettelsespolitikk Bystyret ber byrådet opprettholde restriktiv ansettelsespolitikk.	Restriktiv ansettelsespraksis ble opprettholdt i 2025 og fulgt opp i tråd med byrådssak 1011/25 "Omstilling og restriktiv ansettelsespolitikk 2025", vedtatt 23.01.25.
Rev. budsj. 25 Vedtakspkt 12.	Rev. budsj. 25 Vedtakspkt 12. Med henvisning til pkt. 5 i kapitlet Andre forhold, vedtas følgende: a) Bystyret ber byrådet sikre at innarbeidelse av selvpålagte lokale krav i investeringsprosjekter skal begrenses til den grad det er hensiktsmessig og kostnadsbesparende på kort og lang sikt. b) Bystyret ber byrådet jobbe videre med kostnadsreducerende tiltak i byggeprosjektet med mål om kostnadsbesparende gevinst for kommunens investering, og med tanke på fremtidige driftskostnader.	Verbalvedtaket er fulgt opp med en konkret bestilling til alle pågående utbyggingsprosjekter om kritisk å revurdere areal og funksjoner, egne bygningstekniske krav, samt nivå på kvalitet i valg av materialer. Handlingsrommet og potensialet for å foreta kostnadsreducerende endringer avhenger dog av hvilken fase det enkelte prosjekt befinner seg, og hvor langt man har kommet i en eventuell planprosess. Potensialet er lavest i de prosjektene hvor det allerede foreligger en vedtatt reguleringsplan, og der prosjektene nærmer seg en gjennomføringsfase, dvs. der hvor utlysning av entreprenørkonkurranse eller gjennomføringsvedtak er nært forestående, og størst i de prosjektene som befinner seg i tidlig prosjektutviklingsfase, dvs. konseptfase eller skisseprosjektfase. Byrådet vil, så langt det er praktisk mulig, orientere om hvilke kostnadsreducerende grep som er tatt i det enkelte utbyggingsprosjekt i fremtidige saker som omhandler gjennomføringsvedtak.
Årsmelding 2024 merknad 1.	Årsmelding 2024 merknad 1. Bystyret ber byrådet om å oppta forhandlinger med departementet om renteberegning av fordringen "premieavvik" som pr. 31.12.2024 utgjør 3,44 milliarder kr. Beløpet har Bergen kommune inntektsført etter pålegg i budsjett- og regnskapsforskriften § 3-5, men staten har ikke betalt. Departementet har i mange år i hver eneste kommuneproposisjon erkjent	Finansbyråden sendte 10.2.2025 brev til Kommunal- og distriktsdepartementet, (KDD). Overskriften på brevet var «Pensjonspremieavvik og likviditetsutfordringer for kommunene.» Kommunen ba om et møte med KDD i samsvar med vedtak i bystyrets møte 30.10.2024. I brev fra KDD 4.4.2025 skrev departementet at det var godt kjent med de problemstillinger som finansbyråden tok opp. Departementet ved statssekretæren så det ikke som hensiktsmessig å ha et møte med Bergen kommune om temaet. I brevet sto det videre at det var ikke var

Årsmelding 2025

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
	et politisk ansvar for å dekke kommunenes premieavvik, men pengene uteblir. Det er i realiteten en kredittytelse som departementet i forskrifts form har pålagt Bergen kommune å yte til staten. Kommunens kredittytelse i form av denne pålagte "fordringen" har fra 01.01.2021 til 31.12.2024 vokst med 2,28 milliarder kr, og kommunen kan ikke lenger akseptere å yte en stadig økende gratiskreditt til staten på denne måten.	vilkår i kommuneloven som var til hinder for at kommune kan finansiere premieavvik ved kassekredittlån over lang tid. Kommunesektorens rammevilkår er gitt av statlig myndighet. Den enkelte kommune er i utgangspunktet ikke i en forhandlingsposisjon overfor staten med sikte på å øke driftsrammene til sektoren. Kommunene må tilpasse seg til statlige regler og bevilgninger.

Investeringer

Beløp i mill. kr

Investering	Saksref.	Godkj.vedtak	Totalbudsjett		Vedtatt ferdigår	Estimert ferdigkvartal	Årets budsjett		
			Vedtatt	Totalprognose			Just. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Backupløsning	BR 1209/22	IA	18,0	18,0	2026	4.kv. 2026	6,0	0,0	6,0
Byarkiv - ombygging	2022/48067	IA	4,8	4,8	2026	2.kv. 2026	0,0	0,0	0,0
Digital fornyelse og tjenesteutvikling i Byarkivet		IA	4,3	4,3	2022	Ferdig	0,2	0,0	0,2
Digitalisering av analoge arkiv		IA	1,0	1,0	2025		0,4	0,3	0,1
Digitaliseringsprosjekter		-	-	-	Løpende	Løpende	6,0	5,4	0,6
ENØK-prosjekter		-	-	-	Løpende	Løpende	2,6	0,8	1,8
Etablering av permanent mottak av bekymringsmeldinger		IA	1,5	1,5	2024		1,5	0,0	1,5
Investeringsprosjekter IKT i tjenestene – sekkepost		-	-	-	Løpende	Løpende	2,2	0,0	2,2
Kjernenettverk	BR 1213/25	15,0	15,0	15,0	2026		0,8	0,7	0,0
Kjøp av lokaler til Bergen byarkiv	BY 176/23	45,0	46,2	46,2	2024	2.kv. 2026	0,0	0,2	-0,2
Led-belysning kommunale bygg	0	IA	12,5	12,5	2040	4.kv. 2039	0,0	0,8	-0,8
Løsning for lagring av data	BY 7/2026	25,0	25,0	25,0	2026	4.kv. 2026	0,7	0,7	0,0
Mindre bygginvesteringer - sekkepost		-	-	-	Løpende	Løpende	22,9	19,4	3,4
Nytt fagsystem eiendomsskatt		IA	2,3	2,3	0	4.kv. 2026	0,1	0,1	0,0
Nytt HR- og økonomisystem	2025/271240	IA	39,3	39,3	2030	4.kv. 2028	0,9	0,0	0,9
Oppgradering og utvidelse av IKT-infrastruktur		-	-	-	Løpende	Løpende	9,0	7,2	1,9
Sikkerhetstiltak og oppgraderinger i bygg som brukes til boliger og arbeidsplasser		-	-	-	Løpende	Løpende	6,1	0,0	6,1
Tilpasning av lokaler - sekkepost		-	-	-	Løpende	Løpende	0,1	0,0	0,1
Sum øvrige prosjekter							0,4	0,4	-0,1
Sum							59,9	36,0	23,9

Statustekst investeringer

Backupløsning

Prosjektet er forsinket grunnet behov for avklaring av bruk av resterende midler. I 2025 er det utarbeidet et fagnotat med anbefaling for etablering av en offline løsning i eget datasenter. Resterende midler skal benyttes til dette og må overføres til 2026.

Digital fornyelse og tjenesteutvikling i Byarkivet

Nytt katalogsystem er etablert og konvertering av data er gjennomført. Testing og feilretting ble påbegynt, og ferdigstilles i 2026. Opplæring gjennomføres tidlig i 2026 slik at løsningen kan driftsettes i løpet av 1. kvartal 2026. Robotiseringsløsning for klassering i BK360 oppvekstarkiver er i hovedsak ferdigstilt og settes i drift tidlig i 2026. Det ble avdekket usikkerhet mht utviklingsbehov og kostnader ved uthenting og bruk av data fra BK360 til datasjø. Alternativ løsning med BK360 i sky utredes i 2026

Digitalisering av analoge arkiv

I 2025 ble tjeneste for søk og oppslag i bystyrevedtak for perioden 1837-1995 etablert. Dette prosjektet er nå ferdigstilt med et mindreforbruk. Restmidlene kan tilbakeføres

Digitaliseringsprosjekter

Prosjektet digitaliseringsprosjekter er en samlepost for fire underliggende tiltak.

Felles data og informasjonsarkitektur skal innføre en felles datakatalog og begrepskatalog for hele kommunen. Datakatalogen er bygget på felles rammeverk for forvaltning av data i Bergen kommune. Rammeverket vil, sammen med datakatalogene, legge til rette for felles definisjoner, tydelig ansvar og myndighet for dataelementer som kommunen behandler og lagrer i IKT-systemer. Dette er en grunnforutsetning for at kommunen kan dra nytte av dataene, for eksempel gjennom innføring av kunstig intelligens til å effektivisere arbeidsprosesser og tilby proaktive tjenester. Innføringen av rammeverk, data- og begrepskataloger koordineres og samkjøres mot innføringen av integrasjonsplattformen i HØI-prosjektet. Prosjektet følger forventet tidsplan.

Identitets og tilgangskontroll er også et tiltak under digitaliseringsprosjekter, men dette prosjektet er stoppet og midlene er trukket inn.

Arbeidet med teknisk oppgradering av Allmenningen er forsinket i forhold til planlagt fremdrift. Dette skyldes at det har vært hensiktsmessig å utføre konseptarbeid for valg av designsystem for Bergen kommune og standardisering av tekniske løsningsvalg i forkant av tekniske endringer. Avsluttende aktiviteter er planlagt gjennomført i 1. kvartal 2026.

Ny leveransemodell for sak og arkivløsning (Bk360) følger forventet tidsplan. Oppgraderingen og testing ble delvis ferdigstilt i 4. kvartal 2025. Produksjonssetting planlegges til medio januar 2026.

ENØK-prosjekter

I Grønn Virksomhet - Klima og miljøplan for Bergen kommunes virksomhet - ble det vedtatt en målsetting om at energibruk i kommunale bygg skal reduseres med 30 % innen 2030, sammenlignet med 2019. Typiske ENØK-tiltak som skal gjennomføres er:

- Skifte ut defekt luft/vann-varmepumpe, ombygging varmesentral
- Tiltak for å kontrollere radon i utsatte bygg
- Bytte eldre varmegjenvinner mot roterende gjenvinner i ventilasjonsanlegg
- Innregulering av varmeanlegg

- Nyinstallasjon og utskiftning av anlegg for sentral driftsstyring (SD-anlegg)
- Installasjon av solfangere
- Enkel automatisering av styring av panelovner
- Installere varmepumpe i bygg med vannbåren varme

Det er i 2025 fattet gjennomføringsvedtak for fem nye tiltak. Videre er det enkelte prosjekter som ble startet opp i 2024 og som går over flere år, og flere utredninger som gjelder fremtidige prosjekt pågår også. Det største prosjektet innenfor budsjettposten er Arna Brannstasjon - oppgradering av ventilasjon hvor samlet kostnad for tiltaket forventes å bli ca. kr 14 mill.

Andre store prosjekter i 2025 var Fjellsiden Barnehage - oppgradering av ventilasjon og Jekteviken 6a - etterisolering av fasade. Begge prosjekter med en forventet kostnad på ca. kr 2,5 mill.

Etablering av permanent mottak av bekymringsmeldinger

For å sikre best mulig drift og nødvendige publikumsrettede arealer for barnevernsvakten er det besluttet å etablere mottak i Allehelgensgate 5. Det er planlagt å etablere to mottaksrom som sikrer at unge tjenestebrukere kan få egnede og trygge rom hvor de kan oppholde seg i påvente av vedtak fra barnevernstjenesten. I tillegg blir det etablert venteareal, ett samtalerom, to møterom og lagerrom. Prosjektet er i en tidlig fase og har fått noe senere fremdrift enn tidligere planlagt.

Investeringsprosjekter IKT i tjenestene – sekkepost

Investeringsprosjektet er en sekkepost som skal benyttes til å forenkle, fornye og forbedre digitale løsninger, og utvikling av ny funksjonalitet i fagsystemer og teknisk infrastruktur, herunder integrasjoner mellom ulike fagsystemer som understøtter bedre og mer effektiv tjenesteyting. Sekkeposten er tiltenkt alle tjenesteområdene i Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold.

Kjernenettverk

Grunnet samkjøring med andre tilstøtende prosjekt og prioriteringer av ressurser er prosjektet kommet kortere enn ønskelig i 2025. Grunnet lenger leveringstid enn antatt på komponentene som skulle anskaffes, ble ikke varene levert før nyttår. Store deler av investeringsmidlene er derfor overført til 2026.

Kjøp av lokaler til Bergen byarkiv

I sak 176/23 har bystyret vedtatt at kommunen skal kjøpe Bergen byarkiv sine leide lokaler i Hansaparken. Kjøpsopsjon er tatt ut og kjøpesum er tidligere anslått til kr 45 mill., men ble i budsjettet for 2025 oppjustert til kr 46,2 mill. Prosessen og forhandlingen om endelig kjøpekontrakt har tatt lengre tid enn forutsatt grunnet en tvistesak med kjøper, og budsjettmidlene er blitt flyttet til 2026.

Led-belysning kommunale bygg

Størsteparten av all innvendig belysning i kommunale bygg er basert på armaturer med lysstoffrør, men det er fra 2023 ikke lenger tillatt å produsere slike. For nyere lysarmaturer for ordinære lysrør, uten dimming, kan det benyttes nye LED-rør. For eldre lysarmaturer, og/eller der det er dimming av lysstyrke, anbefales det å erstatte hele lysarmaturen. Uten dette vil det være en risiko for at lysarmaturer slutter å fungere. Demontert fungerende utstyr vil bli supplert ved behov fram til nødvendige utskiftninger er gjort. Overgang til LED-lyskilder vil gi ca. 50 % energibesparelse sett i forhold til ordinære lysstoffrør. LED-lyskilder har betydelig lengre levetid, noe som også vil redusere kostnadene for brukerne.

Tiltaket går over mange av kommunens tjenesteområder, og har dermed noen tjenester med mindreforbruk og noen tjenester med merforbruk. Samlet kostnadsføring var noe lavere enn bevilgningen. Dette skyldes i hovedsak noe forsinkelse knyttet til fakturering fra leverandører.

Løsning for lagring av data

På grunn av knapphet i ressurser i flere deler av organisasjonen har prosjektet kommet kortere enn planlagt. Årets forbruk består av egentilvirkning. Store deler av midlene er derfor overført til 2026.

Mindre bygginvesteringer - sekkepost

Midlene benyttes til å gjennomføre rehabiliteringsprosjekter og andre oppgraderinger i kommunens bygningsmasse og kan bli brukt på alle tjenesteområder i kommunen. Midlene benyttes også til å bytte ut, eller oppgradere, tekniske anlegg med utgått levetid. Eksempler på dette er brannvarslingsanlegg, elektriske anlegg, pasientvarslingsanlegg, ventilasjonsanlegg, SD-anlegg, heiser og investeringer knyttet opp mot digitalisering. Det utarbeides årlige vedlikeholdsplaner og prioriteringer basert på tekniske tilstandskartlegginger og kommunens fremtidige arealbehov.

Det er i 2025 bevilget midler til ca. 50 nye prosjekter. Videre ble det i løpet av året gjennomført eller startet opp ca 20 utredninger/prosjekteringer.

De største enkeltprosjektene er oppgradering i Jekteviken 5 og 6a, etablering av støyskjerm ved Sælen oppveksttun, ny gapahuk i Sollien barnehage, oppgradering yttertak ved Arna Helseheim, samt nytt skolekjøkken på Kalvatræet skole. Ved årsskifte var det gjenstående ca kr 4,2 mill. i udisponerte midler uten vedtak. Samtidig var det enkelte prosjekter med merforbruk, og det er naturlig å se dette i sammenheng.

Nytt fagsystem eiendomsskatt

Prosjektet er forsinket som følge av krav i arkivloven. Forbruket i år knytter seg i hovedsak til byggelånsrenter og egentilvirkning. Hoveddelen av midlene er derfor forskjøvet til 2026.

Nytt HR- og økonomisystem

Kommunen inngikk kontrakt med leverandør om integrasjonsplattform til Bergen kommune i desember. Plan for etablering av plattformen er lagt sammen med valgt leverandør, og fra 2026 vil arbeidet med å sette denne opp i kommunens digitale infrastruktur starte. Forsinkelser i 2025 vil bli hentet inn i 2026.

Oppgradering og utvidelse av IKT-infrastruktur

I løpet av året er det anskaffet servere til ulike formål, herunder kapasitets- og lagringsbehov, databasedrift, generell serverdrift og etablering av quorum. Avviket skyldes ubrukte midler overført fra 2024.

Sikkerhetstiltak og oppgraderinger i bygg som brukes til boliger og arbeidsplasser

Byrådet har startet et prosjekt som skal føre til at bygg som brukes til boliger og arbeidsplasser skal være i tråd med gjeldende lover og forskrifter. Sikkerheten i byggene skal være forsvarlig for beboere, deres besøkende og ansatte. Det utarbeides en plan for gjennomføring som også tar hensyn til kapasitet og finansiering. I 2025 er det igangsatt utbedringstiltak ved Lyngen bosenter. Ferdigstillelse forventes første kvartal 2026.

Tilpasning av lokaler - sekkepost

Investeringen i 2025 gjelder ombygging av legevaktsentralen ved Bergen Helsehus.

17-Beredskap og sivilforsvar

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet omfatter alle kommunens tjenester innen samfunnssikkerhet og beredskap, herunder kommunens utgifter til beredskap, sivilforsvar og tilfluktsrom.

Kommunene er en viktig bærebjelke i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap og er også gitt en sentral rolle som samvirkeaktør og pådriver i samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet lokalt.

Sivilbeskyttelsesloven (2010) og Forskrift om kommunal beredskapsplikt (2011) pålegger alle kommuner i Norge å arbeide helhetlig og systematisk med samfunnssikkerhetsarbeidet på tvers av sektorene i kommunen.

Viktige begivenheter

- Seksjon for samfunnssikkerhet og beredskap ble etablert i Byrådsleders avdeling fra og med 10. mars 2025 og etaten Samfunnssikkerhetenes hus ble avviklet fra samme dato, i tråd med vedtak i bystyresak 445/24 "Videre organisering av etaten Samfunnssikkerhetenes hus"
- Samvirkesenteret ble mobilisert i forbindelse med store arrangementer som 17. mai

Samvirkesenteret ble mobilisert i forbindelse med 17. mai. Foto: Svein Erik Malkenes

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå			
EBE - Justering av FDV-ramme for endringer i byggporteføljen	-112	-112	0 Endringen er innarbeidet i vedlikeholdsplanen til Etat for bygg og eiendom
Sum	-112	-112	0
Kutt			
Kurs, seminar og reiser	-9	-9	0 Innsparingskrav knyttet til kurs, seminar og reiser er innarbeidet i ramme.
Videre organisering av etaten Samfunnssikkerhetens hus	-6 000	-5 400	-600 Avviklingen av etaten Samfunnssikkerhetens hus er gjennomført, og ny Seksjon for samfunnssikkerhet og beredskap ble etablert på nivå 1 i Byrådsleders avdeling med virkning fra 10. mars 2025. Avviket skyldes i hovedsak forsinkelser i omstillingsprosessen.
Videre organisering av etaten Samfunnssikkerhetens hus - justering av arealbruk	-2 800	0	-2 800 Arbeidet med å redusere leieutgifter med delårseffekt i 2025 har pågått hele året, men det har vist seg vanskelig å få realisert til nå.
Sum	-8 809	-5 409	-3 400
Sum tiltak	-8 921	-5 521	-3 400

Utvikling og utfordringer

Bergen ROS 2024 - helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse ble behandlet av Bergen bystyre i møtet den 4. september 2024 i sak 271/24. Bergen ROS 2024 gir en god oversikt over utfordringsbildet og sårbarheter i Bergen kommune. Sårbarhetene er til en viss grad statiske, og i den grad de endres skjer endringene gradvis og over tid. Risikobildet er således ikke vesentlig endret siden Bergen ROS 2024 ble behandlet høsten 2024.

Når det kommer til de trusler som Bergen kommune står ovenfor skjer endringene raskere. Det geopolitiske bildet har de siste månedene vært i rask endring, og internasjonale organisasjoner og avtaler har blitt utfordret på måter som skaper usikkerhet. Slik usikkerhet skaper et handlingsrom som kan utnyttes av ulike trusselaktører. Dette gjenspeiles også i vurderinger fra nasjonale sikkerhetsmyndigheter. Det pekes på blant annet økt sabotasjetrussel gjennom proxyaktører, intensivert etterretningsvirksomhet fra Russland, økt fokus på Cyberoperasjoner fra Kina, og nå også ukrainere i Norge som kan være under press fra Russland.

Dette gir flere konkrete utslag og utfordringer for kommunens arbeid med beredskap. Sentrale myndigheter har et økt fokus på lokal og kommunal beredskap. Dette innebærer tydelige forventninger til Bergen kommune om å delta i dialogen med sentrale myndigheter og å finne gode løsninger på nye utfordringer. Tilsvarende er det økt interesse lokalt, med større fokus og flere spørsmål og forventninger til den kommunale beredskapen. Spørsmålene kommer fra både andre samvirkeaktører,

interesseorganisasjoner og innbyggere. Endringer i trusselbildet gir også utfordringer for Bergen i forhold til hvordan vi skal vurdere egen beredskap og behovet for ulike tiltak.

Samarbeid mellom det offentlige og frivilligheten. Her gjennomføres en øvelse med Norske kvinners Sanitetsforening i Samvirkesenteret. Foto: Svein Erik Malkenes

Økte forventninger

Økt fokus og forventninger til kommunens beredskapsarbeid gjør seg også gjeldende gjennom skjerpede krav fra nasjonale myndigheter. Vi ser også at dette innebærer en oppgaveforskyvning med tyngre belastning på kommunene når en skal planlegge for hendelser i øvre del av krisespekteret. Eksempelvis beskrives scenarier med økt pågang på spesialisthelsetjenesten, hvor ansvaret for en del av dem som i dag behandles på sykehus må ivaretas av kommunen. Et annet eksempel er bortfall av elektronisk kommunikasjon. Ved bortfall av informasjon på nett, aviser, sosiale medier og telefoni, legges ansvaret for informasjon til innbyggerne over på kommunen. Etter 2023 har kravene til kommunenes regelmessige øvelser og oppdatering av beredskapsplaner blitt tydeliggjort og statsforvalterens fullmakter til å utøve tilsyn på feltet er utvidet. I en tid med presset kommuneøkonomi er det nødvendig å ha løpende dialog med sentrale myndigheter om ressursbehov og kommunens rolle i totalberedskapen. Statsforvalter gjennomførte i 2025 tilsyn med beredskap i Bergen. Tilsynet avdekket ingen lovbrudd.

Arbeid med plan for samfunnssikkerhet og beredskap

For å ha en helhetlig tilnærming til utfordringene og for å følge opp den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen, har det i perioden vært arbeidet mye med «Plan for samfunnssikkerhet og beredskap», jf. byrådssak 1258/24 «Oppstart av arbeidet med plan for oppfølging av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet». Formålet med planen er å sette tydelige mål, strategier og tiltak for kommunens videre arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap.

Nasjonale myndigheter har også formidlet forventninger om at ROS for sikkerhetspolitisk krise og krig skal komplementere allerede eksisterende ROS. Som et grunnlag for det er det også behov for en

gjennomgang av sikkerhetsloven og hvordan den følges opp. Dette arbeidet ble startet på slutten av 2025.

Pågående arbeid

Seksjon for samfunnssikkerhet og beredskap ble etablert i Byrådsleders avdeling fra og med 10. mars 2025 og etaten Samfunnssikkerhetenes hus ble avviklet fra samme dato, i tråd med vedtak i bystyresak 445/24 "Videre organisering av etaten Samfunnssikkerhetens hus". Hverdagsberedskapen forutsettes som hovedregel å bli ivaretatt i den enkelte byrådsavdeling, mens den nyopprettede seksjonen skal ha fokus på konsernfunksjonen. Dette innebærer også en viss omlegging av beredskapsplanverket med tanke på å styrke samarbeidet om beredskap på tvers av byrådsavdelinger og etater, blant annet med opprettelse av et fagnettverk for beredskap.

I tillegg har det blitt arbeidet med og startet opp arbeid med nye konkrete tiltak som å etablere en oversikt over tilstand på tilfluktsrom kommunen har ansvar for, etablere kommunalt beredskapsråd, analyse av masseevakuering med tanke på forbedring av planverk, særavtale med helseforetakene i Bergen om høynet beredskap ved sikkerhetspolitisk krise og krig, som noen av de viktigste.

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Justert budsjett 2025		Regnskap 2025			
	Regnskap 2024	Just. bud.	Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
Tilfluktsrom	4,4	2,8	5,2	-1,7	3,5	-0,7
Sivilforsvar	1,7	1,3	3,7	-2,0	1,7	-0,4
Beredskap	33,9	27,0	35,3	-5,8	29,5	-2,5
Helseberedskap	8,4	9,3	14,5	-5,3	9,2	0,1
Sum	48,3	40,5	58,7	-14,8	43,9	-3,4

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Justert budsjett 2025		Regnskap 2025			
	Regnskap 2024	Just. bud.	Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
1-Byrådsleders avdeling	35,1	27,2	38,3	-7,7	30,6	-3,4
2-Byrådsavdeling for finans	4,3	3,4	5,2	-1,8	3,4	0,0
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	8,2	9,1	14,3	-5,3	9,0	0,1
90-Fellesposter - bykassen	0,6	0,9	1,0	0,0	1,0	-0,1
Sum	48,3	40,5	58,7	-14,8	43,9	-3,4

Kommentar til status økonomi

I **Byrådsleders avdeling** skyldes avviket at den budsjetterte besparelsen knyttet til reduserte arealer i Rosenkrantzgaten 3 ikke ble realisert i 2025, samt merutgifter til ekstra vakthold på 17. mai. Øvrige avvik er knyttet til noe forsinkelse i omstillingsprosessen av etaten Samfunnssikkerhet hus i starten av året, økte husleiekostnader for sivilforsvarslager og endringer i kostnadsfordelingsmodellen mellom kommunene i sivilforsvarsdistriktet.

På **sentrale budsjettposter (Fellesposter – bykassen)** skyldes merforbruket i hovedsak periodisering av lønn som gjelder 2025, men som er utbetalt i 2026. Dette føres på sentrale budsjettposter som følge av sen regnskapsføring og avviket må derfor ses i sammenheng med avvik på øvrige byrådsavdelinger.

Status verbalvedtak og merknader

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Beløp i 1000

Oppdrag	Beskrivelse	Statusbeskrivelse
Rev. budsj. 25	Rev. budsj. 25 Verbalforslag 15.	Byrådet vil fremme en egen sak om status på
Verbalforslag 15.	Tilfluktsrom i Bergen Bystyret ber byrådet om en sak med status på tilgjengeligheten for tilfluktsrom i Bergen.	tilgjengeligheten av tilfluktsrom i Bergen til bystyret i løpet av våren 2026.

Investeringer

Beløp i mill. kr

Investering	Saksref.	Totalbudsjett			Årets budsjett			Avvik i kr
		Godkj.vedtak	Vedtatt	Totalprognose	Vedtatt ferdigår Løpende	Estimert ferdigkvartal Løpende	Just. bud.	Regnskap
Tilfluktsrom - oppgradering mv		-	-	-	Løpende	Løpende	3,6	0,9
Sum							3,6	0,9

Statustekst investeringer

Tilfluktsrom - oppgradering mv

Det er et stort behov for oppgradering av tilfluktsrom slik at de blir gjort i stand i henhold til gjeldende krav. Tilfluktsrommene vil da lettere også kunne brukes til andre formål. Det er i 2025 gjort vedtak om etablering av toalettanlegg m.m. i Florida og Krohnstadhøyden tilfluktsrom, samt montere tunnelduk i deler av St. Markus tilfluktsrom. Tiltakene ved Krohnstadhøyden og St. Markus pågår mens tiltaket ved Florida er i en oppstartsfase. Prosjektene forventes fullført i 2026.

18A-Vann og avløp

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet vann og avløp omfatter vannforsyning og avløpshåndtering for byens innbyggere og virksomheter. Området omfatter også det kommunale overvannssystemet. Vann- og avløpstjenestene er fullt ut finansiert gjennom kommunale gebyrer og bruk av tidligere års opparbeidede fondsmidler. Midlene kan kun brukes til va-formål (innen vann- og avløpssektoren).

Bergen kommune jobber systematisk for å levere god tjenestekvalitet og god effektivitet gjennom å ta vare på og videreutvikle eksisterende va-infrastruktur og tilpasse byen til et mer krevende klima. Mye av arbeidet som gjøres skjer i tett samarbeid mellom ulike etater i kommunen og andre infrastruktureiere. Effektivitet og kvalitet måles og sammenlignes med andre kommuner (benchmarking). Publikum skal oppleve god kundefølelse og informasjon. Brukerundersøkelsen fra april 2025 viser at 87 % av innbyggerne er fornøyd med va-tjenestene.

Viktige begivenheter

- Hovedplan for vannforsyning og Hovedplan for avløp og vannmiljø 2024 – 2033 ble vedtatt 29.01.2025 i [bystyresak 20/25](#)
- Ledningsfornyelsen i Øvregaten ble ferdigstilt i mars 2025.
- UV-filter ble installert og satt i drift på Stendafjellet høydebasseng.
- Arbeidene på Løvtakssiden startet opp i mars 25. Michael Krohns gt. er stengt til mars 2026.
- Reguleringsplan for Droningsvik renseanlegg er oversendt til behandling. Det arbeides med tilbakemeldinger på høringsuttalelser.
- Mjølkeråen avløpspumpestasjon ble satt i drift rundt 30.04.25. Med dette ble målet om å fase ut Mjølkeråen renseanlegg og oppfylle utslippstillatelsen på dette punktet oppnådd.
- Fellesprosjekt med Bergen kirkelige fellesråd pågår i Fjøsangerveien.
- Det har vært jobbet med flere ledningsfornyingsprosjekter i 2025:
 - Ledningsfornyingsprosjektet i Holtaveien startet opp i andre kvartal.
 - Gimleområdet separering og fornying pågår.
 - Fornyning av avløpsledninger i Fyllingsdalen/Vardenområdet for å redusere mengde fremmedvann til Knappen avløpsrenseanlegg.
 - Fornyning av en stor 375 mm vannledning fra 1934 i Brattlien/Leitet.
 - Fornyning av ledninger C. Sundts gate.
 - Ledningsfornyingen i Lars Hillesgate ble utsatt pga. trafikkavvikling og arbeid i Fløyfjellstunnelen. Planlagt oppstart er skjøvet til andre halvdel av 2026.
 - Arbeidet med ny vannledning i Store Lungegårdsvannet ble startet opp. Formålet er å erstatte en dårlig ledning i Møllendalsveien.
- Det ble inngått tre viktige rammeavtaler i 2025:
 - Rammeavtale for fornying av VA-ledninger med graving, utblokking og tett-tilsluttet rør.
 - Rammeavtale for gravefri fornying av avløpsnett med strømpereovering.
 - Rammeavtale for rådgivningstjenester innen damsikkerhet

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå			
Vedlikehold av va-anlegg	76 855	13 849	63 006 Avviket skyldes at enkelte vedlikeholdsprosjekter som var ment å finansieres over driftsbudsjettet ble utført med investeringsmidler i stedet.
Sum	76 855	13 849	63 006
Nye tiltak			
Aktivitetsvekst pga. nye VA-anlegg og ledningsnett	4 000	4 000	0 Aktivitetsveksten er en følge av utbygging av nye VA-anlegg og ledningsnett som settes i drift og vedlikeholdes. Dette gjelder f.eks. oppgraderte vannbehandlingsanlegg, høydebasseng, renseanlegg og nye vann-, avløps- og overvannsledninger som etableres. Som eksempel kan nevnes nye VA-anlegg i forbindelse med bybaneutbyggingen og E39.
Sum	4 000	4 000	0
Inntektsendringer			
Gebyrendring innen VA	-105 140	-113 534	8 394 Satsene for årsgebyr for vann og avløp i 2025 ble økt med 4,5 % i forhold til 2024. Inntekter innenfor selvkost fra årsgebyr, bruk av fond og andre inntekter var på 1 209 mill. for 2025. Årsresultatet har merinntekt for avløp totalt i forhold til budsjett, herav merinntekt for årsgebyr og mindreinntekt for engangsgebyr, samlet 11,2 mill. Dette motsvares av en mindreinntekt for vann i forhold til budsjett for både års- og engangsgebyr på 3,0 mill.
Inntekstvekst på refusjoner	-20	-474	454 Økte sykkelønsrefusjoner førte til en merinntekt i 2025.
Inntektsøkning biogass	-780	-2 045	1 265 Det ble i 2025 produsert 17,2 GWh energi fra produksjon av biogass, som er 0,2 GWh høyere enn målet. Dette var blant bidragsyterne til at inntektsøkningen fra salget av biogass endte høyere enn budsjettet.
Inntektsendring kraftverk	200	200	0 Inntektene er i samsvar med budsjett.
Produksjon og spotpris salg elkraft	-1 500	-474	-1 026 Det var mindreinntekt fra salg av elkraft fordi Espeland kraftverk ble revet i 2025 fordi det bygges ett nytt kraftverk med større produksjon av elkraft samtidig med nytt vannbehandlingsanlegg på Espeland. Osavatnet kraftverk hadde vanlig produksjon.
Sum	-107 240	-116 326	9 086
Sum tiltak	-26 385	-98 478	72 092

Utvikling og utfordringer

Hovedplan for vannforsyning og Hovedplan for avløp og vannmiljø 2024 – 2033 ble vedtatt 29.01.2025 i [bystyresak 20/25](#). Hovedplanene er kommunens overordnede sektorplaner for tjenestområdet vannforsyning og avløpshåndtering, og er styrende for aktiviteten på området.

Sentrale oppgaver og utfordringer i 2025 for vannforsyning

- I 2025 ble det satt formell sluttstrek for Giardia-epidemien, ved at den siste rettsvisten etter Giardia-utbruddet i 2004 ble avsluttet. Saken ble avgjort til kommunens fordel.
- Anleggsarbeidet med nye Espeland vannbehandlingsanlegg er godt i gang. Kraftverket som er integrert med vannbehandlingsanlegget skal erstattes med et nytt med overløp og større effekt for å kunne øke produksjonen av elektrisk strøm. Planlegging av forsyning mot Åsane fra Espeland fortsetter.
- Det er gjennomført en teknisk og økonomisk utredning for et mulig kraftverk ved Svartediket for å utnytte fallet fra Tarlebødammen med tilhørende eldre ledningsnett. Et slikt kraftverk vil kunne produsere ca. 5 GWh i året, men vil ikke være samfunnsøkonomisk lønnsomt å bygge med dagens kraftpriser. Prosjektet legges derfor bort nå, men vil kunne hentes fram igjen hvis kraftprisene skulle øke i årene som kommer.
- Det er gjennomført en vurdering av mulighet for energiproduksjon også ved Sædalen vannbehandlingsanlegg. Vurderingen har i utgangspunktet en positiv konklusjon, men eventuelt videre arbeid med dette må ses i sammenheng med nødvendig oppgradering av vannbehandlingsanlegget i løpet av 5-10 år.

Sentrale oppgaver og utfordringer i 2025 for avløpshåndtering

- Videreføre arbeidet med planlegging og oppstart på arbeider med oppgradering av de mindre avløpsrenseanleggene. Konseptvalgutredning er utarbeidet for Åsane Nord og Bergen Vest og er behandlet i byrådet. Detaljprosjektering er startet på de første delstrekene i Åsane, og prosjektering av Bergen vest (sør).
- Arbeid med konseptvalgutredning (KVU) for oppgraderingen av Knappen avløpsrenseanlegg startet opp i mars og fullføres i løpet av 1. halvår 2026. Renseanlegget er 40 år gammelt, og det er generelt behov for opprusting. I tillegg skal alternative renseprosesser vurderes i lys av dagens og framtidige rensekra. Overføring av avløpsvann fra Knappen til Flesland avløpsrenseanlegg skal også vurderes.
- Reguleringsplan for Garnes renseanlegg ble behandlet av byrådet i mai 25, men ble stoppet i Utvalg for miljø og byutvikling som i junimøtet vedtok å sende saken tilbake til byrådet for videre utredning. Konsekvensen med tanke på fremdrift, inngåtte kontrakter og bøter fra Statsforvalter er uavklart. Arbeidet med prosjektering pågår. Arbeidet med klargjøring for oppstart, herunder grunnforhandlinger og arkeologiske utgravinger er utsatt.

Energibruk og -produksjon

Bergen Vann har de siste årene lagt stor vekt på energiforbruk og energiproduksjon, og på driftsområdet har det vært økende oppmerksomhet på energisparende tiltak og selvforsyning. Bergen Vann vil arbeide videre med å redusere sin del av utslippene for at Bergen kommune skal kunne bli fossilfri i 2030, blant annet gjennom økende overgang til fossilfri anleggsdrift.

Bergen Vann produserer energi selv ved vannkraft og biogass.

Biogass

I 2025 ble det produsert 17,2 GWh energi ved biogassanlegget i Rådalen. Biogassen brukes til å drifte busser. Mer informasjon om kommunens produksjon av biogass finnes på kommunens [hjemmesider om biogassproduksjonen](#).

Vannkraft

Espeland småkraftverk og Osavatnet minikraftverk produserer strøm av vannet som senere skal bli behandlet til drikkevann på Espeland vannbehandlingsanlegg. Før vannet blir behandlet til drikkevann på Espeland vannbehandlingsanlegg, blir det produsert strøm som dekker vannproduksjonen i hele Bergen kommune.

Ved full drift kan anleggene produsere ca 8,5 GWh som tilsvarer strømforbruket til ca 500 eneboliger.

I 2025 ble det produsert 4,3 GWh energi fra vannkraftverkene. Den reduserte produksjonen skyldes at deler av Espeland vannbehandlingsanlegg er stengt grunnet ombygging.

Vannforbruk/vannkvalitet, nyanlegg vann

Alle abonnenter forsynes kontinuerlig med drikkevann av god kvalitet. Bergen kommunes seks vannbehandlingsanlegg har alle UV-stråling (ultrafiolett lys) som hygienisk barriere mot mikroorganismer. Bergen Vann har lav terskel for å sende ut føre-var kokevarsel dersom det er mistanke om redusert vannkvalitet. Ved påvist forurensing sendes kokevarsel.

Grunnet ombygging av Espeland ble det i 2025 produsert mer vann fra vannbehandlingsanleggene ved Svartediket og Jordalsvannet. Vannforbruket i 2025 endte på 29,5 millioner kubikkmeter, som er det laveste registrerte vannforbruket i et kalenderår siden målingene startet. Nedgangen i vannforbruket er blant annet et resultat av et målrettet arbeid med lekkasjesøking og hurtig lekkasjeutbedring for å redusere vannforbruket.

Bergen Vann har ansvar for byens dammer og gjennomfører tilsyn og oppgradering etter plan godkjent av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)

- Rehabilitering av damanleggene ved Storavatnet (Krohnegården) er ferdig, og området er tilbakestilt for brukere.
- Nødvendige tillatelser er på plass for nedlegging av dam Storediket. Arbeidet planlegges startet opp etter vinteren 25/26.
- Bystyret har vedtatt nedlegging av dam Skredderdalen. Detaljprosjektering er startet opp og NVE behandler konsesjonssøknaden som har vært på høring.
- Forprosjektet for Storevatnet (Sandviksfjellet v/Stoltzekleiven) er oppdatert med tre alternativer; full rehabilitering, redusert vannstand eller nedlegging. Bergen Vann har sendt alternativene på høring til Bergen Elveforum og FNF (forum for natur og friluft). Vurdering av konsekvenser for øvrige dammer oppstrøms Storevatnet er ferdigstilt. Vannstanden i Storevatnet har vært senket og vil bli holdt senket fram til planlagte rehabiliteringstiltak er gjennomført.
- Fagnotater vedrørende tiltak for Stemmevatnet og Gløvrevatnene i Sædalen og Ulvvatnet/Svartavatnet (Fanafjellet) ved Kismul er oversendt Byrådsavdeling for byutvikling som grunnlag for videre politisk behandling

- Gamsebotstjørna (Ytre Arna) er ferdigprosjektert og det er inngått avtale med grunneiere om adkomstvei for damtiltaket og for fremtidig adkomst for drift og vedlikehold. Utførelse lyses ut i begynnelsen av 2026

Avløpshåndtering og nyanlegg avløp

Bergen kommune fikk 14.10.2016 tillatelse, etter [forurensningsloven](#), for utslipp av avløpsvann i Bergen og Arna tettbebyggelser fra Statsforvalteren i Vestland. Kravet til sekundærrensing gjelder for alle de større renseanleggene som i dag oppfyller kravet, Garnes renseanlegg og 18 mindre renseanlegg, inkludert store slamavskillere. Frist for oppfyllelse av kravet for alle anleggene var 31.12.2025, jfr. [bystyresak 226/16](#), behandlet 21.09.2016.

Bergen Vann mottok den 17.01.25 brev fra Statsforvalteren med aksept av nye frister. I brev datert 25.02.25 har Statsforvalteren gjort vedtak om tvangsmulkt knyttet til framdrift for etablering av sekundærrensing i Bergen og Arna tettbebyggelse. Mulkt vil bli ilagt dersom Bergen kommune ikke ferdigstiller planlagte sekundærrenseanlegg innen gitte tidsfrister. To av fristene, knyttet til vedtakstidspunkt for reguleringsplaner for hhv. Garnes og Drotningvik, er påklaget av Bergen kommune. Klagen ligger til behandling i Miljødirektoratet.

Gjennomføring av revidert framdriftsplan, som innebærer bygging av flere kilometer med avskjærende ledningsanlegg, diverse pumpestasjoner samt to nye sekundærrenseanlegg, vil kreve en sterk prioritering av prosjekter i de kommende år, samt en styrking av kapasitet til prosjektgjennomføring.

Det arbeides kontinuerlig for å redusere overløpsutslipp fra avløpsnettet ved å skille regnvannet fra spillvann i sentrale byområder, kalt separering. Dette er et nødvendig og langvarig arbeid for å sikre stabil god vannkvalitet i nære sjøområder.

Bergen Vann, Plan- og bygningsetaten og Bymiljøetaten samarbeider for å sikre at kommunedelplan for overvann innarbeides i kommunens planbehandling. Hensikten er å sikre byen mot skader som følge av flom, oversvømmelse og klimaendringer ved at overvannshåndtering blir en integrert del av all arealplanlegging. Det gis uttalelser til planer til offentlig ettersyn. Det er et krav om utarbeidelse av VA-rammeplaner til alle reguleringsplaner. Dette følges opp og måles tertialvis. I 2025 ble det utarbeidet VA-rammeplaner til samtlige reguleringsplaner som ble lagt ut til offentlig ettersyn.

Fornyng av ledningsnett

For å hindre forfall i ledningsnettet er det viktig å fornye ledningsnettet kontinuerlig. Det legges vekt på at fornying i stor grad utføres med gravefrie metoder (No-Dig). Dette gjøres for at disse arbeidene skal gjennomføres effektivt, til minst mulig ulempe for publikum og skade på miljø. Spesielt på avløpssiden utgjør gravefrie metoder hovedandelen.

Fornyng av vannledninger er mer krevende enn fornyng av avløpsledninger. Ved utgangen av 2025 var det fornyet:

- Vann: 4025 meter (hvorav 1875 meter med gravefrie metoder (47 prosent) og 2150 meter graving).
- Avløp: 8021 meter (hvorav 6354 meter med gravefrie metoder (79 prosent) og 1667 meter graving).

Tilsvarende ble det i 2024 fornyet 3,7 kilometer offentlig vannledning, hvorav andelen utført med gravefrie metoder utgjorde 48 prosent, og 8,9 km offentlig avløpsledning, hvorav andelen utført med gravefrie metoder utgjorde 81 prosent. Det prioriteres å fornye større, eldre og kritiske vannledninger.

Det vektlegges også å få fornyet private ledninger samtidig med fornying av de offentlige ledningene. I 2025 ble 12,5 kilometer privat avløpsnett fornyet. Dette var i hovedsak utbedring av private ledningsanlegg etter pålegg fra Bergen Vann.

Digitalisering

Bergen Vann har tatt i bruk datasjø (felles lagringsplass for kontinuerlig innhenting av driftsdata fra VA-systemene), for å bruke dette til analyser av data som kan bidra til effektivisering av virksomheten. Dette har blant annet bidratt til den sterke reduksjonen av lekkasjer på vannledningsnettet. Det jobbes med ytterligere digitaliseringstiltak og innføring av nytt styrings- og overvåkingssystem (SCADA) som ble anskaffet i 2024. I tillegg ser Bergen Vann på hvor det er mulig å ta i bruk, og ha nytte av, kunstig intelligens og maskinlæring. Et resultat av dette er at etaten på avløpsområdet har startet med maskinlæring for å optimalisere drift av pumpestasjoner. Det er tett kontakt med digitaliseringskoordinator i byrådsavdelingen.

IT-sikkerhet og fysisk sikring

Det jobbes ytterligere med sikkerhet i tråd med trusselvurderinger fra overordnede myndigheter. Vannforsyning regnes som kritisk infrastruktur og krever derfor god sikring. I tråd med dette ble tilgang til ledningskartet i Bergenskart stengt i februar 2025. Kunder som har tjenstlig behov eller hjemmel får tilgang til det de trenger via Bergen Vanns kundesenter. Profesjonelle kunder kan også bestille ledningsdata 24/7 via karttjenesten Ambita Infoland. Foretak som utfører arbeid for Bergen Vann får tilgang til det de trenger. Det jobbes ytterligere med sikkerhetskultur og retningslinjer for etatens ansatte og leverandører i forhold til adgangs- og tilgangskontroll samt sikring. Temaet tas jevnlig opp og var tema på både HMS-fagdag 20. juni samt fagdag for hele etaten 14.11.2025.

Forholdet til innbyggere og næringsliv

Bergen Vann er opptatt av å yte god service til byens innbyggere og næringsliv. Bergen Vann deltar i prosjektet *Innføring av Kanalstrategi* som har som mål å forbedre informasjon og sikre rett kanal og kontaktvei inn for kunder. Den digitale nettløsningen Gemini entreprenørportal benyttes av rørleggere og entreprenører. Denne samsnaker med kart- og saksbehandlingsløsningen for VA-anlegg Gemini Privat og sak/arkivløsning på innsiden.

Årlig brukerundersøkelse ble gjennomført i april 2025 og andelen som svarte at de er svært/ganske fornøyd var på 87 prosent, som er en nedgang fra 94 prosent året før.

Nedgangen i andelen respondenter som var svært eller ganske fornøyd var ikke uventet på grunn av endring i undersøkelsesmetodikk. I 2025 gikk spørreundersøkelsen fra å bli gjennomført per telefon til en nettundersøkelse via et webpanel. Ifølge leverandøren var endringen forventet å påvirke resultatet. Bergen Vann har de siste år blitt anbefalt å bytte metode da telefonundersøkelser er mer arbeidskrevende og kostbare, blant annet fordi færre ønsker å svare på telefon. Etter endringen fra telefon- til nettundersøkelser har antall respondenter økt fra 600 til 1000.

Foruten nedgangen i andelen respondenter som var svært eller ganske fornøyd, har andelen som svarer "Vet ikke" økt fra to til ti prosent, mens andelen misfornøyd ikke økte. Ifølge leverandøren er

respondenter erfaringsvis mer “overhøflige” og tilbøyelige til å svare positivt på telefon i forhold til nett, samtidig som en større andel av respondenter er tilbøyelige til å svare “Vet ikke ” på nettundersøkelser. Med bakgrunn i disse forholdene mener leverandøren derfor at nedgangen ikke er signifikant.

Nøkkeltall for tjenesteområdet

Indikator	2023	2024	2025
Prosentandel rutinemessige vannanalyser med god hygienisk vannkvalitet».	99,9 %	99,9 %	99,9 %
Andel innbyggere tilknyttet avløpsanlegg som tilfredsstillende gjeldende krav	83,7 %	83,7 %	83,7 %
Antall km fornyet avløpsledninger	8,2	8,9	8,0
Antall km fornyet vannledninger	4,4	3,7	4,0
Antall m3 vannforbruk	29,8 mill. m3	30,1 mill. m3	29,5 mill. m3
Andel badeplasser med badevannskvalitet og andel i beste kategori.	86,9 % og 30 %	95 % og 77 %	73 % og 64 %
Kraftproduksjon, vannkraft*	7,2 GWh	7,3 GWh	4,3 GWh
Kraftproduksjon, biogass**	17,1 GWh	16,2 GWh	17,2 GWh

*Espeland kraftverk ble stengt fra og med april 2025. Nytt kraftverk med økt produksjon er under bygging. Osavatnet kraftverk består.

**Netto salg etter fradrag kjøp strøm og fjernvarme.

Aktivitetsnøkkeltall

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Andel abonnenter som får betryggende vannkvalitet	99,9 %	99,9 %	99,9 %	99,9 %
Andel abonnenter som får vann med god bruksmessig kvalitet (god pH og farge)	100,0 %	99,9 %	99,9 %	99,9 %
Andel innbyggere tilknyttet avløpsanlegg som tilfredsstillende gjeldende krav	90,0 %	83,7 %	83,7 %	83,7 %
Antall km fornyet offentlige avløpsledninger	9,3	8,2	8,9	8,0
Antall km fornyet offentlige vannledninger	7,3	4,4	3,7	4,0
Antall mill. m ³ vannforbruk	30,8	29,8	30,1	29,5

Sammenligning med andre kommuner

	Bergen 2024	Bergen 2025	Oslo Trondheim kommune	Stavanger	ASSS uten Oslo	
Produktivitet						
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	3 573	3 715	4 311	4 331	3 846	5 525

Årsmelding 2025

Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (kr) *)	2 563	2 710	5 217	3 481	2 748	
Dekningsgrad						
Andel fornyet kommunalt ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	0,6 %	0,4 %	0,8 %	0,7 %	0,7 %	
Avløp - Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste (B)	95,0 %	98,5 %	99,0 %	105,0 %	96,4 %	98,4 %
Vann - Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal vannforsyning	90,0 %	90,0 %	99,1 %	84,5 %	99,9 %	
Kvalitet						
Avløp - Andel fornyet spillvannsnett, gjennomsnitt for siste tre år	1,1 %	1,0 %	1,4 %	0,9 %	1,0 %	

*) Inflasjonsjustert med deflator

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Justert budsjett 2025		Regnskap 2025			
	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
Administrasjon - vann og avløp	14,5	15,3	15,8	0,0	15,8	-0,5
Produksjon av vann	90,9	80,4	121,8	-30,7	91,1	-10,6
Vannlaboratorium	5,7	7,3	10,3	-1,0	9,3	-2,0
Distribusjon av vann	-169,5	-172,6	433,1	-618,5	-185,4	12,8
Avløpsrensing	229,2	240,8	315,5	-80,0	235,5	5,3
Avløpsnett / innsamling av avløpsvann	-343,1	-363,0	380,1	-735,5	-355,3	-7,7
Tømming av slamavskillere	-1,4	-1,4	11,4	-12,8	-1,4	-0,1
Selvkostrenter - vann og avløp	179,4	196,0	199,2	-3,9	195,3	0,7
Sum	5,8	2,8	1 487,2	-1 482,4	4,8	-1,9

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Justert budsjett 2025		Regnskap 2025			
	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Utgifter	Inntekter	Regnskap	Avvik i kr
1-Byrådsleders avdeling	1,2	1,3	1,7	-0,5	1,3	0,0
2-Byrådsavdeling for finans	-0,2	0,0	0,6	-0,3	0,3	-0,3
5-Byrådsavdeling for byutvikling	0,5	0,0	1 481,7	-1 481,7	0,1	0,0
90-Fellesposter - bykassen	4,3	1,5	3,1	0,0	3,1	-1,6
Sum	5,8	2,8	1 487,2	-1 482,4	4,8	-1,9

Kommentar til status økonomi

Bergen Vann og tjenesteområde Vann og avløp opererer innenfor selvkost. Det vi si at vann- og avløpsgebyrene kun skal brukes til vann- og avløpsformål. Eventuelle overskudd avsettes på et selvkostfond, mens eventuelle underskudd dekkes inn av selvkostfond. Inngående balanse selvkostfond ett år skal budsjetteres for å brukes opp eller dekkes inn i løpet av de påfølgende fem år. Budsjett og regnskap som avviker fra null ved utgangen av et år, gjelder poster som ikke inngår i selvkost. Den største slike posten er regnskapsmessige meravskrivninger.

Fonds- og gjelds-utvikling

Tabellen under viser fondsutviklingen for de ulike områdene i regnskapsåret 2025:

Selvkostområde (beløp i mill.)	Saldo primo 2025	Saldo ultimo 2025	Endring
Vann	2,9	66,4	63,5
Avløp	42,3	60,2	17,8
Slamavskillere	1,1	3,8	2,6
Sum alle områder	46,3	130,3	83,9

Økningen i selvkostfondene på vann, avløp og slamskillere kan tilskrives mindreforbruk innen drift, vedlikehold og administrasjon av vann- og avløpsnett. I hovedsak skyldtes dette at enkelte vedlikeholdsprosjekter, som var ment å finansieres over driftsbudsjettet, kunne utføres med investeringsmidler i stedet.

Langsiktig gjeld for Vann- og avløpsområdet ved inngangen til 2025 er på 4 620 mill. Tabellen under viser hvordan gjelden er fordelt og utviklingen fra året før:

Selvkostområde (beløp i hele mill.)	Gjeld primo 2025	Gjeld ultimo 2025	Endring
Vann	1 676	1 996	320
Avløp	2 618	2 593	-25
Slamavskillere	33	31	-2
Sum alle områder	4 327	4 620	293

Netto rentekostnader for 2025 ble 195,3 mill. med en rentesats på 4,48 %. Tilsvarende var netto rentekostnader på 179,4 mill. i 2024.

Med en forventet rentesats på 4,6 % p.a. vil netto renteutgifter øke til 222 mill. i 2026.

Andre forhold

Det var budsjettert med energiutgifter (strøm og fjernvarme) i 2025 på 49 mill. Faktiske energiutgifter i 2025 endte på 43 mill. Tilsvarende var energiutgiftene 41 mill. i 2024.

Utgiftene til fornying av ledningsnett over driftsbudsjettet økte fra 96 mill. i 2024 til 129 mill. i 2025.

Satsene for årsgebyr for vann og avløp i 2025 ble økt med 4,5 % i forhold til 2024. Inntekter innenfor selvkost fra årsgebyr, bruk av fond og andre inntekter var på 1 209 mill. for 2025.

Byrådsavdeling for finans har viderefakturert utgifter knyttet til bruk av Bergen kommunes datasjøløsning på forvaltning av sensordata og overløpsmålinger.

På **sentrale budsjettposter (Fellesposter – bykassen)** skyldes avviket periodisering av strøm- og varmeutgifter. Strøm- og varmeutgiftene er utgifter som gjelder 2025, men er betalt i 2026. Det føres i regnskapet på sentrale budsjettposter som følge av sen regnskapsføring.

Status mål

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål 2025	Resultat at 2025	Statusbeskrivelse mål
Attraktiv by med vekst og utvikling	Bergen Vann skal være en viktig bidragsyter til at kommunen når sine klima- og miljømål ved å redusere klimaavtrykket og bidra til et fossilfritt Bergen 2030.	Mengde energi produsert fra biogass (GWh/år)	18,0	17,2	Bergen Vann produserer energi selv ved vannkraft og biogass. Det ble i 2025 produsert 17,22 GWh energi ved biogassanlegget i Rådalen. Biogassen brukes til å drifte busser. Mer informasjon om kommunens produksjon av biogass finnes på kommunens hjemmesider: https://www.bergen.kommune.no/innbyggerhjelpen/vann-vei-og-trafikk/vann-og-avlop/avlop-og-avlopshandtering/biogass
		Mengde energi produsert i kraftverkene (GWh/år)	8,5	4,3	Bergen Vann produserer energi selv ved vannkraft og biogass. Espeland småkraftverk og Osavatnet minikraftverk produserer strøm av vannet som senere skal bli behandlet til drikkevann på Espeland vannbehandlingsanlegg. Før vannet blir behandlet til drikkevann på Espeland vannbehandlingsanlegg, blir det produsert strøm som dekker vannproduksjonen i hele Bergen kommune. Ved full drift kan anleggene produsere ca 8,5 GWh som tilsvarer strømforbruket til ca 500 eneboliger. I 2025 ble det produsert 4,28 GWh energi fra vannkraftverkene. Den reduserte produksjonen skyldes at deler av Espeland vannbehandlingsanlegg er stengt grunnet ombygging.
		I Bergen skal vannforekomster ha god økologisk vannkvalitet og avløpshåndteringen skal ligge på et nivå som ivaretar dette.	Antall av de fem store renseanleggene der vannkvaliteten ved utslippspunktene tilsvarer klasse 2 (god tilstand) eller bedre	5	4
Omstillingsdyktig og økonomisk bærekraftig kommune	Kunder skal være fornøyd med tjenestene som leveres og den behandling de får når de henvender seg til Bergen Vann.	Saksbehandlingstid, andel saker behandlet innen frist. Forhåndsuttalelse om tilknytning/andel komplette saker innen frist 3 uker.	90,0 %	87,0 %	Det ble i 2025 behandlet 775 saker, hvorav 678 ble behandlet innenfor frist. Dette utgjør 87 % av de behandlede sakene.
		I Bergen skal avløpsnettet fornyes for å sikre tilfredsstillende funksjon og ivareta	Totallengde offentlig nett fornyet. Målemetode målt	8,5	8,0

Årsmelding 2025

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål 2025	Resultat at 2025	Statusbeskrivelse mål
	leveringssikkerheten på lang sikt.	ledningslengde i km.			Fornyng av vannledninger er mer krevende enn fornyng av avløpsledninger, som er noe av forklaringen på forskjellen mellom antall km fornyet avløps- og vannledninger.
	I Bergen skal reguleringsplaner og tilhørende rammeplaner for vann og avløp identifisere, dimensjonere og sikre arealer for overvannshåndtering	Prosentandel reguleringsplaner lagt ut til offentlig ettersyn med VA-rammeplan.	98,0 %	100,0 %	I 2025 ble det utarbeidet VA-rammeplaner til samtlige reguleringsplaner som ble lagt ut til offentlig ettersyn.
	I Bergen skal vannledningsnett fornyes for å sikre tilfredsstillende funksjon og ivareta leveringssikkerheten på lang sikt.	Andel av total lengde ledninger fornyet. Målemetode måling av ledningslengde i km.	6,9	4,0	I 2025 ble det fornyet 4025 meter med vannledninger hvorav 1875 meter (47 %) ble utført med gravefrie metoder. Fornyng av vannledninger er mer krevende enn fornyng av avløpsledninger, som er noe av forklaringen på forskjellen mellom antall km fornyet avløps- og vannledninger.
	Totalt årlig vannforbruk i Bergen skal reduseres.	Målt årlig vannforbruk (prognose i mill. m3)	29,7	29,5	Vannforbruket i 2025 er det laveste registrerte vannforbruket som er målt i løpet av et år.
Trygg by i alle livsfaser	I Bergen skal publikum være fornøyd med standarden på vann- og avløpstjenestene. Minst 90 % av de spurte skal være svært fornøyd eller ganske fornøyd med standarden på tjenestene.	Spørreundersøkelse, prosentandel som svarer at de er fornøyd eller ganske fornøyd med standarden på tjenestene fra Bergen Vann.	92,0 %	87,0 %	Årlig brukerundersøkelse ble gjennomført i april 2025 og andelen som svarte at de er svært/ganske fornøyd var på 87 %, som er en nedgang fra 94 % året før. Nedgangen i andelen respondenter som var svært eller ganske fornøyd var ikke uventet på grunn av endring i metodikk. I 2025 gikk spørreundersøkelsen fra å bli gjennomført pr. telefon til en nettundersøkelse via et webpanel. Ifølge leverandøren var endringen forventet å påvirke resultatet. Bergen Vann har de siste år blitt anbefalt å bytte metode da telefonundersøkelser er mer arbeidskrevende og kostbare, blant annet fordi færre ønsker å svare på telefon. Etter endringen fra telefon- til nettundersøkelser har antall respondenter økt fra 600 til 1000. Foruten nedgangen i andelen respondenter som var svært eller ganske fornøyd, har andelen som svarer "Vet ikke" økt fra 2 % til 10 %, mens andelen misfornøyde ikke økte. Ifølge leverandøren er respondenter erfaringsvis mer "overhøflige" og tilbøyelige til å svare positivt på telefon i forhold til nett, samtidig som en større andel av respondenter er tilbøyelige til å svare "Vet ikke" på nettundersøkelser. Med bakgrunn i disse

Årsmelding 2025

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål 2025	Resultat at 2025	Statusbeskrivelse mål
					forholdene mener leverandøren derfor at nedgangen ikke er signifikant.
I Bergen skal vannforsyningssystemet levere godt og hygienisk drikkevann til abonnentene.	Prosentandel rutinemessige vannanalyser med god hygienisk vannkvalitet (på E.coli og intestinale enterokokker).	100,00	99,93	Vi har per. 2. tertial 2025 2 avvik mht hygienisk vannkvalitet på rutineprøver. Prosentandel med god hygienisk vannkvalitet er 99,93 %.	
I Bergen skal alle offentlige badeplasser ha badevannskvalitet og 75 % av disse skal være i beste kategori.	Prosentandel av offentlige badeplasser som er i kategori god eller bedre når det gjelder badevannskvalitet. Resultat fra prøvetaking i badevannsesongen.	75,0 %	73,0 %	Prøvetakingen for badesesongen 2025 startet i april og endte med at 22 badeplasser fikk klassifisering. Steinsgardsvikane og Sandholna hadde ikke nok data til å bli klassifisert. Resultatene for 2025 viser en forverring fra 2024: • to badeplasser har gått fra «tilstrekkelig» til «dårlig» • en badeplass har gått fra «god» til «tilstrekkelig» • en har gått fra «utmerket» til «god». 73 % av badeplassene er i klassen «god» eller bedre (2024: 77 %) og 64 % av badeplassene er i beste kategori; «utmerket» (2024: 68 %).	

Investeringer

Beløp i mill. kr

Investering	Saksref.	Totalbudsjett			Årets budsjett			
		Godkj.vedtak	Vedtatt	Totalprognose	Vedtatt ferdigår	Estimert ferdigkvartal	Just. bud.	Regnskap Avvik i kr
Avløpsnett / innsamling av avløpsvann		-	-	-	Løpende	Løpende	22,8	31,8 -8,9
Avløpsrensing		-	-	-	Løpende	Løpende	2,0	1,1 0,9
Breiviksbakken del 2 separerer overvann	AD	9,9	11,5	11,5	2025	2.kv. 2026	4,4	6,8 -2,3
Bryggjedalen avløpsspumpestasjon		IA	9,3	9,3	2024	4.kv. 2029	9,3	3,6 5,6
Dig og NoDig rammeavtaler påkostning vannledninger		-	-	-	Løpende		46,7	36,6 10,1
Distribusjon av vann		-	-	-	Løpende	Løpende	10,0	9,0 1,0
Espeland vannbehandlingsanlegg	BY 146/22	800,0	913,9	913,9	2028	4.kv. 2029	162,1	233,6 -71,6
Fanahammeren avløpssanering	BY 97/24	72,0	72,0	72,0	2025	4.kv. 2027	0,7	0,5 0,1
Fjell - Bergen reservevannforsyning	BY29/18	50,0	80,0	80,0	2028		0,5	0,2 0,3
Fjellanlegg oppgradering		-	-	-	Løpende	Løpende	32,1	24,9 7,2
Garnes renseanlegg oppgradering	BY 317/22	615,0	629,7	629,7	2028	4.kv. 2031	30,2	30,1 0,0
Gimlevei m.fl. va-anlegg	UFKN 42/24	42,8	42,1	42,1	2026	4.kv. 2027	5,0	16,0 -11,0
Gjensidigegården va-anlegg	UFKN 38/24	30,0	30,0	30,0	2028	4.kv. 2026	13,5	14,5 -1,0
Hilleren avløpsspumpestasjon		IA	7,0	7,0	2023	2.kv. 2026	0,0	0,8 -0,8
Holtaveien va-anlegg	BY 132/24	73,0	73,0	73,0	2028	4.kv. 2029	15,3	14,6 0,7
Indre Arna (Stuajordet) høydebasseng	BR 1178/22	19,8	21,7	21,7	2024	2.kv. 2026	0,5	0,2 0,3
Johan Berentsensvei va-anlegg	BR 1321/23	19,9	22,9	22,9	2027	4.kv. 2027	0,0	0,3 -0,3
Kjøkkelvikdalen vannledning		IA	10,2	10,2	2028	2.kv. 2026	0,3	0,2 0,0
Lagunen–Skjoldskiftet (Miljøløftet) separer overvann	BY 135/24	151,5	151,5	151,5	2027	4.kv. 2028	8,5	8,2 0,2
Lyngbøvegen va-anlegg	BY 104/22	59,5	87,9	87,9	2027	4.kv. 2026	5,7	0,5 5,2
Løvstakklien - Bøhmergt. va-anlegg	BY 315/23	168,0	176,9	176,9	2028	4.kv. 2031	34,4	30,1 4,4
Mjølkeråen - Kvernevik va-anlegg	BY32/19	171,0	274,8	274,8	2027	Ferdig	42,0	43,2 -1,2
Nattlandsfjellet borehullsledning		IA	10,4	10,4	2028	4.kv. 2028	0,3	0,0 0,3
Nedre Nygård del 1 va-anlegg	UFKN 64/20	22,0	31,6	31,6	2024	Ferdig	3,3	3,4 -0,1
Nedre Nygård del 2 va-anlegg	UFKN 153/24	47,0	47,0	47,0	2026	4.kv. 2028	0,0	0,0 0,0
Produksjon av vann		-	-	-	Løpende	Løpende	2,0	0,0 2,0
Riplegården høydebasseng	BR 1266/23	19,0	19,1	19,1	2024	Ferdig	-0,5	-0,5 0,0
Rørfornyng av vann- og avløpsledninger		-	-	-	Løpende	Løpende	53,9	50,5 3,4
Salhus-Kistebakkane-Naustvegen avløpsledning		IA	202,3	202,3	2030	4.kv. 2030	9,5	0,0 9,5
Stendafjellet høydebasseng uv-anlegg		IA	39,7	39,7	2028	4.kv. 2028	15,5	13,3 2,2
Storavatnet dammer (Fyllingen)	UFKN 14/22	45,5	46,5	46,5	2024	Ferdig	0,4	0,5 0,0
Store Lungegårdsvann vannledning		IA	40,0	40,0	2029	4.kv. 2026	8,2	9,0 -0,8
Åsane nord avløpsnett trinn 1	UFKN 66/25	40,0	261,3	261,3	2027	4.kv. 2032	6,5	7,4 -1,0
Sum øvrige prosjekter							25,5	25,6 0,0
Sum							570,6	616,0 -45,4

Statustekst investeringer

Avløpsnett / innsamling av avløpsvann

Dette er en samlepost for mindre prosjekter innen avløpsrensing. Budsjettposten er nødvendig for å kunne budsjettere inn prosjekter som kommer, men som ikke er ferdig definert på budsjetteringstidspunktet. Enkeltprosjekter blir skilt ut fra samleposten når konkrete prosjekter blir identifisert og er klar for gjennomføring. I 2025 kom det ekstra kostnader knyttet til rigg og drift på Fjøsangerveien overvannsanlegg samtidig som kostnader for Naustevegen PSP var planlagt utført i prosjekt 921010, men kostnaden ble overført til eget prosjekt 925034 uten at budsjettet ble overført. Dette medførte at det ble et mer forbruk på sekkeposten.

Avløpsrensing

Dette er en samlepost for mindre prosjekter innen avløpsrensing. Budsjettposten er nødvendig for å kunne budsjettere inn prosjekter som kommer, men som ikke er ferdig definert på budsjetteringstidspunktet. Enkeltprosjekter blir skilt ut fra samleposten når konkrete prosjekter blir identifisert og er klar for gjennomføring. I 2025 var det et mindre forbruk knyttet til rest midler som ikke var dedikert eget prosjekt.

Breiviksbakken del 2 separerer overvann

Prosjektet er en videreføring av Breiviksbakken del 1 og gjelder separering av avløpssystemet mellom Løvestakken og Solheimsviken. Prosjektet består av ny overvannsledning. Separering av avløpssystemet på Løvestakksiden er viktig for å redusere tilførselen av rent vann til Holen renseanlegg og for å redusere forurensning fra overløpsdrift. Tilførsel av rent vann i renseanlegg er bare en ekstra kostnad da det allerede er rent/renset, og i tillegg stjeler kapasitet som kan brukes til å rense avløp. Separering av avløpssystemet er viktig både fordi området nå er et boligområde med høyt krav til vannkvalitet, og fordi sjøbunnen nå tildekkes med rene masser og ny tilførsel av forurensing derfor må stanses. Prosjektet er under avslutning. Det måtte anskaffes ny entreprenør som måtte rette feil og bytte ødelagte deler. Årsaken til det er bla. annet bruk av granittsein på fortau, ekstra arbeid/kostnader med omlegging av høyspent kabler, Utvidet bruk av dirigenter etter pålegg fra skole og vei myndigheter, ekstra tid/kostnader ved forsiktig sprenging nær høyspent kabler, utvidet prosjektet i Helleveien med ca. 25 meter og utvidet asfalt fra ca. 2000 m2 til 2900 m2 og økte materialkostnader.

Bryggjedalen avløpsspumpestasjon

Bryggjedalen avløpsspumpestasjon pumper avløpsvann som kommer fra områdene på oversiden av Morvikveien mellom Bryggjedalen til Hesthaugsvegen, samt avrenning fra ned- og oversiden av Morvikveien fra krysset Hesthaugveien/Morvikveien til Sletteviksveien. Anlegget vurderes som samfunnskritisk, men er i dårlig stand. Byggearbeidet startet opp i mars. Under arbeidet ble det konstatert at anlegget er i enda dårligere stand enn tidligere antatt. I 2025 ble det et mindre forbruk knyttet til redusert fremdrift.

Dig og NoDig rammeavtaler påkostning vannledninger

Dette er en samlepost for mange mindre vann- og avløpsprosjekter som i hovedsak bruker NoDig-metoder, men også graveprosjekter. Bergen Vann hadde til og med januar 2025 to pågående rammeavtaler med entreprenør om fornying av vann- og avløpsledninger. Ny rammeavtale hadde oppstart i februar og arbeid som er påstartet etter februar vil gå på ny kontrakt og ny budsjettpost (Dig og NoDig rammeavtaler). Midlene som er igjen er for prosjekter som ble påbegynt under den tidligere rammeavtalen. I 2025 endte det med et mindre forbruk og dette skyldes at en del prosjekter ble omklassifisert fra investering til drift.

Distribusjon av vann

Dette er en samlepost for mindre prosjekter innen distribusjon av vann. Budsjettposten er nødvendig for å kunne budsjettere for prosjekter som skal starte opp, men ikke er ferdig definert på budsjetteringstidspunktet. Enkeltprosjekter blir skilt ut fra samleposten når konkrete prosjekter blir identifisert og er klar for gjennomføring. I 2025 ble det et mindre forbruk og dette skyldes hovedsaklig at ikke alle aktivitetene kom til utførelse.

Espeland vannbehandlingsanlegg

Espeland vannbehandlingsanlegg er et av fem vannbehandlingsanlegg i Bergen vannverk. Det pågår bygging av et nytt anlegg med oppgradert vannbehandlingsprosess for å tilfredsstille dagens krav om to hygieniske uavhengige barrierer mot parasitter. Anlegget vil etter ferdigstilling levere samme kvalitet og hygienisk sikkerhet som de fire andre vannbehandlingsanleggene. I tillegg økes maks vannproduksjon fra dagens 67 000 m³ pr. døgn til 80 000 m³ pr. døgn. Det nye behandlingstrinnet skal også fjerne humus og dermed redusere fargen på vannet, noe som også setter anlegget bedre i stand til å håndtere økning i farge på grunn av klimaendringer. Det bygges også et nytt vannkraftverk integrert med behandlingsanlegget, og det gamle kraftverket rives. I perioden februar-juni 2025 var vannbehandlingsanlegget nedstengt grunnet arbeid på eksisterende råvannsledning. Betongarbeidene på nytt prosessbygg nærmer seg slutten. Murerarbeider på nytt prosessbygg ble startet opp som planlagt etter sommerferien. Grunnet økt fremdrift og flere utførte aktiviteter endte 2025 med et overforbruk.

Fanahammeren avløpssanering

I hovedplan for avløp og vannmiljø 2024-2033 er det forutsatt at utslipp til Fanafjorden skal saneres og overføres til Flesland. Deler av anlegget er bygget samtidig med ny E39. Det gjelder åpning av bekken mot Mjølkevika og tilknytning til avløpstunnelen i Rådalen, som går til Flesland renseanlegg. Det som gjenstår er bygging av pumpestasjoner og ledningsanlegg i sjø og å overføre det til ledningen som allerede er bygget. Detaljprosjektering pågår fortsatt pga. utfordrende grunnerv. Dermed er oppstart av gjenstående byggearbeider usikkert så dette medførte et mindre forbruk i 2025.

Fjell - Bergen reservevannforsyning

Prosjektet gjelder etablering av en gjensidig reservevannforsyning mellom Bergen og Øygarden kommune. Arbeidet utføres i forbindelse med Rv555 - Sotrasambandet, som er et OPS-prosjekt (offentlig-privat-samarbeid), med Statens vegvesen som byggherre. Etableringen av en gjensidig reservevannforsyning mellom kommunene vil ha stor betydning for styrking av vannforsyning og leveringssikkerhet i Bergen Vest, i tilfelle utfall av hovedvannforsyning gjennom Løvstakken og Gravidalsfjellet. Det er usikkert når Bergen Vann vil motta faktura fra Statens vegvesen for utført arbeid og prosjektering. Grunnet redusert fremdrift i 2025 ble det et mindre forbruk.

Fjellanlegg oppgradering

Dette er en budsjettpost for mindre prosjekter knyttet til oppgradering av fjellanlegg. Midler fordeles på konkrete prosjekter etter hvert. De største prosjekten har vært Grøntua HB, Holen renseanlegg og Garnes renseanlegg. Redusert aktivitet i 2025 medførte et underforbruk.

Garnes renseanlegg oppgradering

Prosjektet omfatter etablering av ny innløppspumpestasjon i fjell og nytt renseanlegg på Garnestangen. Prosjektet inkluderer også etablering av ny tilkomstveg til det nye anlegget og riving av det eksisterende renseanlegget når det nye er satt i drift. Det har vært utfordringer med å få godkjent reguleringsplan som medfører forsinkelse i oppstart av anleggsarbeid på Garnes. Men produksjon av deler av renseanlegget pågår i fabrikk hos leverandør.

Gimleveien m.fl. va-anlegg

Avløpsanlegget i Gimleområdet ble på 1930-tallet etablert som fellessystem. Dette medfører at store mengder overvann føres unødvendig til pumpestasjoner/reanseanlegg. Prosjektet som er planlagt omfatter omlegging og fornying av eksisterende vann- og avløpsanlegg, separering av eksisterende avløp som er etablert som fellessystem (fører både kloakk og overvann i samme rør) og arbeid med stikkledninger som i dag ligger i veien. Prosjektet løst kunne ikke gjennomføres og prosjektet måtte omprosjekteres. Når prosjektet startet opp igjen etter omprosjekteringen ble høyere aktivitet og økt fremdrift. Dette medførte et merforbruk i 2025.

Gjensidigegården va-anlegg

Prosjektet ved Gjensidigegården omfatter separering av fellessystem (rør som fører både avløp og overvann) og utskifting av eksisterende vannforsyning. Overvannssystemet dimensjoneres for fremtidige mengder med nytt utslipp ved Gjensidigegården. Grunnet endret fordeling nøkkel knyttet til rigg og drift i samarbeidsprosjektet mellom Bergen Vann og Statens Vegvesen ble et mer forbruk.

Hilleren avløpspumpestasjon

Privat utbygger skal bygge en privat pumpestasjon for å dekke sitt eget behov. Ved å oppgradere denne til en kommunal pumpestasjon så kan øvrig avløp føres inn på denne og sanere det kommunale utslippet i Bekkjavika. Pumpestasjonen forventes med å settes i drift til systemet har fått økt kapasitet. Utbygger skal etablere en midlertidig slamavskiller slik at det er en renseløsning på avløpet fram til driftsstart. Prosjektet er avsluttet og det er i prosess med å skrive sluttmelding.

Holtaveien va-anlegg

Bergen Vann skal skifte ut vann- og avløpsledninger i Holtavegen med sideveier grunnet dårlig tilstand på eksisterende vann- og avløpsanlegg. Prosjektet har hatt en forsinket oppstart da prosjektering viste at arbeidene blir mer omfattende enn tidligere estimert. I 2025 ble det et mindre forbruk knyttet til redusert fremdrift.

Indre Arna (Stuajordet) høydebasseng

Det er bygget et høydebasseng i Stuajordet på Arnatveit. Bassenget gir bedre driftssikkerhet, tryggere branndekning og mer stabile driftsforhold i forsyningsnettet i Indre Arna. Prosjektet er ferdigstilt og sluttoppgjør pågår. Som følge av sluttoppgjøret foreslås det å øke totalprognosen. Dette skyldes følger av at opprinnelig entreprenør gikk konkurs. Det måtte anskaffes ny entreprenør som i tillegg måtte utføre deler av arbeidet på nytt. I 2025 ble det et mindre forbruk knyttet til forsinket oppmåling og fradeling av tomt samt noen gjenstående arbeider knyttet til konkurs hos opprinnelig entreprenør.

Johan Berentsensvei va-anlegg

Kommunen skal trafikkisikre Johan Berentsens vei ved å etablere fortau. I den forbindelse skal det også separeres overvann fra Nygårdsmyren. Det er i tillegg vurdert å sette opp en liten pumpestasjon for å sanere avløpsutslippene fra bebyggelsen nedstrøms Nygårdsmyren. Prosjektet har vært i stillstand grunnet ekspropieringsvedtak. Det blir gjort arbeid med avslutte detaljprosjekteringen, få vedtak om forhåndstiltredelse av grunn. Avviket i 2025 er knyttet til arbeid med grunnerverv.

Kjøkkelvikdalen vannledning

Prosjektet omfatter etablering av nye vannledninger for å danne ringsystem på vannforsyningen i Kjøkkelvikdalen. Ringsystemet etableres for å bedre dagens trykksituasjon og vannkvalitet. Prosjektet endte med et mindre forbruk som knytter seg til gjenstående arbeid med et kabelskap - vannforsyning.

Lagunen–Skjoldskiftet (Miljøløftet) separer overvann

E39 Sykkelvei Lagunen – Skjoldskiftet, er samarbeidsprosjekt innenfor Miljøløftet med Statens Vegvesen som byggherre. Bergen kommunes del av prosjektet går ut på å flytte og etablere nye vann- og

avløpsledninger samtidig med bygging av ny gang- og sykkelvei mellom Skjoldskiftet og Lagunen. Det skal legges om både gamle og nyere ledninger langs traseen. Det vil også bli utført separering fra fellesledning til separat spillvann- og overvannsledning. Prosjektet endte i 2025 med et mindre forbruk knyttet til redusert fremdrift.

Lyngbøvegen va-anlegg

Utbedring av Lyngbøveien var i utgangspunktet et trafiksikkerhetstiltak i regi av Bymiljøetaten. I forbindelse med utviklingen av prosjektet ble det også innledet et samarbeid med Bergen Vann for å fornye og utbedre ledningsnettet i området. I rulleringen av Handlings- og økonomiplan 2025-2028 ble budsjettet for Lyngbøvegen VA-anlegg økt. Årsaken var at entreprenøren med ansvar for utførelsen av prosjektet gikk konkurs og prosjektet måtte prosjekteres på nytt for ny utlysning. Det ble i 2025 et mindre forbruk knyttet til sluttoppgjøret med annen etat for to avsluttede entrepriser i Lyngbøveien ikke ble fakturert Bergen iht. plan i 2025.

Løvestaklien - Bøhmergt. va-anlegg

Prosjektet gjelder separering av avløpssystemet mellom Løvestakken og Solheimsviken. Prosjektet består av ny overvannsledning. Separering av avløpssystemet på Løvestakksiden er viktig for å redusere tilførselen av rent vann til Holen renseanlegg og for å redusere forurensning fra overløpsdrift. Tilførsel av rent vann i renseanlegg er bare en ekstra kostnad da det allerede er rent/renset, og i tillegg stjeler kapasitet som kan brukes til å rense avløp. Separering av avløpssystemet er viktig både fordi området nå er et boligområde med høye krav til vannkvalitet, og fordi sjøbunnen er tildekket med rene masser. I 2025 ble det et mindreforbruk grunnet forsinket fremdrift.

Mjølkeråen - Kvernevik va-anlegg

I hovedplan for avløp og vannmiljø 2024-2033 er det beskrevet at alle renseanleggene innenfor Bergens tettbebyggelse skal oppgraderes til sekundærrenseanlegg eller at utslippene samles i færre anlegg. Dette må gjøres for å oppfylle kravene i utslippstillatelsen fra statsforvalteren. Kvernevik avløpsrenseanlegg er et av de store renseanleggene som er oppgradert til sekundærrenseanlegg. Det er tatt i bruk overføringsanlegg for avløp fra Mjølkeråen renseanlegg til Kvernevik renseanlegg. Mjølkeråen renseanlegg, to større kommunale slamavskillere og en større privat slamavskiller er tatt ut av drift. Fallet mellom renseanlegget i Mjølkeråen og renseanlegget i Kvernevik var større enn tidligere antatt. Det medførte endret løsning på pumpestasjonene i Mjølkeråen og Naustveien. Etablering av ekstra støttemurer og økt kostnader ved trafikkavvikling gav merforbruk i 2025. Prosjektet er ferdigstilt.

Nattlandsfjellet borehullsledning

Det etableres borehull for vannledning fra Nattlandsfjellet høydebasseng til Øvre Sædalsveien. I 2025 var det et mindreforbruk knyttet til forsinkelse i prosjekteringen med bakgrunn i grunnerverv.

Nedre Nygård del 1 va-anlegg

Prosjektet er i regi av Graveklubben, som er et samarbeid mellom Bergen Vann, BIR Infrastruktur AS (tidl. BIR Nett AS og BossNett AS), BKK Nett AS, Eviny Termo AS (tidl. BKK Varme AS), Telenor ASA og Bergen Fiber AS. Arbeidet omfatter fornying av eksisterende va-anlegg og separering av overvann i Lyder Sagens gate, Daniel Hansens og Jonas Reins gate. Prosjektet nærmer seg avslutning, men har økt noe i omfang i forhold til det som var prosjektert. Mengdene masser som måtte tas ut var større enn anslått samt kompleksitet knyttet til kulturhistoriske funn gav et merforbruk i 2025.

Nedre Nygård del 2 va-anlegg

Prosjektet er et graveklubbprosjekt (Et samarbeid mellom Bergen Vann, BIR Infrastruktur AS (tidl. BIR Nett AS og BossNett AS), BKK Nett AS, Eviny Termo AS (tidl. BKK Varme AS), Telenor ASA og Bergen Fiber AS.) Arbeidet skal bestå i fornying av eksisterende vann- og avløpsanlegg og separering av overvann på

Nedre Nygård. Prosjektet er en forlengelse av graveklubbprosjektet Nedre Nygård del 1. Oppstarten på prosjektet er utsatt på ubestemt tid.

Produksjon av vann

Dette er en samlepost for mindre prosjekter innen produksjon av vann. Budsjettposten er nødvendig for å kunne budsjettere for prosjekter som skal starte opp, men ikke er ferdig definert på budsjetteringstidspunktet. Enkeltprosjekter blir skilt ut fra samleposten når konkrete prosjekter blir identifisert og er klar for gjennomføring. Grunnet forsinket oppstart på Grøntua høydebasseng ombygging samt redusert aktivitet ble det i 2025 et mindre forbruk

Riplegården høydebasseng

Prosjektet er avsluttet

Rørfornyning av vann- og avløpsledninger

Dette er en samlepost for mange mindre vann- og avløpsprosjekter. Budsjettposten har endret navn fra "Dig og No dig rammeavtaler" til rørfornyning av vann- og avløpsledninger. Det arbeides kontinuerlig med å fornye ledningsnett. I noen tilfeller medfører det graving. Bergen Vann har inngått ny rammeavtale om fornying av vann- og avløpsledninger. Anleggene er lokalisert ulike steder i Bergen og det pågår arbeid på ulike prosjekter med ulikt arbeidsomfang. Bergen Vann hadde til og med januar 2025 to pågående rammeavtaler med entreprenør om fornying av vann- og avløpsledninger. Arbeidet som utføres finansieres både over drifts- og investeringsbudsjettet, blant annet avhengig av type arbeid som skal utføres. I 2025 var det et mindreforbruk knyttet til ikke tildelte midler til eget prosjekt.

Salhus-Kistebakkane-Naustvegen avløpsledning

Området Salhus – Kistebakkane og ytre deler av Mjølkeråen har i dag delvis utslipp via private slamavskillere og delvis kommunale ristanlegg. Prosjektet skal i første omgang etablere ny avløpsledning fra Naustvegen avløpspumpestasjon til Kistebakkane.

Stendafjellet høydebasseng uv-anlegg

Som et risikoreduserende tiltak i forhold til sykdomsfremkallende organismer i drikkevannet, erdet ønskelig å bygge UV-anlegg på nedre utløpsrør fra Stendafjell høydebasseng i Fana. I 2025 var det et mindre forbruk knyttet redusert omfang og dermed en mindre aktivitet.

Storavatnet dammer (Fyllingen)

Prosjektet gjelder rehabilitering av dammer i tilknytning til et nedlagt vannmagasin i Fyllingsdalen; dam Storavatnet, dam Storavatnet nord, dam Storavatnet sør og dam Svartatjørna for å tilfredsstille krav i Damsikkerhetsforskriften. Arbeidene ble ferdigstilt i 2024 men selv sluttoppgjøret ble gjennomført i 2025 med et mindre merforbruk.

Store Lungegårdsvann vannledning

Det skal etableres ca. 1100 m ny hovedledning for vann PE630 (sjøledning) i Store Lungegårdsvannet, fra landtak i Fløen til landtak i Florida. Den nye sjøledningen skal erstatte eksisterende DN600 SJG i Møllendalsveien som har hatt flere brudd. I 2025 ble det et mer forbruk knyttet til økt fremdrift.

Åsane nord avløpsnett trinn 1

Åsane Nord omfatter et område med totalt 5600 personekvivalenter (PE) i dag + næring der ca. 50 % (2850 PE) er tilknyttet eksisterende mekaniske renseanlegg i Hylkje, Steinestø eller Tellevik. I tråd med hovedplan for avløp og vannmiljø 2019–2028 er rensekravet at alt avløpsvann i området skal gjennomgå sekundærrensing, regulert i utslippstillatelsen fra 14.10.2016. Konsekvensutredningen, som er utført før internt forprosjekt i planavdelingen, har konkludert at bygging av overføringsanlegg til Kvernevik renseanlegg er den beste løsningen for området Åsane Nord. Åsane Nord-prosjektet omhandler totalt 12

delentrepriser fordelt over flere år. Åsane Nord byggetrinn 1 består av tre delentrepriser. I første del skal det graves ca. 440 meter av avløpsledninger og ca. 400 meter med vannledninger. I delentreprise 2 og 3 skal det etableres ca. 3500m med avløpsledninger fra Kvernevikstemma til Coop Xtra ved Åsamyrane. I forbindelse med dette skal det utføres omfattende renskarbeid i tunnelen, samt sikringstiltak m.m. Samtidig med disse arbeidene skal det etableres nye rømningsveier i tunnelen for å sikre arbeiderne underveis og fremtidig drift av ledninger. Senere oppstart av detaljprosjektering pga. geoteknisk vurdering av tunnel har medført utsettelse av oppstart. Merforbruket i 2025 skyldes høyere aktivitet og fremdrift av bergsikring/rensk i Midtbygdatunnelen.

18B-Renovasjon

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet omfatter kommunens lovpålagte innsamling og behandling av husholdningsavfall, etter Forurensningslovens § 30. Bergen kommune ivaretar oppgavene ved tjenestekjøp fra BIR Privat AS. Tjenesteområdet omfatter også forvaltning/etterdrift av nedlagte avfallsdeponier, herunder bl.a. kostnader ved miljøtiltak på disse deponiene. Fagfeltet ivaretas primært av Bymiljøetaten.

Bergen har en fremtidsrettet, avansert og klima- og miljøvennlig renovasjonsløsning for Bergen sentrum; bossnettet. I dette underjordiske rørsystemet fraktes restavfall, plast, papir og drikkekartonger fra egne nedkast rundt om i byen til oppsamlingsterminaler lokalisert i utkanten av sentrumskjernen. I terminalene blir bosset komprimert, og deretter transportert bort til gjenvinning. Bossnettet gjør Bergen til en renere og penere by. Moderne renovasjonsløsninger er samfunnskritisk infrastruktur, og et viktig element planleggingen og utformingen av byutviklingen.

Bossnettet bygges primært for husholdningene og deres avfall, men det er også mulig for næringskunder å knytte seg til nettet. Det er BIR, gjennom datterselskapet BIR Nett AS, som bygger ut og drifter bossnettet for Bergen kommune. Renovasjonsfaglig oppfølging av BIR og utbyggingen av bossnettet blir utført av Bymiljøetaten.

Bergen har ingen aktive deponier, men Bymiljøetaten forvalter og er ansvarlig for forvaltning/etterdrift av flere nedlagte kommunale deponier.

Viktige begivenheter

- Fullskala sanering av deponiet på Slettebakken er avsluttet. 220 000 tonn avfall er fjernet, sortert og vasket.
- Arbeidet med miljøovervåkning og oppfølging av avvik ved Rådal deponi har fortsatt.
- Miljøovervåking av deponiet i Kollevågen er videreført i tråd med overvåkingsplanen fra Miljødirektoratet.
- Miljøovervåking av deponiet ved Neset/Unneland ble igangsatt våren 2025, som oppfølging av gjennomførte miljøsikringstiltak.
- Arbeidet med å skaffe mer informasjon om miljøpåvirkningen av øvrige deponier kom godt i gang etter anskaffelse av miljørådgiver som bistår Bymiljøetaten i arbeidet. Miljøundersøkelser prioriteres med utgangspunkt i en risikovurdering, og arbeid med vannprøvetaking er igangsatt på flere av deponiene. Følgende deponier er omfattet av dette arbeidet:
 - Hjortland
 - Ytre Hope
 - Paradis
 - Steinsviken
 - Drottningsvik
 - Tjørnen.
- Det ble funnet to avvik da Statsforvalteren i november 2025 gjennomførte tilsyn av kommunen etter [Avfallsforskriften kapittel 10a](#), hva gjelder utsortering, innsamling, forberedelse til ombruk og materialgjenvinning av enkelte avfallstyper.
- Kommunen arbeider sammen med BIR om å nå målet om å øke kildesorteringsgraden av husholdningsavfall spesielt for mat, plast, papp/papir og glass/metall. Bystyret vedtok desember 2025 et gebyrregulativ for 2026 som understøtter dette.

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik	Status beskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå				
Oppfølging av nedlagte kommunale avfallsdeponier, kommunal andel	1 500	500	1 000	Oppfølging av nedlagte kommunale avfallsdeponier, kommunal andel, gjelder andelen som omfatter næringsavfall, som er bykassefinansiert. Bymiljøetaten arbeider aktivt med etterdrift av nedlagte kommunale deponier, inkludert retting av avvik i Rådalen. I sum økte kostnadene knyttet til dette i 2025, men arbeidene krever omfattende forarbeid og planlegging i et komplekst område. Forarbeid- og planleggingsfasen har ikke vært store kostnaddrivere, ettersom arbeidet i stor grad utføres internt. Dette førte til at midlene kun delvis ble benyttet i 2025.
Oppfølging av nedlagte kommunale avfallsdeponier, selvkost	1 500	500	1 000	Oppfølging av nedlagte kommunale avfallsdeponier, selvkost, gjelder andelen som omfatter husholdningsavfall, som er finansiert over renovasjonsgebyrene. Bymiljøetaten arbeider aktivt med etterdrift av nedlagte kommunale deponier, inkludert retting av avvik i Rådalen. I sum økte kostnadene knyttet til dette i 2025, men arbeidene krever omfattende forarbeid og planlegging i et komplekst område. Forarbeid- og planleggingsfasen har ikke vært store kostnaddrivere, ettersom arbeidet i stor grad utføres internt. Dette førte til at midlene kun delvis ble benyttet i 2025.
Sum	3 000	1 000	2 000	
Sum tiltak	3 000	1 000	2 000	

Utvikling og utfordringer

Husholdningsavfall

I sitt tilsyn av kommunen i november 2025 fant Statsforvalteren to avvik:

1. Kommunen har ikke lagt til rette for utsortering og separat innsamling av husholdningsavfall fra alle husholdningsabonnenter
2. Kommunen har ikke lagt til rette for utsortering og separat innsamling av husholdningsavfall fra alle fritidsboliger

Når det gjelder kravet om innsamlingsgrad for matavfall konstaterte Statsforvalteren at kommunen er langt unna å nå kravet om 55 prosent utsortert matavfall i 2025.

Kommunen samarbeider tett med BIR for at avvikene skal lukkes og at alle husholdningsabonnenter skal få tilbud om kildesortering av avfall i tråd med forskriftens krav. Statsforvalteren har satt 1. mars 2026 som en frist til kommunen for å svare ut hvordan avvikene er tenkt rettet.

Generelt om deponier

Behov for å iverksette tiltak på avfallsdeponiene følger i stor grad av lovpålagte krav. Grunnlaget for aktivitetene på de nedlagte, kommunale avfallsdeponiene i årene som kommer, følger av [Temaplan for virksomhet tilknyttet nedlagte kommunale avfallsdeponier 2022 - 2026](#), samt anbefalte tiltak fra tilsyn og revisjoner.

Aktiviteten knyttet til kommunens nedlagte avfallsdeponier har, som forventet, begynt å ta seg opp, med tilsvarende økende kostnader. Behovet for midler knyttet til lovpålagte driftstiltak har økt og forventes å øke ytterligere fremover etter hvert som aktiviteten tar seg ytterligere opp.

Under følger en kort redegjørelse om status for arbeidet med enkelte av deponiene.

Rådalen

Det har de seneste årene vært jobbet svært mye med oppfølgingen av den utfordrende situasjonen ved Rådalen deponi, der Statsforvalteren gjennomførte tilsyn våren 2021. Tilsynet avdekket seks avvik som måtte rettes. Med bakgrunn i kvaliteten på Bymiljøetatens plan for oppfølging av avvikene, lukket Statsforvalteren innen sommeren 2024, tilsynsoppfølgingen av deponiet. Avvikene er ikke rettet, men det foreligger en konkret plan for den videre håndteringen av dem, og Statsforvalteren har formidlet at de vil følge opp kommunen gjennom årsrapporteringen.

I 2025 ble det blant annet jobbet med oppfølging av miljøovervåkingsprogrammet for Rådalen deponi. Bymiljøetaten har også arbeidet med hvordan håndteringen av påfylling av matjord på Magnusbakken skal gjennomføres. I tillegg til dette har Bymiljøetaten, som en oppfølging av helhetlig miljøkartlegging, prioritert kildesporing av forurensing i området. Dette som et samarbeid mellom kommunen og de ulike næringsaktørene i området.

I 2025 kom byggingen av Bjarg Arena i gang. Idrettshallen ligger i randsonen til deponiet, og arbeidene berører deponiets rør- og ledningsnett, og vannhåndteringen i området generelt. Det er avdekket utfordringer i eldre rør som er ressurs- og kostnadskrevende å følge opp med tiltak. Bymiljøetaten arbeider med oppfølging av dette, og tiltakene påvirker investeringsporteføljen for området.

Kollevågen

Bymiljøetaten følger opp lovpålagte krav knyttet til miljøovervåking for deponiet i Kollevågen. Årsrapporten for 2024 pekte på enkelte funn i forhold til tildekkingslaget og forurensning som blir viktig å overvåke videre i årene som kommer. Miljøovervåking har fortsatt etter plan i 2025, og etaten har utløst opsjon og avklart program for undersøkelser og prøvetaking for de to neste årene.

Ytre Hope

Resultatene fra de miljøtekniske undersøkelsene, som er gjort på Ytre Hope deponi, vil sees i sammenheng med undersøkelser som skal gjøres på flere deponier i 2026 og 2027. Det vil i den forbindelse bli aktuelt å vurdere behovet for supplerende kartlegginger og å vurdere prioritering av tiltak mellom deponiene.

Neset/Unneland

Miljøovervåkning på Neset deponi ble igangsatt våren 2025, dette som en oppfølging av miljøsikringstiltak som er utført på deponiet. Miljøovervåkingen skal gi et grunnlag for å kunne følge med på effekter av gjennomførte miljøsikringstiltak og utvikling i miljøtilstanden i Nesvika naturreservat.

Sammenligning med andre kommuner

	Bergen 2024	Bergen 2025	Oslo Trondheim kommune	Stavanger	ASSS uten Oslo
Produktivitet					
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	2 102	2 865	6 118	4 047	4 460
Kvalitet					
Andel levert til materialgjenvinning inklusiv biologisk behandling	27,4 %	29,9 %	43,4 %	48,7 %	60,8 %
Renovasjon - Andel levert til forbrenning	65,7 %	63,9 %	54,4 %	51,0 %	39,2 %
Renovasjon - Husholdningsavfall per innbygger (kommune)	356	354	267	288	360

*) Inflasjonsjustert med deflator

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Regnskap 2024	Justert budsjett 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
Administrasjon - renovasjon husholdningsavfall	3,3	5,2	2,9	0,0	2,9	2,3
Etterdrift avfallsdeponier næringsavfall	7,6	9,3	8,2	-0,1	8,1	1,2
Innsamling, gjenvinning og sluttbehandling av husholdningsavfall	-3,0	-4,8	537,6	-540,5	-2,9	-1,9
Forvaltning av avfallsdeponier husholdningsavfall.	-15,2	-2,8	16,9	-38,6	-21,7	18,9
Selvkostrenter - renovasjon husholdningsavfall	14,8	4,2	22,3	-0,7	21,6	-17,4
Sum	7,4	11,0	587,9	-580,0	7,9	3,1

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
5-Byrådsavdeling for byutvikling	7,3	10,9	587,8	-580,0	7,8	3,1
90-Fellesposter - bykassen	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0
Sum	7,4	11,0	587,9	-580,0	7,9	3,1

Kommentar til status økonomi

Tjenesteområdet omfatter i hovedsak kommunens lovpålagte innsamling og behandling av husholdningsavfall, som er et selvkostområde finansiert via renovasjonsgebyrene.

Bergen har ingen aktive deponier, men tjenesteområdet omfatter også forvaltning/etterdrift av nedlagte avfallsdeponier, som Bymiljøetaten forvalter og er ansvarlig for, herunder blant annet kostnader ved miljøtiltak på disse deponiene. Kostnadene knyttet til dette er delt 50/50 mellom selvkost (husholdningsavfall) og bykasse (næringsavfall).

Det arbeides aktivt med etterdrift av nedlagte kommunale deponier, inkludert retting av avvik i Rådalen. I sum økte kostnadene knyttet til dette noe i 2025, men arbeidene krever omfattende forarbeid og planlegging i et komplekst område. Forarbeid- og planleggingsfasen har ikke vært store kostnaddrivere, ettersom arbeidet i stor grad utføres internt. Dette medførte i 2025 et mindreforbruk på tjenesteområdet på 3,0 mill.

Status mål

Hovedmål	Operativt mål	Indikator	Mål Resultat		Statusbeskrivelse mål
			2025	2025	
Omstillingsdyktig og økonomisk bærekraftig kommune	I Bergen skal den fleksible gebyrmodellen utvikles, slik at den dekker alle typer husholdninger og oppleves som rettferdig av brukerne	Antall husholdningskunder som har fleksibelt renovasjonsgebyr	84,0 %	83,5 %	Den fleksible gebyrmodellen er avhengig av BIRs mulighet til å registrere mengden restavfall som kastes. Det forventes en videre sakte økning av andelen husholdningskunder som har fleksibelt renovasjonsgebyr.
	I Bergen skal ombruk og materialgjennvinning av husholdningsavfall økes, for bedre ressursutnyttelse a avfallet	Andel glass- og metallemballasje utsortert ved kildesortering fra husholdningene	72,0 %	67,0 %	BIR jobber videre med etablering av henteordning for glass- og metallemballasjeavfall for innbyggerne i Bergen kommune, og det forventes at dette vil være etablert i løpet av 2026.
		Andel matavfall utsortert ved kildesortering fra husholdningene	55,0 %	14,0 %	For å styrke utsorteringen i neste periode vil BIR jobbe videre med å øke tilgjengeligheten til sorteringsløsninger for matavfall, og da særlig mot fellesløsninger i borettslag og sameier. Videre er det forventet at justeringen av gebyrmodellen i 2026, med at det er blitt dyrere å sette ut restavfallsspannet, vil oppmuntre innbyggerne til å redusere restavfallsmengden og øke utsorteringen av matavfall. I dag inneholder et gjennomsnittlig restavfallsspann ca. 40 % matavfall.
		Andel papp- og papiravfall utsortert ved kildesortering fra husholdningene	73,0 %	72,0 %	Innbyggere i Bergen kommune som ikke har henteordning for papp- og papiravfall er forventet å få dette i løpet av 2026.
		Andel plastavfall utsortert ved kildesortering fra husholdningene	25,0 %	28,0 %	Innbyggere i Bergen kommune som ikke har henteordning for plastavfall er forventet å få dette i løpet av 2026.

Investeringer

Beløp i mill. kr

Investering	Saksref.	Godkj.vedtak	Totalbudsjett		Vedtatt ferdigår	Estimert ferdigkvartal	Årets budsjett		
			Vedtatt	Totalprognose			Just. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Etterdrift deponier		-	-	-	Løpende	Løpende	0,7	0,9	-0,2
Rådal avfallsdeponi		IA	42,0	42,0	2030	4.kv. 2030	1,0	1,6	-0,6
Slettebakken avfallsdeponi	BY 116/20	321,0	639,9	623,6	2025	Ferdig	121,8	125,1	-3,4
Sum							123,5	127,7	-4,2

Statustekst investeringer

Etterdrift deponier

Innledende miljørelatert arbeid - avfallsdeponier

Det er igangsatt et prosjekt for å kartlegge forurensningssituasjonen ved seks utvalgte, nedlagte kommunale avfallsdeponier i Bergen kommune. Formålet med arbeidet er å etablere et tilstrekkelig og faglig solid kunnskapsgrunnlag om miljøtilstanden ved deponiene, slik at kommunen kan gjøre velbegrunnede vurderinger av behov for eventuelle miljøsikringstiltak samt prioritere disse på en hensiktsmessig måte. De utvalgte deponiene er Drotningstveit, Tjørnen, Hjortland, Steinsviken, Ytre Hope og Paradis. Arbeidet omfatter prøvetaking, undersøkelser og rådgiving knyttet til blant annet forurensning i vann og grunn, gassutvikling og setningsutvikling og vurdering av nærliggende resipienter.

Prosjektet startet opp våren 2025, og første fase av den innledende kartleggingen gjennomført. På bakgrunn av gjennomført miljørisikovurdering er det utarbeidet et grunnlag for prøvetakingsprogram. Programmet er supplert med ekstra prøvepunkter og sporing på avrenning for å sikre et mer helhetlig beslutningsgrunnlag. Risikovurderingen vil evalueres underveis basert på nytt innsamlet datagrunnlag. Kostnadene i 2025 var noe høyere enn budsjett, men det skyldes forsert fremdrift og påvirker ikke totalprognosen. Årsaken er mer omfattende prøvetakingsprogram enn forutsatt, ekstra arbeidstimer på feltarbeid og økte analysekostnader, samt at konsulenten har kommet godt i gang på arbeidet med risikokartlegging.

Rådal avfallsdeponi

Rådalen avfallsdeponi omfatter oppgraderinger og tiltak for å minimere miljøbelastning knyttet til overvann, sigevann og deponigass fra det nedlagte kommunale deponiet. Det skal gjennomføres seks enkeltprosjekter som vil ha ulik fremdrift og budsjett.

Budsjettposten består i dag av ett prosjekt; Rådalen utbedring ledningsanlegg. Prosjektet oppstod som følge av utbygging på nabotomt og nødvendig oppfølging fra Bymiljøetaten.

Utbedring av overvannsledning i Rådal ved Bjarg arena er utført høsten 2025. Grunnet unøyaktigheter i ledningskart og høye nivåer av gass har det medført ekstra kostnader til mobilisering, tilpasninger på eksisterende ledningsanlegg og gravearbeider. Arbeidene har også krevd mer oppfølging fra byggherre. Totalprognose er usikker som følge av stadig nye anlegg i grunn som avdekkes.

I tråd med administrativt gjennomføringsvedtak sak 2025/237317, vil prosjektet hente budsjettmidler fra budsjettposten tilsvarende 2,4 mill. Prosjektets totalprognose er på plan.

Arbeidet sluttføres i 2026.

Slettebakken avfallsdeponi

Slettebakken avfallsdeponi er sanert for å gjøre området klart for ny bruk. Det er første gang i Norge en gjennomfører oppgraving av et gammelt deponi med sortering og gjenvinning av massene på stedet. Det er et teknisk og miljømessig komplisert prosjekt med mål om trygge nedstrømsløsninger, gjenvinning og redusert CO2 utslipp.

Sanering av Slettebakken deponi ble ferdig våren 2025. Prosjektet har et merforbruk i 2025. Avviket skyldes større kostnader til byggelånsrente enn forutsatt.

20-Interne tjenester / fordelte kostnader

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Effektivisering			
Effekt av ny renholdsnorm	-15 000	-13 000	-2 000 Innsparingskravet må ses i sammenheng med tiltaket Innsparing fra renholdsprosjektet - effekt av revidert oppstart, hvor forventet effekt av ny renholdsnorm ble redusert med kr 6,16 mill. til et justert krav på kr 8,83 mill. i revidert budsjett. Samlet gikk renholdsavdelingen i balanse ved årets slutt. Engangsutgiftene til prosjektet ble imidlertid kr 2,0 mill. lavere enn budsjettet, jf. egen rapportering på tiltaket Engangsutgifter i renholdsprosjektet. Man kan dermed si at den realiserte innsparingseffekten ble kr 6,83 mill. Dette var både et resultat av effektiv drift, og at man reduserte frekvensen på enkelte skoler der det oppsto vakanser i løpet av høsten 2025.
Redusere utgifter gjennom omorganisering av renhold i Etat for bygg og eiendom	-800	-800	0 Tiltaket ble spilt inn på toppen av besparelsen på kr 15 mill. Kuttet er saldert over etatens ordinære drift.
Sum	-15 800	-13 800	-2 000
Sum tiltak	-15 800	-13 800	-2 000

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Nye engangstiltak			
Engangsutgifter i renholdsprosjektet	5 080	3 080	2 000 Engangsutgiftene i renholdsprosjektet ble om lag kr 2,0 mill. lavere enn budsjettet. Hovedårsaken er at utgiftene til innkjøp av nettbrett og lisenser ble lavere enn det som ble lagt til grunn i kalkylen. Enhetsprisen per nettbrett ble vesentlig rimeligere enn forventet, samtidig som størstedelen av anskaffelsen ble forskjøvet til 2026.
Sum	5 080	3 080	2 000
Effektivisering			
Innsparing fra renholdsprosjektet - effekt av revidert oppstart	6 166	6 166	0 Forventet innsparingseffekt fra renholdsprosjektet ble nedjustert fra 15 mill. i vedtatt budsjett 2025 til kr 8,83 mill. i

Årsmelding 2025

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
			revidert budsjett. Dette var i samsvar med forventet fremdrift på det tidspunktet. Det vises til rapportering av status på det opprinnelige tiltaket Effekt av ny renholdsnorm.
Sum	6 166	6 166	0
Sum tiltak	11 246	9 246	2 000

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Regnskap 2024	Justert budsjett 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
Renholdstjenester - til fordeling	1,0	-41,5	3,8	-4,2	-0,4	-41,1
Håndverktjenester bygg - til fordeling	0,2	41,9	1,3	-1,6	-0,3	42,2
Renholdstjenester	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
IUA Bergen region	0,0	-0,1	5,2	-5,2	0,0	-0,1
Sum	1,2	0,3	10,2	-11,0	-0,7	1,1

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
1-Byrådsleders avdeling	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3
2-Byrådsavdeling for finans	0,0	0,1	5,5	-5,6	0,0	0,2
5-Byrådsavdeling for byutvikling	0,0	0,0	5,2	-5,2	0,0	0,0
90-Fellesposter - bykassen	0,8	-0,1	-0,5	-0,2	-0,7	0,6
Sum	1,2	0,3	10,2	-11,0	-0,7	1,1

Kommentar til status økonomi

Ved en feil har det oppstått avvik per tjeneste på *Renholdstjenester - til fordeling* og *Håndverktjenester bygg - til fordeling*. Dette er tjenester som benyttes til samlet budsjettering i økonomiplan og årsbudsjett. Faktiske utgifter føres på korrekt tjeneste, og budsjettet blir fordelt til de samme tjenester ifm. årsavslutningen. I 2025 har dette ikke blitt riktig utført. Avvikene går imidlertid mot hverandre innenfor det samme tjenesteområdet.

På **sentrale budsjettposter (Fellesposter – bykassen)** skyldes mindreutgiften i hovedsak arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon. Arbeidsgiveravgift på sykelønnsrefusjon avsettes ved årsslutt, i motsetning til øvrig sykelønnsrefusjon som føres løpende gjennom året. Dette skyldes tekniske forhold. Avviket må derfor ses i sammenheng med avvik på øvrige byrådsavdelinger.

21-Pensjon og fellesposter

Om tjenesteområdet

Om tjenesteområdet

På dette tjenesteområdet blir følgende ført:

- Sentralt førte pensjonsposter - herunder premieavvik/avdrag på premieavvik som gjelder pensjonspremier.
- Regneskapstekniske poster - motkonto avskrivninger og motkonto avgiftsfinansierte renter
- Øvrige sentrale avsetninger

Nye tiltak i årets driftsbudsjett

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå			
Økte utgifter til personalforsikringer	249	0	249 Nye forsikringsavtaler er inngått, noe som har medført reduserte forsikringskostnader. Det forventes derfor at det ikke vil påløpe kostnader knyttet til tiltaket i 2025.
Sum	249	0	249
Sum tiltak	249	0	249

Rammeendringer gjennom året

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett 2025	Effekt 2026	Avvik Status beskrivelse
Tilpasning til aktivitetsnivå			
Reduserte forsikringskostnader	-5 653	-5 653	0 Nye forsikringsavtaler er inngått, noe som har medført reduserte forsikringskostnader. Mindreforbruket på forsikringer knyttet til kommunens ansatte er innarbeidet i rammen.
Sum	-5 653	-5 653	0
Sum tiltak	-5 653	-5 653	0

Aktivitetsnøkkeltall

Nøkkeltall/indikator	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Akkumulert premieavvik (mill kr)	21 508,0	3 049,3	3 440,5	3 885,0
Avsetning til tilleggsbevilgninger (mill kr)	0,8	0,0	1,7	1,0

Status økonomi per tjeneste

Beløp i mill. kr

Tjeneste	Regnskap 2024	Justert budsjett 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
Premieavvik	-981,2	-1 099,0	-1 124,4	0,0	-1 124,4	25,4
Amortisering av tidligere års premieavvik	590,0	695,9	695,8	0,0	695,8	0,1
Pensjon	7,5	6,7	6,9	0,0	6,9	-0,2
Premiefond	-517,7	-517,7	-526,6	0,0	-526,6	8,8
Diverse fellesutgifter	1,6	0,0	1,5	-0,9	0,5	-0,5
Tilfeldige utgifter/inntekter - AFP m.m.	19,2	-271,5	2,1	-0,3	1,9	-273,4
Reservert til tilleggsbevilgninger og nye bevilgni	0,0	23,4	0,0	0,0	0,0	23,4
Rentekompensasjon overført andre	4,4	4,1	4,1	0,0	4,1	0,0
Motpost avskrivninger	-1 253,1	-1 328,1	0,0	-1 339,7	-1 339,7	11,7
Motkonto renter	-194,7	-200,2	-221,9	4,6	-217,3	17,1
selvkostområdene (firma 90)						
Sum	-2 324,0	-2 686,4	-1 162,4	-1 336,3	-2 498,8	-187,6

Status økonomi per avdeling

Beløp i mill. kr

Byrådsavdeling	Regnskap 2024	Just. bud. 2025	Regnskap 2025		Regnskap	Avvik i kr
			Utgifter	Inntekter		
1-Byrådsleders avdeling	-7,7	-6,9	1,5	-7,8	-6,4	-0,5
2-Byrådsavdeling for finans	-766,1	-828,3	0,1	-828,3	-828,3	0,0
3-Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg	-5,3	-5,8	0,0	-5,8	-5,8	0,0
4-Byrådsavdeling for barnehage og skole	-18,9	-15,8	0,0	-15,8	-15,8	0,0
5-Byrådsavdeling for byutvikling	-122,8	-151,2	0,0	-150,7	-150,7	-0,5
6-Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold	-9,8	-10,3	0,0	-10,3	-10,3	0,0
7-Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett	-53,7	-53,7	0,0	-58,4	-58,4	4,7
90-Fellesposter - bykassen	-1 339,5	-1 614,4	-1 164,0	-259,1	-1 423,1	-191,3
Sum	-2 324,0	-2 686,4	-1 162,4	-1 336,3	-2 498,8	-187,6

Kommentar til status økonomi

Fellesposter - bykassen inneholder de sentralt førte pensjonspostene og omfatter årets pensjonspremier, pensjonspremieavvik*, amortisering av tidligere års pensjonspremieavvik, bruk av premiefond og pensjonspremier (Tilfeldige utgifter/inntekter – AFP).

*Pensjonspremieavviket er forskjellen mellom premiene som blir betalt til pensjonskassene og beløpet som en kostnadsfører i kommuneregnskapet. Når premiene er større enn kostnaden, vil årets pensjonspremieavvik visest som en inntekt i regnskapet. Denne inntekten blir så amortisert (kostnadsført) over de neste syv årene og betyr i praksis ei utsett belastning i driftsregnskapet.

Følgende budsjettavvik fremgår på tjenesteområde 21 for pensjonspostene (beløp i mill.):

	Tjeneste	Vedtatt budsjett	Justert budsjett	Regnskap	Budsjettavvik
17000	Premieavvik	-1174	-1099	-1124	25
17100	Amortisering av tidligere års premieavvik	691	696	696	0
17200	Pensjon	7	7	7	0
17300	Premiefond	-509	-518	-527	9
18080	Tilfeldige utgifter/inntekter – AFP m.m.	122	-272	2	-273
	Sum	-863	-1186	-946	-239

Pensjonspostene viser en betydelig mindreinntekt i regnskapet sammenlignet med justert budsjett. Dette kommer av en langt høyere pensjonspremie i regnskapet enn det som er forutsatt i justert budsjett.

Pensjonspremiene blir i vedtatt budsjett satt med utgangspunkt i pensjonssats. Pensjonssatsene blir beregnet gjennom en brøk der forventet innbetalt premie er teller og antatt pensjonsgrunnlag (lønn) er nevner. Innbetalt premie er anslag på fakturert premie fra pensjonskassene. Pensjonssatsen endres ikke ilt året. Endringene som er gjort i henholdsvis Revidert budsjett og Tertialrapport 2 er ikke endring i premie, men i hovedsak endringer som følge av ny avtalefestet pensjon (AFP).

Byrådsavdelingene blir belastet sine regnskap med samme pensjonssats som budsjettet, noe som innebærer at det mer eller mindre ikke er budsjettavvik på de ulike byrådsavdelingene og tjenesteområdene.

Avvik i pensjonspremie oppstår derfor på slutten av året når total premie fra pensjonsleverandør blir kjent. Da foretas en sluttavregning for differansen på premie i fra pensjonskassene og det som er bokført i regnskapet til Bergen kommune. Differansen føres på de respektive tjenesteområdene, men tilhørende budsjettjustering og motpost på tjenesteområde 21 (som her gir en mindreinntekt). Differansen i forbindelse med sluttavregning/avviket for pensjon samles derfor i sin helhet på tjenesteområde 21. For 2025 var denne differansen betydelig.

Den mest vesentlige forklaringsfaktoren, som utgjør store deler av budsjettavviket over, gjelder premier til Bergen kommunale pensjonskasse (BKP). I tabellen fremkommer forskjellen mellom beregnet premie i Bergen kommune og det BKP har fakturert:

Beløp i mill. kr	Beregnet fakturabeløp	Mottatt Faktura BKP	Avvik
Arbeidstakerpremie	163	163	
Arbeidsgiverpremie	654	873	219
Reguleringspremie	778	801	23
Rentegarantipremie	-	19	19
Bruk av premiefond	- 344	- 344	-
AFP 62-64 år	52	52	- 1

Årsmelding 2025

Engangspremie	-	2	2
Diverse	-	- 1	- 1
Sum premie	1 303	1 564	261

Som oversikten viser er premie belastet gjennom beregnet pensjonssats betydelig lavere enn faktisk premie. Årsaken er at bruk av premiefond både inngår i linjen for arbeidsgiverpremie og på egen linje i beregnet fakturabeløp. Dette gir et lavere anslag på premien og en lavere pensjonssats enn det som var reelt. Pensjonssatsene er derfor satt for lavt og konsekvensen er en merutgift til pensjonspremie.

I tillegg viser regnskapet for BKP at fakturert pensjonspremie var kr 140,6 mill. større enn pensjonskassens premieinntekt fra kommunen. Faktura var i samsvar med styrets premievedtak for 2025. Vedtaket var basert på antatt premiebehov som var 140,6 mill. høyere enn det som ble resultatet i fjor. Avviket skyldes i hovedsak lavere uttak av AFP og utgifter til andre ikke-forsikringsbare ytelser. BKP har bokført beløpet som en direkte innbetaling til kommunens premiefond og er ikke en del av pensjonskassens regnskapsresultat. Beløpet kan benyttes til delfinansiering av pensjonspremie fra og med 2026. Dette forholdet forklarer ikke budsjettavviket, men er et viktig moment for å forklare størrelsen på premien. Se for øvrig note 7 som omtale pensjon og dette forholdet.

Utover pensjon inneholder tjenesteområde 21 avsetning til reguleringpremie til private institusjoner. Avsetningen overføres til byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg og byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold i løpet av året. Det er avsatt mer enn det som er overført grunnet lavere reguleringpremie enn det som er lagt til grunn, følgelig blir det et mindreforbruk på tjenesteområdet. I tillegg ligger motpost til selvkostavskrivningene og selvkostrentene på tjenesteområde 21, som har merinntekt. Siden det er motpost, betyr det at et tilsvarende avvik finnes på selvkostområder, i hovedsak tjenesteområde 18A - Vann og avløp og 18B - Renovasjon.

Investeringer

Beløp i mill. kr

Investering	Saksref.	Godkj.vedtak	Totalbudsjett			Årets budsjett			
			Vedtatt	Totalprognose	Vedtatt ferdigår	Estimert ferdigkvartal	Just. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Sekkepost til gjennomføring av konseptvalgutredninger (KVU)		-	-	-	Løpende	Løpende	1,1	0,0	1,1
Sum							1,1	0,0	1,1

Statustekst investeringer

Sekkepost til gjennomføring av konseptvalgutredninger (KVU)

Det ble i mars 2025 fremmet [en egen byrådsak](#) om hvilke konseptvalgutredninger som det skulle settes av midler til i 2025. Følgelig ble budsjettet (som opprinnelig var på 7,5 mill.) fordelt på KVU-midler til hhv. Troldhaugen (tj. 12) og oljeutstillere (tj. 07) i tråd med saken. Gjenstående budsjett på 1,05 mill. forble ubrukt.

Årsregnskap med noter

Balanseregnskap § 5-8

Beløp i 1000 kroner

	Note	Regnskap 2025	Regnskap 2024
EIENDELER			
A. Anleggsmidler		84 942 924	77 628 843
I. Varige driftsmidler		37 902 527	35 693 720
1. Faste eiendommer og anlegg	11	36 556 788	34 426 372
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	11	1 345 739	1 267 348
II. Finansielle anleggsmidler		11 238 635	11 013 538
1. Aksjer og andeler	10	5 341 738	5 224 702
2. Obligasjoner		0	0
3. Utlån	12, 27	5 896 837	5 788 836
III. Immaterielle eiendeler		0	0
IV. Pensjonsmidler	7	35 801 762	30 921 585
B. Omløpsmidler		11 123 313	10 267 275
I. Bankinnskudd og kontanter	6, 21, 22	1 496 807	1 384 493

Årsmelding 2025

	Note	Regnskap 2025	Regnskap 2024
II. Finansielle omløpsmidler		43 035	41 496
1. Aksjer og andeler		0	0
2. Obligasjoner		0	0
3. Sertifikater	8, 9	43 035	41 496
4. Derivater		0	0
III. Kortsiktige fordringer		9 583 472	8 841 285
1. Kundefordringer	2, 6	547 037	487 718
2. Andre kortsiktige fordringer	6	5 167 375	4 913 058
3. Premieavvik	7	3 869 060	3 440 509
Sum eiendeler		96 066 237	87 896 118
EGENKAPITAL OG GJELD			
C. Egenkapital		-26 213 850	-24 645 690
I. Egenkapital drift		-3 493 746	-3 329 384
1. Disposisjonsfond	13, 23	-2 871 324	-2 868 990
2. Bundne driftsfond	13, 14, 23-26	-622 422	-460 394
3. Merforbruk i driftsregnskapet		0	0
II. Egenkapital investering		-424 453	-483 907
1. Ubundet investeringsfond	13	0	-77 898

Årsmelding 2025

	Note	Regnskap 2025	Regnskap 2024
2. Bundne investeringsfond	13	-424 453	-406 009
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		0	0
III. Annen egenkapital		-22 295 651	-20 832 399
1. Kapitalkonto	16	-22 564 543	-21 101 291
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	15	268 892	268 892
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		0	0
D. Langsiktig gjeld		-62 378 380	-56 527 552
I. Lån		-30 459 313	-28 357 465
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	12	-30 459 313	-28 357 465
2. Obligasjonslån		0	0
3. Sertifikatlån		0	0
II. Pensjonsforpliktelse	7	-31 919 067	-28 170 087
E. Kortsiktig gjeld		-7 474 007	-6 722 876
I. Kortsiktig gjeld		-7 474 007	-6 722 876
1. Leverandørgjeld	6	-1 067 979	-1 069 238
2. Likviditetslån		0	0
3. Derivater		0	0
4. Annen kortsiktig gjeld	6	-6 406 028	-5 653 638
5. Premieavvik		0	0

Årsmelding 2025

	Note	Regnskap 2025	Regnskap 2024
Sum egenkapital og gjeld		-96 066 237	-87 896 118
F. Memoriakonti		0	0
I. Ubrukte lånemidler	6, 12	0	0
II. Andre memoriakonti		498 313	567 460
III. Motkonto for memoriakontiene		-498 313	-567 460

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2024	Vedtatt budsjett 2025	Bystyrets justerte budsjett 2025	Regnskap 2025	Justert budsjett 2025
Rammetilskudd	2	-7 793 093	-8 204 078	-8 527 869	-8 393 722	-8 527 869
Inntekts- og formuesskatt	2	-11 769 456	-12 966 032	-12 998 920	-13 247 715	-12 998 920
Eiendomsskatt		-1 140 778	-1 140 900	-1 140 900	-1 141 227	-1 140 900
Andre generelle driftsinntekter		-804 421	-820 669	-788 910	-778 429	-788 910
Sum generelle driftsinntekter		-21 507 748	-23 131 679	-23 456 599	-23 561 092	-23 456 599
Korrigert sum bevilgninger drift, netto		21 317 702	22 084 269	22 100 464	22 024 998	22 020 103
Avskrivninger		1 253 095	1 191 481	1 204 797	1 339 738	1 328 067
Sum netto driftsutgifter		22 570 797	23 275 750	23 305 261	23 364 736	23 348 169
Brutto driftsresultat		1 063 048	144 071	-151 338	-196 357	-108 429
Renteinntekter		-676 296	-532 010	-615 031	-674 280	-622 294
Utbytter		-506 550	-421 000	-421 000	-421 094	-421 000
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler		345	0	0	473	0
Renteutgifter		1 187 730	1 296 173	1 336 773	1 334 374	1 336 773
Avdrag på lån	12	900 004	970 471	971 892	972 001	971 892
Netto finansutgifter		905 233	1 313 635	1 272 635	1 211 474	1 265 371
Motpost avskrivninger		-1 253 095	-1 191 481	-1 204 797	-1 339 738	-1 328 067
Netto driftsresultat		715 187	266 225	-83 500	-324 620	-171 125
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering		387 119	114 142	149 142	160 258	160 258
Avsetninger til bundne driftsfond	13,14,23- 26	170 859	8 248	8 248	301 488	177 015
Bruk av bundne driftsfond	13,14,23- 26	-126 152	-27 412	-15 255	-139 460	-117 451
Avsetninger til disposisjonsfond	13	293 752	760 824	760 824	774 527	774 527
Bruk av disposisjonsfond	13	-1 440 765	-1 122 026	-819 459	-772 193	-823 225
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	13	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		-715 187	-266 225	83 500	324 620	171 125
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0	0

Kommentar til skjema § 5-4 Bevilgningsoversikt - drift

Bevilgningsoversikten viser Bergen kommunes regnskap for 2025 og 2024. I tillegg vises *vedtatt budsjett*, *bystyrets justerte budsjett* og *justert budsjett* for 2025. Det vedtatte budsjettet er det budsjettet som bystyret opprinnelig vedtok i fm. budsjettbehandlingen i desember. I *bystyrets justerte budsjett* inngår budsjettjusteringer som er gjort av bystyret gjennom året, for eksempel gjennom Revidert budsjett/1. tertialrapport og 2. tertialrapport, samt andre bystyresaker med budsjettbevilgninger. Det *justerte budsjettet* viser alle budsjettjusteringer, inkludert de som byrådet har fullmakt til å gjøre.

Enkelte områder/poster er forbeholdt bystyret å budsjettjustere. Det vil si det er ikke videredelegert fullmakt til å foreta budsjettjusteringer til byrådet. Dette gjelder sentrale inntekter og flere finansposter (utbytte, avdrag). For disse postene er det derfor samsvar mellom bystyrets justerte budsjett og det justerte budsjettet. For de konkrete linjene i oversikten, driftsutgifter per tjenesteområde, avskrivninger og bruk/avsetning til bundne fond, har byrådet og administrasjonen fullmakt til å gjøre budsjettjusteringer. Årsaken til differansen er i all hovedsak bruk/avsetning av bundne fond. Byrådet har fullmakt til å bruke og avsette bundne fond. Bundne fond er øremerkede midler til et konkret formål som er mottatt av ekstern aktør, for eksempel staten. I tillegg skyldes forskjellen mellom kolonnene bruk/avsetning av ubundne fond.

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2024	Vedtatt budsjett 2025	Bystyrets justerte budsjett 2025	Regnskap 2025	Justert budsjett 2025
Barnehage		3 030 728	3 115 796	3 184 828	3 247 016	3 267 560
Skole		4 687 262	4 734 852	4 731 524	4 798 939	4 780 886
Spesialpedagogiske tjenester		430 545	418 192	422 983	444 233	435 990
Barnevern		1 021 523	1 052 384	1 057 314	1 051 402	1 079 549
Tjenester til eldre		4 357 880	4 442 569	4 397 527	4 654 887	4 682 495
Tjenester til funksjonshemmede		243 372	245 724	262 602	276 617	271 043
Tjenester til utviklingshemmede		2 151 619	2 035 065	2 055 542	2 276 956	2 194 376
Psykisk helse		804 463	852 685	892 165	873 203	932 166
Tjenester til rusavhengige og bostedsløse		440 920	497 628	481 520	460 386	493 607
Sosialhjelp og andre sosiale tjenester		1 067 263	1 147 126	1 120 179	1 109 279	1 147 929
Introduksjons- og tolketjenester		474 019	428 018	398 242	389 454	434 964
Forebyggende helsearbeid		370 679	345 686	348 668	364 951	370 794
Behandling og rehabilitering		832 600	836 714	830 540	861 367	879 281
Overføringer til trossamfunn		196 032	202 226	200 950	205 420	204 862
Brannvesen		275 732	274 697	272 500	290 815	287 468
Samferdsel		104 661	79 246	75 582	84 503	86 147
Boligtiltak		212 196	200 682	170 884	221 218	179 332
Offentlige planer, byplanlegging og kulturminnevern		90 469	96 790	100 677	106 119	106 287
Private planer og byggesak		52 414	28 027	33 486	39 034	37 243
Naturforvaltning og parkdrift		186 792	191 466	191 083	209 477	205 539
Klima og miljø		38 612	38 945	39 980	41 765	45 198
Lærlinger		8 373	66 426	6 447	7 844	8 442
Arbeidsmarkedstiltak		28 154	30 386	30 281	29 957	29 804
Kultur		650 352	631 153	630 858	680 128	677 167
Idrett		400 459	429 618	427 151	405 593	400 386
Næring		-11 723	-38 874	-37 942	-18 699	-9 853
Bystyrets organer og administrasjon		103 294	133 013	131 893	135 145	136 420
Administrasjon og fellesfunksjoner		1 368 882	1 254 466	1 257 652	1 422 256	1 365 817
Beredskap og sivilforsvar		51 769	35 813	38 722	48 065	40 493
Vann og avløp		-25 337	52	1 355	-19 214	2 841
Renovasjon		4 052	8 328	8 379	5 030	11 000
Interne tjenester / fordelte kostnader		1 172	-4 114	6 949	-721	340
Pensjon og fellesposter		-2 323 107	-1 739 989	-1 671 372	-2 497 825	-2 686 423
Sentrale inntekter og finansposter		0	0	0	0	0
Sum bevilgninger drift, netto		21 326 123	22 070 797	22 099 149	22 204 598	22 099 149
Herav:						
Avskrivninger		1 253 095	1 191 481	1 204 797	1 339 738	1 328 067
Motpost avskrivninger		-1 253 095	-1 191 481	-1 204 797	-1 339 738	-1 328 067
Netto renteutgifter og -inntekter		-11 717	-205	-205	-9 393	-7 484
Overføring til investering		41 995	14 002	49 002	60 134	60 134
Avsetninger til bundne driftsfond		170 859	8 248	8 248	301 488	177 015
Bruk av bundne driftsfond		-126 152	-27 412	-15 255	-139 460	-117 451

Årsmelding 2025

	Note	Regnskap 2024	Vedtatt budsjett 2025	Bystyrets justerte budsjett 2025	Regnskap 2025	Justert budsjett 2025
Avsetninger til disposisjonsfond		12 765	0	0	13 703	13 703
Bruk av disposisjonsfond		-79 329	-8 104	-43 104	-46 872	-46 870
Korrigert sum bevilgninger drift, netto		21 317 702	22 084 269	22 100 464	22 024 998	22 020 103

Kommentar til skjema § 5-4 Bevilgninger - drift

Bevilgningsoversikten viser Bergen kommunes regnskap for 2025 og 2024. I tillegg vises *vedtatt budsjett*, *bystyrets justerte budsjett* og *justert budsjett* for 2025. Det vedtatte budsjettet er det budsjettet som bystyret opprinnelig vedtok i fm. budsjettbehandlingen i desember. I *bystyrets justerte budsjett* inngår budsjettjusteringer som er gjort av bystyret gjennom året, for eksempel gjennom Revidert budsjett/1. tertialrapport og 2. tertialrapport, samt andre bystyresaker med budsjettbevilgninger. Det *justerte budsjettet* viser alle budsjettjusteringer, inkludert de som byrådet har fullmakt til å gjøre.

I oversikten er det avvik mellom bystyrets justerte budsjett og justert budsjett for 2025 per tjenesteområde. Byrådet har følgende fullmakter som åpner for endringer på tjenesteområdene og som forklarer forskjellene:

- Fordeling av sentrale avsetninger, for eksempel lønnsavsetning og fordeling pensjonsutgifter
- Tekniske justeringer - korreksjoner på tvers av tjenesteområder som følge av blant annet omorganiseringer og feil
- Tilleggsbevilgninger - enkeltbevilgninger som byrådet har fullmakt til dele ut til eksterne mottakere gjennom året basert på søknader

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd (2A)

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2024	Vedtatt budsjett 2025	Bystyrets justerte budsjett 2025	Regnskap 2025	Just. bud. 2025
Investeringer i varige driftsmidler	3,11	3 822 447	3 551 897	3 522 781	3 767 217	4 076 442
Tilskudd til andres investeringer		123 913	92 731	92 731	103 592	101 195
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	10	138 305	82 000	116 318	117 036	117 061
Utlån av egne midler		40 773	140	40 788	42 413	39 259
Avdrag på lån		1 534	5 000	5 000	740	740
Sum investeringsutgifter		4 126 971	3 731 768	3 777 619	4 030 999	4 334 699
Kompensasjon for merverdiavgift	4	-431 936	-428 870	-415 088	-394 907	-453 035
Tilskudd fra andre		-272 408	-187 516	-168 495	-372 907	-321 477
Salg av varige driftsmidler		-157 354	-110 000	-26 400	-27 612	-26 400
Salg av finansielle anleggsmidler		-50 166	0	0	813	0
Utdeling fra selskaper		0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler		-1 124	-1 125	-1 402	-1 402	-1 402
Bruk av lån	12	-2 760 566	-2 917 972	-2 885 222	-2 968 922	-3 224 111
Sum investeringsinntekter		-3 673 555	-3 645 482	-3 496 607	-3 764 937	-4 026 425
Videreutlån		726 159	950 000	1 051 130	665 905	1 051 130
Bruk av lån til videreutlån		-726 159	-952 900	-1 051 130	-665 905	-1 051 130
Avdrag på lån til videreutlån		453 381	481 100	481 100	560 097	481 100
Mottatte avdrag på videreutlån		-459 968	-478 200	-481 100	-606 447	-481 100
Netto utgifter videreutlån		-6 588	0	0	-46 350	0
Overføring fra drift		-387 119	-114 142	-151 453	-160 258	-160 258
Bruk av bundne investeringsfond		-118 517	-4 844	-18 209	-146 795	-130 322
Avsetning til bundne investeringsfond	13	47 581	0	0	165 238	94 474
Bruk av ubundet investeringsfond	13	-167 125	-82 000	-140 453	-106 684	-140 953
Avsetning til ubundet investeringsfond	13	178 352	112 427	29 104	28 786	28 786
Dekning av tidligere års udekket beløp	13	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger		-446 828	-88 559	-281 011	-219 713	-308 274
Fremført til inndekning i senere år (udekket)		0	-2 273	0	0	0

Kommentar til skjema § 5-5 Bevilgningsoversikter - investering

Bevilgningsoversikten viser Bergen kommunes regnskap for 2025 og 2024. I tillegg vises *vedtatt budsjett*, *bystyrets justerte budsjett* og *justert budsjett* for 2025. Det vedtatte budsjettet er det budsjettet som bystyret opprinnelig vedtok i fm. budsjettbehandlingen i desember. I *bystyrets justerte budsjett* inngår budsjettjusteringer som er gjort av bystyret gjennom året, for eksempel gjennom Revidert budsjett/1. tertialrapport og 2. tertialrapport, samt andre bystyresaker med budsjettbevilgninger. Det *justerte budsjettet* viser alle budsjettjusteringer, inkludert de som byrådet har fullmakt til å gjøre.

Enkelte områder/poster er forbeholdt bystyret å budsjettjustere. Det vil si det er ikke videredelegert fullmakt til å foreta budsjettjusteringer til byrådet. Dette gjelder sentrale inntekter og flere finansposter (utbytte, avdrag). For disse postene er det derfor samsvar mellom bystyrets justerte budsjett og det justerte budsjettet. Det gjelder blant annet bruk av lån og MVA-kompensasjon. Årsaken til differansen

på den linjen skyldes saken “Budsjetjusteringar i 2025 i tråd med investeringsrekneskapen for 2024” hvor ubrukte midler fra 2024 ble overført til 2025 og om overføring av ubrukte midler fra året før, og som også inneholdt disse postene.

For de konkrete linjene i oversikten, investeringer i anleggsmidler, tilskudd til andres investeringer, tilskudd fra andre og bruk/avsetning til bundne fond, har byrådet og administrasjonen fullmakt til å gjøre budsjettjusteringer.

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd (2B)

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2024	Vedtatt budsjett 2025	Bystyrets justerte budsjett 2025	Regnskap 2025	Just. bud. 2025
Ikke-avgiftsfinansierte investeringer						
Barnehage		111 302	108 447	117 404	117 720	131 534
Skole		822 668	452 486	573 814	587 872	575 611
Spesialpedagogiske tjenester		22	0	0	0	0
Barnevern		0	0	0	529	7 500
Tjenester til eldre		462 265	297 908	417 327	470 946	442 512
Tjenester til funksjonshemmede		4 504	2 800	3 490	0	3 300
Tjenester til utviklingshemmede		92 807	267 001	229 038	160 200	242 737
Psykisk helse		4 584	2 120	-21 595	3 373	12 850
Tjenester til rusavhengige og bostedsløse		0	0	5 000	0	5 000
Sosialhjelp og andre sosiale tjenester		2 228	12 620	1 261	673	650
Introduksjons- og tolketjenester		44 096	8 529	4 586	2 587	4 500
Forebyggende helsearbeid		2 198	0	111	389	-1 535
Behandling og rehabilitering		2 507	0	14	4 430	4 231
Brannvesen		84 549	74 903	55 979	48 286	58 659
Samferdsel		160 147	459 118	368 573	448 867	551 685
Boligtiltak		454 809	138 221	296 956	292 274	347 938
Offentlige planer, byplanlegging og kulturminnevern		526	0	-118	0	0
Private planer og byggesak		0	0	-1 357	0	0
Naturforvaltning og parkdrift		118 510	143 603	63 393	62 706	82 177
Klima og miljø		65 278	14 977	14 678	26 934	22 549
Kultur		411 185	289 626	401 072	486 140	450 936
Idrett		273 503	147 525	198 083	233 235	241 213
Næring		26 386	62 600	99 634	41 250	135 165
Administrasjon og fellesfunksjoner		27 530	211 111	46 665	35 986	59 875
Beredskap og sivilforsvar		1 564	4 550	3 449	930	3 586
Vann og avløp		1 356	0	0	23 719	23 719
Renovasjon		43 476	16 329	32 613	31 124	25 205
Pensjon og fellesposter		0	4 300	1 050	0	1 050
Sentrale inntekter og finansposter		0	0	-124	0	0
Sum Ikke-avgiftsfinansierte investeringer		3 217 998	2 718 773	2 910 996	3 080 169	3 432 646
Avgiftsfinansierte investeringer						
Samferdsel		0	0	-6	0	0
Private planer og byggesak		66	0	-852	0	0
Vann og avløp		447 596	785 459	497 539	590 466	545 027
Renovasjon		156 787	47 165	114 605	96 582	98 269
Sum Avgiftsfinansierte investeringer		604 449	832 624	611 285	687 049	643 296
Øvrige						
Næring		0	500	500	0	500
Sum Øvrige		0	500	500	0	500
Investeringer i varige driftsmidler		3 822 447	3 551 897	3 522 781	3 767 217	4 076 442

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

Årsmelding 2025

	Note	Regnskap 2024	Vedtatt budsjett 2025	Bystyrets justerte budsjett 2025	Regnskap 2025	Just. bud. 2025
Overføringer til trossamfunn		117 512	92 731	92 731	92 731	92 731
Brannvesen		0	0	0	2 454	57
Samferdsel		2 394	0	0	5 971	5 971
Naturforvaltning og parkdrift		1 771	0	0	630	630
Vann og avløp		2 236	0	0	1 806	1 806
Tilskudd til andres investeringer		123 913	92 731	92 731	103 592	101 195

3. Investeringer i aksjer og andeler

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2024	Vedtatt budsjett 2025	Bystyrets justerte budsjett 2025	Regnskap 2025	Just. bud. 2025
Spesialpedagogiske tjenester		0	0	0	6	6
Psykisk helse		0	0	0	6	6
Kultur		335	0	0	6	31
Næring		63 230	4 000	39 000	39 700	39 700
Pensjon og fellesposter		74 740	78 000	77 318	77 318	77 318
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		138 305	82 000	116 318	117 036	117 061

4. Utlån

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2024	Vedtatt budsjett 2025	Bystyrets justerte budsjett 2025	Regnskap 2025	Just. bud. 2025
Renovasjon		40 648	0	40 648	42 289	39 135
Sentrale inntekter og finansposter		124	140	140	124	124
Utlån av egne midler		40 773	140	40 788	42 413	39 259
Sum del 1-4		4 125 437	3 726 768	3 772 619	4 030 259	4 333 958

Kommentar til skjema § 5-5 Bevilgninger - investering

Bevilgningsoversikten viser Bergen kommunes regnskap for 2025 og 2024. I tillegg vises *vedtatt budsjett*, *bystyrets justerte budsjett* og *justert budsjett* for 2025. Det vedtatte budsjettet er det budsjettet som bystyret opprinnelig vedtok i fm. budsjettbehandlingen i desember. I *bystyrets justerte budsjett* inngår budsjettjusteringer som er gjort av bystyret gjennom året, for eksempel gjennom Revidert budsjett/1. tertialrapport og 2. tertialrapport, samt andre bystyresaker med budsjettbevilgninger. Det *justerte budsjettet* viser alle budsjettjusteringer, inkludert de som byrådet har fullmakt til å gjøre.

I oversikten er det avvik mellom bystyrets justerte budsjett og justert budsjett for 2025 per tjenesteområde. Byrådet har følgende fullmakter som åpner for endringer på tjenesteområdene og som forklarer forskjellene:

- Årsavvik fra foregående års budsjett for investeringer skal overføres til inneværende år (oppbudsjettering) i en egen sak som vedtas av byrådet etter at årsregnskapet er endelig avsluttet.

- Byrådet gis fullmakt til å foreta balanserte budsjettjusteringer av teknisk karakter innenfor et prosjekt, for eksempel som følge av organisasjonsendringer eller feilføringer. Justeringer mellom tjenesteområder på sekkeposter for bygginvesteringer i Etat for bygg og eiendom og Etat for boligforvaltning defineres som budsjett-tekniske.

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2024	Vedtatt budsjett 2025	Bystyrets justerte budsjett 2025	Regnskap 2025	Justert budsjett 2025
Rammetilskudd	2	-7 793 093	-8 204 078	-8 527 869	-8 393 722	-8 527 869
Inntekts- og formuesskatt	2	-11 769 456	-12 966 032	-12 998 920	-13 247 715	-12 998 920
Eiendomsskatt		-1 140 778	-1 140 900	-1 140 900	-1 141 227	-1 140 900
Andre skatteinntekter		0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	2	-858 924	-879 857	-848 098	-844 067	-868 882
Overføringer og tilskudd fra andre		-3 407 858	-2 008 854	-2 061 897	-3 471 293	-2 957 121
Brukerbetalinger		-1 014 153	-959 760	-949 398	-1 000 117	-957 834
Salgs- og leieinntekter		-3 117 566	-3 253 730	-3 261 058	-3 500 431	-3 266 829
Sum driftsinntekter		-29 101 828	-29 413 211	-29 788 141	-31 598 570	-30 718 355
Lønnsutgifter	2	13 149 591	12 906 149	12 858 580	13 619 292	13 425 362
Sosiale utgifter	7	3 302 968	3 031 289	3 114 216	3 514 627	3 339 271
Kjøp av varer og tjenester	2	9 522 003	9 725 534	9 742 511	9 965 717	9 693 519
Overføringer og tilskudd til andre		2 937 218	2 702 829	2 716 699	2 962 840	2 823 707
Avskrivninger	11	1 253 095	1 191 481	1 204 797	1 339 738	1 328 067
Sum driftsutgifter		30 164 876	29 557 282	29 636 803	31 402 214	30 609 926
Brutto driftsresultat		1 063 048	144 071	-151 338	-196 357	-108 429
Renteinntekter		-676 296	-532 010	-615 031	-674 280	-622 294
Utbytter		-506 550	-421 000	-421 000	-421 094	-421 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		345	0	0	473	0
Renteutgifter		1 187 730	1 296 173	1 336 773	1 334 374	1 336 773
Avdrag på lån	12	900 004	970 471	971 892	972 001	971 892
Netto finansutgifter		905 233	1 313 635	1 272 635	1 211 474	1 265 371
Motpost avskrivninger		-1 253 095	-1 191 481	-1 204 797	-1 339 738	-1 328 067
Netto driftsresultat		715 187	266 225	-83 500	-324 620	-171 125
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering		387 119	114 142	149 142	160 258	160 258
Avsetninger til bundne driftsfond	13,14,23-26	170 859	8 248	8 248	301 488	177 015
Bruk av bundne driftsfond	13,14,23-26	-126 152	-27 412	-15 255	-139 460	-117 451
Avsetninger til disposisjonsfond	13	293 752	760 824	760 824	774 527	774 527
Bruk av disposisjonsfond	13	-1 440 765	-1 122 026	-819 459	-772 193	-823 225
Dekning av tidligere års merforbruk	13	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		-715 187	-266 225	83 500	324 620	171 125
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0	0

Kommentar til skjema § 5-6 Økonomisk oversikt - drift

Økonomisk oversikt etter art viser Bergen kommunes regnskap for 2025 og 2024. I tillegg vises *vedtatt budsjett*, *bystyrets justerte budsjett* og *justert budsjett* for 2025. Det vedtatte budsjettet er det

budsjettet som bystyret opprinnelig vedtok i fm. budsjettbehandlingen i desember. I *bystyrets justerte budsjett* inngår budsjettjusteringer som er gjort av bystyret gjennom året, for eksempel gjennom Revidert budsjett/1. tertialrapport og 2. tertialrapport, samt andre bystyresaker med budsjettbevilgninger. Det *justerte budsjettet* viser alle budsjettjusteringer, inkludert de som byrådet har fullmakt til å gjøre.

I oversikten er det avvik mellom bystyrets justerte budsjett og justert budsjett for 2025 for enkelte av linjene som følge av byrådets fullmakter. Byrådet har følgende fullmakter som åpner for endringer og som forklarer forskjellene:

- Budsjettjusteringer innenfor hver enkelt tjeneste, dvs anledning til å gjøre budsjettjustering ved å endre art/konto
- Fordele øremerkede tilskudd til tjenester i tråd med forutsetninger for bevilgningen
- Bruk/avsetning til bundne fond - Bundne fond inneholder øremerkede midler til et konkret formål som er mottatt av ekstern aktør, for eksempel staten.
- Bruk/avsetning til *ubundne* fond - sette av og bruke midler fra disposisjonsfondet til bestemte formål vedtatt i fm. sak om særskilt fondsavsetninger

Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner § 5-9

Beløp i 1000 kroner

	Regnskap 2025
Disposisjoner som er foretatt i samsvar med §4-1 til §4-4 i driftsregnskapet	
Netto driftsresultat	-324 620
Avsetninger til bundne driftsfond	301 488
Bruk av bundne driftsfond	-139 460
Overføring til investering i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	160 258
Avsetninger til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	774 527
Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-823 225
Budsjettetert dekning av tidligere års merforbruk	0
Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)	-51 033
Strykning av av bruk av disposisjonsfond	51 033
Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	0
Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond	0
Fremført til inndeckning i senere år (merforbruk).	0
Disposisjoner som er foretatt i samsvar med §4-1, 4-5 og §4-6 i investeringsregnskapet	
Sum utgifter og inntekter eksklusive bruk av lån	3 854 540
Avsetninger til bundne investeringsfond	165 238
Bruk av bundne investeringsfond	-146 795
Budsjettetert bruk av lån	-4 275 240
Overføring fra drift i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-160 258
Avsetninger til ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	28 786
Strykning av bruk av ubundet investeringsfond (jif note 3)	-140 953

	Regnskap 2025
Dekning av tidligere års udekket beløp	0
Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)	-674 682
Strykning av bruk av lån	640 413
Strykning av bruk av ubundet investeringsfond (jf note 3)	34 269
Udekket eller udisponert beløp etter strykninger	0
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp).	0

Noter

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet for bykassen er satt opp iht Kommuneleien (KL) av 22. juni 2018, Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner 7. juni 2019, og god kommunal regnskapsskikk. Henviſning til paragrafer i enkelte av notene viser til pliktige noter etter budsjett- og regnskapsforskriften. Årsregnskapet omfatter alle økonomiske midler som er anskaffet i året og anvendelsen av disse midlene. Utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger regnskapsføres brutto.

Årsregnskapet for bykassen inngår fra 2025 i konsolidert regnskap for Bergen kommune som en juridisk enhet. Det konsoliderte regnskapet for 2025 består av Bykassen og Lånefondet.

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelsesverdi og antatt virkelig verdi. Dette gjelder også for sertifikater og obligasjoner.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler som har begrenset økonomisk levetid er avskrevet lineært. Andre anleggsmidler (aksjer, andeler og utlån) er nedskrevet til antatt virkelig verdi når verdifallet ikke er forventet å være forbigående. Nedskrivning reverseres i den grad grunnlaget for nedskrivningen faller bort.

Alle kjente kostnader og inntekter i 2025 er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke når årsregnskapet er avsluttet. Regnskapet skal avsluttes innen 22. februar.

I de tilfeller vi ikke har kunnet fastsette enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, har vi registrert et anslått beløp i årsregnskapet for 2025. For estimer fra 2024 er det foretatt justering i henhold til eksakt beløp.

I den kommunale regnskapsordningen gir ikke avskrivninger resultateffekt på netto driftsresultat og regnskapsmessig mer-/mindreforbruk. Det er ordinære avdrag som har resultateffekt i kommunenes driftsregnskaper.

På de områder der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetalinger beregner kommunen selvkost etter Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften). Det vises forøvrig til note 14 vedrørende selvkostområder.

Note 1 Organisering og regnskapsenheter

Årsregnskapet omfatter bykassens virksomhet. Bykassens virksomhet omfatter byrådsavdelingene med sentrale avdelinger og resultatenheter, samt sentrale fellesposter.

Kommunale foretak pr. 31.12.2025

Kommunale foretak	Virksomhet
Ingen kommunale foretak	

LÅNEFOND

Kommunen har et eget lånefond i samsvar med Kommuneleken §14-14 3. ledd. Lånefondet har eget budsjett og avgir eget regnskap.

Interkommunale samarbeid mv:

BERGEN HAVN FARVANNFORVALTNING IKS: Selskapet ble stiftet 12. april 2019 og skal på grunnlag av delegasjon fra deltakerkommunene ivareta og samordne de lovpålagte oppgavene, og utøve kommunenes myndighet etter Havne- og farvannsloven og bestemmelser gitt i medhold av denne. 7 kommuner deltar i selskapet hvorav Bergen har en andel på 50%. Regnskapstall fra IKS'ene skal inngå i konsern tall som presenteres av SSB men er ikke en del av det konsoliderte regnskap for Bergen kommune.

GRIEGHALLEN IKS: Foretaket er stiftet 21. juni 2013 og formålet med foretaket er å erverve, eie og leie ut Grieghallen, gnr 164, bnr 926 med festerett. Bergen kommunes andel utgjør etter selskapsavtalen 50%. Vestland fylkeskommune har den resterende 50% andelen. Regnskapstall fra IKS'ene skal inngå i konsern tall som presenteres av SSB men er ikke en del av det konsoliderte regnskap for Bergen kommune.

NASJONALT KOMMUNESAMARBEID FOR 110-SENTRALENE IKS: Foretaket er registrert i juni 2021 med vedtekter fra 3. mars 2021. Selskapets formål er å ivareta deltakernes behov, plikter og oppgaver vedrørende anskaffelse, implementering, forvaltning og drift av felles oppdragshåndteringsverktøy, teknisk infrastruktur og andre relevante datasystemer, samt håndtering av felles opplæring for disse systemene for alle 110-sentralene. Selskapet eies av 12 deltakere fra hele landet. Bergen sin andel i selskapet er 10%. Antall deltakere ble 6.1.2025 endret fra 13 til 12, men uten at eierandelen til Bergen kommune ble endret. Regnskapstall fra IKS'ene skal inngå i konserntall som presenteres av SSB men er ikke en del av det konsoliderte regnskap for Bergen kommune.

BERGEN OG OMLAND FRILUFTSRÅD KOMMUNALT OPPGAVEFELLESSKAP (BOF): Bergen og Omland Friluftsråd er kommunalt oppgavefelleskap etter kapittel 19 i Kommuneleken. Deltakerkommunene skal betale innskudd til Friluftsrådets virksomhet. Friluftsrådet er et eget rettssubjekt som fører eget regnskap. Den enkelte deltakerkommune har eierandel og ansvarsandel i oppgavefelleskapet for fellesskapets forpliktelser. Det var i 2024 19 deltagere, men det gikk ned til 17 fra 1.1. 2025. Bergen kommunes andel var i 2024 63,9%, men er i 2025 61,7%. Andel innarbeides ikke i kommunens regnskap.

IUA BERGEN REGION: IUA Bergen region (interkommunalt utvalg mot akutt forurensning) består av 20 kommuner i Vestland fylke. Bergen kommune er vertskommune. IUA Bergen region ivaretar deltakerkommunenenes lovfestede plikt til å ha en interkommunal beredskap mot akutt forurensning. Virksomheten er lokalisert ved Bergen brannvesen (Lungegårdskaien 44) og ledes av brannsjefen i Bergen. Regnskapet inngår i årsregnskapet til Bergen kommune. Se mer om dette i note 23 IUA Bergen region.

BERGENSALLIANSEN: Bystyret behandlet i sak 251-10 invitasjon til deltakelse i Bergensalliansen, og vedtok at Bergen kommune skal inngå som medlem på de premisser som fremgår av saksutredning og utkast til samarbeidsavtale. Det fremgår her bl.a. at Bergen kommune skal være vertskommune og har ansvar for regnskap, økonomi og personal. Alliansens formål er å styrke konkurransekraften i Bergensregion, sette felles utfordringer og utviklingsmuligheter for byregionen på dagsordenen, og være den viktigste møteplassen for den politiske ledelsen i regionen. Det er 17 kommuner som inngår i dette samarbeidet. Sammendrag av viktige regnskapsopplysninger knyttet til driften av samarbeidet er inntatt i note 24 til årsregnskapet.

VEST BRANN OG REDNING - VBR: Vest brann- og redningsregion (VBR) er et langsiktig faglig samarbeid mellom selvstendige brannvesen i 21 kommuner i bergensregionen. Over 80% av befolkningen i bergensregionene bor i disse kommunene. Gjennom samarbeidet etableres faglige nettverk, regional innsats- og lederstøtte, overordnede plandokumenter og felles kvalitetsstandarder. Hovedhensikten med samarbeidet er å skape en tryggere hverdag for innbyggerne gjennom et formelt og strukturert nettverk for deling av kunnskap og erfaring. Bergen kommune er vertskommune. Virksomheten er lokalisert ved Bergen brannvesen (Lungegårdskaien 44) og ledes av brannsjefen i Bergen. Regnskapet inngår i årsregnskapet til Bergen kommune. Se mer om dette i note 25.

110 VEST: 110 Vest er alarmsentralen for Vestland fylke. Den består av 38 deltakerkommuner og dekker rundt 600 000 innbyggere. Sentralen omfatter 33 brannvesen med tilsammen 94 brannstasjoner. Bergen er vertskommune og har ansvar for drift og administrasjon av sentralen. Virksomheten er lokalisert ved Bergen brannvesen (Lungegårdskaien 44) og ledes av brannsjefen i Bergen. Regnskapet inngår i årsregnskapet til Bergen kommune. Se mer om dette i note 26.

Bergen kommune har utover det som er nevnt

- Eierskap, helt eller delvis i en rekke aksjeselskaper. Det vises i denne forbindelse til oversikt i note 10.
- Egen pensjonskasse - Bergen Kommunale Pensjonskasse. Se også note 7 vedr pensjon.

Note 2 Driftsregnskap 2025

Vi kommenterer her transaksjoner som kan være viktige for forståelsen av årsregnskapet:

Periodisering av nettleie og kraft

Forbruk av nettleie, kraft og fjernvarme fra 2025 som er fakturert i januar 2026 er særskilt vurdert ifm årsavslutningen. I den forbindelse er det avsatt 25,7 mill kr sentralt i bykassen før årsregnskapet ble avsluttet. I tillegg er det gjort avsetninger på 1,3 mill i byrådsavdelingene slik at periodiseringen utgjør samlet utgjør om lag 27 mill. Tilsvarende beløp var pr 31.12.2024 hhv 20,4 og 1,5 mill. Metoden benyttes kun ved årsskifte og ikke for den enkelte periode gjennom året.

Periodisering av kostnader og inntekter på lønnsområdet

Lønn og andre godtgjørelser periodiseres og utgiftsføres på transaksjonstidspunktet. Dette vil si tidspunktet for når den ansatte har levert ytelser til Bergen kommune i henhold til arbeidsavtalen. Tallgrunnlaget for denne periodiseringen ved årsskiftet bygger på uttrekk fra lønnsystemet i januar og februar for registrerte poster for variabel lønn mm. påløpt i sist kalenderår eller tidligere. Ved utgangen

av 2025 ble det balanseført skyldig lønn og arbeidsgiveravgift med til sammen 187,3 mill kr og avsetning for refusjonsinntekter og arbeidsgiveravgift med 25,6 mill kr. For 2024 var tilsvarende avsetninger 177,3 og 0,5 mill kr. Endringene bedrer netto driftsresultat for 2025 med ca 15,1 mill. Med unntak av Bemanningstjenester, er avsetningene ført sentralt (firma 90) i Bykassen for 2025.

Avsetningene på ca 25,6 mill kr, som nevnt over, knytter seg til følgende problemstillinger etter innføring av ny modul for beregning av til gode refusjonskrav hos NAV som ble tatt i bruk i 1. juni 2025:

- A: Regnskapet har ved årsslutt 31.12.25 både en avsetning for krav mot NAV på ca 91,5 mill, samtidig som det er mottatt utbetalinger fra NAV med ca 50 mill. som ikke er utlignet mot de bokførte avsetningene for krav mot NAV. Analyser av disse postene, underbygger at utbetalingene fra NAV gjelder refusjonsberettiget fravær hvor inntekten ikke er bokført fordi det mangler korrekt beregning og avsetning av krav. I ca 300 av sakene, som knytter seg til disse mottatte utbetalingene fra NAV i 2025, er det konkludert med at det avsettes for den manglende inntektsføringen. Avsetningen er bokført med ca 11,2 mill. I tillegg er det avsatt for tilhørende arbeidsgiveravgift med 1,6 mill.
- B: Det nye systemet for beregning av refusjonskrav overfor NAV periodiserer ikke tilhørende arbeidsgiveravgift etter anordningsprinsippet. Dette er en endring fra tidligere løsning da det ble foretatt avsetning for arbeidsgiveravgift samtidig med avsetning for refusjonskrav. Slik systemet fungerer oppstår det derfor i 2025, et behov for å avsette til gode arbeidsgiveravgift på beregnede, men ikke utlignede refusjonskrav manuelt. Det er av denne grunn avsatt til gode arbeidsgiveravgift med 12,9 mill.

Tapsavsetninger

Kommunens utestående fordringer utgjør til enhver tid betydelige beløp. Det gjennomføres avsetninger ved årsskiftet for å møte eventuelle fremtidige tap på disse fordringene. Ved utgangen av 2025 utgjør avsetningen 95,2 mill. Dette er en økning fra 2024 med 1,7 mill.

Ressurskrevende brukere

Arbeidet med rapporteringen av Ressurskrevende tjenester har foregått i henhold til tidligere praksis. Helsedirektoratet sendte ut sitt rundskriv IS-4 2026 om rapporteringen 15. januar 2026. I henhold til dette rundskrivet skal kommunen levere rapporteringsskjemaet med tilhørende dokumentasjon til kommunens revisor innen 9. mars 2026, og det skal være ferdig kontrollert og endelig krav sendt inn innen 4. mai 2026. Dette innebærer at kommunen på tidspunkt for avslutningen av årsregnskapet ikke har et endelig grunnlag for rapporteringen klar. Avsetningen i 2025 regnskapet baseres på gjennomgangen slik status var den 6. februar 2026. Samlet avsatt inntekt for 2025 er estimert til kr 691.283.000. Tilsvarende avsetning i 2024 var kr 663.652.000. Utbetalt beløp i 2025 var kr. 684.831.000. Forskjellen mellom estimat og sluttoppgjør for 2024 utgjør 3,3% målt mot estimatet. Tilsvarende tall for 2023 var 7,7%. Økningen fra faktisk mottatt refusjon for 2024 til estimatet for 2025 er på 0,8%. Inntektssystemet for kommunen ble endret med virkning fra 2025. Dette får effekt også på tilskuddsordningen «Ressurskrevende tjenester», hvor innslagspunktet er økt utover lønnsveksten. Dette gjør at tilskuddet øker mindre enn generell lønnsvekst.

Inntektsutjevning

For 2025 viser regnskapet i Bergen kommune samlede inntekter fra skatt på inntekt og formue på 13 248 mill. Skatteinngangen for Bergen for 2025 er 1 478 mill. høyere enn inngangen for 2024, tilsvarende en økning på 12,6 %. For landet var økningen på 10,8%. Inntektssystemet for kommunene utjevner forskjeller i skattenivået mellom de ulike kommunene. Bergen har over tid hatt et relativt høyt skattenivå sammenliknet med resten av landet, noe som har bidratt til et trekk for inntektsutjevning over rammetilskuddet. Samlet trekk i forbindelse med inntektsutjevningen var i 2025 627 mill. Dette er 180 mill. høyere enn inntektsutjevning i 2024. Årsaken er korreksjonsoppgjøret/fordelingsoppgjøret for inntektsåret 2024 som ga betydelige merinntekter i 2025.

Note 3 Investeringsregnskap 2025

Investeringsprosjekter går normalt over flere år, og regnskapsføres i tråd med dette. For å få realisme i investeringsbudsjettet, foretas det vurderinger ila året om det er behov for opp- eller nedjusteringer på prosjektnivå. Justeringene gjøres normalt i forbindelse med tertialrapportene, men justeringer kan oppstå i forbindelse med egne bystyresaker. I revidert budsjett 2025 ble det foreslått å oppjustere lånebehovet med 315 mill. da kommunen lå an til å investere for mer enn forventet.

For ubrukte investeringsmidler fra tidligere år blir det foretatt overføring av midler til gjeldende år - oppbudsjettering. I forbindelse med dette gjøres det en vurdering om det er behov for nedtrekk for prosjekter som ikke er ventet gjennomført eller som skal nedskaleres.

Når det gjelder omtale av enkeltprosjekter, vises det til kapittelet Oppsummering av investeringsregnskapet og de respektive tjenesteområdene i årsmeldingen.

Bergen kommune inngikk i 2024 en avtale med BIR om etablering av et felles bossettanlegg på Mindemyren (sak BY 333/24). Kommunen har forpliktet seg til å forskuttere 75,74 % av grunneiernes andel til felles bossetnett, tilsvarende 78,27 mill, ekskl. MVA, fordelt på årene 2024 og 2025. Forskutteringen finansieres over investeringsbudsjettet ved bruk av ubundet investeringsfond, og vil bli tilbakebetalt etterhvert som aktuelle grunneiere realiserer sine utbyggingsprosjekter.

Det var for 2025 budsjettert med bruk av ubundet investeringsfond med tilsammen 141 mill. Ved inngangen til 2025 består tilgjengelige midler av 77,9 mill samtidig som det avsettes 28,8 mill gjennom året. Det er dermed en underdekning av ubundet investeringsfond på tilsammen 34,3 mill. Dette medfører at budsjettforutsetningene ikke kan oppfylles fullt ut . Bruk av ubundet investeringsfond er redusert tilsvarende og saldo ved utgangen av 2025 er lik 0,-.

Kommunen har i løpet av 2025 kjøpt aksjer og andeler i Dokken Utvikling AS, Stavanger2Bergen AS, Hardangerveien Næring AS og Tidligfasefond Vestland 1 AS. Se mer om dette under note 10 aksjer og andeler.

Note 4 Merverdiavgiftskompensasjon

Samlet oversikt over merverdiavgiftskompensasjon:

Beløp i hele 1000	2025	2024	2023	2022	2021
Sum investeringsgenerert merverdiavgiftskompensasjon	-394 907	-431 936	-387 215	-434 426	-468 767
Sum driftsgenerert merverdiavgiftskompensasjon	-712 936	-706 292	-700 846	-683 892	-621 895
Totalt inntektsførte merverdiavgiftskompensasjon	-1 107 843	-1 138 228	-1 088 061	-1 118 318	-1 090 662

Note 5 Betingede utfall og hendelser etter balansedagen

Det skal, iht KRS nr. 7, ikke avsettes for betingede forpliktelser. Eksempel på en betinget forpliktelse kan være pågående rettstvister. Hendelser etter balansedagen, er iht KRS nr 7 hendelser etter 31.12 og frem til avgivelse av årsregnskapet (normalt 22.02). Slike hendelser kan medføre regnskapsmessige konsekvenser for årsregnskapet og/eller medføre krav om utfyllende noteinformasjon. For evt hendelser etter avgivelse av årsregnskapet og frem til bystyrets behandling av årsregnskapet vil standardens anbefaling være retningsgivende.

Etterdrift og sanering av kommunale avfallsdeponier

Det ble i 2022 gjennomført en forvaltningsrevisjon knyttet til kommunens Etterdrift og sanering av kommunale avfallsdeponier. Rapporten ble fremlagt for Kontrollutvalget 19. oktober 2022 og behandlet i Bystyret 23.11.22 med følgende vedtak:

1. *Bystyret tar Deloitte's forvaltningsrevisjonsrapport «Forvaltning av nedlagte kommunale avfallsdeponier» til orientering.*
2. *Bystyret ber byrådet følge opp anbefalingene til tiltak som framgår av forvaltningsrevisjonsrapporten.*
3. *Bystyret ber byrådet rapportere til kontrollutvalget om hvordan revisors anbefalinger er fulgt opp innen utgangen av april 2023.*

Det er juridisk uenighet mellom Deloitte og Bergen kommune om hvorvidt kommunen har hjemmel til å finansiere sanering av gamle deponi gjennom renovasjonsgebyret. Kommunen er av den oppfatning at kostnadene knyttet til saneringene skal inngå i selvkostberegningene på renovasjonsområdet jfr note 14, mens Deloitte i sin rapport reiser spørsmål ved om dette er iht gjeldende forståelse av "generasjonsprinsippet". Utgangspunktet i dette prinsippet er da at avfallsgebyret er betaling for en kommunal tjeneste fra den som mottar tjenesten, og ikke senere generasjoner. Videre innebærer prinsippet at en generasjon brukere ikke skal subsidiere neste generasjon, eller omvendt.

Problemstillingene ble forelagt Klima- og miljødepartementet i brev til departementet den 17. februar 2023 som ble besvart i brev av 29. juni 2023 fra Miljødirektoratet. Kontrollutvalget behandlet tilbakemeldingen i møte 23. august 2023 og fattet følgende vedtak:

1. *Kontrollutvalget tar tilbakemeldingen fra byråd for klima, miljø og byutvikling, til foreløpig orientering.*
2. *Kontrollutvalget ber byrådet om oppdatert tilbakerapportering når byrådsavdelingen har mottatt svar på anmodning om avklaring fra Kommunal- og distriktsdepartementet.*

Byrådsavdeling for Byutvikling rettet i brev av 10. oktober 2023 til Klima- og miljødepartementet en ny anmodning av avklaring vedrørende finansiering av etterdrift og sanering av nedlagte kommunale avfallsdeponier, herunder en klar anmodning om at anvendelsen av selvkostregelverket og anvendelsen av generasjonsprinsippet i det angjeldende spørsmålet, avklares med Kommunal- og distriktsdepartementet. Vi mottok tilsvar på dette siste brevet 16. februar 2024, uten at Klima- og miljødepartementet går inn i spørsmålene som er reist, utover å vise til Miljødirektoratets brev av 9. juni 2023.

Byrådsavdeling for byutvikling har rettet henvendelse til Kommunal og distriktsdepartementet 30. mai 2024 med mål om å få konkrete avklaringer om hvordan dagens regelverk skal forstås. Kommunen mottok svar fra departementet 11. april 2025. Departementet er tydelige på følgende:

1. Det er forurensningsloven § 34 om avfallsgebyr som regulerer hvilke kostnader som skal dekkes av avfallsgebyret. Hvorvidt kommunens kostnader til sanering av et nedlagt avfallsdeponi er «kostnader

forbundet med avfallssektoren» som skal dekkes av avfallsgebyret, vil etter vår vurdering utelukkende følge av forståelsen av forurensningsloven § 34.

2. Hvis det i et tilfelle eventuelt skulle være motstrid mellom en regel i kommuneloven § 15-1 eller selvkostforskriften og en regel i særlov med forskrift, vil reglene i særlov med forskrift gå foran (lex specialis).

3. For avfallsgebyrene vil det altså være forurensningsloven § 34 som regulerer hvilke tiltak som kan legges inn selvkostberegningen og dekkes av gebyrene. Hvorvidt kommunens kostnader til sanering av et nedlagt avfallsdeponi kan inngå i selvkost og dekkes av gebyrene, vil derfor måtte følge av forståelsen av forurensningsloven § 34, ikke av kommuneloven § 15-1 og selvkostforskriften.

Byrådsavdeling for byutvikling konkluderte derfor med at Bergen kommunes håndtering av kostnadene ved sanering av nedlagte kommunale deponier er håndtert i tråd med forurensningslovens § 34, og det er ikke grunnlag for å endre den praksis kommunen har fulgt.

Konklusjonen er støttet i Kontrollutvalgets behandling av sak 71/25. Bergen bystyre har i møte 22. oktober 2025 tatt saken til orientering, sak 335/25.

Det opplyses om følgende kjente rettsvister, med mulige vesentlige utfall, som foreligger pr 31.12:

Giardia: Kommunen har vært saksøkt for krav om personskadeerstatning i flere saker etter giardiaepidemien i 2004. I den siste gjenværende saken krevde saksøker erstatning oppad begrenset til ca kr 70 mill. I tingretten ble Bergen kommune frifunnet ved dom av mai 2019. Ankeforhandlingene ble gjennomført i mai/juni 2025 og like før ankeforhandlingen, ble kravet redusert til kr 35 mill. Gulating lagmannsrett avsa dom i juli 2025. Anken ble forkastet, hvilket innebærer at Bergen kommune ble frifunnet også i lagmannsretten. Den private part anket lagmannsrettens dom til Norges Høyesterett. Høyesterett nektet anken fremmet i november 2025 og dommen er nå rettskraftig. Alle verserende saker om erstatning etter giardiaepidemien i 2004 er med dette avsluttet.

Av andre betingede forpliktelser kan nevnes:

Institusjoner: Institusjoner som BEHO har driftsavtale med har søkt om dekning av pensjonsforpliktelse som de har implementert i regnskapet fra og med 2006 etter Norsk Regnskapsstandard nr. 6 – Pensjonskostnader. Slik søknad er ikke imøtekommet av Bergen kommune og det er ikke avsatt midler i kommunens regnskap til evt. dekning av slike søknader.

Eierseksjonssameiet Svartedikerveien 23: Denne saken gjelder et rivingspålegg for eiendommen gnr. 163, bnr. 272 øverste etasje i blokk C og D. Selskapet Kehm AS har hatt mange tvistesaker mot kommune og staten i forbindelse med byggetillatelse for eiendommen. Kommunen har for flere år siden pålagt Kehm AS å rive øverste etasje i den ene blokken, og to av tre leiligheter i øverste etasje i den andre blokken. Kehm AS har unnlatt å etterkomme rivingspålegget. Byrådet har besluttet å utføre rivingen for eiers kostnad. Bergen tingrett avsa 26.01.21 kjennelse hvor Kehm AS ble pålagt å betale i underkant av 7 millioner kroner som forskudd til dekning av utgifter som vil påløpe for riving av tre leiligheter bygget ulovlig. Kjennelsen ble rettidig påklaget av Kehm AS. Gulating lagmannsrett forkastet anken og anken over tingrettens sakskostnadsavgjørelse ved kjennelse avsagt 20.05.21. Gulatings kjennelse ble ikke påklaget og er således rettskraftig. Det er betydelig risiko for at Kehm AS ikke har finansiell evne til å dekke kostnadene, samt at kostnadene ved rivningen blir betydelig større enn forskuddsbeløpet som er fastsatt av tingretten. Det er dialog med sameiet om ulike løsninger.

Barnevernstjenesten: Kommunen får mange krav med krav om erstatning for påståtte feil begått av barneverntjenesten. Kommunen ble dømt til å betale erstatning på ca. kr 1,3 mill til hver av to søsken i dom avsagt av Gulating lagmannsrett i februar 2025. I en annen sak ble kommunen ble frifunnet i dom

avsagt av Midtre Hålogaland tingrett i januar 2025. Hålogaland lagmannsrett behandlet anke i saken høsten 2025 og kommunen ble også frifunnet der. Kommunen er part i ytterligere tre saker av denne kategori, i tillegg er det fremmet en rekke krav som foreløpig behandles utenrettslig. Erstatningssakene er knyttet til barnevernets tjenester på 1990- og 2000-tallet. Hver for seg er påstandsbeløpene i sakene begrenset mellom 1-5 millioner kroner.

Undersøkelsessak ESA: ESA har gjennomført en formell undersøkelsessak etter klage for påstått brudd på forbudet mot statsstøtte i EØS-avtalen. ESA har fastslått at her er det betalt overpris for tjenesten. Saken gjelder kontraktsforholdet mellom Bergen kommune og BKK AS vedr kjøp av "veilstyrtjenester". ESA tallfestet ikke «overprisen», men påla kommunen og BKK å forhandle frem størrelsen på den del av vederlaget som oversteg markedspris for tjenestene. Slike forhandlinger ble innledet, men stoppet senere opp da BKK valgte å ta ut søksmål for EFTA-domstolen for å bestride vedtaket fra ESA. EFTA-domstolen har avsagt dom i saken 21.03.2024 og opphevet ESA sitt vedtak. Saken ligger fortsatt hos ESA og det er uvisst om når og hvordan ESA behandler saken videre.

Barnehagesaken: Kommunen ble saksøkt sammen med Staten, Oslo kommune, Drammen kommune og Malvik kommune. Saken gjelder tilskudd til private barnehager for årene 2020-2022 og saksøkernes påstand er at tilskuddsvedtakene er ugyldige og at det offentlige skal betale erstatning. Hvis de private parter får medhold, vil det imidlertid kunne få store økonomiske konsekvenser om tilskuddene skal endres i ettertid for tre år. Etter påstand fra Staten, besluttet Oslo tingrett å dele opp saken. Saken mot Bergen kommune ble overflyttet til Hordaland tingrett, som senere har besluttet at saken mot Bergen kommune skal stanses inntil det foreligger dom i tvisten mellom barnehagene og Staten. Oslo tingrett avsa dom sommeren 2024 og frifant Staten. Staten ble også frifunnet av Borgarting lagmannsrett ved behandling av ankesaken høsten 2025. Vi kjenner ikke til om dommen er anket til Norges Høyesterett.

Kompensasjonsoppgaven 6. termin 2021: I 2022 startet skatteetaten kontroll av Bergen kommunes krav på merverdiavgiftskompensasjon fra staten. Ordningen med merverdiavgiftskompensasjon innebærer at kommuner kan kreve refusjon for den merverdiavgiften de har betalt for varer og tjenester de har kjøpt inn til sin virksomhet. Kontrollen ble etter hvert konsentrert om kommunens krav om kompensasjon for utgifter til kommunale boliger for november og desember (sjette termin) 2021. I 2025 fikk Bergen kommune ca. 90 millioner kroner i merverdiavgiftskompensasjon for utgifter til de kommunale boligene. For sjette termin 2021 var beløpet ca. 15,5 millioner kroner. Skattekontoret har med hjemmel i skatteforvaltningsloven (sktflv.) § 12-1 endret fastsettingen av merverdiavgiftskompensasjon med kr 11.005.765,-. Denne delen av vedtaket er innbetalt og dekket i driftsregnskapet for 2025. I tillegg har Skatteetaten med hjemmel i sktflv. §§ 14-3, jf. 14-5 ilagt ordinær tilleggsskatt med 20 % av den skattemessige fordel som er eller kunne vært oppnådd. Dette utgjør kr 2.201.153,-. Vedtaket kan påklages av kommunen innen 31.3.2026.

Horisont Drift AS: Horisont Drift AS har saksøkt Bergen kommune ved Bergen Vann med krav om at vedtak om beregning av vann- og kloakkavgift er ugyldig. Saken omhandler en relativt stor bygningsmasse. Hordaland tingrett avsa dom i saken sommeren 2025, og Bergen kommune ble frifunnet. Horisont Drift AS har anket dommen til Gulating lagmannsrett. Ankesaken vil bli behandlet høsten 2026.

Ragde Eiendom AS: Selskapet har sagt opp en tildelingsrett som Bergen kommune har i diverse leiegårder. Tvisten omfatter om lag 30 boenheter. Om Bergen kommune skulle tape tvisten og boligene skal gjenanskaffes kan kostnadene overstige kr 100 mill.

Note 6 Endring arbeidskapital (§ 5.10 a)

Endring av arbeidskapital basert på bevilgningsregnskapet - (beløp i 1000)	Regnskap 2025	Regnskap 2024
Driftsregnskapet		
Inntekter driftsdel	-31 586 383	-29 092 359
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner driftsdel	-1 107 562	-1 192 314
Utgifter driftsdel	30 038 392	28 892 938
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner driftsdel	2 330 932	2 106 923
Netto driftsresultat	-324 620	715 188
Investeringsregnskapet		
Inntekter investeringsdel	-795 426	-861 699
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner investeringsdel	-4 241 863	-3 997 983
Utgifter investeringsdel	3 714 257	3 791 404
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner investeringsdel	1 542 745	1 515 107
Netto utgifter i investeringsregnskapet	219 713	446 829
Sum anskaffelse/anvendelse av midler	-104 907	1 162 017
Endring i ubrukte lånemidler	0	0
Endring regnskapsprinsipp drift	0	0
Endring regnskapsprinsipp investering	0	0
Endring i arbeidskapital (bevilgningsregnskapet)	-104 907	1 162 015

Årsmelding 2025

Endring av arbeidskapital basert på balanseregnskapet - (beløp i 1000)	Regnskap 2025	Endring 2025	Regnskap 2024	Endring 2024
OMLØPSMIDLER				
Endring premieavvik	3 869 060	428 551	3 440 509	391 184
Endring kortsiktige fordringer	5 714 412	313 636	5 400 776	563 312
Endring aksjer og andeler	0	0	0	0
Endring obligasjoner og sertifikater	43 035	1 538	41 496	1 854
Endring betalingsmidler	1 496 807	112 314	1 384 493	-1 716 622
Sum endring omløpsmidler	11 123 313	856 039	10 267 275	957 207
KORTSIKTIG GJELD				
Endring premieavvik	0	0	0	0
Endring kortsiktig gjeld	-7 474 007	-751 131	-6 722 876	-401 743
Sum endring kortsiktig gjeld	-7 474 007	-751 131	-6 722 876	-401 743
Endring i arbeidskapital (balanseregnskapet)	3 649 306	104 907	3 544 399	-1 162 015

Bykassens arbeidskapital, definert som differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, var pr. 31.12.2025 på kr 3.649.307 (hele tusen). Endring i arbeidskapitalen er på kr 104.908 (hele tusen). Arbeidskapitalen er økt siden 2024.

Arbeidskapital korrigert for premieavvik er kr -219.754 (hele tusen) pr 31.12.2025.

Note 7 Pensjon (§§ 5-12, c)

Prinsipper for regnskapsføring av pensjonspremier, premieavvik, pensjonsmidler og pensjonsforpliktelse reguleres av § 3-5 i Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. av 12.6.2019.

Årets pensjonspremie utgiftsføres i tråd med kommuneloven § 14-6 tredje ledd bokstav c.

Forskriften innebærer at årlig pensjonskostnad beregnes som verdien av årets pensjonsopptjening og rentekostnad på pensjonsforpliktelser fratrasket avkastning på pensjonsmidler. I løpet av året føres innbetalt premie fortløpende som utgift. På slutten av året beregnes årets pensjonskostnad. Differansen mellom innbetalt premie og beregnet pensjonskostnad er årets premieavvik. Positivt premieavvik

Årsmelding 2025

(premien større enn netto pensjonskostnad) føres sammen med arbeidsgiveravgift av premieavviket til fradrag i årets pensjonsutgift i driftsregnskapet. Motpost er omløpsmidler (kap.2.19) i balanseregnskapet.

Pensjonskostnaden vil etter dette stå igjen som årets utgift. I tillegg kommer amortisering av tidligere års premieavvik. Beregningene av pensjonskostnaden utføres av pensjonskassene. Deres beregninger tar utgangspunkt i forskriften, samt de beregningsforutsetninger som er fastsatt av Kommunal- og Distriktsdepartementet. (KDD)

Pensjonsberegningen er gjort på grunnlag av medlemsstatus pr 01.01.2025.

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser inngår i kommunens balanse. Pensjonsmidler er ført opp som anleggsmidler. Pensjonsforpliktelser og arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelser er ført opp under langsiktig gjeld.

Tabellen nedenfor viser de beregnede pensjonskostnader for 2025 og 2024.

Årets netto pensjonskostnad (beløp i 1000 kr)	2025	2024
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	1 391 893	1 297 695
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	1 236 916	1 093 667
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-1 507 834	-1 307 286
Netto pensjonskostnad	1 120 974	1 084 076
Årets pensjonspremie til betaling	2 169 578	2 000 648
Administrasjonskostnad	-63 156	-56 632
Årets premieavvik	-985 448	-859 940
Arbeidsgiveravgift premieavvik	-138 948	-121 252
Årets premieavvik inkl. arb.giveravgift	-1 124 396	-981 192

Tidligere års premieavvik amortiseres over 15 år (t.o.m. 2010). Premieavvik fra 2011 til 2013 amortiseres over 10 år. Premieavvik oppstått i 2014 og senere amortiseres over 7 år. Tabellen nedenfor viser balanseført premieavvik til fremtidig amortisering.

Amortisering av tidligere års premieavvik (beløp i 1000 kr)	Premieavvik	Arbeidsg.avg.	Sum
Akkumulert premieavvik 31.12.2024	7 496 700	1 057 035	8 553 735
Tidligere amortisert premieavvik	-4 481 355	-631 871	-5 113 226
Premieavvik 01.01.2025	3 015 345	425 164	3 440 509

Årsmelding 2025

Amortisering av tidligere års premieavvik (beløp i 1000 kr)	Premieavvik	Arbeidsg.avg.	Sum
Årets premieavvik	985 448	138 948	1 124 396
Årets amortisering av tidligere års premieavvik	-609 856	-85 990	-695 845
Premieavvik 31.12.2025	3 390 938	478 122	3 869 060

Tabellen nedenfor viser premieavvik og amortisering av premieavvik i drift de siste fem år:

Beløp i 1000	2025	2024	2023	2022	2021
Premieavvik	-985 448	-859 940	-1 231 354	-704 042	-810 270
Arbeidsgiveravgift premieavvik	-138 948	-121 252	-173 621	-99 270	-114 248
Sum premieavvik	-1 124 396	-981 192	-1 404 975	-803 312	-924 518
Amortisering premieavvik (1)	609 856	517 097	405 485	365 478	323 659
Amortisering arb.gj.avg premieavvik	85 990	72 911	57 173	51 532	45 636
Sum amortisering	695 845	590 008	462 659	417 010	369 295
Premieavvik og amortisering totalt	-428 551	-391 184	-942 316	-386 303	-555 223

Tabellen under viser balanseførte pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler.

Balanse 31.12 (beløp i 1000 kr)	2025	2024	2023	2022	2021
Brutto bokført pensjonsforpliktelse	31 900 200	28 066 587	25 500 859	24 219 865	22 740 250
Bokførte pensjonsmidler (1)	35 801 762	30 921 585	28 088 666	27 743 747	25 259 668
Netto pensjonsforpliktelse	-3 901 562	-2 854 999	-2 587 807	-3 523 882	-2 519 418
Arb.giveravg. av netto pensjonsforpliktelse (1)	-18 867	-103 500	-93 443	-496 867	-355 238

(1) Brutto bokførte pensjonsmidler og arbeidsgiveravgift av netto pensjonsmidler presenteres samlet i balansen som pensjonsmidler under anleggsmidler. Arbeidsgiveravgift av netto forpliktelse er knyttet til SPK.

Beregningsforutsetningene er regulert i forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og

Årsmelding 2025

årsberetning §3-6 og fastsettes av KDD. Fra og med 2007 er anvendte satser ikke lenger de samme for alle de tre pensjonskassene. Forutsetninger om turn-over og uttaksandel AFP er uendret.

Endringer i beregningsforutsetninger	2025	2024	2023	2022	2021
Forventet avkastning 1)	4,50 %	4,50%	4,00 %	3,50 %	3,50 %
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00%	3,50 %	3,00 %	3,00 %
Forventet lønnsvekst	2,97 %	2,97%	2,48 %	1,98 %	1,98 %
Forventet G-regulering	2,97 %	2,97%	2,48 %	1,98 %	1,98 %
Årlig vekst i pensjonsregulering	2,22 %	2,22%	1,71 %	1,22 %	1,22 %

1) Statens Pensjonskasses forventede avkastning var 4,0% for 2024-2025, 3,5% for 2023, og 3,0% for 2021-2022.

Estimatavvik jf. §3-5 , sjuende avsnitt.	Pensjonsmidler	Pensjonsforpliktelser	Netto
Estimert 31.12.24	30 921 585	-28 066 587	2 854 999
Ny beregning 01.01.25	33 139 322	-30 223 208	2 916 114
Årets estimatavvik (01.01.25)	-2 217 736	2 156 621	-61 115
Estimatavvik fra tidligere år	0	0	0
Amortisert i år	-2 217 736	2 156 621	-61 115
Akkumulert estimatavvik 31.12.25	0	0	0

Estimatavvik for pensjonsforpliktelser beregnes som avviket mellom balanseførte tall pr. 31.12 2024 og ny beregning basert på justerte beregningsforutsetninger pr. 01.01 2025. Estimatavvik for pensjonsmidler beregnes som avviket mellom balanseførte tall for pensjonsmidler pr. 31.12 2024 og faktiske pensjonsmidler pr 01.01 2025.

Årets estimatavvik er i sin helhet amortisert. Amortisering av estimatavvik skjer gjennom justering av anleggsmidler og langsiktig gjeld og påvirker ikke resultatet (driftsregnskapet).

Spesifikasjon av netto estimatavvik pensjonsforpliktelser:	BKP	KLP	SPK	2024
Øvrige planendringer	0	0	0	0
Estimatavvik	1 995 796	416 224	-255 399	2 156 621

Spesifikasjon av netto estimatavvik pensjonsforpliktelser:	BKP	KLP	SPK	2024
Netto	1 995 796	416 224	-255 399	2 156 621

Premiefond pr 31.12.2025	beløp i 1000 kr
Bykassens premiefond i KLP (Beløp pr 31.12.2025)	756 739
Bykassens premiefond i BKP (iht. kontoutskrift datert 22.5.2025)	2 076 627
Bykassens netto bruk av premiefond i 2025 fra KLP	117 500
Bykassens bruk av premiefond i 2025 fra BKP	344 000

BKPs premieavregning for 2025 til Bergen kommune er kr 140 631 654. Beløpet tilføres kommunens premiefond.

Disposisjonsfond premieavvik pensjon (konto 2560020)

I bystyresak 283/07 ble det vedtatt å sette av positivt budsjettavvik knyttet til premieavvik til et eget "øremerket" disposisjonsfond som en buffer mot fremtidige økte pensjonskostnader. Tabellen under viser bevegelsen på dette fondet siste fem år.

I bystyresak 263/18 ble det gjort følgende vedtak: I forbindelse med årsregnskapsavslutningen for 2017 ble det klargjort at kommunens samlede disposisjonsfond overstiger det regnskapsførte premieavviket (inkl.arbeidsgiveravgift). Bystyret gir byrådet fullmakt til - fra og med regnskapsavslutningen 2018 - å foreta justeringer mellom disposisjonsfondene slik at bufferfond pensjon tilpasses størrelsen på det balanseførte pensjonspremieavviket inkl. arbeidsgiveravgift.

Disposisjonsfond premieavvik pensjon	2025	2024	2023	2022	2021
Saldo pr 01.01.	-2 653 867	-3 049 325	-2 107 009	-1 720 706	-1 136 716
Bruk av fond	811 354				
Avsetning til fond	-811 857	0	-942 316	-386 303	-583 990
Justering mellom disposisjonsfond for å tilpasse fond til balanseført premieavvik		395 457		-	-
Saldo pr 31.12.	-2 654 370	-2 653 867	-3 049 325	-2 107 009	-1 720 706

Note 8 Selvforsikringsordning yrkesskade

Avtale om delvis selvforsikring av yrkesskader mellom KLP Skadeforsikring AS og Bergen kommune for årgangene 2004-2013 ble avsluttet 10.11.2025. Kommunens forsikringsansvar var finansielt dekket gjennom en bundet plassering av midler i fondet KLP Obligasjon 1 år (jf. note 9). Avslutning av avtalen innebar at midlene ble frigitt.

Note 9 Finansielle omløpsmidler (§5-11, d)

Obligasjoner og sertifikater - gruppert (i 1000 kr) Balansekonti i parentes	Anskaffelses-kost	Markedsverdi 31.12.25	Bokført pr. 31.12.2025	Urealisert gevinst pr. 31.12.24	Urealisert gevinst pr. 31.12.25
KLP Obligasjon 1 år (2.12.38.03)	43 259 848	43 034 566	43 034 566	-13 217	-225 282
SUM	43 259 848	43 034 566	43 034 566	-13 217	-225 282

Note 10 Aksjer og andeler (§ 5-11, b)

Spesifikasjonen omfatter i DEL 1 aksjer og andeler med balanseført verdi kr 100.000,- eller høyere. I tillegg er poster der Bergen kommune eier 100 % tatt med.

I DEL 2 vises øvrige aksjer og andeler inndelt i kategoriene "Samferdsel", "Andel borettslag" og "Øvrige aksjer og andeler". Selskap som står oppført med kr 1,- i aksjeverdi, er selskap der Bergen kommune eier aksjer, men aksjeverdien regnskapsmessig er nedskrevet til 0.

Det foreligger ingen informasjon om markedsverdi knyttet til kommunens aksjer og andeler.

	Kontonr i balansen	Balanseført verdi	Eierandel
Egenkapitalinnskudd Bkp	2214101	1 408 029 500	0,00 %
Egenkapitalinnskudd Klp	2214102	183 532 324	0,00 %
SUM Innskudd i pensjonskasser		1 591 561 824	0,00 %
Aksjer del 1			
A2G Gruppen AS (976 á 500,-)	2217066	488 000	55,45 %

Årsmelding 2025

	Kontonr i balansen	Balanseført verdi	Eierandel
ADO Arena Drift AS (10 á 100.000)	2216824	1 000 000	100,00 %
Andelsinnskudd Bildeleringen	2217501	48 000	0,00 %
Askøy Tomteselskap AS (45180 á 1)	2217095	1 000 000	0,59 %
Bergen Havn AS (5000 aksjer)	2216829	537 690 591	50,00 %
Bergen Havn Farvannsforvaltning IKS	2215002	5 000 000	50,00 %
Bergen Kino A/S (2.550 á 850)	2216812	20 577 942	51,00 %
Bergen kommunale kystkultursenter AS (100 á 1.000)	2216817	100 000	100,00 %
Bergen Nasjonale Veteranskipshavn AS (200 aksjer á 1.000)	2217097	200 000	50,00 %
Bergen Parkering AS (50 aksjer á 100.000)	2217022	5 000 000	100,00 %
Bergen Sentrum As (49.000 á 10)	2217081	321 780	49,00 %
Bergen Vitensenter AS(700 á 1.000)	2217085	691 080	29,60 %
Bergensstriennalen AS (500 á 1.000)	2216821	333 052	100,00 %
BIR A/S (40.135 á 1.000)	2216811	42 651 324	79,20 %
Buzz AS (4.000 aksjer á 1.000)	2217072	4 000 000	100,00 %
Dokken Utvikling AS (1 aksje á MNOK 11)	2217098	55 000 000	100,00 %
Eviny AS (55.765 á kr.25.000)	2216801	2 641 162 644	37,75 %
Fløibanen A/S (63.930 á 10)	2217019	639 300	47,36 %
Griegghallen As (24 á 10.000)	2217079	7 003 014	33,80 %
Griegghallen IKS	2215001	500 000	50,00 %
Grønneviken AS (211 á 500)	2216802	105 500	78,14 %
Hardangerveien Næring AS (30 á 4.000)	2216832	20 440 263	100,00 %
Kanalveien 52b AS (2 100 aksjer á 1000)	2217023	228 162 882	100,00 %
Kulturkvartalet Verftet Holding AS (45 aksjer á 200.000)	2217099	20 053 182	45,00 %
Magnus Barfotsgt 12 AS (5.000 á 150)	2216822	6 024 409	100,00 %

Årsmelding 2025

	Kontonr i balansen	Balanseført verdi	Eierandel
Mediefondet Zefyr AS (3.000 á 4333,33)	2216804	13 000 000	50,00 %
Midtun Vekst AS (50 à 2.000)	2217040	50 000	100,00 %
Nasjonalt kommunesamarbeid for 110-sentralene IKS	2215003	150 000	0,00 %
Nordnes Verksteder AS (50 à 10.000)	2216809	450 000	100,00 %
Senter For Arbeidslivsforb. ALF AS (100 à 10.000)	2217080	1 000 000	100,00 %
Sentralbadet AS (67 aksjer à 5.000)	2217083	335 000	67,00 %
Sentralbadet kontorpåbygg AS (345 aksjer á kr 30 000)	2217018	53 230 000	100,00 %
Spekter Pluss AS (50 à 10.000)	2216807	950 000	100,00 %
Åsane Sentrum Øst AS (1000 aksjer á 1.000,-)	2216827	78 562 891	100,00 %
Stavanger2Bergen AS (10 aksjer à 20.000)	2217074	200 000	
Tidligfasefond Vestland 1 AS (4.000 aksjer á 1.000)	2214501	4 000 000	20,13 %
SUM aksjer del 1		3 750 120 854	
Aksjer del 2			
Samferdsel			
Bg.Banens Fin.Inst (Pål 248.000)	2217001	1	0,00 %
Andel borettslag			
Biblioteksentralen AL (179 andeler à 300)	2217007	53 700	4,69 %
Fana Boligbyggelag	2217017	1	0,00 %
Laksevåg Boligbyggelag	2217035	1	0,00 %
Vestl Boligbyggelag (Pål.20.000)	2217061	1	0,00 %
Aksjer og andeler for øvrig			
Bg.Meieri V/Haukås G (Pål 4.800)	2217004	1	0,00 %

Årsmelding 2025

	Kontonr i balansen	Balanseført verdi	Eierandel
Bob (Pål 91.900)	2217002	1	0,00 %
Carte Blanche AS (15 á 1000)	2216301	15 000	15,00 %
Dag Og Tid, Oslo (Pål 200)	2217014	1	0,00 %
Den Nationale Scene AS (17 à 1.000)	2217015	1	16,66 %
Idrettsklynge Vest AS (75 aksjer á 100)	2217094	7 500	25,00 %
Milde Båtlag (Pål 10.000)	2217038	1	0,00 %
Rehabiliteringssenteret AiR AS (1 à 500)	2217046	1	0,05 %
Salhushallen A/L (Pål 100)	2217048	1	0,00 %
Stud.Hj/Sogn, Oslo (Pål 104.000)	2217051	1	0,00 %
Stud.Hjemmet Alrek (Pål 10.000)	2217052	1	0,00 %
Stud.Samf.Hus A7S (Pål 12.300)	2217050	1	0,00 %
Studenthj/Berg, Trh (Pål 56.000)	2217047	1	0,00 %
Vann Vest AS (1 aksje á 5.000)	2216830	5 000	3,40 %
Vestl Treforedling (Pål 2.500)	2217059	1	0,00 %
Vestnorske Filmsenter AS (20 aksjer á 1700)	2217073	34 000	33,33 %
Y.Skole Hybel Oslo (Pål. 50.000)	2217063	1	0,00 %
Sum aksjer del 2		115 217	
SUM AKSJER OG ANDELER		5 341 797 895	

Endringer i 2025

Bergen Sentrum AS: I bystyremøte 17.12.2025 - sak 384/25 ble det bl.a. vedtatt at Bergen kommunes aksjer i selskapet gis vederlagsfritt til de øvrige aksjonærene. Endringen blir effektivisert i 2026.

Dokken Utvikling AS: I bystyremøte 19.11.2025 - sak 350/25 ble det vedtatt å utvide selskapets egenkapital med 35 mill. kr (hvorav 5 mill. kr i aksjekapital) for å sikre selskapet tilstrekkelig kapital til å jobbe videre med utviklingen av Dokken.

Tidligfasefond Vestland 1 AS: I byrådsmøte 27.03.2025 - sak 1074/25 ble det vedtatt å investere i fondet med en investeringsramme på 10 mill. over en treårsperiode. I tråd med HØP 2025-2028 er det investert kr 4 mill. i 2025, kr 3 mill. investeres i 2026 og kr 3 mill. i 2027. Investeringen dekkes av midler stående på ubundne investeringsfond.

Stavanger2Bergen AS: I byrådsmøte 18.12.2025 - sak 1278/25 ble det fattet vedtak om at Bergen kommune går inn som medeier og kjøper 10 aksjer for kr. 200 000 i selskapet. Kjøpet dekkes med omdisponering innenfor vedtatt investeringsbudsjett – (Investering/sekkepost Trafikksikring – prosjekt 700200). Byrådsavdeling for byutvikling ble gitt fullmakt til å gjennomføre aksjekjøpet og foreta nødvendige budsjettjusteringer.

Hardangervegen Næring AS: I byrådsmøte 09.01.2025 - sak 1004/25 ble det vedtatt å utvide selskapets egenkapital med kr. 500 000 gjennom en rettet emisjon. Dette for å sikre tilstrekkelig kapital til å drifte selskapet videre. Kapitaltilskuddet ble dekket ved bruk av ubundet kapitalfond.

Note 11 Anleggsmidler

Vurderingsreglene for anleggsmidler følger av budsjett og regnskapsforskriften § 3-4, KRS nr 2 Anskaffelseskost og opptakskost for balanseposter og KRS nr 9 Nedskrivning av anleggsmidler. Anleggsmidler aktiveres til brutto anskaffelseskost og avskrives lineært over antatt levetid, innenfor det handlingsrommet som er definert i forskriften. Anleggsmidler anskaffet før 2001 er aktivert til netto anskaffelseskost etter fradrag for investeringstilskudd. Avskrivningene begynner året etter at anleggsmidlet er aktivert. VAR anlegg anskaffet i 2025 med levetid inntil 80 år er lagt inn i ny anleggsgruppe ifm forskriftsendringer knyttet til dette. Tidligere anskaffelser som skal omgrupperes og avskrives med ny levetid, ligger på opprinnelig gruppe med uendret levetid pr 31.12.25. Målet er å gjennomføre omgruppering i 1. tertial 2026 før de ordinære avskrivningene gjennomføres.

Utstyr, maskiner og transportmidler (Balansen kap 2.24)	IKT-utstyr, kontor-maskiner m.m, Inventar og utstyr	Transportmidler, anleggsmaskiner etc	Programvare	Anlegg under arbeid	Totalt kap 2.24
Avskrivningstid	5/10 år	10/20 år	5/15 år	Avskrives ikke	
Anskaffelseskost 01.01.2025	1 642 081 452	877 247 199	513 601 956	134 879 823	3 167 810 431
Tidligere nedskrevet	-12 515 561	-10 949 861	-9 618 636	-3 721 014	-36 805 072

Årsmelding 2025

Utstyr, maskiner og transportmidler (Balansen kap 2.24)	IKT-utstyr, kontor-maskiner m.m, Inventar og utstyr	Transportmidler, anleggsmaskiner etc	Programvare	Anlegg under arbeid	Totalt kap 2.24
Tidligere avskrevet	-1 123 051 024	-319 479 108	-421 126 930	-	-1 863 657 061
Bokført verdi 01.01.2025	506 514 868	546 818 230	82 856 390	131 158 809	1 267 348 297
Årets investeringer	31 488 882	87 526 405	10 231 929	100 444 697	229 691 913
Årets omgruppering (fra/til)	6 513 941	112 589 052	7 313 192	-100 245 603	26 170 582
Årets ordinære avskrivninger	-83 954 672	-76 508 053	-13 879 938	-	-174 342 663
Opp- og nedskrivninger mot kapitalkonto	-89 845	-8 788	-1 357 325	-1 672 963	-3 128 921
Årets avgang (anskaffelseskost)	-	-	-	-	-
Årets avgang (akk. avskrivninger)	-	-	-	-	-
Endring bokført verdi 2025	-46 041 694	123 598 616	2 307 858	-1 473 869	78 390 911
Anskaffelseskost 31.12.2025	1 680 084 276	1 077 362 656	531 147 077	135 078 917	3 423 672 926
Opp- og nedskrivninger mot kapitalkonto	-12 605 406	-10 958 649	-10 975 961	-5 393 977	-39 933 993
Akkumulerte avskrivninger	-1 207 005 696	-395 987 160	-435 006 868	-	-2 037 999 724

Årsmelding 2025

Utstyr, maskiner og transportmidler (Balansen kap 2.24)	IKT-utstyr, kontor-maskiner m.m, Inventar og utstyr	Transportmidler, anleggsmaskiner etc	Programvare	Anlegg under arbeid	Totalt kap 2.24
Bokført verdi 31.12.2025	460 473 173	670 416 846	85 164 249	129 684 940	1 345 739 208

Det er ikke balanseført finansielle leieavtaler under kapittel 2.24.

Anlegg, kunstverk og grunneiendommer (Balansen kap 2.27)	Parkeringsplasser o.l.	VAR - anlegg	Andre anlegg	Veier	Bygninger og anlegg
Avskrivningstid	20 år	20/40/80 år	40 år	40 år	40/50 år
Anskaffelseskost 01.01.2025	223 215 776	8 221 535 455	4 193 371 637	2 522 575 821	31 608 361 281
Tidligere nedskrevet	-	-91 933 747	-61 027 477	-4 523 890	-481 623 461
Tidligere avskrevet	-35 177 806	-3 727 770 146	-1 221 763 374	-990 300 133	-10 145 282 154
Bokført verdi 01.01.2025	188 037 970	4 401 831 562	2 910 580 786	1 527 751 798	20 981 455 666
Årets investeringer	6 113 346	614 685 298	276 703 411	320 181 950	606 817 470
Årets omgruppering (fra/til)	2 230 813	-	4 009 991	37 626 024	1 397 970 513
Årets ordinære avskrivninger	-11 170 579	-246 326 639	-118 084 112	-55 369 191	-734 444 599
Opp- og nedskrivninger mot kapitalkonto	-	-31 590 626	-	-	-24 446 450
Årets avgang (anskaffelseskost)	-	-	-	-	-453 901
Årets avgang (akk. avskrivninger)	-	-	-	-	-
Endring bokført verdi 2025	-2 826 420	336 768 033	162 629 290	302 438 783	1 245 443 032

Årsmelding 2025

Anlegg, kunstverk og grunneiendommer (Balansen kap 2.27)	Parkeringsplasser o.l.	VAR - anlegg	Andre anlegg	Veier	Bygninger og anlegg
Anskaffelseskost 31.12.2025	231 559 935	8 836 220 753	4 474 085 039	2 880 383 794	33 612 695 363
Opp- og nedskrivinger mot kapitalkonto	-	-123 524 373	-61 027 477	-4 523 890	-506 069 911
Akkumulerte avskrivinger	-46 348 384	-3 974 096 785	-1 339 847 487	-1 045 669 324	-10 879 726 753
Bokført verdi 31.12.2025	185 211 550	4 738 599 595	3 073 210 076	1 830 190 580	22 226 898 699

Anlegg, kunstverk og grunneiendommer forts (Balansen kap 2.27)	Tomter, veigrunn mm	Kunstverk	Anlegg under arbeid	Totalt kap 2.27	Herav finansielle leieavtaler 1)
Avskrivningstid	Avskrives ikke	Avskrives ikke	Avskrives ikke		40 år
Anskaffelseskost 01.01.2025	789 371 621	38 053 331	3 967 745 460	51 564 230 382	326 799 562
Tidligere nedskrevet	-10 901 740	-3 261 860	-364 292 898	-1 017 565 073	
Tidligere avskrevet	-	-	-	-16 120 293 613	-79 769 568
Bokført verdi 01.01.2025	778 469 881	34 791 471	3 603 452 562	34 426 371 695	247 029 994
Årets investeringer	1 053 930	2 473 183	1 698 591 199	3 526 619 787	-
Årets omgruppering (fra/til)	-	3 974 848	-1 471 982 771	-26 170 582	
Årets ordinære avskrivinger	-	-	-	-1 165 395 120	-8 169 989
Opp- og nedskrivinger mot kapitalkonto	-	-	-147 078 685	-203 115 761	
Årets avgang (anskaffelseskost)	-1 067 837	-	-	-1 521 738	

Årsmelding 2025

Anlegg, kunstverk og grunneiendommer forts (Balansen kap 2.27)	Tomter, veigrunn mm	Kunstverk	Anlegg under arbeid	Totalt kap 2.27	Herav finansielle leieavtaler 1)
Årets avgang (akk. avskrivninger)	-	-	-	-	
Endring bokført verdi 2025	-13 907	6 448 031	79 529 743	2 130 416 585	-8 169 989
Anskaffelseskost 31.12.2025	789 357 714	44 501 362	4 194 353 888	55 063 157 848	326 799 562
Opp- og nedskrivninger mot kapitalkonto	-10 901 740	-3 261 860	-511 371 583	-1 220 680 834	
Akkumulerte avskrivninger	-	-	-	-17 285 688 733	-87 939 557
Bokført verdi 31.12.2025	778 455 974	41 239 502	3 682 982 305	36 556 788 281	238 860 005

1) se også note 12 og 20 vedr finansielle leieavtaler

Note 12 Langsiktig gjeld - bykassen (§5-12 a)

Langsiktig gjeld (beløp i 1000)	Avgifts-finansiert (inv. formål)	Ikke avgifts-finansiert (inv. formål)	Finansiell leasing (inv. formål)	Delsum I
Gjeld pr. 01.01.2025	4 736 140	17 621 589	292 244	22 649 973
Korreksjon IB selvkost - overf. gjeld til ikke-avgiftsfinansiert formål	-30	30		-
Nedskr. anleggsm. VA - overf. gjeld til ikke-avgiftsfinansiert formål	-28 966	28 966		-
Nedskrivning av lån		-141		-141
Avdrag finansiell leasing			-8 271	-8 271
Lånefinansiering fra lånefondet	687 049	2 281 873		2 968 922
Avdrag til lånefondet ført i driftsregnskapet	-255 330	-708 400		-963 730
Avdrag til lånefondet ført i inv. regnskapet				-

Årsmelding 2025

Langsiktig gjeld (beløp i 1000)	Avgifts- finansiert (inv. formål)	Ikke avgifts- finansiert (inv. formål)	Finansiell leasing (inv. formål)	Delsum I
Sum lånegjeld pr. 31.12.2025	5 138 863	19 223 918	283 973	24 646 753

Langsiktig gjeld (beløp i 1000)	Videreutlån til boligsosiale formål	Lånefin. utlån til private pleieinst.	Delsum II	Totalsum langsiktig gjeld
Gjeld pr. 01.01.2025	5 166 167	541 325	5 707 492	28 357 465
Korreksjon IB selvkost - overf. gjeld til ikke-avgiftsfinansiert formål			-	-
Nedskr. anleggsm. VA - overf. gjeld til ikke-avgiftsfinansiert formål			-	-
Nedskrivning av lån				-141
Avdrag finansiell leasing			-	-8 271
Lånefinansiering fra lånefondet	665 905		665 905	3 634 827
Avdrag til lånefondet ført i driftsregnskapet		-41 085	-41 085	-1 004 814
Avdrag til lånefondet ført i inv. regnskapet	-519 753		-519 753	-519 753
Sum lånegjeld pr. 31.12.2025	5 312 319	500 241	5 812 560	30 459 313

Bykassens langsiktige gjeld til investeringsformål har isolert sett økt med kr 1.997 mill. og er kr 22.647 mill.kr pr. 31.12.25. Av investeringsgjelden utgjør avgiftsfinansiert gjeld kr 5.139 mill. Bykassens langsiktige gjeld er finansiert ved innlån fra kommunens lånefond, med unntak av finansiell leasing.

Fra og med 2020 inngår ikke ubrukte lånemidler som en del av bykassens langsiktige gjeld. Ubrukte lånemidler inngår fortsatt som en del av gjelden i lånefondets balanseregnskap.

Når det gjelder nærmere informasjon om kommunens finansforvaltning, herunder renteutsikter med videre, henvises det til egen sak som legges frem for bystyret våren 2026.

MINIMUMSAVDRAK (§5-12, bokstav b)

Minimumsavdraget for 2025 er beregnet til kr 881,2 mill. Årets regnskapsførte avdrag til investeringsformål i driftsregnskapet er kr 963,7 mill.

Minimumsavdrag	beløp i 1000
Bokførte verdier av varige driftsmidler pr. 31.12.2024 (A)	34 880 459
Restgjeld pr. 31.12.2024 (gjeld egne investeringer) (B)	22 943 417
Avskrivninger 2025 - regnskap 31.12.25 (C)	1 339 738
Beregnet minimumsavdrag 2025 - Formel = (B*C)/A	881 243

Mottatte avdrag fra boliglån finansiert med innlån til videre utlån fra Husbanken, er bokført i investeringsregnskapet. Avdragene blir i sin helhet benyttet til reduksjon av kommunens gjeld til boligsosiale formål i Husbanken. Dette innebærer at de mottatte avdragene ikke påvirker beregning av minimumsavdrag knyttet til bykassens driftsregnskap.

Oversikt mottatte avdrag på boliglån finansiert med innlån til videre utlån fra Husbanken	beløp i 1000
Ekstraordinære avdrag/ innfrielser	462 302
Ordinære avdrag	103 060
Tap - finansiert av tapsfond	740
Bruk av bundne investeringsfond (avsatt overdekning 2024)	24 415
Avsatt til bundne investeringsfond (overdekning 2025)	-70 764
SUM	519 753

Rentesikringsinstrumenter (§5-11, bokstav e)				
Rentebytteavtaler/ motpart (tall i 1000 kr)	Beløp	Betaler	Forfall	Formål
Danske Bank	1 000 000	Fastrente	2029	Rentesikring

Bergen kommune har gjennom eierandeler i borettslag andel i disse lagenes formue og fellesgjeld, jf. note 10 og 11.

Andeler og fellesgjeld i borettslag og sameier pr 31.12.2025	Bokført verdi 2)	Annen formue 1)	Fellesgjeld 1)	Antall B/L og sameier	Antall leiligheter
Vestbo Boligbyggelag	150 301 368	5 554 763	85 424 830	59	262
OBOS, Bergen	241 376 007	11 632 228	73 610 844	76	320

Andeler og fellesgjeld i borettslag og sameier pr 31.12.2025	Bokført verdi 2)	Annen formue 1)	Fellesgjeld 1)	Antall B/L og sameier	Antall leiligheter
Bergen og Omegn boligbyggelag	228 497 859	13 728 801	190 485 703	98	540
Andre borettslag / sameier	31 394 841	2 880 212	6 642 423	5	27
Totalsummer	651 570 075	33 796 004	356 163 800	238	1 149

1) Basert på tilsendte oppgaver fra Boligbyggelag

2) Historisk kost, markedsverdi først synliggjort ved ev. realisasjon

Note 13 Fond (§ 5.13 a) og oversikt avsetninger og bruk av avsetninger

Beløp i 1000 kroner	Regnskap 2025	Regnskap 2024
DISPOSISJONSFOND		
Disposisjonsfond pr. 1.1	2 868 990	4 016 002
Avsatt til disposisjonsfond	774 527	293 752
Bruk av disposisjonsfond	-772 193	-1 440 765
Disposisjonsfond pr. 31.12	2 871 324	2 868 989
UBUNDNE INVESTERINGSFOND		
Ubundne investeringsfond pr. 1.1	77 898	66 672
Avsatt til ubundne investeringsfond	28 786	178 352
Bruk av ubundne investeringsfond	-106 684	-167 125
Ubundne investeringsfond pr.31.12	0	77 899
BUNDNE INVESTERINGSFOND		
Bundne investeringsfond pr. 1.1	406 009	476 945
Avsatt til bundne investeringsfond	165 238	47 581
Bruk av bundne investeringsfond	-146 795	-118 517
Bundne investeringsfond pr. 31.12	424 453	406 009

Årsmelding 2025

Beløp i 1000 kroner	Regnskap 2025	Regnskap 2024
BUNDNE DRIFTSFOND		
Bundne driftsfond pr. 1.1	460 394	415 687
Avsatt til bundne driftsfond	301 488	170 859
Bruk av bundne driftsfond	-139 460	-126 152
Bundne driftsfond pr. 31.12	622 422	460 394

For bundne fond som er vesentlige opplyses det om hvilke formål fondet er bundet til:

Bundne Driftsfond kap 2.51 - vesentlige	IB 01.01.25	Bruk	Avsetning	UB 31.12.25
* Selvkost fond jf note 14	76 471 514	35 286 362	91 337 985,14	132 523 136
* Statlige prosjekt midler (100 stk)	95 241 338	88 339 898	115 980 389	122 881 829
* Utbyggingsavtaler (10 stk)	87 194 521	21 699 215	74 030 690,40	139 525 996
* Ulike Prosjekt midler (72 stk)	9 741 173	4 878 267	4 472 873	9 335 779
* Tapsfond Husbankmidler	22 963 851	740 274	1 111 416	23 334 993
* Bolig tilskudd	44 462 237	0	12 891 605	57 353 842
* Frikjøpsordning parkering 1)	29 182 409		2 114,70	29 184 523
* Gaver (30 stk)	7 275 348	3 214 951	2 837 720	6 898 117
* Sentralbadet scenekunsthuss, Fylket 3)	35 000 000		5 000 000	40 000 000
* Oppgavefelleskap jfr note 23-26	22 277 092	9 411 577	13 024 891	25 890 406
* Andre samarbeid (5 stk)	8 069 179	496 149	2 727 068	10 300 098

Bundne Investeringsfond kap 2.55 - vesentlige	IB 01.01.25	Bruk	Avsetning	UB 31.12.25
* Utbyggingsavtaler mm (15 stk)	141 267 750	2 401 915	23 256 305	162 122 140
* Sentralbadet scenekunsthuss	160 435 755	86 374 014		74 061 742
* Statlige belønningsmidler	9 568 984	1 822 424		7 746 560
* Fusjonsbalanse BBB KF 2014 2)	11 700 000			11 700 000
* Bolig - eo. Avdrag	24 414 704	24 414 704	70 764 467	70 764 467
* Miljøløftet	34 808 446	48 523 605	29 990 107	16 274 948
* Husbanken, investeringstilskudd	6 708 249	92 244 249	152 623 000	67 087 000

1) Det foreligger ikke konkrete planer for bruken av dette fondet.

2) 3,5 mill er ved en feil ikke brukt i 2013 ifm et leilighetskjøp. Midlene planlegges brukt til restfinansiering ifm ombygging av TTU-boliger i Leivikåsen.

3) Midlene benyttes når bygget er ferdigstilt og ordinære renter og avdrag påløper.

Note 14 Selvkost regnskap 2025 og Selvkostfond (§5-13, b)

Selvkost defineres som den merkostnad kommunen påføres ved å produsere en bestemt vare eller tjeneste. Innenfor de områder der selvkost er satt som den rettslige rammen for brukerbetaling, må kommunen foreta en etterkalkulasjon (selvkostregnskap) av de reelle kostnadene innenfor de aktuelle tjenesteområdene. Dette må gjøres for å føre kontroll med at gebyrinntektene ikke overstiger kommunens selvkost.

I regnskapsoversiktene under vises avsetning og bruk av fond brutto.

Selvkostområde: Vann			
Kostrafunksjon	340 Produksjon av vann	345 Distribusjon av vann	Sum 2025
A. Direkte driftskostnader	95 512 414	324 994 082	420 506 495
B. Henførbare indirekte driftskostnader		7 209 719	7 209 719
C. Kalkulatoriske rentekostnader	19 820 019	62 363 791	82 183 810
D. Kalkulatoriske avskrivninger	34 681 931	41 642 471	76 324 402
E. Andre inntekter	31 216 275	93 954 852	125 171 127
F. Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)	118 798 089	342 255 211	461 053 300
G. Gebyrinntekter		522 997 631	522 997 631

Selvkostområde: Vann			
Kostra-funksjon	340 Produksjon av vann	345 Distribusjon av vann	Sum 2025
H. Årets finansielle resultat (G-F)	-118 798 089	180 742 420	61 944 332
I. Avsetning til selvkostfond og dekning av fremførbart underskudd	0	61 944 332	61 944 332
J. Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd	0	0	0
K. Kontrollsum (subsidiert) (H-I+J)	-118 798 089	118 798 089	0
L. Saldo selvkostfond per 1.1. i rapporteringsåret		2 901 843	2 901 843
M. Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd		1 520 880	1 520 880
N. Saldo selvkostfond per 31.12. i rapporteringsåret (L+M+I-J)	0	66 367 055	66 367 055
Nøkkeltall:			
O. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100			113,44
P. Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100			100,00

Vedr. selvkostområdene vann og avløp: I 2003 ble det i veileder fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) bestemt at gebyrgrunnlaget for kapitalutgifter for betydelige deler av investeringene skulle fordeles over 40 år - mot tidligere 20 år. Det ble i etterkant godkjent en overgangsmodell fra 20 år til 40 år. Denne er lagt til grunn for beregningene i Bergen kommune fom 2004. Eksempelvis vil en anleggsinvestering på 1 mill. i 1993 være belastet selvkostområdene med 0,5 mill. samlet i årene frem til og med 2003 (50.000 årlig belastning). Fra og med 2004 vil denne investeringen avskrives/belastes selvkostområdene over 20 år (25.000 årlig).

Selvkostområde: Avløp			
Kostra-funksjon	350 Avløps- rensing	353 Avløpsnett	Sum 2025
A. Direkte driftskostnader	206 447 691	303 647 391	510 095 082
B. Henførbare indirekte driftskostnader		8 466 888	8 466 888
C. Kalkulatoriske rentekostnader	47 242 210	68 315 582	115 557 792
D. Kalkulatoriske avskrivninger	107 273 227	54 947 309	162 220 537
E. Andre inntekter	77 598 441	60 475 914	138 074 355
F. Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)	283 364 688	374 901 257	658 265 945
G. Gebyrinntekter		673 858 907	673 858 907
H. Årets finansielle resultat (G-F)	-283 364 688	298 957 650	15 592 962
I. Avsetning til selvkostfond og dekning av fremførbart underskudd	0	15 592 962	15 592 962
J. Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd	0	0	0
K. Kontrollsum (subsidierring) (H-I+J)	-283 364 688	283 364 688	0
L. Saldo selvkostfond per 1.1. i rapporteringsåret		42 327 364	42 327 364
M. Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd		2 250 927	2 250 927
N. Saldo selvkostfond per 31.12. i rapporteringsåret (L+M+I-J)	0	60 171 253	60 171 253
Nøkkeltall:			
O. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100			102,37
P. Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100			100,00

Selvkostområde: Slamavskillere			
Kostra-funksjon		354 Slamavskillere	Sum 2025
A. Direkte driftskostnader		6 518 448	6 518 448
B. Henførbare indirekte driftskostnader		56 078	56 078
C. Kalkulatoriske rentekostnader		1 443 527	1 443 527
D. Kalkulatoriske avskrivninger		2 220 197	2 220 197
E. Andre inntekter		726 648	726 648
F. Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)		9 511 601	9 511 601
G. Gebyrinntekter		12 037 475	12 037 475
H. Årets finansielle resultat (G-F)		2 525 875	2 525 875
I. Avsetning til selvkostfond og dekning av fremførbart underskudd		2 525 875	2 525 875
J. Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd		0	0
K. Kontrollsum (subsidierring) (H-I+J)		0	0
L. Saldo selvkostfond per 1.1. i rapporteringsåret		1 132 523	1 132 523
M. Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd		107 412	107 412
N. Saldo selvkostfond per 31.12. i rapporteringsåret (L+M+I-J)		3 765 810	3 765 810
Nøkkeltall:			
O. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100			126,56

Selvkostområde: Slamavskillere			
Kostrafunksjon		354 Slamavskillere	Sum 2025
P. Årets selvkostgrad i % ($G/(F+I-J)$)*100			100,00

Selvkostområde: Renovasjon - husholdningsavfall og deponier			
Kostrafunksjon	355 Innsamling av avfall	355 Deponier	Sum 2025
A. Direkte driftskostnader	537 619 577	3 998 995	541 618 572
B. Henførbare indirekte driftskostnader	2 870 225	6 831	2 877 056
C. Kalkulatoriske rentekostnader		22 285 149	22 285 149
D. Kalkulatoriske avskrivninger		12 298 967	12 298 967
E. Andre inntekter	2 921 336	148 980	3 070 316
F. Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)	537 568 465	38 440 961	576 009 427
G. Gebyrinntekter	531 805 385	15 719 296	547 524 681
H. Årets finansielle resultat (G-F)	-5 763 081	-22 721 665	-28 484 746
I. Avsetning til selvkostfond og dekning av fremførbart underskudd		0	0
J. Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd	5 763 081	22 721 665	28 484 746
K. Kontrollsum (subsidierring) (H-I+J)	0	0	0
L. Saldo selvkostfond per 1.1. i rapporteringsåret	6 512 552	23 394 979	29 907 531
M. Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	162 815	539 611	702 426
N. Saldo selvkostfond per 31.12. i rapporteringsåret (L+M+I-J)	912 285	1 212 925	2 125 211

Selvkostområde: Renovasjon - husholdningsavfall og deponier			
Kostra-funksjon	355 Innsamling av avfall	355 Deponier	Sum 2025
Nøkkeltall:			
O. Årets finansielle dekningsgrad i % $(G/F)*100$			95,05
P. Årets selvkostgrad i % $(G/(F+I-J))*100$			100,00

Selvkostområde: Feiing og tilsyn			
Kostra-funksjon		338 Forebygging av branner	Sum 2025
A. Direkte driftskostnader		39 383 683	39 383 683
B. Henførbare indirekte driftskostnader		464 136	464 136
C. Kalkulatoriske rentekostnader		34 164	34 164
D. Kalkulatoriske avskrivninger		133 260	133 260
E. Andre inntekter		5 572 059	5 572 059
F. Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)		34 443 183	34 443 183
G. Gebyrinntekter		34 095 666	34 095 666
H. Årets finansielle resultat (G-F)		-347 517	-347 517
I. Avsetning til selvkostfond og dekning av fremførbart underskudd		0	0
J. Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd		203 532	203 532
K. Kontrollsum (subsidiert) (H-I+J)		-143 985	-143 985
L. Saldo selvkostfond per 1.1. i rapporteringsåret		202 254	202 254

Selvkostområde: Feiing og tilsyn			
Kostrafunksjon		338 Forebygging av branner	Sum 2025
M. Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd		1 278	1 278
N. Saldo selvkostfond per 31.12. i rapporteringsåret (L+M+I-J)		0	0
Nøkkeltall:			
O. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100			98,99
P. Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100			99,58

Selvkostområde: Byggesaksgebyrer			
Kostrafunksjon		302 Bygge- og delesaksbehandling og seksjonering	Sum 2025
A. Direkte driftskostnader		123 849 850	123 849 850
B. Henførbare indirekte driftskostnader		8 773 207	8 773 207
C. Kalkulatoriske rentekostnader		296 522	296 522
D. Kalkulatoriske avskrivninger		1 378 780	1 378 780
E. Andre inntekter		9 494 388	9 494 388
F. Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)		124 803 971	124 803 971
G. Gebyrinntekter		123 326 736	123 326 736
H. Årets finansielle resultat (G-F)		-1 477 236	-1 477 236
I. Avsetning til selvkostfond og dekning av fremførbart underskudd		0	0

Selvkostområde: Byggesaksgebyrer			
Kostrafunksjon		302 Bygge- og delesaksbehandling og seksjonering	Sum 2025
J. Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd		0	0
K. Kontrollsum (subsidiert) (H-I+J)		-1 477 236	-1 477 236
L. Saldo selvkostfond per 1.1. i rapporteringsåret		0	0
M. Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd		0	0
N. Saldo selvkostfond per 31.12. i rapporteringsåret (L+M+I-J)		0	0
Nøkkeltall:			
O. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100			98,82
P. Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100			98,82

Selvkostområde: Eierseksjonering			
Kostrafunksjon		302 Seksjonering	Sum 2025
A. Direkte driftskostnader		4 574 762	4 574 762
B. Henførbare indirekte driftskostnader		137 476	137 476
C. Kalkulatoriske rentekostnader		5 957	5 957
D. Kalkulatoriske avskrivninger		29 525	29 525
E. Andre inntekter		9 254	9 254
F. Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)		4 738 466	4 738 466
G. Gebyrinntekter		4 607 905	4 607 905
H. Årets finansielle resultat (G-F)		-130 561	-130 561

Selvkostområde: Eierseksjonering			
Kostrafunksjon		302 Seksjonering	Sum 2025
I. Avsetning til selvkostfond og dekning av fremførbart underskudd		0	0
J. Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd		0	0
K. Kontrollsum (subsidierring) (H-I+J)		-130 561	-130 561
L. Saldo selvkostfond per 1.1. i rapporteringsåret		0	0
M. Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd		0	0
N. Saldo selvkostfond per 31.12. i rapporteringsåret (L+M+I-J)		0	0
Nøkkeltall:			
O. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100			97,24
P. Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100			97,24

Selvkostområde: Oppmålingsforretninger			
Kostrafunksjon		303 Kart og oppmåling	Sum 2025
A. Direkte driftskostnader		9 908 319	9 908 319
B. Henførbare indirekte driftskostnader		1 002 592	1 002 592
C. Kalkulatoriske rentekostnader		63 277	63 277
D. Kalkulatoriske avskrivninger		502 878	502 878
E. Andre inntekter		182 553	182 553
F. Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)		11 294 513	11 294 513
G. Gebyrinntekter		8 864 203	8 864 203

Selvkostområde: Oppmålingsforretninger			
Kostra-funksjon		303 Kart og oppmåling	Sum 2025
H. Årets finansielle resultat (G-F)		-2 430 310	-2 430 310
I. Avsetning til selvkostfond og dekning av fremførbart underskudd		0	0
J. Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd		0	0
K. Kontrollsum (subsidiert) (H-I+J)		-2 430 310	-2 430 310
L. Saldo selvkostfond per 1.1. i rapporteringsåret		0	0
M. Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd		0	0
N. Saldo selvkostfond per 31.12. i rapporteringsåret (L+M+I-J)		0	0
Nøkkeltall:			
O. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100			78,48
P. Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100			78,48

Selvkostområde: Private planer 1)			
Kostra-funksjon		301 Plansaks-behandling	Sum 2025
A. Direkte driftskostnader		29 218 536	29 218 536
B. Henførbare indirekte driftskostnader		785 201	785 201
C. Kalkulatoriske rentekostnader		53 953	53 953
D. Kalkulatoriske avskrivninger		221 208	221 208
E. Andre inntekter		1 308 134	1 308 134
F. Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)		28 970 763	28 970 763
G. Gebyrinntekter		29 062 515	29 062 515

Selvkostområde: Private planer 1)			
Kostra-funksjon		301 Plansaks-behandling	Sum 2025
H. Årets finansielle resultat (G-F)		91 752	91 752
I. Avsetning til selvkostfond og dekning av fremførbart underskudd		91 752	91 752
J. Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd		0	0
K. Kontrollsum (subsidiert) (H-I+J)		0	0
L. Saldo selvkostfond per 1.1. i rapporteringsåret 1)		0	0
M. Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd		2 057	2 057
N. Saldo selvkostfond per 31.12. i rapporteringsåret (L+M+I-J)		93 809	93 809
Nøkkeltall:			
O. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100			100,32
P. Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100			100,00

1) Gjelder kun private planer 1. gangsbehandling. Offentlige planer inngår ikke i selvkostområdet.

	Over- (+) / underskudd (-)	/	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)
Finansielle resultat - selvkostfond (beløp i 1000)	2025		2024	2023	2022	2021
Vann	61 944		-6 763	-2 986	-13 332	-49 582
Avløp	15 593		25 558	-40 725	-134 253	23 570
Slamavskillere	2 526		-4 513	-3 445	-2 749	-229

Årsmelding 2025

	Over- (+) / underskud d (-)	/	Over- (+) underskud d (-)	Over- (+) / underskud d (-)	Over- (+) / underskud d (-)	Over- (+) / underskud d (-)
Finansielle resultat - selvkostfond (beløp i 1000)	2025		2024	2023	2022	2021
Renovasjon	-28 485		-26 457	-5 114	1 438	-3 550
Feiing og tilsyn	-348		-639	-5 799	-122	-1 134
Bygge saksgebyr	-1 477		-15 221	-20 492	-29 329	-15 992
Eierseksjonering	-131		-694	-1 057	-66	469
Oppmålingsforretninge r	-2 430		-4 465	-5 085	-5 934	-767
Private planer	92		-3 908	-8 383	-13 604	-6 174
Sum	47 285		-37 103	-93 085	-197 951	-53 389

Utgående balanse selvkostfond (beløp i 1000)	2025	2024	2023	2022	2021
2510034 Vann	66 367	2 902	9 403	11 940	24 636
2510032 Avløp 1)	60 171	42 327	15 538	54 784	184 869
2510031 Slam	3 766	1 133	5 504	8 651	11 057
2510060 Renovasjon	912	6 513	12 681	7 991	6 304
2510065 Deponier husholdningsavfall 2)	1 213	23 395	41 885	49 336	48 837
2510036 Feiing	0	202	820	6 466	6 358
2510049 Byggesaksgebyr	0	0	0	0	26 114
2510050 Eierseksjonering	0	0	0	712	753
2510061 Oppmålingsforretninger	0	0	0	0	0
2510062 Private planer	94	0	0	0	0
Sum	132 523	76 472	85 831	139 880	308 928

Kommentarer vedr fondsutvikling:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har den 11.12.2019 fastsatt ny forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften). I forskriftens § 8 2.

ledd er det fastsatt at et overskudd som er avsatt til selvkostfond, skal tilbakeføres ved å finansiere fremtidig underskudd senest i det femte året etter at overskuddet oppsto. Bergen kommune vil legge dette til grunn ved fremtidig gebyrfastsettelse og planlagt aktivitet innen de ulike selvkostområdene.

1) Selvkostfondene for vann og avløp er økt i 2025 bl.a. grunnet lavere rente- og avskrivningskostnader pga. forsinkelser i enkelte større investeringsprosjekt. I tillegg er det gjort en nedskrivning av va-anlegg i 2025 på ca. 29 mill. som skal dekkes inn med tilsvarende ekstraordinær nedbetaling av gebyrfinansiert gjeld i 2026. Midlene inngår ved utgangen av 2025 i selvkostfondene.

2) I 2025 er det brukt av fond for etterdriftsfond husholdningsavfall (deponier) for å dekke økte kapitalkostnader (renter og avskrivninger) knyttet til sanering av Slettebakken deponi. Det henvises forøvrig til note 5 vedrørende Etterdrift og sanering av kommunale avfallsdeponier.

Note 15 Endring i regnskapsprinsipp (§5-10, c)

(beløp i hele 1000)

Endring i regnskapsprinsipp	Driftsregnskapet	Investeringsregnskapet
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (investering) pr 01.01	0	0
Årets endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (investering)	0	0
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (investering) pr 31.12	0	0
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift) pr 01.01	268 892	0
Årets endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	0	0
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift) pr 31.12	268 892	0

Saldo gjelder følgende regnskapsprinsippendringer: Merverdiavgiftskompensasjon for 1999 +33.403 (2001), avvikling varelager -1.053 (2001), renter -225.964 (1995/96), feriepengeavsetning -216.478 (1994) korrigering av manglende føring i Bergen Parkering KF ifm prinsippendring feriepengeavsetning - 1.239 (2015) , toppfinansiering for ressurskrevende tjenester +143.159 (2008), fra BoH (01.05.2019) 719,7.

Note 16 Kapitalkonto (§ 5-10, b)

(beløp i hele 1000)

Kapitalkonto	Inntektsført (drift/invest)	Av- og nedskrivning	Utgiftsført (drift/invest)	Oppskrivning	Netto
		Eiend (-) Gjeld (+)		Eiend (+)Gjeld (-)	
Pr 31.12.24 (IB)					21 101 291
Anleggsmidler:					
Pensjonsmidler				4 880 176	4 880 176
Aksjer og andeler	813	-813	117 036	60	117 096
Utlån	-620 037	-4 365	732 402		108 001
Utstyr, maskiner og transportmidler		-174 343	252 734		78 391
Faste eiendommer og anlegg	-1 522	-1 165 395	3 297 333		2 130 417
Pensjonsforpliktelse		-3 748 980			-3 748 980
Langsiktig gjeld	-3 634 827	140,652	1 532 838		-2 101 848
Kapitalkonto 31.12.25 (UB)					22 564 543

Anleggsmidler i balansen	Saldo pr 01.01.2025	Netto endring kapitalkonto	Saldo pr 31.12.2025
220 Pensjonsmidler	30 921 585	4 880 176	35 801 761
221 Aksjer og andeler	5 224 702	117 096	5 341 798
222 Utlån	5 788 836	108 001	5 896 837
224 Utstyr, maskiner og transportmidler	1 267 348	78 391	1 345 739
227 Faste eiendommer og anlegg	34 426 372	2 130 417	36 556 789
240 Pensjonsforpliktelser	-28 170 087	-3 748 980	-31 919 067
2451 Lån i kreditinstitusjon med avdragsprofil	-292 244	8 271	-283 973
247 Konsernintern langsiktig gjeld	-28 065 221	-2 110 119,52	-30 175 341
NETTO ANLEGGSMIDLER	21 101 291		22 564 543

Note 17 Vesentlige overføringer mottatt til finansiering av investeringer

Her gis noteopplysninger om vesentlige overføringer som kommunen har mottatt til finansiering av investeringer. Opplysningene omfatter eventuelle klausuler om tilbakebetaling dersom formålet med investeringen ikke opprettholdes.

Tabellen nedenfor viser sum tilskudd og vesentlige poster i 2025.

Beløp i 1000 kroner	Antall	2025	2024	Klausuler
Tilskudd til investeringer		-130 793	-94 307	
Vesentlige overføringer				
Justeringsavtaler med private		-114 439	-56 536	
Investeringstilskudd fra Husbanken	1	-4 946	-9 957	Bruke til formålet i 30 år
Spillemidler	16	-8 196	-27 787	Åpent for allmenn idrettslig bruk i 30 år
Overføringer fra andre		-3 212	-28	

Beløp i 1000 kroner	Antall	2025	2024	Klausuler
Sum vesentlige overføringer		-130 793	-94 307	
Øvrige overføringer		0	0	
Sum tilskudd til investeringer		-130 793	-94 307	

Note 18 Garantiansvar (§ 5-12, d)

Garanti gitt overfor og formål	Type garanti	Godkjent av Statsforvalteren	Opprinnelig garantiansvar	Utløpstids - punkt	Gjenstående garantiansvar 31.12.2024
Barnehageformål:					8 230 314
Bergen Tennisklubb	Simpel	x	5 638 319	2 032	2 043 409
Eventus Tiriltoppen Barnehage AS	Simpel	x	9 190 000	2 034	2 235 082
Vindharpn Barnehage BA	Simpel	x	10 447 187	2 033	3 951 823
Idrettsformål:					54 027 189
Epona Rideklubb	Simpel	x	1 551 202	2 038	1 277 943
Fana IL Fotball	Simpel	x	15 587 976	2 043	12 288 792
Idrettslaget Bjarg	Selvskyldner	x	23 345 000	2 031	23 345 000
Njård Ro og kajakkklubb	Selvskyldner	x	1 220 000	2 028	1 220 000
Njård Ro og kajakkklubb	Selvskyldner	x	1 035 000	2 031	1 035 000
Njård Ro og kajakkklubb	Selvskyldner	x	1 600 000	2 045	1 600 000
Paradis Tennisklubb *)	Selvskyldner	x	21 000 000	2 037	10 875 000
Stiftelsen Iskanten Ishall	Simpel	x	22 500 000	2 027	2 385 454

Garanti gitt overfor og formål	Type garanti	Godkjent av Statsforvalteren	Opprinnelig garantiansvar	Utløpstids - punkt	Gjenstående garantiansvar 31.12.2024
Kulturformål:					54 476 193
Bergens Kunstforening	Simpel	x	14 550 000	2 032	7 583 395
Stiftelsen Bymuseet i Bergen	Simpel	x	8 375 789	2 032	3 847 501
Stiftelsen Kulturhuset USF	Simpel	x	73 207 061	2 037	43 045 297
Renovasjonsformål:					
BIR AS	Simpel	x	200 000 000	2 051	136 842 099
Arbeidsmarkedsbedrift :					
Nordnes Verksteder AS	Simpel	x	1 092 500	2 028	306 045
Boligformål	Simpel	x			331 564
Sum garantier/lån ved kausjon					254 213 4043

*) Garanti for renter, morarenter og omkostninger

Note 19 Ytelser til ledende personer og revisor (§ 5-13, d og e)

Lønn og andre ytelser som utbetales til ledende personer i kommunen utgjør pr 31.12.2025 følgende:

Lønn og andre ytelser	Årslønn	Faste tillegg
- Ordfører	1 304 100	0
- Byrådsleder	1 304 100	162 100
- Gjennomsnitt for øvrige ledende personer i kommunen (9 stk. pr 31.12.25)	1 675 400	132 300

Kommunen valgte regnskapsrevisor med virkning f.o.m. 1. juli 2024 (4 år) og forvaltningsrevisor med virkning fra 1. januar 2025 (2+2 år). Valgene innebærer at Deloitte AS ivaretar både regnskaps- og forvaltningsrevisjonen for kommunen. For 2025 er det budsjettert med 11,0 mill på ansvar 080803 Kjøp av revisjonstjenester (11010 - Revisjon). Det er regnskapsført netto 10,4 mill kr på dette ansvaret i 2025. Dette fordeler seg slik for de valgte revisjonsleverandørene fordelt på revisjon og rådgivning.

Honorar til Deloitte AS (etter mva komp) 2024	Tjeneste 11010	Øvrige tjenester	SUM 2024
* Revisjon	9 964 400	0	9 964 400
* Rådgivning	383 600	0	383 600
Sum	10 348 000	0	10 348 000

Note 20 Vesentlige forpliktelser

Kommunen vil til en hver tid være part i ulike avtaler som innebærer vesentlige fremtidige forpliktelser som for eksempel leasingavtaler, langsiktige leieavtaler og vesentlige driftsavtaler med private knyttet til drift av kommunale tjenester. Ved utgangen av 2025 kan det opplyses om følgende forhold:

	Ansvarlig enhet	Antall avtaler pr 31.12.2025	Sum forpliktelse for 2025	Gjenstående tid (snitt)
Byrådsavdeling for finans (BFIN)				
* Leasing av kjøretøy via Avyens (tidligere Leaseplan)	Innkjøp	914	48 028 282	23 mnd
* Leasing av kjøretøy via Autolease	Innkjøp	14	5 052 248	9 mnd
* Husleieavtaler (beløp og tid er estimat fra EBE)	EBE	155	576 687 000	30 mnd
* Finansielle leieavtaler	EBE	2	40 050 000	14 år
* Drift og vedlikehold – rammeavtaler	EBF	6	15 574 947	12 mnd
* Drift og vedlikehold – driftsavtaler og bestillinger > kr 100'	EBF	28	40 470 309	12 mnd
* Fellesutgifter Borettslag og sameier	EBF	230	85 236 062	Løpende
Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg (BEHO)				
* Driftsavtaler med private alders- og sykehjem		13	988 268 200	2 års oppsig.1)
-> egne husleieavtaler for flere av enhetene		10	14 677 100	2 års oppsig.1)

Årsmelding 2025

	Ansvarlig enhet	Antall avtaler pr 31.12.2025	Sum forpliktelse for 2025	Gjenstående tid (snitt)
-> egne avtaler om dekning av kapitalkostn. for flere av enhetene		10	66 694 000	4 år
* Driftsavtaler knyttet til bofellesskap		5	218 298 400	2 års oppsig.1)
-> egne husleieavtaler for 4 av enhetene		4	7 149 000	2 års oppsig.1)
-> egne avtaler om dekning av kapitalkostn. for flere av enhetene		1	861 000	14 år
* Andre driftsavtaler med private		2	4 366 200	Løpende
Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold (BBSM)				
* Andre driftsavtaler med private				
• Etat for sosiale tjenester		17	79 107 000	
• Etat for barnevern og familie		6	373 674 264	Løpende
• Etat for Psykisk helse og rustjenester		41	119 209 000	Løpende
• Etat for inkludering		1	3 044 546	Løpende
Byrådsavdeling for næring, kultur og idrett (BNKI)				
*Andre driftsavtaler med private	BNKI seksjon kunst og kultur			
*Andre driftsavtaler med private	BNKI idrett	2	37 000 000	4

	Ansvarlig enhet	Antall avtaler pr 31.12.2025	Sum forpliktelse for 2025	Gjenstående tid (snitt)
Byrådsavdeling for byutvikling (BBU)				
*Drift og vedlikeholdsavtale - samferdsel	Bymiljøetaten	27	206 766 672	6-48 mnd
*Drift og vedlikeholdsavtale - naturforvaltning og parkdrift	Bymiljøetaten	24	20 878 357	4-16 mnd
*Drift og vedlikeholdsavtale - deponi	Bymiljøetaten	7	3 455 000	Løpende
*Kontingent Bergen og omland friluftsråd	Bymiljøetaten	1	7 559 268	Løpende
Bysykkelordning	Bymiljøetaten	1	10 900 000	16 mnd

Note 21 Klientkonto - kommuneadvokaten

Kommuneadvokaten har i forbindelse med sin virksomhet opprettet egen klientkonto i DNB. Kontoen inngår ikke i kommunens regnskap, men det utarbeides et eget regnskap for denne kontoen. Regnskapet inngår i kommuneadvokatens egenerklæring med revisoruttalelse som sendes til Tilsynsrådet for advokatvirksomhet. Ved årsskiftet viser klientkontoen en saldo på kr 1.854.,86.

Note 22 Klientkonto – sosialklienter

Bergen kommune v/ Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold har i samarbeid med DNB etablert en klientkontoløsning som benyttes ifm sosialtjenestens avtaler om forvaltning av klientmidler. Løsningen skiller kommunens midler fra klientens midler. DNB innestår for korrekt ligningsmessig rapportering for klientene. Pr 02.01.2026 består løsningen av 937 aktive konti med et samlet innestående beløp på 16,7 mill kr.

Note 23 IUA Bergen region - opplysninger etter årsregnskapsforskriften

Driftsutgifter 2025	4 540 461	
Refusjon mm fra andre	-931 419	
Overføringer fra deltakerkommunene	-2 620 789	

Årsmelding 2025

Resultat 2025 (bruk av bundet driftsfond)	-988 253	
Renter 2025	351 469	
Netto endring driftsfondet	-636 784	
	UB (31.12.25)	IB (01.01.25)
Driftsfond - IUA (2.51.00.90 - 078501)	-7 030 172	-7 666 956
Deltakerkommuner (bidrag)		
Kommune	2025	Andel
Alver kommune	150 365	5,7 %
Askøy kommune	150 856	5,8 %
Austevoll kommune	74 151	2,8 %
Austrheim kommune	66 683	2,5 %
Bergen kommune	959 103	36,6 %
Bjørnafjorden kommune	138 306	5,2 %
Eidfjord kommune	60 777	2,3 %
Fedje kommune	59 391	2,3 %
Gulen kommune	64 685	2,5 %
Hyllestad kommune	61 703	2,4 %
Kvam kommune	84 018	3,2 %
Masfjorden kommune	63 018	2,4 %
Modalen kommune	58 974	2,3 %
Osterøy kommune	83 105	3,2 %
Samnanger kommune	65 513	2,5 %

Årsmelding 2025

Solund kommune	60 104	2,3 %
Ulvik herad	61 151	2,3 %
Vaksdal kommune	69 681	2,7 %
Voss herad	108 640	4,1 %
Øygarden kommune	180 565	6,9 %
TOTALT	2 620 789	100,0 %

Note 24 Bergensalliansen

Driftsutgifter 2025	845 393	
Overføring fra deltakerkommunene 2025	-704 311	
Renter 2025	-14 625	
Resultat 2024 (Avsetning til driftsfond)	126 457	
	UB (31.12.25)	IB (01.01.25)
Bundet driftsfond (2.51.00.10 - 013390)	-249 856	-361 689
Deltakerkommuner	Beløp	Andel
Alver kommune	-44 220	6,3 %
Askøy kommune	-44 490	6,3 %
Austevoll kommune	-12 068	1,7 %
Austrheim kommune	-8 790	1,2 %
Bergen kommune	-386 822	54,9 %
Bjørnafjorden kommune	-39 245	5,6 %
Fedje kommune	-5 677	0,8 %
Gulen kommune	-7 938	1,1 %
Kvam herad	-16 072	2,3 %
Masfjorden kommune	-7 193	1,0 %

Årsmelding 2025

Modalen kommune	-5 510	0,8 %
Osterøy kommune	-15 624	2,2 %
Samnanger kommune	-8 238	1,2 %
Tysnes kommune	-8 882	1,3 %
Vaksdal kommune	-10 038	1,4 %
Voss herad	-26 367	3,8 %
Øygarden kommune	-57 137	8,1 %
SUM	-704 311	100,0 %

Note 25 Vest brann og redning

Driftsutgifter 2025	6 009 842	
Øvrige inntekter	-301 386	
Overføringer fra deltakerkommunene	-4 357 480	
Resultat 2025 (bruk av bundet driftsfond)	1 350 976	
Renter 2025	187 831	
Netto bruk av driftsfondet EVBRF	1 163 145	
	UB (31.12.25)	IB (01.01.25)
Driftsfond - (2.51.00.08 - 078660)	-3 345 619	-4 508 764
Deltakerkommuner (bidrag)		
Kommune	Sum pr. kommune	Andel
Bergen kommune	2 079 804	47,24 %
Tysnes kommune	62 329	1,42 %
Kvinnherad kommune	133 299	3,03 %

Årsmelding 2025

Ullensvang kommune	118 836	2,70 %
Kvam kommune	101 238	2,30 %
Samnanger kommune	59 397	1,35 %
Bjørnafjorden kommune	223 982	5,09 %
Austevoll kommune	78 929	1,79 %
Askøy kommune	252 358	5,73 %
Vaksdal kommune	68 821	1,56 %
Osterøy kommune	99 172	2,25 %
Øygarden kommune	319 531	7,26 %
Fitjar kommune	64 291	1,46 %
Bømlo kommune	127 568	2,90 %
Ulvik herad	49 534	1,13 %
Stord kommune	176 564	4,01 %
Voss herad	156 907	3,56 %
Eidfjord kommune	48 689	1,11 %
Etne kommune	52 768	1,60 %
Masfjorden kommune	40 318	1,22 %
Gulen kommune	43 145	1,31 %
TOTALT	4 357 480	100,00 %

Note 26 110 VEST - opplysninger etter årsregnskapsforskriften §12

Driftsutgifter 2025	58 149 394	
Investeringsutgifter 2025		
Andre inntekter	-15 226 383	
Overføringer fra deltakerkommunene	-47 850 128	
Resultat 2025 (overført til bundet driftsfond)	-4 927 117	

Årsmelding 2025

Renter 2025	-597 959	
Tillagt driftsfondet	-5 525 076	
	UB (31.12.25)	IB (01.01.25)
Driftsfond - E110-K (2.52.00.24 - 078701)	-15 264 759	-9 739 683
Deltakerkommuner (bidrag)		
Kommune	Sum pr. 2025	Andel
Tysnes kommune	436 200	0,91 %
Kvinnherad kommune	1 077 664	2,25 %
Ullensvang kommune	946 936	1,98 %
Eidfjord kommune	312 917	0,65 %
Ulvik kommune	320 551	0,67 %
Voss herad	1 291 044	2,70 %
Kvam herad	787 879	1,65 %
Bjørnafjorden kommune	1 897 303	3,97 %
Samnanger kommune	409 701	0,86 %
Austevoll kommune	586 235	1,23 %
Askøy kommune	2 153 775	4,50 %
Vaksdal kommune	494 876	1,03 %
Modalen kommune	276 070	0,58 %
Osterøy kommune	769 204	1,61 %
Øygarden kommune	2 760 917	5,77 %
Alver kommune	2 143 743	4,48 %
Austrheim kommune	433 613	0,91 %
Fedje kommune	284 588	0,59 %
Masfjorden kommune	358 722	0,75 %

Gulen kommune	392 792	0,82 %
Solund kommune	299 162	0,63 %
Bergen kommune	18 671 154	39,02 %
Kinn kommune	1 346 440	2,81 %
Hyllestad kommune	331 844	0,69 %
Høyanger kommune	496 580	1,04 %
Vik kommune	412 793	0,86 %
Sogndal kommune	1 029 083	2,15 %
Aurland kommune	365 410	0,76 %
Lærdal kommune	388 123	0,81 %
Årdal kommune	582 386	1,22 %
Luster kommune	590 714	1,23 %
Askvoll kommune	440 238	0,92 %
Fjaler kommune	432 856	0,90 %
Sunnfjord kommune	1 668 276	3,49 %
Bremanger kommune	465 854	0,97 %
Stad kommune	858 165	1,79 %
Gloppen kommune	625 731	1,31 %
Stryn kommune	710 590	1,49 %
Sum	47 850 128	100,00 %

Note 27 Utlån (finansielle anleggsmidler)

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, c)

Låntaker	Finansiert	Utlån pr. 31.12.25
Fana Folkehøyskole	Egne midler	70 000
Forskuttering BIR AS - bossnett Mindemyren	Egne midler	82 937 203
Grieghallen AS	Egne midler	8 100 000

Låntaker	Finansiert	Utlån pr. 31.12.25
Salhushallen AI	Egne midler	340 000
Sunnfjordheimen	Egne midler	80 000
Åsane Rideklubb	Egne midler	10 643 457
Åsane Sentrum Øst AS	Egne midler	4 939 460
Stiftelsen Kulturhuset USF	Egne midler	882 414
Vann Vest AS	Egne midler	1 405 950
Bergen Røde Kors Sykehjem AS	Lånefinansiert	57 850 706
Omsorgssenteret Bergens Indremisjon	Lånefinansiert	22 226 578
Stiftelsen Domkirkehjemmet i Bergen	Lånefinansiert	26 254 637
Stiftelsen Landås Menighets Eldresenter	Lånefinansiert	13 618 548
Stiftelsen Metodisthjemmet i Bergen	Lånefinansiert	152 441 688
Stiftelsen Nykirkehjemmet	Lånefinansiert	1 291 823
Stiftelsen Sankt Johanneshjemmet	Lånefinansiert	146 962 078
Stiftelsen Slettebakken Menighets Eldresenter	Lånefinansiert	79 594 694
Sosiallån	Egne midler	45 642 767
Startlån mv, Husbanken	Lånefinansiert	5 241 554 739
SUM		5 896 836 742

Lånefondet § 5-6. Økonomisk oversikt Drift

Beløp i 1000 kroner

	Regnskap 2025	Regnskap 2024	Justert budsjett 2025	Vedtatt budsjett 2025
Driftsinntekter				
Sum driftsinntekter	0	0	0	0

Årsmelding 2025

	Regnskap 2025	Regnskap 2024	Justert budsjett 2025	Vedtatt budsjett 2025
Driftsutgifter				
Sum driftsutgifter	0	0	0	0
Brutto driftsresultat	0	0	0	0
Finansinntekter/Finansutgifter				
Renteinntekter	-1 452 026	-1 256 349	-1 442 797	-1 326 300
Mottatte Avdrag	-963 730	-892 801	-963 621	-962 200
Utbytter				
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-9 476	-2 880	-6 297	0
Renteutgifter	1 461 502	1 259 229	1 449 094	1 326 300
Avdrag på lån	963 730	892 801	963 621	962 200
Netto finansutgifter	0	0	0	0
Motpost avskrivninger				
Netto driftsresultat	0	0	0	0
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:				
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0

Lånefondet § 5-5. Bevilgningsregnskap Investering

Beløp i 1000 kroner

Årsmelding 2025

	Regnskap 2025	Regnskap 2024	Justert budsjett 2025	Vedtatt Budsjett 2025
Investeringsutgifter				
Utlån av egne midler	3 634 827	3 486 725	4 275 241	3 868 000
Avdrag på lån	560 837	454 914	445 000	445 000
Sum investeringsutgifter	4 195 664	3 941 639	4 720 241	4 313 000
Investeringsinntekter				
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-560 837	-454 914	-445 000	-445 000
Bruk av lån	-3 634 827	-3 486 725	-4 275 241	-3 868 000
Sum investeringsinntekter	-4 195 664	-3 941 639	-4 720 241	-4 313 000
Videreutlån				
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0
Overføring fra drift og netto avsetninger				
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	0	0	0	0
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0	0	0

Lånefondet § 5-8. Balanseregnskap

Beløp i 1000 kroner

	Note	Regnskap 2025	Regnskap 2024
EIENDELER			
A. Anleggsmidler		30 175 341	28 065 221

Årsmelding 2025

	Note	Regnskap 2025	Regnskap 2024
II. Finansielle anleggsmidler		30 175 341	28 065 221
3. Utlån	1, 2	30 175 341	28 065 221
B. Omløpsmidler		5 500 472	4 678 628
I. Bankinnskudd og kontanter		2 346 723	1 948 925
III. Kortsiktige fordringer		3 153 749	2 729 703
2. Andre kortsiktige fordringer		3 153 749	2 729 703
Sum eiendeler		35 675 813	32 743 849
EGENKAPITAL OG GJELD			
C. Egenkapital		0	0
D. Langsiktig gjeld		-31 487 735	-28 848 226
I. Lån		-31 487 735	-28 848 226
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	1, 3	-31 487 735	-28 848 226
E. Kortsiktig gjeld		-4 188 079	-3 895 623
I. Kortsiktig gjeld		-4 188 079	-3 895 623
4. Annen kortsiktig gjeld		-4 188 079	-3 895 623

	Note	Regnskap 2025	Regnskap 2024
Sum egenkapital og gjeld		-35 675 813	-32 743 849
F. Memoriakonti		0	0
I. Ubrukte lånemidler	1	1 312 394	783 005
II. Andre memoriakonti		0	0
III. Motkonto for memoriakontiene		-1 312 394	-783 005

Noter til lånefondet

Note 1 Kapitalkonto

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10, b)

BALANSEN (beløp i 1000 kroner)	31.12.2025	31.12.2024	Endring
Anleggsmidler	30 175 340,88	28 065 221,36	2 110 119,52
Langsiktig gjeld	-31 487 734,74	-28 848 226,05	-2 639 508,68
Endring ubrukte lånemidler (økning +/reduksjon-)	1 312 393,85	783 004,69	529 389,17
SUM	0,00	0,00	0,00

Note 2 Utlån (finansielle anleggsmidler)

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, c)

Låntaker (beløp i 1000)	Formål	Finansiert	Utlån pr. 31.12.25
Bykassen	Ikke-avgiftsfinansiert investeringsformål	Lånefinansiert	19 223 918

Låntaker (beløp i 1000)	Formål	Finansiert	Utlån pr. 31.12.25
Bykassen	Avgiftsfinansiert investeringsformål	Lånefinansiert	5 138 863
Bykassen	Videreutlån boligsosiale formål	Lånefinansiert	5 312 319
Bykassen	Investeringsformål - private institusjoner	Lånefinansiert	500 241
SUM			30 175 341

Note 3 Lån

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, a)

Eksterne lån (beløp i 1000)	Bokført verdi 31.12.2025
Lån til egne investeringer	24 901 519
Lån til andres investeringer	500 241
Lån til videre utlån	6 085 975
SUM	31 487 735
Av dette:	
Ubrukte lånemidler egne investeringer	538 738
Ubrukte lånemidler videre utlån	773 655
SUM ubrukte lånemidler	1 312 394

Løpetid, rentefot og refinansiering

Pr. 31.12.2025 er vektet gjennomsnittlig løpetid for gjeldsporteføljen 5,5 år og gjennomsnittlig rente er 4,1 %. I 2026 forfaller kr 7,32 mrd. i lån som skal refinansieres.

Ubrukte lånemidler

Ubrukte lånemidler til egne investeringer har økt med kr 245,3 mill. og ubrukte lånemidler til videre utlån har økt med kr 284,1 mill.

Konsolidert § 5-6. Økonomisk oversikt etter art - drift

Beløp i 1000 kroner

Årsmelding 2025

	Noter	Regnskap 2025	Regnskap 2024
Driftsinntekter			
Rammetilskudd		-8 393 722	-7 793 093
Inntekts- og formuesskatt		-13 247 715	-11 769 456
Eiendomsskatt		-1 141 227	-1 140 778
Andre skatteinntekter		0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten		-844 067	-858 924
Overføringer og tilskudd fra andre		-3 471 293	-3 407 858
Brukerbetalinger		-1 000 117	-1 014 153
Salgs- og leieinntekter		-3 500 431	-3 117 566
Sum driftsinntekter		-31 598 570	-29 101 828
Driftsutgifter			
Lønnsutgifter		13 619 292	13 149 591
Sosiale utgifter		3 514 627	3 302 968
Kjøp av varer og tjenester		9 965 717	9 522 003
Overføringer og tilskudd til andre		2 962 840	2 937 218
Avskrivninger	4	1 339 738	1 253 095
Sum driftsutgifter		31 402 214	30 164 876
Brutto driftsresultat		-196 357	1 063 048
Finansinntekter/Finansutgiter			
Renteinntekter		-664 769	-673 369
Utbytter		-421 094	-506 550
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler		-9 004	-2 536
Renteutgifter		1 334 340	1 187 684

Årsmelding 2025

	Noter	Regnskap 2025	Regnskap 2024
Avdrag på lån		972 001	900 004
Netto finansutgifter		1 211 474	905 233
Motpost avskrivninger		-1 339 738	-1 253 095
Netto driftsresultat		-324 620	715 187
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:			
Overføring til investering		160 258	387 119
Avsetninger til bundne driftsfond	11,12	301 488	170 859
Bruk av bundne driftsfond	11,12	-139 460	-126 152
Avsetninger til disposisjonsfond	11	774 527	293 752
Bruk av disposisjonsfond	11	-772 193	-1 440 765
Dekning av tidligere års merforbruk		0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		324 620	-715 187
Fremført til inndeckning i senere år (merforbruk)		0	0

Konsolidert § 5-5. Bevilgning Investeringer

Beløp i 1000 kroner

	Noter	Regnskap 2025	Regnskap 2024
Investeringsutgifter			
Investeringer i varige driftsmidler	4	3 767 217	3 822 447
Tilskudd til andres investeringer		103 592	123 913
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5	117 036	138 305
Utlån av egne midler		42 413	40 773
Avdrag på lån		740	1 534
Sum investeringsutgifter		4 030 999	4 126 971
Investeringsinntekter			
Kompensasjon for merverdiavgift		-394 907	-431 936
Tilskudd fra andre		-372 907	-272 408
Salg av varige driftsmidler		-27 612	-157 354
Salg av finansielle anleggsmidler		813	-50 166

Årsmelding 2025

	Noter	Regnskap 2025	Regnskap 2024
Utdeling fra selskaper		0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler		-1 402	-1 124
Bruk av lån		-2 968 922	-2 760 566
Sum investeringsinntekter		-3 764 937	-3 673 555
Videreutlån			
Videreutlån		665 905	726 159
Bruk av lån til videreutlån		-665 905	-726 159
Avdrag på lån til videreutlån		560 097	453 381
Mottatte avdrag på videreutlån		-606 447	-459 968
Netto utgifter videreutlån		-46 350	-6 588
Overføring fra drift og netto avsetninger			
Overføring fra drift		-160 258	-387 119
Avsetninger til bundne investeringsfond	11	165 238	47 581
Bruk av bundne investeringsfond	11	-146 795	-118 517

Årsmelding 2025

	Noter	Regnskap 2025	Regnskap 2024
Avsetninger til ubundet investeringsfond	11	28 786	178 352
Bruk av ubundnet investeringsfond	11	-106 684	-167 125
Sum overføring fra drift og netto avsetninger		-219 713	-446 828
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)		0	0
Overføring til fordeling (§5-5, andre ledd)			
Inntekter til fordeling		0	0
Utgifter til fordeling		4 030 259	4 125 437
Sum til fordeling (netto)		4 030 259	4 125 437

Konsolidert § 5-8. Balanseregnskap

Beløp i 1000 kroner

	Note	Regnskap 2025	Regnskap 2024
EIENDELER			
A. Anleggsmidler		84 942 924	77 628 843
I. Varige driftsmidler		37 902 527	35 693 720
1. Faste eiendommer og anlegg	4	36 556 788	34 426 372
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	4	1 345 739	1 267 348
II. Finansielle anleggsmidler		11 238 635	11 013 538
1. Aksjer og andeler	5	5 341 798	5 224 702
2. Obligasjoner		0	0
3. Utlån	6	5 896 837	5 788 836
III. Immaterielle eiendeler		0	0
IV. Pensjonsmidler	7	35 801 762	30 921 585
B. Omløpsmidler		9 682 929	8 632 969
I. Bankinnskudd og kontanter	3	3 843 530	3 333 418
II. Finansielle omløpsmidler		43 035	41 496

Årsmelding 2025

	Note	Regnskap 2025	Regnskap 2024
1. Aksjer og andeler		0	0
2. Obligasjoner		0	0
3. Sertifikater	9	43 035	41 496
4. Derivater		0	0
III. Kortsiktige fordringer		5 796 364	5 258 055
1. Kundefordringer	3	542 712	484 475
2. Andre kortsiktige fordringer	3	1 384 592	1 333 071
3. Premieavvik	7	3 869 060	3 440 509
Sum eiendeler		94 625 853	86 261 812
EGENKAPITAL OG GJELD			
C. Egenkapital		-26 213 850	-24 645 690
I. Egenkapital drift		-3 493 746	-3 329 384
1. Disposisjonsfond	11	-2 871 324	-2 868 990
2. Bundne driftsfond	11,12	-622 422	-460 394
3. Merforbruk i driftsregnskapet		0	0
II. Egenkapital investering		-424 453	-483 907
1. Ubundet investeringsfond	11	0	-77 898
2. Bundne investeringsfond	11	-424 453	-406 009
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		0	0

Årsmelding 2025

	Note	Regnskap 2025	Regnskap 2024
III. Annen egenkapital		-22 295 651	-20 832 399
1. Kapitalkonto		-22 564 543	-21 101 291
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		268 892	268 892
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		0	0
D. Langsiktig gjeld		-63 690 774	-57 310 557
I. Lån		-31 771 707	-29 140 470
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	8	-31 771 707	-29 140 470
2. Obligasjonslån		0	0
3. Sertifikatlån		0	0
II. Pensjonsforpliktelse	9	-31 919 067	-28 170 087
E. Kortsiktig gjeld		-4 721 229	-4 305 566
I. Kortsiktig gjeld		-4 721 229	-4 305 566
1. Leverandørgjeld	3	-1 063 655	-1 065 995
2. Likviditetslån		0	0
3. Derivater		0	0
4. Annen kortsiktig gjeld	3	-3 657 574	-3 239 571
5. Premieavvik		0	0
Sum egenkapital og gjeld		-94 625 853	-86 261 813

	Note	Regnskap 2025	Regnskap 2024
F. Memoriakonti		0	0
I. Ubrukte lånemidler	3,8	1 312 394	783 005
II. Andre memoriakonti		498 313	567 460
III. Motkonto for memoriakontiene		-1 810 707	-1 350 465

Noter til konsolidert regnskap

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet for bykassen er satt opp iht kommuneloven (KL) av 22. juni 2018, forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner 7. juni 2019, og god kommunal regnskapsskikk. Henvisning til paragrafer i enkelte av notene viser til pliktige noter etter budsjett- og regnskapsforskriften. Årsregnskapet omfatter alle økonomiske midler som er anskaffet i året og anvendelsen av disse midlene. Utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger regnskapsføres brutto.

Årsregnskapet for bykassen inngår fra 2025 i konsolidert regnskap for Bergen kommune som en juridisk enhet. Det konsoliderte regnskapet for 2025 består av Bykassen og Lånefondet.

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelsesverdi og antatt virkelig verdi. Dette gjelder også for sertifikater og obligasjoner.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler som har begrenset økonomisk levetid er avskrevet lineært. Andre anleggsmidler (aksjer, andeler og utlån) er nedskrevet til antatt virkelig verdi når verdifallet ikke er forventet å være forbigående. Nedskrivningen reverseres i den grad grunnlaget for nedskrivningen faller bort.

Alle kjente kostnader og inntekter i 2025 er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke når årsregnskapet er avsluttet. Regnskapet skal avsluttes innen 22. februar.

I de tilfeller vi ikke har kunnet fastsette enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, har vi registrert et anslått beløp i årsregnskapet for 2025. For estimer fra 2024 er det foretatt justering i henhold til eksakt beløp.

I den kommunale regnskapsordningen gir ikke avskrivninger resultateffekt på netto driftsresultat og regnskapsmessig mer/mindreforbruk. Det er ordinære avdrag som har resultateffekt i kommunenes driftsregnskaper.

På de områder der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetalinger beregner kommunen selvkost etter Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften). Det vises forøvrig til note 14 vedrørende selvkostområder.

Note 2 Særlige noteopplysninger i det konsoliderte årsregnskapet

Enheter som inngår i det konsoliderte årsregnskapet (KL § 10-4 a-c)

Det konsoliderte regnskapet for 2025 består av Bykassen og Lånefondet. Det er ingen enheter som er uteholdt etter KL §10-3.

Andeler av inntekter, utgifter, eiendeler, gjeld eller egenkapital knyttet til øvrige deltaker kommune i interkommunale politiske råd eller kommunalt oppgavefellesskap som ikke er eget rettssubjekt (KL § 10-4 e)

	Fond	Andel øvrige kommuner (bidrag)
IUA Bergen region (Bykassen note 23)	-7 030 172	63,4 %
Bergensalliansen (Bykassen note 24)	-249 856	45,1 %
Vest brann og redning (Bykassen note 25)	-3 345 619	52,8 %
110 VEST - (Bykassen note 26)	-15 264 759	61,0 %

Note 3 Endring i arbeidskapital (§ 5-10, a)

BALANSEN (beløp i 1000)	31.12.2025	31.12.2024
Omløpsmidler	9 682 929	8 632 969
Kortsiktig gjeld	4 721 229	4 305 566
Arbeidskapital Endring 634 296 (hele tusen)	4 961 700	4 327 403
DRIFTS- OG INVESTERINGSREGNSKAPET (bevilgningsoversikter)	2025	2024
Netto driftsresultat	324 620	-715 187
Netto utgifter/inntekter i investering	219 713	446 828
Endring ubrukte lånemidler (økning +/reduksjon-)	529 389	278 754
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	634 296	-883 261

Arbeidskapital, definert som differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, var pr. 31.12.2025 på kr 4.961.700 (hele tusen). Endring i arbeidskapitalen er på kr 634.296 (hele tusen). Arbeidskapitalen er økt siden 2024.

Note 4 Varige driftsmidler (§ 5-11 a)

Vurderingsreglene for anleggsmidler følger av budsjett og regnskapsforskriften § 3-4, KRS nr 2 Anskaffelseskost og opptakskost for balanseposter og KRS nr 9 Nedskrivning av anleggsmidler. Anleggsmidler aktiveres til brutto anskaffelseskost og avskrives lineært over antatt levetid, innenfor det handlingsrommet som er definert i forskriften. Anleggsmidler anskaffet før 2001 er aktivert til netto anskaffelseskost etter fradrag for investeringstilskudd. Avskrivningene begynner året etter at anleggsmidlet er aktivert. VAR anlegg anskaffet i 2025 med levetid inntil 80 år er lagt inn i ny anleggsgruppe ifm forskriftsendringer knyttet til dette. Tidligere anskaffelser som skal omgrupperes og avskrives med ny levetid, ligger på opprinnelig gruppe med uendret levetid pr 31.12.25. Målet er å gjennomføre omgruppering i 1. tertial 2026 før de ordinære avskrivningene gjennomføres.

Utstyr, maskiner og transportmidler (Balansen kap 2.24)	IKT-utstyr, kontor-maskiner m.m, Inventar og utstyr	Transportmidler, anleggsmaskiner etc	Programvare	Anlegg under arbeid	Totalt kap 2.24
Avskrivningstid	5/10 år	10/20 år	5/15 år	Avskrives ikke	
Anskaffelseskost 01.01.2025	1 642 081 452	877 247 199	513 601 956	134 879 823	3 167 810 431
Tidligere nedskrevet	-12 515 561	-10 949 861	-9 618 636	-3 721 014	-36 805 072
Tidligere avskrevet	-1 123 051 024	-319 479 108	-421 126 930	-	-1 863 657 061
Bokført verdi 01.01.2025	506 514 868	546 818 230	82 856 390	131 158 809	1 267 348 297
Årets investeringer	31 488 882	87 526 405	10 231 929	100 444 697	229 691 913
Årets omgruppering (fra/til)	6 513 941	112 589 052	7 313 192	-100 245 603	26 170 582

Årsmelding 2025

Utstyr, maskiner og transportmidler (Balansen kap 2.24)	IKT-utstyr, kontor-maskiner m.m, Inventar og utstyr	Transportmidler, anleggsmaskiner etc	Programvare	Anlegg under arbeid	Totalt kap 2.24
Avskrivningstid	5/10 år	10/20 år	5/15 år	Avskrives ikke	
Årets ordinære avskrivninger	-83 954 672	-76 508 053	-13 879 938	-	-174 342 663
Opp- og nedskrivninger mot kapitalkonto	-89 845	-8 788	-1 357 325	-1 672 963	-3 128 921
Årets avgang (anskaffelseskost)	-	-	-	-	-
Årets avgang (akk. avskrivninger)	-	-	-	-	-
Endring bokført verdi 2025	-46 041 694	123 598 616	2 307 858	-1 473 869	78 390 911
Anskaffelseskost 31.12.2025	1 680 084 276	1 077 362 656	531 147 077	135 078 917	3 423 672 926
Opp- og nedskrivninger mot kapitalkonto	-12 605 406	-10 958 649	-10 975 961	-5 393 977	-39 933 993
Akkumulerte avskrivninger	-1 207 005 696	-395 987 160	-435 006 868	-	-2 037 999 724
Bokført verdi 31.12.2025	460 473 173	670 416 846	85 164 249	129 684 940	1 345 739 208

Det er ikke balanseført finansielle leieavtaler under kapitel 2.24.

Årsmelding 2025

Anlegg, kunstverk og grunneiendommer lansen kap 2.27)	(Ba	Parkeringsplasser o.l.	VAR - anlegg	Andre anlegg	Veier	Bygninger og anlegg
Avskrivningstid	20 år	20/40/80 år	40 år	40 år	40/50 år	
Anskaffelseskost 01.01.2025	223 215 776	8 221 535 455	4 193 371 637	2 522 575 821	31 608 361 281	
Tidligere nedskrevet	-	-91 933 747	-61 027 477	-4 523 890	-481 623 461	
Tidligere avskrevet	-35 177 806	-3 727 770 146	-1 221 763 374	-990 300 133	-10 145 282 154	
Bokført verdi 01.01.2025	188 037 970	4 401 831 562	2 910 580 786	1 527 751 798	20 981 455 666	
Årets investeringer	6 113 346	614 685 298	276 703 411	320 181 950	606 817 470	
Årets omgruppering (fra/til)	2 230 813	-	4 009 991	37 626 024	1 397 970 513	
Årets ordinære avskrivninger	-11 170 579	-246 326 639	-118 084 112	-55 369 191	-734 444 599	
Opp- og nedskrivninger mot kapitalkonto	-	-31 590 626	-	-	-24 446 450	
Årets avgang (anskaffelseskost)	-	-	-	-	-453 901	
Årets avgang (akk. avskrivninger)	-	-	-	-	-	
Endring bokført verdi 2025	-2 826 420	336 768 033	162 629 290	302 438 783	1 245 443 032	
Anskaffelseskost 31.12.2025	231 559 935	8 836 220 753	4 474 085 039	2 880 383 794	33 612 695 363	
Opp- og nedskrivninger mot kapitalkonto	-	-123 524 373	-61 027 477	-4 523 890	-506 069 911	
Akkumulerte avskrivninger	-46 348 384	-3 974 096 785	-1 339 847 487	-1 045 669 324	-10 879 726 753	
Bokført verdi 31.12.2025	185 211 550	4 738 599 595	3 073 210 076	1 830 190 580	22 226 898 699	

Årsmelding 2025

Anlegg, kunstverk og grunneiendommer forts (Balansen kap 2.27)	Tomter, veigrunn mm	Kunstverk	Anlegg under arbeid	Totalt kap 2.27	Herav finansielle leieavtaler
Avskrivningstid	Avskrives ikke	Avskrives ikke	Avskrives ikke		40 år
Anskaffelseskost 01.01.2025	789 371 621	38 053 331	3 967 745 460	51 564 230 382	326 799 562
Tidligere nedskrevet	-10 901 740	-3 261 860	-364 292 898	-1 017 565 073	
Tidligere avskrevet	-	-	-	-16 120 293 613	-79 769 568
Bokført verdi 01.01.2025	778 469 881	34 791 471	3 603 452 562	34 426 371 695	247 029 994
Årets investeringer	1 053 930	2 473 183	1 698 591 199	3 526 619 787	-
Årets omgruppering (fra/til)	-	3 974 848	-1 471 982 771	-26 170 582	
Årets ordinære avskrivninger	-	-	-	-1 165 395 120	-8 169 989
Opp- og nedskrivninger mot kapitalkonto	-	-	-147 078 685	-203 115 761	
Årets avgang (anskaffelseskost)	-1 067 837	-	-	-1 521 738	
Årets avgang (akk. avskrivninger)	-	-	-	-	
Endring bokført verdi 2025	-13 907	6 448 031	79 529 743	2 130 416 585	-8 169 989
Anskaffelseskost 31.12.2025	789 357 714	44 501 362	4 194 353 888	55 063 157 848	326 799 562
Opp- og nedskrivninger mot kapitalkonto	-10 901 740	-3 261 860	-511 371 583	-1 220 680 834	
Akkumulerte avskrivninger	-	-	-	-17 285 688 733	-87 939 557
Bokført verdi 31.12.2025	778 455 974	41 239 502	3 682 982 305	36 556 788 281	238 860 005

Note 5 Aksjer og andeler (§ 5-11, b)

Spesifikasjonen omfatter i DEL 1 aksjer og andeler med balanseført verdi kr 100.000,- eller høyere. I tillegg er poster der Bergen kommune eier 100% tatt med.

I DEL 2 vises øvrige aksjer og andeler inndelt i kategoriene "Samferdsel", "Andel borettslag" og "Øvrige aksjer og andeler". Selskap som står oppført med kr 1,- i aksjeverdi, er selskap der Bergen kommune eier aksjer, men aksjeverdien er regnskapsmessig nedskrevet til 0.

Det foreligger ingen informasjon om markedsverdi knyttet til kommunens aksjer og andeler.

	Kontonr i balansen	Balanseført verdi	Eierandel
Egenkapitalinnskudd Bkp	2214101	1 408 029 500	0,00 %
Egenkapitalinnskudd Klp	2214102	183 532 324	0,00 %
SUM Innskudd i pensjonskasser		1 591 561 824	0,00 %
Aksjer del 1			
A2G Gruppen AS (976 á 500,-)	2217066	488 000	55,45 %
ADO Arena Drift AS (10 á 100.000)	2216824	1 000 000	100,00 %
Andelsinnskudd Bildeleringen	2217501	48 000	0,00 %
Askøy Tomteselskap AS (45180 á 1)	2217095	1 000 000	0,59 %
Bergen Havn AS (5000 aksjer)	2216829	537 690 591	50,00 %
Bergen Havn Farvannsforvaltning IKS	2215002	5 000 000	50,00 %
Bergen Kino A/S (2.550 á 850)	2216812	20 577 942	51,00 %
Bergen kommunale kystkultursenter AS (100 á 1.000)	2216817	100 000	100,00 %
Bergen Nasjonale Veteranskipshavn AS (200 aksjer á 1.000)	2217097	200 000	50,00 %
Bergen Parkering AS (50 aksjer á 100.000)	2217022	5 000 000	100,00 %
Bergen Sentrum As (49.000 á 10)	2217081	321 780	49,00 %
Bergen Vitensenter AS(700 á 1.000)	2217085	691 080	29,60 %
Bergensstriennalen AS (500 á 1.000)	2216821	333 052	100,00 %
BIR A/S (40.135 á 1.000)	2216811	42 651 324	79,20 %

Årsmelding 2025

	Kontonr i balansen	Balanseført verdi	Eierandel
Buzz AS (4.000 aksjer á 1.000)	2217072	4 000 000	100,00 %
Dokken Utvikling AS (1 aksje á MNOK 11)	2217098	55 000 000	100,00 %
Eviny AS (55.765 á kr.25.000)	2216801	2 641 162 644	37,75 %
Fløibanen A/S (63.930 à 10)	2217019	639 300	47,36 %
Griegghallen As (24 à 10.000)	2217079	7 003 014	33,80 %
Griegghallen IKS	2215001	500 000	50,00 %
Grønneviken AS (211 à 500)	2216802	105 500	78,14 %
Hardangerveien Næring AS (30 á 4.000)	2216832	20 440 263	100,00 %
Kanalveien 52b AS (2 100 aksjer á 1000)	2217023	228 162 882	100,00 %
Kulturkvartalet Verftet Holding AS (45 aksjer á 200.000)	2217099	20 053 182	45,00 %
Magnus Barfotsgt 12 AS (5.000 á 150)	2216822	6 024 409	100,00 %
Mediefondet Zefyr AS (3.000 á 4333,33)	2216804	13 000 000	50,00 %
Midtun Vekst AS (50 à 2.000)	2217040	50 000	100,00 %
Nasjonalt kommunesamarbeid for 110-sentralene IKS	2215003	150 000	0,00 %
Nordnes Verksteder AS (50 à 10.000)	2216809	450 000	100,00 %
Senter For Arbeidslivsforb. ALF AS (100 à 10.000)	2217080	1 000 000	100,00 %
Sentralbadet AS (67 aksjer à 5.000)	2217083	335 000	67,00 %
Sentralbadet kontorpåbygg AS (345 aksjer á kr 30 000)	2217018	53 230 000	100,00 %
Spekter Pluss AS (50 à 10.000)	2216807	950 000	100,00 %
Åsane Sentrum Øst AS (1000 aksjer á 1.000,-)	2216827	78 562 891	100,00 %
Stavanger2Bergen AS (10 aksjer à 20.000)	2217074	200 000	
Tidligfasefond Vestland 1 AS (4.000 aksjer á 1.000)	2214501	4 000 000	20,13 %
SUM del 1		3 750 120 854	

	Kontonr i balansen	Balanseført verdi	Eierandel
Aksjer del 2			
Samferdsel			
Bg.Banens Fin.Inst (Pål 248.000)	2217001	1	0,00 %
Andel borettslag			
Biblioteksentralen AL (179 andeler à 300)	2217007	53 700	4,69 %
Fana Boligbyggelag	2217017	1	0,00 %
Laksevåg Boligbyggelag	2217035	1	0,00 %
Vestl Boligbyggelag (Pål.20.000)	2217061	1	0,00 %
Aksjer og andeler for øvrig			
Bg.Meieri V/Haukås G (Pål 4.800)	2217004	1	0,00 %
Bob (Pål 91.900)	2217002	1	0,00 %
Carte Blanche AS (15 á 1000)	2216301	15 000	15,00 %
Dag Og Tid, Oslo (Pål 200)	2217014	1	0,00 %
Den Nationale Scene AS (17 à 1.000)	2217015	1	16,66 %
Idrettsklynge Vest AS (75 aksjer á 100)	2217094	7 500	25,00 %
Milde Båtlag (Pål 10.000)	2217038	1	0,00 %
Rehabiliteringssenteret AiR AS (1 à 500)	2217046	1	0,05 %
Salhushallen A/L (Pål 100)	2217048	1	0,00 %
Stud.Hj/Sogn, Oslo (Pål 104.000)	2217051	1	0,00 %
Stud.Hjemmet Alrek (Pål 10.000)	2217052	1	0,00 %
Stud.Samf.Hus A7S (Pål 12.300)	2217050	1	0,00 %
Studenthj/Berg, Trh (Pål 56.000)	2217047	1	0,00 %
Vann Vest AS (1 aksje á 5.000)	2216830	5 000	3,40 %
Vestl Trefoerdling (Pål 2.500)	2217059	1	0,00 %
Vestnorske Filmsenter AS (20 aksjer á 1700)	2217073	34 000	33,33 %
Y.Skole Hybel Oslo (Pål. 50.000)	2217063	1	0,00 %

	Kontonr i balansen	Balanseført verdi	Eierandel
SUM del 2		115 217	
SUM AKSJER OG ANDELER		5 341 797 895	

Endringer i 2025:

Bergen Sentrum AS: I bystyremøte 17.12.2025 - sak 384/25 ble det bl.a. vedtatt at Bergen kommunes aksjer i selskapet gis vederlagsfritt til de øvrige aksjonærene. Endringen blir effektivisert i 2026.

Dokken Utvikling AS: I bystyremøte 19.11.2025 - sak 350/25 ble det vedtatt å utvide selskapets egenkapital med 35 mill. kr (hvorav 5 mill. kr i aksjekapital) for å sikre selskapet tilstrekkelig kapital til å jobbe videre med utviklingen av Dokken.

Tidligfasefond Vestland 1 AS: I byrådsmøte 27.03.2025 - sak 1074/25 ble det vedtatt å investere i fondet med en investeringsramme på 10 mill. over en treårsperiode. I tråd med HØP 2025-2028 er det investert kr 4 mill. i 2025, kr 3 mill. investeres i 2026 og kr 3 mill. i 2027. Investeringen dekkes av midler stående på ubundne investeringsfond.

Stavanger2Bergen AS: I byrådsmøte 18.12.2025 - sak 1278/25 ble det fattet vedtak om at Bergen kommune går inn som medeier og kjøper 10 aksjer for kr. 200 000 i selskapet. Kjøpet dekkes med omdisponering innenfor vedtatt investeringsbudsjett – (Investering/sekkepost Trafikksikring – prosjekt 700200). Byrådsavdeling for byutvikling ble gitt fullmakt til å gjennomføre aksjekjøpet og foreta nødvendige budsjettjusteringer.

Hardangervegen Næring AS: I byrådsmøte 09.01.2025 - sak 1004/25 ble det vedtatt å utvide selskapets egenkapital med kr. 500 000 gjennom en rettet emisjon. Dette for å sikre tilstrekkelig kapital til å drifte selskapet videre. Kapitaltilskuddet ble dekket ved bruk av ubundet kapitalfond.

Note 6 Utlån (finansielle anleggsmidler)

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, c)

Låntaker	Finansiert	Utlån pr. 31.12.25
Fana Folkehøyskole	Egne midler	70 000
Forskuttering BIR AS - bossnett Mindemyren	Egne midler	82 937 203
Griegghallen AS	Egne midler	8 100 000

Låntaker	Finansiert	Utlån pr. 31.12.25
Salhushallen AI	Egne midler	340 000
Sunnfjordheimen	Egne midler	80 000
Åsane Rideklubb	Egne midler	10 643 457
Åsane Sentrum Øst AS	Egne midler	4 939 460
Stiftelsen Kulturhuset USF	Egne midler	882 414
Vann Vest AS	Egne midler	1 405 950
Bergen Røde Kors Sykehjem AS	Lånefinansiert	57 850 706
Omsorgssenteret Bergens Indremisjon	Lånefinansiert	22 226 578
Stiftelsen Domkirkehjemmet i Bergen	Lånefinansiert	26 254 637
Stiftelsen Landås Menighets Eldresenter	Lånefinansiert	13 618 548
Stiftelsen Metodisthjemmet i Bergen	Lånefinansiert	152 441 688
Stiftelsen Nykirkehjemmet	Lånefinansiert	1 291 823
Stiftelsen Sankt Johanneshjemmet	Lånefinansiert	146 962 078
Stiftelsen Slettebakken Menighets Eldresenter	Lånefinansiert	79 594 694
Sosiallån	Egne midler	45 642 767
Startlån mv, Husbanken	Lånefinansiert	5 241 554 739
Sum		5 896 836 742

Note 7 Pensjon (§ 5-12 c)

Prinsipper for regnskapsføring av pensjonspremier, premieavvik, pensjonsmidler og pensjonsforpliktelse reguleres av § 3-5 i Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. av 12.6.2019.

Årets pensjonspremie utgiftsføres i tråd med kommuneloven § 14-6 tredje ledd bokstav c.

Forskriften innebærer at årlig pensjonskostnad beregnes som verdien av årets pensjonsopptjening og rentekostnad på pensjonsforpliktelser fratrukket avkastning på pensjonsmidler. I løpet av året føres innbetalt premie fortløpende som utgift. På slutten av året beregnes årets pensjonskostnad. Differansen mellom innbetalt premie og beregnet pensjonskostnad er årets premieavvik. Positivt premieavvik (premien større enn netto pensjonskostnad) føres sammen med arbeidsgiveravgift av premieavviket til

Årsmelding 2025

fradrag i årets pensjonsutgift i driftsregnskapet. Motpost er omløpsmidler (kap.2.19) i balanseregnskapet.

Pensjonskostnaden vil etter dette stå igjen som årets utgift. I tillegg kommer amortisering av tidligere års premieavvik. Beregningene av pensjonskostnaden utføres av pensjonskassene. Deres beregninger tar utgangspunkt i forskriften, samt de beregningsforutsetninger som er fastsatt av Kommunal- og Distriktsdepartementet. (KDD)

Pensjonsberegningen er gjort på grunnlag av medlemsstatus pr 01.01.2025.

Pensjonsmidler og pensjonforpliktelser inngår i kommunens balanse. Pensjonsmidler og arbeidsgiveravgift av netto pensjonsmidler er ført opp under anleggsmidler. Pensjonsforpliktelser er ført opp under langsiktig gjeld.

Tabellen nedenfor viser de beregnede pensjonskostnader for 2025 og 2024.

Årets netto pensjonskostnad (beløp i 1000)	2025	2024
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	1 391 893	1 297 695
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	1 236 916	1 093 667
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-1 507 834	-1 307 286
Netto pensjonskostnad	1 120 974	1 084 076
Årets pensjonspremie til betaling	2 169 578	2 000 648
Administrasjonskostnad	-63 156	-56 632
Årets premieavvik	-985 448	-859 940
Arbeidsgiveravgift premieavvik	-138 948	-121 252
Årets premieavvik inkl. arb.giveravgift	-1 124 396	-981 192

Tidligere års premieavvik amortiseres over 15 år (t.o.m 2010). Premieavvik fra 2011 til 2013 amortiseres over 10 år. Premieavvik oppstått i 2014 og senere amortiseres over 7 år. Tabellen nedenfor viser balanseført premieavvik til fremtidig amortisering.

Amortisering av tidligere års premieavvik (beløp i 1000 kr)	Premieavvik	Arbeidsg.avg.	Sum
Akkumulert premieavvik 31.12.2024	7 496 700	1 057 035	8 553 735
Tidligere amortisert premieavvik	-4 481 355	-631 871	-5 113 226
Premieavvik 01.01.2025	3 015 345	425 164	3 440 509
Årets premieavvik	985 448	138 948	1 124 396

Årsmelding 2025

Amortisering av tidligere års premieavvik (beløp i 1000 kr)	Premieavvik	Arbeidsg.avg.	Sum
Årets amortisering av tidligere års premieavvik	-609 856	-85 990	-695 845
Premieavvik 31.12.2025	3 390 938	478 122	3 869 060

Tabellen nedenfor viser premieavvik og amortisering av premieavvik i drift de siste fem år (hele tusen):

	2025	2024	2023	2022	2021
Premieavvik	-985 448	-859 940	-1 231 354	-704 042	-810 270
Arb.gj.avvik premieavvik	-138 948	-121 252	-173 621	-99 270	-114 248
Sum premieavvik	-1 124 396	-981 192	-1 404 975	-803 312	-924 518
Amortisering premieavvik (1)	609 856	517 097	405 485	365 478	323 659
Amortisering arb.gj.avg premieavvik	85 990	72 911	57 173	51 532	45 636
Sum amortisering	695 845	590 008	462 659	417 010	369 295
Premieavvik og amortisering totalt	-428 551	-391 184	-942 316	-386 303	-555 223

Tabellen under viser balanseførte pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler.

Balanse 31.12 (beløp i 1000 kr)	2025	2024	2023	2022	2021
Brutto bokført pensjonsforpliktelse	31 900 200	28 066 587	25 500 859	24 219 865	22 740 250
Bokførte pensjonsmidler (1)	35 801 762	30 921 585	28 088 666	27 743 747	25 259 668
Netto pensjonsforpliktelse	-3 901 562	-2 854 999	-2 587 807	-3 523 882	-2 519 418
Arb.giveravg. av netto pensjonsforpliktelse (1)	-18 867	-103 500	-93 443	-496 867	-355 238

(1) Brutto bokførte pensjonsmidler og arbeidsgiveravgift av netto pensjonsmidler presenteres samlet i balansen som pensjonsmidler under anleggsmidler. Arbeidsgiveravgift av netto forpliktelse er knyttet til SPK.

Beregningsforutsetningene er regulert i forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning §3-6 og fastsettes av KDD. Fra og med 2007 er anvendte satser ikke lenger de samme for alle de tre pensjonskassene. Forutsetninger om turn-over og uttaksandel AFP er uendret.

Årsmelding 2025

Endringer i beregningsforutsetninger	2025	2024	2023	2022	2021
Forventet avkastning 1)	4,50 %	4,50 %	4,00 %	3,50 %	3,50 %
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %	3,50 %	3,00 %	3,00 %
Forventet lønnsvekst	2,97 %	2,97 %	2,48 %	1,98 %	1,98 %
Forventet G-regulering	2,97 %	2,97 %	2,48 %	1,98 %	1,98 %
Årlig vekst i pensjonsregulering	2,22 %	2,22 %	1,71 %	1,22 %	1,22 %

1) Statens Pensjonskasses forventede avkastning var 4,0% for 2024-2025, 3,5% for 2023, og 3,0% for 2021-2022.

Estimatavvik jf. §3-5 , sjuende avsnitt (beløp i 1000 kr)	Pensjonsmidler	Pensjonsforpliktelser	Netto
Estimert 31.12.24	30 921 585	-28 066 587	2 854 999
Ny beregning 01.01.25	33 139 322	-30 223 208	2 916 114
Årets estimatavvik (01.01.25)	-2 217 736	2 156 621	-61 115
Estimatavvik fra tidligere år	0	0	0
Amortisert i år	-2 217 736	2 156 621	-61 115
Akkumulert estimatavvik 31.12.25	0	0	0

Estimatavvik for pensjonsforpliktelser beregnes som avviket mellom balanseførte tall pr. 31.12 2024 og ny beregning basert på justerte beregningsforutsetninger pr. 01.01 2025. Estimatavvik for pensjonsmidler beregnes som avviket mellom balanseførte tall for pensjonsmidler pr. 31.12 2024 og faktiske pensjonsmidler pr 01.01 2025.

Årets estimatavvik er i sin helhet amortisert. Amortisering av estimatavvik skjer gjennom justering av anleggsmidler og langsiktig gjeld og påvirker ikke resultatet (driftsregnskapet).

Spesifikasjon av netto estimatavvik pensjonsforpliktelser (beløp i 1000 kr)	BKP	KLP	SPK	2025
Øvrige planendringer				

Spesifikasjon av netto estimatavvik pensjonsforpliktelser (beløp i 1000 kr)	BKP	KLP	SPK	2025
Estimatavvik	1 995 796	416 224	-255 399	2 156 621
Netto	1 995 796	416 224	-255 399	2 156 621

Premiefond pr 31.12.2025	beløp i 1000 kr
Bykassens premiefond i KLP (Beløp iht kontoutskrift pr. 31.12.2025)	756 739
Bykassens premiefond i BKP (Beløp iht. kontoutskrift pr. 31.12.2025)	2 076 627
Bykassens netto bruk av premiefond i 2025 fra KLP	117 500
Bykassens bruk av premiefond i 2025 fra BKP	344 000

BKPs premieavregning for 2025 til Bergen kommune er kr. 140 631 654. Beløpet tilføres kommunens premiefond.

Disposisjonsfond premieavvik pensjon (konto 2560020)

I bystyresak 283/07 ble det vedtatt å sette av positivt budsjettavvik knyttet til premieavvik til et eget "øremerket" disposisjonsfond som en buffer mot fremtidige økte pensjonskostnader. Tabellen under viser bevegelsen på dette fondet siste fem år.

I bystyresak 263/18 ble det gjort følgende vedtak: I forbindelse med årsregnskapsavslutningen for 2017 ble det klargjort at kommunens samlede disposisjonsfond overstiger det regnskapsførte premieavviket (inkl.arbeidsgiveravgift). Bystyret gir byrådet fullmakt til - fra og med regnskapsavslutningen 2018 - å foreta justeringer mellom disposisjonsfondene slik at bufferfond pensjon tilpasses størrelsen på det balanseførte pensjonspremieavviket inkl. arbeidsgiveravgift.

Disposisjonsfond premieavvik pensjon (beløp i 1000)	2025	2024	2023	2022	2021
Saldo pr 01.01.	-2 653 867	-3 049 325	-2 107 009	-1 720 706	-1 136 716
Bruk av fond	811 354				
Avsetning til fond	-811 857	0	-942 316	-386 303	-583 990
Justering mellom disposisjonsfond for å tilpasse fond til balanseført premieavvik		395 457		-	-

Disposisjonfond premieavvik pensjon (beløp i 1000)	2025	2024	2023	2022	2021
Saldo pr 31.12.	-2 654 370	-2 653 867	-3 049 325	-2 107 009	-1 720 706

Note 8 Langsiktig gjeld

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, a)

Eksterne lån (beløp i 1000)	Bokført verdi 31.12.2025	Bokført verdi 31.12.2024
Lån til egne investeringer	24 901 519	22 651 173
Lån til andres investeringer	500 241	541 325
Lån til videre utlån	6 085 975	5 655 727
Finansiell leasing - OPS	283 973	292 244
SUM	31 771 708	29 140 470
Av dette:		
Ubrukte lånemidler egne investeringer	538 738	293 444
Ubrukte lånemidler videre utlån	773 655	489 561
SUM ubrukte lånemidler	1 312 394	783 005

Løpetid, rentefot og refinansiering

Pr. 31.12.2025 er vektet gjennomsnittlig løpetid for gjeldsporteføljen 5,5 år og gjennomsnittlig rente er 4,1 %. I 2026 forfaller kr 7,32 mrd. i lån som skal refinansieres.

Ubrukte lånemidler

Ubrukte lånemidler til egne investeringer har økt med kr 245,3 mill. og ubrukte lånemidler til videre utlån har økt med kr 284,1 mill.

Note 9 Finansielle omløpsmidler (§5-11, d)

Obligasjoner og sertifikater - gruppert (beløp i 1000) Balansekonti i parentes	Anskaffelses-kost	Markeds-verdi 31.12.25	Bokført pr. 31.12.2025	Urealisert gevinst pr. 31.12.24	Urealisert gevinst pr. 31.12.25
KLP Obligasjon 1 år (2.12.38.03)	43 259 848	43 034 566	43 034 566	-13 217	-225 282
SUM	43 259 848	43 034 566	43 034 566	-13 217	-225 282

Note 10 Garantiansvar - § 5-12 d)

Garanti gitt overfor og formål	Type garanti	Godkjent av statsforv.	Opprinnelig garantiansvar	Utløpstids-punkt	Gjenstående garantiansvar 31.12.2025
Barnehageformål:					8 230 314
Bergen Tennisklubb	Simpel	x	5 638 319	2 032	2 043 409
Eventus Tiriltoppen Barnehage AS	Simpel	x	9 190 000	2 034	2 235 082
Vindharpn Barnehage BA	Simpel	x	10 447 187	2 033	3 951 823
Idrettsformål:					54 027 189
Epona Rideklubb	Simpel	x	1 551 202	2 038	1 277 943
Fana IL Fotball	Simpel	x	15 587 976	2 043	12 288 792
Idrettslaget Bjarg	Selvskyldner	x	23 345 000	2 031	23 345 000
Njård Ro og kajakkklubb	Selvskyldner	x	1 220 000	2 028	1 220 000
Njård Ro og kajakkklubb	Selvskyldner	x	1 035 000	2 031	1 035 000
Njård Ro og kajakkklubb	Selvskyldner	x	1 600 000	2 045	1 600 000
Paradis Tennisklubb *)	Selvskyldner	x	21 000 000	2 037	10 875 000

Garanti gitt overfor og formål	Type garanti	Godkjent av statsforv.	Opprinnelig garantiansvar	Utløpstidspunkt	Gjenstående garantiansvar 31.12.2025
Stiftelsen Iskanten Ishall	Simpel	x	22 500 000	2 027	2 385 454
Kulturformål:					54 476 193
Bergens Kunstforening	Simpel	x	14 550 000	2 032	7 583 395
Stiftelsen Bymuseet i Bergen	Simpel	x	8 375 789	2 032	3 847 501
Stiftelsen Kulturhuset USF	Simpel	x	73 207 061	2 037	43 045 297
Renovasjonsformål:					
BIR AS	Simpel	x	200 000 000	2 051	136 842 099
Arbeidsmarkedsbesdrift:					
Nordnes Verksteder AS	Simpel	x	1 092 500	2 028	306 045
Boligformål	Simpel	x			331 564
Sum garantier/lån ved kausjon					254 213 404

*) Garanti for renter, morarenter og omkostninger

Note 11 Fond (§ 5.13 a) og oversikt avsetninger og bruk av avsetninger

Beløp i hele 1000	Regnskap 2025	Regnskap 2024
DISPOSISJONSFOND		
Disposisjonsfond pr. 1.1	2 868 990	4 016 002
Avsatt til disposisjonsfond	774 527	293 752
Bruk av disposisjonsfond	-772 193	-1 440 765
Disposisjonsfond pr. 31.12	2 871 324	2 868 989
UBUNDNE INVESTERINGSFOND		
Ubundne investeringsfond pr. 1.1	77 898	66 672
Avsatt til ubundne investeringsfond	28 786	178 352

Årsmelding 2025

Beløp i hele 1000	Regnskap 2025	Regnskap 2024
Bruk av ubundne investeringsfond	-106 684	-167 125
Ubundne investeringsfond pr.31.12	0	77 899
BUNDNE INVESTERINGSFOND		
Bundne investeringsfond pr. 1.1	406 009	476 945
Avsatt til bundne investeringsfond	165 238	47 581
Bruk av bundne investeringsfond	-146 795	-118 517
Bundne investeringsfond pr. 31.12	424 453	406 009
BUNDNE DRIFTSFOND		
Bundne driftsfond pr. 1.1	460 394	415 687
Avsatt til bundne driftsfond	301 488	170 859
Bruk av bundne driftsfond	-139 460	-126 152
Bundne driftsfond pr. 31.12	622 422	460 394

For bundne fond som er vesentlige opplyses det om hvilke formål fondet er bundet til:

Bundne Driftsfond kap 2.51 - vesentlige	IB 01.01.25	Bruk	Avsetning	UB 31.12.25
* Selvkost fond jf note 14	76 471 514	35 286 362	91 337 985,14	132 523 136
* Statlige prosjekt midler (100 stk)	95 241 338	88 339 898	115 980 389	122 881 829
* Utbyggingsavtaler (10 stk)	87 194 521	21 699 215	74 030 690,40	139 525 996
* Ulike Prosjekt midler (72 stk)	9 741 173	4 878 267	4 472 873	9 335 779
* Tapsfond Husbankmidler	22 963 851	740 274	1 111 416	23 334 993
* Bolig tilskudd	44 462 237	0	12 891 605	57 353 842
* Frikjøpsordning parkering 1)	29 182 409		2 114,70	29 184 523

Bundne Driftsfond kap 2.51 - vesentlige	IB 01.01.25	Bruk	Avsetning	UB 31.12.25
* Gaver (30 stk)	7 275 348	3 214 951	2 837 720	6 898 117
* Sentralbadet scenekunsthuss, Fylket 3)	35 000 000		5 000 000	40 000 000
* Oppgavefellesskap jf. note 23-26	22 277 092	9 411 577	13 024 891	25 890 406
* Andre samarbeid (5 stk)	8 069 179	496 149	2 727 068	10 300 098
Bundne Investeringsfond kap 2.55 - vesentlige	IB 01.01.25	Bruk	Avsetning	UB 31.12.25
* Utbyggingsavtaler mm (15 stk)	141 267 750	2 401 915	23 256 305	162 122 140
* Sentralbadet scenekunsthuss	160 435 755	86 374 014		74 061 742
* Statlige belønningsmidler	9 568 984	1 822 424		7 746 560
* Fusjonsbalanse BBB KF 2014 2)	11 700 000			11 700 000
* Bolig - eo. Avdrag	24 414 704	24 414 704	70 764 467	70 764 467
* Miljøløftet	34 808 446	48 523 605	29 990 107	16 274 948
* Husbanken, investeringstilskudd	6 708 249,43	92 244 249,43	152 623 000,00	67 087 000

1) Det foreligger ikke konkrete planer for bruken av dette fondet.

2) 3,5 mill er ved en feil ikke brukt i 2013 ifm et leilighetskjøp. Midlene planlegges brukt til restfinansiering ifm ombygging av TTU-boliger i Leivikåsen.

3) Midlene benyttes når bygget er ferdigstilt og ordinære renter og avdrag påløper.

Note 12 Selvkost regnskap 2025 og Selvkostfond (§15-13, b)

Selvkost defineres som den merkostnad kommunen påføres ved å produsere en bestemt vare eller tjeneste. Innenfor de områder der selvkost er satt som den rettslige rammen for brukerbetaling, må kommunen foreta en etterkalkulasjon (selvkostregnskap) av de reelle kostnadene innenfor de aktuelle tjenesteområdene. Dette må gjøres for å føre kontroll med at gebyrinntektene ikke overstiger kommunens selvkost.

I alle regnskapsoversiktene under vises avsetning og bruk av fond brutto.

Selvkostområde: Vann			
Kostra-funksjon	340 Produksjon av vann	345 Distribusjon av vann	Sum 2025
A. Direkte driftskostnader	95 512 414	324 994 082	420 506 495
B. Henførbare indirekte driftskostnader		7 209 719	7 209 719
C. Kalkulatoriske rentekostnader	19 820 019	62 363 791	82 183 810
D. Kalkulatoriske avskrivninger	34 681 931	41 642 471	76 324 402
E. Andre inntekter	31 216 275	93 954 852	125 171 127
F. Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)	118 798 089	342 255 211	461 053 300
G. Gebyrinntekter		522 997 631	522 997 631
H. Årets finansielle resultat (G-F)	-118 798 089	180 742 420	61 944 332
I. Avsetning til selvkostfond og dekning av fremførbart underskudd	0	61 944 332	61 944 332
J. Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd	0	0	0
K. Kontrollsum (subsidiering) (H-I+J)	-118 798 089	118 798 089	0
L. Saldo selvkostfond per 1.1. i rapporteringsåret		2 901 843	2 901 843
M. Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd		1 520 880	1 520 880
N. Saldo selvkostfond per 31.12. i rapporteringsåret (L+M+I-J)	0	66 367 055	66 367 055
Nøkkeltall:			
O. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100			113,44

Selvkostområde: Vann			
Kostrafunksjon	340 Produksjon av vann	345 Distribusjon av vann	Sum 2025
P. Årets selvkostgrad i % ($G/(F+I-J)) \cdot 100$			100,00

Vedr. selvkostområdene vann og avløp: I 2003 ble det i veileder fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) bestemt at gebyrgrunnlaget for kapitalutgifter for betydelige deler av investeringene skulle fordeles over 40 år - mot tidligere 20 år. Det ble i etterkant godkjent en overgangsmodell fra 20 år til 40 år. Denne er lagt til grunn for beregningene i Bergen kommune fom 2004. Eksempelvis vil en anleggsinvestering på 1 mill i 1993 være belastet selvkostområdene med 0,5 mill samlet i årene frem til og med 2003 (50.000 årlig belastning). Fra og med 2004 vil denne investeringen avskrives/belastes selvkostområdene over 20 år (25.000 årlig).

Selvkostområde: Avløp			
Kostrafunksjon	350 Avløps-rensing	353 Avløpsnett	Sum 2025
A. Direkte driftskostnader	206 447 691	303 647 391	510 095 082
B. Henførbare indirekte driftskostnader		8 466 888	8 466 888
C. Kalkulatoriske rentekostnader	47 242 210	68 315 582	115 557 792
D. Kalkulatoriske avskrivninger	107 273 227	54 947 309	162 220 537
E. Andre inntekter	77 598 441	60 475 914	138 074 355
F. Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)	283 364 688	374 901 257	658 265 945
G. Gebyrintekter		673 858 907	673 858 907
H. Årets finansielle resultat (G-F)	-283 364 688	298 957 650	15 592 962
I. Avsetning til selvkostfond og dekning av fremførbart underskudd	0	15 592 962	15 592 962
J. Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd	0	0	0

Selvkostområde: Avløp			
Kostra-funksjon	350 Avløps-rensing	353 Avløpsnett	Sum 2025
K. Kontrollsum (subsidiering) (H-I+J)	-283 364 688	283 364 688	0
L. Saldo selvkostfond per 1.1. i rapporteringsåret		42 327 364	42 327 364
M. Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd		2 250 927	2 250 927
N. Saldo selvkostfond per 31.12. i rapporteringsåret (L+M+I-J)	0	60 171 253	60 171 253
Nøkkeltall:			
O. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100			102,37
P. Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100			100,00

Selvkostområde: Slamavskillere			
Kostra-funksjon		354 Slam avskillere	Sum 2025
A. Direkte driftskostnader		6 518 448	6 518 448
B. Henførbare indirekte driftskostnader		56 078	56 078
C. Kalkulatoriske rentekostnader		1 443 527	1 443 527
D. Kalkulatoriske avskrivninger		2 220 197	2 220 197
E. Andre inntekter		726 648	726 648
F. Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)		9 511 601	9 511 601
G. Gebyrinntekter		12 037 475	12 037 475

Selvkostområde: Slamavskillere			
Kostra-funksjon		354 Slam avskillere	Sum 2025
H. Årets finansielle resultat (G-F)		2 525 875	2 525 875
I. Avsetning til selvkostfond og dekning av fremførbart underskudd		2 525 875	2 525 875
J. Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd			0
K. Kontrollsum (subsidiering) (H-I+J)		0	0
L. Saldo selvkostfond per 1.1. i rapporteringsåret		1 132 523	1 132 523
M. Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd		107 412	107 412
N. Saldo selvkostfond per 31.12. i rapporteringsåret (L+M+I-J)		3 765 810	3 765 810
Nøkkeltall:			
O. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100			126,56
P. Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100			100,00

Selvkostområde: Renovasjon - husholdningsavfall og deponier			
Kostra-funksjon	355 Innsamling av avfall	355 Deponier	Sum 2025
A. Direkte driftskostnader	537 619 577	3 998 995	541 618 572

Selvkostområde: Renovasjon - husholdningsavfall og deponier			
Kostra-funksjon	355 Innsamling av avfall	355 Deponier	Sum 2025
B. Henførbare indirekte driftskostnader	2 870 225	6 831	2 877 056
C. Kalkulatoriske rentekostnader		22 285 149	22 285 149
D. Kalkulatoriske avskrivninger		12 298 967	12 298 967
E. Andre inntekter	2 921 336	148 980	3 070 316
F. Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)	537 568 465	38 440 961	576 009 427
G. Gebyrinntekter	531 805 385	15 719 296	547 524 681
H. Årets finansielle resultat (G-F)	-5 763 081	-22 721 665	-28 484 746
I. Avsetning til selvkostfond og dekning av fremførbart underskudd		0	0
J. Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd	5 763 081	22 721 665	28 484 746
K. Kontrollsum (subsidiering) (H-I+J)	0	0	0
L. Saldo selvkostfond per 1.1. i rapporteringsåret	6 512 552	23 394 979	29 907 531
M. Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	162 815	539 611	702 426
N. Saldo selvkostfond per 31.12. i rapporteringsåret (L+M+I-J)	912 285	1 212 925	2 125 211
Nøkkeltall:			

Selvkostområde: Renovasjon - husholdningsavfall og deponier			
Kostra-funksjon	355 Innsamling av avfall	355 Deponier	Sum 2025
O. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100			95,05
P. Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100			100,00

Selvkostområde: Feiing og tilsyn			
Kostra-funksjon		338 Forebygging av branner	2025
A. Direkte driftskostnader		39 383 683	39 383 683
B. Henførbare indirekte driftskostnader		464 136	464 136
C. Kalkulatoriske rentekostnader		34 164	34 164
D. Kalkulatoriske avskrivninger		133 260	133 260
E. Andre inntekter		5 572 059	5 572 059
F. Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)		34 443 183	34 443 183
G. Gebyrinntekter		34 095 666	34 095 666
H. Årets finansielle resultat (G-F)		-347 517	-347 517
I. Avsetning til selvkostfond og dekning av fremførbart underskudd		0	0
J. Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd		203 532	203 532
K. Kontrollsum (subsidiert) (H-I+J)		-143 985	-143 985

Selvkostområde: Feiing og tilsyn			
Kostrafunksjon		338 Forebygging av branner	2025
L. Saldo selvkostfond per 1.1. i rapporteringsåret		202 254	202 254
M. Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd		1 278	1 278
N. Saldo selvkostfond per 31.12. i rapporteringsåret (L+M+I-J)		0	0
Nøkkeltall:			
O. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100			98,99
P. Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100			99,58

Selvkostområde: Byggesaksgebyrer			
Kostrafunksjon		302 Bygge- og delesaksbehandling og seksjonering	Sum 2025
A. Direkte driftskostnader		123 849 850	123 849 850
B. Henførbare indirekte driftskostnader		8 773 207	8 773 207
C. Kalkulatoriske rentekostnader		296 522	296 522
D. Kalkulatoriske avskrivninger		1 378 780	1 378 780
E. Andre inntekter		9 494 388	9 494 388
F. Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)		124 803 971	124 803 971
G. Gebyrinntekter		123 326 736	123 326 736

Selvkostområde: Byggesaksgebyrer			
Kostra-funksjon		302 Bygge- og delesaksbehandling og seksjonering	Sum 2025
H. Årets finansielle resultat (G-F)		-1 477 236	-1 477 236
I. Avsetning til selvkostfond og dekning av fremførbart underskudd		0	0
J. Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd		0	0
K. Kontrollsum (subsidiert) (H-I+J)		-1 477 236	-1 477 236
L. Saldo selvkostfond per 1.1. i rapporteringsåret		0	0
M. Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd		0	0
N. Saldo selvkostfond per 31.12. i rapporteringsåret (L+M+I-J)		0	0
Nøkkeltall:			
O. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100			98,82
P. Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100			98,82

Selvkostområde: Eierseksjonering			
Kostra-funksjon		302 Seksjonering	Sum 2025
A. Direkte driftskostnader		4 574 762	4 574 762

Selvkostområde: Eierseksjonering			
Kostra-funksjon		302 Seksjonering	Sum 2025
B. Henførbare indirekte driftskostnader		137 476	137 476
C. Kalkulatoriske rentekostnader		5 957	5 957
D. Kalkulatoriske avskrivninger		29 525	29 525
E. Andre inntekter		9 254	9 254
F. Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)		4 738 466	4 738 466
G. Gebyrinntekter		4 607 905	4 607 905
H. Årets finansielle resultat (G-F)		-130 561	-130 561
I. Avsetning til selvkostfond og dekning av fremførbart underskudd		0	0
J. Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd		0	0
K. Kontrollsum (subsidierring) (H-I+J)		-130 561	-130 561
L. Saldo selvkostfond per 1.1. i rapporteringsåret		0	0
M. Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd		0	0
N. Saldo selvkostfond per 31.12. i rapporteringsåret (L+M+I-J)		0	0
Nøkkeltall:			
O. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100			97,24

Selvkostområde: Eierseksjonering			
Kostra-funksjon		302 Seksjonering	Sum 2025
P. Årets selvkostgrad i % ($G/(F+I-J)) \cdot 100$			97,24

Selvkostområde: Oppmålingsforretninger			
Kostra-funksjon		303 Kart og oppmåling	Sum 2025
A. Direkte driftskostnader		9 908 319	9 908 319
B. Henførbare indirekte driftskostnader		1 002 592	1 002 592
C. Kalkulatoriske rentekostnader		63 277	63 277
D. Kalkulatoriske avskrivninger		502 878	502 878
E. Andre inntekter		182 553	182 553
F. Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)		11 294 513	11 294 513
G. Gebyrinntekter		8 864 203	8 864 203
H. Årets finansielle resultat (G-F)		-2 430 310	-2 430 310
I. Avsetning til selvkostfond og dekning av fremførbart underskudd		0	0
J. Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd		0	0
K. Kontrollsum (subsidiert) (H-I+J)		-2 430 310	-2 430 310
L. Saldo selvkostfond per 1.1. i rapporteringsåret		0	0

Selvkostområde: Oppmålingsforretninger			
Kostrafunksjon		303 Kart og oppmåling	Sum 2025
M. Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd		0	0
N. Saldo selvkostfond per 31.12. i rapporteringsåret (L+M+I-J)		0	0
Nøkkeltall:			
O. Årets finansielle dekningsgrad i % $(G/F)*100$			78,48
P. Årets selvkostgrad i % $(G/(F+I-J))*100$			78,48

Selvkostområde: Private planer 1)			
Kostrafunksjon		301 Plansaks- behandling	Sum 2025
A. Direkte driftskostnader		29 218 536	29 218 536
B. Henførbare indirekte driftskostnader		785 201	785 201
C. Kalkulatoriske rentekostnader		53 953	53 953
D. Kalkulatoriske avskrivninger		221 208	221 208
E. Andre inntekter		1 308 134	1 308 134
F. Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)		28 970 763	28 970 763
G. Gebyrinntekter		29 062 515	29 062 515
H. Årets finansielle resultat (G-F)		91 752	91 752
I. Avsetning til selvkostfond og dekning av fremførbart underskudd		91 752	91 752

Selvkostområde: Private planer 1)			
Kostra-funksjon		301 Plansaks-behandling	Sum 2025
J. Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd		0	0
K. Kontrollsum (subsidiering) (H-I+J)		0	0
L. Saldo selvkostfond per 1.1. i rapporteringsåret		0	0
M. Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd		2 057	2 057
N. Saldo selvkostfond per 31.12. i rapporteringsåret (L+M+I-J)		93 809	93 809
Nøkkeltall:			
O. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100			100,32
P. Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100			100,00

1) Gjelder kun private planer 1. gangsbehandling. Offentlige planer inngår ikke i selvkostområdet.

Finansielle resultat - selvkostfond (tall i 1000 kroner)	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)
	2025	2024	2023	2022	2021
Vann	61 944	-6 763	-2 986	-13 332	-49 582
Avløp	15 593	25 558	-40 725	-134 253	23 570
Slamavskillere	2 526	-4 513	-3 445	-2 749	-229
Renovasjon	-28 485	-26 457	-5 114	1 438	-3 550
Feiing og tilsyn	-348	-639	-5 799	-122	-1 134
Byggesaksgebyr	-1 477	-15 221	-20 492	-29 329	-15 992

Årsmelding 2025

Finansielle resultat - selvkostfond (tall i 1000 kroner)	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)
	2025	2024	2023	2022	2021
Eierseksjonering	-131	-694	-1 057	-66	469
Oppmålingsforretninger	-2 430	-4 465	-5 085	-5 934	-767
Private planer	92	-3 908	-8 383	-13 604	-6 174
Sum	47 285	-37 103	-93 085	-197 951	-53 389

Utgående balanse selvkostfond (beløp i 1000)	2025	2024	2023	2022	2021
2510034 Vann	66 367	2 902	9 403	11 940	24 636
2510032 Avløp 1)	60 171	42 327	15 538	54 784	184 869
2510031 Slam	3 766	1 133	5 504	8 651	11 057
2510060 Renovasjon	912	6 513	12 681	7 991	6 304
2510065 Deponier husholdningsavfall 2)	1 213	23 395	41 885	49 336	48 837
2510036 Feiing	0	202	820	6 466	6 358
2510049 Byggesaksgebyr	0	0	0	0	26 114
2510050 Eierseksjonering	0	0	0	712	753
2510061 Oppmålingsforretninger	0	0	0	0	0
2510062 Private planer	94	0	0	0	0
Sum	132 523	76 472	85 831	139 880	308 928

Kommentarer vedrørende fondsutvikling:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har den 11.12.2019 fastsatt ny forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften). I forskriftens § 8 2. ledd er det fastsatt at et overskudd som er avsatt til selvkostfond, skal tilbakeføres ved å finansiere fremtidig underskudd senest i det femte året etter at overskuddet oppsto. Bergen kommune vil legge dette til grunn ved fremtidig gebyrfastsettelse og planlagt aktivitet innen de ulike selvkostområdene.

- 1) Selvkostfondene for vann og avløp er økt i 2025 bl.a. grunnet lavere rente- og avskrivningskostnader pga. forsinkelser i enkelte større investeringsprosjekt. I tillegg er det gjort en nedskrivning av va-anlegg i 2025 på ca. 29 mill. som skal dekkes inn med tilsvarende ekstraordinær nedbetaling av gebyrfinansiert gjeld i 2026. Midlene inngår ved utgangen av 2025 i selvkostfondene.
- 2) I 2025 er det brukt av fond for etterdriftsfond husholdningsavfall (deponier) for å dekke økte kapitalkostnader (renter og avskrivninger) knyttet til sanering av Slettebakken deponi. Det henvises forøvrig til note 5 vedrørende Etterdrift og sanering av kommunale avfallsdeponier.

